

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 2^{ας} Δεκεμβρίου 2022

Ωρα έναρξης: 9.27 π.μ.

Αρ. 11

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους γραμματείς, αφού δηλώσουμε την παρουσία μας, να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμη κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έφυγε χθες από τη ζωή ο Κύπρος Χρυσοστομίδης, ένας άνθρωπος που κόσμησε με την παρουσία του τα έδρανα της Βουλής των Αντιπροσώπων και συνολικά τον πολιτικό μας βίο.

Ο Κύπρος Χρυσοστομίδης διετέλεσε Κυβερνητικός Εκπρόσωπος της κυβέρνησης Τάσου Παπαδόπουλου από το 2003 έως το 2006 και Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως της κυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια από τον Φεβρουάριο έως τον Δεκέμβριο του 2008. Από το 2006 έως το 2008 υπηρέτησε ως βουλευτής Λευκωσίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του έργου της Βουλής από τη θέση του αναπληρωτή προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και του μέλους των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, Νομικών και Συγκοινωνιών και Έργων και συμμετέχοντας στην αντιπροσωπία της Βουλής στη Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γεννημένος στον Κάθικα της Πάφου το 1942, ο Κύπρος Χρυσοστομίδης έδειξε από πολύ νωρίς ενδιαφέρον για τα κοινά και ανέπτυξε πλούσια και πολυσήμαντη πολιτική, επιστημονική και επαγγελματική δράση. Μετά το πέρας των σπουδών του, εργάστηκε στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, όπου συμμετείχε στην έρευνα για εξέταση των κατηγοριών εναντίον της χούντας των Αθηνών και στη διατύπωση της καταδικαστικής έκθεσης της επιτροπής. Το 1998 ίδρυσε την Έπαλξη Ανασυγκρότησης Κέντρου, της οποίας διετέλεσε πρόεδρος μέχρι τον θάνατό του. Υπήρξε επίσης πρόεδρος του Ινστιτούτου Πολιτικής Έρευνας και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέλος σημαντικών ευρωπαϊκών και διεθνών επιστημονικών εταιρειών και οργανισμών, καθώς και ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου Καταναλωτών. Κατά τη μακρά επαγγελματική του πορεία διακρίθηκε για την εντιμότητα, την ευσυνειδησία, την ευρυμάθεια και τη νομική του δεινότητα. Υπήρξε μεταξύ άλλων ένας από τους πρώτους δικηγόρους που υπερασπίστηκαν πρόσφυγες και άλλα θύματα της τουρκικής εισβολής σε υποθέσεις ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μας κληροδοτεί πλούσιο ερευνητικό και συγγραφικό έργο με αντικείμενο τη διεθνή πτυχή του Κυπριακού, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την πολιτική ζωή στην Κύπρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ζωή και το έργο του Κύπρου Χρυσοστομίδα δεν περιορίζονται στα πιο πάνω. Η Βουλή των Αντιπροσώπων τιμά και πενθεί σήμερα έναν άνθρωπο σεμνό, ο οποίος καθ' όλη τη διάρκεια του δημόσιου βίου του επέδειξε γνήσιο ήθος και ανιδιοτελή, άνευ όρων, αγάπη για τον τόπο και τους ανθρώπους του, ο οποίος

έδωσε μαζί τους τον αγώνα για το καλό, αφήνοντας έντονο το αποτύπωμά του στον σύγχρονο μας πολιτικό πολιτισμό.

Εκφράζοντας τα ειλικρινή μας συλλυπητήρια στην οικογένεια και τους οικείους του, σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή εις μνήμη του.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Αγαπητές συναδέλφισσες και αγαπητοί συνάδελφοι,

Η αποδοχή κάθε μορφής αναπηρίας αποτελεί διαδικασία μακρά και επίπονη, καθώς προκαταλήψεις και στερεότυπα διαιωνίζουν τις διακρίσεις που υφίσταται αυτή η ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα. Τριάντα χρόνια μετά την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για καθιέρωση της 3^{ης} Δεκεμβρίου ως Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία, η αποδοχή και η προσβασιμότητα του 15% του παγκόσμιου πληθυσμού συνεχίζει να είναι επιτακτική.

Πέρα από τη νομοθετική ρύθμιση και τον έλεγχο των πολιτικών προσβασιμότητας, η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει θέσει ως προτεραιότητα, ανάμεσα στις κοινοβουλευτικές της δράσεις, την προώθηση της αποδοχής των ατόμων με αναπηρίες, καθώς και την οικοδόμηση σχετικών συνεργασιών με αρμόδιους φορείς. Σε μια πλουραλιστική, ισότιμη και χωρίς διακρίσεις κοινωνία η ενσυναίσθηση αποτελεί κλειδί στην αποδοχή της διαφορετικότητας.

Εξάλλου, με ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 1985, η 5^η Δεκεμβρίου έχει καθιερωθεί ως η Διεθνής Ημέρα Εθελοντών με στόχο την αναγνώριση της πολύτιμης κοινωνικής συνεισφοράς του εθελοντισμού και την προώθηση περαιτέρω πρωτοβουλιών και δράσεων ανά το παγκόσμιο.

Η Εβδομάδα Εθελοντισμού, η οποία διοργανώνεται κάθε χρόνο από το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού την πρώτη εβδομάδα Δεκεμβρίου, συμβάλλει σημαντικά στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των συμπολιτών μας, ενώ στηρίζει ταυτόχρονα το αξιόπαινο εθελοντικό έργο που επιτελούν φορείς και οργανωμένα σύνολα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά της Διαφθοράς, η οποία τιμάται κάθε χρόνο στις 9 Δεκεμβρίου, αφότου υιοθετήθηκε η Σύμβαση κατά της Διαφθοράς από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 2003, ως Βουλή των Αντιπροσώπων δηλώνουμε την ισχυρή βούλησή μας να συμβάλουμε στην πάταξη του φαινομένου μέσω του νομοθετικού έργου, κινητοποιώντας ταυτόχρονα θεσμούς και αρμόδιους φορείς με σκοπό τη συγκρότηση μηχανισμών ελέγχου και αποτροπής της δημιουργίας συνθηκών που επιτρέπουν την εκκόλαψη της. Η διαφάνεια, η αξιοκρατία και η απονομή δικαιοσύνης αποτελούν το μόνο αντίδοτο στο φαινόμενο της διαφθοράς, το οποίο υπονομεύει την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου μας.

Τιμούμε επίσης την επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948.

Η Οικουμενική Διακήρυξη θέτει τις αρχές του διεθνούς δικαίου και καθορίζει τα ιδεώδη με τα οποία διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ευημερία κάθε ανθρώπου. Η υιοθέτησή της μετά τη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου σηματοδοτεί τη μετάβαση του ανθρώπου από τον φασισμό και τον πόλεμο στη δημοκρατία και την ειρήνη. Ωστόσο, η καταπάτηση ουσιαστών δικαιωμάτων και η παραβίαση στοιχειωδών ελευθεριών διεθνώς φαίνεται να επιστρέφουν την ανθρωπότητα σε ένα οδυνηρό παρελθόν, το οποίο πιστεύαμε ότι είχαμε αφήσει πίσω μας: η ρωσική εισβολή και εμπόλεμη σύρραξη στην Ουκρανία και η καταφανής βίαιη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε γείτονες χώρες αποτελούν την κορυφή του παγόβουνου· η κατοχή δε της μισής μας πατρίδας από την Τουρκία συνιστά τη δική μας τραγική συμμετοχή στο πτωχό γύρισμα της ανθρωπότητας.

Κυρίες και κύριοι,

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων τιμούμε τη θεσμική μας ευθύνη και καταδικάζουμε κάθε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οπουδήποτε και αν λαμβάνει χώρα. Την ίδια στιγμή δεσμευόμαστε ότι θα συνεχίσουμε να επαγρυπνούμε για τη διαφύλαξη και τον σεβασμό των δικαιωμάτων του λαού και του τόπου μας.

Αγαπητές συναδέλφισσες και αγαπητοί συνάδελφοι,

Στις 7 Δεκεμβρίου 1974, πέντε μήνες μετά την αναγκαστική αυτοεξορία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, την οποία επέβαλε το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος επέστρεψε στην Κύπρο. Χιλιάδες κόσμου κατέκλυσαν την πλατεία της βομβαρδισμένης Αρχιεπισκοπής, για να ακούσουν την ιστορική ομιλία του εκλελεγμένου ηγέτη, ο οποίος με την επιστροφή του αποκατέστησε πλήρως τη δημοκρατία και την έννομη τάξη.

Η ίδια αυτή μέρα έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Δημοκρατικής Αντίστασης, μέρα μνήμης και τιμής όλων όσοι

αντιστάθηκαν στο πραξικόπημα και υπερασπίστηκαν ακόμη και με τη ζωή τους τη συνταγματική νομιμότητα της Κύπρου· μέρα ενθύμησης του ιστορικού και πατριωτικού μας χρέους για συνέχιση του αγώνα κατά της τουρκικής προκλητικότητας, για απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας και αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού μας.

Σας καλώ να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη όσων αντιστάθηκαν στο πραξικόπημα και αγωνίστηκαν για τη δημοκρατία στον τόπο μας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χθες, 1^η Δεκεμβρίου, το κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων φωταγωγήθηκε με κόκκινο χρώμα, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS, η οποία έχει καθιερωθεί στα τέλη της δεκαετίας του 1980 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας αποτελεί μια λοιμώδη νόσο, που οφείλεται στον ιό HIV, ο οποίος επιζεί στο περιβάλλον εκτός του ανθρώπινου σώματος για ελάχιστη ώρα και μεταδίδεται διαμέσου του αίματος, με σεξουαλική επαφή χωρίς προφυλάξεις, με κοινή χρήση σύριγγας ή από τη μητέρα στο νεογνό. Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για το AIDS είναι πολύ σημαντική για την αποδοχή των οροθετικών ατόμων και την ομαλή συνύπαρξή τους στην κοινωνία.

Ως Βουλή προσβλέπουμε σε μια αξιοπρεπή ζωή για όλους τους συνανθρώπους μας που νοσούν με AIDS, απαλλάσσοντάς τους κατά το δυνατόν από το αίσθημα του πόνου και εξαλείφοντας παράλληλα κάθε είδους διάκριση που δύναται να βιώσουν. Στηρίζουμε ακόμη κάθε προσπάθεια που καταβάλλεται από την ιατρική κοινότητα προς εξεύρεση ενός προληπτικού εμβολίου και μίας αποτελεσματικής ίασης της νόσου.

Κύριε Γεωργίου, όσο πιο σύντομα μπορείτε παρακαλώ να ενημερώσετε το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Την 21^η και στις 22 Νοεμβρίου η κ. Χαραλαμπίδου, Αντιπρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ) και Ειδική Αντιπρόσωπος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, πραγματοποίησε επίσκεψη στη Μολδαβία με την αντίστοιχη Ειδική Αντιπρόσωπο του ΟΑΣΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς κ. Annita Ramasastry. Κατά τις συναντήσεις τους με διάφορους αξιωματούχους, η κ. Χαραλαμπίδου εξέφρασε την εκτίμησή της για την προθυμία των αρχών της Μολδαβίας να συζητήσουν τις προκλήσεις που συνδέονται με το ζήτημα της καταπολέμησης της διαφθοράς, τονίζοντας ότι μέσω της ενεργού συμμετοχής των βουλευτών, της κοινωνίας των πολιτών και των μέσων ενημέρωσης είναι δυνατή η ενίσχυση της διαφάνειας για τη δημιουργία ενός ισχυρού συστήματος λογοδοσίας.

Στις 24 και 25 Νοεμβρίου η κ. Χαραλαμπίδου, ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, Ειδικός Αντιπρόσωπος της Κ.Σ. ΟΑΣΕ για τη Συμμετοχή της Κοινωνίας των Πολιτών, και ο κ. Χρίστος Σενέκης συμμετείχαν στις εργασίες της 20^{ης} Φθινοπωρινής Συνόδου της ΚΣ ΟΑΣΕ στη Βαρσοβία.

Η κ. Χαραλαμπίδου προήδρευσε θεματικής ενότητας με θέμα την προώθηση της οικονομικής και περιβαλλοντικής ασφάλειας στην Ουκρανία. Σε εισαγωγική παρέμβασή της τόνισε την ανάγκη δημιουργίας ασφαλών ζωνών γύρω από όλους τους πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής. Η κ. Χαραλαμπίδου συμμετείχε επίσης σε συνεδρίες του Προεδρείου και της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης.

Ο κ. Χατζηγιάννης στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος «Επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία για τον ΟΑΣΕ» επισήμανε ότι οι πυρηνικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για μη στρατιωτικούς σκοπούς δε θα πρέπει σε καμία περίπτωση να εργαλειοποιούνται. Επίσης, στο πλαίσιο συζήτησης με θέμα την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών σε καταστάσεις ενόπλων συγκρούσεων ο κ. Χατζηγιάννης υπογράμμισε την ανάγκη για διαχωρισμό της ανθρωπιστικής από την πολιτική πτυχή της σύγκρουσης, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή αρωγής στους αμάχους.

Ο κ. Σενέκης σε παρέμβασή του στο πλαίσιο συζήτησης με θέμα τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία επισήμανε ότι η Κύπρος σε συνεργασία με χώρες της περιοχής μπορεί να καταστεί σημαντικός εταίρος προς διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και της ευρωπαϊκής ενεργειακής ασφάλειας.

Μεταξύ 25 και 27 Νοεμβρίου ο κ. Πανίκος Λεωνίδου, επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), συμμετείχε σε τριήμερη προσκυνηματική επίσκεψη αντιπροσωπίας της Συνέλευσης στο Άγιο Όρος. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με την εκκλησιαστική διοίκηση της Αυτόνομης Μοναστικής Πολιτείας του Αγίου Όρους στις Καρυές και με τους καθηγουμένους ή αντιπροσώπους ιερών μονών και σκητών στη χερσόνησο του Άθω. Αναφερόμενος στην Κύπρο, ο κ. Λεωνίδου στηλίτευσε την πολιτική της αποχριστιανοποίησης της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα και επισήμανε ότι τα περισσότερα μοναστήρια έχουν συληθεί και βρίσκονται σε κατάσταση παρακμής με ευθύνη του κατοχικού καθεστώτος. Εξάλλου, στο πλαίσιο της επίσκεψης παραδόθηκε ο αφιερωματικός τόμος

της ΔΣΟ για τους ναούς της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο.

Στις 25 Νοεμβρίου ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης συμμετείχε στη συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΣΣΕ) στο Ρέικιαβικ της Ισλανδίας. Παρουσίασε έκθεση και ψήφισμά του για το θέμα της αξιολόγησης του θεσμού «Συνεταιρισμός για τη Δημοκρατία» σε σχέση με το κοινοβούλιο της Ιορδανίας, τα οποία εγκρίθηκαν ομόφωνα. Η έκθεση καταγράφει την επιτευχθείσα πρόοδο της χώρας σε σημαντικούς τομείς δράσης, αλλά και τις εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις που συνεχίζει να αντιμετωπίζει η Ιορδανία.

Ακολούθως ο κ. Λουκαΐδης μετέβη στη Νέα Υόρκη, για να συμμετάσχει σε συνεδρία της Υποεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της ΚΣΣΕ, η οποία πραγματοποιήθηκε μεταξύ 28 και 30 Νοεμβρίου στο περιθώριο της 77^{ης} Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Πραγματοποιήθηκαν διμερείς συναντήσεις με ανώτερους αξιωματούχους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και συζητήθηκαν μεταξύ άλλων το Κυπριακό, το Μεσανατολικό, ο πόλεμος στην Ουκρανία, η μεταρρύθμιση του ΟΗΕ και η σημασία της πολυμέρειας στις διεθνείς σχέσεις υπό το φως των σημερινών παγκόσμιων προκλήσεων.

Στις 28 Νοεμβρίου η Αναπληρώτρια Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης κ. Φωτεινή Τσιρίδου συμμετείχε διαδικτυακά σε Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Υποεπιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θέμα της Συνάντησης ήταν η εφαρμογή της αρχής της διεθνούς δικαιοδοσίας για τη βελτίωση της λογοδοσίας για σοβαρά διεθνή εγκλήματα.

Σε παρέμβασή της η κ. Τσιρίδου τόνισε την αναγκαιότητα απόδοσης δικαιοσύνης σε περιπτώσεις διάπραξης ποινικών αδικημάτων και επισήμανε ότι η ανάληψη διεθνούς δικαιοδοσίας από τις δικαστικές αρχές σε εθνικό επίπεδο αποτελεί ένα ιδιαίτερα περίπλοκο νομικό ζήτημα. Σημείωσε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εξετάσει τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο για εναρμόνιση των σχετικών εθνικών νομοθετικών πλαισίων και υπογράμμισε ότι η προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα κατά τις διαδικασίες εκδίκασης υποθέσεων αυτής της φύσης.

Επίσης, στις 28 Νοεμβρίου ο κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης, μέλος της αντιπροσωπίας της Βουλής στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, παρακολούθησε την 4^η Διαδικτυακή Ενημέρωση με θέμα «Νεολαία, Ειρήνη και Ασφάλεια», την οποία διοργάνωσε η Διακοινοβουλευτική Ένωση με στόχο την ανάπτυξη ικανοτήτων για νέους βουλευτές.

Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων η Ατζέντα Νεολαίας, Ειρήνης και Ασφάλειας και η σημασία, αφενός, των πρωτοβουλιών για συμμετοχικότητα περιθωριοποιημένων ομάδων προς αντιμετώπιση του κινδύνου ριζοσπαστικοποίησης και, αφετέρου, της εκπροσώπησης και της συμμετοχής των νέων στην πολιτική ζωή και στις ειρηνευτικές διαδικασίες.

Μεταξύ 28 και 30 Νοεμβρίου αντιπροσωπία της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γερμανίας στη Βουλή των Αντιπροσώπων πραγματοποίησε διήμερη επίσκεψη εργασίας στο Βερολίνο, κατόπιν σχετικής πρόσκλησης της πρόεδρου της Ομάδας Φιλίας Γερμανίας-Κύπρου στην Ομοσπονδιακή Βουλή της Γερμανίας (Bundestag) κ. Derya Türk-Nachbaur. Η αντιπροσωπία αποτελείτο από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και πρόεδρο της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γερμανίας κ. Χάρη Γεωργιάδη ως επικεφαλής, τα μέλη της επιτροπής κ. Νίκο Τορναρίτη, Μαρίνα Νικολάου και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και τη βουλευτριά κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Η αντιπροσωπία έγινε δεκτή από την Αντιπρόεδρο της Bundestag κ. Aydan Özoğuz και είχε συνάντηση με την Υφυπουργό Εξωτερικών κ. Susanne Baumann. Είχε επίσης χωριστές συναντήσεις με την πρόεδρο και μέλη της Ομάδας Φιλίας Γερμανίας-Κύπρου, την Πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής Άμυνας, τον πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, τον πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής Προστασίας του Κλίματος και Ενέργειας, τον αναπληρωτή πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής Εσωτερικών, καθώς και με μέλη της Επιτροπής Εξωτερικών.

Κατά τις συναντήσεις συζητήθηκαν μεταξύ άλλων το κυπριακό πρόβλημα, το μεταναστευτικό, καθώς και θέματα άμυνας και ασφάλειας, ενέργειας, κλιματικής αλλαγής, εκπαίδευσης και πολιτισμού. Επαναβεβαιώθηκαν οι πολύ στενές σχέσεις μεταξύ Κύπρου-Γερμανίας, ενώ εκφράστηκε εκατέρωθεν η κοινή βούληση για περαιτέρω προώθηση της κοινοβουλευτικής διπλωματίας μέσω εντατικοποίησης των επαφών και ανταλλαγών των κοινοβουλίων των δύο χωρών σε όλα τα επίπεδα.

Οι Κύπριοι βουλευτές επαναβεβαίωσαν την προσήλωση της ελληνοκυπριακής πλευράς στον στόχο της επανέναρξης των συνομιλιών προς επίτευξη λύσης σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ. Αναφορικά με το ζήτημα της μετανάστευσης στηλίτευσαν την εργαλειοποίηση από την Τουρκία παράτυπων μεταναστών μέσω των κατεχομένων στις περιοχές υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, τόνισαν την άμεση ανάγκη υιοθέτησης μιας ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αναφέρθηκαν στις ιδιαιτερότητες που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Σημείωσαν επίσης τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Κύπρος στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Μέσης Ανατολής και στην επίτευξη του στόχου της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι Γερμανοί αξιωματούχοι επαναβεβαίωσαν τη στάση αρχών και τη στήριξη της χώρας τους στις προσπάθειες για εξεύρεση λύσης στη βάση των σχετικών ψηφισμάτων του ΟΗΕ και την ετοιμότητα της Γερμανίας να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση. Σχετικά με το μεταναστευτικό ζήτημα οι Γερμανοί βουλευτές επέδειξαν κατανόηση για τις ιδιόζουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κύπρος, αναγνωρίζοντας τον αρνητικό ρόλο της Τουρκίας στο ζήτημα αυτό. Τόνισαν ότι η Κύπρος αποτελεί πολύτιμο εταίρο για τη Γερμανία και ένα αξιόπιστο και συνεπές κράτος μέλος της Ένωσης. Εξέφρασαν δε την εκτίμησή τους για την πλήρη και άμεση ευθυγράμμιση της Κύπρου με τις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας, επισημαίνοντας παράλληλα την άρνηση της Τουρκίας για ευθυγράμμιση με τις συλλογικές κυρώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Γεωργίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν θέματα τα οποία κατατίθενται σήμερα και για τα οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντα και να ψηφιστούν σήμερα.

Το πρώτο θέμα είναι πρόταση νόμου, που κατατίθεται από τους βουλευτές κ. Άριστο Δαμιανού, κ. Αντρέα Πασιουρτίδη και κ. Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, και πιλοφορείται «Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου (Καταργητικός) Νόμος του 2022».

Τελικά, κύριε Δαμιανού, αντιλαμβάνομαι ότι θα προχωρήσουμε με την πρόταση νόμου με τη μορφή της επείγουσας ή έχει ενσωματωθεί τελικά στο κείμενο, ως συζητήσαμε χθες;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ήταν ζήτημα που θα ρύθμιζαν οι υπηρεσίες. Αντιλαμβάνομαι ότι ήταν προτιμητέο να είναι πρόταση νόμου, για να συζητηθεί ενιαία μαζί με τη μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ήταν προτιμητέο ή μάλλον έπρεπε να ξεκαθαρίσει ότι είχε ενσωματωθεί στο κείμενο...

(Μη ευκρινή σχόλια)

Ωραία! Οπότε, προχωρούμε με την πρόταση νόμου σας, αντιλαμβάνομαι;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Είναι καθαρό νομοτεχνικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία!

Ευχαριστούμε τον πρόεδρο της επιτροπής.

Η πρόταση νόμου λοιπόν κατατίθεται, κηρύσσεται επείγουσα, παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή που είναι η Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κύριε Τορναρίτη, με την παράκληση όπως αυτή συνέλθει να μελετήσει το θέμα και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Το δεύτερο θέμα, παραμένετε ένα λεπτό, κατατίθεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και πιλοφορείται «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα κατατίθεται, κηρύσσεται επείγον και παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εργασίας, με την παράκληση να συνέλθει και αυτή να μελετήσει το θέμα και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Υπάρχει ένσταση;

Όχι.

Το τρίτο θέμα είναι πρόταση νόμου από τον βουλευτή κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη και πιλοφορείται «Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022».

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Χατζηγιάννη, δε θα κατατεθεί υπό τη μορφή του επείγοντος, έτσι; Θα κατατεθεί κανονικά τελικά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα κατατεθεί κανονικά, κυρία Πρόεδρε. Χρήζει λίγης περισσότερης ανάλυσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, σας ευχαριστώ, με έχει ενημερώσει το πρωί ο κ. Χατζηγιάννης, άρα δεν κατατίθεται με τη μορφή του επείγοντος, θα συμπεριλαμβάνεται στις καταθέσεις και θα δοθεί ο χρόνος προς εξέταση στην αρμόδια επιτροπή.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοσχέδια και οι προτάσεις νόμου κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που ήδη έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.284-2022).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.285-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.286-2022).	Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
4. Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών στην Αλυσίδα Εφοδιασμού Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.287-2022).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησης Στέγης του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.288-2022).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί της Εφαρμογής της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.289-2022).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
7. Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας του 2023 Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.01.063.290-2022).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
8. Επενδύσεις του αποθεματικού του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2022, για την περίοδο από την 1 ^η Ιουλίου 2022 μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2022. (Αρ. Φακ. 11.06.001).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Όλους τους βουλευτές
9. Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 2) του 2022, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής Φύσης Νόμου του 2022 [N. 35(II)/2022]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί της μη Συναινετικής Χρήσης Προσωπικών Εικόνων Ερωτικού ή/και Σεξουαλικού Περιεχομένου Νόμος του 2022.	Γιώργο Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και

	(Αρ. Φακ. 23.02.063.209-2022).	Νέες Δυνάμεις	Δημοσίας Τάξεως
2.	Ο περί Θρησκευτικών Ομάδων (Εκπροσώπησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.210-2022).	Αβέρωφ Νεοφύτου και Νίκο Τορναρίτη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
3.	Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Κέντρων Νεότητας Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.211-2022).	Χριστιάνα Ερωτοκρίτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
4.	Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.212-2022).	Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστο Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.213-2022).	Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί της Εκλογής των Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.214-2022).	Μαρίνο Σιζόπουλο εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
7.	Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.215-2022).	Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
8.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.216-2022).	Χρίστο Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.217-2022).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Ανδρέα Αποστόλου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
10.	Ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.218-2022).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Ανδρέα Αποστόλου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11.	Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.219-2022).	Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Ανδρέα Αποστόλου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12.	Ο περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύμβασης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022. (Αρ. Φακ. 23.02.063.220-2022).	Χρίστο Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Θα αρχίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από σχετικό αίτημα με τα υπ' αριθμόν 60, 70, 71, 72 και 73 θέματα της ημερήσιας διάταξης. Θα τα διαβάσω, οπότε θα ξέρετε επ' ακριβώς πού βρισκόμαστε.

Ξεκινάμε, αν δεν υπάρχει αντίρρηση, με το υπ' αριθμόν 60 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Απλά, να ενημερώσω πολύ σύντομα, αν και έχετε όλοι ενημερωθεί, ότι θα πρέπει να τηρήσουμε τους χρόνους που έχουν συμφωνηθεί, για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε ή τέλος πάντως όσο πιο σύντομα γίνεται ή αν γίνεται τα θέματα που έχουμε, διαφορετικά εδώ θα είμαστε και θα δούμε πώς θα διαμορφώσουμε τη συζήτηση. Αλλά, παρακαλώ όλους να είμαστε όσο πιο συνεργάσιμοι και συνεργάσιμες μπορούμε, για να μπορέσουμε να φέρουμε εις πέρας τη δύσκολη αυτή ατζέντα που έχουμε σήμερα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Με την άδειά σας, επειδή με τη διαφοροποίηση στην ημερήσια διάταξη μέρος της διαφοροποίησης είναι το Οικογενειακό Δίκαιο, αντιλαμβάνομαι, το οποίο προϋποθέτει συνταγματική τροποποίηση, είναι καλά να γίνουν ρυθμίσεις για λόγους φυσικής παρουσίας για ευνόητους λόγους. Ενώ να είναι παρόντες και παρούσες οι συνάδελφοι, γιατί υπάρχει ειδική πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αντιλαμβάνομαι, το γνωρίζουν οι συνάδελφοι, να δω τι θέμα έχουμε την τροποποίηση του Συντάγματος, νομίζω έχει ήδη έρθει μπροστά, αλλά θα το ελέγξουμε.

Ελάτε, κύριε Τορναρίτη, μη συζητούμε όμως για τα διαδικαστικά συνεχώς.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επειδή είναι σημαντικά τα διαδικαστικά, έχω την άποψη ας αρχίσουμε με την τροποποίηση του Συντάγματος, με τα τέσσερα θέματα του Οικογενειακού Δικαίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να ξεκινήσουμε με αυτό, όπως το έχουμε, για να μην καθυστερούμε, εξάλλου ο χρόνος... Νομίζω δε θα υπάρχει συζήτηση γι' αυτό το θέμα, οπότε όση ώρα συζητούμε νομίζω προχωρούμε και ολοκληρώνουμε και το πρώτο θέμα.

Παρακαλείται ο γραμματέας να διαβάσει τον σκοπό του θέματος υπ' αριθμόν 60.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου, ώστε να εισαχθεί μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία παρέχεται στην αρμόδια αρχή η δυνατότητα χορήγησης άδειας βιομηχανικών εκπομπών κατά παρέκκλιση των προνοιών της βασικής νομοθεσίας σε εγκαταστάσεις οι οποίες, ενώ εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας και πληρούν τα περιβαλλοντικά κριτήρια, δε δύνανται να εξασφαλίσουν την εν λόγω άδεια λόγω μη κατοχής έγκυρης και σε ισχύ πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής ή πιστοποιητικού έγκρισης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Νίκος Κέττηρος

Χρίστος Ορφανίδης

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Χρύσανθος Σαββίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 Ιουλίου, στις 7 Σεπτεμβρίου, στις 12 Οκτωβρίου και στις 9 και στις 23 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ). Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Πτηνοτρόφων, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica) και η περιβαλλοντική οργάνωση «Φίλοι της Γης», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Σάβια Ορφανίδου, Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, Λίνος Παπαγιάννης και Μιχάλης Γιακουμή.

Επισημαίνεται περαιτέρω ότι κατ' εξαίρεση της συνήθους διαδικασίας συζήτησης το υπό αναφορά νομοσχέδιο εξετάστηκε από την επιτροπή κατά προτεραιότητα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που επιβάλλονται από τον σκοπό αυτού. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου, ώστε να θεσπιστεί μεταβατική διάταξη, δυνάμει της οποίας θα παρέχεται στην αρμόδια αρχή η δυνατότητα χορήγησης άδειας βιομηχανικών εκπομπών κατά παρέκκλιση των προνοιών της βασικής νομοθεσίας σε εγκαταστάσεις οι οποίες, ενώ εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας και ενώ πληρούν τα περιβαλλοντικά κριτήρια, δε δύνανται να εξασφαλίσουν την εν λόγω άδεια λόγω μη κατοχής έγκυρης και εν ισχύ πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής ή πιστοποιητικού έγκρισης. Περαιτέρω, με το υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνεται η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε η μέγιστη διάρκεια ισχύος της άδειας βιομηχανικών εκπομπών να αυξηθεί από τα πέντε (5) στα οκτώ (8) έτη.

Από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ενώπιον της επιτροπής τέθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Η προτεινόμενη μεταβατική περίοδος αφορά αριθμό εγκαταστάσεων που δεν έχουν ακόμη εξασφαλίσει την άδεια βιομηχανικών εκπομπών λόγω μη εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας και/ή άδειας οικοδομής και/ή πιστοποιητικού έγκρισης.
2. Σύμφωνα με σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας, με την οποία εναρμονίστηκε το εθνικό μας δίκαιο με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010, περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης)», γνωστή ως Οδηγία IED, εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας απαγορεύεται να λειτουργούν χωρίς την κατοχή άδειας βιομηχανικών εκπομπών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε με σχετικές επιστολές της προς τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας μετά από αξιολόγηση της έκθεσης εφαρμογής (EU Registry Report) για το έτος 2019 επισήμανε ότι η κατοχή άδειας βιομηχανικών εκπομπών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή των προνοιών της Οδηγίας. Τον Σεπτέμβριο του 2022, στο πλαίσιο της υποβολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής της Οδηγίας IED (EU Registry Report) για το έτος 2021, το υπουργείο θα υπέβαλλε αναλυτικά στοιχεία αδειοδότησης για κάθε εγκατάσταση, προκειμένου να τύχουν αξιολόγησης.
3. Μεγάλος αριθμός υφιστάμενων εγκαταστάσεων στη Δημοκρατία, μεταξύ των οποίων ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί της ΑΗΚ, σταθμοί παραγωγής βιοαερίου, μονάδες διαχείρισης αποβλήτων, σφαγεία, χοιροστάσια και πτηνοτροφεία, αδυνατούν να εξασφαλίσουν άδεια βιομηχανικών εκπομπών λόγω μη πλήρωσης των πολεοδομικών κριτηρίων.
4. Είναι προφανές ότι ενδεχόμενη απαγόρευση λειτουργίας ορισμένων εξ αυτών των εγκαταστάσεων θα είχε σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία της Δημοκρατίας και, δεδομένης της υποχρέωσης της Δημοκρατίας για άμεση συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Οδηγίας, δημιουργήθηκε νομικό αδιέξοδο, το οποίο αναμένεται να αντιμετωπιστεί με την προτεινόμενη ρύθμιση.
5. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη ρύθμιση δίδεται εύλογο χρονικό περιθώριο στις αρμόδιες αρχές του κράτους για επίλυση του πιο πάνω ζητήματος αφενός διά της αύξησης της διάρκειας ισχύος της άδειας βιομηχανικών εκπομπών από τα πέντε (5) στα οκτώ (8) έτη και αφετέρου διά της προσθήκης μεταβατικής διάταξης, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης για μια μόνο φορά και με ισχύ μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 άδειας βιομηχανικών εκπομπών χωρίς την κατοχή έγκυρης και εν ισχύ πολεοδομικής

άδειας ή άδειας οικοδομής ή πιστοποιητικού έγκρισης σε εγκαταστάσεις που λειτουργούσαν πριν από την έναρξη ισχύος του βασικού νόμου, νοουμένου ότι κατά την αρχική τους λειτουργία είχαν εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια ή/και άδεια οικοδομής. Όπως διευκρινίστηκε, από την 1^η Ιανουαρίου 2024 δε θα χορηγείται ούτε θα ανανεώνεται άδεια βιομηχανικών εκπομπών, εάν δεν υπάρχει έγκυρο και εν ισχύ πιστοποιητικό έγκρισης.

6. Οι επηρεαζόμενες από την υπό τροποποίηση βασική νομοθεσία εγκαταστάσεις είναι 84, από τις οποίες 22 κατέχουν άδεια βιομηχανικών εκπομπών, 6 είναι ανενεργές και 56 εγκαταστάσεις λειτουργούν χωρίς άδεια βιομηχανικών εκπομπών. Από αυτές 11 πληρούν τα περιβαλλοντικά και πολεοδομικά κριτήρια και βρίσκονται στο τελικό στάδιο έγκρισης, 40 εγκαταστάσεις δε δύνανται να εξασφαλίσουν άδεια βιομηχανικών εκπομπών λόγω πολεοδομικών κριτηρίων, 4 εγκαταστάσεις δε δύνανται να εξασφαλίσουν άδεια βιομηχανικών εκπομπών λόγω περιβαλλοντικών και πολεοδομικών κριτηρίων και τέλος μία εγκατάσταση δε δύναται να εξασφαλίσει άδεια βιομηχανικών εκπομπών λόγω αποκλειστικά περιβαλλοντικών κριτηρίων.
7. Η προτεινόμενη τροποποίηση θα επιτρέψει την έκδοση άδειας βιομηχανικών εκπομπών σε εγκαταστάσεις που παρουσιάζουν πολεοδομικές παρατυπίες με στόχο την ένταξή τους στο ρυθμιστικό πεδίο της οικείας νομοθεσίας, προκειμένου η αρμόδια αρχή να έχει τη δυνατότητα επιβολής μέτρων σε περιπτώσεις παράβασης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
8. Σε περίπτωση μη ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, είναι πιθανή η κίνηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαδικασίας επί παραβάσει και η επιβολή κυρώσεων εναντίον της Δημοκρατίας λόγω πλημμελούς εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ουδέν πρόσωπο δύναται να κατέχει ή να χρησιμοποιεί οποιαδήποτε οικοδομή χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης από την αρμόδια αρχή, επισημαίνοντας ότι για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού η αρμόδια αρχή ελέγχει την ασφάλεια της οικοδομής για σκοπούς αποτροπής κινδύνων ατυχημάτων ή ζημιών κατά τη χρήση ή/και τη λειτουργία της. Η ίδια εκπρόσωπος αναγνώρισε ωστόσο ότι οι επηρεαζόμενες εγκαταστάσεις είναι ζωτικής σημασίας και ενδεχόμενη παύση της λειτουργίας τους θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομία και στην κοινωνία. Τέλος, η ίδια εκπρόσωπος τόνισε ότι, για όσο διάστημα θα ισχύουν οι προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις, θα απαιτείται η προσκόμιση έκθεσης από μελετητή που θα βεβαιώνει τη στατική επάρκεια και την ασφάλεια των επηρεαζόμενων εγκαταστάσεων.

Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών επισήμαναν τη σημασία της επιφύλαξης της προτεινόμενης μεταβατικής διάταξης που προνοεί τη δυνατότητα χορήγησης σε εγκαταστάσεις άδειας βιομηχανικών εκπομπών χωρίς την κατοχή έγκυρης και εν ισχύ πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής ή πιστοποιητικού έγκρισης, νοουμένου ότι αυτές λειτουργούσαν πριν από την έναρξη της ισχύος του βασικού νόμου και κατά την αρχική τους λειτουργία είχαν εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια ή/και άδεια οικοδομής, και σημείωσαν ότι αυτό που ενδεχομένως παραμένει σε εκκρεμότητα είναι μόνο η κατά παρέκκλιση αδειοδότηση για προσθήκες ή/και επεκτάσεις ή/και μετατροπές των υποστατικών τους.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι η προτεινόμενη μεταβατική παρέκκλιση από τις απαιτήσεις εξασφάλισης πολεοδομικών αδειών είναι μεμονωμένη και εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διαφώνησε με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, διότι επιτρέπει τη χρήση οικοδομών για τις οποίες δεν εκδόθηκε πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και οι οποίες ενδέχεται να είναι επικίνδυνες για τη δημόσια ασφάλεια και υγεία. Περαιτέρω, αναφέρθηκε στη δυνατότητα που παρέχουν σχετικές πρόνοιες του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου για έκδοση πιστοποιητικού έγκρισης με σημειώσεις, σε περίπτωση που μια εγκατάσταση παρουσιάζει επουσιώδεις πολεοδομικές αποκλίσεις, και αντιπαρέβαλε το εν λόγω πιστοποιητικό με το πιστοποιητικό μη εξουσιοδοτημένων εργασιών, το οποίο εκδίδεται σε περιπτώσεις που διαπιστώνονται σημαντικές πολεοδομικές αποκλίσεις που καθιστούν την οικοδομή επικίνδυνη για τη δημόσια ασφάλεια και υγεία.

Η εκπρόσωπος της ΕΠΑ ανέφερε ότι η επιτροπή έχει αρμοδιότητα να εξετάζει πρακτικές που περιορίζουν την ελεύθερη αγορά και δημιουργούν συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, ενώ παράλληλα διευκρίνισε ότι η ΕΠΑ δεν εξετάζει ζητήματα αδειοδότησης συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, αφού σημείωσε ότι για την εξασφάλιση των απαιτούμενων πολεοδομικών αδειών απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες, εισηγήθηκε την κατάτμηση της προτεινόμενης οκταετούς διάρκειας ισχύος της άδειας βιομηχανικών εκπομπών σε μικρότερες περιόδους, ώστε να αξιολογείται συχνότερα η προσπάθεια των εγκαταστάσεων να αδειοδοτηθούν πλήρως. Επιπλέον,

συμφώνησε με τη θέση που εκφράστηκε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ότι ο μόνος τρόπος ελέγχου των εγκαταστάσεων είναι μέσω του ελέγχου της τήρησης των όρων αδειοδότησής τους.

Η εκπρόσωπος της ΟΕΒ δήλωσε την πρόθεση της ομοσπονδίας να πληροφορήσει τα μέλη της για την προτεινόμενη με το υπό εξέταση νομοσχέδιο ρύθμιση, καθότι η εξασφάλιση των πολεοδομικών αδειών και της άδειας βιομηχανικών εκπομπών είναι πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ δήλωσε ότι το επιμελητήριο συμφωνεί με την επέκταση της διάρκειας ισχύος της άδειας βιομηχανικών εκπομπών, εντούτοις επανέλαβε την πάγια θέση του, όπως αυτή είχε εκφραστεί και κατά τη συζήτηση σχετικής τροποποίησης της βασικής νομοθεσίας το 2013, ότι η διαδικασία εξασφάλισης περιβαλλοντικής άδειας πρέπει να αποσυνδεθεί από τη διαδικασία εξασφάλισης πολεοδομικής άδειας και ότι προτεραιότητα όλων πρέπει να είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, εισηγήθηκε την περαιτέρω επέκταση της περιόδου χορήγησης άδειας βιομηχανικών εκπομπών χωρίς την κατοχή έγκυρης και εν ισχύ πολεοδομικής άδειας ή άδειας οικοδομής ή πιστοποιητικού έγκρισης μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2026, νοουμένου ότι η άδεια θα χορηγείται μόνο μια φορά υπό τις ίδιες προϋποθέσεις.

Ο εκπρόσωπος της ΑΗΚ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Αρχή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για συμμόρφωσή της με τη βασική νομοθεσία. Αναφερόμενος ειδικότερα στη λειτουργία του ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού της Δεκέλειας χωρίς τις σχετικές αδειοδοτήσεις, επισήμανε ότι η λειτουργία του σταθμού σκοπεί αποκλειστικά στη διασφάλιση της επάρκειας της παραγωγής ηλεκτρισμού για τις ανάγκες της Δημοκρατίας, σημείωσε δε ότι οι ώρες λειτουργίας του ξεπερνούν τις 18 000, καθότι ο πιο πάνω αριθμός ωρών λειτουργίας είχε αρχικά καθοριστεί στη βάση της εξαγγελίας της έλευσης του φυσικού αερίου.

Ο εκπρόσωπος της ΟΠΟΚ διαφώνησε με την προτεινόμενη χορήγηση άδειας βιομηχανικών εκπομπών σε εγκαταστάσεις χωρίς έγκυρη και εν ισχύ πολεοδομική άδεια, άδεια οικοδομής ή/και πιστοποιητικό έγκρισης. Σύμφωνα με τις θέσεις της ομοσπονδίας, ως αυτές υποβλήθηκαν με σχετικό υπόμνημα στην επιτροπή, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Οι λόγοι για τους οποίους υφιστάμενες εγκαταστάσεις, οι οποίες άρχισαν να λειτουργούν πριν από τη λήξη της διορίας εναρμόνισης με την Οδηγία 2010/75/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιανουάριο του 2013 ή/και την έναρξη της ισχύος του βασικού νόμου τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, δεν έχουν εξασφαλίσει μέχρι σήμερα έγκυρη και εν ισχύ πολεοδομική άδεια δεν είναι σαφείς.
2. Σύμφωνα με την «Επισκόπηση της Εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο», ημερομηνίας 4 Απριλίου 2019, ο ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η τήρηση των προνοιών της πιο πάνω αναφερόμενης Οδηγίας. Στην υπό αναφορά επισκόπηση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατύπωσε συγκεκριμένες παρατηρήσεις και εισηγήσεις για ανάληψη δράσεων προτεραιότητας για τη μείωση των βιομηχανικών εκπομπών, την ενίσχυση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης και κυρίως τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης. Κατά την ομοσπονδία η προτεινόμενη μεταβατική διάταξη δε συνάδει με τις εν λόγω παρατηρήσεις και εισηγήσεις για ανάληψη δράσεων προτεραιότητας.
3. Λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε από την έκδοση της σχετικής Οδηγίας το 2010 και από τη λήξη της προθεσμίας εναρμόνισης με αυτή, δηλαδή τον Ιανουάριο του 2013, είναι εμφανές ότι τα πολεοδομικά προβλήματα που παρουσιάζουν οι επηρεαζόμενες εγκαταστάσεις δεν είναι απλά, διαφορετικά μέχρι σήμερα θα είχαν επιλυθεί, ενώ ως θέμα αρχής η ομοσπονδία θεωρεί ότι τα πλείστα των πολεοδομικών αυτών προβλημάτων είναι ταυτόχρονα και περιβαλλοντικά.

Στο πλαίσιο της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησαν τα ακόλουθα:

1. Η προτεινόμενη παράταση της διάρκειας ισχύος της άδειας βιομηχανικών εκπομπών και ειδικά για την περίπτωση παράνομων εγκαταστάσεων. Επί τούτου μέλη της επιτροπής επισήμαναν τις αλληπάλληλες παρατάσεις που δόθηκαν στις εν λόγω επιχειρήσεις από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του βασικού νόμου και ζήτησαν από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να καταθέσουν στην επιτροπή στοιχεία για τις εγκαταστάσεις που κατέχουν άδεια βιομηχανικών εκπομπών, τις εγκαταστάσεις που τηρούν τους όρους αδειοδότησής τους, τις εγκαταστάσεις που δεν κατέχουν τις απαραίτητες πολεοδομικές άδειες, καθώς και στοιχεία που να φανερώνουν την πρόθεση των τελευταίων να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες, για να τις εξασφαλίσουν.
2. Οι συνέπειες των προτεινόμενων ρυθμίσεων στη δημόσια ασφάλεια και υγεία, καθώς και η συμμόρφωσή τους με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.
3. Η διατύπωση του κειμένου του νομοσχεδίου, κατά τρόπον ώστε σε περίπτωση ψήφισής του σε νόμο η υπό εξέταση μεταβατική διάταξη να μην ενσωματωθεί στον βασικό νόμο, αλλά να αποτελεί μεταβατική διάταξη του τροποποιητικού νόμου.
4. Η ανάγκη αποσαφήνισης του πεδίου εφαρμογής της μεταβατικής διάταξης, η οποία σύμφωνα με το κείμενο του νομοσχεδίου καλύπτει εγκαταστάσεις που λειτούργησαν πριν από την έναρξη ισχύος του υπό

συζήτηση τροποποιητικού νόμου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το αρμόδιο υπουργείο υπέβαλε διαδοχικά δύο αναθεωρημένα κείμενα του νομοσχεδίου, τα οποία υποβλήθηκαν στην επιτροπή στις 22 Σεπτεμβρίου 2022 και στις 13 Οκτωβρίου 2022, αντίστοιχα, και τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής προς συζήτηση.

Το δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Την επέκταση της χρονικής περιόδου εντός της οποίας η αρμόδια αρχή θα δύναται να εξετάσει τη χορήγηση ή ανανέωση κατά παρέκκλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2024.
2. Τον καθορισμό της μέγιστης διάρκειας ισχύος της κατά παρέκκλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών στα πέντε έτη.
3. Την υποχρέωση κατάθεσης μαζί με την αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση κατά παρέκκλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών βεβαίωσης μελετητή που πιστοποιεί ότι η εγκατάσταση δεν παρουσιάζει θέματα που άπτονται της στατικής της επάρκειας, της πυρασφάλειας ή άλλα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλειά της, αντί της έκθεσης μελετητή που προέβλεπε το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της συζήτησης επί του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος διευκρίνισε ότι η προτεινόμενη κατά παρέκκλιση χορήγηση άδειας βιομηχανικών εκπομπών θα καλύπτει εγκαταστάσεις που λειτουργήσαν πριν από την έναρξη της ισχύος του υπό συζήτηση τροποποιητικού νόμου.

Ακολούθως η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία να τροποποιήσει το δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, επιφέροντας σε αυτό τις κάτωθι αλλαγές:

1. Τη μείωση της χρονικής περιόδου εντός της οποίας η αρμόδια αρχή θα δύναται να εξετάσει τη χορήγηση ή ανανέωση κατά παρέκκλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023.
2. Τον καθορισμό της μέγιστης διάρκειας ισχύος της κατά παρέκκλιση άδειας βιομηχανικών εκπομπών στο ένα έτος.
3. Τις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει και τροπολογία των κ. Νίκου Κέττηρου, Αντρέα Καυκαλιά, Μαρίας Νικολάου εκ μέρους του ΑΚΕΛ Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες;

Ο κ. Κέττηρος. Ελάτε.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Είναι για την τροπολογία, κυρία Πρόεδρε.

Πρέπει να πω ότι ο λόγος για τον οποίο καταθέσαμε την τροπολογία είναι γιατί στο κυβερνητικό νομοσχέδιο προβλέπεται ότι ο έλεγχος για τη χορήγηση της άδειας βιομηχανικών εκπομπών -αντί κάθε πέντε, όπως ίσχυε προηγουμένως γι' αυτές τις μονάδες- θα πάει στα οκτώ έτη. Θεωρούμε ότι ο έλεγχος είναι καλός, δεν είναι υπερβολικά τα πέντε χρόνια, αντίθετα, αντίθετα, δίνεται χρόνος, για να εκτελούν τα έργα τα οποία οι αρμόδιες αρχές θέτουν στις συγκεκριμένες μονάδες, γι' αυτό καταθέσαμε την τροπολογία. Τα οκτώ έτη είναι υπερβολικά, αντιλαμβάνεστε -και είναι πολλοί εδώ που γνωρίζουν από τις τεχνολογίες που αφορούν τα περιβαλλοντικά- αλλάζουν οι τεχνολογίες κάθε μέρα, όχι κάθε τόσα χρόνια. Επομένως, πρέπει να προσαρμόζονται και πρέπει να ελέγχονται.

Στο κείμενο έχουμε περάσει με την πλειοψηφία της επιτροπής και τη χορήγηση άδειας βιομηχανικών εκπομπών για έναν χρόνο σε ό,τι αφορά μονάδες οι οποίες δεν έχουν σε ισχύ πολεοδομική άδεια ή άδεια οικοδομής ή πιστοποιητικό έγκρισης. Το ότι εδώσαμε τον ένα χρόνο δεν είναι γιατί προσδοκούμε ότι σε έναν χρόνο θα εκδώσουν τις απαιτούμενες άδειες. Τον έναν χρόνο τον εδώσαμεν, για να τους παραχωρήσουμε τη δυνατότητα να συμμορφωθούν, να κάνουν ενέργειες τζιαι να έρτουν ξανά στη Βουλή για έλεγχο.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κέττηρε.

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Να εξηγήσω ότι μιλούμε για μια νομοθεσία η οποία εψηφίστηκεν το 2013 τζιαι αναφερόμαστε στον περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμο. Το 2018, δηλαδή πέντε χρόνια μετά, εδόθηκε παράταση στις εταιρείες, γιατί είχαν πρόβλημα. Και τώρα ερκούμαστεν δέκα χρόνια μετά τζιαι εξαναζήτησεν παράταση, γιατί δε συμμορφώνονται. Για τούτο τον λόγο μετά 'πού τη συζήτηση που εκάμαμεν, αλλάξαμεν την παράταση που εδίννετον σε έναν χρόνο, ούτως ώστε να μπορεί η επιτροπή Περιβάλλοντος να παρακολουθήσει την εξέλιξη ενός τόσο πολλά σοβαρού θέματος, γιατί μιλούμε για τις βιομηχανικές εκπομπές που έχουν σχέση τζιαι με το κλίμα, αλλά κυρίως και με την ποιότητα ζωής, την ποιότητα αέρα, την υγεία του κόσμου! Είναι για τούτο τον λόγο που... Και θέλω να ευχαριστήσω την επιτροπή. Αλλάζουμέν το, εκάμαμέν το έναν χρόνο, για να έρκουνται δαμαί να μπορούμε να παρακολουθούμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Θεοπέμπτου.

Προχωράμε στην ψήφιση της τροπολογίας.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Νίκου Κέττηρου, Αντρέα Καυκαλιά και Μαρίας Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση, ώστε να τροποποιηθεί το πιο πάνω νομοσχέδιο με τη διαγραφή του άρθρου 2 με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διαγραφή του άρθρου 2 του νομοσχεδίου, με το οποίο επιδιώκεται η αύξηση της ισχύουσας μέγιστης χρονικής διάρκειας της Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών από τα πέντε (5) έτη στα οκτώ (8) έτη, καθότι κρίνεται υπερβολική η προτεινόμενη αύξηση και ενδέχεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στον έλεγχο των επηρεαζόμενων εγκαταστάσεων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ψηφίστε για την τροπολογία και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, κύριε Γεωργίου, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Υπέρ είκοσι εννέα, εναντίον είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται*.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ σαράντα τρεις, εναντίον πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ και πέντε εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Υπέρ σαράντα έξι. Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο.

Συνεχίζουμε με τα θέματα υπ' αριθμόν 70 μέχρι 73, που έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί της Δωδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2015», «Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018» και «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», αντίστοιχα.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς και να προετοιμάζονται όσοι και όσες θέλουν να τοποθετηθούν.

Ελάτε, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 70 θέματος είναι η τροποποίηση του Συντάγματος, ώστε να διαγραφεί η πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η σύνθεση του Οικογενειακού Δικαστηρίου, να διευρυνθεί το πεδίο αρμοδιοτήτων των Οικογενειακών Δικαστηρίων, ώστε να εκδικάζουν οποιαδήποτε οικογενειακή διαφορά, ανεξάρτητα εάν οι διάδικοι ανήκουν στην ελληνική ορθόδοξη εκκλησία ή σε θρησκευτική ομάδα, και να διαγραφεί η πρόνοιά του που καθορίζει τους λόγους διαζυγίου μεταξύ των οποίων και οι λόγοι που προβλέπονται στον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας, ώστε αυτοί να προβλέπονται με νόμο.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 71 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν οι διατάξεις που αφορούν στην απόπειρα συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης του γάμου και να μεταφερθούν οι διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία απόπειρας συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης γάμου που ιερολογήθηκε σύμφωνα με τους κανόνες θρησκευτικής ομάδας, που περιλαμβάνονται στον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Θρησκευτικές Ομάδες) Νόμο, στις διατάξεις του βασικού νόμου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 72 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που σχετίζονται μεταξύ άλλων με την τέλεση γάμου και τους λόγους λύσης του γάμου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 73 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να καθοριστεί η σύνθεση των Οικογενειακών Δικαστηρίων, των απαιτούμενων προσόντων, των εξουσιών και των καθηκόντων των δικαστών αυτών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος σε επτά συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 και της 16^{ης} Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Επίτροπος Νομοθεσίας, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων και του Κυπριακού Λόμπι Γυναικών. Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής. Η Αστυνομία Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ωστόσο ενημέρωσε με υπόμνημά της την επιτροπή ότι δεν έχει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις επί των προνοιών των υπό συζήτηση νομοσχεδίων. Η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ωστόσο υπέβαλε στην επιτροπή μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος σχετικό υπόμνημα με τις θέσεις της αναφορικά με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι ο εκσυγχρονισμός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει το Οικογενειακό Δίκαιο, με απώτερο στόχο την ενίσχυση και προστασία του θεσμού της οικογένειας.

Σημειώνεται ότι τα εν λόγω νομοσχέδια συζητήθηκαν εκτενώς κατά τις δύο προηγούμενες βουλευτικές περιόδους (I' και ΙΑ'), ωστόσο, επειδή δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης αυτών, η συνέχιση της εξέτασής τους μετατέθηκε στην παρούσα βουλευτική περίοδο, ώστε τα εν λόγω νομοσχέδια να μελετηθούν διεξοδικά από τη νέα Βουλή.

Ειδικότερα, η εξέταση των νομοσχεδίων άρχισε με την κατάθεση του νομοσχεδίου για τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος κατά την Ι' Βουλευτική Περίοδο, όπου η επιτροπή υπό την τότε σύνθεσή της εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και την 21^η Οκτωβρίου 2015. Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη αναφορικά με το εν λόγω νομοσχέδιο η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να καταθέσει στη Βουλή όλα τα νομοσχέδια που έχουν ετοιμαστεί για τροποποίηση των επιμέρους νομοθεσιών που ρυθμίζουν το Οικογενειακό Δίκαιο, με σκοπό την ευρύτερη μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμό του Οικογενειακού Δικαίου. Ως εκ τούτου, η τότε επιτροπή αποφάσισε να μην προχωρήσει σε συζήτηση του νομοσχεδίου για την τροποποίηση του Συντάγματος, έως ότου κατατεθούν τα εν λόγω νομοσχέδια στη Βουλή, ώστε να διεξαχθεί ενιαία συζήτηση όλων των προτεινόμενων τροποποιήσεων που αφορούν το Οικογενειακό Δίκαιο. Συναφώς, η συνέχιση της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου μετατέθηκε στην επόμενη επιτροπή, που συγκροτήθηκε με την έναρξη των εργασιών της ΙΑ' Βουλευτικής Περιόδου.

Στη βάση της πιο πάνω απόφασης της τότε επιτροπής, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατέθεσε το έτος 2018 στη Βουλή πακέτο νομοσχεδίων, με σκοπό την ευρύτερη μεταρρύθμιση του Οικογενειακού Δικαίου, το οποίο περιλάμβανε νομοσχέδια για τροποποίηση του περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμου, του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου, του περί Γάμου Νόμου, του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου και του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου, ώστε αυτά να συζητηθούν παράλληλα με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του Συντάγματος.

Τα ως άνω αναφερόμενα νομοσχέδια εξετάσθηκαν από την επιτροπή της ΙΑ' Βουλευτικής Περιόδου σε έντεκα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 31^{ης} Αυγούστου 2016 και 31^{ης} Μαρτίου 2021, ωστόσο, επειδή η επιτροπή δεν ολοκλήρωσε τη μελέτη αυτών πριν από τη λήξη της εν λόγω βουλευτικής περιόδου, αποφάσισε να μεταθέσει τη συνέχιση της εξέτασής τους στην επόμενη επιτροπή, η οποία συγκροτήθηκε με την έναρξη των εργασιών της τρέχουσας ΙΒ' Βουλευτικής Περιόδου.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής της απελθούσας βουλευτικής περιόδου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της επιτροπής ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνάς Νικολάου, ο τέως πρόεδρος του Οικογενειακού Δικαστηρίου, η Επίτροπος Νομοθεσίας, η τέως Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων, η αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, της Αστυνομίας Κύπρου, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του τότε Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Συμβουλευτικής

Επιτροπής για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, του Παγκύπριου Συνδέσμου Διαζευγμένων Πατέρων (ΠΑ.ΣΥ.ΔΙ.Π.) και της Ομάδας Πρωτοβουλίας για την Προώθηση της Πατρότητας (Cyprus Fatherhood Initiative).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου η επιτροπή αποφάσισε όπως προχωρήσει στη μελέτη των νομοσχεδίων που περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα, αφήνοντας τα νομοσχέδια περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων, περί Διαθηκών και Διαδοχής και περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων να τα μελετήσει σε μεταγενέστερο χρόνο, καθότι διαφάνηκε η ανάγκη όπως δοθεί περαιτέρω χρόνος διαβούλευσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος, ώστε η εκδίκαση των υποθέσεων διαζυγίου από τα οικογενειακά δικαστήρια να γίνεται υπό μονομελή σύνθεση αντί υπό τριμελή σύνθεση ως η ισχύουσα ρύθμιση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για σκοπούς εξοικονόμησης δικαστικού χρόνου και ταχύτερης απονομής της δικαιοσύνης.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου, ώστε να αναθεωρηθούν επιμέρους διατάξεις του που αφορούν στην απόπειρα συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης του γάμου.

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η αντικατάσταση της φράσης «φρενοβλάβεια του άλλου συζύγου», ο οποίος προβλέπεται ως ένας από τους επικαλούμενους λόγους για λύση του γάμου για τον οποίο δεν απαιτείται η παράδοση γνωστοποίησης στον επίσκοπο πριν από την καταχώριση της σχετικής αγωγής για λύση του εν λόγω γάμου, με τον όρο «ψυχική νόσος του άλλου συζύγου», η οποία θα πρέπει να πιστοποιείται από αρμόδιο κυβερνητικό γιατρό.
2. Η προσθήκη στους λόγους λύσης του γάμου για τους οποίους δεν απαιτείται να δοθεί γνωστοποίηση στον επίσκοπο πριν από την καταχώριση της αγωγής για λύση του γάμου του λόγου που αφορά στον κλονισμό των σχέσεων μεταξύ των συζύγων, που καθιστά αφόρητη την εξακολούθηση της έγγαμης σχέσης λόγω άσκησης βίας του ενός συζύγου έναντι του άλλου, εφόσον εκκρεμεί ποινική διαδικασία ή έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση από δικαστήριο που ασκεί ποινική δικαιοδοσία.
3. Η θέσπιση της δυνατότητας ηλεκτρονικής αποστολής της γνωστοποίησης στον επίσκοπο, για την απόδειξη της οποίας προβλέπεται η κατάθεση της ηλεκτρονικής απόδειξης της αποστολής αυτής στη γραμματεία του αρμόδιου οικογενειακού δικαστηρίου.
4. Η τροποποίηση της κοινοποίησης του αποτελέσματος της συνδιαλλαγής, ώστε σε περίπτωση αποτυχίας της συνδιαλλαγής ο επίσκοπος να δίνει στους συζύγους βεβαίωση η οποία να δεικνύει την πνευματική λύση του γάμου, ενώ σε περίπτωση μη πραγματοποίησης της συνδιαλλαγής να συντάσσει σχετικό πρακτικό στο οποίο να επεξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν πραγματοποιήθηκε η συνδιαλλαγή.

Σκοπός του τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που σχετίζονται μεταξύ άλλων με την τέλεση γάμου και τους λόγους λύσης του γάμου.

Ειδικότερα, με το εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η δυνατότητα τέλεσης γάμου σε χώρο που επιλέγεται από τα πρόσωπα που προτίθεται να τελέσουν γάμο, ο οποίος εγκρίνεται από τον Λειτουργό Τέλεσης Γάμου.
2. Η κατάργηση του δικαιώματος καταχώρισης έφεσης, σε περίπτωση που ο διάδικος που έχει το εν λόγω δικαίωμα τέλεσε νέο γάμο πριν από την παρέλευση της προθεσμίας για καταχώριση της έφεσης.
3. Η μείωση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται να βρίσκονται οι σύζυγοι σε διάσταση, ώστε να τεκμαίρεται αμάχητα ο κλονισμός των σχέσεων αυτών, από τα τέσσερα στα δύο έτη και συνακόλουθα η μείωση του χρονικού διαστήματος των επιτρεπτών μικρών διακοπών του προβλεπόμενου χρόνου διάστασης των συζύγων από τους έξι μήνες στους τέσσερις.
4. Η θέσπιση της δυνατότητας καταχώρισης αίτησης για συναινετική λύση γάμου.

Σκοπός του τέταρτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να τροποποιηθεί η σύνθεση των οικογενειακών δικαστηρίων, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα, εξουσίες και καθήκοντα των δικαστών των οικογενειακών δικαστηρίων.

Ειδικότερα, στο εν λόγω νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται κυρίως τα

ακόλουθα:

1. Η αλλαγή στη σύνθεση των οικογενειακών δικαστηρίων, ώστε αυτά να συγκροτούνται από έναν πρόεδρο και τέτοιο αριθμό δικαστών οικογενειακού δικαστηρίου, όπως ήθελε καθορίσει το Ανώτατο Δικαστήριο.
2. Ο καθορισμός των προσόντων που απαιτούνται για διορισμό του προέδρου και των δικαστών οικογενειακού δικαστηρίου να είναι ανάλογος με τα προσόντα τα οποία απαιτούνται για διορισμό στις θέσεις προέδρου και δικαστή επαρχιακού δικαστηρίου, αντίστοιχα, με επιπρόσθετο απαιτούμενο προσόν την ευρεία γνώση σε θέματα οικογενειακού δικαίου ή την αποδεδειγμένη εμπειρία στον χειρισμό δικαστικών υποθέσεων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των οικογενειακών δικαστηρίων.
3. Η εξομίωση της αντιμισθίας και των όρων υπηρεσίας των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων, με την αντιμισθία και τους όρους υπηρεσίας των προέδρων των επαρχιακών δικαστηρίων.
4. Η διεύρυνση της καθ' ύλην αρμοδιότητας των οικογενειακών δικαστηρίων, ώστε αυτά να επιλαμβάνονται όλων των υποθέσεων που εγείρονται μεταξύ των ίδιων διαδίκων.
5. Η παροχή δυνατότητας στους δικαστές των οικογενειακών δικαστηρίων να ορίζουν κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως ψυχολόγο, παιδοψυχολόγο ή άλλο εξειδικευμένο επιστήμονα, για να αξιολογεί το συμφέρον του παιδιού και να υποβάλλει σχετική προς τούτο έκθεση στο δικαστήριο.
6. Η παροχή δυνατότητας στους δικαστές των οικογενειακών δικαστηρίων να διατάζουν αυτεπαγγέλτως την παροχή συμβουλευτικής ή ψυχολογικής στήριξης σε παιδί, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των γονέων αυτού, εφόσον αυτό κρίνεται πως ενεργεί προς το συμφέρον του παιδιού, καθώς και τη συνδρομή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας και της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, όποτε το κρίνουν αναγκαίο.
7. Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων των οικογενειακών δικαστηρίων με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιλαμβάνονται όλων των υποθέσεων που αφορούν στη λύση θρησκευτικού γάμου που έχει ιερολογηθεί με τους θρησκευτικούς κανόνες θρησκευτικής ομάδας, υπό την προϋπόθεση ότι η λύση τέτοιου γάμου δεν εμπίπτει στη δικαιοδοσία των οικογενειακών δικαστηρίων των θρησκευτικών ομάδων, των υποθέσεων που αφορούν παιδιά που βρίσκονται σε σύγκρουση με τον νόμο και των υποθέσεων που ο σύζυγος και τέκνο βρίσκονται στο εξωτερικό και ο άλλος σύζυγος, ο οποίος διαμένει στην επαρχία για την οποία ιδρύθηκε το οικογενειακό δικαστήριο, επιθυμεί την τροποποίηση διατάγματος επικοινωνίας το οποίο εκδόθηκε από το εν λόγω δικαστήριο πριν από την αναχώρηση του συζύγου και του τέκνου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων τόσο οι πρώην Υπουργοί Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όσο και η νυν Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τόνισαν την επιτακτική ανάγκη εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου που διέπει το οικογενειακό δίκαιο, ώστε αυτό να συνάδει με τις σύγχρονες αντιλήψεις της κοινωνίας με κεντρικό γνώμονα την προστασία του υπέρτατου συμφέροντος των παιδιών.

Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν καταρχήν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, ωστόσο διατύπωσαν επιφυλάξεις και παρατηρήσεις σχετικά με επιμέρους πρόνοιες αυτών με υπομνήματά τους που υπέβαλαν στην επιτροπή τόσο της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου όσο και της απελθούσας.

Ειδικότερα, τα ζητήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερου προβληματισμού στην επιτροπή κατά το στάδιο μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, ως αυτά αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, συνοψίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

Σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του Συντάγματος, μέλη της επιτροπής υπέβαλαν τις ακόλουθες εισηγήσεις:

1. Διαγραφή της παραπομπής στον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου σε σχέση με τους λόγους διαζυγίου με σκοπό τον πλήρη διαχωρισμό του κράτους από την εκκλησία.
2. Διαγραφή των λόγων διαζυγίου από τη συνταγματική διάταξη και καταγραφή αυτών στη σχετική νομοθεσία.
3. Διεύρυνση της δικαιοδοσίας των οικογενειακών δικαστηρίων, ώστε να επιλαμβάνονται οικογενειακών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ πολιτών της Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως εάν αυτοί ανήκουν στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία ή σε οποιαδήποτε θρησκευτική ομάδα ή άλλη θρησκεία ή άλλο δόγμα.

Σχετικά με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τη διαφωνία τους σχετικά με τη διαδικασία της πνευματικής συνδιαλλαγής, υπογραμμίζοντας ότι η απαίτηση για γνωστοποίηση στον αρμόδιο επίσκοπο της λύσης του γάμου πριν από την καταχώριση αγωγής για λύση αυτού παραβιάζει το συνταγματικό δικαίωμα για ακώλυτη πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη και ως εκ τούτου εισηγήθηκαν την κατάργηση της βασικής νομοθεσίας. Περαιτέρω, επιφυλάξεις εκφράστηκαν σχετικά με την αντικατάσταση του όρου «φρενοβλάβεια» με τον όρο «ψυχική νόσος», λόγω της σύγκρουσης που θα επέλθει μεταξύ των διατάξεων του υπό τροποποίηση νόμου και του Καταστατικού

Χάρτη της Εκκλησίας, στον οποίο ο αντίστοιχος επικαλούμενος λόγος αναφέρεται σε «φρενοβλάβεια» και όχι σε «ψυχική νόσο».

Σχετικά με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου ηγέρθησαν ορισμένοι προβληματισμοί σε σχέση με τη δυνατότητα των Οικογενειακών Δικαστηρίων να ορίζουν με σχετικό διάταγμα ψυχολόγο, παιδοψυχολόγο ή άλλο εξειδικευμένο επιστήμονα από τη δημόσια υπηρεσία και/ή ιδιώτη επιστήμονα κατόπιν κοινής εισήγησης των διαδίκων και σε περίπτωση διαφωνίας των διαδίκων το δικαστήριο να ορίζει τα εν λόγω πρόσωπα από κατάλογο επιστημόνων που τηρείται στο δικαστήριο, την αντιμισθία των οποίων θα κληθούν να καταβάλουν οι διάδικοι ή οποιοσδήποτε από αυτούς, με σκοπό να διακριβώσουν το συμφέρον του παιδιού και να υποβάλουν σχετική έκθεση αναφορικά με την κατάστασή του και εισηγήσεις σχετικές με την ενώπιον του δικαστηρίου διαδικασία. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τη διαφωνία τους ως προς την πρόνοια που προβλέπει ότι τα έξοδα για ορισμό των εν λόγω προσώπων θα τα επωμίζονται οι γονείς και ως προς την πρόνοια που προβλέπει ότι το δικαστήριο θα επιλέγει τα πρόσωπα αυτά από κατάλογο επιστημόνων σε περίπτωση διαφωνίας των γονέων σε σχέση με τον ορισμό αυτών.

Κατόπιν εκτεταμένης συζήτησης επί των προνοιών των υπό αναφορά νομοσχεδίων το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη τις εισηγήσεις και τις παρατηρήσεις που εκφράστηκαν από την επιτροπή και αφού προέβη σε περαιτέρω διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, υπέβαλε στην επιτροπή, με επιστολή του, ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2022, αναθεωρημένα κείμενα των εν λόγω νομοσχεδίων, στα οποία επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του Συντάγματος διαγράφηκε ο καθορισμός της σύνθεσης των οικογενειακών δικαστηρίων από τη συνταγματική διάταξη, ώστε ο καθορισμός αυτής να επαφίεται στον κοινό νομοθέτη, διευρύνθηκε το πεδίο των αρμοδιοτήτων τους, ώστε αυτά να εκδικάζουν οποιαδήποτε οικογενειακή διαφορά, ανεξαρτήτως εάν οι διάδικοι ανήκουν στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία ή σε θρησκευτική ομάδα, και περιορίστηκε η εφαρμογή των λόγων διαζυγίου που προβλέπονται στο Σύνταγμα στους γάμους που έχουν ιερολογηθεί βάσει των θρησκευτικών κανόνων της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.
2. Σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου επεκτάθηκε το πεδίο εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας, ώστε στις διατάξεις αυτής να προβλέπεται η διαδικασία απόπειρας συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης γάμου που έχει ιερολογηθεί σύμφωνα με τους θρησκευτικούς κανόνες θρησκευτικής ομάδας.
3. Σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
 - α. Αύξηση του ηλικιακού ορίου τέλεσης γάμου από τα δεκαέξι (16) στα δεκαοκτώ (18) έτη με στόχο τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.
 - β. Πρόβλεψη ότι η συναίνεση ή η αναγνώριση ακυρώσιμου γάμου πρέπει να συντελείται ενώπιον δικαστηρίου.
 - γ. Διαφοροποίηση του χρόνου επέλευσης των αποτελεσμάτων ακύρωσης ή κήρυξης ακυρότητας ακυρώσιμου γάμου, αντίστοιχα, ώστε η ακύρωση να λειτουργεί εξ υπαρχής, όπως ισχύει στο ελληνικό και αγγλοσαξωνικό νομικό σύστημα.
 - δ. Απάλειψη του προαπαιτούμενου της έκδοσης δικαστικής απόφασης για αναγνώριση ανυπόστατου γάμου.
 - ε. Επέκταση του πεδίου εφαρμογής της βασικής νομοθεσίας, ώστε οι ρυθμίσεις που αφορούν στην ακύρωση και λύση γάμου να εφαρμόζονται σε όλους ανεξαιρέτως τους γάμους για τους οποίους έχουν δικαιοδοσία να επιληφθούν τα δικαστήρια της Δημοκρατίας.
 - στ. Αναδιτύπωση των λόγων διαζυγίου που προβλέπονται στη βασική νομοθεσία και προσθήκη του θεσμού του συναινετικού διαζυγίου.
4. Σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου προστέθηκε πρόνοια για την κατά τόπο αρμοδιότητα των οικογενειακών δικαστηρίων σε σχέση με περιουσιακές διαφορές σε περίπτωση που κανένας από τους διαδίκους δε διαμένει στη Δημοκρατία, διαγράφηκαν οι σχετικές διατάξεις της βασικής νομοθεσίας που καθορίζουν τους λόγους διαζυγίου, ώστε αυτοί να μεταφερθούν στις διατάξεις του περί Γάμου Νόμου και αναδιατυπώθηκαν οι πρόνοιες που προβλέπουν ότι ο ίδιος δικαστής επιλαμβάνεται όλων των εκκρεμοουσών μεταξύ των ίδιων διαδίκων υποθέσεων για σκοπούς σαφήνειας των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί των αναθεωρημένων νομοσχεδίων οι ενδιαφερόμενοι φορείς υπέβαλαν στην επιτροπή γραπτά υπομνήματα με εισηγήσεις και/ή παρατηρήσεις επί των προνοιών αυτών, οι οποίες λήφθηκαν δεόντως υπόψη από την επιτροπή.

Παρ' όλα αυτά, την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως οι παρατηρήσεις που εκφράστηκαν από την Επίτροπο

Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η οποία εξέφρασε καταρχάς τη διαφωνία της για την προτεινόμενη ρύθμιση στο νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου που προβλέπει την καταχώριση εκ συμφώνου απόφασης των γονέων για ζητήματα επιμέλειας τέκνων ή επικοινωνίας για την έκδοση συναινετικού διαζυγίου. Παράλληλα, η επίτροπος εισηγήθηκε όπως ο κλονισμός των σχέσεων μεταξύ των συζύγων, ο οποίος βάσει των προνοιών του νομοσχεδίου για τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου προστίθεται ως νέος λόγος διαζυγίου για τον οποίο δε χρειάζεται να δοθεί προηγουμένως γνωστοποίηση στον αρμόδιο επίσκοπο, να μην περιορίζεται αποκλειστικά στην άσκηση βίας ενός συζύγου έναντι του άλλου, αλλά να περιλαμβάνει και την άσκηση βίας εναντίον του τέκνου του ζεύγους και τη σεξουαλική κακοποίηση του άλλου συζύγου και/ή του τέκνου. Σχετικά με την εν λόγω πρόνοια η επίτροπος εξέφρασε πρόσθετα τη διαφωνία της αναφορικά με την απαίτηση για έκδοση σχετικής καταδικαστικής απόφασης εναντίον του συζύγου που ασκεί τη βία, λόγω του ότι η εκδίκαση τέτοιων αποφάσεων είναι χρονοβόρα, με αποτέλεσμα το παιδί να εκτίθεται σε κίνδυνο για μεγάλο χρονικό διάστημα και συναφώς εισηγήθηκε την τροποποίηση της εν λόγω πρόνοιας, ώστε να αρκεί η υποβολή μίας εκ πρώτης όψεως μαρτυρίας από λειτουργούς των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών. Καταληκτικά, η επίτροπος εισηγήθηκε τη διεύρυνση των εξουσιών των οικογενειακών δικαστηρίων, ώστε να δίδεται η διακριτική ευχέρεια στους δικαστές να διατάσσουν τις καθ' ύλην αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να παρεμβαίνουν άμεσα προς αντιμετώπιση οποιουδήποτε περιστατικού θέτει σε κίνδυνο το συμφέρον του παιδιού και τη θεσμοθέτηση του δικαιώματος του παιδιού, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητα αυτού, να αιτείται προσωπικά τη συνδρομή ειδικού ψυχικής υγείας, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των γονέων του.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την εξομοίωση των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων με τους προέδρους των επαρχιακών δικαστηρίων σε σχέση με την αντιμισθία και τους όρους υπηρεσίας αυτών, ρύθμιση η οποία, ενώ προβλεπόταν στο νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου, ως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί, αφαιρέθηκε στη συνέχεια από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το οποίο επικαλέστηκε διαφωνία του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί του εν λόγω θέματος. Πρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος εισηγήθηκε τη διαγραφή των λόγων διαζυγίου από τη σχετική συνταγματική διάταξη και τη μεταφορά αυτών στον σχετικό νόμο και τη διαγραφή της εξαίρεσης που προβλέπεται σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων για την πνευματική συνδιαλλαγή στην περίπτωση όπου ο επικαλούμενος λόγος λύσης του γάμου είναι η ψυχική νόσος του άλλου συζύγου, καθώς η εν λόγω εξαίρεση ενδεχομένως να συνιστά δυσμενή διάκριση κατά προσώπου που πάσχει από ψυχική ασθένεια.

Η εκπρόσωπος του Παγκύπριου Συνδέσμου Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων σε σχετικό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή εισηγήθηκε μεταξύ άλλων την κατάργηση του νομικού πλαισίου σχετικά με την απόπειρα πνευματικής συνδιαλλαγής και την ομαδοποίηση όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας των οικογενειακών δικαστηρίων σε δύο αιτήσεις, όπου στη μία να συνοψίζονται θέματα που σχετίζονται με την επιμέλεια και τη διατροφή των τέκνων και στην άλλη θέματα που αφορούν το διαζύγιο και τις περιουσιακές σχέσεις των γονέων.

Υπό το φως των πιο πάνω εισηγήσεων και/ή παρατηρήσεων, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως προέβη σε περαιτέρω τροποποιήσεις των προνοιών των ήδη αναθεωρημένων κειμένων των υπό εξέταση νομοσχεδίων.

Αναφορικά με την τροποποίηση του Συντάγματος, η υπουργός προέβη σε διαγραφή των λόγων διαζυγίου που προβλέπονται στο άρθρο 111 του Συντάγματος, μεταξύ των οποίων είναι και οι λόγοι που προβλέπονται στον Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας, ώστε οι λόγοι διαζυγίου να προβλέπονται μόνο στις διατάξεις του περί Γάμου Νόμου και να ισχύουν για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας, ανεξαρτήτως εάν αυτοί ανήκουν στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία ή όχι ή εάν έχουν τελέσει θρησκευτικό ή πολιτικό γάμο. Πρόσθετα, αναδιατύπωσε την παράγραφο (4) του άρθρου 111 του Συντάγματος, η οποία ρυθμίζει τις εφέσεις κατά αποφάσεων οικογενειακών δικαστηρίων, ώστε να συνάδει με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στην προσφάτως ψηφισθείσα νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση της ανώτατης βαθμίδας της απονομής της δικαιοσύνης.

Σχετικά δε με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Απόπειρας Πνευματικής Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου η υπουργός ανέφερε στην επιτροπή ότι λόγω των εκ διαμέτρου αντίθετων απόψεων που εκφράστηκαν σε σχέση με την κατάργηση ή μη της σχετικής νομοθεσίας αποφάσισε όπως διατηρηθεί μεν σε ισχύ η σχετική νομοθεσία, ωστόσο όπως δε μειωθεί η χρονική προθεσμία που απαιτείται να μεσολαβήσει μεταξύ της γνωστοποίησης της πρόθεσης για καταχώριση αγωγής διαζυγίου στον επίσκοπο και της καταχώρισης της αγωγής διαζυγίου από τους τρεις μήνες στις έξι εβδομάδες. Πρόσθετα, η υπουργός, υιοθετώντας τη σχετική εισήγηση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, προέβη σε διαγραφή της εξαίρεσης που προβλέπεται σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων για την πνευματική συνδιαλλαγή στην περίπτωση όπου ο επικαλούμενος λόγος λύσης του γάμου είναι η ψυχική νόσος του άλλου συζύγου, καθώς η εν λόγω εξαίρεση ενδεχομένως να συνιστά δυσμενή διάκριση κατά προσώπου που πάσχει από ψυχική ασθένεια. Καταληκτικά, υιοθετώντας τη σχετική εισήγηση της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η υπουργός τροποποίησε την πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει την εξαίρεση σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων για την πνευματική συνδιαλλαγή, όταν ο επικαλούμενος λόγος λύσης του γάμου είναι ο ισχυρός κλονισμός των σχέσεων μεταξύ των συζύγων λόγω άσκησης βίας στην οικογένεια, ώστε να απαιτείται για την ενεργοποίηση της σχετικής πρόνοιας η κατάθεση βεβαίωσης από την Αστυνομία Κύπρου ή από τις Υπηρεσίες

Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας ότι έχει υποβληθεί επίσημη καταγγελία για άσκηση βίας, αντί η έκδοση καταδικαστικής απόφασης ή η καταχώριση ποινικής υπόθεσης.

Πρόσθετα, σε ό,τι αφορά στο νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, η υπουργός προέβη στις αναγκαίες τροποποιήσεις των προνοιών αυτού, ώστε οι λόγοι διαζυγίου που προβλέπονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία να ισχύουν, ανεξαρτήτως εάν οι σύζυγοι ανήκουν στην Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία ή σε οποιαδήποτε θρησκευτική ομάδα και ανεξαρτήτως εάν έχει τελεστεί θρησκευτικός ή πολιτικός γάμος. Σχετικά δε με την εισήγηση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει ως προϋπόθεση έκδοσης δικαστικής απόφασης για συναινετική λύση του γάμου την υποχρέωση καταχώρισης στο δικαστήριο δικαστικής απόφασης που να ρυθμίζει ζητήματα επιμέλειας τέκνων ή επικοινωνίας των γονέων με τα τέκνα τους ή καταχώρισης αίτησης για έκδοση εκ συμφώνου απόφασης για τα εν λόγω ζητήματα η υπουργός εξέφρασε τη διαφωνία της, επισημαίνοντας ότι η πρόνοια αυτή αποτελεί κίνητρο για τους γονείς, ώστε να λύσουν τις διαφωνίες τους σε κλίμα συναίνεσης.

Καταληκτικά, σε σχέση με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου η υπουργός προέβη στις αναγκαίες τροποποιήσεις αυτού, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στα οικογενειακά δικαστήρια να διατάσσουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος ενός διαδίκου ή αυτεπαγγέλτως σε περίπτωση που στη διαδικασία μετέχει ανήλικο πρόσωπο, όπως η ακροαματική διαδικασία ή μέρος αυτής διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών. Πρόσθετα, παρασχέθηκε η δυνατότητα μέσω καταχώρισης μίας αίτησης που αφορά οικογενειακή διαφορά να ξεκινά η διαδικασία οποιασδήποτε άλλης οικογενειακής διαφοράς μεταξύ ίδιων διαδίκων και προστέθηκε η υποχρέωση επιμόρφωσης των δικαστών των οικογενειακών δικαστηρίων σε θέματα βίας.

Σημειώνεται ότι σχετικά με την εισήγηση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου για εξομοίωση της αντιμισθίας και των όρων υπηρεσίας των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων με τους προέδρους των επαρχιακών δικαστηρίων η υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή σχετικά με τη διαφωνία του Ανωτάτου Δικαστηρίου επί του θέματος. Πρόσθετα, σε σχέση με την εισήγηση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για καθορισμό της διαδικασίας προσδιορισμού του συμφέροντος του παιδιού η υπουργός ανέφερε ότι το εν λόγω ζήτημα θα εξετασθεί στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου που τροποποιεί τον περί Σχέσεων Γονέων και Τέκνων Νόμο, το οποίο περιλαμβάνεται στα νομοσχέδια που, ως αναφέρθηκε πιο πάνω, η υπουργός θα προβεί σε περαιτέρω διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε ακολούθως να καταθέσει το συντομότερο δυνατόν στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα αυτών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των πιο πάνω επιπρόσθετων τροποποιήσεων ενώπιον της επιτροπής ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εισηγήθηκε την περαιτέρω τροποποίηση του άρθρου 111 του Συντάγματος, ώστε, αντί της ρητής αναφοράς σε οικογενειακά δικαστήρια σε σχέση με την εκδίκαση των υποθέσεων που ορίζονται στις διατάξεις αυτού, να γίνεται αναφορά σε δικαστήρια «ως ο νόμος ορίζει», ώστε, σε περίπτωση που προωθηθεί σχετικό νομοσχέδιο για μεταρρύθμιση των επαρχιακών δικαστηρίων και ενσωμάτωση των οικογενειακών δικαστηρίων σε αυτά, να μη χρειάζεται περαιτέρω τροποποίηση της εν λόγω διάταξης του Συντάγματος. Επ' αυτού του σημείου η υπουργός εξέφρασε τη διαφωνία της, αναφέροντας ότι η εν λόγω μεταρρύθμιση βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο συζητήσεων, επομένως μία τέτοια τροποποίηση ενδέχεται να θεωρηθεί ότι προκαταλαμβάνει την όλη συζήτηση.

Πρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος εξέφρασε εκ νέου τη διαφωνία του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ως προς τη μη εξομοίωση της αντιμισθίας και των όρων υπηρεσίας των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων με τους προέδρους των επαρχιακών δικαστηρίων και εισηγήθηκε πρόσθετα τη δυνατότητα εκκίνησης όλων των διαδικασιών οικογενειακών υποθέσεων με την καταχώριση μίας αίτησης. Καταληκτικά, ο ίδιος, υπογραμμίζοντας τα διαδικαστικά προβλήματα που εντοπίζονται σε σχέση με τη διαδικασία παρακοής διαταγμάτων, εισηγήθηκε την προσθήκη σχετικής πρόνοιας στο νομοσχέδιο, ώστε να ορίζεται ως μέγιστος χρόνος της εκδίκασης των εν λόγω υποθέσεων οι δύο μήνες.

Ακολούθως, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης των νομοσχεδίων, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις και/ή παρατηρήσεις σε σχέση με πρόνοιες αυτών.

Συγκεκριμένα, σχετικά με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου μέλη της επιτροπής τόνισαν εκ νέου την καταρχήν διαφωνία τους με την ύπαρξη του θεσμού της πνευματικής συνδιαλλαγής, υπογραμμίζοντας την παραβίαση του συνταγματικού δικαιώματος της πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

Αναφορικά με το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Γάμου Νόμου, εκφράστηκαν επιφυλάξεις σχετικά με την πρόνοια που προβλέπει ότι, σε περίπτωση σύναψης γάμου στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της έκδοσης απόφασης για λύση ή ακύρωση προϋπάρχοντος γάμου και της παρέλευσης της προθεσμίας που προβλέπεται για καταχώριση έφεσης εναντίον της εν λόγω απόφασης, ο νέος γάμος που τελείται παύει να θεωρείται άκυρος, εφόσον παρήλθε άπρακτη η εν λόγω προθεσμία για άσκηση έφεσης λόγω της νομικής αβεβαιότητας που δημιουργείται με την εν λόγω ρύθμιση. Η υπουργός, κατόπιν διαβούλευσης με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αποφάσισε τη διαγραφή της εν λόγω πρόνοιας για σκοπούς διασφάλισης της ασφάλειας δικαίου.

Πρόσθετα, ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με την

πρόνοια που προβλέπει ότι η συναίνεση των συζύγων για έκδοση συναινετικού διαζυγίου δηλώνεται ενώπιον του δικαστηρίου σε συνεδρία του που ορίζεται τρεις μήνες μετά την καταχώριση της σχετικής αίτησης, καθότι η καθυστέρηση του ορισμού της συνεδρίας ενδεχομένως να αποθαρρύνει τους πολίτες να επιλέξουν την έκδοση συναινετικού διαζυγίου. Επ' αυτού του σημείου η υπουργός σημείωσε ότι σκοπός της εν λόγω ρύθμισης είναι να δοθεί χρόνος στους συζύγους, ώστε να επανεξετάσουν την πρόθεσή τους για λύση του γάμου, ωστόσο ανέφερε ότι δεν έχει έντονη θέση επί του θέματος και ως εκ τούτου προέβη σε διαγραφή της εν λόγω πρόνοιας.

Σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου με επιστολή του, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2022, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα που απηύθυνε η επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2022, εξέφρασε τη διαφωνία του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την εξομοίωση της αντιμισθίας και των όρων υπηρεσίας των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων με την αντιμισθία και τους όρους υπηρεσίας των προέδρων των επαρχιακών δικαστηρίων λόγω των διαφορετικών καθηκόντων και ευθυνών των δύο δικαιοδοσιών. Ωστόσο, ανέφερε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο αντικρίζει θετικά τη μισθοδοτική αναβάθμιση των προέδρων όλων των ειδικών δικαιοδοσιών, ωστόσο ως ορθό μέτρο μισθοδοσίας εισηγείται ενδιάμεση μισθολογική κλίμακα μεταξύ Ανωτέρου Επαρχιακού Δικαστή και Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε στην επιτροπή ότι ενδεχόμενη απόφαση για εξομοίωση της μισθολογικής κλίμακας των προέδρων των οικογενειακών δικαστηρίων με τους προέδρους των επαρχιακών δικαστηρίων εγείρει έντονους συνταγματικούς προβληματισμούς που άπτονται της παραβίασης της αρχής της διάκρισης των εξουσιών και της αύξησης του προϋπολογισμού του κράτους, δεδομένης της διαφωνίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως προς αυτήν.

Πρόσθετα, στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης επί των προνοιών του εν λόγω νομοσχεδίου, λόγω του ότι μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν τη συνένωση σε ενιαία αίτηση όλων των αιτήσεων που καταχωρίζονται ενώπιον των οικογενειακών δικαστηρίων μεταξύ των ίδιων διαδικών, αποφασίστηκε να σταλθεί επιστολή στο Ανώτατο Δικαστήριο, ώστε να τοποθετηθεί επί του θέματος. Ωστόσο, παρ' όλο που το Ανώτατο Δικαστήριο με απάντησή του την 31^η Οκτωβρίου 2022 πληροφόρησε την επιτροπή ότι το ζήτημα θα εξετασθεί από αυτό και θα τοποθετηθεί στη συνέχεια, δεν υπήρξε οποιαδήποτε περαιτέρω ενημέρωση επί του θέματος και ως εκ τούτου η επιτροπή δεν προέβη σε οποιαδήποτε τροποποίηση της εν λόγω πρόνοιας.

Ακολούθως, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις σχετικά με την πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάσσει όπως η ακροαματική διαδικασία ή μέρος αυτής διεξάγεται κεκλεισμένων θυρών, όταν στη διαδικασία συμμετέχει παιδί, λόγω της αοριστίας της εν λόγω πρόνοιας. Επιφυλάξεις εξέφρασαν και ως προς την πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει ότι εκκρεμούσες διαδικασίες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό τροποποίηση νόμου των οποίων η ακροαματική διαδικασία έχει αρχίσει συνεχίζονται και ολοκληρώνονται ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμούν, υπογραμμίζοντας την ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης του σταδίου της ακροαματικής διαδικασίας που πρέπει να έχει αρχίσει για σκοπούς εφαρμογής της εν λόγω μεταβατικής διάταξης.

Στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων η υπουργός προέβη σε τροποποίηση των ως άνω αναφερόμενων προνοιών, ώστε να διευκρινίζεται αφενός ότι η δυνατότητα δικαστηρίου να διατάσσει αυτεπάγγελα όπως η ακροαματική διαδικασία ή μέρος αυτής διεξάγεται κεκλεισμένων θυρών θα υφίσταται, όταν στη διαδικασία συμμετέχει παιδί ως μάρτυρας, και αφετέρου ότι οι εκκρεμούσες διαδικασίες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό τροποποίηση νόμου οι οποίες συνεχίζονται και ολοκληρώνονται ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμούν θα θεωρούνται αυτές στις οποίες η ακροαματική διαδικασία έχει αρχίσει με την κατάθεση μαρτύρων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε τα κείμενα των νομοσχεδίων ως αυτά αναθεωρήθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω και, αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί των προνοιών τους, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί αυτών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του νομοσχεδίου για τροποποίηση του Συντάγματος σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Δέκατης Ογδούς Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί της Δωδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2015.
2. Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
3. Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.
4. Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Έχουμε τροπολογίες εδώ, στα θέματα υπ' αριθμόν 70, 72 και 73, οπότε αντλαμβάνομαι θα τοποθετηθούν συνολικά θα υπάρξει ενιαία συζήτηση και επί των τροπολογιών και ερωτώ ποιοι, ποιες θέλουν να τοποθετηθούν;

Ωραία! Προχωράμε λοιπόν στην ψήφιση, αν δεν υπάρχει τοποθέτηση.

Ξεκινάμε με την πρώτη τροπολογία...

Κύριε Τορναρίτη, συγγνώμη, να ξεκινήσουμε με τον πρόεδρο της επιτροπής.

Ελάτε, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πολύ σύντομα, κυρία Πρόεδρε, να πω ότι η επιτροπή μας μελέτησε τα συγκεκριμένα νομοσχέδια σε επτά συνεδρίες και η προηγούμενη επιτροπή άλλες έντεκα. Έχουμε μπροστά μας τα τέσσερα πρώτα, σημαντικά θα έλεγα, νομοσχέδια που αφορούν στη μεταρρύθμιση του Οικογενειακού Δικαίου, μια μεταρρύθμιση η οποία έχει ως στόχο το παιδί, είναι μια παιδοκεντρική μεταρρύθμιση και έτσι έπρεπε να ιδωθεί και έτσι αποφάσισε και έστειλε εδώ στην ολομέλεια η επιτροπή Νομικών, θα έλεγα ομόφωνα τα συγκεκριμένα νομοσχέδια, πλην της πρότασης νόμου στην οποία θα αναφερθεί το ΑΚΕΛ και την οποία δεν μπορούμε να ψηφίσουμε, γιατί ακριβώς μέσα σε πνεύμα συνεννόησης και συναίνεσης έχουμε καταλήξει εδώ που έχουμε καταλήξει. Πρέπει να πω ότι η περίοδος συνδιαλλαγής μειώθηκε από τους τρεις μήνες στις έξι εβδομάδες, εισαγάγαμε την ηλεκτρονική πληροφόρηση της εκκλησίας και πλέον το οικογενειακό δικαστήριο από τριμελές καθίσταται μονομελές. Ο δικαστής, ο οποίος παρακολουθεί την υπόθεση, θα την παρακολουθεί σε όλη τη διάρκειά της, υπάρχει πολλή εξοικονόμηση χρόνου και πόρων.

Άρα, καλώ όλους τους συναδέλφους, να υπερψηφίσουν τα συγκεκριμένα νομοσχέδια, την τροποποίηση του Συντάγματος, γιατί θεωρώ ότι με τούτο το βήμα που θα κάνει η Βουλή σήμερα απαντά σε σημαντικά αιτήματα των πολιτών και της κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τορναρίτη.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι αυτό που ψηφίζουμε σήμερα, που προφανώς δεν είναι η συνολική μεταρρύθμιση του Οικογενειακού Δικαίου, είναι ένα σημαντικό κομμάτι, το οποίο εκσυγχρονίζει.

Και θέλω να ξεκινήσω, αναγνωρίζοντας μια πραγματικότητα, την οποία έχουμε πει πάρα πολλές φορές. Μπορεί τις προηγούμενες μέρες να είχαμε συγκρουστεί για άλλα ζητήματα με την αρμόδια υπουργό Δικαιοσύνης, πλην όμως στα συγκεκριμένα ζητήματα κατορθώσαμε να βρεθούν συγκλίσεις με βελτιωτικές πρόνοιες με τη νυν υπουργό Δικαιοσύνης, που ήταν ακατόρθωτο για πολλά προηγούμενα χρόνια. Και θέλω να το καταγράψω. Υπό αυτή την έννοια γίνεται ένα βήμα μπροστά.

Για εμάς είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι πλέον όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας -και το υπογραμμίζω- ανεξαρτήτως εθνοτικής καταγωγής ή θρησκευτικής προέλευσης, Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Μαρωνίτες και Λατίνοι θα τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης στα πολιτικά δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μέχρι σήμερα υπάρχει ένας αναχρονισμός και μια διάκριση σε βάρος των θρησκευτικών ομάδων και των Τουρκοκυπρίων. Αυτή τη στιγμή με την ψήφιση θα διαφοροποιηθεί και θα υπάρχει ομοιόμορφη μεταχείριση.

Είναι αλήθεια ότι εισάγονται πρόνοιες βελτιωτικές για τα δικαιώματα των συζύγων, ιδιαίτερα ένεκα της δυσμενούς μεταχείρισης που τύγχαναν οι γυναίκες σύζυγοι σε ένα διαζύγιο για πάρα πολλά χρόνια και βεβαίως κατοχυρώνονται δικαιώματα των παιδιών με αυξημένη μορφή σε σύγκριση με το πρόσφατο παρελθόν.

Μία πρόταση νόμου που κατατίθεται σήμερα, γιατί για εμάς είναι πολύ πολύ σημαντικό; Ενώ γίνονται όλα αυτά τα εκσυγχρονιστικά βήματα, θεωρούμε ότι καθαρά από μία ιδεοληψία παραμένουν κάποιοι προσκολλημένοι σε πρακτικές που δεν έχουν να κάνουν με τις σύγχρονες τάσεις πανευρωπαϊκά και αναφέρομαι στο εξής: Η Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι και θα παραμείνει παρά τη μεταρρύθμιση το μόνο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οποίο για την έκδοση πολιτικού διαζυγίου θα διατηρεί ρόλο η Εκκλησία της Κύπρου. Και αυτό το πράγμα είναι ένας αναχρονισμός που διαιωνίζεται. Έχουμε συζητήσει κατ' επανάληψη αυτό το ζήτημα και απευθύνομαι ιδιαίτερα σε κόμματα που εμφανίζονται ευρωπαϊκά, όπως το κυβερνών κόμμα. Θα είμαστε η μόνη θλιβερή περίπτωση πανευρωπαϊκά, και στο συμβούλιο της Ευρώπης, που λόγω δογματισμού, η εκκλησία θα διατηρεί ρόλο. Και ποιο ρόλο αν αγαπάτε; Προτού να μπορέσει να καταχωρίσει διαζύγιο ένας πολίτης της Δημοκρατίας στα οικογενειακά δικαστήρια, θα πρέπει να περάσει από την οικεία μητρόπολη, να περιμένει -

αρχικά ήταν τρεις μήνες, μειώθηκε στον ενάμιση μήνα- για να ενημερωθεί η μητρόπολη, να περάσει, αν θα περάσει, από μια πολύ ψυχοφθόρα διαδικασία, τάχατες πνευματικής συνδιαλλαγής, για να πειστεί με φαινόμενα του τύπου -θα το πω εκλαϊκευμένα, για να γίνω κατανοητός- «εν πειράζει, κόρη μου, γιατί σε δέρνει, ξανασκεφτού το!». Αναχρονιστικότερες συμπεριφορές! Μόνο τότε θα μπορέσει να πάει στο επαρχιακό, στο οικογενειακό δικαστήριο, για να αιτηθεί πολιτικό διαζύγιο.

Λυτούμαι πάρα πολύ, αυτό το πράγμα θα είναι μια πολιτική κηλίδα στα κόμματα που θα παραμείνουν προσκολλημένα σε μια ρύθμιση. Η προηγούμενη μεταρρύθμιση έγινε τη δεκαετία του '90 και ακόμα και σήμερα κάνουμε έκκληση. Ξανασκεφτείτε το! Δεν αρκεί να λέμε ότι είμαστε ευρωπαϊστές. Πρέπει στην πράξη, στα θέματα εκσυγχρονισμού να το αποδεικνύουμε. Και η εκκλησία έχει τον ρόλο της, αλλά όχι στα πολιτικά διαζύγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δαμιανού.

Να προχωρήσουμε με τον κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Σχετικά με αυτές τις αλλαγές που θα υπάρξουν με τη συνταγματική αλλαγή, αλλά και τις παραπέρα προτάσεις μέσα από τα νομοσχέδια για τις αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο συμφωνούμε.

Όμως, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω να σχολιάσω τα όσα έχει πει ο συνάδελφος, ο ευπαίδευτος συνάδελφος, κ. Δαμιανού, ο οποίος μας τα έχει παρουσιάσει και ενώπιον της επιτροπής κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων.

Εμάς η θέση μας είναι ότι ο ρόλος της Εκκλησίας στην κυπριακή πολιτεία είναι σημαντικός και ουσιαστικός. Εμείς θεωρούμε ότι η Εκκλησία είναι ένας βασικός πυλώνας, ο οποίος λειτουργεί προς όφελος της κοινωνίας. Ανεξάρτητα από λάθη, παραλείψεις. Εδώ δεν είναι αυτά που εξετάζουμε. Εξετάζουμε το συγκεκριμένο σημείο, ποιος είναι ο ρόλος της Εκκλησίας. Πρώτα απ' όλα δεν είναι υποχρεωτική η συνδιαλλαγή. Ο σκοπός της συνδιαλλαγής είναι για να δοθεί ουσιαστικά ένα περιθώριο, μια προθεσμία, οι διάδικοι, οι σύζυγοι να ξανασκεφτούν, να μη βιαστούν να προχωρήσουν στη λύση του γάμου. Και η Εκκλησία, η οποία είναι αυτή που τους έχει παντρέψει... Γιατί επέλεξαν τα μέρη θρησκευτικό γάμο, δεν επέλεξαν τον πολιτικό, άρα η Εκκλησία δε λειτουργεί ως διακοσμητικό στοιχείο ή ένα κοσμικό στοιχείο «να πάμε να κάμνουμε γάμους μέσα στις εκκλησίες, επειδή έν' πιο ωραίο το περιβάλλον»! Εμείς θεωρούμε ότι η Εκκλησία ασκεί, όπως είπα προηγουμένως, τον δικό της ρόλο. Συνεπώς, από τη στιγμή που επιλέγεις να παντρευτείς θρησκευτικά, οφείλεις να σεβαστείς και εκείνους οι οποίοι έχουν συμβάλει στην τέλεση του γάμου.

Στην προκειμένη περίπτωση εμείς διαφωνούμε να καταργηθεί εντελώς ο ρόλος της Εκκλησίας. Έχουμε αποδεχτεί, σε συνεργασία με την Εκκλησία, να περιοριστεί ο χρόνος της συνδιαλλαγής από τους τρεις μήνες στις σαράντα πέντε μέρες. Άρα, υπάρχει μια ευελιξία, μια αλλαγή σε αυτό το σημείο.

Όσον αφορά την ουσία τώρα των άλλων θεμάτων, δεν ξέρω αν πρέπει να τοποθετηθούμε τώρα συνολικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ενιαία η συζήτηση, ελάτε.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εμείς θέλουμε να πούμε καταρχάς ότι δεν είναι μια ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση. Εξάλλου, υπολείπονται αρκετά νομοσχέδια, για να συζητηθούν. Γι' αυτό θεωρούμε ότι, εκ πρώτης όψεως, τα θέματα τα οποία έχουν συζητηθεί είναι αρκετά σημαντικά, αναφέρονται στην έκθεση, αλλά οφείλω να επισημάνω το γεγονός ότι επιταχύνονται οι διαδικασίες με την κατάργηση του τριμελούς δικαστηρίου για επίλυση γαμικών διαφορών, ιδιαίτερα του διαζυγίου. Συνεπώς, αντί να υπάρχουν τρεις δικαστές οι οποίοι θα εκδικάζουν τα διαζύγια, θα είναι ένας. Επιταχύνονται και άλλες διαδικασίες. Υπάρχει πρόνοια για το συναινετικό διαζύγιο και ακολουθούν και άλλες προτάσεις.

Σημαντική, κατά την άποψή μας, είναι η τροπολογία που έχουμε καταθέσει ως Δημοκρατικό Κόμμα και έχουν υιοθετήσει οι συνάδελφοι από το ΑΚΕΛ, ο συνάδελφος ο κ. Θεοπέμπτου και ο συνάδελφος ο Κωστής ο Ευσταθίου. Και συγκεκριμένα είναι αυτοί και ο κ. Τορναρίτης, απ' ό,τι μου γνέφει αυτή τη στιγμή και τον ευχαριστώ ιδιαίτερα, γιατί είναι μια τροπολογία η οποία αναφέρεται ακριβώς και στην εξοικονόμηση χρόνου και στην εξοικονόμηση χρημάτων και ταλαιπωρίας από τους συζύγους. Με αυτή την τροπολογία, επιτρέψτε μου να την εξηγήσω πολύ σύντομα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

...θα έχει τη δυνατότητα ή ο ένας ή και οι δύο σύζυγοι ή αυτεπάγγελα το δικαστήριο να επιτρέψει την έκδοση προσωρινού διατάγματος με μία αίτηση, με την οποία θα υποβάλλονται όλα τα ζητήματα εκτός από τη λύση του γάμου και εκτός από την επίλυση περιουσιακών θεμάτων. Δηλαδή, ο ίδιος δικαστής, αμέσως μόλις παραλάβει την αίτηση, θα εκδικάσει και θα επιληφθεί τεσσάρων ή πέντε θεμάτων, για να επιλύονται άμεσα και να μην υπάρχει ούτε διάχυση όλων των θεμάτων σε πολλούς δικαστές και να διασκορπίζονται, με αποτέλεσμα να έχουμε και εξοικονόμηση, αλλά κυρίως να μειώνεται η τλαιπωρία για τους διαδίκους.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Και πάντα υπέρ της προστασίας, βεβαίως, των παιδιών και αυτός είναι ο στόχος του οικογενειακού δικαίου ως προσωποπαγούς δικαίου και όχι ως δικαίου των χρημάτων, των αντικειμένων και των πραγμάτων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία, κύριε Λεωνίδου! Και επί της ευκαιρίας να πούμε συγχαρητήρια και στον πρόεδρο και στα μέλη της επιτροπής, γιατί, αντιλαμβάνεστε, έγινε εξαιρετική δουλειά σε σύντομο χρονικό διάστημα και νομίζω είναι καλό εκεί και όπου πρέπει να αναγνωρίζουμε και τη δουλειά που γίνεται στις επιτροπές από τους συναδέλφους και τις συναδέλφισσες.

Ελάτε, κύριε Πασιουρτίδη.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, θα ξεκινήσω από τις τροπολογίες.

Θα συμφωνήσω με τον κ. Λεωνίδου, με τη διευκρίνιση ότι είχαμε καταθέσει κι εμείς τροπολογία όσον αφορά την ενοποίηση των αιτήσεων, ενσωματώθηκαν τροπολογίες και πολύ καλώς έγιναν και συμφωνώ απόλυτα με όσα είπε.

Περαιτέρω, μια δεύτερη τροπολογία μας αφορά την υποχρέωση των δικαστών για συνεχή επιμόρφωση σε θέματα που έχουν να κάνουν με τα δικαιώματα του παιδιού και με την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και τα όσα προβλέπονται στη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης.

Άλλη μία τροπολογία μας αφορά την επέκταση του δικαιώματος ακύρωσης γάμου που συνάφθηκε από ανίκανο πρόσωπο και στους επιτρόπους ή κληρονόμους του, διότι ο ανίκανος μπορεί ποτέ να μη γίνει ικανός, άρα μπορεί να μείνει δέσμιος σε έναν γάμο ο οποίος πρέπει να ακυρωθεί.

Και πάω τελευταίο να πω όσον αφορά την απόπειρα συνδιαλλαγής. Δυστυχώς, όλα αυτά που ακούστηκαν από τους συναδέλφους δεν ισχύουν και τα επιβεβαιώνει έγγραφο που κατατέθηκε από το ίδιο το Υπουργείο Δικαιοσύνης αναφορικά με τη νομοθεσία της συνδιαλλαγής από την 1^η Ιανουαρίου 2019 μέχρι τις 22 Σεπτεμβρίου 2022 στην επαρχία Λευκωσίας. Χοντρικά, σήμερα, για να εκδώσεις διαζύγιο στα δικαστήρια, πρέπει να στείλεις μία επιστολή στον οικείο μητροπολίτη, να περιμένεις τρεις μήνες -αχρησίας τρεις μήνες, χωρίς να κάνεις τίποτε στην ουσία και θα σας πω γιατί- και μετά να καταχωρίσεις την αίτηση. Τα τελευταία τρεισήμισι χρόνια στη Λευκωσία στάλθηκαν 1 700 γνωστοποιήσεις. Το 80% αυτών δεν έχουν καν τηλέφωνα επικοινωνίας. «Επιστολές», αυτό το λέει η Αρχιεπισκοπή, προφανώς, «σταματήσαμε να στέλλουμε, διότι δεν υπάρχει καμία ανταπόκριση. Εκκλησιαστικά διαζύγια εκδόθηκαν 610. Οι περισσότεροι έρχονται σ' εμάς, έχοντας ήδη εξασφαλίσει το πολιτικό διαζύγιο.» Δηλαδή, ενώ πριν η Εκκλησία έκανε διαδικασία ακρόασης, για να εκδώσει εκκλησιαστικό διαζύγιο, σήμερα της παίρνουν οι πολίτες το πολιτικό διαζύγιο και εκδίδει αυτομάτως το εκκλησιαστικό.

Και, τέλος, οι απόπειρες συνδιαλλαγής που έγιναν τα τελευταία τρεισήμισι χρόνια στη Λευκωσία ήταν 210 κι οι περισσότερες από συζύγους γυναίκες, οι οποίες θέλουν εκκλησιαστικό διαζύγιο, για να πάρουν επίδομα μονογονιού.

Άρα, τα επιχειρήματα που λένε ότι υπάρχει ουσία σ' αυτή τη νομοθεσία δεν υφίστανται τα τελευταία χρόνια και γι' αυτό μιλούμε για ιδεοληψίες και δογματισμούς. Δεν έχει κανένα λόγο ύπαρξης αυτή η νομοθεσία και το επιβεβαιώνει η ίδια η Εκκλησία και το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Γι' αυτό κι εμείς καταθέσαμε αυτές τις τροπολογίες. Θα κριθούμε όλοι. Θεωρώ ότι έχω εξηγήσει επακριβώς γιατί πρέπει να υπερψηφίσουν όλοι τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ!

Σεβαστή η θέση σας.

Ησυχία, παρακαλώ!

Ελάτε, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για εξοικονόμηση χρόνου, στηρίζουμε την τοποθέτηση του συνάδελφου Πανίκου Λεωνίδου, τονίζοντας τη σημαντικότητα των νομοσχεδίων και το ενδιαφέρον μας κυρίως για τα παιδιά και τις ενδεχόμενες καταστροφικές συνέπειες που μπορεί να έχουν τα διαζύγια στη διαφύλαξη της ψυχικής τους υγείας.

Ευχαριστώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κι εγώ, κύριε Τρυφωνίδη και για το σύντομο της παρέμβασής σας.

Κυρία Τσιρίδου.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Να καλωσορίσω κι εγώ τη δέση των τεσσάρων νομοσχεδίων που έρχεται σήμερα ενώπιόν μας. Είναι πολύ σημαντικό, εννοείται, να υπερψηφιστούν, έτσι ώστε να προχωρήσουμε σε μια πιο γρήγορη και δίκαιη εκδίκαση όλων των υποθέσεων. Απλώς να ξεκινήσω λέγοντας προς το ΑΚΕΛ για τη δική τους πρόταση ότι ο λόγος που δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε κάτι τέτοιο είναι διότι αυτό που ήρθε σήμερα ενώπιόν μας ήταν μετά από διαβουλεύσεις με όλους τους φορείς γι' αυτό το θέμα. Ήδη έχουν αφαιρεθεί αρμοδιότητες από την Εκκλησία με την ίδια σύμφωνο γνώμη και τη συνεργασία της Εκκλησίας, η οποία κατανόησε απόλυτα ποια πράγματα δε χρειαζόνταν να βρίσκονται μέσα στις νομοθεσίες μας και ποια έπρεπε να βρίσκονται. Μειώσαμε ήδη από τρεις μήνες στις έξι βδομάδες και όλα αυτά μετά από όλες τις συζητήσεις. Όσον αφορά όμως την εμπλοκή που έχει η Εκκλησία, θα πρέπει να τονίσουμε ξανά αυτό που είπε και ο κ. Λεωνίδου, ότι το μέτρο αυτό ισχύει βεβαίως για όσους έχουν επιλέξει να υποβάλουν τον εαυτό τους σε αυτό το είδος γάμου. Αν κάποιος δεν επιθυμεί καθόλου την εμπλοκή της Εκκλησίας, θα μπορούσε κάλλιστα να προχωρήσει σε έναν πολιτικό γάμο ή σε μία συμβίωση, που και πάλι είναι καλυμμένος νομικά. Επομένως, δε θα μπορούσαμε να αγνοήσουμε τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν επιλέξει ήδη με τη δική τους συγκατάθεση να προβούν σε έναν εκκλησιαστικό γάμο.

Όσον αφορά τα στατιστικά στοιχεία στα οποία αναφέρθηκε ο κ. Πασιουρτίδης, που κατέθεσε η Εκκλησία και δείχνουν πράγματι ότι δεν είναι πολλά τα ζευγάρια -και συμφωνώ- που κάνουν χρήση αυτού του δικαιώματος, αυτό δικαιολογήθηκε και από το γεγονός ότι η Εκκλησία δεν μπορούσε να έχει τα στοιχεία και των δύο συζύγων με τη διαδικαστική κατάσταση όπως επικρατούσε, ενώ τώρα, με τη νέα νομοθεσία, όλα αυτά θα γίνονται ηλεκτρονικά, επομένως θα υπάρχουν τα στοιχεία και η διαδικασία θα είναι και πιο εύκολη και πιο γρήγορη. Και, επαναλαμβάνω, είναι μόνο ένας μήνας και νομίζω μέσα σε αυτό το διάστημα μπορεί να δοθεί και η ευκαιρία στους διαδίκους να αναθεωρήσουν και την άποψή τους.

Όσον αφορά τα νομοσχέδια, εννοείται, είμαστε πολύ υπέρ. Εισάγεται διαδικασία υποχρεωτικής συνεχούς επιμόρφωσης των δικαστών. Είναι αυτό που θέλουμε στη δικαιοσύνη επιτέλους, την εξειδίκευση.

Όσον αφορά το συναινετικό διαζύγιο, θα πρέπει να το τονίσουμε ότι είναι μία πάρα πολύ σημαντική μεταρρύθμιση. Είμαστε μία ευρωπαϊκή σύγχρονη χώρα, δεν ήταν δυνατόν ένα διαζύγιο, για να μπορεί να εκδοθεί, να εκδίδεται εναντίον κάποιου από τους διαδίκους. Γενικά οι οικογενειακές σχέσεις πρέπει να επιλύονται με τη μεγαλύτερη εξομάλυνση και για το συμφέρον του παιδιού φυσικά. Επομένως, η εισαγωγή του συναινετικού διαζυγίου νομίζω ότι δείχνει ότι είμαστε ένα ευρωπαϊκό κράτος που σεβόμαστε και τον θεσμό της οικογένειας. Γενικότερα, τα καλωσορίζουμε ξανά και αναμένουμε ότι θα υπερψηφιστούν όπως έχουν έρθει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία, σας ευχαριστώ πολύ!

Πάμε στις δευτερολογίες.

Να ξεκινήσουμε με τον κ. Δαμιανού και να κλείσουμε με τον κ. Τορναρίτη.

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κάτι διαδικαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή συμφωνήσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε στους χρόνους ακριβώς!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ήθελα ακριβώς να τηρούνται οι χρόνοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ακριβώς τρία λεπτά ο κ. Τορναρίτης, τρία λεπτά η κ. Τσιρίδου, εναπομένουν δύο λεπτά στον Δημοκρατικό Συναγερμό. Το ΑΚΕΛ, μίλησε τρία λεπτά ο κ. Δαμιανού, τρία λεπτά ο κ. Πασιουρτίδης, έχουν χρόνο και το φροντίζω. Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε!

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δε θα τα χρειαστώ, κυρία Πρόεδρε. Έχω πάρει τον λόγο, για να πω το εξής: Δε θεωρώ από σκοπιμότητα, αλλά η συνάδελφος είπε κάτι το οποίο πιθανόν να παρερμηνευτεί. Δεν είναι επιλογή του πολίτη που θέλει να πάει στο πολιτικό δικαστήριο το πέρασμα από την εκκλησία. Αν πριν είκοσι-τριάντα χρόνια παντρεύτηκε με θρησκευτικό γάμο και θέλει να εκδώσει πολιτικό διαζύγιο, είναι αναγκασμένος ο πολίτης να περιμένει τρεις μήνες. Ειδικότερα, αν υπάρχει βία στην οικογένεια, πρέπει να υποστεί αυτή την περίοδο, η οποία σήμερα θα συντηρηθεί στον ενάμιση μήνα, την ώρα που δε θέλει να έχει καμία σχέση με αυτή τη διαδικασία. Επομένως, είναι αναγκασμένος να περάσει από την Εκκλησία της Κύπρου. Και πολύ φοβούμαι, αν κάποιος επιλέξει στην πορεία να προσφύγουν σε διεθνή δικαστήρια, θα δικαιωθούν, διότι αυτός ο αναχρονισμός παραβιάζει συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών αναφορικά με την κοσμικότητα του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δαμιανού!

Κυρία Τσιρίδου θέλετε τον λόγο ή να μιλήσει ο κ. Τορναρίτης;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αν θέλει να μιλήσει, θα μιλήσω τελευταίος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ελάτε, στα δύο λεπτά που έχετε.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Απλώς μόνο ένα πολύ μικρό σημείο όσον αφορά τη βία. Μέσα στα νομοσχέδια τα οποία μελετήσαμε στην Επιτροπή Νομικών σε πάρα πολλές συνεδριάσεις, όσον αφορά τη βία στην οικογένεια και την προστασία και των μελών της και ιδιαίτερα των παιδιών έχουν εισαχθεί ήδη πρόνοιες που όσον αφορά τη βία θα γίνεται άμεση παρέμβαση, χωρίς την αναγκαιότητα βεβαίως να εκδίδεται το διαζύγιο. Επομένως, τα έχουμε μελετήσει αυτά.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν μπορεί να εκδώσει διαζύγιο. Θα πρέπει να περιμένει την εκκλησία!

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΡΙΔΟΥ:

Προστατεύεται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, ελάτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ θα πω ξανά ότι έχουμε μπροστά μας μια σημαντική μεταρρύθμιση. Αυτά που εγείρει το ΑΚΕΛ είναι απολύτως επουσιώδη. Μάλιστα με την τοποθέτηση του κ. Πασιουρτίδη αναιρούνται, αφ' ης στιγμής ο ίδιος λέει ότι δεν υπάρχουν. Να πω ότι έγινε και καταλήξαμε σε απόλυτη συναίνεση, μετά από πολλές συνεδρίες. Ας κρατήσουμε το μεγάλο. Σήμερα ψηφίζουμε μία σημαντική, παιδοκεντρική μεταρρύθμιση του οικογενειακού δικαίου. Αυτό είναι το σημαντικό, κυρία Πρόεδρε, και τίποτα απολύτως άλλο.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι από τις τροπολογίες ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσει μόνο την τροπολογία του ΔΗΚΟ, του κ. Λεωνίδου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πασιουρτίδη, δευτερολογία;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Το πρώτο που ήταν να πω, είναι αυτό ρητορική δική μας, αλλά είναι λίγο οξύμωρο να αναγνωρίζουν ότι

είναι ένας νόμος ο οποίος δεν έχει καμία ουσία και δεν εφαρμόζεται και να μας λένε να ψηφίσουμε και την τροποποίησή του και να συντμήσουμε τον χρόνο. Όπως θέλετε πάρτε το! Είναι σε αχρησία η νομοθεσία. Δε θέλετε να το παραδεχτείτε, διότι έχετε ιδεοληψίες και ελέγχετε κάπως από την Εκκλησία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Ελάτε, προχωράμε στην ψήφιση.

Ησυχία, παρακαλώ! Να συγκεντρωθούμε να μην κάνουμε λάθος, έτσι;

Ξεκινάμε με την προτεινόμενη τροπολογία των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους του ΑΚΕΛ. Αφορά την κατάργηση της εξουσιοδότησης που παρέχει το άρθρο 111 του Συντάγματος για νομοθετική ρύθμιση της απόπειρας συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης του γάμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί της Δωδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2015»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 111 του Συντάγματος, με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) με την ακόλουθη παράγραφο:

«(α) Με την αρίθμηση της παραγράφου 1 σε παράγραφο 1Α, την προσθήκη, αμέσως μετά τη φράση «αναλόγως της περιπτώσεως.» (δέκατη γραμμή), της φράσης «Νόμος θέλει προβλέψει για τις λοιπές εν γένει οικογενειακές σχέσεις, περιλαμβανομένου του διαζυγίου.» και τη διαγραφή της τελευταίας πρότασης «Νόμος θέλει προβλέψει περί της ενώπιον Επισκόπου απόπειρας συνδιαλλαγής ή της πνευματικής λύσης του γάμου.» (ενδέκατη και δωδέκατη γραμμή).».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η κατάργηση της εξουσιοδότησης που παρέχει το άρθρο 111 του Συντάγματος για νομοθετική ρύθμιση της απόπειρας συνδιαλλαγής και πνευματικής λύσης του γάμου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Εναντίον τριάντα δύο, υπέρ δεκαέξι και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα δύο ψήφους εναντίον, δεκαέξι ψήφους υπέρ και τρεις αποχές, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 70 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 111 του Συντάγματος. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Υπέρ πενήντα, καμία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με πενήντα έναν παρόντες, πενήντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Δέκατης Όγδοης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος

του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

Ελάτε, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ σαράντα εννέα, καμία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Εδώ θα πρέπει, σε αυτό το σημείο, να βάλουμε την πρόταση νόμου σας, κύριε Δαμιανού, η οποία κηρύχθηκε ως επείγουσα, για ψήφιση.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω την εντύπωση, χωρίς να έχω μπροστά μου το κείμενο, ότι εκπίπτει, αντιλαμβάνομαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...εκ του αποτελέσματος.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχει επιληφθεί αυτού η ολομέλεια στο προηγούμενο ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ήταν ο διαχωρισμός του ρόλου της Εκκλησίας, άρα εκπίπτει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία!

Προχωράμε λοιπόν...

Στο υπ' αριθμόν 71 θέμα δεν έχουμε τροπολογία. Άρα, πάμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 71 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου τίτλου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 7Α του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Μέρους ΙΙ. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Α του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Αποχή: Ανεξάρτητος βουλευτής.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Β του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν. Έτοιμο το σύστημα, ψηφίζουμε.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 12;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ σαράντα πέντε, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα, τα άρθρα 1 έως 12 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου και ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν διαμορφωθούν.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ πενήντα, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε τώρα με την ψήφιση του υπ' αριθμόν 72 θέματος.

Θα δούμε πρώτα τις τροπολογίες.

Έχουμε εδώ τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, κ. Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Να τις βάλουμε ξεχωριστά ή θέλετε να τις ψηφίσουμε μαζί, αν δεν υπάρχει διαφοροποίηση στην ψήφιση;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μπορεί να υπάρξει.

Θα τις βάλουμε ξεχωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 12 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 22 του βασικού νόμου, ώστε να αντικατασταθεί η παράγραφος (α) από την ακόλουθη παράγραφο:

«(α) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) με την ακόλουθη παράγραφο:

“(α) Από τον σύζυγο ο οποίος ήταν ανίκανος για σύναψη γάμου κατά τον χρόνο τέλεσής του σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 14 ή από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο με άμεσο έννομο συμφέρον.”.».

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η παροχή δικαιώματος έγερσης αγωγής για ακύρωση

ακυρώσιμοι γάμοι και σε πρόσωπο με άμεσο έννομο συμφέρον, δηλαδή στους γονείς, στον επίτροπο ή κηδεμόνα ανηλίκου για σκοπούς συναίνεσης, στον διαχειριστή περιουσίας ανίκανου προς συναίνεση προσώπου και κάθε προσώπου που έχει τη φροντίδα και επιμέλεια του προσώπου και της περιουσίας του, στον/στη σύζυγο προγενέστερου νόμιμου και μη λυθέντος γάμου στις περιπτώσεις διγαμίας και στα νόμιμα τέκνα από τέτοιο γάμο και σε κάθε πρόσωπο του οποίου επηρεάζεται το κληρονομικό δικαίωμα από τον γάμο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ τριάντα ένας, εναντίον δεκαέξι και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 13 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 23 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:

(i) Με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (α), της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(β) από πρόσωπο με άμεσο έννομο συμφέρον, ως αυτό προβλέπεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 22, όταν ο σύζυγος ο οποίος ήταν ανίκανος για σύναψη γάμου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 14 κατέστη ικανός· και

(ii) με την αναρίθμηση της υφιστάμενης παραγράφου (β) σε (γ)·

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η τροποποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων σχετικά με την παραγραφή του δικαιώματος έγερσης ακύρωσης ακυρώσιμου γάμου, ώστε να προστεθεί η περίπτωση κατά την οποία η εν λόγω αγωγή εγείρεται από πρόσωπο με άμεσο έννομο συμφέρον ως συνακόλουθη τροποποίηση λόγω της προτεινόμενης ανωτέρω Α τροπολογίας.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ τριάντα ένας, δεκαέξι εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τελευταία τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά το άρθρο 17, το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 42. 18. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 41, του ακόλουθου νέου άρθρου:

“Μεταβατικές
διατάξεις.
... (I) του 2022.

42. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται στους γάμους οι οποίοι τελέστηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των διατάξεων του περί Γάμου (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022 και στους γάμους για τους οποίους έχει καταχωρισθεί αγωγή για ακύρωσή τους πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του εν λόγω νόμου, των οποίων η ακροαματική διαδικασία έχει αρχίσει με την κατάθεση μαρτύρων.”.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η επέκταση της εφαρμογής των προτεινόμενων, με το πιο πάνω νομοσχέδιο, ρυθμίσεων στους γάμους οι οποίοι τελέστηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος αυτών και/ή στους γάμους για τους οποίους έχει καταχωρισθεί αγωγή για ακύρωσή τους πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος αυτών, των οποίων η ακροαματική διαδικασία έχει αρχίσει με την κατάθεση μαρτύρων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Υπέρ σαράντα οκτώ, εναντίον ένας και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μια αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 72 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή του άρθρου 15. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του τίτλου του ΜΕΡΟΥΣ VI του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 42. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, για τα άρθρα. Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν διαμορφωθούν.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 18;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ σαράντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, όταν διαμορφωθούν.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ πενήντα, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Συνεχίζουμε με την ψήφιση του υπ' αριθμόν 73 θέματος και θα δούμε πρώτα τις τροπολογίες των κ. Αριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Θα πρέπει να μπου σε τρεις ξεχωριστές ψηφοφορίες; Υπάρχει διαφοροποίηση ή να μπου ως ενιαίες;

Κύριε Δαμιανού; Να τις βάλουμε μαζί ή ξεχωριστά;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να μπου μαζί, απλώς θέλω να κάμω μια έκκληση, όχι επειδή προέρχονται από το ΑΚΕΛ να τις καταψηφίσουμε... Αφορούν τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης για τη βία, δικαιώματα των παιδιών. Θέλω να βεβαιωθώ ότι κατανοούμε τι ψηφίζουμε, με όλο τον σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστούμε πολύ.

Προχωράμε με την ψήφιση των τροπολογιών.

Θα τις βάλω μαζί για ψήφιση. Υπάρχει οποιαδήποτε διαφοροποίηση ή να μπου μαζί;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Να μπου μαζί, για τους λόγους που ανέφερα προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Αριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 5 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 5 του βασικού νόμου, ώστε να αντικατασταθεί το εδάφιο (3) με το ακόλουθο εδάφιο:

«(3) Οι δικαστές των Οικογενειακών Δικαστηρίων λαμβάνουν συνεχή επιμόρφωση σχετικά με θέματα τα οποία εντάσσονται στη δικαιοδοσία των Οικογενειακών Δικαστηρίων και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, θέματα σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού και με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας, η

14(III) του 2017. οποία κυρώθηκε με τον περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Κυρωτικό) Νόμο.»

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται όπως οι δικαστές των Οικογενειακών Δικαστηρίων λαμβάνουν συνεχή επιμόρφωση σχετικά με θέματα τα οποία εντάσσονται στη δικαιοδοσία των Οικογενειακών Δικαστηρίων και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, θέματα σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού και με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία του ΑΚΕΛ ως έχει τύχει επεξήγησης προηγουμένως και από τον κ. Δαμιανού και από τον κ. Πασιουρίδη.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Ψηφίζουμε υπέρ, εναντίον ή αποχή.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 10 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 12 του βασικού νόμου, ώστε να αντικατασταθεί, στην παράγραφο (α), η φράση «τριών (3) μηνών» (δέκατη γραμμή) με τη φράση «έξι (6) μηνών» και

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η αύξηση, από τρεις (3) σε έξι (6) μήνες, της προτεινόμενης χρονικής περιόδου εντός της οποίας το Οικογενειακό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφασίζει σχετικά με την τροποποίηση διατάγματος επικοινωνίας που εκδόθηκε πριν από τη μετοίκηση γονέα και παιδιού σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση που ο άλλος γονέας που επιθυμεί την τροποποίηση αυτού συνεχίζει να διαμένει στην επαρχία για την οποία ιδρύθηκε το Οικογενειακό Δικαστήριο.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Ψηφίζουμε υπέρ, εναντίον ή αποχή.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Γ. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 14 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο

17 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:

α. Με την αντικατάσταση της υποπαραγράφου (ι) της παραγράφου (α) με την ακόλουθη υποπαραγραφή:

«(ι) Με τη διαγραφή στο εδάφιο (1) της φράσης “ή σε περίπτωση που δίνεται γνωστοποίηση στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου” (πρώτη έως τρίτη γραμμή)·»·

β. με την αντικατάσταση της παραγράφου (β) με την ακόλουθη παράγραφο:

«(β) με τη διαγραφή στο εδάφιο (2) της φράσης “ή σε περίπτωση που δίνεται γνωστοποίηση στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου” (πρώτη έως τρίτη γραμμή)·»· και

γ. με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) με την ακόλουθη παράγραφο:

«(γ) με τη διαγραφή στο εδάφιο (3) της φράσης “ή σε περίπτωση που δίδεται γνωστοποίηση στον Επίσκοπο σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου” (πρώτη έως τέταρτη γραμμή).»·

Σημειώσεις:

α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διαγραφή από τις διατάξεις του περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμου οποιασδήποτε αναφοράς στις διατάξεις του περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου Νόμου λόγω της σκοπούμενης κατάργησης του τελευταίου.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

Ψηφίζουμε υπέρ, εναντίον ή αποχή.

Παρακαλώ, ψηφίζουμε και ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα έξι. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαεννέα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Προχωράμε τώρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Άριστο Δαμιανού)

Παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έθθελουμεν διαλέξεις μες στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σωστά. Ευχαριστώ πολύ. Ο καθένας τοποθετείται διά της ψήφου του και μπορείτε έξω να κάνετε δηλώσεις.

Λοιπόν, είμαστε στο υπ' αριθμόν 73 θέμα. Ψηφίσαμε τις τροπολογίες...

Υπάρχουν και άλλες τροπολογίες, συγγνώμη, τις οποίες έχω ξεχάσει. Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους του ΑΚΕΛ, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους των Οικολόγων.

Να τις βάλουμε μαζί ή ξεχωριστά;

Ξεχωριστά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Άριστου Δαμιανού, Ανδρέα Πασιουρτίδη και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 6 του βασικού νόμου, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά το προτεινόμενο νέο εδάφιο (2), το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(3) Οι δικαστές των Οικογενειακών Δικαστηρίων, εφόσον κρίνουν ότι είναι προς το συμφέρον του παιδιού, δύνανται να διατάσσουν αυτεπαγγέλτως την παροχή συμβουλευτικής και/ή ψυχολογικής στήριξης σε παιδί, χωρίς να απαιτείται συγκατάθεση των γονέων του:

Νοείται ότι, η αντιμισθία του προσώπου το οποίο παρέχει συμβουλευτική ή/και ψυχολογική στήριξη στο παιδί καταβάλλεται από τον έναν ή και τους δύο διαδίκους, αναλόγως της απόφασης του Οικογενειακού Δικαστηρίου.»

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται η παροχή δυνατότητας στα Οικογενειακά Δικαστήρια να διατάσσουν αυτεπαγγέλτως την παροχή συμβουλευτικής και/ή ψυχολογικής στήριξης σε παιδί, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση των γονέων του σε περίπτωση κατά την οποία η λήψη της εν λόγω απόφασης είναι αναγκαία προς το συμφέρον του παιδιού.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα οκτώ. Υπέρ σαράντα επτά, μία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται η τροπολογία.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- B. Γίνεται εισήγηση, ώστε να προστεθεί, αμέσως μετά το άρθρο 14, το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 17Α και 17Β.

15. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 17, των ακόλουθων νέων άρθρων:

“Εξουσία Οικογενειακών Δικαστηρίων για ρύθμιση οικογενειακών σχέσεων με την καταχώριση μίας αίτησης.

17Α.-(1) Τα Οικογενειακά Δικαστήρια δύνανται, με την καταχώριση μίας αίτησης ενός εκ των συζύγων ή και των δύο (2) συζύγων από κοινού, να επιλαμβάνονται της εκδίκασης υποθέσεων σχετικά με τις σχέσεις συζύγων και τις σχέσεις γονέων και τέκνων στην οποία να περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν τη γονική μέριμνα, τη διατροφή, την οικογενειακή στέγη και τη χρήση κινητής περιουσίας.

(2) Τα Οικογενειακά Δικαστήρια, στο πλαίσιο της εκδίκασης των προβλεπόμενων στις διατάξεις του εδαφίου (1) υποθέσεων, δύνανται να διατάσσουν όπως στην έκθεση, η οποία συντάσσεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των διαδίκων, περιλαμβάνεται κατάσταση εισοδημάτων αμφοτέρων των διαδίκων.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
237 του 1991
42(1) του 1992
43(1) του 1992
102(1) του 1992
26(1) του 1993
82(1) του 1995
102(1) του 1996
4(1) του 1997
53(1) του 1997
90(1) του 1997
27(1) του 1998
53(1) του 1998
110(1) του 1998
34(1) του 1999
146(1) του 1999
41(1) του 2000
32(1) του 2001
40(1) του 2002
80(1) του 2002
140(1) του 2002
206(1) του 2002
17(1) του 2004
165(1) του 2004
268(1) του 2004
21(1) του 2006
99(1) του 2007
170(1) του 2007
76(1) του 2008
81(1) του 2008
118(1) του 2008
119(1) του 2008
36(1) του 2009
129(1) του 2009
138(1) του 2009
19(1) του 2010
166(1) του 2011
30(1) του 2013
46(1) του 2014
191(1) του 2014
29(1) του 2017

17B.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου, Οικογενειακό Δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση ενός εκ των συζύγων ή και των δύο (2) συζύγων από κοινού, να εκδώσει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, προσωρινό διάταγμα με το οποίο να ρυθμίζονται οι σχέσεις των συζύγων και οι σχέσεις των γονέων και τέκνων σχετικά με θέματα τα οποία αφορούν τη γονική μέριμνα, τη διατροφή, την οικογενειακή στέγη και τη χρήση κινητής περιουσίας:

109(Ι) του 2017
5(Ι) του 2020
102(Ι) του 2020
199(Ι) του 2020
70(Ι) του 2022
146(Ι) του 2022
168(Ι) του 2022.

Νοείται ότι, η αίτηση η οποία υποβάλλεται για έκδοση προσωρινού διατάγματος δυνατόν να περιλαμβάνει πέραν του ενός θέματα, ως αυτά αναφέρονται πιο πάνω, για προσωρινή ρύθμιση αυτών:

Νοείται περαιτέρω ότι, ο ίδιος δικαστής επιλαμβάνεται όλων των υποθέσεων που αφορούν τα πιο πάνω θέματα μεταξύ των ίδιων διαδίκων.”.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η παροχή εξουσίας στα Οικογενειακά Δικαστήρια όπως:
- i. με την καταχώριση μίας αίτησης, επιλαμβάνονται της εκδίκασης υποθέσεων σχετικά με τις σχέσεις συζύγων και σχέσεις γονέων και τέκνων οι οποίες αφορούν τη γονική μέριμνα, τη διατροφή, την οικογενειακή στέγη και τη χρήση κινητής περιουσίας, στο πλαίσιο της εκδίκασης των οποίων δύνανται να διατάσσουν όπως, στην έκθεση η οποία συντάσσεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας σχετικά με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των διαδίκων, περιλαμβάνεται κατάσταση εισοδημάτων αμφοτέρων των διαδίκων·
 - ii. εκδίδουν προσωρινό διάταγμα με το οποίο να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη γονική μέριμνα, τη διατροφή και τη στέγη, ώστε να προστατευτεί ο διάδικος από την τυχόν απώλεια των δικαιωμάτων του κατά τη διάρκεια και μέχρι να εκδοθεί η απόφαση επί της κύριας δίκης και να διασφαλιστεί το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών, εξοικονομώντας σημαντικό χρόνο και αποφεύγοντας περιττά έξοδα, εντάσεις και φιλονικίες μεταξύ των διαδίκων.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εννέα. Υπέρ σαράντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται ομόφωνα η τροπολογία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ’ αριθμόν 73 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή του άρθρου 13. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 16Α. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 17Α και 17Β. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 29. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 έως 16;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι επτά. Υπέρ είκοσι έξι, καμία ψήφος εναντίον, καμία αποχή και ένα άτομο δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα πέντε. Υπέρ σαράντα τέσσερις, καμία ψήφος εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Λοιπόν, τώρα υπάρχει εισήγηση να συζητηθεί, να τεθεί μάλλον προς συζήτηση το θέμα υπ' αριθμόν 94, το οποίο είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019». Είναι πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στο να συζητήσουμε τώρα αυτό το θέμα;

Ωραία.

Ευχαριστώ πολύ.

Παρακαλώ τον κ. Γεωργίου να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για τη διασφάλιση της παροχής προγραμμάτων σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης σε παιδιά και ενήλικα πρόσωπα που φοιτούν σε τάξεις της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ειρήνη Χαραλαμπίδου, πρόεδρος

Φωτεινή Τσιρίδου

Γιώργος Κουκουμάς

Μάριος Μαυρίδης

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Χαράλαμπο

Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Σεπτεμβρίου 2019, 25 Οκτωβρίου 2021 και στις 5 Σεπτεμβρίου, 10 και 24 Οκτωβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, η πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, καθώς και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών και γυναικείων οργανώσεων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης το μη μέλος της επιτροπής και εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, ως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί, είναι:

1. η θέσπιση ενός αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών και του κοινού,
2. η δημιουργία συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν να διακόψουν την κύηση,
3. η διασφάλιση του δικαιώματος των επαγγελματιών υγείας να μη συμμετέχουν σε διαδικασία διακοπής της κύησης και
4. η δημιουργία αρχείου από το Υπουργείο Υγείας στο οποίο να τηρούνται δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των γεννήσεων, το είδος του τοκετού, τις πολύδυμες κυήσεις, τις κυήσεις κατόπιν εφαρμογής μεθόδων υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τα πρόωρα νεογνά, καθώς και τις περιπτώσεις διακοπής της κύησης, τους λόγους της διακοπής και την ηλικία της γυναίκας κατά τη διακοπή.

Σημειώνεται ότι με βάση το αρχικό κείμενο της πρότασης νόμου αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των σκοπούμενων ρυθμίσεων είναι το Υπουργείο Υγείας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της πρότασης νόμου, ο εισηγητής της ανέφερε ότι με τη θεσμοθέτηση και κατ' επέκταση την προώθηση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επιδιώκεται η μείωση των ανεπιθύμητων κυήσεων και των αμβλώσεων. Περαιτέρω, σημείωσε ότι, με το σχετικό σύστημα που εφαρμόζεται σήμερα στα σχολεία, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση παρέχεται εθελοντικά από καθηγητές/καθηγήτριες στο πλαίσιο του μαθήματος οικιακής οικονομίας. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι με την πρόταση νόμου σκοπεύεται η δημιουργία συμβουλευτικών κέντρων για ενημέρωση και στήριξη εγκύων που επιθυμούν τη διακοπή της κύησης.

Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής συμφώνησαν με ορισμένους από τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και ειδικότερα με τη σκοπούμενη θεσμοθέτηση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία και της ενημέρωσης του κοινού για θέματα σεξουαλικών και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων, ενώ εξέφρασαν επιφυλάξεις και προβληματισμούς αναφορικά με τη ρύθμιση στον προτεινόμενο νόμο της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για θέματα διακοπής ανεπιθύμητης κύησης, η οποία, κατά την άποψή τους, θα μπορούσε να υπαχθεί σε άλλο σχετικό με το θέμα της διακοπής της κύησης νόμο.

Ο Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, με επιστολή του προς την πρόεδρο της επιτροπής, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2021, εξέφρασε τη διαφωνία του σε σχέση τόσο με τη φιλοσοφία όσο και με τον τίτλο και το περιεχόμενο συγκεκριμένων προνοιών της πρότασης νόμου. Ειδικότερα, στην εν λόγω επιστολή επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες με την πρόταση νόμου ρυθμίσεις αφορούν εκπαιδευτικά θέματα τα οποία εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και ως εκ τούτου ο καθορισμός στην πρόταση νόμου του Υπουργείου Υγείας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων ενδεχομένως να αντιβαίνει στο άρθρο 87 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην ίδια επιστολή επισημαίνεται επίσης ότι η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας για τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση έχει καταγραφεί στην Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Ανηλίκων και της Παιδικής Πορνογραφίας για το 2021-2023, της οποίας οι σχετικές δράσεις ήδη άρχισαν να υλοποιούνται, και ότι ενδεχόμενη νομική ρύθμιση του θέματος αυτού πιθανόν να δημιουργήσει σύγχυση.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής ενημέρωσαν την επιτροπή αναφορικά με τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τις τάξεις και τις διδακτικές περιόδους στις οποίες προσφέρεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και με σχετικό γραπτό υπόμνημά τους εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων τα κάτωθι:

1. Την τροποποίηση του τίτλου της πρότασης νόμου.
2. Την προσθήκη προοιμίου.
3. Τον ορισμό του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των

προτεινόμενων ρυθμίσεων, αντί του Υπουργού Υγείας, όπως ορίζεται στην πρόταση νόμου, ως αρμόδιας αρχής.

4. Τη βελτίωση της ερμηνείας του όρου «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση» και την αντικατάστασή του με τον όρο «ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση».
5. Τη βελτίωση του σκοπού της πρότασης νόμου, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση σε όλες τις τάξεις και βαθμίδες της εκπαίδευσης.
6. Την προσθήκη πρόνοιας στο κείμενο της πρότασης νόμου, σύμφωνα με την οποία τα σχετικά εκπαιδευτικά σεμινάρια και οι διαφωτιστικές διαλέξεις θα παρέχονται σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, καθώς και πρόνοιας με την οποία θα καθορίζονται ενδεικτικά η θεματολογία, τα επίπεδα και οι πτυχές των εν λόγω σεμιναρίων και διαλέξεων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, αφού κατέθεσαν στην επιτροπή υπόμνημα, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2022, με τις θέσεις του υπουργείου επί της πρότασης νόμου, εισηγήθηκαν την τροποποίηση των σχετικών προνοιών της πρότασης νόμου, ώστε:

1. να οριστεί το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως συναρμόδια με το Υπουργείο Υγείας αρχή όσον αφορά τη σεξουαλική αγωγή στα σχολεία ή να καθοριστεί ότι οι σχετικές με τη σεξουαλική αγωγή υποχρεώσεις και εξουσίες θα ασκούνται από το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας Αθλητισμού και Νεολαίας,
2. να προστεθούν στην ερμηνεία του όρου «εμπλεκόμενοι φορείς» ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών, η Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου και ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ),
3. να αντικατασταθεί ο όρος «παραϊατρικό προσωπικό» με τον όρο «επαγγελματίες υγείας», ο οποίος καλύπτει επισκέπτες/τριες υγείας, μαίες, νοσηλευτές κ.ά.,
4. η Σχολιατρική Υπηρεσία να παρέχει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στον μαθητικό πληθυσμό στο πλαίσιο της συνεργασίας των δύο αρμόδιων υπουργείων, αφού προηγηθεί κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού της, καθώς και πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού και αναβάθμιση του υφιστάμενου προγράμματος Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και
5. η επιμόρφωση του ενήλικου πληθυσμού να παρέχεται υπό τον συντονισμό της αρμόδιας αρχής με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ήγειρε τον προβληματισμό κατά πόσο είναι νομικά ορθή η θέσπιση ξεχωριστής θεσμικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, ενώ ήδη η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ρυθμίζονται με νόμο, στον οποίο θα μπορούσε να ενταχθεί η ρύθμιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Περαιτέρω, επισήμανε ότι ενδεχομένως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις να αυξάνουν τα έξοδα που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό και ως εκ τούτου να αντίκεινται στο Άρθρο 80.2 του Συντάγματος.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με την πρόνοια της υπό συζήτηση πρότασης νόμου που παρέχει το δικαίωμα σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό να αρνηθεί να παρέχει υπηρεσίες σχετικές με άμβλωση, επισημαίνοντας ότι πρέπει να τεθούν όροι και προϋποθέσεις στην άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, ώστε να μη διακυβεύεται η ζωή και η υγεία των γυναικών που επιθυμούν διακοπή της κύησης.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας αναφορικά με την παροχή σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία, επισημαίνοντας ότι με αυτή υλοποιούνται σχετικές νομικές υποχρεώσεις του κράτους, όπως αυτές προκύπτουν από τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο και από διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Η ίδια εκπρόσωπος κατέθεσε υπόμνημα με τις θέσεις της επιτρόπου τόσο επί της φιλοσοφίας όσο και για επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης πρέπει να είναι η υποχρεωτική εισαγωγή της περιεκτικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης τόσο στη δημόσια όσο και στην ιδιωτική εκπαίδευση από τη μικρότερη δυνατόν ηλικία προς διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών και με γνώμονα την αρχή της διασφάλισης του συμφέροντος του παιδιού.
2. Η εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης απαιτεί ταυτόχρονα τη συστηματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που θα αναλάβουν τη διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος, καθώς και την επιμόρφωση των γονέων και των κηδεμόνων των παιδιών, προκειμένου να συμπληρώνουν το έργο του σχολείου στο θέμα αυτό.
3. Αναφορικά με την πρόσβαση σε κατάλληλες αντισυλληπτικές μεθόδους και ιατρικές συμβουλευτικές

υπηρεσίες σεξουαλικής αναπαραγωγικής υγείας, γίνεται εισήγηση όπως αυτή παρέχεται σε παιδιά 13 ετών και άνω με τη συγκατάθεση των γονέων τους, ενώ για παιδιά 16 έως 18 ετών γίνεται εισήγηση για πρόσβαση στις σχετικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, νοούμενου ότι αυτές κρίνονται αναγκαίες για την ασφάλεια και ευημερία των παιδιών και, ως προς το κατά πόσο θα απαιτείται η εξασφάλιση της συναίνεσης των γονέων τους, αυτό προτείνεται να αποφασίζεται από ειδικό, αναλόγως της ηλικίας και του βαθμού ωριμότητας του παιδιού.

4. Γίνεται εισήγηση για προσθήκη σχετικής πρόνοιας, ώστε να εισαχθεί η υποχρέωση του κράτους για συνεχή επιμόρφωση και βελτίωση των προσόντων των επαγγελματιών υγείας επί των θεμάτων περιεκτικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού ανέφερε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση συνδέεται με την πρόληψη των ανεπιθύμητων κυήσεων όμως δεν περιορίζεται μόνο σε αυτό και επισήμανε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση στον ίδιο νόμο των θεμάτων της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής της κύησης ενδεχομένως να ενισχύσει τις προκαταλήψεις, τα ταμπού και τις παρερμηνείες που επικρατούν αναφορικά με τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Ως εκ τούτου, η ίδια εκπρόσωπος διαφώνησε με τη σκοπούμενη ρύθμιση στον ίδιο νόμο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν διακοπή της κύησης. Περαιτέρω, εισηγήθηκε όπως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας οριστεί το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και παράλληλα όπως ανατεθούν στο Υπουργείο Υγείας οι αρμοδιότητες που αφορούν σε θέματα πρόληψης και επιμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας. Τέλος, επισήμανε ότι πρέπει να εξεταστεί η συνταγματικότητα συγκεκριμένων προνοιών της πρότασης νόμου που αναφέρονται στο περιεχόμενο και την έκταση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, καθώς αυτές ενδέχεται να παραβιάζουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου διαφώνησε με την προτεινόμενη διασύνδεση των θεμάτων της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής ανεπιθύμητης κύησης, σημειώνοντας ότι ενδεχόμενη ρύθμιση των εν λόγω ζητημάτων σε ενιαία νομοθεσία πιθανόν να οδηγήσει στη διαιώνιση λανθασμένων αντιλήψεων αναφορικά με το περιεχόμενο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Περαιτέρω, αναφερόμενος ειδικότερα στην προτεινόμενη σύσταση συμβουλευτικών κέντρων για την παροχή της εν λόγω στήριξης σε εγκύους, σημείωσε ότι αυτή δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική, αλλά προαιρετική για τη γυναίκα.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας δήλωσε ότι κατά τη σύνταξη της εν λόγω πρότασης νόμου δε λήφθηκε υπόψη η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας 2021-2023. Ειδικότερα, ανέφερε ότι η διασύνδεση και η ενιαία ρύθμιση σε ένα κοινό νομικό πλαίσιο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής της ανεπιθύμητης κύησης συνιστά λανθασμένη προσέγγιση. Συναφώς, επισήμανε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, σύμφωνα με σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αποτελεί τον κυριότερο μηχανισμό προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση. Περαιτέρω, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του συμβουλίου αναφορικά με τη συνταγματικότητα σχετικής πρόνοιας της πρότασης νόμου που ορίζει ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Υγείας, επισημαίνοντας ότι το εν λόγω υπουργείο δε διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρογνωμοσύνη για να παρέχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα παιδιά. Αναφερόμενη επίσης στην πρόνοια που προβλέπει ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και διαφωτιστικές διαλέξεις θα υλοποιούνται στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, σημείωσε ότι η εν λόγω πρόνοια επιβάλλεται να διευρυνθεί, ώστε να καλύπτει και τις οδηγίες και τις κατευθυντήριες γραμμές άλλων διεθνών οργανισμών. Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος επισήμανε ότι ο καθορισμός των αναλυτικών προγραμμάτων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και ως εκ τούτου ο προτεινόμενος με την πρόταση νόμου καθορισμός των διδακτικών περιόδων και των τάξεων στις οποίες θα παρέχεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση ενδεχομένως να παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Καταληκτικά, διαφώνησε με την περίληψη στο υπό εξέταση θεσμικό πλαίσιο της ρύθμισης της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν διακοπή της κύησης.

Η εκπρόσωπος της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας εισηγήθηκε τη διαγραφή του όρου «ανεπιθύμητη», ο οποίος είναι επιστημονικά αδόκιμος όρος, από τον τίτλο και τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ) ανέφερε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα λύκεια παρουσιάζει ελλείψεις και ότι η εν λόγω διαπαιδαγώγηση πρέπει να ενισχυθεί και να διαμορφωθεί, ώστε να είναι επιστημονικά ορθή και να έχει προοδευτικό και ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα. Συναφώς, ανέφερε ότι επί του παρόντος κύρια πηγή πληροφόρησης των νέων είναι το διαδίκτυο, που δεν αποτελεί πάντα αξιόπιστη πηγή και τόνισε περαιτέρω ότι είναι απαραίτητη η στελέχωση των σχολείων με εξειδικευμένους για το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης ψυχολόγους. Σημείωσε επίσης ότι, λόγω της ελλιπούς πληροφόρησης των μαθητών, παρατηρείται αύξηση στη μετάδοση σεξουαλικώς μεταδιδόμενων νοσημάτων.

Οι εκπρόσωποι των γυναικείων οργανώσεων συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των

προτεινομένων ρυθμίσεων οι οποίες αφορούν τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, ενώ παράλληλα εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τη διασύνδεση του θέματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με αυτό της διακοπής της ανεπιθύμητης κύησης.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, έκρινε σκόπιμο να αφαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου όλες τις ρυθμίσεις για τη διακοπή της ανεπιθύμητης κύησης και υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου το οποίο ρυθμίζει αποκλειστικά τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των παιδιών, των φοιτητών και του κοινού.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τις κάτωθι τροποποιήσεις οι οποίες ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου:

1. Την τροποποίηση του τίτλου της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμος του 2022».
2. Την προσθήκη προοιμίου όπου αναφέρονται οι λόγοι που επιτάσσουν την εισαγωγή στην εθνική έννομη τάξη του προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου, καθώς και οι σχετικές διεθνείς συμβάσεις που κύρωσε η Δημοκρατία και προβλέπουν την παροχή σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.
3. Τον καθορισμό του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προνοιών των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
4. Τη διευρυνση της ερμηνείας του όρου «εμπλεκόμενοι φορείς», ώστε να καλύπτει το Γραφείο του Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, το Υπουργείο Υγείας και τις αρμόδιες σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης διευθύνσεις, τομείς και υπηρεσίες του, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και τις αρμόδιες σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης διευθύνσεις και υπηρεσίες του, το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, την Αστυνομία Κύπρου, τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, το Συμβούλιο για την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, την Γυναικολογική Εταιρεία Κύπρου, την Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Νοσηλευτών και Μαιών, την Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διαπαιδαγώγησης για όλες τις πτυχές της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής υγείας.
5. Την αντικατάσταση του όρου «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση» και της ερμηνείας αυτού με τον όρο «ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση».
6. Την προσθήκη των όρων «Συμβούλιο για την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας» και «Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού» και των ορισμών τους.
7. Τη διαγραφή των προνοιών που προέβλεπαν την υποχρέωση της πολιτείας για σεξουαλική διαπαιδαγώγηση του κοινού.
8. Τη διαγραφή των προνοιών με τις οποίες καθορίζονταν οι τάξεις, οι διδακτικές περιόδους και το περιεχόμενο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και παράλληλα την προσθήκη πρόνοιας με την οποία παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμών για τον καθορισμό των εν λόγω θεμάτων.
9. Την προσθήκη πρόνοιας με την οποία θεσπίζεται η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής για υποβολή στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων αναφορικά με την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας.
10. Τον καθορισμό της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2023 ως της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του προτεινόμενου νόμου σε νόμο, ο τίτλος αυτού θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, υπάρχουν και δύο τροπολογίες, των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Δεν έχω ενημέρωση για οποιαδήποτε άλλη τροπολογία είτε γραπτή είτε προφορική, έτσι;

Πολύ ωραία. Άρα, αντιλαμβάνομαι η συζήτηση θα γίνει και επί της τροπολογίας και επί της ουσίας του

θέματος.

Ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει οποιοσδήποτε ομιλητής ή ομιλήτρια;
Ωραία, ξεκινάμε.

Κύριε Θεοπέμπτου, να ξεκινήσουμε με εσάς, που είστε και ο εισηγητής της πρότασης νόμου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, Πρόεδρε.

Θέλω να εξηγήσω στο σώμα για όσους... Ακουσέτέ με πολλές φορές να τα λέω, αλλά ξέρετε ότι ήμουν τριάντα πέντε χρόνια στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, στο ΑΤΙ και στο ΤΕΠΑΚ μετά, ανάμεσα σε φοιτητές ηλικίας δεκαοκτώ με είκοσι πέντε χρονών, είκοσι έξι ανάλογα, είδαν πάρα πολλά τα μάθκια μου τζιαι ήταν ένα 'πού τα πράγματα τα οποία είχα βάλει ως στόχο, 'πού τον καιρό που εκλέχθηκα, να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε, για να λύσουμε τούτα τα τεράστια τα προβλήματα, γιατί έχουμε εγκαταλείψει τη νεολαία.

Ετοιμάστηκε η πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε τζιαι ξεκίνησε η συζήτησή της το 2019. Πρέπει να πω ότι, όταν ξεκίνησαν η συζήτηση, υπήρχαν διάφορες ενστάσεις 'πού πολλύν κόσμο ο οποίος ερχόταν. Αλλά, με την πρόοδο της συζήτησης επροχωρήσαμε τζιαι εφτάσαμε σε ένα σημείο όπου όλοι οι προσκεκλημένοι - επαναλαμβάνω, όλοι οι προσκεκλημένοι- και οι βουλευτές ήταν σύμφωνοι. Εφτάσαμε σε ένα σημείο όπου υπήρχε ομοφωνία τζιαι τούτο αντανακλάται τζιαι μέσα στην έκθεση στην οποία θα δείτε ότι υπάρχει. Δεν μπορώ να καταλάβω τα διάφορα προβλήματα που ξεκίνησαν να εμφανίζονται το ένα μετά το άλλο τις τελευταίες ημέρες, που νιώθω ότι είναι απλώς μια προσπάθεια να σταματήσει η ψήφιση τούτης της πρότασης νόμου.

Εγώ θεωρώ ότι έν' πάρα πολλά σημαντικό να γίνεται η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, έχουμε πάρα πολλά προβλήματα έξω και δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάθκια μας! Να θυμίσω ότι εμπήκεν μέσα τζιαι η ενημέρωση για τη σεξουαλική κακοποίηση, που είχαμε νομική υποχρέωση εδώ και πολλά χρόνια να την προσφέρουμε στα παιδιά μας. Να εξηγήσω επίσης ότι εγώ έστειλα τζιαι επιστολή εις τα πανεπιστήμια τζιαι τους ζήτησα να κάμνουν σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στους πρωτοετείς φοιτητές τουλάχιστον, γιατί όλοι ξέρουμε ότι, όποιος μπαίνει πανεπιστήμιο, τζιειν έν' η εποχή που ξεκινά η έντονη σεξουαλική δραστηριότητα.

Να σας πω επίσης ότι έχω κάμει συναντήσεις τζιαι προωθώ το ζήτημα, γιατί είμαστε η τελευταία, νομίζω, χώρα που δεν έσει μες στα κλαμπ τζιαι μέσα στα αποχωρητήρια των πανεπιστημίων μηχανή που να βκάλλει προφυλακτικά. Πραγματικά, εμείναμεν πάρα πολλά πίσω σε τούτο τον τομέα. Σε αυτό το σημείο πρέπει να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, γιατί, νομίζω, χωρίς την πρόεδρο, η οποία το επανέφερε, δε θα εφτάναμεν σήμερα δαμαί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Επίσης, να ευχαριστήσω την κ. Φωτεινή Τσιρίδου, τον κ. Κουκουμά, την κ. Σούπερμαν και την κ. Αλεξάνδρα Αταλίδου για τη βοήθεια, τη συνεισφορά τζιαι την υποστήριξή τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να είστε καλά.

Λοιπόν, επειδή βλέπω ότι -να μου επιτρέψετε, κυρία Σούπερμαν- έχει αρκετούς ομιλητές, και η κ. Τσιρίδου από τον Δημοκρατικό Συναγερμό...

Να μιλήσετε εσείς τώρα ή θέλετε μετά;

Μία από τις δύο, για να μην έχουμε... Για να δω λίγο. Ο κ. Ευσταθίου.

Ελάτε, κύριε Ευσταθίου. Δε σας πρόσεξα, συγγνώμη.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου είναι πολύ σημαντικό ζήτημα. Θα το υποστηρίξουμε ασφαλώς, γιατί είναι ένα ζήτημα το οποίο άπτεται και της ζωής, αλλά και της προσωπικότητας και της υγείας πάρα πολλών νέων ανθρώπων.

Όμως, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Αναλαμβάνουμε μια ευθύνη σήμερα πολύ σημαντική. Είναι πάρα πολύ μεγάλο το βάρος αυτών που θα κληθούν να εφαρμόσουν τον νόμο και οφείλω να πω ότι αυτή η πρόταση νόμου έχει κενά, έχει πάρα πολλά κενά, τα οποία ίσως θα έπρεπε να είχαμε δει ακόμα περισσότερο,

αλλά θα πρέπει να γίνει. Θα πρέπει να γίνει η αρχή με όλη την υπευθυνότητα που πρέπει να επιδείξουμε όλοι, η νομοθετική και κυρίως η εκτελεστική εξουσία. Γιατί, εάν και αυτό το έργο μπει μες στην πολιτική κονίστρα ή μετατραπεί στο μέλλον σε αυτό το οποίο δυστυχώς φαίνεται να συμβαίνει πάρα πολλές φορές στη δημόσια υπηρεσία, σε κάτι επιφανειακό, ρηχό, και το θεωρήσουμε ως περιθωριακό ζήτημα, τότε πολύ πιθανόν να καταλήξουμε σε πάρα πολλά δυσάρεστα αποτελέσματα.

Επομένως, αναλαμβάνουμε σήμερα ένα μεγάλο βάρος, οφείλουμε να το πράξουμε όμως, γιατί πρέπει τα πράγματα να πάνε μπροστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ κι εγώ πάρα πολύ.

Να δώσω της κ. Σούπερμαν τον λόγο τώρα, γιατί έχουμε και άλλη ομιλήτρια από τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Ελάτε.

ΡΙΤΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΟΥΠΕΡΜΑΝ:

Εγώ αυτό που θα ήθελα να πω, ως συντονίστρια του Δημοκρατικού Συναγερμού στην εν λόγω επιτροπή, είναι ότι έχει γίνει μια εξαιρετική δουλειά με απόλυτη διαφάνεια και απόλυτη συνεργασία με τις υπηρεσίες της Βουλής και με όλα τα μέλη της επιτροπής. Δεν έχει αποκρύψει οποιοσδήποτε οτιδήποτε και κανένα έγγραφο.

Θέλω να πω ότι ένας νόμος με την ψήφισή του σίγουρα έχει ατέλειες. Αν δεν εφαρμοστεί κάποιος νόμος, δεν μπορούμε να δούμε τις ατέλειές του. Επίσης, να τονίσω την αναγκαιότητα της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου για το πολύ σπουδαίο θέμα που αφορά και να θυμίσω ότι αυτός ο νόμος θα έπρεπε να είχε ψηφιστεί πολύ παλαιότερα για τον λόγο ότι τα παιδιά μας σήμερα μπαίνουν στο διαδίκτυο και ενημερώνονται λανθασμένα όσον αφορά τα θέματα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Κανένας δεν μπορεί να τα ελέγξει! Οπότε, δεν είναι μόνο θέμα της βιολογικής ενημέρωσης, αλλά είναι και θέμα προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και από όλα τα άλλα κακά που υπάρχουν στο διαδίκτυο, που τα παιδιά στρατολογούνται, και από όλα αυτά τα οποία όλοι γνωρίζουμε. Δε θα πω περαιτέρω.

Η συνεργασία, τονίζω, ήταν άψογη και τα περαιτέρω θα τα αναφέρει η συνάδελφός μου, η οποία έκαμε τζιαι μια πολύ σπουδαία δουλειά όσον αφορά στην τελική μορφή της πρότασης νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ.

Πατάτε, όμως σβήνετε τα κουμπιά τζιαι στο τέλος δεν ξέρω...

Κύριε Σαββίδη, θέλετε να μιλήσετε;

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλήστε. Γιατί σβήνετε το κουμπί; Το πατάτε; Γιατί προσπαθώ...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Δεν είμαι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α! Δεν ήσασταν εσείς!

Ελάτε, κύριε Ιωάννου, έκαμα λάθος. Ελάτε, κύριε Ιωάννου, τώρα σας είδα!

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα του κ. Ιωάννου. Θέλετε τώρα; Ελάτε τώρα;

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, συγγνώμη, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα μιλήσετε μετά. Προσπαθώ να πάω κατ' αναλογία κομμάτων, όσο μπορώ, γιατί...

Στο βήμα, κύριε Ιωάννου; Ελάτε, ναι, ναι, βεβαίως.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζήτησα τον λόγο, κυρία Πρόεδρε. Είχα ζητήσει, αν γίνεται να μιλήσω στη θέση του κ. Μυλωνά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως. Ναι, συγγνώμη, δε σας πρόσεξα!

Να μιλήσει τώρα ο κ. Ιωάννου...

Θέλετε τώρα, κύριε Παπαδόπουλε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν γίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Θέλω να ξεκαθαρίσουμε ότι επί της ουσίας συμφωνούμε απόλυτα με αυτή την πρόταση νόμου και να μου επιτρέψετε να συγχαρώ τζαι τους εισηγητές γι' αυτή την πρωτοβουλία, γιατί πρέπει να υπάρχει η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία, να ενημερώνονται οι μαθητές και για τες ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και για τον σεξουαλικό προσανατολισμό, για την προφύλαξη, για όλα αυτά που είναι πάρα πολύ σημαντικά.

Το πρόβλημά μας, που δεν είναι πρόβλημά μας, είναι πρόβλημα που θα έχει η Βουλή σε περίπτωση ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου. Είναι εξόφθαλμα αντισυνταγματική. Όχι ίσως, αλλά είναι εξόφθαλμα αντισυνταγματική, γιατί η Βουλή δεν έχει την αρμοδιότητα να ψηφίζει και να αποφασίζει ποια είναι η διδακτέα ύλη. Και, παρ' όλο που ξεκινά με τις καλύτερες προθέσεις αυτή η πρωτοβουλία, θα παρεμποδίσει την ένταξη της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία, γιατί, εάν η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, αντιλαμβάνεστε, σταλεί σε αναφορά και κάνουμε και έναν χρόνο να δικαστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο, θα εκκρεμεί αυτό το ζήτημα, που δε θα μπορεί να προχωρήσει με τις πρωτοβουλίες του Υπουργείου Παιδείας, πριν να ξεκινήσουν τα σχολεία τον ερχόμενο Σεπτέμβρη.

Και να πω ότι αυτό το πρόβλημα δεν προέκυψε τις τελευταίες ημέρες, όπως λέχθηκε προηγουμένως. Από την αρχή είχαν προειδοποιηθεί τα μέλη της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ότι είναι αντισυνταγματική αυτή η πρόταση νόμου, δεν αλλάζει και δεν αίρεται η αντισυνταγματικότητα της πρότασης νόμου με αλλαγές που έγιναν την τελευταία στιγμή. Και οφείλουμε να σημειώσουμε το εξής: Ήδη έχουμε στα χέρια μας τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας που μας λέει ότι είναι αντισυνταγματική αυτή η πρόταση και ενδεχομένως να ακολουθήσουν και νομικές διαδικασίες μετά από την ψήφισή της. Και οφείλουμε να ρωτήσουμε -και εμείς το σημειώνουμε, γιατί έχουμε πραγματική απορία- πώς γίνεται η έκθεση της επιτροπής να παρουσιάζει μια εικόνα ότι είναι θετικός ο Υπουργός Παιδείας ή ότι είναι θετικό το Υπουργείο Παιδείας, αλλά να έχουμε λάβει μια επιστολή του Υπουργού Παιδείας στην οποία είναι κάθετα εναντίον αυτής της πρότασης νόμου; Κάποιος πρέπει να μας δώσει μια εξήγηση για το πώς προέκυψε αυτή η αναντιστοιχία, για να μη μας λένε κάποιοι ότι εμείς είμαστε «αχταρμάς», όταν το κυβερνών κόμμα αυτή τη στιγμή φαίνεται να επιτίθεται στον Υπουργό Παιδείας, της κυβέρνησης Αναστασιάδη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς επιτέθηκε το κυβερνών κόμμα; Αν εννοείτε την Πρόεδρο του σώματος, η Πρόεδρος του σώματος επιβάλλει τις διαδικασίες και τους κανονισμούς και δεν επιτίθεται. Η αναντιστοιχία, κύριε Παπαδόπουλε -και, επειδή με αφορά, οφείλω να απαντήσω- προέκυψε λόγω ακριβώς του γεγονότος ότι δεν τοποθετήθηκε ως τέτοια η θέση του Υπουργείου Παιδείας στην εξέταση και στη συζήτηση κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της επιτροπής και θέλησε ο υπουργός να στείλει στην Πρόεδρο του σώματος -που δεν έχει κανένα δικαίωμα να παρέμβει- αντί στα μέλη της επιτροπής, τη θέση του υπουργείου του, η οποία εμφανίζεται διαφοροποιημένη από αυτή που κατατέθηκε στην αρμόδια επιτροπή. Οπότε, αντιλαμβάνεστε, συνιστά κάτι τέτοιο θεσμική παρέμβαση, αφού σήμερα θα αποφασίσει η ολομέλεια του σώματος υπέρ ή εναντίον της πρότασης και αυτό είναι που υποδείχθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ελάτε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλω να μπω σε διάλογο, κυρία Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό. Σέβομαι απόλυτα τη θέση, αλλά δεν

ξέρω αν εγώ είμαι ο μόνος που πρόσεξε ότι την προηγούμενη εβδομάδα ο Υπουργός Οικονομικών μας έστειλε μια επιστολή, για να μας προειδοποιήσει ότι δεν έπρεπε να αλλάξουμε το νομοσχέδιο για το συνταξιοδοτικό. Και η ερώτηση η δική μου είναι: «Καλά, ο Υπουργός Οικονομικών δικαιούται να παρεμβαίνει στα της Βουλής, αλλά ο Υπουργός Παιδείας δε δικαιούται;».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι το χρονικό, έτσι και αλλιώς...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλω να μπω σε διάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, θα απαντήσω, κύριε Παπαδόπουλε, γιατί δεν απευθύνθηκε στα μέλη της επιτροπής ο Υπουργός Παιδείας, που κλήθηκε, παρέστη και τοποθετήθηκε μέσω των εκπροσώπων του, αλλά στην Πρόεδρο του σώματος. Η Πρόεδρος του σώματος δεν έχει δικαίωμα ούτε να αλλάζει ατζέντες ούτε να αλλάζει ετυμηγορία των βουλευτών, πόσω μάλλον όταν δεν έχει ψηφιστεί ακόμα το ζήτημα. Οπότε, αυτή είναι η θεσμική παρέμβαση και όχι η ουσία της τοποθέτησής του υπουργού, που εμφανώς εμφανίζεται διαφοροποιημένη από αυτήν που κατατέθηκε στην επιτροπή. Και δεν μπορεί τούτο το σώμα να εκβιάζεται ή τέλος πάντων να εξαναγκάζεται σε οποιαδήποτε θέση πριν την ετυμηγορία του. Εξάλλου, έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να το αναπέμψει.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Να τοποθετηθείτε εσείς.

Να συνεχίσουμε με τον κ. Ιωάννου, τον οποίο διακόψαμε.

Ελάτε.

Επίσης, πρέπει να πω, κύριε Παπαδόπουλε, ώσπου να έρθει ο κ. Ιωάννου, δεν είναι η πρώτη φορά που η Πρόεδρος του σώματος έστειλε επιστολές για παρεμβάσεις της εκτελεστικής εξουσίας. Και, νομίζω, είμαι αυστηρά αντικειμενική και τα θέματα δεν είναι ποτέ προσωπικά και δεν πρέπει να παρουσιάζονται ως τέτοια.

Ελάτε, κύριε Ιωάννου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, εμείς διαφωνούμε με τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και θα την καταψηφίσουμε. Ο βασικός λόγος είναι πως δεν περιγράφεται τίποτε άλλο πέρα από μία αοριστολογία. Και κάποιοι πιστεύουν πως θα δώσουμε λευκή επιταγή στον οποιοδήποτε να καθορίσει τι σημαίνει σεξουαλική αγωγή και αυτό να διδάσκεται σε παιδιά έξι ετών. Θα το δεχόμασταν υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Εάν δηλαδή θα λέγαμε την αλήθεια στα παιδιά. Αν λόγου χάριν ξεκαθαρίζαμε στα σχολεία ότι τα φύλα είναι δύο, το αγόρι και το κορίτσι, και ότι αυτά τα φύλα ξεχωρίζουν από τα όργανά τους και όχι από οποιαδήποτε άλλη κατάσταση. Ας τους λέγαμε πώς να προστατευτούν από τους διάφορους κινδύνους, πώς θα αντιμετωπίσουν καταστάσεις υγείας που θα δουν μπροστά τους τα επόμενα χρόνια. Σε αυτά θα ήμασταν σύμφωνοι. Ας είμαστε όμως ειλικρινείς, δεν είναι αυτό που πρόκειται να εφαρμοστεί στα σχολεία. Έχει εφαρμοστεί και σε άλλες χώρες η σεξουαλική αγωγή και δυστυχώς έχουμε παραδείγματα του τι ακριβώς συμβαίνει.

Προκαλώ τον οποιοδήποτε σ' αυτή την αίθουσα να μας πει τι περιλαμβάνει η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και γιατί αυτή θα πρέπει να είναι υποχρεωτική. Και με την ίδια λογική, γιατί να μην κάνουν ξεχωριστό μάθημα και για τις άλλες σύγχρονες μαστιγές; Για τα ναρκωτικά, για τα τροχαία ατυχήματα, για τις κροτίδες, για την οικογενειακή βία. Γιατί αυτά τα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα, που επηρεάζουν πολύ περισσότερα παιδιά, μένουν εκτός; Θέλετε να προστατεύσουμε τα παιδιά από τους βιαστές; Να το κάνουμε με αυστηρές ποινές. Και σας προκαλούμε να το ψηφίσετε! Χημικός ευνουχισμός σε όλους τους παιδεραστές! Αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να σταματήσουμε αυτή την κατάσταση. Αλλιώς, ακόμα και αν γνωρίζει το παιδί -που πρέπει να γνωρίζει- ποιες είναι οι αρνητικές ενδείξεις, σε ποιο βαθμό θα απωθηθεί ο βιαστής; Ο φόβος όλων των θυμάτων να μιλήσουν, ακόμη και των ενηλίκων, δεν ήταν λόγω έλλειψης γνώσης, αλλά λόγω έλλειψης πλαισίου για εφαρμογή αυστηρών και αποτρεπτικών ποινών.

Στο αρχικό κείμενο καταγράφονταν περισσότερες λεπτομέρειες. Μιλούσε για φύλο, σεξουαλική ταυτότητα, ταυτότητα του φύλου. Θα διδάσκονται αυτά τα ζητήματα σε παιδιά του δημοτικού; Και τι θα τους λένε οι εκπαιδευτικοί; Ότι «ξέρετε, το παιδάκι που έχετε στην τάξη σας, ο διπλανός σας, είναι ο Μάριος, αλλά νιώθει Μαρία» ή ότι μπορεί να είναι ένα από τα υπόλοιπα πενήντα-εξήντα φύλα που έχετε ανακαλύψει; Θα τους λένε ότι σε ένα παιδί που έχει δυσφορία φύλου θα πρέπει να χορηγείται φαρμακευτική αγωγή καταστολής της εφηβείας, όπως πρότεινε η κ. Carrie, που στις 14 Οκτωβρίου αυτού του έτους ήταν ομιλητής σε συνέδριο που προωθούσε το Υπουργείο Παιδείας, η Βουλή και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο; Ή θα τους λένε «σταμάτα να μιλάς για πατέρα και μητέρα, γιατί καταπατάς τα ανθρώπινα δικαιώματα, και λέγε "γονέας ένα" και "γονέας δύο»»; Ή θα τους λένε ότι «μπορείτε να δείτε τον κ. Ανδρέα, τον δάσκαλό σας, αλλά το βράδυ, που θα τον δείτε ντυμένο

γυναίκα...» και θα λένε ότι ακόμα δεν έχει κατασταλάξει αν είναι άντρας ή γυναίκα και ότι είναι κάτι το φυσιολογικό; Δεν είναι σεξουαλική διαπαιδαγώγηση αυτά! Αλλά γνωρίζουμε ότι πολλά από αυτά θα ακουστούν μέσα στις τάξεις δημοτικών. Και υπάρχουν παραδείγματα που δυστυχώς μας επιβεβαιώνουν. Το Πολύχρωμο Σχολείο στην Ελλάδα, που έχει κυκλοφορήσει έναν σωρό έντυπα που μας εξηγούν με έναν σωρό ορισμούς την ταυτότητα φύλου και τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς, με όρους που μπερδεύουν ακόμη και ενήλικες και αναρωτιούνται αν όσα γνώριζαν μέχρι σήμερα έχουν αλλάξει. Μεγάλη Βρετανία: Παιδιά τεσσάρων χρονών, λέει, διδάσκονται για την ομοφυλοφιλία μέσα από τα σχολικά βιβλία. Ευτυχώς βέβαια, εκεί είχε βρεθεί ένας Πρωθυπουργός, για τον οποίο πολλοί σε αυτή την αίθουσα ίσως και να πανηγύριζαν, όταν εκλέχθηκε, ο οποίος είπε την πραγματικότητα, ότι δηλαδή πρέπει να απαλλαγούν τα σχολεία από ακατάλληλα μαθήματα σεξουαλικής αγωγής, γιατί έρχονταν μη κυβερνητικές οργανώσεις και δίδασκαν στα παιδιά θεωρίες και ιδέες μη επιστημονικές ή που δεν έχουν καμία σχέση με την ηλικία τους. Και, μπροστά στην έλλειψη κατάλληλα καταρτισμένων εκπαιδευτικών, αυτό θα γίνεται και στην Κύπρο.

Η δική μας θέση, κυρία Πρόεδρε, είναι ξεκάθαρη. Κάτω τα χέρια από τα παιδιά, γιατί αυτά τα άτομα χρειάζονται πάνω απ' όλα σεβασμό στην ιερότητα, την αγνότητα, την ευαισθησία και την καθαρότητα της παιδικής ηλικίας! Γενικολογίες τέτοιου περιεχομένου στα σχολεία μας, με ελάχιστους, με έναν μικρό λανθασμένο χειρισμό, μπορεί να μας οδηγήσουν στα αντίθετα αποτελέσματα. Αφήστε έξω από αυτή την προπαγάνδα τα παιδιά! Δεν έχει σχέση αν είναι γκέι ή στρέιτ. Μόνο ο γονέας μπορεί να αποφασίσει για τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση του παιδιού του, τότε πρέπει να του μιλήσει, με ποιες εκφράσεις και ποιες λέξεις, με ποιο τρόπο. Και, αν θέλετε να κάνετε μαθήματα σεξουαλικής αγωγής σε κάποιους, να τα κάνετε στους γονείς, όχι στα παιδιά! Και προς αυτή την κατεύθυνση το ΕΛΑΜ πολύ σύντομα θα καταθέσει και πρόταση νόμου προστασίας των παιδιών. Μακριά από οποιαδήποτε προπαγάνδα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ιωάννου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Δε θέλουμε να καταργήσουμε κανένα δικαίωμα του οποιουδήποτε ενήλικα. Θέλουμε μόνο να προστατεύσουμε τα παιδιά μας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Ιωάννου. Σεβαστή η θέση σας, αλλά αναφερθήκατε σε συνέδριο που διοργανώθηκε από τη Βουλή και το Υπουργείο Παιδείας και τέτοιο πράγμα το οποίο έχετε πει δεν είπε ούτε η καλεσμένη ούτε έγινε συζήτηση. Καλό θα ήταν να έρθετε σε εκείνο...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ήταν ομιλήτρια. Είδα τα και στο Facebook αυτά μετά. Δεν υπήρξε σε καμία περίπτωση τοποθέτηση γι' αυτό το ζήτημα. Παρακαλώ να είμαστε προσεκτικοί!

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχετε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Γιατί έχω τον λόγο; Είμαι πιο κάτω εγώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μυλωνάς θα μιλήσει ή εκαλυφθήκατε από τον κ. Παπαδόπουλο; Ελάτε, βοηθήστε μας, κύριε Μυλωνά, εσείς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Πολύ, με τον χρόνο ειδικά πάρα πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Πολύ σύντομος. Θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάντα είστε! Και βοηθητικός. Ελάτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Είναι πολύ δύσκολο για όλους μας να κατανοήσουμε ότι είναι απόλυτα σεβαστές οι αντίθετες απόψεις και να επιδεικνύουμε ότι είναι σεβαστή η αντίθετη άποψη δείχνοντας σεβασμό στη θέση του καθενός από εμάς. Το

Δημοκρατικό Κόμμα είναι, ήταν, είναι και θα είναι υπέρ της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία. Επικεφαλίδα και ομπρέλα! Όμως, δε θα επαναλάβω την ίδια συζήτηση της περασμένης εβδομάδας, κυρία Πρόεδρε, παρά μόνο θα υπομνήσω σε εσάς προσωπικά δύο πράγματα. Όπως πολύ ορθά ο πρόεδρος του κόμματός σας ανέφερε προηγουμένως το Υπουργείο Οικονομικών και την έγνοια σας -και πολύ καλά κάνετε- να λάβετε υπόψη σας, ούτως ώστε να μην έχουμε τροπολογίες σε αυτό που θα ψηφίσουμε στο συνταξιοδοτικό... Πρέπει να σας πω ότι ούτε καν ο υπουργός δε σας ζήτησε, δεν προειδοποίησε· ο γενικός διευθυντής του υπουργείου το έκανε! Οπότε, είναι τρομερή η εντύπωση που προκαλείται από το γεγονός ότι νιώσατε τόσο μεγάλη την ανάγκη να αγνοήσετε τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα και, ενώ το σύνολο εδώ της ολομέλειας γνωρίζει ότι αύριο, μεθαύριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα αναπέμψει τον νόμο και, όπως πολύ σωστά ο πρόεδρος σας είπε, το μόνο που θα πετύχουμε είναι την καθυστέρηση της προώθησης ακριβώς αυτού του χρησιμότερου εργαλείου της σεξουαλικής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εγώ να αγνοήσω, κύριε Μυλωνά;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, είναι η τρίτη φορά που παρεμβαίνετε, στον πρόεδρο, σε εμένα και στον κ. Σωτήρη Ιωάννου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού αναφέρεστε προσωπικά σε εμένα! Ελάτε, θα απαντήσω μετά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Περιμένετε να τελειώσω και πάρτε τον λόγο μετά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά απευθύνεστε στην Πρόεδρο του σώματος, που δεν είχε καμία ανάμειξη στη συζήτηση του θέματος στην εν λόγω επιτροπή! Αλλά ελάτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κυρία Πρόεδρε, πρέπει να συνηθίσουμε να σεβόμαστε την αντίθετη άποψη. Νομίζω, επαναλαμβάνω, δεν είναι προσωπικά τα θέματα· είναι πολιτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Όταν τέτοια σοβαρά θέματα που αγγίζουν ακριβώς τις ευαίσθητες αυτές χορδές όλων μας, που αφορούν τα παιδιά μας... Θα πρέπει να εγκύψουμε όλοι μαζί. Υπενθυμίζω σε όλους τους συναδέλφους ότι κανένας από το Δημοκρατικό Κόμμα, κανένας από το ΕΛΑΜ, κανένας άλλος που έχει τις ανησυχίες του δεν εκφράζεται καλύτερα απ' ό,τι μπορεί να εκφραστεί ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ ο κ. Κωνσταντινόπουλος. Ρωτήθηκε στην επιτροπή Παιδείας. «Μία φορά κληθήκαμε, δηλώσαμε την υποστήριξή μας στην πολιτική προώθησης, αλλά δεν έγινε καμία διαβούλευση».

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Μυλωνά.

Θέλω να ξεκαθαρίσω για ακόμα μια φορά ότι η δική μου τοποθέτηση -και το λέω, απλά για να μην έχουμε οποιαδήποτε παρεξήγηση- δεν ήταν επί της ουσίας· ήταν επί της διαδικασίας. Η Πρόεδρος του σώματος δε συμμετέχει στην εξέταση ή στη συζήτηση του οποιουδήποτε θέματος, δεν έχει δικαίωμα να παρέμβει, είτε συμφωνεί είτε διαφωνεί. Παρ' όλα ταύτα, σεβαστές όλες οι απόψεις. Και εδώ ακριβώς τοποθετείστε επί επιχειρημάτων. Και στο τέλος θα κρίνει εν τη σοφία του το σώμα για το όποιο αποτέλεσμα.

Λοιπόν, συνεχίζουμε, αν βλέπω και καλά, με τον κύριο Σαββίδη.

Ναι, ελάτε.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε,

Όπως έχει πει και ο πρόεδρος του κόμματός μας, τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση τη θέλουμε ως μάθημα. Να πούμε, κυρία Πρόεδρε, ότι το μάθημα διδάσκεται στην Α', Β' και Γ' γυμνασίου και στην κατεύθυνση υπηρεσιών Β' και Γ' λυκείου και, αν μελετήσετε το αναλυτικό πρόγραμμα, υπάρχει. Ζητούμε την επέκταση.

Αλλά, κυρία Πρόεδρε, εγώ θα βάλω ένα θέμα αρχής. Υπάρχουν κανονισμοί λειτουργίας της Βουλής. Και τι μας ζητάτε; Εγώ από αύριο θα γράφω θέμα στην επιτροπή Υγείας για θέματα της επιτροπής Εσωτερικών! Θα πάω να γράψω θέμα στην επιτροπή Νομικών για την παιδεία και ας έρθει κάποιος να μου αρνηθεί να το συζητήσουμε! Ας έρθετε να μου αρνηθείτε! Θα το κάνουμε, γιατί αυτό κάμνετε, παραβίαση των κανονισμών της Βουλής!

Δεύτερον, έρχεται ο Γενικός Εισαγγελέας και σας λέει «κύριοι, παραβιάζεται το Σύνταγμα, το άρθρο 80, ότι κανένας βουλευτής δεν έχει δικαίωμα να αυξάνει τον προϋπολογισμό του κράτους». Σας το λέει γραπτώς και το αγνοείτε! Δεν έγινε οποιαδήποτε προετοιμασία ύλης, ωρολόγιου προγράμματος, ποιοι θα διδάσκουν. Και τι λέμε; Ψηφίστε το! Να το ψηφίσουμε! Άτε εψηφισαμέν το. Τι θα κερδίσουμε; Αυτό που είπε ο πρόεδρος τζιαι ο Παύλος, θα καθυστερήσουμε περισσότερο την εφαρμογή. Εμείς τι λέμε; Να κάνουμε σωστές δουλειές! Θέλουμε να κερδίσουμε τις εντυπώσεις, «α, ψηφίσαμε σεξουαλική διαπαιδαγώγηση!». Θα σας δω τζιαι μετά από έξι μήνες όμως τι θα λέγετε στον κόσμο! «Εψηφίσαμε κάτι το οποίο στην ουσία έν' ανεφάρμοστο». Ε, αυτό θέλετε; Αυτό να κάνουμε! Και λέει... Γενική Εισαγγελία λέει «όχι», Υπουργείο Παιδείας λέει «όχι», ΟΕΛΜΕΚ λέει «δεν έγινε διαβούλευση», ΟΕΒ «δεν έγινε διαβούλευση». Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, όταν ετέθηκε το θέμα από τον συνάδελφο τον Παύλο, τι είπαν όλοι; «Έπρεπε να έρτει στην Επιτροπή Παιδείας». Τζιαι σήμερα θα το ψηφίσουμε!

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσυζητήσαμέν τα την προηγούμενη τα διαδικαστικά, δικαίωμά σας, η άποψή σας, τα εξηγήσαμε. Πραγματικά, δεν μπορώ να επαναλάβω οτιδήποτε. Θα απαντήσουν, φαντάζομαι, τα μέλη της επιτροπής ή όσοι έχουν ακούσει.

Ποιος έχει σειρά;

Κύριε Θεμιστοκλέους, βοηθήστε μας λίγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Γιατί να σας βοηθήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, μα πότε θέλετε; Είστε ανεξάρτητος, κύριε Θεμιστοκλέους! Πάω κατά σειρά κομμάτων! Έμειναν τα δύο μεγαλύτερα. Πότε...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Προηγούνται άλλοι συνάδελφοι! Την επόμενη φορά... Όλες τις προηγούμενες είχατε την απαίτηση να τηρείται η σειρά! Σήμερα θέλετε να με βάλετε από τελευταίο να μιλήσω πρώτος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δεν είναι «τελευταίος» είναι επειδή πάμε κατά σειρά κομμάτων! Έπρεπε ήδη να είχατε μιλήσει! Έμειναν τα δύο μεγαλύτερα κόμματα. Ελάτε, κάμετε την τοποθέτησή σας, εκτός αν θέλετε να...

(Διά ανατάσεως της χειρός η κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου ζητά τον λόγο.)

Η κ. Ατταλίδου ή εσείς, το ίδιο πράγμα είναι. Εν καταλαβαίνω ποιο είναι το θέμα, αλλά ελάτε.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τζιείνα που εννά πεις έχουν σημασία!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πρώτον, κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάμω μία δήλωση. Όσο και να σέβομαι τους αρχηγούς των κομμάτων και τις συσκέψεις τους, δεν αναγνωρίζω σε κανέναν από αυτούς να τσαλαπατεί το Σύνταγμα και να καθορίζει κατά πόσο πρέπει οι βουλευτές ή όχι να έχουν το δικαίωμα να μιλήσουν σε αυτή την αίθουσα! Ντρέπομαι! Εδώ μέσα έν' ο ναός της δημοκρατίας. Το να ζητά η Πρόεδρος, εξ ονόματος της Σύσκεψης Αρχηγών, για πενήντα τρεις νόμους από τους εκατό που θα ψηφιστούν σήμερα να μη δικαιούται κανένας βουλευτής να τοποθετηθεί ένα πράγμα σημαίνει. Η δημοκρατία στον ναό της στο απόσπασμα! Του λοιπού λοιπόν εγώ δεν αναγνωρίζω κανένος το δικαίωμα το αν θα είναι το δικαίωμά μου να μιλήσω να είναι υπό τη φιλευσπλαχνία του, υπό την καλή του αίρεση. Επικαλούμαι τα άρθρα του Συντάγματος. Τίποτε άλλο! Αυτό είναι το ένα. Μόνο στη Βόρειο Κορέα, πιθανόν και σε καμιά χώρα μπανανία, υποσαχάρια, ίσως δε και σε κάποια φυλή του Αμαζονίου βαθιά στον Αμαζόνιο μπορεί να υπάρχει Βουλή που κάποιοι αποφάσισαν ότι οι βουλευτές της δε θα δικαιούνται να τοποθετηθούν για ένα θέμα που είναι υπό ψηφίση.

Πάμε στο θέμα μας, σε αυτό το περιβόητο θέμα. Διαβάζοντας κάποιος το προοίμιο του νόμου, διαπιστώνει μετά πολλής ευκολίας ότι, όποιο χέρι και να έγραψε αυτό το προοίμιο, καθοδηγείτο από έναν αρρωστημένο

εγκέφαλο. Ζούμε, αγαπητοί συνάδελφοι... Ζούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, μία πορνική και ομοφυλοφιλική θύελλα!

Να ξεκινήσουμε από την αντισυνταγματικότητα του νόμου. Γιατί άραγε είναι ο νόμος αυτός αντισυνταγματικός; Για πολλούς και διάφορους λόγους. Ο πρώτος. Πήγε στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που τέτοια επιτροπή η Κοινοτική Συνέλευση ουδέποτε διέθετε. Τα θέματα αυτά ρυθμίζονται, ρυθμίζονταν παλαιότερα από την Κοινοτική Συνέλευση και μετά από το Υπουργείο Παιδείας, άρα το θέμα τούτο έπρεπε να πάει στην επιτροπή Παιδείας, αλλά, επειδή διάφοροι συνάδελφοι αγαπούν τα πιασάρικα θέματα, τους παίζουν οι τηλεοράσεις, επέλεξαν, αντί να παν στην αρμόδια επιτροπή Παιδείας... Είναι εκάμαν λάθος! Έπρεπε να το πάρουν στην επιτροπή Εμπορίου! Στην επιτροπή Εμπορίου θα υπήρχε πιο μεγάλη σοβαρότητα! Ο πρώτος λόγος λοιπόν αντισυνταγματικότητας είναι η θεμελίωση αυτής της ιστορίας.

Ο δεύτερος λόγος, είναι ξεκάθαρο, είναι η ρητή διάταξη του Συντάγματος ότι το τι διδάσκεται σήμερα και ποιοι το διδάσκουν στα δημόσια σχολεία δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης δεν είναι δουλειά της Βουλής να τα καθορίζει. Και λογικά δεν είναι δουλειά της Βουλής: είναι δουλειά της εξουσίας της εκτελεστικής. Λέμε τώρα ότι η αρχική μορφή του νόμου έλεγε είκοσι περίοδοι να διδάσκονται στα μωρά του δημοτικού. Ωραία, ας υποθέσουμε ότι ήταν σωστό. Έπρεπε το Υπουργείο Παιδείας να κάσει να αποφασίσει από πού να κόψει τις είκοσι περιόδους. Θα γινόταν ένα χάος, αγαπητοί μου συνάδελφοι!

Ο τρίτος λόγος αντισυνταγματικότητας είναι αυτό που όλοι γνωρίζουν οι βουλευτές, ότι επιπρόσθετο κόστος για το κράτος δεν μπορεί η Βουλή να ψηφίζει. Δεν είναι κόστος παραδείγματος χάριν σαν το κόστος της διατροφής των φυλακισμένων, που καλόπιστα κάποιος λέει «να αποφασίσει η Βουλή», ότι κύριε δηλαδή, άμα πρέπει να αποφασίσει η Βουλή ότι εννιά μπαίνουν φυλακή αλλό πενήντα άτομα κάθε μήνα, εν μπορεί κάποιος να επικαλεσθεί το οικονομικό κόστος της διατροφής, για να απορρίψει τον νόμο. Εδώ είναι ευθεία και άμεση η επιβάρυνση στα οικονομικά του κράτους!

Άκουσα να λέγεται ότι το Υπουργείο Παιδείας συμφώνησε. Ουδέποτε, ουδαμώς και ουδόλως συμφώνησε ο Υπουργός Παιδείας με αυτό το έκτρωμα! Με επιστολή του προς την αρμόδια επιτροπή, στις 20 Οκτωβρίου, διευκρίνιζε ακριβώς την αντίθεσή του για όλα.

Η επιτροπή αυτή συνήλθε σε διάφορες φάσεις σε συνεδρίες και ένα θέμα που αφορούσε το Υπουργείο Παιδείας στην αρχή το έστειλαν στο Υπουργείο Υγείας, λες και θα χρειαζόταν η διαπαιδαγώγηση αυτή νοσοκόμες, νοσοκόμους, γιατρούς, γιατρίνες κ.λπ. Ουδέποτε κλήθηκαν σε αυτή την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ούτε η ΟΕΛΜΕΚ ούτε η ΠΟΕΔ ούτε οι οργανωμένοι γονείς, για να εκφράσουν τις απόψεις τους. Έβγαλαν από τον νόμο και πέταξαν έξω τους γονείς! Και τι λέει ο νόμος; «Θα παίρνομεν τα παιδιά σας υποχρεωτικά και αναγκαστικά και θα τους μαθαίνομεν εμείς τι πάει να πει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση».

Έχω μιλήσει προηγουμένως για το θέμα του προοιμίου του νόμου. Ακούστε, να δείτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνομεύσετε, σας παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Σύμφωνο για τα Δικαιώματα του Παιδιού της UNICEF ουδαμώς και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε μορφή καταναγκασμού. Όλη μάλιστα την ευθύνη την απονέμουν, τη διανέμουν, την επιφορτίζουν πού, νομίζετε; Στους γονείς των παιδιών. Και τι λέει; Λένε αυτές οι συνθήκες ότι δεν μπορεί ούτε το κράτος ούτε υπουργείο ούτε σωματείο, καμία οργάνωση δε δικαιούται να πάρει παιδιά του δημοτικού ή του γυμνασίου ή του λυκείου και να τα εκπαιδεύσει σε οποιοδήποτε τομέα που δε σέβεται τις φιλοσοφικές, θρησκευτικές πεποιθήσεις των γονέων. Ακόμα και το Σύνταγμά μας στους γονείς επιρρίπτει την ευθύνη. Εσείς θέλετε να δώσουμε τα παιδιά τα δικά μας... Τα δικά σας να τα δώσετε όπου θέλετε, αλλά δικαίωμα πάνω στα δικά μας παιδιά δε δίνουμε σε κανέναν, για να πηγαίνει να τους φυτέψει στο μυαλό, από έξι ετών μέχρι δεκαοκτώ, τις δικές του αντιλήψεις, τις δικές του απόψεις, ενίοτε περίεργες και ανώμαλες!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, κυρία Πρόεδρε, θα συνεχίσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, μιλάτε δέκα λεπτά σχεδόν! Ελάτε. Συμφωνήσαμε χρόνους, ολοκληρώστε όσο πιο σύντομα μπορείτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, ακούστε κάτι. Δε μίλησα καθόλου για τα προηγούμενα ζητήματα, διότι ήθελα επί τούτου του ζητήματος να μου δώσετε τον χρόνο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανού.

Ελάτε, ολοκληρώστε όσο πιο σύντομα μπορείτε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Η ερώτηση είναι αν διδάσκεται η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση σήμερα. Αυτό είναι φυλλάδιο που διανέμεται από το Υπουργείο Παιδείας. Αυτό είναι το ωρολόγιο πρόγραμμα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα δημοτικά. Αυτό είναι το περιεχόμενο μαθημάτων στο λύκειο. Αυτές είναι ενότητες που διδάσκονται, αλλά ξέρετε τι συμβαίνει; Σε όλα αυτά επικρατεί ένα πράγμα. Επικρατεί ότι διδάσκονται τη σεξουαλική αγωγή, για τις ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και για τη σεξουαλική κακοποίηση μέσα από το μάθημα είτε της βιολογίας είτε της οικογενειακής οικονομίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οικιακής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα τελειώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το εξής: Η πρόνοια του νόμου περί υποχρεωτικότητας είναι άθλια, αξιοθρήνητη και θλιβερή. Δε συνάδει ούτε με τα δικαιώματα των παιδιών ούτε με τα δικαιώματα των γονιών. Δεν μπορεί σήμερα να αρπάξεις το παιδί και να το διδάσκεις ό,τι έκοψε ο νους σου, ό,τι είδες τη νύχτα στην τηλεόραση, ό,τι σου πλάσαραν διάφοροι προοδευτικοί.

Δεύτερον, το πλέον ενοχλητικό, είναι μια τρύπα στο νερό! Θα σταλεί πίσω ο νόμος. Θα σταλεί πίσω ο νόμος! Προφανώς θα σταλεί, εκτός εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποφάσισε στους τρεις τελευταίους μήνες της θητείας του να λερώσει τα κοστούμια του πάνω από τον βούρκο αυτού του νόμου.

Αυτός ο νόμος επίσης έχει και κάτι άλλο. Ας υποθέσουμε ότι πέρασε και πάμε να τον εφαρμόσουμε. Τα παιδιά θα μαθαίνουν όχι τα δύο βιολογικά φύλα, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός της Αγγλίας ο κ. Σούνακ, ο οποίος απορρίπτει τα υπόλοιπα φύλα, θα διδάσκονται τα παιδιά τα εξήντα τέσσερα φύλα! Θα διδάσκονται τα παιδιά το κυμαινόμενο φύλο. Το κυμαινόμενο! Δηλαδή γεννήθηκε και ήταν αγοράκι ο Κωστάκης, μετά έγινε η Μαριγούλα, μετά... Το κυμαινόμενο φύλο. Θα μαθαίνουν τα παιδιά ότι δύο γυναίκες και δύο άντρες μπορούν άνετα να γεννήσουν, διότι κατά το κοινώς λεγόμενο...

Καταρχήν υποθέτω ότι όλοι σας έχετε από μία μάνα και έναν πατέρα. Έτσι υποθέτω, εκτός εάν άλλαξε η ιστορία του ανθρώπινου γένους. Ε, εσείς θέλετε τα παιδιά σας, τα εγγόνια σας να μάθουν ότι τα φύλα είναι εξήντα τέσσερα, ότι μπορούν να έχουν δύο πατεράδες, δύο μανάδες, να μάθουν τα παιδιά επίσης ότι δεν είναι κακό πράγμα η ομοφυλοφιλία, είναι ένα καθ' όλα λογικό επακόλουθο...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ζητώ να διακόψουμε -είναι θέμα τάξης!- με την άδεια της Προέδρου, τον αγορητή.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άμα μιλά ο βουλευτής απαγορεύεται, κύριε...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ζητώ την άδειά σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όχι, δε σου δίνω έτσι δικαιώματα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, ωραία, θα επανέλθουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Δαμιανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε, δε σου δίνω το δικαίωμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, εγώ δίνω το δικαίωμα, όχι εσείς.

Ησυχία, παρακαλώ!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Απλώς, ασυλία έχουμε, αλλά εκφορά ρατσιστικού, ομοφοβικού λόγου από αυτό το βήμα δεν είμαστε διατεθειμένοι να ανεχτούμε και να περνά απαρατήρητο!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Περάστε έξω, κύριε!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα περάσουμε έξω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, παρακαλώ να είστε πιο προσεκτικός.

Ελάτε, ολοκληρώστε. Ήδη μιλάτε δεκατέσσερα λεπτά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ανεξάρτητα από το περιεχόμενο, όπως το παρουσίασε...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κυρία Πρόεδρε, όταν μιλά ομιλητής, δεν επιτρέπεται αυτό που κάνετε. Αν θέλει ο ομιλητής, δίνει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, θέμα διαδικασίας επιτρέπεται.

Αντέδρασα προηγουμένως, γιατί όντως κανένας δεν μπορεί να απαγορεύσει σε κανένα βουλευτή να μιλήσει επί κάποιου θέματος ενώπιον της ολομέλειας. Πολύ σωστά! Αλλά αυτό που γίνεται δεκατέσσερα λεπτά, όταν τα κόμματα με δεκαπέντε, με δεκαεφτά, δεκαοκτώ βουλευτές έχουν οκτώ λεπτά και έχουν δεσμευτεί... Σε κανένα κοινοβούλιο δεν μπορεί να βγαίνει κάποιος και να μιλά όση ώρα θέλει, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο αυτών που λέει. Και εγώ καλώ την Πρόεδρο της Βουλής...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...να μου αφαιρέσει τον λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Βεβαίως να σας αφαιρέσει τον λόγο! Δεκατέσσερα λεπτά! Πρέπει να υπάρχει σεβασμός ανάμεσά μας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κατανοώ, κύριε, την ενόχλησή σας, κατανοώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αυτό δεν είναι σεβασμός ούτε των διαδικασιών ούτε των υπόλοιπων συναδέλφων!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ο σεβασμός δε συνιστά ότι αυτή η Βουλή θα υπακούει τέσσερα άτομα και θα σιωπά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποια τέσσερα άτομα, κύριε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τέσσερα άτομα, κύριε! Άτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, ολοκληρώστε στο ένα λεπτό, παρακαλώ, και να καθίσετε στη θέση σας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Για να τελειώνουμε με αυτή την ιστορία, ο κ. Κωστής Ευσταθίου έχει τοποθετηθεί και είπε: «Εντάξει, να το ψηφίσουμε, ρε, αλλά, ξέρετε, είναι επικίνδυνα πράγματα τούτα».

Όταν καταλάβετε πόσο επικίνδυνα είναι, ήδη το πουλί θα έχει πετάξει και θα είναι πλέον αργά, κύριε Ευσταθίου, για να επανορθωθούν οι ζημιές που θα έχουν γίνει μέχρι τότε. Θα είναι πάρα πολύ αργά.

Και επειδή έγινε η παρέμβαση για τον ρατσιστικό, τάχα, λόγο, να απαντήσω και σε αυτό. Φτάσαμε στο σημείο όποιος δεν αποδέχεται την προώθηση της ομοφυλοφιλίας, όποιος δεν αποδέχεται ακόμα και την επιχορήγησή της, τη διαφήμισή της να στιγματίζεται ως ομοφοβικός. Όποιος δε θέλει να δώσει τα παιδιά του σε ξένα χέρια, για να τα διαπαιδαγωγεί σεξουαλικά, είναι και αυτός ρατσιστής!

Λοιπόν, κάτω τα χέρια από τα παιδιά μας! Πρέπει να φύγει από τον νόμο η υποχρεωτικότητα. Και, επαναλαμβάνω, τα δικά σας παιδιά παραδώστε τα όπου θέλετε! Δεν μπορεί να είναι υποχρεωτικός αυτός ο νόμος. Δεν μπορεί να γίνεται παιδομάζωμα για σεξουαλική αγωγή, που κάποιιοι αποφάσισαν ότι η σημερινή που παρέχεται δεν τους ικανοποιεί και επινόησαν κάποια άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και εγώ ευχαριστώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τελευταία μου φορά που λέω ότι δικαιώματά μου σε ό,τι αφορά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό, δε δίνω το δικαίωμα σε κανέναν να τα κουτσουρεύει, να τα εξοντώνει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριε Θεμιστοκλέους, έχει δικαίωμα όμως ως αυτοκυρίαρχο σώμα και η Βουλή των Αντιπροσώπων να αυτορρυθμίζεται. Δεν μπορεί να συμφωνούν πενήντα πέντε βουλευτές και ένας να έχει θέμα!

Είμαι σίγουρη ότι κατανοείτε. Ευχαριστούμε για το σύντομο της παρέμβασης και τη συνεργασία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν είναι πενήντα πέντε βουλευτές που αποφάσισαν, κυρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι βουλευτές εκπροσωπούν τα κόμματά τους, κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν υπάγομαι σε κόμμα κανενός!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, γι' αυτό σας ενημερώσαμε προσωπικά.

Έληξε το ζήτημα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, διαδικαστικό;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ναι, διαδικαστικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί πρέπει να φύγω, να αναλάβει ο κ. Κουλίας.

Ελάτε.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Διαδικαστικό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ολοκληρώσουμε το θέμα και μετά.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Η Βουλή έχει το κυριαρχικό δικαίωμα να καθορίζει κανονισμούς για τη λειτουργία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και να αυτορρυθμίζεται, βεβαίως.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Να αυτορρυθμίζεται, για να μπορούμε κιόλας να λειτουργούμε. Όπως και το κράτος έχει νόμους και κανονισμούς, όπως για παράδειγμα βάζει νόμο και κανονισμό για το ανώτατο όριο ταχύτητας και δεν μπορείς να το παραβιάζεις, καθορίζει ζώνες για το κυνήγι και δεν μπορείς να τις παραβιάζεις, το ίδιο και η Βουλή, και μάλιστα ως εξουσία, δικαιούται να καθορίζει κανονισμούς, για να λειτουργεί εύρυθμα και αποτελεσματικά. Εάν ο καθένας σηκώνεται και μιλά όση ώρα θέλει, για όποιο θέμα θέλει, δε θα έχουμε Βουλή. Θα έχουμε κάτι άλλο. Ως τώρα εγώ ήξερα ότι η Βουλή αυτορρυθμίζεται και θα πρέπει να μείνουμε στην αυτορρύθμιση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και θα αυτορρυθμιστεί και γι' αυτό το θέμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...για να μη χλευαζόμαστε και άλλο από τον κόσμο και να παύσει αυτή η Βουλή να κατρακυλά εν πάση περιπτώσει στην κοινή συνείδηση των ανθρώπων.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Σας παρακαλώ!

Και δεν μπορεί κανένας να εμφανίζεται εδώ και να μας κάνει μαθήματα αναφορικά με τη δημοκρατική λειτουργία στη Βουλή. Δημοκρατία δε σημαίνει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Στεφάνου, ωραία, έληξε το θέμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

...αυθαιρεσία, κύριε Ανδρέα Θεμιστοκλέους!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Έχει κανονισμούς, για να λειτουργεί, αυτή η Βουλή. Λυπούμαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία.

Έληξε το θέμα.

Κύριε Θεμιστοκλέους, τοποθετηθήκατε, σας παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όι, όι, όι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι όχι;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Σας παρακαλώ! Τι θέλετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, τι όχι; Τι θα πούμε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Να υπενθυμίσω στον κ. Στεφάνου ότι, εάν τύγχανε το ΑΚΕΛ σωστής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, δε θα συρόταν σε κακουργιοδικείο ευρωβουλευτής του για σεξουαλική παρενόχληση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, έληξε το θέμα, αφαιρώ τον λόγο!

Έληξε η συζήτηση! Δε γίνεται σε αυτό το σώμα να μην είμαστε προσεκτικοί στο τι λέμε! Σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι λίβελλος!

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Νεοφύτου.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε θα μπω στα θέματα που έχουν συζητηθεί, αλλά θεωρώ... Και θέλω να παρακαλέσω τον συνάδελφο να πάρει πίσω αυτή τη σκιά που άφησε για έναν πρώην συνάδελφο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν είπα εγώ για πρώην συνάδελφο.

ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ, δεν μπορούμε... Να λέμε τα υπονοούμενά μας οπουδήποτε αλλού, όχι και στον ναό της δημοκρατίας. Είναι θερμότατη παράκληση! Θα είναι κηλίδα στη λειτουργία του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ, κύριε Νεοφύτου. Θα δώσω την ευκαιρία στον κ. Θεμιστοκλέους να ανασκευάσει ή να ξεκαθαρίσει τη θέση του, να λήξει αυτό το θέμα και να κλείσουμε με κόσμιο τρόπο αυτή τη συζήτηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ακούσαμε πολλά και στην ομιλία του κ. Θεμιστοκλέους. Αυτό που είπε είναι λίβελλος όχι μόνο για τον συγκεκριμένο βουλευτή, είναι λίβελλος και για την υπόλοιπη κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ με τον τρόπο που το έθεσε. Ο κ. Θεμιστοκλέους πρέπει να καταλάβει πού βρίσκεται, διότι και η ανοχή έχει τα όριά της!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, σας ακούμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Η ανοχή έχει τα όριά της; Μαζί μου να πολλύνεις τα όριά σου! Αυτό είναι το ένα.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά την προσπάθεια του αγαπητού Αβέρωφ να αποσύρω... Πρώτον, αγαπητέ μου, εγώ δεν είπα για βουλευτή, είπα για ευρωβουλευτή. Εσύ γιατί αναφέρθηκες και σε βουλευτή;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα κάμουμε διάλογο.

Κύριε Θεμιστοκλέους, σας δίνεται μια ευκαιρία να ανασκευάσετε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τρίτον, κυρία Πρόεδρε, του κ. Στεφάνου έκοψαν ο νους του να μας πει για την ταχύτητα, έκοψαν ο νους του να μας πει για την απαγορευμένη κυνηγετική ζώνη και, επειδή ξέχασε τα δικά του, είπα να του τα θυμίσω! Δεν αποσύρεται ούτε ένα γιώτα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τι να πω, τι να πω! Πραγματικά, δεν ξέρω τι να πω!

Ο καθένας είναι υπεύθυνος και για το τι λέει και για τις πράξεις του και τον λόγο, τον τρόπο και το ύφος που τοποθετείται στον ναό της δημοκρατίας. Απ' εκεί και έπειτα κρίνουν οι πολίτες.

Θα συνεχίσουμε τη συζήτηση...

Ναι, κύριε Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Ως κοινοβουλευτική ομάδα δεν μπορούμε να αφήσουμε αυτά που λέει ο κ. Θεμιστοκλέους αιωρούμενα. Και τα υπονοούμενα που έχει αναφέρει και πολλά άλλα. Εμείς θέτουμε θέμα τάξης, πρώτα απ' όλα για τη Βουλή και, αν η Βουλή σέβεται τον εαυτό της, τέτοιες συμπεριφορές, όπως αυτές του κ. Θεμιστοκλέους, δεν μπορούν να μένουν αναπάντητες, ασχολίαστες και χωρίς τοποθέτηση. Λυπούμαι πάρα πολύ, ο κ. Θεμιστοκλέους έχει ρίξει τον ναό της δημοκρατίας δεν ξέρω πού! Εμείς δεν μπορούμε να συνεχίσουμε με αυτό τον τρόπο και με αυτή τη συμπεριφορά που έχει ο κ. Θεμιστοκλέους. Είναι θέμα που πρέπει να χειριστείτε εσείς, κυρία Πρόεδρε, αλλά σας λέω ότι δεν μπορεί να μείνει αυτό αναπάντητο και αιωρούμενο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Όχι, δεν μπορείτε να συμπεριφέρεστε...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Σταματήστε εδώ, κύριε!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Όχι, δεν μπορεί να είναι ένας τραμπούκος της πολιτικής, όπως εσείς, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, που έχει κανονισμούς. Λυπούμαι πάρα πολύ!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Θεμιστοκλέους.

Σας ανακαλώ στην τάξη, σας παρακαλώ πάρα πολύ! Προσπαθώ να κρατώ τα ισοζύγια, παρ' όλες τις ισχυρές μου αντιλήψεις και θέσεις, θέλω να προστατεύσω οποιονδήποτε και οποιαδήποτε βρίσκεται σε αυτή την αίθουσα. Δεν είναι τρόπος αυτός! Δεν είναι τρόπος αυτός, θα διακόψω την ολομέλεια. Θα διακόψω την ολομέλεια! Δεν μπορεί ετούτο το σώμα να προσβάλλεται με αυτό τον τρόπο και με τέτοιες συμπεριφορές. Σας παρακαλώ πάρα πολύ και σας δίδω την ευκαιρία να ξεκαθαρίσετε τη θέση σας, να μην αποδίδετε οποιαδήποτε μομφή, προσβολή ή λοιδορία σε οποιονδήποτε, όταν αυτό δεν έχει τεκμηριωθεί είτε από το δικαστήριο είτε άλλως πως.

Σας παρακαλώ, ξεκαθαρίστε αυτό που είπατε, για να μην...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Τι να ξεκαθαρίσω, κυρία Πρόεδρε; Σας παρακαλώ!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Πέστε μου τι πρέπει να ξεκαθαρίσω! Εγώ μετέφερα στο σώμα...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εγώ μετέφερα στο σώμα, κύριε Παπαδόπουλε...

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν επιτρέπετε, κύριε Θεμιστοκλέους, επί της διαδικασίας. Είναι απαράδεκτη αυτή η συζήτηση και με το ύφος και με τον τρόπο που γίνεται και λυπούμαι πάρα πολύ για το επίπεδο, αλλά πλέον νομίζω... Μα, τι να ξεκαθαρίσει ο κ. Θεμιστοκλέους; Υπάρχουν τα αρμόδια όργανα της Βουλής να αντιμετωπίζουν τέτοιες συμπεριφορές. Ειλικρινά, παρακαλούμε να προχωρήσει η συζήτηση, να συνεχίσουμε με την ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου.

Εμείς καταδικάζουμε και τον τρόπο και το ύφος με το οποίο γίνεται αυτή η συζήτηση, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε. Δεν πιστεύω ότι ο κ. Θεμιστοκλέους θα ξεκαθαρίσει οτιδήποτε περαιτέρω με έναν τρόπο εποικοδομητικό, που μπορούμε να συνεχίσουμε αυτή τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, θα σεβαστώ την εισήγηση του...

Ελάτε, κύριε Λουκαΐδη, βοηθήστε, σας παρακαλώ. Πρέπει να αποχωρήσω, γιατί έφυγε ο Πρόεδρος της

Δημοκρατίας.

Ελάτε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι. Όντως, υπάρχει η επιτροπή για την τήρηση του Κανονισμού και η επιτροπή Δεοντολογίας των Μελών της Βουλής και μπορεί να συζητηθούν τα θέματα, όμως και εδώ πρέπει να τοποθετούμαστε με τρόπο που να υποβοηθήσουμε την αντιμετώπιση τέτοιων συμπεριφορών απαράδεκτων. Η τοποθέτηση του φίλτατου του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου παραπέμπει και στον τρόπο που εμείς αντιδράσαμε σε αυτά που εκστόμισε ο κ. Θεμιστοκλέους. Αναμέναμε κάτι διαφορετικό. Να προχωρήσουμε, συμφωνούμε, επί της ουσίας. Αλλά, ξέρετε, δεν είναι η πρώτη και η μοναδική περίπτωση που συμβαίνει κάτι τέτοιο, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε, και πρέπει όλοι μας να αποφασίσουμε πώς θα διαχειριστούμε αυτή την κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη συζήτηση.

Κυρία Ατταλίδου, ελάτε, στον χρόνο που έμεινε για το Κίνημα Οικολόγων.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Νομίζω ότι σήμερα διασύρθηκε ο θεσμός της Βουλής από κάποιες τοποθετήσεις. Και θα σταθώ πρώτα στο ποιοι στάζουν δηλητήριο στις ψυχές των παιδιών. Εκείνοι που στάζουν δηλητήριο στις ψυχές των παιδιών είναι αυτοί που τα διδάσκουν το μίσος, τον ρατσισμό, τη χλεύη, την περιθωριοποίηση ανθρώπων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, είναι αυτοί που περιθωριοποιούν ανθρώπους, είναι αυτοί που στοχοποιούν ανθρώπους. Αυτοί είναι που στάζουν το δηλητήριο στις ψυχές των παιδιών και μαθήματα για τα παιδιά να μη μας δίνετε. Από κανέναν δεν παίρνουμε μάθημα!

Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, αγαπητοί συνάδελφοι, παραφράζω τη Λιλή Ζωγράφου, «άργησε μια μέρα». Από το 1979 που είχε γίνει έρευνα και στην πλειοψηφία του ο κυπριακός λαός ενέκρινε ότι πρέπει να γίνεται η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση πέρασαν σαράντα τρία χρόνια. Τι έκανε το Υπουργείο Παιδείας σαράντα τρία χρόνια; Ελάχιστα. Τι έκανε η επιτροπή Παιδείας, που σήμερα κάποιοι από τους βουλευτές διαρρηγγύνουν τα ιμάτιά τους και λένε ότι τους κλέψαμε θέμα; Τίποτε.

Το θέμα της σεξουαλικής αγωγής είναι θέμα ανθρώπινου δικαιώματος και καθορίζεται και από τα Ηνωμένα Έθνη και από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έπρεπε να κάνουμε κάτι. Και, επειδή δεν κάνατε κάτι, αγαπητοί συνάδελφοι, αποφασίσαμε να κάνουμε κάτι εμείς στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρύσανθο Σαββίδη)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σαββίδη...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Τι ο Σαββίδης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Κύριε Σαββίδη, σας παρακαλώ! Διακόπτετε συνάδελφο. Δηλαδή, όταν μιλάτε εσείς, σας αρέσει να σας διακόπτουν; Είναι συμπεριφορές αυτές; Θα διακόψω την ολομέλεια!

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρύσανθο Σαββίδη)

Δε με ενδιαφέρει και θα 'ρθείτε και αύριο και την Κυριακή.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Απολογούμαι, κυρία Πρόεδρε, έχετε δίκαιο. Απολογούμαι, έχετε δίκαιο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, κυρία Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Λοιπόν, οι συζητήσεις ξεκίνησαν από την προηγούμενη βουλευτική θητεία. Σε αυτήν κάναμε αρκετές συζητήσεις και ήταν παρόντες και η Νομική Υπηρεσία και το Υπουργείο Παιδείας και δε μας είπαν τίποτε, δεν είχαν ένσταση. Και μάλιστα εμείς είπαμε ότι το περιεχόμενο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης θα το καθορίσουν φυσικά το Υπουργείο Παιδείας, ως το αρμόδιο υπουργείο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας

και εμπειρογνώμονες. Δεν είπαμε εμείς τι θα διδάσκουν. Και να σας πω και κάτι; Δε θα ανακαλύψουμε εμείς την τσιπιδόπιπτα, υπάρχουν τα εργαλεία του Συμβουλίου της Ευρώπης, υπάρχουν τα εργαλεία των Ηνωμένων Εθνών. Αλλά φυσικά, «όποιος δε θέλει να ζυμώσει, πέντε μέρες κοσκινίζει» και αυτό συμβαίνει σήμερα. Αυτό συμβαίνει σήμερα!

Πρέπει να γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, οι οποίοι νομίζετε ότι προστατεύετε τα παιδιά με αυτές τις θέσεις, ότι ένα στα έξι κορίτσια και ένα στα δώδεκα αγόρια κακοποιείται σεξουαλικά. Και αυτός ο τραγικός αριθμός, λέει, δεν είναι ο πραγματικός, γιατί το ένα τρίτο των παιδιών που κακοποιούνται δεν το λένε, δεν το ξέρουμε. Άρα, ο αριθμός είναι καταπέλτης και έπρεπε να κάνουμε κάτι, για να τα προστατεύσουμε. Και η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση θεωρείται από όλους ως ένα από τα πιο ισχυρά εργαλεία, για να αντιμετωπίσουμε τη σεξουαλική κακοποίηση των παιδιών -αυτό δε σας ενδιαφέρει, ότι κακοποιούνται τα παιδιά, δε σας είδαμε να κόπτεστε- να τα μάθουμε να προστατεύονται από τους κακοποιητές, οι οποίοι τις περισσότερες φορές είναι πρόσωπα τα οποία εμπιστεύονται, είναι πατεράδες, θείοι, γνωστοί. Τα παιδιά τα εμπιστεύονται και, αν δεν ξέρουν τι είναι η σεξουαλική κακοποίηση, μπορεί μάλιστα να θεωρήσουν στην αρχή ότι είναι και έκφραση αγάπης. Το λέει η «Φωνή» στην ανακοίνωσή της.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Κύριε Παπαδόπουλε, το λέει η Επίτροπος των Δικαιωμάτων του Παιδιού, το λένε εμπειρογνώμονες, το λένε τα Ηνωμένα Έθνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Επιτέλους, να αφήσουμε τα μικροπολιτικά και ποιους θα καλοκρατήσουμε και ποιους θα χαϊδέψουμε, επειδή είναι εκλογές, και να ψηφίσουμε για το καλό των παιδιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαδικαστικό;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι προσωπικού; Αναφέρθηκε σε εσάς;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, ναι.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ναι, αναφέρθηκα.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα ήθελα λοιπόν, αφού μοιράζουμε σήμερα κατηγορίες -και είναι με λύπη που το λέω, δε θα έκανα εγώ αναφορά- να μας εξηγήσει η επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων γιατί δε δόθηκε το σημείωμα της «Φωνής» στους βουλευτές μέλη της επιτροπής, που προειδοποιούσε ότι είναι αντισυνταγματική αυτή η πρόταση νόμου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Αν μου επιτρέπουν οι συνάδελφοι, να έρθω εγώ στο βήμα, γιατί η κ. Αναστασία Παπαδοπούλου από τη «Φωνή» μίλησε μαζί μου, έδωσα την επιστολή στον κ. Παπαμιχαήλ και οι οδηγίες μου είναι να κοινοποιούνται όλες οι επιστολές, και αυτή της κ. Παπαδοπούλου.

Μπορώ να έρθω στο βήμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, μπορείτε.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Να έρθω εγώ στο βήμα, για να ξεκαθαρίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας άφηνα τελευταία, αλλά ελάτε.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριοι συνάδελφοι.

Αντιλαμβάνεστε ότι είμαι πάρα πολύ άρρωστη, δεν είναι covid, έκανα τρία τεστ, για να είμαι σίγουρη, αλλά είναι χειρότερο από το covid σάς πληροφορώ.

Καταρχάς, θέλω να απαντήσω στον κ. Παπαδόπουλο πρώτα για τον Υπουργό Παιδείας και να πω το εξής: Θα τολμήσω να πω, κυρία Πρόεδρε, ότι ο Υπουργός Παιδείας δεν ξέρει τι του γίνεται! Και δεν είναι η πρώτη φορά που αποδεικνύει ο κ. Προδρόμου ότι δεν ξέρει τι του γίνεται. Έχω δύο επιστολές που μπορώ να το αποδείξω. Η πρώτη επιστολή είναι από το υπουργείο του, ημερομηνίας 9 Μαΐου του 2022, και λέει: «Κατάθεση εισηγήσεων του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας σχετικά με την πρόταση νόμου του κ. Θεοπέμπτου». Υπογράφει ο κ. Νεόφυτος Παπαδόπουλος. Είναι γραπτές εισηγήσεις του Υπουργείου Παιδείας. Έχουν υιοθετηθεί όλες και μάλιστα η πρόταση για αλλαγή του τίτλου στον περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμο του 2022 είναι πρόταση του Υπουργείου Παιδείας.

Δεύτερη επιστολή, 14 Σεπτεμβρίου 2022! Έφυγε από την επιτροπή μας επιστολή προς τον Υπουργό Παιδείας και λέει η επιστολή: «Θέμα: Πρόταση νόμου με τίτλο “Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας της Διακοπής της Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019”». Και τονίζουμε στην επιστολή: «Διαβιβάζονται, κύριε υπουργέ, για σκοπούς καλύτερης προετοιμασίας της συνέχισης της συζήτησης...» -παρά το γεγονός ότι δεν είχα καμία υποχρέωση να το κάνω, γιατί είχε εκπροσώπους στην επιτροπή- «τα γραπτά υπομνήματα με τις απόψεις και εισηγήσεις των εμπλεκομένων φορέων τα οποία κατατέθηκαν στην επιτροπή». Ο υπουργός δεν απάντησε, αλλά οι λειτουργοί του συνέχισαν να έρχονται στην επιτροπή, να καταθέτουν τις εισηγήσεις, να συνεργάζονται με την επιτροπή και στην κατ' άρθρον εξέταση και να έχουμε καταλήξει ομόφωνα με το υπουργείο σε αυτό το οποίο φέραμε σήμερα στην επιτροπή.

Συνεπώς, ναι, τολμώ να πω ότι ο υπουργός δεν ξέρει τι του γίνεται, γιατί όφειλε πριν τρεισήμισι μήνες να πει αυτά που είπα χθες στην επιστολή του προς την Πρόεδρο της Βουλής. Προφανώς όμως, έπρεπε κάποιος να του κτυπήσει καμπανέλλα, για να ξυπνήσει και να αποφασίσει να γράψει μια επιστολή, που άρχισα να αμφιβάλλω αν δεν είναι καθ' υπόδειξιν που γράφτηκε η επιστολή του, γιατί δεν μπορεί ένας σοβαρός υπουργός να παίρνει επιστολή από την επιτροπή, να καταθέτει το υπουργείο του για τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου και ο υπουργός να μην το γνωρίζει και να γράφει της υπουργού ως να ήταν κάτι καινούριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Της Προέδρου...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Της Προέδρου! Συγγνώμη, κυρία Πρόεδρε, αλλά είμαι άρρωστη, οπότε συγχωρέστε με για έτσι λάθη.

Δεύτερον, αντιλαμβάνεστε ότι με την υπόθεση του Γενικού Εισαγγελέα ανοίγεται τον ασκό του Αιόλου για το κοινοβούλιο. Αποφασίσατε ως κοινοβούλιο να παραδώσετε τις εξουσίες σας στον Γενικό Εισαγγελέα, τον εκάστοτε διορισμένο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας; Δηλαδή όποιος υπουργός οποιας κυβέρνησης διαφωνεί με μια πρόταση νόμου της Βουλής, διαφωνεί με πρωτοβουλίες των βουλευτών θα παρεμβαίνει a priori, θα λέει είναι αντισυνταγματικό και δε θα ψηφίζει η Βουλή; Θέλετε να σας πω πόσες αντισυνταγματικές προτάσεις ψήφισε η Βουλή τα τελευταία τρία χρόνια; Πάνω από εκατό! Η διαδικασία είναι η εξής: Ψηφίζουμε, αναπέμπεται, πάει Ανώτατο. Η μόνη αρμόδια αρχή να αποφασίσει...

Μπορώ να έχω λίγο νερό, κυρία Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δίπλα σας, αριστερά σας.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Είναι χρησιμοποιημένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αριστερά σας, αριστερά σας.

(Αστειευόμενη)

Μάθατε μόνο δεξιά σας. Πειράζω σας.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Η μόνη αρμόδια αρχή να αποφασίσει αντισυνταγματικότητα νομοθεσίας είναι το Ανώτατο Δικαστήριο, και δεν είναι ο κάθε εισαγγελέας, ο οποίος μπορεί ως σύμβουλος του κράτους να υπηρετεί και πολιτικές σκοπιμότητες. Ακούω... Με συγχωρείτε, αλλά έχουν γίνει απίστευτες παρεμβάσεις γι' αυτή την πρόταση και απίστευτη παραπληροφόρηση. Παρεμβάσεις εντελώς εκτός διαδικασιών της Βουλής. Τη στιγμή που ήρθε στην ολομέλεια και ζητήθηκε αναβολή να αφαιρεθεί από τον κατάλογο. Πότε ξανάγινε έτσι πράγμα; Εντελώς εκτός διαδικασίας!

Λοιπόν, τώρα ο Υπουργός Παιδείας ο νυν φεύγει σε τρεις μήνες. Τι κατάφερε να κάμει με τα θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης; Πέστε μου τι κατάφερε να κάμει; Ένα μεγάλο μηδέν και αναχωρεί και είχε το θράσος να στέλνει στην Πρόεδρο επιστολές!

Πάμε παρακάτω. Η παραπληροφόρηση που υπήρχε γύρω από αυτή την πρόταση νόμου... Τι λέει η πρόταση νόμου, σας παρακαλώ; Θέλετε να μου πείτε; «Καμία παρέμβαση στα αναλυτικά προγράμματα του υπουργείου.» Καμία απολύτως και φαίνεται και από την επιστολή του υπουργείου αυτό. Η πρόταση νόμου όμως ούτε καν υποδεικνύει αν το μάθημα θα διδάσκεται μόνο του ή σε σχέση με άλλα μαθήματα. Το μόνο που καθιστά υποχρεωτικό είναι να διδάσκεται, γιατί αυτή τη στιγμή... Επειδή χρησιμοποιήθηκε ο κ. Κωνσταντινόπουλος, θα μεταφέρω τη μαρτυρία του στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ ξέρετε τι είπε; Είπε ότι δε διδάσκεται το μάθημα για τον λόγο ότι ο υπουργός εστιάζει τόσο πολύ πάνω στα τετράμηνα, που όλες τις ώρες τις αφιερώνει για την επιτυχία των τετραμήνων και δεν έχουμε περιθώρια να το διδάξουμε. Αυτό είπε ο κ. Κωνσταντινόπουλος εκ μέρους της ΟΕΛΜΕΚ στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, άμα θέλουμε να κάμνουμε αναφορά σε οποιονδήποτε. Και με βάση αυτή τη μαρτυρία του, η κατάσταση έγινε ακόμα πιο ανησυχητική και η πρόταση Θεοπέμπτου γίνεται ακόμα πιο επιβεβλημένη, γιατί δεν μπορεί να είναι στη διακριτική ευχέρεια του οποιουδήποτε υπουργού ή υπουργείου ή εκπαιδευτικών αν θα διδαχθεί ή όχι το μάθημα.

Λοιπόν, επιπρόσθετα, θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω όλες τις συναδέλφους. Στην επιτροπή, κύριε Παπαδόπουλε, επικρατεί απόλυτη διαφάνεια. Οι εντολές μου είναι ρητές και στη γραμματεία και στη διευθύντρια της Βουλής, ό,τι αλληλογραφία φτάνει στην επιτροπή να διανέμεται σε όλους τους συναδέλφους. Και θέλω να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής, γιατί πρέπει να πω ότι είναι η πρώτη φορά που κανένας βουλευτής δεν άγγιξε ούτε κόμμα ούτε τελεία από την έκθεση πεπραγμένων της επιτροπής. Και δεν το κάναμε -και συγχαρητήρια στον κ. Παπαμιχαήλ και στην κ. Στεφανία Γεωργίου- γιατί η έκθεσή τους ήταν ένας πλήρης, ολοκληρωμένος αντικατοπτρισμός των περιεχομένων των υπομνημάτων. Ούτε ο Δημοκρατικός Συναγερμός ούτε το ΑΚΕΛ ούτε οι Οικολόγοι αλλάξαμε είτε ένα κόμμα είτε ένα σίγμα από την έκθεση όπως μας την παρέδωσαν οι υπηρεσιακοί της Βουλής.

Λοιπόν, απ' εκεί και πέρα, με λυπεί πάρα πολύ το γεγονός ότι η παραπληροφόρηση ξεκίνησε από βουλευτές της επιτροπής, λέχθηκαν του κόσμου τα ψέματα γύρω από τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου με έναν και μόνο στόχο, τη μη ψήφισή της. Και ακούσαμε και τους λόγους, από ομοφοβικούς μέχρι ρατσιστικούς.

Λοιπόν, τούτη η κοινωνία πάει μπροστά. Έχουμε παιδιά που κακοποιούνται. Έχω δώσει μάχες για τα θέματα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Από το 2011 ακόμα συζητώ για σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Έθθα φύω 'πού τούντο κοινοβούλιο και να αφήσω έτσι εκκρεμότητα.

Συγχαρητήρια, κύριε Θεοπέμπτου, για την πρωτοβουλία σου και ευχαριστώ που μου έδωσες την ευκαιρία να είμαι η πρόεδρος που έφερε αυτή την πρόταση στην ολομέλεια. Γιατί εν μπορεί δέκα χρόνια -να αναλάβουμε τες ευθύνες μας ως κοινοβούλιο- να συζητούμε, να πηγαίνουν και να έρχονται σημειώματα, ο κ. Πρόδρομος Προδρόμου να μας γράφει εκθέσεις ιδεών· εκθέσεις ιδεών μάς έγραφε! Ήρτεν στην επιτροπή για τούντο θέμα ο ίδιος. Ωραίες εκθέσεις ξέρει να γράφει! Αλλά, να διαβάξει τι καταθέτουν οι λειτουργοί του στη Βουλή και να διαβάξει τις επιστολές που του στέλλουν, έν' παραφορτωμένος με τα τετράμηνα προφανώς, εν έχει έτσι χρόνο!

Λοιπόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Χαραλαμπίδου.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ολοκλήρωσα. Προσπαθώ να δω αν άφησα κάτι που δεν απάντησα. Αλλά, σας λέω, στην προσπάθειά σας να υποστηρίζετε τα επιχειρήματά σας, προσέχετε να μην καταλύετε τις εξουσίες του κοινοβουλίου. Αν θέλετε να αποφασίζει ο Εισαγγελέας τι ψηφίζουμε, τι δεν ψηφίζουμε, τότε παραδώστε τις εξουσίες στην εκάστοτε εκτελεστική εξουσία! Λοιπόν, αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρία Πρόεδρε, κρατά κάποιος τους χρόνους;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κρατώ τους εγώ τους χρόνους. Το ΔΗΚΟ σίγουρα ξεπέρασε τα πέντε λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το ΑΚΕΛ δεν τα ξεπέρασε τα πέντε λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μίλησε οκτώ λεπτά, οκτώμισι λεπτά η κ. Χαραλαμπίδου. Δικαιούται οκτώ λεπτά.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

(Σε έντονο ύφος)

Δε διαμαρτυρηθήκατε για τον κ. Θεμιστοκλέους, κύριε Παπαδόπουλε! Γιατί ο κ. Θεμιστοκλέους προφανώς έκαμνεν τη δουλειά σας!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό που ρώτησα, κυρία Πρόεδρε, είναι αν αυτό είναι το μόνο θέμα, που δε θα τηρηθούν οι χρόνοι. Αυτό ερώτησα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τηρηθούν οι χρόνοι. Προσπαθώ. Πραγματικά, προσπαθώ να έχω υπομονή.

Λοιπόν, ο κ. Χρίστου; Ο κ. Παπαγιάννης; Θέλετε και οι δύο; Θέλει και ο Παπαγιάννης και ο κ. Χρίστου; Θα ξεκινήσουμε με τον κ. Παπαγιάννη. Σύντομα, σας παρακαλώ. Μα, νομίζω, ένα λεπτό, ο κ. Σωτήρης Ιωάννου μίλησε ήδη. Ένα λεπτό σας έχει απομείνει. Σύντομα, παρακαλώ!

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Έχουμε ακούσει κάποια επιχειρήματα τα οποία αντικρούονται από την πραγματικότητα και η πραγματικότητα δεν είναι άλλη από το ότι σε όλη την Ευρώπη, που διδάσκεται αυτό το μάθημα, δεν υπάρχει ίχνος μείωσης στον μέσο όρο κακοποίησης των ανήλικων και αντίθετα το μόνο πράγμα που υπάρχει είναι ένα τεράστιο κενό -είπε η κ. Ατταλίδου ότι κανένας δεν το λέει- είναι ότι θα πρέπει να αυστηροποιηθούν οι ποινές. Αυτή τη στιγμή αυτό είναι το κύριο πρόβλημα. Και αυτό το λένε οι αριθμοί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαγιάννη.

Ο κ. Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα διαβάσετε το σημείωμα, πρέπει να 'ρθείτε στο βήμα. Δε δικαιούστε εκ της θέσεώς σας.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, δε θα καταχραστώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε, σύντομα. Βοηθήστε μας, κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Η σημαντικότητα της πρότασης νόμου γίνεται παραδεκτή από όλους μας. Μπορεί και μένα η άποψή μου να ήταν ότι ήταν αρμοδιότητα της επιτροπής Παιδείας, όμως δε θέτω, αν θέλετε, οποιαδήποτε μομφή για τη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Όμως, με όλα όσα έχουν λεχθεί και γίνει, εμείς αναγνωρίζουμε και βλέπουμε την αναγκαιότητα της ψήφισης αυτής της πρότασης νόμου, γιατί το επιβάλλει η κοινωνία μας. Επιβάλλεται να διαπαιδαγωγηθούν σε σχέση με τη σεξουαλικότητα τα παιδιά μας από τη μικρή ηλικία. Αυτό λένε και οι διεθνείς οργανισμοί. Όμως, την ίδια ώρα πρέπει να διαπαιδαγωγηθούν πολλοί σε αυτή

την κοινωνία γι' αυτό το θέμα, και άλλοι φορείς και, ναι, έχει ευθύνη το Υπουργείο Παιδείας που τόσα χρόνια δεν υλοποίησε τη στρατηγική σε σχέση με αυτό το θέμα.

Λαμβάνουμε υπόψη, κυρία Πρόεδρε, και τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, όμως πρέπει να λεχθεί ότι με την ψήφιση της σχετικής πρότασης νόμου δεν τελειώνει το θέμα. Είναι μία αρχή, γιατί πρέπει το υπουργείο να φέρει αναλυτικά προγράμματα, τα οποία φυσικά δε θα καθορίσουμε εμείς, φυσικότητα δε θα καθορίσουμε εμείς, αλλά οι ειδικοί, να εξοικονομήσει ώρες από άλλα μαθήματα, να βρει τους πόρους και όλα αυτά τα αναγκαία, για να γίνει πράξη, να υλοποιηθούν στην πράξη οι πρόνοιες αυτής της πρότασης νόμου. Είμαστε θετικοί και αναμένουμε να γίνουν πάρα πολλά μετά την ψήφιση της σχετικής πρότασης νόμου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τρυφωνίδη.

Κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε,

Δεν είχα σκοπό να τοποθετηθώ, αλλά επειδή ακούσαμε αρκετά πράγματα, θέλω να θίξω κάποια σημεία. Πρώτον, σήμερα συζητούμε για την εφαρμογή της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης σε σχολεία. Η παιδεία μας γενικότερα έχει αρκετά προβλήματα. Και οι επιδόσεις των μαθητών μας και οι σχολικές μονάδες έχουν τεράστια θέματα τα οποία η πολιτεία έπρεπε ήδη να επιλύσει. Με αυτά δεν ασχολούμαστε, επικεντρωθήκαμε στην εφαρμογή του εν λόγω μαθήματος. Ακούσαμε να λέγεται από βουλευτές πως οι αντίθετες φωνές με το πνεύμα της συγκεκριμένης πρότασης επιδιώκουν αρνητικά αποτελέσματα στα παιδιά. Σήμερα όμως συζητούμε το ακριβώς ανάποδο. Δηλαδή θέλουμε να παραχωρήσουμε ως Βουλή το δικαίωμα σε κάποιους να διδάσκουν στα παιδιά μας κάτι με το οποίο εμείς διαφωνούμε ή δε γνωρίζουμε επακριβώς για το περιεχόμενο με το οποίο θα εφαρμοστεί. Επομένως, η θέση του ΕΛΑΜ ήταν και είναι ξεκάθαρη. Θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη πρόταση.

Συνεχίζω, κυρία Πρόεδρε, σε ένα άλλο θέμα που δε μίλησα προηγουμένως, αλλά, δοθείσης της ευκαιρίας, θέλω να κάμω μια αναφορά. Είναι η πολλοστή φορά που βουλευτές του ΑΚΕΛ παρεμβαίνουν την ώρα που κάποιοι άλλοι βουλευτές βρίσκεται στο βήμα. Είναι η πολλοστή φορά που τους το επιτρέπεται και μάλιστα με χαρακτηρισμούς. Ελπίζω, αν θέλετε να εφαρμοστούν οι Κανονισμοί της Βουλής, να εφαρμοστούν για όλους και όχι επιλεκτικά. Εάν δεν αρέσουν σε κάποιους οι τοποθετήσεις οποιουδήποτε βουλευτή, έχουν το δικαίωμα είτε να περάσουν έξω είτε να διαμαρτυρηθούν αργότερα, όχι όμως κατά τη διάρκεια της ομιλίας του.

Επομένως, ζητούμε το αυτόνομο, ό,τι ισχύει για όλους να εφαρμόζεται και όχι να γίνεται εξαίρεση, όταν το ζητούν βουλευτές του ΑΚΕΛ! Και αναμένω από εσάς και τώρα, επειδή υπάρχουν ακόμα δύο ομιλητές από το κόμμα της αριστεράς, να τηρηθούν οι χρόνοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε ήδη εκτός χρόνου, κύριε Χρίστου, το κόμμα σας, οφείλω να σας πω, με τέσσερα λεπτά επιπρόσθετα. Οπότε, να ξεκινήσουμε από εσάς. Και επίσης αυτό που λέτε είναι προσβλητικό, γιατί αφήνει νύξη στην Πρόεδρο της Βουλής ότι λειτουργεί με οποιοδήποτε μεροληπτικό τρόπο έναντι οποιουδήποτε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, ωραία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως, θα το πάρω ως παραίνεση.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αφού θέλετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το πάρω ως παραίνεση -μιλώ, κύριε Χρίστου- θα το πάρω ως παραίνεση, να το διευκρινίσουμε και αυτό, καλή τη προθέσει, και ως τέτοια σας το πιστώνω απόλυτα και σας ξεκαθαρίζω ότι δικαιούται κάποιος να θέσει θέμα διαδικασίας. Βεβαίως, δεν μπορεί να διακόψει αγορητή ή ομιλητή, όμως, σε περίπτωση που αυτό αγγίζει όρια οποιουδήποτε λόγου κριθεί ρατσιστικός ή άλλως πως, δικαιούται, ναι, να ζητήσει παρέμβαση του/της Προέδρου του σώματος, που οφείλει να αποκαταστήσει την τάξη. Έληξε όμως το θέμα και θεωρώ ότι δε χρειάζεται να το ξαναοιζούμε...

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, κυρία Πρόεδρε, περιμένετε, περιμένετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα σας δώσω τον λόγο, κύριε Χρίστου. Ελάτε.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

(Σε έντονο ύφος)

Επειδή εγώ δε μασώ τα λόγια μου ούτε κρύβομαι πίσω από προφάσεις, σε εσάς ήταν η επίθεση! Είναι ξεκάθαρο! Είμαι πολύ σαφής! Και, για να κάθεστε σε αυτή την έδρα, το ΕΛΑΜ σάς έχει στηρίξει. Και οφείλετε κάποια στιγμή, όπως απαιτείτε σεβασμό, να παρέχετε και εσείς τον ανάλογο σεβασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Χρίστου, για τη στήριξη, αλλά σας διαβεβαιώ ότι δε χρωστάω τίποτα σε κανέναν, είτε αυτό ονομάζεται «ΕΛΑΜ» και με στήριξε είτε «Δημοκρατικός Συναγερμός» και με στήριξε είτε «ΑΚΕΛ» και δε με στήριξε. Εγώ είμαι εδώ, για να εκπροσωπώ το σώμα και αυτό θα κάνω μέχρι την τελευταία μέρα που θα είμαι εδώ, αντικειμενικά και ξάστερα, για οποιοδήποτε βουλευτή ή βουλευτριά ετούτου του σώματος.

Δεν έχετε τον λόγο! Καθίστε στη θέση σας!

Θα διακόψω τη συνεδρία σε ένα λεπτό...

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να τη διακόψετε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...γιατί τέτοια προσβλητικά λόγια δεν μπορεί να ακούγονται από ετούτο το σώμα. Πιστώνω όλους, καλή τη θελήσει...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χρίστο Χρίστου)

Μα, είστε εκτός διαδικασίας, αφού μιλάτε για τους κανονισμούς. Συζητούμε και είμαστε σχεδόν στις δευτερολογίες της συζήτησης του ζητήματος αυτού, του πολύ ευαίσθητου, αντιλαμβάνομαι, εξού και οι έντονες απόψεις. Θα τηρήσω τη διαδικασία μέχρι το τέλος και διαβεβαιώ και τον κ. Χρίστου και οποιοδήποτε άλλο μέλος τούτου του σώματος ότι, όσο περνά από το χέρι μου, θα τηρήσω στο έπακρο διαδικασίες και κανονισμούς ετούτου του σώματος, χωρίς καμία, μα καμία, μεροληπτική πρόνοια ή αντίληψη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τι θέλετε, κύριε Τορναρίτη;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιας διαδικασίας;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαφωνείτε να συνεχίσουμε τη συζήτηση δηλαδή;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα ακούσετε ακριβώς τι έχουμε να εισηγηθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελάτε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Λοιπόν, εισηγούμαστε στο σώμα τη διακοπή πλέον της συζήτησης. Ακούστηκαν όλα τα επιχειρήματα. Έχουμε και εμείς τη βουλευτή μας η οποία θα μιλούσε, η οποία συνεισέφερε τρομερά για τη συγγραφή του θέματος, όμως έχω την εντύπωση ότι τούτη η διαδικασία, τούτη η συνεδρία, είμαι σίγουρος, θα μείνει στην ιστορία του σώματος. Οπότε, ώς εδώ! Υποβάλλουμε το αίτημα σε όλους, για να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Συμφωνούν όλοι, οπότε λήγει η συζήτηση...

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Περιμένετε ένα λεπτό, κυρία Χαραλαμπίδου, κάτι θέλει ο κ. Θεμιστοκλέους.

Ναι, επί της διαδικασίας και εσείς;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, κυρία Πρόεδρε. Για να υιοθετηθεί η πρόταση του συνάδελφου κ. Νίκου Τορναρίτη, θα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία και να ψηφίσουν τα δύο τρίτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να τεθεί.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ωραία. Βάλτε την.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έντζεν συνταγματική αλλαγή. Ένεν τα δύο τρίτα, έν' πλειοψηφία που θέλουμε, αλλά να το θέσουμε σε ψηφοφορία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

(Σε έντονο ύφος)

Διαβάστε εκ νέου τον Κανονισμό της Βουλής τώρα! Μη μου λέτε εμένα ότι δεν ισχύει αυτό που είπα. Θέλει δύο τρίτα των παρόντων, για να τερματιστεί συζήτηση στην ολομέλεια.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ελάτε, ελάτε.

Έχουμε και τα δύο τρίτα. Πάρα πολύ ωραία. Οπότε, τερματίστηκε η συζήτηση και προχωράμε στην ψήφιση.

Πάντως, θα μείνει στην ιστορία ετούτο εδώ το επίπεδο της Βουλής! Τι να πω και εγώ!

Να πάμε στις τροπολογίες.

Ένα λεπτό, κύριε Γεωργίου, τις τροπολογίες.

Ξεκινάμε με την τροπολογία της κ. Χαραλαμπίδου και του κ. Κουκουμά εκ μέρους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Είμαστε στο υπ' αριθμόν 94 θέμα.

Ο κ. Κουλιás να ετοιμάζεται να έρθει να προεδρεύσει, παρακαλώ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, ησυχία!

Τι θέλετε; Πείτε μου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

(Αστειευόμενη)

Όχι, θα τελειώσει η ψηφοφορία και μετά θα φύγω, μην ανησυχείτε! Έτσι, για να συνεχίσουν κάποιοι να χαίρονται που βρίσκομαι εδώ. Ευχαριστώ και εγώ!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου και Γιώργου Κουκουμά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την πρόταση νόμου «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019»

- A. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 της πρότασης νόμου με την αντικατάσταση στην ερμηνεία του όρου «εμπλεκόμενοι φορείς» της φράσης «μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διαπαιδαγώγησης επί όλων των πτυχών της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής υγείας» με τη φράση «τον Κυπριακό Σύνδεσμο Οικογενειακού Προγραμματισμού».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται ο καθορισμός των εμπλεκόμενων φορέων εξαντλητικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ, υπέρ ή εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ τριάντα τέσσερις και οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, οκτώ εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- B. Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 6 της πρότασης νόμου με το ακόλουθο άρθρο:

«Σύστημα παρακολούθησης και σύστημα αξιολόγησης της παρεχόμενης ολιστικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

6.-(1) Η αρμόδια αρχή εφαρμόζει σύστημα παρακολούθησης της παρεχόμενης ολιστικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και των προγραμμάτων και διαλέξεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 4, καθώς και σύστημα συνεχούς ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους με την ουσιαστική συμμετοχή των παιδιών και εκπαιδευτικών.

(2) Η αρμόδια αρχή το αργότερο μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε έτους υποβάλλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσια έκθεση αναφορικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της παρεχόμενης ολιστικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και των σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης των εκπαιδευτικών για το προηγούμενο έτος.».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η θεσμοθέτηση αφενός της υποχρέωσης της αρμόδιας αρχής να εφαρμόζει σύστημα παρακολούθησης της παρεχόμενης σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και των προγραμμάτων κατάρτισης των εκπαιδευτικών, καθώς και σύστημα συνεχούς ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της εν λόγω διαπαιδαγώγησης και των προγραμμάτων κατάρτισης και αφετέρου της υποχρέωσης της αρμόδιας αρχής για υποβολή στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιας έκθεσης αναφορικά με τα αποτελέσματα της πιο πάνω αξιολόγησης.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές αλλαγές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα εφτά. Υπέρ τριάντα έξι, τέσσερις εναντίον και εφτά αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και εφτά αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Έχουμε άλλη τροπολογία, κύριε Γεωργίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Παροχή ολιστικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Άρθρο 4.

Παροχή εκπαιδευτικού υλικού και τεχνικής στήριξης σε ιδρύματα της ανώτερης και της ανώτατης εκπαίδευσης. Άρθρο 5.

Σύστημα παρακολούθησης και σύστημα αξιολόγησης της παρεχόμενης ολιστικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Άρθρο 6.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 7.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Υπέρ τριάντα οκτώ, πέντε εναντίον και οκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και οκτώ αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Υπέρ τριάντα εννέα, τέσσερις εναντίον και οκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και οκτώ αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο*.

Ο κ. Κουλίας πρέπει να έρθει να προεδρεύσει, γιατί έχει φύγει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και δυστυχώς δε θα μπορέσω να είμαι εδώ. Βεβαίως, η παράκληση είναι να προχωρήσουμε με τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, που είναι το υπ' αριθμόν 5 θέμα. Σωστά, κύριε Λουκαΐδη; Βοηθήστε μας.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2022».

Παρακαλώ να διαβάσετε τον σκοπό, κύριε Γεωργίου, μέχρι να πάρει τη θέση του ο προεδρεύων του σώματος.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Εναντίον: ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.
Αποχή: ΔΗΚΟ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.078.648 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό του 2022 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και την 21^η Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και η Αρχιπρωτοκολλητής.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.078.648 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών, για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό για το έτος 2022 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, πέραν των συμπληρωματικών πιστώσεων που περιλήφθηκαν στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 1) του 2022, καθώς και στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 2) του 2022, προέκυψαν πρόσθετες ανάγκες, για τις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμες αποδεκτές εξοικονομήσεις, αλλά ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων από το κεφάλαιο «Μη προβλεπόμενες ανάγκες και αποθεματικό» για την κάλυψή τους. Ως εκ τούτου, οι απαιτούμενες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την ψήφιση νέου συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κυριότερες απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αυξημένη γενική κυβερνητική εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας (€150 εκατομ.).
2. Αυξημένη γενική κυβερνητική εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (€93,5 εκατομ.).
3. Επιχορήγηση της αυξημένης τιμής χρέωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (€30 εκατομ.).
4. Αγορά ύδατος για τη λειτουργία αφαλατώσεων (€26,3 εκατομ.).
5. Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και των Μέτρων Άμεσων Πληρωμών (€11,8 εκατομ.).
6. Φιλοξενία Ουκρανών προσφύγων (€10 εκατομ.).
7. Φιλοξενία ανήλικων ασυνόδευτων παιδιών αιτητών ασύλου (€0,8 εκατομ.).
8. Κάλυψη αυξημένων λειτουργικών δαπανών υπηρεσιών/τμημάτων λόγω αύξησης των τιμών των ενεργειακών προϊόντων (€5 εκατομ.).
9. Αυξημένη κυβερνητική χορηγία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (€4,7 εκατομ.).
10. Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων (€4,4 εκατομ.).
11. Αγορά φαρμάκων και εμβολίων (€3,8 εκατομ.).
12. Κάλυψη αυξημένου κόστους για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και λειτουργίας άντλησης των εγκαταστάσεων των συστημάτων υδατοπρομήθειας

(€3,7 εκατομ.).

13. Σχέδιο Θεραπείας Κυπρίων στο Εξωτερικό (€3 εκατομ.).
14. Λειτουργία έργων Συμβουλίου Εκμετάλλευσης (€1,5 εκατομ.).
15. Αυξημένες κοινωνικές παροχές ατόμων με αναπηρίες στη βάση σχεδίων (€1,4 εκατομ.).

Περαιτέρω, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η τροποποίηση του βασικού νόμου για σκοπούς δημιουργίας, κατάργησης και μετονομασίας μικρού αριθμού θέσεων, καθώς και αύξησης της οροφής του συνολικού αριθμού των μόνιμων και έκτακτων εκπαιδευτικών για τη σχολική χρονιά 2022-2023 σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το μεγαλύτερο μέρος των πρόσθετων πιστώσεων προορίζονται να καλύψουν την αύξηση στη γενική κυβερνητική εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας και στη γενική κυβερνητική εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συναφώς αφορούν συναλλαγές εντός της γενικής κυβέρνησης οι οποίες δεν επιβαρύνουν το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Ως εκ τούτου, η δημοσιονομική επίπτωση που προκύπτει από τον υπό αναφορά συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιορίζεται στα €101,5 εκατομ. ή ποσοστό 0,4% του ΑΕΠ.

Κατά τη συζήτηση του προτεινόμενου συμπληρωματικού προϋπολογισμού η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή για τις επιμέρους συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνονται σε αυτόν και ανέλυσε τους ειδικότερους σκοπούς για τους οποίους αυτές θα διατεθούν.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε ενημέρωση αναφορικά με επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων στην επιχορήγηση της αυξημένης τιμής χρέωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, στη χορηγία στον ΚΟΑΠ και στη φιλοξενία Ουκρανών προσφύγων και ανήλικων ασυνόδευτων παιδιών αιτητών ασύλου.

Περαιτέρω, ζητήθηκαν διευκρινίσεις κυρίως σε ό,τι αφορά στη δημιουργία, κατάργηση και μετονομασία θέσεων στο Υπουργείο Εσωτερικών και τέθηκαν ερωτήματα αναφορικά με το κατά πόσο πρέπει να τροποποιηθεί η ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τα καθήκοντα που προκύπτουν από τις θέσεις που καταργούνται. Επιπροσθέτως, τέθηκε το ζήτημα της δημιουργίας και κατάργησης θέσεων στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο και στο Ανώτατο Δικαστήριο για σκοπούς συνοχής με τη σχετική νομοθεσία που προβλέπει για την ίδρυση Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου, η εφαρμογή της οποίας ενδεχομένως να μετατεθεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από την προβλεπόμενη σύμφωνα με τα ισχύοντα. Ως εκ τούτου, η επιτροπή ζήτησε από το αρμόδιο υπουργείο όπως προβεί στην κατάλληλη τροποποίηση του νομοσχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη το πιο πάνω.

Στη βάση των διαμειφθέντων, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι συμπληρωματικές πιστώσεις που αφορούν στην επιχορήγηση της αυξημένης τιμής χρέωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σχετίζονται με την επιδότηση των τιμολογίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), όπως σχετικά προβλέπεται στο πακέτο μέτρων για αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων που προωθεί η κυβέρνηση σύμφωνα με σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Αναφορικά με τη χορηγία προς τον ΚΟΑΠ, η ίδια εκπρόσωπος ανέφερε ότι αυτή αφορά εκταρικές επιδοτήσεις στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και των Μέτρων Άμεσων Πληρωμών, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή του ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2022, κατέθεσε στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό των Ουκρανών προσφύγων που έχουν αφιχθεί στη Δημοκρατία.

Περαιτέρω, σε σχέση με το θέμα που αφορά στις θέσεις προσωπικού του Υπουργείου Εσωτερικών, οι εκπρόσωποι του εν λόγω υπουργείου δήλωσαν ότι οι θέσεις που προβλέπονται στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό αποτελούν μέρος ευρύτερου σχεδιασμού και η πλήρωσή τους αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά τη δομή του υπουργείου. Με τη δημιουργία των θέσεων αυτών, οι οποίες είναι εναλλάξιμες, παρέχεται ευελιξία στον Υπουργό Εσωτερικών και στον γενικό διευθυντή του υπουργείου να αξιοποιούν το προσωπικό ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν. Όπως οι ίδιοι αρμόδιοι ανέφεραν, έχουν ετοιμαστεί τα σχετικά νομοσχέδια που τροποποιούν την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει την εκτέλεση των καθηκόντων των θέσεων για τις οποίες προτείνεται κατάργηση, καθώς και τα νέα σχέδια υπηρεσίας τα οποία έχουν κατατεθεί στη Βουλή.

Στη βάση των προαναφερθέντων, το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολές του ημερομηνίας 11 και 16 Νοεμβρίου 2022, καθώς και με ηλεκτρονικό μήνυμα ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 2022, κατέθεσε αναθεωρημένα κείμενα των νομοσχεδίων, στα οποία περιλήφθηκαν ρυθμίσεις, ώστε αφενός να ορισθεί ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών ως ο ελέγχων λειτουργός επί των κονδυλίων που αφορούν στην Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων λόγω κατάργησης της θέσης Διευθυντή Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και αφετέρου να περιληφθούν ξεχωριστές υποδιαιρέσεις για το Ανώτατο Δικαστήριο και το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο για σκοπούς παρούσιας της χωριστής τους δικαιοδοσίας, καθώς και ρυθμίσεις που αφορούν στη μετονομασία των θέσεών τους.

Σημειώνεται ότι η Αρχιπρωτοκολλητής συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις όπως αυτές τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τα αναθεωρημένα κείμενα και αφορούν στις θέσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

(Στο σημείο αυτό την Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Υπάρχουν δύο τροπολογίες για το θέμα... Η πρώτη είναι των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά, Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και η δεύτερη είναι των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά, Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης.

Υπάρχουν ομιλητές...

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Για τη διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Τρυφωνίδης και η Δημοκρατική Παράταξη θα αποσυρθούν από την τροπολογία που αναφέρατε προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Έχουμε άλλους ομιλητές;

Ο Νίκος Κέττηρος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Είναι για τη δεύτερη τροπολογία, η οποία αφορά ουσιαστικά την αλλαγή της δομής στο Υπουργείο Εσωτερικών και τις θέσεις που αφορούν τη διαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών και την Υπηρεσία Μέριμνας.

Αντιλαμβάνεστε ότι μέσα σε δεκαπέντε μέρες καμία συζήτηση δεν έγινε στην επιτροπή Προσφύγων για τα ζητήματα τούτα, που αφορούν ολόκληρες υπηρεσίες που εξυπηρετούν τζιαι βοηθούν, στον βαθμό που βοηθούν, πάρα πολύ κόσμο. Τζιαι προκύπτει προβληματισμός τζιαι πάρα πολλά ερωτηματικά γιατί, φεύγοντας ο Υπουργός Εσωτερικών από το υπουργείο σε δύο μήνες, θέλει αμάν αμάν να αλλάξει τη δομή. Θα μπορούσε να γίνει μία συζήτηση συγκροτημένη, μία συζήτηση δομημένη, ούτως ώστε να πάρει τζιαι τις απόψεις των κοινοβουλευτικών κομμάτων, εάν τα σέβεται. Αντί τούτου, ξέρουμε πάρα πολύ καλά το παρασκήνιο το οποίο προσπάθησε τζιαι, αντιλαμβάνομαι, ανέπτυξε τις τελευταίες ώρες, για να μην περάσει η τροπολογία η οποία... Μπορεί να είναι η καλύτερη δομή του κόσμου τούτη η δομή που θέλει να κάμει ο κ. Νουρής, όμως πρέπει να σεβαστεί τζιαι τον επόμενο Υπουργό Εσωτερικών, να αντιληφθεί ότι πρέπει να σεβαστεί τζιαι τον επόμενο Υπουργό Εσωτερικών, να του δώσει τον χρόνο να κάτσει στη θέση του τζιαι να αποφασίσει αν τούτη η δομή είναι κατάλληλη, για να λειτουργήσει το Υπουργείο Εσωτερικών, η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών τζιαι η Υπηρεσία Μέριμνας, ή αν είναι κάτι το οποίο δεν είναι σωστό.

Εν πάση περιπτώσει, αντιλαμβάνεστε ότι η τροπολογία μας κατατίθεται με τρόπο τέτοιο, ούτως ώστε να μην μπορεί να προχωρήσει η κατάσταση, να αποσυρθούν οι πρόνοιες, να διαγραφούν οι πρόνοιες τούτες που προνοούν τούτες τες θέσεις. Τζιαι ελπίζουμε ότι θα γίνει το σωστό, γιατί αντιλαμβάνεστε ότι θα προκύψουν πάρα πολλά προβλήματα τζιαι στον τακτικό προϋπολογισμό τζιαι στα σχέδια υπηρεσίας τα οποία θα προκύψουν στη συνέχεια για τούτες τες θέσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, ο επόμενος αγορήτης είναι ο συνάδελφος Άριστος Δαμιανού του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Κύριε Άριστε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα εξηγήσω πολύ σύντομα την πρώτη τροπολογία και οι άλλοι συνάδελφοι θα πουν πολύ σύντομα κάποια πράγματα επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αργότερα θα ψηφίσουμε, θα υπερψηφίσουμε μάλλον, την παράταση εφαρμογής της μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης για λόγους που θα συζητήσουμε μετά. Αυτή η τροπολογία είναι απολύτως συνυφασμένη μ' αυτό που θα κάνουμε ενδεχομένως το απόγευμα. Επειδή στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό υπάρχουν πρόνοιες που αφορούν τον θεσμικό διαχωρισμό του Ανώτατου Δικαστηρίου σε Ανώτατο Δικαστήριο και Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, ο οποίος συμπληρωματικός προϋπολογισμός θα ψηφιστεί σήμερα με πρόνοιες για τον διαχωρισμό, που δε θα γίνει ούτε την 1^η Ιανουαρίου, όπως προνοούνταν, αλλά τον ερχόμενο Ιούλιο, εμείς εισηγούμαστε ακριβώς με τη συγκεκριμένη τροπολογία τη διαγραφή οποιασδήποτε πρόνοιας αναφέρεται στους θεσμούς ως θα διαχωριστούν τον επόμενο Ιούλιο. Είναι καθαρά θεσμικό το ζήτημα. Μιλούμε για το Ανώτατο Δικαστήριο και αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει μια ιδιαίτερη σοβαρότητα σ' αυτή την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος αγορήτης είναι ο συνάδελφος Χριστοφίδης Χρίστος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τελευταία φορά παράκλησή μου, «αγορητής» λέγεται. Ο αγορήτης είναι κάτι άλλο. Αγορητής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο αγορητής. Ό,τι πει ο κ. Θεμιστοκλέους.

Σωτήρης Ιωάννου.

Κύριε Σωτήρη.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Για άλλη μία φορά σε συμπληρωματικό προϋπολογισμό δε λείπουν τα κονδύλια που αφορούν τους παράνομους μετανάστες, €800.000 αυτή τη φορά για φιλοξενία ασυνόδευτων ανηλίκων, και το τονίζω το «συμπληρωματικός», γιατί έχουν ήδη δαπανηθεί αρκετές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ προς αυτή την κατεύθυνση. Ακόμα ένας προϋπολογισμός στον οποίο ούτε ένα κονδύλι ούτε €1 δε γράφει «Κύπριοι άστεγοι». Και αυτή τη φορά τα κονδύλια δεν αφορούν μόνο τους ασυνόδευτους ανηλίκους, αλλά αφορούν και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δρουν σε οικονομικό επίπεδο στο σκοτάδι, €0,5 εκατομ. χορηγία σήμερα. Και, ενώ μέχρι σήμερα μας λέγατε ότι τα έσοδα αυτών των οργανώσεων είναι από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μεγάλη μας απορία είναι: Αυτές τις μη κυβερνητικές οργανώσεις τις ελέγχει κανείς σε σχέση με το πού παν αυτά τα χρήματα και πώς γίνεται η διαχείρισή τους; Δίνουν πουθενά λογαριασμό για τις δράσεις τους ή τον τρόπο λειτουργίας τους; Έχει διαπιστώσει κανείς αν αυτά που παρουσιάζουν ισχύουν στην πραγματικότητα; Γνωρίζει κανείς σ' αυτά τα κέντρα τα οποία ελέγχουν αυτές οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπου έχουν ξεσπάσει πυρκαγιές και έχουν κινδυνεύσει παιδιά, αν υπάρχουν ευθύνες απ' αυτές τις οργανώσεις και ποιος θα πληρώσει αυτές τις ζημιές για τους «ασυνόδευτους ανηλίκους», που φαίνεται πως είναι ενήλικες συνοδευόμενοι της Τουρκίας;

Οι πρόσφατες αποκαλύψεις, κύριε Πρόεδρε, στην Ελλάδα πρέπει να κτυπήσουν το καμπανάκι και στην Κύπρο. Το ότι μη κυβερνητικές οργανώσεις κατηγορούνται με τη μεγαλύτερη κατηγορία που υπάρχει στα δικαστήρια θα πρέπει να ανοίξει αυτούς τους φακέλους και στο νησί μας. Αυτά τα δύο κονδύλια, κύριε Πρόεδρε, εμείς τα καταψηφίζουμε και παρακαλώ να καταγραφεί στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Σωτήρη Ιωάννου.

Προχωρούμε με τον συνάδελφο Χριστοφίδη Χρίστο του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Κύριε Χρίστο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιλαμβάνονται εξήντα επιπρόσθετες συμβάσεις για τη δημοτική

εκπαίδευση. Αυτές οι συμβάσεις θα παν στο πρόγραμμα ΔΡΑΣΕ, το οποίο είναι ένα πολύ θετικό πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας για στήριξη ιδιαίτερα στους μαθητές μας που έχουν ανάγκη.

Τα σχολεία ξεκίνησαν από τις αρχές του Σεπτεμβρίου, σήμερα είναι 2 του Δεκεμβρίου. Εξήντα εκπαιδευτικοί επί 29 ώρες είναι περίπου 1 800 διδακτικές ώρες την εβδομάδα. Από τη μέρα που άνοιξαν τα σχολεία μέχρι και σήμερα χάθηκαν περίπου, λόγω της μη σοβαρής αντιμετώπισης από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας αυτών των ζητημάτων, 20 εκπαιδευτικές ώρες για τα παιδιά μας, που έχουν ανάγκη περισσότερο απ' όλα αυτή τη στήριξη. Και, επειδή πολλές φορές αφήνουμε μικρά και μεγάλα παιδαγωγικά εγκλήματα να μας διαφεύγουν, θα ήθελα να καταγράψω αυτή την πραγματικότητα, όπως και το γεγονός βέβαια ότι εξήντα συμβασιούχοι εκπαιδευτικοί οι οποίοι εργάζονταν πέρσι περιμένουν εδώ και τέσσερις μήνες να ξεκαθαρίσει ένα πασιφανές για όλους ζήτημα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Χριστοφίδη.

Και τον λόγο ζητά ο συνάδελφος ο Ονούφριος Κουλλά του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός περιλαμβάνει ουσιαστικά πράγματα και γι' αυτό πήρα τον λόγο, για να πω ακριβώς ότι έχουμε αυτή τη δημοσιονομική ικανότητα να στηρίζουμε τις πολιτικές του κράτους, να στηρίζουμε άμεσα ή έμμεσα τους συμπολίτες μας. Υπάρχει αυξημένη εισφορά για το σχέδιο υγείας και για τις κοινωνικές ασφαλίσεις. Επιπρόσθετα χρήματα είναι η εισφορά του κράτους, ακριβώς γιατί υπάρχει αυξημένη απασχόληση και αυξημένες απολαβές εν σχέσει με το τι προεβλέπετο πέρσι τέτοια περίοδο.

Υπάρχει επιχορήγηση του Υπουργείου Οικονομικών προς τους καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος, που είναι η απευθείας στήριξη του κράτους το τελευταίο χρονικό διάστημα, γιατί προηγουμένως είχαν ληφθεί άλλα μέτρα. Υπάρχει χορηγία προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών, για να μπορέσει να στηρίζει τους αγρότες μας έγκαιρα, πριν από το τέλος του χρόνου. Αυτό ήταν ένα μόνιμο πρόβλημα που έχει λυθεί με αυτό τον τρόπο τα τελευταία χρόνια. Υπάρχει και έκτακτη στήριξη των γεωργών μας κατά €4,4 εκατομ., οι οποίοι περιμένουν να πάρουν αυτά τα χρήματα αυτό το χρονικό διάστημα πριν από το τέλος του χρόνου. Υπάρχει επιπρόσθετο κονδύλι €3 εκατομ. για τους ασθενείς μας που αποστέλλονται στο εξωτερικό, καθώς και για κοινωνικές παροχές στα άτομα με αναπηρίες. Αυτά είναι τα ουσιαστικά του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τελευταία είναι η συνάδελφος Χριστιάνα Ερωτοκρίτου του Δημοκρατικού Κόμματος.

Αγαπητή Χριστιάνα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

Αν και δεν είχα σκοπό να αναφερθώ στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, μετά από την παρέμβαση του αγαπητού μου του συναδέλφου του κ. Κουλία, οφείλω να πω το εξής: Εμείς θα υπερψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό ύψους €345 εκατομ. Εκείνο όμως που θίξαμε και στην επιτροπή, και το θέτουμε ενώπιον του σώματος και της κοινής γνώμης, είναι το εξής: Αυτή τη στιγμή πανευρωπαϊκά, αλλά και παγκόσμια υπάρχει μια τεράστια οικονομική και ενεργειακή κρίση. Όλες οι κυβερνήσεις προσπαθούν με συνδυασμό σχεδίων επιχορήγησης και μείωσης τιμών να ανακουφίσουν τους καταναλωτές, τα νοικοκυριά και τις μικρομεσαίες ιδιαίτερα επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν το αυξανόμενο κόστος της ενέργειας.

Είναι με λύπη μας που εντοπίζουμε ότι στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, παρά το γεγονός ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα κυπριακά νοικοκυριά και οι κυπριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι το τεράστιο κόστος της ενέργειας, που απειλεί μικρομεσαίες επιχειρήσεις με κλείσιμο, που σημαίνει να έχουμε περισσότερη ανεργία, που σημαίνει να έχουμε περισσότερη οικονομική δυσπραγία, το μοναδικό ποσό μέσα στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, που η κυβέρνηση έχει σηματοδοτήσει, είναι €30 εκατομ. Το έχουμε θίξει μία, δύο, τρεις, πέντε, δέκα φορές! Το έχουμε πει μέσα στην επιτροπή Οικονομικών, το έχουμε συζητήσει κατ' ιδίαν, το έχουμε συζητήσει στον δημόσιο διάλογο. Απαιτούμε και αναμένουμε από την κυβέρνηση να ακούσει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, που δεν αντέχουν αυτή την τεράστια αύξηση στο κόστος ενέργειας. Δε θα αντέξουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, αν επαναπαυτεί η κυβέρνηση

και θεωρήσει ότι με αυτά τα μικροποσά μπορούμε να διατηρήσουμε σε ζωή είτε μικρομεσαίες επιχειρήσεις είτε νοικοκυριά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήταν η τελευταία, αλλά εβλαστήσαν ακόμα ένας, δύο, τρεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Αγαπητοί συνάδελφοι, έχουμε ένα ογκοδέστατο έργο μπροστά μας. Και ο υπουργός έπρεπε να μπει η ώρα 12.00. Ως εκ τούτου, να μείνουμε εδώ και να προχωρήσουμε με τις τροπολογίες.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρούμε με τις τροπολογίες. Έχουμε πρώτα την τροπολογία των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλείται ο γραμματέας να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί οποιαδήποτε πρόνοια αφορά στη Δικαστική Υπηρεσία και ειδικότερα στον διαχωρισμό του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε Ανώτατο Δικαστήριο και Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, περιλαμβανομένων προνοιών για τη δημιουργία/κατάργηση/μετονομασία/μεταφορά θέσεων, καθώς και οποιωνδήποτε άλλων συνακόλουθων προνοιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα ένας. Υπέρ δεκατρείς, εναντίον τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους εναντίον, δεκατρείς υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα με την τροπολογία των βουλευτών κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά, Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων.

Κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Άριστου Δαμιανού, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστοφίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να διαγραφεί οποιαδήποτε πρόνοια αφορά:

1. στη δημιουργία θέσεων Διευθυντή Εσωτερικών [Κλ. Α15⁽⁶⁾], Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών [Κλ. Α13⁽⁶⁾] και Λειτουργού Εσωτερικών (Κλ. Α8, Α10 και Α11),
2. στην κατάργηση της θέσης Διευθυντή Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών [Κλ. Α15⁽⁶⁾], Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών [Κλ. Α13⁽⁶⁾] και Λειτουργού Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών (Κλ. Α8, Α10 και Α11), και
3. στη μετονομασία της θέσης Διευθυντή Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων [Κλίμακα Α15⁽⁶⁾].

Σημειώσεις:

- α. Ρυθμίσεις, ώστε στο παρόν στάδιο να διατηρηθεί η υφιστάμενη δομή του Υπουργείου Εσωτερικών αναφορικά με τη διαχείριση τ/κ περιουσιών και τη μέριμνα και αποκατάσταση εκτοπισθέντων και συναφώς να μην προχωρήσει ο προτεινόμενος σχεδιασμός του υπουργείου για την αναδιάρθρωση της οργανωτικής

του δομής, με σκοπό να παρασχεθεί χρόνος για περαιτέρω διαβούλευση επί των συγκεκριμένων θεμάτων και να επιτευχθεί συναίνεση όλων των κοινωνικών εταίρων μέσα από δομημένο διάλογο.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την τροπολογία αυτή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ δεκαεπτά, εναντίον τριάντα τρεις και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους εναντίον, δεκαεπτά υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού ύψους €345.078.648 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Ελέγχοντες λειτουργοί. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, μόλις είμαστε έτοιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ σαράντα έξι, εναντίον τέσσερις, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα. Υπέρ σαράντα εννέα, εναντίον κανείς και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με το αποτέλεσμα που ανακοινώθηκε*.

Επειδή ο Υπουργός Οικονομικών δεν είναι παρών, θα επανέλθουμε στο υπ' αριθμόν 1 θέμα, να το κάνουμε μέχρι να έρθει ο υπουργός, για να κερδίζουμε χρόνο.

Ερχόμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 1 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
Αποχή: Ανεξάρτητος βουλευτής.

Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεάς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Γιώργος Λουκαΐδης

Χρίστος Χρίστου

Μαρίνα Νικολάου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Κουκουμάς

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης ρύθμισης, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτησή του, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δυνάμει του άρθρου 169.2 του Συντάγματος κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, με τη συμφωνία καθορίζονται οι κανόνες σχετικά με την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών τις οποίες τα δύο κράτη θα ανταλλάζουν μεταξύ τους στο πλαίσιο της πολιτικής, στρατιωτικής, οικονομικής, νομικής, επιστημονικής, τεχνολογικής ή άλλου είδους συνεργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας υπενθυμίσω ότι ψηφίζετε ηλεκτρονικά. Με τον αριθμό 1 δηλώνουμε την παρουσία μας, με το 2 ψηφίζουμε υπέρ, με το 3 κατά και με το 4 τηρούμε αποχή.

Ψηφίστε, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ακούγεστε. Βάλτε πιο κοντά το μικρόφωνό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άμα κάμνετε ησυχία, θα ακούτε μια χαρά! Είναι ένας καλός τρόπος να είσαστε φρόνιμοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα στην ημερήσια διάταξη αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Γιώργος Λουκαΐδης

Χρίστος Χρίστου

Μαρίνα Νικολάου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Κουκουμάς

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης ρύθμισης, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτησή του, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η, δυνάμει του άρθρου 169.2 του Συντάγματος, κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Άμυνας, το

Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το κείμενο της συμφωνίας με την υπ' αριθμόν ΕΜ 91.513 απόφασή του, ημερομηνίας 16 Ιουλίου 2021, και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Άμυνας για την υπογραφή της. Η εν λόγω συμφωνία υπεγράφη από την Κυπριακή Δημοκρατία στις 26 Ιουλίου 2022 και από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής στις 23 Αυγούστου 2022.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα και έντεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε, για το σύνολο του νομοσχεδίου, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ είκοσι οκτώ και δώδεκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και η σύμβαση κυρούται*.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα αφορά αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και τιλοφορείται «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022»

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κίνημα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων- Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος
Χρύσης Παντελίδης
Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς
Ηλίας Μυριάνθους
Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού επανεξέτασε σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022, τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 10 Νοεμβρίου 2022 και ο οποίος ανατέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή στις 20 Οκτωβρίου 2022 υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους βουλευτές κ. Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Σωτήρη Ιωάννου εκ μέρους του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. Με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπείται η τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου, ώστε να επαναθεσπιστεί η στοχευμένη αναστολή της διαδικασίας εκποίησης ενυπόθηκων ακινήτων μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2023, λόγω των συνεχιζόμενων και εντεινόμενων οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων που έχουν επιφέρει τόσο η πανδημία COVID-19 όσο και ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Ειδικότερα, η αναστολή αφορά:

1. κύρια κατοικία του χρεώστη η οποία χρησιμοποιείται για τη διαμονή του ιδιοκτήτη της ή/και των μελών της οικογένειάς του για περίοδο πέραν των έξι (6) μηνών κατ' έτος, η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις €350.000,
2. επαγγελματική στέγη του χρεώστη η οποία χρησιμοποιείται ως χώρος στέγασης της επιχείρησής του, με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις €750.000,
3. αγροτεμάχιο του χρεώστη το οποίο βρίσκεται σε γεωργική ή κτηνοτροφική ζώνη ή σε οποιαδήποτε άλλη ζώνη και στο οποίο ασκείται γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα, η εκτιμώμενη αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τις €100.000.

Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία λόγω της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει οι δανειολήπτες από τις συνεχιζόμενες και εντεινόμενες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, αλλά και της αυξανόμενης ακρίβιας σε βασικά υλικά αγαθά ως απότοκου του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, γεγονός τα οποία έχουν προκαλέσει δυσβάσταχτες συνθήκες, με αποτέλεσμα οι δανειολήπτες να αδυνατούν να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις.

Οι λόγοι της αναπομπής του υπό αναφορά νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς την Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, παρατίθενται αυτούσιοι πιο κάτω:

«Ο υπό αναπομπή Νόμος, στοχεύει στην τροποποίηση του περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων Νόμου (Ν.9/1965), ώστε η εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους VIA του βασικού νόμου, να αναστέλλεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του υπό Αναπομπή Νόμου, μέχρι την 31^η Ιανουαρίου 2023, για τις ακόλουθες κατηγορίες:

- (α) Κύρια κατοικία του χρεώστη, η εκτιμώμενη αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τις €350.000·
- (β) Επαγγελματική στέγη του χρεώστη, η οποία περιλαμβάνει επιχείρηση με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τις €750.000·
- (γ) Αγροτεμάχιο του χρεώστη, το οποίο βρίσκεται σε γεωργική ή άλλη κτηνοτροφική ζώνη ή σε οποιαδήποτε άλλη ζώνη στο οποίο ασκείται γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα, η εκτιμώμενη αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τις €100.000.

Η ρύθμιση, όπως ψηφίστηκε, αποτελεί ουσιαστικά, καθολική αναστολή των εκποιήσεων, χωρίς στόχευση εφόσον, αναστέλλονται οι εκποιήσεις, που αφορούν επαγγελματική στέγη, ανεξαρτήτως αξίας και ύψους δανείου. Η αναφορά στον υπό Αναπομπή Νόμο, σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €750.000 καλύπτει πέραν των 85% των κυπριακών επιχειρήσεων, άρα τεκμαίρεται ότι δεν πρόκειται για στοχευμένο μέτρο προστασίας. Ο υπό

Αναπομπή Νόμος, εξαιρεί επίσης την πλειοψηφία των αγροτεμαχίων, αφού τίθεται ως ανώτατη αξία ύψους €100.000, ανεξαρτήτως εισοδήματος και ύψους δανείου. Ως εκ τούτου, ακόμα και αν μπορούσε να θεωρηθεί ως κοινωνικό μέτρο η προστασία της πρώτης κατοικίας, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί το ίδιο, για τα αγροτεμάχια.

Όπως έχω ενημερωθεί, τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, διαφωνούν με τη συνέχιση της αναστολής των εκποιήσεων για πέμπτη συνεχή φορά. Ιδιαίτερα υπό το φως των πιο κάτω δεδομένων:

- (α) Των πρωτοφανών προσπαθειών από εμπλεκόμενους, περιλαμβανομένου του Συνδέσμου Εταιρειών Εξαγοράς Πιστώσεων & Διαχειριστριών Εταιρειών Πιστωτικών Διευκολύνσεων (ΣΕΔΠ), οι οποίες κατέχουν πέραν του 80% των συνολικών Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (στο εξής "ΜΕΧ") στην οικονομία, ότι δεν θα προχωρήσουν σε εκποιήσεις πρώτης κατοικίας αξίας μέχρι και €350.000, για εκείνες τις περιπτώσεις δανειοληπτών που πραγματικά ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.
- (β) Σε μια περίοδο που οι καταθέσεις στην οικονομία παρουσιάζονται αυξημένες, τόσο για τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις, κάτι που σκιαγραφίζει την ικανότητα αποπληρωμής των οφειλών, αναστέλλονται εκποιήσεις χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια, επιβραβεύοντας κυρίως τους κακοπληρωτές και επιβαρύνοντας με τη μη συμμόρφωση τους συνεπείς πολίτες.
- (γ) Την ύπαρξη κυβερνητικών σχεδίων όπως το Εστία, το Οικία, την προστασία από τη διαδικασία των εκποιήσεων για τους μη βιώσιμους των εν λόγω σχεδίων, μέχρι την εφαρμογή του σχεδίου "ενοίκιο αντί δόσης".

Επιπρόσθετα, σε σχέση με την αναστολή των εκποιήσεων για τόσο διευρυμένη περίμετρο, και μάλιστα με τα πιο πάνω χαρακτηριστικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

- (α) Πλήττει η αξιοπιστία της Κύπρου και δημιουργεί έντονη δυσφορία και στο εσωτερικό, στους επενδυτές, τους οίκους αξιολόγησης, και την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε μια πολύ δύσκολη περίοδο για την οικονομία, αφού τίθεται υπό αμφισβήτηση η θετική πορεία για περαιτέρω αναβάθμιση του αξιόχρεου της Κυπριακής οικονομίας σε μια τόσο κρίσιμη οικονομική συγκυρία, με τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων να αυξάνονται. Ως αποτέλεσμα, ελλοχεύει ο κίνδυνος δυσμενέστερων όρων δανεισμού για το κράτος. Αυτό σημαίνει ότι με κάθε νέο δανεισμό μέσω ομολόγων από τις διεθνείς αγορές, η Κυπριακή Δημοκρατία θα πληρώνει αυξημένο επιτόκιο, το οποίο συνεπάγεται πρόσθετο κόστος στον κρατικό προϋπολογισμό και εν τέλει στους φορολογούμενους. Εναλλακτικά, το ίδιο το κράτος θα πρέπει να μειώσει τις δαπάνες του, όπως για παράδειγμα, σε έργα υποδομής, για να αντισταθμίσει τα αυξημένα έξοδα, για τόκους. Εν κατακλείδι, το αυξημένο κόστος δανεισμού, λειτουργεί μόνο εις βάρος του πολίτη.
- (β) Οι συνεχιζόμενες αναστολές των εκποιήσεων, δεν λαμβάνουν υπόψη τους καταθέτες και συνετούς δανειολήπτες, οι οποίοι στην ουσία περιθωριοποιούνται και, έμμεσα αδικούνται, προς όφελος των στρατηγικών κακοπληρωτών, δημιουργώντας ανισότητα μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων.
- (γ) Δίνεται το λανθασμένο μήνυμα στην κοινωνία ότι δεν υπάρχει υποχρέωση αποπληρωμής των δανείων, ή ότι η πολιτεία θα εξεύρει φαινές ρυθμίσεις που να αναιρούν αυτή την υποχρέωση, θυματοποιώντας τους ενσυνείδητους και συνετούς δανειολήπτες, που μπορεί να φθάνει μέχρι και το 75% των δανειοληπτών, εγκυμονώντας τον κίνδυνο να αυξηθούν οι ΜΕΧ.

Επαναφέρεται η κουλτούρα μη αποπληρωμής δανείων, που τόσο έχει στοιχίσει στο κοινωνικό σύνολο, στο πρόσφατο παρελθόν και έχει οδηγήσει και στο κούρεμα των καταθέσεων.

- (δ) Θέτονται σε αυξημένο κίνδυνο, χιλιάδες εγγυητές, οι οποίοι με την ενδεχόμενη αύξηση των ΜΕΧ, σε μια περίοδο μάλιστα αύξησης των επιτοκίων, θα αυξηθούν συνολικά οι υποχρεώσεις τις οποίες θα κληθούν αναλάβουν.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι, προκαλείται ανησυχία για τον αντίκτυπο του υπό Αναπομπή Νόμου, στην αποτελεσματικότητα του οροσήμου του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος διαχείρισης των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ) από Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων και Εταιρείες Διαχείρισης Πιστώσεων, η επίτευξη του οποίου, τελεί υπό αξιολόγηση, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και στις συνολικές προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων για μείωση των ΜΕΧ. Συγκεκριμένα, στις 25 Οκτωβρίου 2022, ολοκληρώθηκε και ανακοινώθηκε η προκαταρκτική θετική αξιολόγηση, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως προς την ικανοποιητική εκπλήρωση των (14) οροσήμων του Πρώτου Αιτήματος Πληρωμής, που υποβλήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία, στις 28 Ιουλίου 2022.

Εντούτοις, στην σελ. 28 της αξιολόγησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει τα ακόλουθα:

"Going forward, the Commission considers it important that Cyprus refrains from taking any measure that undermines the objectives of the reform on credit acquiring companies and credit servicers in the national Recovery and Resilience Plan, as well as the broader reforms in the RRP aimed at reducing non-performing loans and improving payment culture, in particular any legislative actions that undermine payment discipline, hinder banks' efforts to reduce non-performing loans and discourage borrowers to

participate in loan restructuring.”

Η μη εφαρμογή ενός αποτελεσματικού πλαισίου εκποιήσεων, θα οδηγήσει το τραπεζικό σύστημα, σε μια πολιτική, πιο αυστηρής παροχής δανείων, τόσο σε νοικοκυριά όσο και σε επιχειρήσεις, τόσο ποσοτικά όσο και τιμολογιακά μέσω αυξημένων επιτοκίων, προς αντιστάθμισμα του αυξημένου κινδύνου.

Από τα ανωτέρω, προκύπτει σαφώς, η τεράστια σημασία ενός σταθερού νομικού πλαισίου, το οποίο θα διέπει τους εξωδικαστικούς πλειστηριασμούς, παράλληλα με την ύπαρξη ενός πλαισίου προστασίας (διαμεσολάβηση, μηχανισμοί αφερεγγυότητας, Σχέδιο ΕΣΤΙΑ, ΟΙΚΙΑ, Ενοίκιο Έναντι Δόσης κ.α.) έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης των ΜΕΧ, και απώτερα, να βελτιωθεί η συνέπεια των πολιτών, στην εξυπηρέτηση των χρεών τους. Στο πλαίσιο επίτευξης των σημαντικών αυτών στόχων για τη κυπριακή οικονομία και κοινωνία γενικότερα, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι, εκείνοι οι οποίοι επιλέγουν στρατηγικά να μην ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους, θα βρίσκονται αντιμέτωποι, με ένα αποτελεσματικό νομικό πλαίσιο και όχι να επιβραβεύονται, με την παροχή προστασίας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Περαιτέρω αναφέρεται ότι, οι συνεχείς νομοθετικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο εκποιήσεων, θα επηρεάσουν αρνητικά, την ανάκτηση της κρατικής βοήθειας, από τη διαχείριση των ΜΕΧ, της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ (στο εξής “ΣΚΤ”), που περιήλθαν στην κυριότητα της Δημοκρατίας, από την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), εταιρεία εξαγοράς πιστώσεων του κράτους. Ουσιαστικά, ο υπό Ανατομή Νόμος περιορίζει την ελευθερία του κράτους και της ΚΕΔΙΠΕΣ, ως προς την εκτέλεση της μεταξύ τους συμφωνίας και τίθεται έξω από το πλαίσιο των αρχών του δικαίου των συμβάσεων.

Ειδικότερα, η συνεχιζόμενη αναστολή του νομοθετικού πλαισίου των εκποιήσεων, από την Βουλή των Αντιπροσώπων, θα οδηγήσει σε αύξηση των προβλέψεων και των ζημιών των δανείων της πρώην ΣΚΤ, που έχουν μεταφερθεί στην Ελληνική Τράπεζα και εμπίπτουν στο Σχέδιο Εγγυήσεων (Asset Protection Scheme), με συνεπακόλουθη σημαντική αύξηση των απαιτήσεων αποζημίωσης της Ελληνικής Τράπεζας από την ΚΕΔΙΠΕΣ.

Τυχόν αύξηση των απαιτήσεων αποζημίωσης της Ελληνικής Τράπεζας από την ΚΕΔΙΠΕΣ, οδηγεί σε ανάλογη μείωση της αποπληρωμής της κρατικής ενίσχυσης από την ΚΕΔΙΠΕΣ, καθιστώντας πιθανή, στην περίπτωση σημαντικών αυξήσεων που υπερβαίνουν των εσόδων της ΚΕΔΙΠΕΣ, την ενεργοποίηση της εγγύησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.»

Περαιτέρω, στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας αναφέρεται αυτούσια ότι:

«Επηρεάζεται επίσης αρνητικά η δυνατότητα του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, που αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, να ανακτήσει το δανεισμό που έχει παραχωρήσει, αφού σχεδόν το 100% των ΜΕΧ του Οργανισμού αυτού, επηρεάζεται από την περίμετρο, του υπό Ανατομή Νόμου.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκποιήσεις είναι παγοποιημένες για το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου που παρήλθε από το Μάρτιο του 2020, όπως σαφώς προκύπτει από τα κατωτέρω:

- (α) 18/03/2020 - 31/08/2020: Οικειοθελής καθολική αναστολή όλων των εκποιήσεων·
- (β) 29/12/2020 - 31/03/2021: Ψήφιση πρότασης νόμου, σε νόμο [N. N.212(I)/2020], η οποία προέβλεπε την αναστολή των εκποιήσεων για κύρια κατοικία του χρεώστη και επαγγελματική στέγη του χρεώστη η οποία χρησιμοποιείται ως επιχείρηση, η οποία εργοδοτεί μέχρι 10 εργαζομένους και έχει κύκλο εργασιών μέχρι €2 εκ. Η αξία της κύριας κατοικίας δεν ξεπερνούσε τις €350.000·
- (γ) 31/03/2021 - 31/07/2021: Ψήφιση πρότασης νόμου σε νόμο [N. 98(I)/2021], η οποία προέβλεπε την αναστολή των εκποιήσεων για κύριες κατοικίες και επαγγελματικές στέγες επιχειρήσεων οι οποίες εργοδοτούν μέχρι 10 εργαζομένους και έχουν κύκλο εργασιών μέχρι €2 εκ καθώς και για αγροτεμάχια. Η αξία της κύριας κατοικίας δεν ξεπερνούσε τις €500.000 και για τα αγροτεμάχια τις €250.000.

Σημειώνεται ότι για τους Ν.212(I)/20 και Ν.98(I)/2021, δεν καταχωρήθηκαν Αναφορές στο Ανώτατο Δικαστήριο.

- (δ) 31/07/2021 – 31/10/2021: Ψήφιση πρότασης νόμου σε νόμο η οποία προέβλεπε την αναστολή των εκποιήσεων για κύριες κατοικίες αξίας μέχρι €350.000, επαγγελματικές στέγες επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών μέχρι €750.000 καθώς και για αγροτεμάχια αξίας μέχρι €100.000. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταχώρησε την Αναφορά αρ.10/21 στο Ανώτατο Δικαστήριο ζητώντας Γνωμάτευση σε σχέση με τη συνταγματικότητα του νόμου που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων. Το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε Γνωμάτευση στις 6 Ιουνίου 2022, με την οποία γνωμάτευσε ότι ο υπό Αναφορά Νόμος είναι συνταγματικός. Για σκοπούς συμμόρφωσης με την Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις 10 Ιουνίου 2022, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021 [N.82(I)/2022].
- (ε) Μετά την έκδοση της Γνωμάτευσης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην Αναφορά αρ.10/21, η Βουλή των Αντιπροσώπων, ψήφισε νέα αναστολή των διατάξεων του βασικού νόμου, η οποία ίσχυε από τις 12/8/2022 - 31/10/2022 [N.147(I)/22]: Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκέυσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022, προέβλεπε την αναστολή των εκποιήσεων για κύριες κατοικίες αξίας μέχρι €350.000,

επαγγελματικές στέγες επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών μέχρι €750.000 καθώς και για αγροτεμάχια αξίας μέχρι €100.000.

Για σκοπούς πληρότητας, αναφέρεται επίσης, ότι είχε καταχωρηθεί Αναφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας (Αναφορά αρ.1/19) η οποία επίσης αφορούσε στο νομοθετικό πλαίσιο των εκποιήσεων. Συγκεκριμένα, με την Αναφορά αρ.1/19, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ζητούσε Γνωμάτευση από το Ανώτατο Δικαστήριο, αναφορικά με τη συνταγματικότητα του νόμου που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων και ο οποίος νόμος, τιτλοφορείτο ως “Ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019”. Το Ανώτατο Δικαστήριο, εξέδωσε στις 3 Ιουνίου 2020, τη Γνωμάτευση του στην Αναφορά αρ.1/19 γνωματεύοντας ότι ο υπό Αναφορά Νόμος, ήταν συνταγματικός. Ακολουθώντας, για σκοπούς συμμόρφωσης με τη Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δημοσιεύθηκε στις 12 Ιουνίου 2020, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ο περί της Αναστολής των Διαδικασιών Εκποίησης Ενυπόθηκων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2019, [N.60(Ι)/20], ο οποίος προέβλεπε, ότι παρά τις διατάξεις του Μέρους VIA του βασικού νόμου, αναστέλλεται η διαδικασία εκποίησης ακινήτου, το οποίο συνιστά την κύρια κατοικία του οφειλέτη [άρθρο 3 του Ν.60(Ι)/20], μέχρι την 1^η Οκτωβρίου 2019.

Όπως σαφώς προκύπτει από τα ανωτέρω, η Βουλή των Αντιπροσώπων, ψήφισε εντός του 2022, 2 φορές αναστολή των διατάξεων του βασικού νόμου, ψηφίζοντας συνολικά από το 2020, πέντε φορές την αναστολή της διαδικασίας εκποιήσεων, όπως αυτή προβλέπεται στο βασικό νόμο. Ως εκ τούτου, όπως προκύπτει σαφώς από τα ανωτέρω, με τη ψήφιση της νέας αναστολής των εκποιήσεων, από την Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, για πέμπτη συνεχή φορά, το μέτρο έπαψε πλέον να χαρακτηρίζεται από προσωρινότητα και επαναλαμβάνει για πολλοστή φορά, η ανησυχία της Εκτελεστικής Εξουσίας, ότι η γενικότερη τάση της Βουλής των Αντιπροσώπων, για ψήφιση συνεχών αναστολών δύναται να ερμηνευθεί, ως μόνιμη παρά προσωρινή, τόσο από τους δανειολήπτες όσο και από εποπτική πλευράς. Η μόνιμη αναστολή των εκποιήσεων αντιστρατεύεται το στόχο της αποτελεσματικής ανάκτηση χρέους, ο οποίος στόχος αποτελεί πυλώνα χρηματοοικονομικής σταθερότητας και συστατικό χρηματοοικονομικής παιδείας και κουλτούρας.

Καταληκτικά, αναφέρεται ότι, οι προαναφερθείσες συνέπειες, ενδέχεται όπως επηρεάσουν και τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω του ότι ο άμεσος επηρεασμός του χρηματοπιστωτικού συστήματος, επιφέρει δυσμενείς συνέπειες και στην οικονομική πολιτική του κράτους. (Αναφορά 5/2021, Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερ. 20.7.2022, Αναφορά αρ. 6/2021, Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 20.7.2022, Αναφορά αρ. 7/2021, Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Βουλή των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 20.7.2022).

Με βάση τα προαναφερθέντα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφασή της, αποδεχόμενη την Αναπομπή.»

Κατά την εξέταση του αναπεμφθέντος νόμου από την επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας υποστήριξαν τους λόγους της αναπομπής όπως αυτοί αναλύονται εκτενώς στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας και επανέλαβαν την έκκληση για αποδοχή της από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δηλώνοντας ότι δεν μπορούν να τοποθετηθούν όσον αφορά την τελική θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας, σε περίπτωση που η Βουλή εμμένει στην αρχική της απόφαση και απορρίψει την αναπομπή.

Μέλη της επιτροπής αναφέρθηκαν στον χρόνο που θα παρέλθει από την ημερομηνία ψήφισης του νόμου (10 Νοεμβρίου 2022) μέχρι και την τελική απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, σε περίπτωση που η Βουλή εμμένει στη θέση της και απορρίψει την αναπομπή, χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι επηρεαζόμενοι δανειολήπτες παραμένουν εκτεθειμένοι.

Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής έθεσαν θέματα τροποποίησης του αναπεμφθέντος νόμου, σε μια προσπάθεια εξεύρεσης συμβιβαστικής λύσης η οποία να ικανοποιεί όλες τις πλευρές, επιφυλασσόμενοι ως προς την τελική τους τοποθέτηση κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τοποθετηθεί επί της αναπομπής του νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την αναπομπή. Να επαναλάβω. Ψηφίστε κατά πόσο αποδέχεστε την αναπομπή, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Λίνος θέλει να μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές;

Α, με συγχωρείτε, δεν το πρόσεξα. Άρα, επιστρέφουμε στις αγορεύσεις. Έχουμε οκ ολίγους!

Κύριε Λίνο, ξεκινούμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι συνάδελφοι, δεν εψηφίσαμεν. Κύριοι συνάδελφοι!

Κύριε Δημητρίου, σε παρακαλώ! Κύριε Δημητρίου, δεν μπήκε σε ψηφοφορία! Όταν ήταν να γίνει έναρξη της ψηφοφορίας, οι συνάδελφοι εδώ της γραμματείας μου είπαν ότι υπάρχουν συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν. Άρα, θα μιλήσουν, μεν ανησυχείτε!

Λοιπόν, κύριε Λίνο.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας, κύριε Πρόεδρε, την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας όσον αφορά την τρίμηνη αναστολή των εκποιήσεων. Δε θα μακρηγορήσω, απλώς θα αναφέρω τρία παραδείγματα αυτής της βδομάδας για το πόσο ευαίσθητο έχει καταντήσει να είναι αυτό το κράτος. Ένας άνθρωπος που έπιασε ένα δάνειο €200.000 έχει με αποδείξεις επιστρέφει πίσω στην τράπεζα €380.000. Την προηγούμενη βδομάδα έχει δανειστεί €100.000, για να καταφέρει να αναστείλει την εκποίησή του. Αυτή τη στιγμή ένα από τα Ταμεία Διαχείρισης Δανείων απαιτεί από τον άνθρωπο ακόμα €170.000. Αυτός είναι ένας «στρατηγικός κακοπληρωτής», που κινδυνεύει να χάσει την περιουσία του αξίας €1.100 εκατομ. για ένα δάνειο που δεν ξεπερνούσε σε ευρώ τις €360.000.

Σε μία δεύτερη περίπτωση ένας άνθρωπος από τη Λεμεσό, γνωστός σε αρκετούς που βρίσκονται σε αυτή την αίθουσα σήμερα -έχω δει τα χαρτιά του- είχε δάνειο £160.000, επέστρεψε στην τράπεζα €210.000 και σήμερα ένα απ' αυτά τα «σοφά» επενδυτικά ταμεία αξιώνει από τον άνθρωπο περίπου €200.000. Ναι, είναι παραδείγματα. Ευτυχώς, έχω τα χαρτιά, μπορώ να το αποδείξω. Και η τρίτη και, για μένα, πιο κακή περίπτωση -αν μπορώ να τη χαρακτηρίσω «κακή»- είναι ένας άνθρωπος που χρωστούσε £50.000. Σήμερα αυτός ο άνθρωπος είναι ενώπιον αυτών των «σοφών» επενδυτικών ταμείων, που δώσαμε έγκριση ως κράτος να λειτουργούν στην πατρίδα μας, και απαιτούν από τον άνθρωπο €70.000, αφού τους έχει επιστρέψει €80.000.

Αυτό είναι το «ευαίσθητο» και «σωστό» κράτος που έχουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο ζητά ο κ. Αλέκος Τρυφωνίδης.

Κύριε Τρυφωνίδη.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Έχουμε διαβάσει την αναπομπή του Προέδρου και τα επιχειρήματά του. Εμείς ως Δημοκρατική Παράταξη-Συνεργασία δεν αγνοήσαμε τα επιχειρήματα του Προέδρου και προσπαθήσαμε και εισηγηθήκαμε και λύσεις. Δυστυχώς, αυτές οι λύσεις δεν έγιναν εφικτές, όπως το να υιοθετούσαμε τη μεσολαβητική πρόταση του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου, που ήταν πιο στοχευμένη και για την πρώτη κατοικία και για την επαγγελματική στέγη και για τα αγροτεμάχια.

Δυστυχώς, αυτή η δουλειά που έπρεπε να γίνει, για να μπορέσουν να προστατευτούν και η πρώτη κατοικία και η επαγγελματική στέγη και τα αγροτεμάχια, κατά τη γνώμη μας, έπρεπε να γίνει και από το Υπουργείο Οικονομικών και από άλλους φορείς αυτού του κυπριακού κράτους. Δεν έγινε και πάμε σήμερα, για να απορρίψουμε την αναπομπή. Όμως αυτή δεν είναι λύση, συνάδελφοι. Συνεχώς να κάμνουμε αυτή τη δουλειά και να μην πηγαίνουμε ουσιαστικά στο πρόβλημα, να δούμε ουσιαστικά πού είναι το πρόβλημα, τι κάμνουν τα επενδυτικά ταμεία και πώς μπορούμε να προστατεύσουμε τους πολίτες, που είναι έρμαιοι αυτής της όλης κατάστασης.

Είναι η τελευταία φορά, πιστεύω, και έχουμε ευθύνη στην επόμενη σύνοδο της Βουλής μετά τις προεδρικές να κάνουμε αυτή την προστασία, γιατί δε θέλουμε να ξανάρθουμε σε αυτό το σημείο και σημειώνω το επιχείρημα για τους κακοπληρωτές. Επιτέλους, πρέπει να τους βρουν και είμαστε σύμμαχοί τους· οι κακοπληρωτές να πληρώνουν! Την προστασία των σωστών δανειοληπτών θέλουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βλέπω τέσσερις που έχουν δηλώσει.

Έχουμε άλλον που ενδιαφέρεται να αγορεύσει;

Παρακαλώ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εξ όσων έχω αντιληφθεί στη Σύσκεψη Αρχηγών ή Εκπροσώπων Κομμάτων, συμφωνήθηκε ότι θα πάει χωρίς συζήτηση αυτό το θέμα. Άνοιξε η συζήτηση. Έν' την αναπομπή που συζητούμε όμως. Όι να ξανανοίξουμε το θέμα πάλε με τις εκποιήσεις τζιαι να κάμουμε την ίδια συζήτηση που κάμαμε την προηγούμενη φορά πάλε δκυο ώρες. Επιτέλους, πρέπει να μάθουμε να τηρούμε τζιαι λίον τις διαδικασίες τζιαι τα συμφωνηθέντα. Δε θα τελειώσουμε έτσι όπως πάμεν!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με τον γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, αλλά να πω στην ολομέλεια ότι τούτο που είπε ακριβώς το έχουμε συμφωνήσει τζιαι στη Σύσκεψη των Αρχηγών, λέγοντας ότι όλα τα επιχειρήματα ακούστηκαν τες προηγούμενες των ημερών. Άρα, παράκληση είναι να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Κύριε Παπαδόπουλε, διαδικαστικό;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Αφού συμφωνείτε, να εφαρμόσουμε το απλούστερο των πραγμάτων.

Κύριοι συνάδελφοι, για να μην έχω παραπνοούμενους, πόσοι συμφωνούν ότι τερματίζεται η συζήτηση; Τα χέρια πάνω.

Τα δύο τρίτα έχουν πληρωθεί, κύριε Θεμιστοκλέους, και ως εκ τούτου, τερματίζεται η συζήτηση και προχωρούμε αμέσως στην ψηφοφορία.

Ψηφίστε κατά πόσο αποδέχεστε την αναπομπή, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες πενήντα δύο. Υπέρ δεκαπέντε και τριάντα επτά εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή, η αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας απορρίπτεται*.

Το λοιπόν, θα μείνουμε έως εδώ, στην αναπομπή την απορριφθείσα από το σώμα, και θα καλωσορίσω τους κυρίους κυρίους υπουργούς, προεξάρχοντας του Υπουργού Οικονομικών, του Κωνσταντίνου του Πετρίδη, ο οποίος έπρεπε να είναι εδώ η ώρα 12.00. Καθυστέρησες, κύριε υπουργέ μου! Α, 12.15 μ.μ., με συγχωρείτε! Είπαν μου 12.00 εμένα. Το ξέρω ότι είσαι τυπικός και διερωτήθηκα και εγώ τι συνέβη.

Το λοιπόν, άρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα παραμείνουμε εδώ και αφού καλωσορίσαμε και τους άλλους παρευρισκόμενους υπουργούς μας, καλωσορίζουμε και τον Υπουργό Οικονομικών.

Κύριε υπουργέ, το βήμα δικό σας. Αντιλαμβάνομαι θα είσατε σύντομος, κύριος, ή να θέσω θέμα πόση ώρα να σου δώσω;

(Γέλια)

Έχεις όση ώρα χρειάζεται, κύριε υπουργέ, κανένα πρόβλημα! Να 'στε καλά!

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

* Υπέρ: ΔΗΣΥ.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, ανεξάρτητος βουλευτής.

(ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Thank you!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να 'στε καλά.

Και τον Υπουργό Γεωργίας τον καλωσορίζω!

Και τον κ. Κούσιο ιδιαιτέρως!

Κύριε Κούσιο, καλωσόρισες! Οι εξ Αμμοχώστου έχουν ιδιαιτέρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όι, εξ Αμμοχώστου. Είναι από τον Άην Λιαν.

Το λοιπόν, κύριε Υπουργέ της Οικονομίας, αφού ετελειώσαμεν με τα καλωσορίσματα, έχετε τον λόγο.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

Γράφει, «κυρία Πρόεδρε», αλλά είναι «κύριε Πρόεδρε»!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω κόφκει ο νους σου, ξέρεις είναι μ' πόνι!

(Γέλια)

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Βρίσκομαι σήμερα ενώπιόν σας, για να παρουσιάσω τις βασικές κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής και του κυβερνητικού προγράμματος που αποτυπώνονται στον προτεινόμενο κρατικό προϋπολογισμό για το 2023, αλλά και στο Τριετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023-2025.

Θα ήθελα επίσης, πριν προβώ στην ανάλυση του προϋπολογισμού, να εκφράσω ενώπιον της Βουλής τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες για την εποικοδομητική συνεργασία, όλα αυτά τα χρόνια με όλα ανεξαιρέτως τα κοινοβουλευτικά κόμματα.

Ο προϋπολογισμός του 2023 αποτελεί τον δέκατο και τελευταίο προϋπολογισμό που καταθέτει η παρούσα κυβέρνηση. Ένας προϋπολογισμός που κλείνει μια πορεία δέκα χρόνων, με αφετηρία το 2013. Μια δύσκολη αφετηρία, αφού τα κύρια δεδομένα της ήταν οι συνεχείς υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας, το κρατικό ομόλογό μας να καταλήγει σε μη επενδυτικές βαθμίδες και συνακόλουθα ο αποκλεισμός μας από τις διεθνείς αγορές κεφαλαίων, η τραπεζική κρίση και η χρεοκοπία του κράτους, που έθεταν ακόμη και την ύπαρξή μας στο ευρώ, αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό αμφισβήτηση, η κατάσταση στον τραπεζικό τομέα, που συνέχιζε ακόμη και μετά το κούρεμα να αποτελεί απειλή -απειλή τόσο για τον καταθέτη όσο και για τον φορολογούμενο- οι περιορισμοί διακίνησης κεφαλαίων λόγω των μαζικών εκροών καταθέσεων από τις τράπεζες. Προσωπικά, θυμάμαι ότι καθημερινά μετρούσαμε τις εκροές από τις τράπεζες και υπολογίζαμε τις μέρες που θα άντεχαν οι εναπομείνουσες καταθέσεις πριν μία ακόμη κατάρρευση και πριν την ολική καταστροφή. Ήταν οι μέρες που μετρούσαμε τα αποθέματα των φαρμάκων, των καυσίμων, των ειδών πρώτης ανάγκης, ξέροντας ότι μετρούσαμε μέρες πριν την εξάντλησή τους και μετά δε θα υπήρχαν άλλα αποθέματα για κατανάλωση, με την κοινωνική αναταραχή να είναι και να φαντάζει αναπόφευκτη. Ήταν η ύφεση, η κατακόρυφη μείωση των απολαβών των εργαζομένων, τα κοινωνικά παντοπωλεία και η ανεργία της τάξης του 17%. Ένας στους πέντε! Ήταν πολύ περισσότερο η αρχική άρνηση της πλειοψηφίας του πολιτικού κόσμου να διαγνώσει σωστά τις εξελίξεις στην οικονομία και να αναζητεί εν τη αγνοία του φαεινές, αλλά ουτοπικές και ανέφικτες λύσεις.

Παρά τις δυσκολίες και τις αντιξοότητες που παραλάβαμε και κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε, παρά τις τρεις διαδοχικές κρίσεις που βιώσαμε και συνεχίζουμε να βιώνουμε, καταθέτουμε σήμερα έναν ισορροπημένο προϋπολογισμό και παραδίδουμε -το πιο σημαντικό- μια υγιή και εύρωστη οικονομία. Μια οικονομία απόλυτα ενσωματωμένη στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης. Με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, χαμηλή ανεργία, δημοσιονομικά ισορροπημένη και με δημόσιο χρέος κάτω του 90% του ΑΕΠ και μάλιστα με σταθερά πτωτική πορεία. Μια οικονομία αναβαθμισμένη από τους οίκους αξιολόγησης και με μεγάλη αναπτυξιακή προοπτική.

Ο τελευταίος μας προϋπολογισμός κατατίθεται σε μια περίοδο που αλλάζει ο ρους της παγκόσμιας οικονομίας. Αλλάζει, σηματοδοτώντας την έναρξη μιας πολύ δύσκολης εποχής για την παγκόσμια οικονομία. Μιας εποχής που δεν καλούμαστε απλώς να διορθώσουμε τα δικά μας λάθη, όπως στο παρελθόν, αλλά να ανταποκριθούμε σε διεθνείς προκλήσεις. Μιας εποχής που με αφετηρία μια νέα εξωγενή κρίση, αλλά και την κλιματική αλλαγή θα έχει, κατά την ταπεινή μου γνώμη, τα επόμενα χρόνια τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Γεωπολιτική αστάθεια με μεγάλες επιπτώσεις στη συγκέντρωση της παραγωγής. Σηματοδοτείται η αρχή της αποπαγκοσμιοποίησης, με την ασφάλεια να παίζει πιο καθοριστικό ρόλο στη συγκέντρωση κεφαλαίου και επενδύσεων, παρά -μέχρι τώρα- το φθηνό εργατικό δυναμικό.
2. Το τέλος του φθηνού χρήματος και των χαμηλών επιτοκίων.
3. Το τέλος της εποχής των φθηνών ενεργειακών προϊόντων.
4. Δραστικές ανακατατάξεις στην αγορά εργασίας.
5. Μια πολύ πιο αυστηρή στάση των αγορών, με τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών να έχει πιο προεξάρχοντα ρόλο απ' ό,τι στο παρελθόν.

Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο έχουμε προσαρμόσει ανάλογα τον προϋπολογισμό που έχετε ενώπιόν σας. Ένας προϋπολογισμός που έχει όλα αυτά τα εργαλεία με τα οποία η κυπριακή οικονομία θα μπορέσει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις μεγάλες προκλήσεις που έρχονται. Τις μεγάλες προκλήσεις της νέας οικονομικής εποχής.

Παρά τις δημοσιονομικές συνέπειες που δημιούργησαν στην οικονομία οι κρίσεις της πανδημίας και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, παρά την αβεβαιότητα και τις προκλήσεις, μέσω του προτεινόμενου προϋπολογισμού μεταξύ άλλων επιδιώκεται η υλοποίηση σημαντικών έργων, που αναμένεται να έχουν σημαντική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και κατ' επέκταση στην οχύρωση της κυπριακής οικονομίας για αντιμετώπιση προκλήσεων, προς όφελος των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του φετινού προϋπολογισμού είναι η αύξηση των δαπανών, αλλά παράλληλα μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Παρά την κρίση της πανδημίας και τα δύο διαδοχικά lockdowns, και παρά την παρούσα κρίση, έχουμε σήμερα την ευχέρεια, μέσω της εφαρμογής μιας συνετούς πολιτικής, να σας καλούμε να ψηφίσετε έναν προϋπολογισμό ο οποίος παρουσιάζει αύξηση στις πρωτογενείς δαπάνες σε σχέση με πέρσι κατά περίπου €554 εκατομ.

Οι αυξημένες δαπάνες έχουν ως στόχο να προωθήσουν την αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας, που είναι και η απάντησή μας στην κρίση. Πιο συγκεκριμένα:

- Οι πιστώσεις για τα έργα ανάπτυξης είναι αυξημένες κατά 12% περίπου σε σύγκριση με τον προϋπολογισμό του 2022.
- Οι πιστώσεις για την κοινωνική προστασία είναι επίσης αυξημένες περίπου κατά 4%, καθώς ένας από τους κύριους στόχους της διακυβέρνησης ήταν και είναι η ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους, κάτι που έχει επιτευχθεί. Το δίχτυ κοινωνικής προστασίας δε συγκρίνεται με το παρελθόν. Έχει επεκταθεί σημαντικά μέσω της εισαγωγής του ΕΕΕ και του ΓΕΣΥ, αλλά και με την παραχώρηση στοχευμένων επιδομάτων. Οι πιστώσεις κοινωνικής πρόνοιας ανέρχονται στα €760,5 εκατομ., παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 0,4% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2022, αλλά αύξηση της τάξης του 21% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2018.
- Οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται κατά 15% περίπου. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις των τιμών των πρώτων υλών, αλλά και των πλείστων προϊόντων και υπηρεσιών, περιλαμβανομένων και των αυξήσεων των τιμών των ενεργειακών προϊόντων και των προβλημάτων που παρουσιάζονται στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Ο πληθωρισμός είναι ένα φαινόμενο που πλήττει σοβαρά και τα δημόσια οικονομικά, αφού το κράτος είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής στην οικονομία.
- Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή τόκοι και αποπληρωμές δανείων, είναι κατά €500 εκατομ. χαμηλότερες σε σχέση με πέρσι. Αυτό είναι ένα αποτέλεσμα της ορθής οικονομικής διαχείρισης, της ορθής διατήρησης του δημόσιου χρέους. Η εύκολη λύση των ελλειμμάτων του υπέρμετρου δανεισμού, που αποσπεί από τους συμπολίτες μας, αλλά και από τις μελλοντικές γενεές σημαντικούς πόρους προς όφελος των πιστών, δεν αποτελεί για εμάς λύση. Αντιθέτως! Παρά την οικονομική κρίση, μέσα από συνετή πολιτική διαχείρισης του χρέους έχουμε δημιουργήσει περιθώρια. Περιθώρια τα οποία χρησιμοποιούμε σήμερα, την περίοδο της κρίσης, με στοχευμένη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων για αντιμετώπιση των επιπτώσεων του πληθωρισμού, με το ύψος της στήριξης να ξεπερνά αυτή τη στιγμή τα €400 εκατομ.

Ο σχεδιασμός μας βασίζεται σε ρεαλιστικές, αλλά και συντηρητικές μακροχρόνιες προβλέψεις. Συγκεκριμένα, η κυπριακή οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί το 2022 με ρυθμό της τάξης του 6% σε πραγματικούς όρους, δηλαδή μετά τον πληθωρισμό. Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας το τρίτο τρίμηνο του 2022 ανήλθε στο 5,5% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2021, ο οποίος είναι και ο υψηλότερος μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι υπερδιπλάσιος από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της Ευρωζώνης, που υπολογίζεται στο 2,1% και 2,4%, αντίστοιχα.

Όταν δηλώναμε πριν μήνες ότι η λύση στις προκλήσεις είναι η ανάπτυξη, δεν ήταν σύνθημα. Το εννοούσαμε! Και με τις πολιτικές μας το κάναμε πραγματικότητα. Διαψεύσαμε όχι μόνο τις Κασσάνδρες στο εσωτερικό που μιλούσαν για ύφεση, αλλά και τις ίδιες τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έκαναν

λόγο για ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 2,3%.

Στο μεσοπρόθεσμο ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας σε πραγματικούς όρους θα επιβραδυνθεί γύρω στο 3% το 2023 και αναμένεται να ανέλθει στο 3,3% το 2024 και στο 3,2% το 2025. Ένας σχετικά υψηλός ρυθμός ανάπτυξης, αν λάβει κάποιος υπόψιν του ότι αρκετές από τις οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα εισέλθουν σε ύφεση.

Το ποσοστό ανεργίας το 2022 αναμένεται να μειωθεί στο 7% σε σύγκριση με 7,5% το 2021. Η συνέχιση της ανάπτυξης της οικονομίας αναμένεται δε να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση της ανεργίας γύρω στο 6,4% το 2023, 5,7% το 2024 και 5% το 2025. Ένα ποσοστό ανεργίας που ισοδυναμεί με συνθήκες πλήρους απασχόλησης και μας επιτρέπει να μετουσιώσουμε σε πράξη ακόμα μια κοινωνική μεταρρύθμιση αυτής της κυβέρνησης, που είναι η εφαρμογή του κατώτατου μισθού.

Ας μιλήσουμε όμως και για τα δημοσιονομικά. Το 2022 το δημοσιονομικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αναμένεται πλεονασματικό της τάξης του 1,2% του ΑΕΠ, κάτι που αντιστοιχεί σε €308,3 εκατομ., ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα εκτιμάται στο 2,7% του ΑΕΠ ή €707 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους 1,7% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 0,1% το 2021, αντίστοιχα. Το δημοσιονομικό πλεόνασμα προβλέπεται να διευρυνθεί κατά την τριετία 2023-2025 και να διαμορφωθεί ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 1,7%, 2,3% και 2,3%, αντίστοιχα. Αν φυσικά ακολουθηθούν οι κατάλληλες πολιτικές. Όπως ξέρετε, η οικονομία δεν είναι φόρμουλα.

Παράλληλα, το δημόσιο χρέος στο τέλος του 2022 θα περιοριστεί κάτω από το 90%, στο 89,3%, σημειώνοντας σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με το ποσοστό 103,6% του ΑΕΠ το 2021. Προβλέπεται δε, με τη διατήρηση μιας συνετούς δημοσιονομικής πολιτικής, να συνεχίσει την πτωτική του πορεία, φτάνοντας στο 83,3% του ΑΕΠ στο τέλος του 2023, το 76,5% στο τέλος του 2024 και στο 72,3% στο τέλος του 2025.

Και εδώ οφείλω και μια απάντηση σε αυτούς που κατηγορούν την κυβέρνηση, πολιτικούς αντιπάλους και πολιτικούς φίλους, ότι η κυβέρνηση «κτίζει αποθέματα». Η κυβέρνηση δεν κτίζει αποθέματα. Το πιο εύκολο θα ήταν να λαϊκίσουμε και να χρησιμοποιήσουμε την οικονομία ως λάφυρο για τις εκλογές, που είμαι σίγουρος ότι αρκετές πολιτικές δυνάμεις θα έκαναν. Αλλά αυτό που κτίζει μια υπεύθυνη κυβέρνηση είναι:

1. Κτίζει οπλοστάσιο, για να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που έρχονται, για να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες, όπως ακριβώς έπραξε εμπράκτως κατά την κρίση της πανδημίας, αλλά και κατά την κρίση του πληθωρισμού. Τα έκτακτα πακέτα βοήθειας που μπορέσαμε να διαθέσουμε στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια και των τριών κρίσεων ξεπερνούν τα €4 δις.
2. Κτίζει την προστασία των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων, των μελλοντικών γενεών.
3. Συνεχίζει να κτίζει αξιοπιστία, που είναι πιο αναγκαία από ποτέ σε αυτή τη δύσκολη εποχή που εισερχόμαστε, στην οποία η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους αποκτά σημαίνουσα σημασία. Μια εποχή που οι αγορές γίνονται πιο αυστηρές και δεν αποκλείονται ακόμη και ακραίες αντιδράσεις, όπως είδαμε στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας εν μέσω πολύ δύσκολων συνθηκών αποδίδεται κατά κύριο λόγο στη μείωση του δημόσιου χρέους, αλλά και στην ισχυρή δέσμευση της κυβέρνησης σε μια συστηματική πολιτική δημοσιονομικής πειθαρχίας. Η συνέχιση προς αυτή την κατεύθυνση είναι επιτακτική, ούτως ώστε να ακολουθήσουν και άλλες αναβαθμίσεις.

Επιπλέον αναβαθμίσεις αναμένεται να οδηγήσουν στη βελτίωση των συνθηκών δανεισμού του κράτους, στη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, ούτως ώστε να υπάρχει περισσότερο διαθέσιμο χρήμα για κοινωνικές, για αναπτυξιακές πολιτικές, καθώς και στη διατήρηση της αξιοπιστίας της οικονομίας της Κύπρου με τη συνέχιση της αύξησης της εισροής των ξένων επενδύσεων.

Δεν είναι τυχαίο που η Κύπρος ανέβηκε από την 68^η στη 18^η θέση στον δείκτη «Greenfield FDI Performance Index», ο οποίος καταγράφει τις επιδόσεις των χωρών στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Ξένων επενδύσεων πολύ σημαντικών για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την αύξηση της εσωτερικής κατανάλωσης και των εισοδημάτων. Ιδιαίτερα στο ευμετάβλητο διεθνές περιβάλλον που ζούμε σήμερα καταγράψαμε τη μεγαλύτερη άνοδο από όλες τις χώρες, με τις ξένες άμεσες επενδύσεις να αυξάνονται το πρώτο εξάμηνο του 2022 κατά 160% σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα.

Αυτό είναι το αποτέλεσμα μιας σωστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σε συνδυασμό όμως με την εφαρμογή του νέου μοντέλου ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, το «Όραμα 2035». Ενός μοντέλου ανάπτυξης που ετοιμάστηκε με επιστημονικό τρόπο σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας. Είναι η πρώτη φορά μετά το 1974 που η χώρα πορεύεται με βάση ένα συγκεκριμένο, ολιστικό, αισιόδοξο, αλλά συνάμα ρεαλιστικό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης για όλους τους τομείς της οικονομίας. Και είναι η πρώτη φορά που οι ίδιοι οι προϋπολογισμοί του κράτους και αυτός που έχετε ενώπιόν σας καταρτίζονται με βάση αυτό το συγκεκριμένο μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό πλάνο αντί ενδεχομένως αποσπασματικών ή ασύνδετων πολιτικών.

Δεν ευλογούμε τα γένια μας. Είναι αυτά τα δεδομένα που κατά το τρέχον έτος οδήγησαν δύο από τους

τέσσερις διεθνείς οίκους αξιολόγησης, τους οίκους «DBRS» και «Standard & Poor's», να προβούν σε αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά μια επιπρόσθετη βαθμίδα εντός της επενδυτικής περιοχής.

Επιπρόσθετα, ο οίκος «Moody's» επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Βα1, διαμορφώνοντας όμως την προοπτική από σταθερή σε θετική και κάνοντας ανοιχτά λόγο για την προοπτική αναβάθμισης της κυπριακής οικονομίας τους επόμενους δώδεκα μήνες. Η πρόσφατη αναβάθμιση του αξιόχρεου του μακροπρόθεσμου χρέους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον οίκο «Standard & Poor's», όπως αναφέρεται σε σχετική έκθεσή του, αποδίδεται στις ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις της κυπριακής οικονομίας την τελευταία δεκαετία, οι οποίες ο οίκος προβλέπει ότι θα συνεχιστούν, παρά τις επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Προκαλώ οποιονδήποτε να μου πει άλλη χώρα που είχε τέτοιες επιδόσεις! Άρα, λυπάμαι, κύριε Πρόεδρε, που δεν έχουμε ακολουθήσει τις πολιτικές του παρελθόντος. Τις πολιτικές που οδήγησαν στον διπλασιασμό του δημόσιου χρέους σε πέντε μόνο χρόνια, για να δίνονται αυξήσεις στους μισθούς και τα επιδόματα, αστόχευτες παροχές χωρίς ουσιαστικό κοινωνικό αντίκρισμα, όπως αποδείχτηκε. Τις πολιτικές που οδήγησαν σε διαδοχικές υποβαθμίσεις και στον αποκλεισμό μας από τις αγορές, με αποτέλεσμα να αποταθούμε με ταπεινωτικό τρόπο στην τρόικα για διάσωση και επιτήρηση. Τις πολιτικές που δεν αύξησαν το δημόσιο χρέος, όπως πράξαμε εμείς, για να αντιμετωπίσουμε την κρίση, αλλά το αύξησαν, οδηγώντας στην κρίση!

Ξέρετε τι μας έλεγαν στην Ευρώπη, αγαπητές κυρίες βουλευτριες και κύριοι βουλευτές, όταν το 2013 επιχειρηματολογούσαμε ότι και άλλες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν έκθεση στον τραπεζικό τομέα όπως η Κύπρος, αλλά εκεί δε γίνεται κούρεμα; Μας απαντούσαν: «Ναι, αλλά εσείς μας χρειαστήκατε. Σε άλλες χώρες, αν γίνει τέτοια κρίση, φρόντισαν να έχουν τα αποθέματα να προστατεύσουν τις καταθέσεις». Εμείς δεν είχαμε, γιατί φροντίσαμε να χρεοκοπήσουμε το κράτος!

Άρα, εμείς, κύριε Πρόεδρε, επιλέγουμε να σταθούμε στα δικά μας πόδια. Επιλέγουμε τον δρόμο της υπευθυνότητας. Η κυπριακή οικονομία δε βρίσκεται πλέον σε βρεφική ηλικία, για να επιτρέπονται παιδαριώδη λάθη και πολιτικές. Οφείλουμε να ωριμάσουμε και, όπως κάθε σωστός νοικοκυραίος, πρέπει να μάθουμε να ζούμε σύμφωνα με τα εισοδήματά μας και να αποταμιεύουμε για το μέλλον των παιδιών μας. Να μην ικετεύουμε για βοήθεια, όπως έγινε το 2012.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Αποτελεί συνήθη πολιτική ατάκα από τα πολιτικά κόμματα τα τελευταία χρόνια που παρακολουθώ τις συζητήσεις στους προϋπολογισμούς στη Βουλή ότι «οι προϋπολογισμοί δε διαπνέονται από όραμα». Οι προϋπολογισμοί που έχετε ενώπιόν σας όμως, όχι μόνο διαπνέονται από όραμα, αλλά αυτό το όραμα επενδύεται στη λεπτομέρεια με συγκεκριμένες πολιτικές, που φέρνουν αποτελέσματα. Είναι ένα όραμα που προϋπολογίζεται. Είναι:

- Το «Όραμα Κύπρος 2035», που αποτελεί το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της Κύπρου με πέραν των 270 συγκεκριμένων και προϋπολογισμένων τομέων πολιτικής. Είναι το όραμα «Κύπρος το Αύριο» και το Ταμείο Ανάκαμψης, για το οποίο σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ήταν στην Κύπρο και πήραμε τη δόση, τη δόση των €85 εκατομ. Ένα όραμα το οποίο αποτελεί το όραμα της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την οποία λάβαμε και τα εύσημα για μια νέα πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική οικονομία που σχεδιάσαμε. Που προβλέπει την άντληση €4,4 δις για την περίοδο 2021-2027 και αναμένεται να ενισχύσει την αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας κατά 7% στο ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα, με την παράλληλη δημιουργία πέραν των 11 000 καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας.
- Είναι το όραμα της ουσιαστικής και στοχευμένης επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, ούτως ώστε όχι μόνο να συνεχίσουμε να αντιμετωπίζουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την κρίση, όσο αυτή διαρκεί, αλλά να θέσουμε και γερά θεμέλια για το αύριο. Μιας δημοσιονομικής πολιτικής όμως που λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τη βιωσιμότητα του χρέους και δε φορτώνει επιπλέον βάρη στα παιδιά μας. Αρκετά τους φορτώσαμε στο παρελθόν!
- Είναι το όραμα της ανάπτυξης με τον μεγαλύτερο αναπτυξιακό προϋπολογισμό που είχε ποτέ η χώρα.
- Είναι το όραμα μιας πράσινης και ψηφιακής χώρας με προϋπολογιζόμενες δαπάνες πράσινης μετάβασης ύψους €892 εκατομ. και ψηφιακής μετάβασης ύψους €225 εκατομ. την τριετία 2023-2025.
- Είναι το όραμα των πολιτικών και των κινήτρων που έφεραν και θα συνεχίσουν να φέρνουν ξένες επενδύσεις στη χώρα μας.
- Είναι το όραμα ενός κοινωνικού κράτους με ενσωματωμένες πολιτικές που αφορούν το ΓΕΣΥ, το ΕΕΕ, τους χαμηλοσυνταξιούχους, τις ευάλωτες ομάδες.
- Είναι το όραμα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Και, μιλώντας για την κοινωνική δικαιοσύνη, επιτρέψτε μου να αναφέρω ότι, παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες, οι κοινωνικοί δείκτες για την ανισότητα και τη φτώχεια συνεχίζουν να καταγράφουν βελτίωση. Το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας, δηλαδή που το διαθέσιμο εισόδημά του βρισκόταν κάτω από το χρηματικό όριο κινδύνου της φτώχειας, παρουσίασε μείωση, φτάνοντας στο 13,8% το 2021 σε σχέση με 14,3% που ήταν το 2020, 15,4% το 2018 και 15,3% το 2013. Το ποσοστό του πληθυσμού που βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό το 2021 παρουσίασε οριακή μεταβολή στο 21,7% σε σχέση με 21,3% το 2020, ενώ παρουσίασε βελτίωση σε σχέση με το 2018, που ήταν 23,9%, και πολύ σημαντική βελτίωση από το 2013, που ήταν 27,8%. Ο συντελεστής «Gini», ο οποίος αποτελεί δείκτη άνισης κατανομής ή συγκέντρωσης του εισοδήματος, παρουσίασε οριακή μεταβολή το 2021, αφού έφτασε στο 29,4% σε σχέση με 29,3% που ήταν το 2020 και 29,1% το 2018, ενώ παρουσιάζει σημαντικότερη βελτίωση σε σχέση με το 2013, που ήταν στο 32,4%. Το 2021 το μερίδιο του εισοδήματος του πλουσιότερου 20% του πληθυσμού ήταν 4,2 φορές υψηλότερο από το εισόδημα του φτωχότερου 20% του πληθυσμού, σε σχέση με 4,3 φορές που ήταν το 2020 και 4,9 φορές που ήταν το 2013.

Τα πιο πάνω δεν αποτελούν διακηρύξεις. Αποτελούν επίσημα στατιστικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δείχνουν και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην Κύπρο, αλλά και που κατατάσσουν την Κύπρο σε καλό επίπεδο συγκριτικά με άλλες χώρες.

Φυσικά, η εισοδηματική ισότητα δεν αποτελεί τη λύση ούτε και πανάκεια. Η εισοδηματική ισότητα μπορεί να επιτυγχάνεται και με την ύφεση, μπορεί να επιτυγχάνεται και με την κρίση. Με τους φτωχούς να γίνονται φτωχότεροι και τη μεσαία τάξη και τους πλούσιους να γίνονται και εκείνοι φτωχοί. Και αυτό ήταν το αποτέλεσμα σε αρκετές χώρες που ακολούθησαν λανθασμένες πολιτικές. Πολιτικές που το μόνο που ήξεραν ήταν να αναδιανέμουν τον πλούτο, αντί να τον δημιουργούν. Στις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού.

Εμείς δε θέλουμε μια κοινωνία ίσων στη φτώχεια. Θέλουμε πολιτικές που δημιουργούν πλούτο που να διαχέεται σε όλους, με κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις, με αυξημένη κατανάλωση για όλους. Και όντως, η δημιουργία πλούτου, οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης μπορεί και να εντείνουν τις εισοδηματικές ανισότητες, αλλά και τις αυξάνουν με το να αυξάνουν τα εισοδήματα, την αγοραστική δύναμη και την ευημερία κυρίως των φτωχών.

Φυσικά, δεν είναι αυτό που έγινε στην Κύπρο, σύμφωνα με τα στατιστικά που μόλις ανέφερα. Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης οδήγησαν και σε μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, λόγω ακριβώς του ότι τα τελευταία δέκα χρόνια καταφέραμε να κτίσουμε ένα πραγματικό κράτος πρόνοιας, που ουδέποτε στο παρελθόν είχε η Κύπρος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Δεν ωραιοποιούμε τίποτα. Αναγνωρίζουμε ότι ζούμε δύσκολες συνθήκες, ότι οι προκλήσεις υπάρχουν για πολλές ομάδες του πληθυσμού. Δεν εφησυχάζουμε. Αναγνωρίζουμε το γεγονός ότι η επόμενη χρονιά και τα επόμενα χρόνια προβλέπονται αρκετά δύσκολα για την παγκόσμια και την κυπριακή οικονομία.

Θεωρούμε ότι καταρτίσαμε έναν προϋπολογισμό ευθύνης, αλλά και ανάπτυξης, ο οποίος καλείται να στηρίξει την κοινωνία και την οικονομία σε αυτή τη δύσκολη περίοδο, αλλά έχει παράλληλα στραμμένο το βλέμμα και στο μέλλον. Έναν προϋπολογισμό με οριζόντιες και κάθετες μεταρρυθμίσεις, αφού η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων αποτελεί ορόσημο για τον εκσυγχρονισμό της χώρας και τη βιωσιμότητα της οικονομίας.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίσαμε τα τελευταία χρόνια και συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε είναι και πολυσύνθετες είναι και πολυδιάσπαστες. Μπαίνουμε σε μια νέα εποχή της οικονομίας, που τίποτα δεν είναι δεδομένο. Το κοινοβούλιο έχει σημαντικό και ενεργό ρόλο να διαδραματίσει στην εφαρμογή και των μεταρρυθμίσεων, αλλά και την ψήφιση και τον έλεγχο του προϋπολογισμού. Ο κρατικός προϋπολογισμός που έχετε ενώπιόν σας δεν είναι μια σειρά αριθμών. Ενσωματώνει αρχές, ενσωματώνει φιλοσοφίες πολιτικής. Δίνει μια θετική δυναμική στην οικονομία, υλοποιώντας νέα αναπτυξιακά έργα και ενισχύοντας παράλληλα την κοινωνική δικαιοσύνη. Διασφαλίζει τη διατήρηση του ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος χωρίς πρόσθετες φορολογίες. Περιέχει νέες πολιτικές και σημαντικές μεταρρυθμίσεις.

Οι αβεβαιότητες και τα προβλήματα στην κοινωνία φυσικά συνεχίζουν να υπάρχουν και οι κίνδυνοι συνεχίζουν να παραμονεύουν. Προς αντιμετώπισή τους χρειάζεται σύνεση και σωφροσύνη, συναίνεση και αποφασιστικότητα. Χρειάζεται να μην υποτιμούμε τις αλήθειες και τη δυναμική της οικονομίας. Με λίγες λανθασμένες κινήσεις πολιτικής μπορεί να ανατραπούν τα πάντα από τη μια μέρα στην άλλη στην οικονομία, με καταστροφικές συνέπειες για την κοινωνία και τις μελλοντικές γενεές.

Εμείς, ως κυβέρνηση, παραδίδουμε μια εύρωστη οικονομία με θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, με χαμηλή ανεργία, αλλά και με μεγάλες προκλήσεις για την επόμενη κυβέρνηση.

Η ψήφιση του νομοσχεδίου του προϋπολογισμού που έχετε ενώπιόν σας θέτει τις βάσεις συνέχισης της θετικής αυτής πορείας. Τα υπόλοιπα εξαρτώνται από τις πολιτικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, εκ μέρους της κυβέρνησης σας καλώ να υπερψηφίσετε τον κρατικό προϋπολογισμό για το 2023, αλλά και το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο της τριετίας σε νόμο για το καλώς νοούμενο συμφέρον της κοινωνίας και της Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ ξανά για τη συνεργασία.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε τον κ. υπουργό για την κατάθεση της ομιλίας του για τους προϋπολογισμούς.

Και τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε... Θέλετε να κάνουμε διακοπή τώρα ή να...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Έχουμε ακόμα ένα τέταρτο δηλαδή, αλλά, αν θέλετε να διακόψουμε τώρα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μέχρι τη μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, πέντε λεπτά διάλειμμα, για να αποχαιρετίσουμε την κ. υπουργό και τους κ. υπουργούς.

(Ωρα διακοπής: 12.48 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 12.53 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάρτε τις θέσεις σας.

Τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022» και «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την ίδρυση νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για τους υπαλλήλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, το οποίο διέπεται από τις βασικές πρόνοιες του υφιστάμενου κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων που αφορούν στην υπηρεσία των υπαλλήλων από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε αφενός να καταργηθούν οι διατάξεις που αφορούν στη φορολόγηση του εφάπαξ ποσού, με αναδρομική ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2021, για τα μέλη του υφιστάμενου κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων, καθώς και για τα μέλη των σχεδίων συντάξεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα που είναι όμοια με αυτό και αφετέρου να επανενταχθούν στο υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων οι υπηρετούντες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου νεοεισερχόμενοι δικαστές, με αναδρομική ισχύ από την 1^η Οκτωβρίου 2011, καθώς και οι νεοεισερχόμενοι δικαστές που θα διοριστούν σε μελλοντικό στάδιο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022» και «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστίανα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Άριστος Δαμιανού

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δώδεκα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 20^{ης} Ιουνίου και 11^{ης} Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο προϊστάμενος του Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων «Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων» (ΠΑΣΥΔΥ), «Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου» (ΑΣΔΥΚ), «Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ», «Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία» (ΠΕΟ), «Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου» (ΣΕΚ), «Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου» (ΔΕΟΚ), «Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων» (ΠΟΑΣΟ) και «Παγκύπρια Συντεχνία Νοσηλευτών» (ΠΑΣΥΝΟ), των εκπαιδευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων «Οργάνωση Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου» (ΟΕΛΜΕΚ), «Οργάνωση Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσεως» (ΟΛΤΕΚ) και «Παγκύπρια Οργάνωση Ελλήνων Δασκάλων» (ΠΟΕΔ), των συντεχνιών της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ΣΕΠΑΗΚ, ΣΥΒΑΗΚ, ΕΠΟΠΑΗ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΑΗΚ, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου (ΣΑΚ), του Συνδέσμου Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού, του Συνδέσμου Πυροσβεστών Κύπρου (ΣΥΠΥΚ) και της Επιτροπής Διεκδίκησης Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Αφυπηρετησάντων Δημοσίου (ΕΔΑΣΩΔ).

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των νομοσχεδίων παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρύσης Παντελίδης, Αντρέας Καυκαλιάς, Χρίστος Χριστοφίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την ίδρυση νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για τους υπάλληλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, το οποίο διέπεται από τις βασικές πρόνοιες του υφιστάμενου κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων που αφορούν στην υπηρεσία των υπαλλήλων από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο όπως αρχικά κατατέθηκε, στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων εντάσσονται οι ακόλουθοι:

1. Οι υπηρετούντες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου μόνιμοι υπάλληλοι που διορίστηκαν για πρώτη φορά σε θέση κατά ή μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011 και δεν είχαν υπηρετήσει σε οποιαδήποτε θέση πριν από την ημερομηνία αυτή στην κρατική υπηρεσία ή/και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
2. Οι μόνιμοι υπάλληλοι που διορίζονται για πρώτη φορά σε θέση κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου και δεν είχαν υπηρετήσει σε οποιαδήποτε θέση πριν από την ημερομηνία αυτή στην κρατική υπηρεσία ή/και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
3. Οι υπηρετούντες κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου στην κρατική υπηρεσία ή/και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι ειδικοί αστυνομικοί που έχουν μονιμοποιηθεί ως ειδικοί αστυνομικοί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί, καθώς και οι απόφοιτοι του Δασικού Κολλεγίου που απασχολούνται με σύμβαση απασχόλησης ορισμένου χρόνου.
4. Πρόσωπα τα οποία εργοδοτούνται ή πρόκειται να εργοδοτηθούν στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα των οποίων η σύμβαση απασχόλησης, κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου.
5. Πρόσωπα τα οποία έχουν διοριστεί ή πρόκειται να διοριστούν ως ειδικοί αστυνομικοί τα οποία, κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, μονιμοποιούνται ως ειδικοί αστυνομικοί, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Σκοπός του δεύτερου προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε αφενός να καταργηθούν οι διατάξεις που αφορούν στη φορολόγηση του εφάπαξ ποσού, με αναδρομική ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2021, για τα μέλη του υφιστάμενου κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων, καθώς και για τα μέλη των σχεδίων συντάξεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα που είναι όμοια με αυτό και αφετέρου να επανενταχθούν στο υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων οι υπηρετούντες, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, νεοεισερχόμενοι δικαστές, με αναδρομική ισχύ από την 1^η Οκτωβρίου 2011, καθώς και οι νεοεισερχόμενοι δικαστές που θα διοριστούν σε μελλοντικό στάδιο.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εισαγωγή σχεδίου παροχής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για τους μόνιμους υπάλληλους που διορίστηκαν στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά ή μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011 και για τους

εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου, διεξήγαγε κοινωνικό διάλογο με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τους εμπλεκόμενους φορείς, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας ως προς τις παραμέτρους που θα διέπουν το νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Η διαβούλευση ολοκληρώθηκε με τη συνομολόγηση των συμφωνιών-πλαίσιο, οι οποίες υπογράφηκαν αρχικά μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του δημόσιου τομέα στις 20 Μαΐου 2021 και στη συνέχεια μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις 2 Δεκεμβρίου 2021. Στη βάση των πιο πάνω συμφωνιών το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή τα υπό αναφορά νομοσχέδια, τα οποία διασφαλίζουν με επαρκή και δίκαιο τρόπο τα δικαιώματα των εργαζομένων στην κρατική υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.

2. Ο σχεδιασμός του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων εδράζεται στη φιλοσοφία λειτουργίας των ταμείων προνοίας, καθότι δημιουργείται ένα νέο ειδικό ταμείο καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, το οποίο θα τελεί υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών και θα χρηματοδοτείται εκατέρωθεν από τον εργοδότη, που στην προκειμένη περίπτωση είναι το κράτος, και από τους εργοδοτούμενους με ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 5% επί των μηνιαίων συντάξιμων απολαβών του μέλους του ταμείου. Το ποσοστό χρηματοδότησης του εν λόγω ταμείου δύναται να αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση που ο αναλογιστής διαπιστώνει, κατόπιν σχετικής αναλογιστικής μελέτης, ότι τα περιουσιακά του στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των τεχνικών αποθεματικών.
3. Το ενεργητικό του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων δύναται να επενδύεται από τον Υπουργό Οικονομικών με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών του επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και για το σκοπό αυτό τίθενται ασφαλιστικές δικλίδες που απαγορεύουν τη χρήση του ειδικού ταμείου για δανεισμό από τη Δημοκρατία ή τα μέλη του σχεδίου, με εξαίρεση την επένδυση σε κρατικά ομόλογα με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.
4. Για σκοπούς πλήρους διαφάνειας σε ό,τι αφορά στην οικονομική διαχείριση του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ετοιμάζει, σε ετήσια βάση, οικονομικές καταστάσεις που παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, τα έσοδα και τα έξοδα, καθώς και τη χρηματοοικονομική κατάσταση του εν λόγω ταμείου. Οι οικονομικές καταστάσεις υποβάλλονται για έλεγχο στον Γενικό Ελεγκτή και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας μαζί με τη σχετική έκθεση του αναλογιστή για τα τεχνικά αποθεματικά του ταμείου.
5. Συστήνεται επιτροπή παρακολούθησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, που απαρτίζεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωπο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, η οποία έχει την ευθύνη παρακολούθησης της λειτουργίας αυτού, προκειμένου να επιβεβαιώνει ότι οι πόροι του αξιοποιούνται αποκλειστικά για τους σκοπούς της σύστασής του.
6. Στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων αναμένεται να ενταχθούν περίπου 12 751 υπάλληλοι του δημόσιου τομέα, καθώς και αριθμός υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης.
7. Οι υπάλληλοι θα καταβάλλουν τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) που προβλέπονται για τους μισθωτούς που καλύπτονται από επαγγελματικά σχέδια συντάξεων χωρίς εισφορές, ενώ τα μέλη του νέου σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων θα εξακολουθήσουν να υπάγονται σε επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων και μετά τη συμπλήρωση τετρακοσίων μηνών υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, δε διαφοροποιείται το ύψος της εισφοράς που υποχρεούνται να καταβάλουν στο ΤΚΑ.
8. Προϋπηρεσία μέλους σε μόνιμη θέση, με σύμβαση ή επί δοκιμασία, σε έκτακτη ή σε ωρομίσθια βάση είτε στο δημόσιο είτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα που προηγείται της ημερομηνίας έναρξης του στο νέο σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων προσμετράται ως συντάξιμη. Συναφώς, τόσο οι επηρεαζόμενοι όσο και ο εργοδότης υποχρεούνται να καταβάλουν το ποσοστό χρηματοδότησης ύψους 5%. Για σκοπούς υπολογισμού του ποσού που αντιστοιχεί στο ποσοστό χρηματοδότησης που οφείλει να καταβάλει το μέλος αναδρομικά, συνυπολογίζονται οι εισφορές των κοινωνικών ασφαλίσεων, τις οποίες δικαιούται ως επιστροφή, καθώς και η αποκοπή συγκεκριμένου ποσοστού επί του ποσού που κατέβαλε για την καταβολή φιλοδωρήματος.
9. Παρεχόμενες επιλογές στα μέλη του νέου επαγγελματικού σχεδίου σε σχέση με τον τρόπο και τον χρόνο αναδρομικής καταβολής του ποσοστού χρηματοδότησης θα αποτελούν η εφάπαξ καταβολή εντός δεκατεσσάρων μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου ή σε είκοσι τέσσερις μηνιαίες δόσεις με αποκοπή από τον μισθό του μέλους. Οι επηρεαζόμενοι θα επιλέγουν τον τρόπο και το χρόνο επιστροφής του οφειλόμενου ποσού εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου. Στην περίπτωση που θα καταβληθεί στο μέλος φιλοδώρημα ή ποσό που αντιστοιχεί στις εισφορές του στο ταμείο προνοίας για προηγούμενη υπηρεσία αυτού, προκειμένου να καταστεί συντάξιμη, τα προαναφερόμενα ποσά καταβάλλονται στο ειδικό ταμείο.
10. Τα πρόσθετα ωφελήματα και οι συντάξεις που χορηγούνται σε ειδικές περιπτώσεις που αφορούν στην

υπηρεσία, βάσει του υφιστάμενου κυβερνητικού σχεδίου συντάξεων, θα ισχύουν και για τα μέλη του νέου επαγγελματικού σχεδίου, ενώ η σύνταξη χρειάς και τέκνων επίσης καταβάλλεται δυνάμει των προνοιών του νέου σχεδίου.

11. Χορηγούνται αυξήσεις στις συντάξεις των δικαιούχων και των εξαρτωμένων τους με τους ίδιους όρους που χορηγούνται οι εν λόγω αυξήσεις στο υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων, ενώ το εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα που χορηγείται θα είναι αφορολόγητο.

Ο Έφορος Ταμείων Συντάξεων δήλωσε ότι το νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων δεν εμπίπτει στα ιδρύματα επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών τα οποία εποπτεύονται από τον ίδιο. Ωστόσο, στην περίπτωση μεταφοράς από ταμεία συντάξεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα που βρίσκονται κάτω από την εποπτεία του Εφόρου, ενδεχομένως να απαιτηθούν τροποποιήσεις στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, καθώς και στην ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των ταμείων προνοίας και συντάξεων.

Ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και δήλωσε ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια πρέπει να ψηφισθούν από την ολομέλεια του σώματος το ταχύτερο δυνατό. Εισηγήθηκε παράλληλα όπως διευρυνθεί το πλαίσιο εφαρμογής του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να ενταχθούν σε αυτό όλοι οι υπηρετούντες υπάλληλοι στην κρατική υπηρεσία κατά την 20^η Μαΐου 2021, ημερομηνία κατά την οποία υπογράφηκε η συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ του Υπουργού Οικονομικών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Ο πρόεδρος της ΑΣΔΥΚ, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων, εξέφρασε επιφυλάξεις ως προς επιμέρους πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου που αφορούν μεταξύ άλλων στο ύψος του ποσοστού χρηματοδότησης του νέου ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και στην αναπροσαρμογή αυτού, στην επενδυτική πολιτική του ταμείου, στη δυνατότητα ρύθμισης των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν πριν την 1^η Οκτωβρίου 2011, καθώς και στο προβλεπόμενο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των αστυνομικών.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ επισήμανε ότι η προώθηση των υπό αναφορά νομοσχεδίων είναι πολύ σημαντική για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των υπαλλήλων στον δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και υπέβαλε εισηγήσεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου που αφορούν κυρίως στην ένταξη ορισμένων ομάδων ωρομίσθιου προσωπικού στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, στην επέκταση του χρόνου για επιστροφή ποσών από μέλη του νέου σχεδίου στο πλαίσιο υπολογισμού του ποσοστού χρηματοδότησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, στην αφυπηρέτηση πριν από τη συμπλήρωση πενταετούς υπηρεσίας, στον υπολογισμό της συντάξιμης υπηρεσίας, στην εξουσία του Υπουργού Οικονομικών να τροποποιεί το ποσοστό χρηματοδότησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, καθώς και στο δικαίωμα εθελούσιας εξόδου των μελών του σχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ δήλωσαν μεταξύ άλλων ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια είναι αποτέλεσμα εντατικού διαλόγου και διαβούλευσης μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων και της κυβέρνησης, η οποία κατέληξε στην υπογραφή της σχετικής συμφωνίας-πλαίσιο. Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, παρ' όλο που ενδεχομένως να υπάρχουν διαφωνίες σε επιμέρους πρόνοιες των νομοσχεδίων, η ψήφισή τους κρίνεται απαραίτητη για τη διασφάλιση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των εργαζομένων του ευρύτερου δημόσιου τομέα οι οποίοι διορίστηκαν από την 1^η Οκτωβρίου 2011 και εντεύθεν. Επιπροσθέτως, τόνισαν τη σημαντικότητα ένταξης στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την περίληψη στη συμφωνία-πλαίσιο σχετικής πρόνοιας για σύσταση επιτροπής παρακολούθησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, στην οποία θα συμμετέχει εκπρόσωπος των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο περιληφθεί σχετική πρόνοια με την οποία να παρέχεται το δικαίωμα στους εργοδοτούμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα που είναι μέλη ταμείων προνοίας να επιλέγουν κατά πόσο θα ενταχθούν στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών παροχών.

Οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά νομοσχεδίων και τόνισαν τη σημασία προώθησής τους για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος το ταχύτερο δυνατό. Εισηγήθηκαν παράλληλα όπως στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο διασαφηνιστεί η περίοδος που λογίζεται ως συντάξιμη υπηρεσία, ώστε να περιλαμβάνει την υπηρεσία μέλους του σχεδίου πριν, κατά ή μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011. Επιπροσθέτως, οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν όπως αυξηθεί η προβλεπόμενη χρονική περίοδος εντός της οποίας μέλος του σχεδίου έχει την υποχρέωση να καταβάλει αναδρομικά οποιοδήποτε ποσό προκύπτει από τον υπολογισμό του ποσοστού χρηματοδότησης.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΑΣΟ, χωρίς να διαφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εισηγήθηκε όπως περιληφθεί σχετική πρόνοια στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο με την οποία να παρέχεται δικαίωμα επιλογής στους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα για την ένταξή τους στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών παροχών.

Οι εκπρόσωποι των συντεχνιών ΣΕΠΑΗΚ, ΣΥΒΑΗΚ, ΕΠΟΠΑΗ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΑΗΚ εξέφρασαν τη θέση ότι η ένταξη των νεοεισερχόμενων υπαλλήλων της ΑΗΚ στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών παροχών πρέπει να είναι προαιρετική, καθότι σύμφωνα με το καθοδηγητικό πλαίσιο του Υπουργείου Οικονομικών έχει ήδη συσταθεί ταμείο προνοίας στον οργανισμό, με την υπογραφή συλλογικής σύμβασης μεταξύ της ΑΗΚ και των εργαζομένων. Όπως οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν, η ένταξη των νεοεισερχόμενων υπαλλήλων της ΑΗΚ στο προτεινόμενο επαγγελματικό σχέδιο δημιουργεί αυξημένο κόστος εισφορών για τους υπαλλήλους, οι οποίοι κατά τη συνταξιοδότησή τους θα απολαμβάνουν υποδεέστερων ωφελημάτων από αυτά που προβλέπονται στο ταμείο προνοίας τους.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΝΟ εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου που αφορούν μεταξύ άλλων στον υπολογισμό του εφάπαξ φιλοδωρήματος, στην αναδρομική καταβολή του οφειλόμενου ποσού που αντιστοιχεί στο καταβλητέο ποσοστό χρηματοδότησης, στον εποπτικό έλεγχο του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και στον υπολογισμό της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης για το νοσηλευτικό προσωπικό.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΚ, χωρίς να διαφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τον χρόνο έναρξης καταβολής σύνταξης στην περίπτωση οικειοθελούς πρόωρης αφυπηρέτησης αστυνομικών.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού δήλωσε ότι το νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, όπως αυτό προτείνεται με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, δημιουργεί στρέβλωση σε σχέση με τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς, καθότι αφενός καταργεί το δικαίωμά τους, κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικού τερματισμού της απασχόλησής τους, να υποβάλουν αίτημα σύναψης νέας σύμβασης απασχόλησης τριετούς διάρκειας με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα τρία έτη και αφετέρου δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόνοια για παραχώρηση σε αυτούς ποσού υπό μορφή αποζημίωσης. Ως εκ τούτου, επηρεάζεται αρνητικά η οικονομική κατάσταση των συμβασιούχων υπαξιωματικών με σημαντική μείωση στο εφάπαξ και στις κοινωνικές τους συντάξεις.

Ο εκπρόσωπος της ΕΔΑΣΩΔ εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του αναφορικά με τις ρυθμίσεις που προτείνονται στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, καθότι σε αυτές δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε πρόνοια που να διέπει τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των δημόσιων υπαλλήλων που μονιμοποιήθηκαν μετά την 30^η Σεπτεμβρίου 2011 και αφυπηρέτησαν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2021. Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε, η εν λόγω ομάδα δημόσιων υπαλλήλων δεν έχει λάβει κανένα συνταξιοδοτικό ωφέλημα και η μη περίληψή της στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων συνιστά δυσμενή διάκριση.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων εκφράστηκε σωρεία απόψεων και επιφυλάξεων από τους εμπλεκόμενους φορείς, κυρίως για το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι οποίες αναλύονται περαιτέρω σε σειρά υπομνημάτων και επιστολών που οι ίδιοι κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολές του, ημερομηνίας 1^{ης} και 8^{ης} Ιουλίου 2022, κατέθεσε τις θέσεις του επί των τεθέντων ζητημάτων, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Μέλη του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, σύμφωνα με τα όσα διαλαμβάνονται στις συμφωνίες-πλαίσιο, καθίστανται οι κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου υπηρετούντες υπάλληλοι. Παρά ταύτα και σύμφωνα με δέσμευση που αναλήφθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών, στους νεοεισερχόμενους μόνιμους υπάλληλους που δε θα ενταχθούν στο εν λόγω σχέδιο, καθότι αφυπηρέτησαν πριν αυτό τεθεί σε ισχύ για λόγους υγείας, θανάτου ή συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, θα καταβληθεί εφάπαξ ποσό.
2. Στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων δεν εντάσσεται το ωρομίσθιο προσωπικό του κρατικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
3. Στους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα (μόνιμους και συμβασιούχους) παρέχεται δικαίωμα επιλογής ένταξης στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.
4. Παρέχονται εναλλακτικές επιλογές ως προς τον τρόπο και τον χρόνο επιστροφής του οφειλόμενου ποσού που αντιστοιχεί στο καταβλητέο ποσοστό χρηματοδότησης. Οι επηρεαζόμενοι που επιλέγουν να καταβάλουν το οφειλόμενο ποσό με δόσεις έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν εντός τριάντα έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης του προτεινόμενου νόμου. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα στα μέλη του νέου σχεδίου να καταβάλουν το οφειλόμενο ποσό σε μεταγενέστερο στάδιο, όμως σε αυτή την περίπτωση επιβάλλεται τόκος επί του εν λόγω ποσού.
5. Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαία η αναπροσαρμογή του ποσοστού χρηματοδότησης, αυτή θα πραγματοποιείται στη βάση αναλογιστικής μελέτης κατόπιν διαβούλευσης με εκπροσώπους των επηρεαζόμενων πλευρών στη βάση και των διαλαμβανόμενων στη συμφωνία-πλαίσιο.
6. Ο υπολογισμός των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, καθώς και του φιλοδωρήματος θα πραγματοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως σχετικά προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία που διέπει το υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων και αφορά στην υπηρεσία υπαλλήλων από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και

εντεύθεν.

7. Συντάξιμη υπηρεσία λογίζεται η υπηρεσία μέλους του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από την 1^η Ιανουαρίου 2021 και εντεύθεν για τους συμβασιούχους και από την ημερομηνία διορισμού για το μόνιμο προσωπικό.
8. Παρά το γεγονός ότι ο χρόνος έναρξης καταβολής της σύνταξης στις περιπτώσεις πρόωρης αφυπηρέτησης είναι ο ίδιος για όλους τους υπαλλήλους, υπάλληλοι των οποίων το όριο ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης είναι μικρότερο του 65^{ου} έτους, όπως ισχύει με τους αστυνομικούς, είναι σε ευνοϊκότερη θέση, καθότι το ποσοστό της αναλογιστικής μείωσης που επιβάλλεται στα καταβαλλόμενα συνταξιοδοτικά ωφελήματα είναι μικρότερο. Οι πρόνοιες του νομοσχεδίου που διαλαμβάνουν για την επιβολή αναλογιστικής μείωσης είναι οι ίδιες με τα ισχύοντα στη νομοθεσία που διέπει το υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων.
9. Οι Συμβασιούχοι Υπαξιωματικοί του Στρατού (ΣΥΠ) αφυπηρετούν υποχρεωτικά με τη συμπλήρωση του 57^{ου} έτους της ηλικίας τους, ενώ παρέχεται στον Υπουργό Άμυνας η δυναμική ευχέρεια να παρατείνει της υπηρεσίες τους για τρία επιπλέον έτη. Με τη λήξη της περιόδου αυτής ο Υπουργός Άμυνας δύναται να αποφασίσει νέα παράταση της υπηρεσίας τους για χρονική περίοδο τριών επιπλέον ετών, ήτοι μέχρι το 63^ο έτος. Η προαναφερόμενη εξουσία του Υπουργού Άμυνας, παρ' όλο που είναι δυναμική, ασκήθηκε σε όλες τις περιπτώσεις των ΣΥΠ που υπέβαλαν αίτημα για παράταση των υπηρεσιών τους, καθότι οι επηρεαζόμενοι δε λαμβάνουν σύνταξη στο μεσοδιάστημα μεταξύ του 57^{ου} και 63^{ου} έτους της ηλικίας τους και συνεπώς η απασχόληση των επηρεαζομένων μέχρι και τη συμπλήρωση του 63^{ου} έτους της ηλικίας τους θεωρείται πλέον, από τους ίδιους, ως κεκτημένο δικαίωμα. Κατά την αφυπηρέτησή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, καταβάλλεται στους ΣΥΠ φιλοδώρημα, ενώ η σύνταξη που δικαιούνται από το ΤΚΑ, αρχίζει να καταβάλλεται με τη συμπλήρωση των εξήντα τριών ετών. Κατόπιν σχετικής εισήγησης του Υπουργείου Άμυνας, περιλήφθηκε ειδική πρόνοια στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο σύμφωνα με την οποία η ισχύουσα ρύθμιση που επιτρέπει στον Υπουργό Άμυνας να παρατείνει τις υπηρεσίες ΣΥΠ καθίσταται ανενεργή από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου. Σε αντίθετη περίπτωση οι ΣΥΠ θα αποτελούν τη μόνη κατηγορία προσωπικού που εντάσσεται στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που θα έχει τη δυνατότητα, με απόφαση του αρμόδιου υπουργού, να παραμείνει στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης, με όλα τα συνεπαγόμενα οφέλη στη μισθοδοσία και στα συνταξιοδοτικά της ωφελήματα.
10. Το σχέδιο πρόωρης οικειοθελούς αφυπηρέτησης που εφαρμόστηκε το έτος 2020 για τους υπαλλήλους του κρατικού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι καλύπτονται από το υφιστάμενο κυβερνητικό σχέδιο συντάξεων, θεσμοθετήθηκε με τροποποίηση της οικείας νομοθεσίας. Σε περίπτωση που αποφασιστεί η εισαγωγή σχεδίου πρόωρης οικειοθελούς αφυπηρέτησης για τα μέλη του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, θα γίνει ανάλογη ρύθμιση, αφότου προηγηθεί διαβούλευση με τους εκπροσώπους των επηρεαζομένων.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης την επιτροπή απασχόλησε σωρεία ζητημάτων και εκφράστηκαν επιφυλάξεις επί επιμέρους προνοιών του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου που αφορούν μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Την αναδρομική έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής τους και οι υπάλληλοι που αφυπηρέτησαν ή πρόκειται να αφυπηρευτούν πριν να τεθεί σε ισχύ ο προτεινόμενος νόμος. Σε αντίθετη περίπτωση ζητήθηκε από το αρμόδιο υπουργείο όπως προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω ομάδα υπαλλήλων θα λάβει συνταξιοδοτικά ωφελήματα υπό τη μορφή εφάπαξ ποσού.
2. Την περίληψη πρόνοιας που να αφορά στη συγκρότηση και λειτουργία της επιτροπής παρακολούθησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.
3. Τον υπολογισμό των τεχνικών αποθεματικών του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, με τρόπο που η επάρκειά τους να βεβαιώνεται από αναλογιστή κατ' έτος στη βάση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων, καθώς και τον καθορισμό του τρόπου αναπροσαρμογής του ποσοστού χρηματοδότησής του.
4. Τον χρόνο έναρξης της καταβολής του ποσού που αντιστοιχεί στο ποσοστό χρηματοδότησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από τον εργοδότη και κάθε μέλος του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.
5. Τη χρησιμοποίηση του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για δανεισμό από τη Δημοκρατία ή από τα μέλη του νέου σχεδίου.
6. Τον τρόπο διαχείρισης και επένδυσης των περιουσιακών στοιχείων του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, ώστε αυτός να πραγματοποιείται ορθολογιστικά και στο πλαίσιο διαφανών διαδικασιών, χωρίς να αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών.

7. Τη ρύθμιση του ζητήματος των ΣΥΠ, ώστε να διασφαλιστούν τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα.
8. Τη δυνατότητα παραχώρησης δικαιώματος επιλογής στους νεοεισερχόμενους υπαλλήλους της ΑΗΚ για ένταξή τους στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών την κατάθεση στοιχείων εκ μέρους του αναλογιστή της εταιρείας Mihanna & Co αναφορικά με το πλαίσιο κατάρτισης της επενδυτικής πολιτικής, τους επενδυτικούς στόχους και το κόστος διαχείρισης και λειτουργίας του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, τα οποία κατατέθηκαν με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2022.

Στη βάση των εισηγήσεων και των επιφυλάξεων της επιτροπής το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολές του, ημερομηνίας 16 και 30 Σεπτεμβρίου 2022, κατέθεσε τις θέσεις του επί επιμέρους ζητημάτων, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Η εισήγηση για αναδρομική ισχύ των προνοιών του πρώτου προτεινόμενου νόμου, ώστε να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του και υπάλληλοι που αφυπηρέτησαν ή πρόκειται να αφυπηρευτούν πριν αυτός τεθεί σε ισχύ, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, καθώς δημιουργεί πρόσθετο οικονομικό κόστος τόσο στην κυβέρνηση όσο και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Επιπροσθέτως, στις συμφωνίες-πλαίσιο έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία δικαίωμα ένταξης στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων θα έχουν οι υπηρετούντες υπάλληλοι κατά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.
2. Η σύσταση και λειτουργία της επιτροπής παρακολούθησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων ρυθμίζεται στις συμφωνίες-πλαίσιο και συναφώς δεν κρίνεται σκόπιμο όπως περιληφθεί ειδική πρόνοια στο υπό αναφορά νομοσχέδιο.
3. Η πρόνοια για κατάργηση του σχετικού κανονισμού με τον οποίο παρέχεται στους ΣΥΠ το δικαίωμα, κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικού τερματισμού της απασχόλησής τους, για υποβολή αιτήματος σύναψης νέας σύμβασης απασχόλησης με δικαίωμα ανανέωσης απαλείφεται από το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ώστε να παρασχεθεί χρόνος για διαβούλευση μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Άμυνας για την εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης στο πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις προσλήψεις, την ιεραρχία, τις προαγωγές και τον τερματισμό απασχόλησης των ΣΥΠ.

Περαιτέρω, στη βάση των απόψεων όπως εκφράστηκαν από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, καθώς και των παρατηρήσεων της επιτροπής, το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε ενώπιόν της σειρά αναθεωρημένων κειμένων του πρώτου νομοσχεδίου, με τελικό κείμενο κατατεθειμένο στις 11 Νοεμβρίου 2022.

Ειδικότερα, στο τελικό κείμενο του υπό αναφορά νομοσχεδίου έχουν επέλθει κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Περίληψη νέων προνοιών και απάλειψη άλλων που διέπουν το ειδικό ταμείο καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων και τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από αυτό, ώστε να προβλέπονται τα ακόλουθα:
 - α. Τα περιουσιακά του στοιχεία να επενδύονται με τρόπο που να εξασφαλίζεται η διασπορά των επενδύσεων, τηρουμένων ορισμένων προϋποθέσεων, όπως η μεγιστοποίηση αποδόσεων, που να είναι σταθμισμένες έναντι του κινδύνου, και η τήρηση προτύπων σύμφωνων με τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου από συνετό θεσμικό επενδυτή.
 - β. Τα περιουσιακά του στοιχεία να μπορούν να επενδύονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς, σε άμεσα ρευστοποιήσιμα εθνικά κρατικά ομόλογα άλλων κρατών ή υπερεθνικών οργανισμών, σε μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια, συλλογικά σχήματα επενδύσεων ομολόγων ή άλλες κινητές αξίες με χαμηλό επενδυτικό κίνδυνο, ενώ παράλληλα να μην επενδύονται σε κινητές αξίες που εκδίδονται από Κύπριο εκδότη, ακίνητη ιδιοκτησία στην Κύπρο ή σε εταιρείες ακίνητης ιδιοκτησίας, ταμεία ακίνητης ιδιοκτησίας ή παρόμοιους φορείς των οποίων σκοπός είναι οι επενδύσεις στην Κύπρο, καλυμμένα χρεόγραφα που είναι εξασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην Κύπρο, καθώς και σε άμεσες ή έμμεσες επενδύσεις σε ποσοστό που υπερβαίνει το πέντε τοις εκατόν (5%) των δικαιωμάτων ψήφου σε μια εταιρεία ή άλλη νομική οντότητα.
 - γ. Το εν λόγω ταμείο να μη χρησιμοποιείται για δανεισμό, αλλά ούτε και ως εξασφάλιση για δανεισμό της Δημοκρατίας ή των μελών του σχεδίου.
 - δ. Η δημιουργία και ο τερματισμός τραπεζικών λογαριασμών για το εν λόγω ταμείο και η πραγματοποίηση πληρωμών από και προς αυτούς να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου.
 - ε. Για σκοπούς επενδύσεων του ταμείου να ορίζεται επιτροπή επενδύσεων αποτελούμενη από τους γενικούς διευθυντές του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων και τον Γενικό Λογιστή, η οποία θα συνδράμει τον Υπουργό Οικονομικών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του σε σχέση με το ταμείο.

- στ. Οι εκπρόσωποι των μελών του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων να ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα για τις επενδύσεις του ταμείου από την επιτροπή επενδύσεων σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη συμφωνία-πλαίσιο.
- ζ. Για σκοπούς επενδύσεων του εν λόγω ταμείου ο Υπουργός Οικονομικών εξουσιοδοτείται για την έκδοση σχετικών οδηγιών και έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση των επενδύσεων, τη διαχείριση και την επίδοση του ταμείου. Επιπροσθέτως των πιο πάνω, υποβάλλει ετήσια έκθεση επενδύσεων του ταμείου, συνοδευόμενη από τις απόψεις του, στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ενημέρωση.
- η. Ο Υπουργός Οικονομικών να δύναται να εκδίδει οδηγίες προς τους εξωτερικούς διαχειριστές, αφού προηγουμένως διαβουλευτεί γραπτώς μαζί τους, και να λαμβάνει υπόψη τις εισηγήσεις της επιτροπής επενδύσεων, σύμφωνα με τις οποίες προσδιορίζει τις απαιτήσεις του κράτους όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη επίδοση του ταμείου. Οι εξωτερικοί διαχειριστές μετά την έκδοση των οδηγιών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να ενημερώνουν τον Υπουργό Οικονομικών για τις ενέργειες στις οποίες προτίθενται να προβούν για την εφαρμογή τους.
- θ. Σε σχέση με τη διαχείριση του ταμείου ο Υπουργός Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές εισηγήσεις της επιτροπής επενδύσεων, να καταρτίζει δήλωση επενδυτικής πολιτικής η οποία συνάδει και συμμορφώνεται με τις γενικές επενδυτικές αρχές που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο.
- ι. Ο Υπουργός Οικονομικών, με βάση εισήγηση της επιτροπής επενδύσεων και κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου, να διορίζει εξωτερικούς διαχειριστές επενδύσεων για το ταμείο οι οποίοι αναλαμβάνουν τις υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων.
- ια. Ο Υπουργός Οικονομικών, μετά από εισήγηση της επιτροπής επενδύσεων, να διορίζει θεματοφύλακες του ταμείου.
- ιβ. Η επιτροπή επενδύσεων να μεριμνά, ώστε οι εξωτερικοί διαχειριστές επενδύσεων του ταμείου και/ή οι θεματοφύλακες να ετοιμάζουν έκθεση επενδύσεων των περιουσιακών στοιχείων αυτού, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
- ιγ. Το Υπουργικό Συμβούλιο να εξουσιοδοτείται για την έκδοση κανονισμών με σκοπό τη ρύθμιση περαιτέρω ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση των επενδύσεων του ταμείου.
2. Τροποποίηση προνοιών, ώστε ο υπολογισμός των τεχνικών αποθεματικών του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων να διενεργείται από αναλογιστή, ο οποίος να βεβαιώνει την επάρκειά τους στη βάση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων.
3. Περίληψη προνοιών, ώστε να καταρτίζεται και να αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα γραπτή πολιτική χρηματοδότησης του ειδικού ταμείου καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, η οποία περιλαμβάνει ασφαλιστικές δικλίδες για επίτευξη του στόχου χρηματοδότησης του εν λόγω ταμείου.
4. Περίληψη προνοιών στη βάση των εισηγήσεων του Εφόρου Ταμείων Συντάξεων αναφορικά με τη μεταφορά ποσού από ταμείο πρόνοιας στο ειδικό ταμείο καταβολής συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.
5. Απάλειψη της πρόνοιας για κατάργηση του σχετικού κανονισμού με τον οποίο παρέχεται στους ΣΥΠΙ το δικαίωμα, κατά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικού τερματισμού της απασχόλησής τους, για υποβολή αιτήματος σύναψης νέας σύμβασης απασχόλησης με δικαίωμα ανανέωσης.
6. Απάλειψη σχετικής πρόνοιας για εξαίρεση των υπαλλήλων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου και περίληψη ειδικής πρόνοιας, ώστε να ενταχθεί στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων η εν λόγω ομάδα υπαλλήλων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί για το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ως αυτό τελικά αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, καθώς και για το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της διαδικασίας ζητά τον λόγο ο κ. Γιώργος Λουκαΐδης του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Τα λέω για το ραδιόφωνο, διότι δεν έχει τηλεοπτική μετάδοση σήμερα, μεταδίδουν ποδόσφαιρα. Μεταδιδόμεθα μόνο ραδιοφωνικώς.

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αυτό το ζήτημα είναι από εκείνα για τα οποία είπαμε ότι θα χρειαστεί σίγουρα συζήτηση, η εισήγηση -μετά τζιαι 'πού μια συνεννόηση που εκάμαμε με κάποια κόμματα, με όλα τα βασικά κόμματα- είναι να το αφήσουμε πίσω, για τη συνέχεια που θα επανέλθουμε, και να πάμε με άλλα ζητήματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη μου, άκου. Μπρος και πίσω δε θα πηγαίνω. Ή θα το συζητήσετε τούτο ή εννά κάμετε διάλειμμα! Αποφασίστε! Ή θα κάμετε διάλειμμα εδώ και τώρα ή θα το συζητήσουμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν μπορούμε να το συζητήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπροστά-πίσω δε θα πηγαίνω! Θα πάρω τη γραμμή και πάμε. Θέλετε διάλειμμα; Θα πάρετε διάλειμμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, νομίζω... Θα μιλήσετε; Μιλήστε. Γιατί να μεν το τελειώσουμε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έτσι συζήτηση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, άρα δεν υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μα, τι; Για το συνταξιοδοτικό;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είνταλως εν υπάρχουν;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είνταλως εν υπάρχουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν; Ωραία!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή ξέρω ότι υπάρχουν συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν για το συγκεκριμένο θέμα, το πρόβλημα είναι ότι, επειδή είναι τζιαι η ώρα έτσι προχωρημένη, θεώρησαν ότι θα υπήρχε διακοπή της ολομέλειας, αποχώρησαν από την αίθουσα τζιαι πιθανώς να μην μπορούμε να ξεκινήσουμε τη συζήτηση για το συνταξιοδοτικό.

Άρα, είτε θα δούμε, κατά την ταπεινή μας παράκληση, κάποια άλλα θέματα που μπορούμε να ψηφίσουμε χωρίς συζήτηση ή έχετε δίκαιο ότι πρέπει να κάμουμε διάλειμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, είναι μία παρά πέντε. Θέλετε μισή ώρα διάλειμμα ή μία ώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έν' καθορισμένο, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό που είπαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο έν' καθορισμένο;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Από τη σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη σύσκεψη; Ωραία, είναι μία ώρα. Άρα, δύο παρά πέντε να είσαστε δαμαί.

Ευχαριστώ πολύ, λύεται η συνεδρία προσωρινά.

(Ωρα διακοπής: 12.56 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.04 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να επαναλάβω απλώς τον τίτλο, για να φρεσκάρουμε τη μνήμη μας, και, αν έχει που θα ξεκινήσουν με αγορεύσεις τώρα, θα ξεκινήσουμε αμέσως.

Τα υπ' αριθμόν 6 και 7 θέματα έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022» και «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός Νόμος του 2022».

Διαβάστηκαν οι σκοποί προηγουμένως και έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής.

Ποιοι θα αγορεύσουν; Έχουμε ενδιαφερόμενους για να αγορεύσουν;

Κυρία Ερωτοκρίτου, έχεις τον λόγο. Αν θέλεις να έρθεις επί του βήματος, καλώς να ορίσεις.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτα από όλα θέλω να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου στην επιτροπή Οικονομικών, καθώς και τη γραμματεία της επιτροπής Οικονομικών, οι οποίοι εργαστήκαμε όλοι μαζί με πολύ εντατικούς ρυθμούς, για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε την εξέταση του εν λόγω νομοσχεδίου, το οποίο πρέπει να πω ότι κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 26 Ιουνίου 2022, μετά από δέκα ολόκληρα χρόνια συζητήσεων. Και από τις αρχές Σεπτεμβρίου, με την έναρξη της βουλευτικής περιόδου, επί εβδομαδιαίας βάσης η επιτροπή Οικονομικών εξέταζε και συζητούσε το εν λόγω νομοσχέδιο και ευτυχώς είχαμε ουσιαστική και κατ' άρθρον συζήτηση του συνταξιοδοτικού, η οποία στο τέλος της ημέρας αποδείχθηκε εξαιρετικά επωφελής, γιατί είναι ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, δημιουργεί νέα δεδομένα, έχει τεράστιες οικονομικές προεκτάσεις, επηρεάζει χιλιάδες κόσμου, οπότε επιβάλλεται η πραγματική και ουσιαστική ενασχόληση με το κάθε συγκεκριμένο άρθρο του νομοσχεδίου και όχι μία επιφανειακή και επιδερμική προσέγγιση. Είναι ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, το οποίο δημιουργεί μία νέα τάξη πραγμάτων στον τομέα των συντάξεων για τα άτομα τα οποία καλύπτει, τους υπαλλήλους του δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, και είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και τη διαχείριση του μέλλοντος, όσον αφορά τις συντάξεις.

Πρέπει να πω όμως ότι κατά τη διάρκεια όλων των συνεδριών, των δώδεκα συνεδριών της επιτροπής Οικονομικών όπου εξετάσαμε το εν λόγω νομοσχέδιο, έγιναν πολύ σημαντικές αλλαγές. Οι πιο σημαντικές από αυτές αφορούν, πρώτον, τη δημιουργία επιτροπής επενδύσεων, η οποία αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομικών, από τον γενικό διευθυντή, τον Γενικό Ελεγκτή, τον Γενικό Λογιστή, η οποία όμως μπορεί και έχει τη δυνατότητα να διορίζει εξωτερικούς συμβούλους, για να διαχειρίζονται τα ποσά αυτά του ταμείου, επειδή δεν πρόκειται για ένα σύστημα όπως το γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, αλλά πρόκειται για ένα σύστημα του οποίου η χρηματική απόδοση θα είναι αυτή η οποία θα εξασφαλίζει και θα διασφαλίζει την καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

Την ίδια στιγμή η εν λόγω επιτροπή θα αξιολογεί σε ετήσια βάση τα τεχνικά αποθεματικά και αν αυτά τα τεχνικά αποθεματικά επαρκούν για την καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Ποτέ δε θα θέλαμε να δούμε μια κατάσταση όπου θα αντιμετωπίσουμε τα οποιαδήποτε φαινόμενα μη δυνατότητας καταβολής των

ωφελημάτων από τους πόρους και τα περιουσιακά στοιχεία αυτού του ταμείου. Γι' αυτό τον λόγο σε ετήσια βάση θα εξετάζονται τα τεχνικά αποθεματικά σε συνάρτηση με τις υποχρεώσεις που θα έχει αυτό το ταμείο να καταβάλλει.

Επίσης, εξίσου σημαντικό είναι το ποσοστό των συνεισφορών. Με βάση το νομοσχέδιο όπως κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών, το ποσοστό των συνεισφορών θα καθοριζέτο με διάταγμα από τον Υπουργό Οικονομικών. Το ποσοστό όμως συνεισφορών -μετά από συζήτηση και συναίνεση, πρέπει να πω, γιατί όλες οι αλλαγές που έγιναν ήταν μετά από συζήτηση και μετά από συναίνεση όλων των ενδιαφερομένων- η οποιαδήποτε διαφοροποίηση του ποσοστού των συνεισφορών θα γίνεται με κανονισμούς οι οποίοι θα κατατίθενται στη Βουλή. Δε θα μπορεί δηλαδή ο εκάστοτε υπουργός της εκάστοτε κυβέρνησης να αυξομειώνει το ποσοστό των συνεισφορών σε αυτό το ταμείο· ο οποίος ενδεχομένως να επηρεάζεται από το ευρύτερο πολιτικό περιβάλλον. Και σίγουρα δε νοείται να επωμίζεται το κράτος, ο φορολογούμενος πολίτης, την οποιαδήποτε τυχόν απομείωση των περιουσιακών στοιχείων αυτού του ταμείου και γι' αυτό τον λόγο το ποσοστό της απόδοσης του ταμείου, της ετήσιας απόδοσης, είναι άμεσα συνυφασμένο με τη λειτουργία του.

Θέλω όμως, κύριε Πρόεδρε, με αυτά τα λίγα να αναφέρω βελτιώσεις που μπορούν ακόμα και στο μέλλον να γίνουν. Και αυτό αφορά την ανεξάρτητη εποπτική αρχή που πρέπει κάποια στιγμή να δημιουργηθεί, έτσι ώστε πάνω και πέρα από την επιτροπή επενδύσεων και πάνω και πέρα από τον Υπουργό Οικονομικών, τον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών, να υπάρχει μία ανεξάρτητη αρχή η οποία να εποπτεύει την απόδοση και τη λειτουργία αυτού του ταμείου σε ετήσια βάση. Την ίδια στιγμή είναι ξεκάθαρο από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου ότι δεν υπάρχει δυνατότητα για το κράτος σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή να χρησιμοποιεί με οποιοδήποτε τρόπο τα αποθεματικά αυτού του ταμείου.

Τελειώνοντας όμως, κύριε Πρόεδρε, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζουμε και θεωρούμε ότι έχουμε συμβάλει στην καλύτερη απόδοση των προθέσεων όλων, όμως δεν μπορούμε παρά να κάμουμε μνεία και στο θέμα των συντάξεων στον ιδιωτικό τομέα. Το θέμα των συντάξεων στον ιδιωτικό τομέα πρέπει επιτέλους να βρει την κυπριακή πολιτεία, εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, σε μία σύμπνοια. Δεν μπορούν οι συντάξεις στον ιδιωτικό τομέα να παραμένουν στο καθεστώς στο οποίο είναι σήμερα. Πρέπει επιτέλους να μπούμε στον τρίτο πυλώνα. Πρέπει να συνδυάσουμε την εργοδότηση με την υποχρεωτική εφαρμογή ταμείων προνοίας για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενδεχομένως χωρίς τη δυνατότητα ρευστοποίησης των εισφορών στο Ταμείο Προνοίας μετά από τη συμπλήρωση ολίγων χρόνων σε μία εργασία, αλλά να είναι άμεσα συνυφασμένη η λειτουργία των ταμείων προνοίας για τις ιδιωτικές συντάξεις με μία πορεία δεκαετιών εργασίας, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ότι δε θα έχουμε σε αυτό τον τόπο συνταξιούχους δύο και τριών ταχυτήτων, αλλά θα έχουμε σεβαστές και αξιοπρεπείς συντάξεις και για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα, τους οποίους τολμώ να πω ότι έχουμε αφήσει στο έλεος του Θεού.

Με αυτά τα λίγα, κύριε Πρόεδρε, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα, μετά και από τις βελτιώσεις που έχουν επέλθει στο συνταξιοδοτικό, θα υπερψηφίσουμε το εν λόγω νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου χρησιμοποίησε επτά λεπτά... Λέω σας το τούτο, γιατί... Έντζι έχω ένσταση να μιλάτε όσο νιώθετε ότι χρειάζεστε, αλλά, επειδή βάλλετε όρους και προϋποθέσεις...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όι, λέω σας τον χρόνο. Ο κ. Κώστας Κώστα έχει ένα ρολόι και το βλέπω. Μίλησε επτά λεπτά η κ. Ερωτοκρίτου, σας το ανακοινώνω.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αντί πόσα; Έννεν οκτώ που έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο επόμενος είναι ο συνάδελφος ο Αντρέας Καυκαλιάς από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, βουλευτής Λεμεσού.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω από το ότι και εμείς ως ΑΚΕΛ θα υπερψηφίσουμε τα νομοσχέδια. Τα νομοσχέδια τα οποία έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι αποτέλεσμα συμφωνίας-πλαίσιο της κυβέρνησης με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Έχουμε, στην εξέλιξη της συζήτησης των νομοσχεδίων στην επιτροπή Οικονομικών, επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στα νομοσχέδια και τούτο αποτελεί μία απάντηση σε όλους όσους πίστευαν ότι τα νομοσχέδια έπρεπε χωρίς ιδιαίτερη συζήτηση να εξεταστούν και να οδηγηθούν στην ολομέλεια για άμεση ψήφιση. Έχει αναφερθεί

η πρόεδρος της επιτροπής σε σειρά βελτιώσεων που έχουμε επιφέρει στα νομοσχέδια. Να επαναλάβω μόνο δύο: τις βελτιώσεις που αφορούν στην επενδυτική πολιτική του ταμείου, σε μια προσπάθεια να ενισχυθεί ο έλεγχος, η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια στην επενδυτική πολιτική, και μια δεύτερη σημαντική βελτίωση, που αφορά στον περιορισμό υπερεξουσιών που μέσα από τα αρχικά κείμενα δίνονταν στον Υπουργό Οικονομικών, στον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών.

Ωστόσο, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να σημειώσω και το εξής: Ένα σημαντικό και δίκαιο αίτημα που αφορούσε στην αναδρομικότητα, ώστε να μην αδικηθούν όλοι όσοι έχουν προσληφθεί στον δημόσιο τομέα ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα πριν τις 30 Σεπτεμβρίου του 2011 και αφυπηρέτησαν ήδη πριν να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο σε νόμο, δεν έγινε αποδεκτό από την κυβέρνηση, η οποία περιορίστηκε να δηλώσει τη δέσμευσή της ότι γι' αυτούς τους εργαζομένους θα δημιουργήσει συγκεκριμένο σχέδιο για εφάπαξ καταβολές. Ως Βουλή, ως επιτροπή, δυστυχώς δεν μπορούσαμε να κάνουμε επί τούτου του θέματος κάτι παραπάνω, διότι αντιλαμβάνεστε, κύριε Πρόεδρε, ότι, αν ερχόμαστε με όποια τροπολογία σήμερα και την εθέταμε ενώπιον του σώματος και την υπερψηφίζαμε, θα οδηγούσαμε σε δοκιμασία το σύνολο των νομοσχεδίων.

Ένα τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά και στις ρυθμίσεις για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς. Να πούμε ότι τελικά αυτές θα καθοριστούν μέσα από τους κανονισμούς που θα συζητήσουμε στη συνέχεια για τον περί Στρατού Νόμο και το μόνο που θέλω να σημειώσω σε αυτό το σημείο -επαναλαμβάνω, εννά γίνει συζήτηση και πιο ύστερα- είναι ότι ό,τι έχει επιτευχθεί σε σχέση με τούτο είναι αποτέλεσμα κυρίως της πίεσης που ασκήθηκε και από την επιτροπή Οικονομικών και από την επιτροπή Άμυνας.

Και μια τελευταία κουβέντα σε ό,τι αφορά στο συνταξιοδοτικό στον ιδιωτικό τομέα. Δυστυχώς, σ' αυτό το σημείο η κυβέρνηση δεν έχει ανταποκριθεί. Δεν έχει ανταποκριθεί, διότι ακόμα η κοινωνία, ακόμα οι πολίτες, οι συνταξιούχοι του ιδιωτικού τομέα αναμένουν τον εκσυγχρονισμό του συνταξιοδοτικού. Και, όταν τίθεται το ζήτημα -και δεν είναι μια ή δύο μόνο φορές που έχουν τεθεί τα ζητήματα τούτα- η κυβέρνηση απαντά και κάνει αναφορά σε μελέτες που θα γίνουν στο μέλλον. Είναι μια πληγή στα συνταξιοδοτικά το συγκεκριμένο ζήτημα και καλούμε... Τώρα δεν ξέρω ποιους θα καλέσουμε, θα καλέσουμε την επόμενη κυβέρνηση, διότι έχει ήδη τοποθετηθεί η κυβέρνηση ότι «μην περιμένετε τίποτε το επόμενο διάστημα», οπότε αν δανείζομαι το ρήμα από τους συναδέλφους εδώ ότι θα κληθεί η επόμενη κυβέρνηση να δώσει λύση σ' αυτό το ζήτημα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ο συνάδελφος ο κ. Καυκαλιάς emίλησε τέσσερα λεπτά και πενήντα τρία δεύτερα. Παρά εφτά να τα κάμεις πέντε, κύριε Καυκαλιά μου.

Ο επόμενος που θα αγορεύσει είναι ο συνάδελφος ο κ. Σωτήρης Ιωάννου του ΕΛΑΜ.

Κύριε Σωτήρη, έχεις τον λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η σημερινή μέρα είναι όντως αρκετά σημαντική για ένα μεγάλο μέρος των εργαζομένων. Αίρονται αρκετές εκκρεμότητες οι οποίες υπήρχαν μετά το 2011 και επηρέαζαν δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας. Είναι νομοσχέδια όμως τα οποία δυστυχώς ήρθαν στην επιτροπή Οικονομικών με αρκετά ζητήματα. Και το πρώτο ήταν το γεγονός ότι από τον Μάιο του 2021, που υπογράφηκε η συμφωνία μεταξύ κυβέρνησης και εργοδοτικών οργανώσεων, κατατέθηκε κοντά μας τον Ιούνιο του 2022. Και πέρα από την καθυστέρηση, ήρθε με πάρα πολλά κενά σημεία και πάρα πολλά προβλήματα. Ένα από αυτά τα ζητήματα ήταν το θέμα της αναδρομικότητας. Με το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας να μην έχει ρυθμίσεις γι' αυτό το σοβαρό ζήτημα, που οδηγεί εργαζομένους που έχουν αφυπηρετήσει να αδικούνται κατάφωρα.

Επίσης, ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα ήταν αυτό που προέκυψε με τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς. Αρχικά ενώπιόν μας ήρθε ένα νομοσχέδιο το οποίο τους αδικούσε στην πλειοψηφία τους, αν όχι στην ολότητά τους. Ήταν από τα μεγαλύτερα ζητήματα που μας απασχόλησαν αυτούς τους μήνες και μετά από αρκετές πιέσεις και του ΕΛΑΜ και άλλων βουλευτών προς όλους τους αρμόδιους φορείς πετύχαμε πάρα πολύ συγκεκριμένα αποτελέσματα. Δε χρειάζεται να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, ακόμα και σήμερα υπάρχουν άτομα τα οποία αδικούνται κατάφωρα σ' αυτή την κατηγορία. Μπροστά στην κρισιμότητα όμως του νομοσχεδίου και τον επηρεασμό δεκάδων χιλιάδων εργαζομένων το ΕΛΑΜ θα υπερψηφίσει τα νομοσχέδια. Τονίζουμε όμως παράλληλα πως θα συνεχιστεί κάθε προσπάθεια για τη δικαίωση αυτών των ανθρώπων, που μένουν σήμερα στο περιθώριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Σωτήρη.

Μίλησες ένα λεπτό, σαράντα δύο δεύτερα.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Αλέκος Τρυφωνίδης, ο οποίος επέλεξε να ανέλθει επί του βήματος.

Κύριε Αλέκο.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι μία σημαντική μέρα για τους υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Το νομοσχέδιο που, όπως είπε η Πρόεδρος, είχαμε μπροστά μας από τον Ιούνιο του νέου συνταξιοδοτικού, του νέου συνταξιοδοτικού, που δυστυχώς άργησε να εκπονηθεί για δέκα χρόνια... Να συγχαρούμε τους πρωταγωνιστές, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τον Υπουργό Οικονομικών, που ήρθαν σε μια συμφωνία για το νέο συνταξιοδοτικό, το οποίο καλύπτει και μέσα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους δήμους, πέραν των 20 000 χιλιάδων εργαζομένων. Εργαζομένων που δεν είχαν καθορισμένη σύνταξη και όλα τα άλλα ωφελήματα. Η συμβολή μας ήταν καθοριστική και ουσιαστική, γιατί μέσα από τη μελέτη του νομοσχεδίου έχουν γίνει όλες εκείνες οι απαραίτητες διορθώσεις, όσον αφορά και την επενδυτική επιτροπή και το πώς θα επενδύονται τα χρήματα. Γιατί -να σημειώσω εδώ- υπάρχει νομοθεσία παράλληλη για το πώς γίνονται οι επενδύσεις, πώς διαχέονται ισορροπημένα, για να μπορεί να διασφαλίζεται και η ανάπτυξη του ταμείου, αλλά και τη βιωσιμότητα του Ταμείου Συντάξεως, που πρέπει να είναι πρώτιστος στόχος όλων των συμβαλλομένων. Το ποσοστό συνεισφοράς είναι στο 5% για τον εργαζόμενο και τον εργοδότη. Και εδώ έγινε μία σημαντική διαφοροποίηση, ούτως ώστε να μην εναπόκειται στον εκάστοτε Υπουργό Οικονομικών η διαφοροποίηση της συνεισφοράς, αλλά σε κανονισμούς και τη συμβολή της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Το νομοσχέδιο συμπεριέλαβε και τις πενήντα δυο γυναίκες υπαξιωματικούς, που ήταν με ένα ειδικό καθεστώς και έχουν προστεθεί, και έγιναν όλες εκείνες οι αναγκαίες αλλαγές, ούτως ώστε να εξυπηρετεί τους σκοπούς που θεσπίζεται. Την ίδια ώρα εμείς επισημάναμε και το εξής: Λειτουργούν στους ημικρατικούς οργανισμούς παράλληλα σχέδια και δόθηκε η δυνατότητα στους μεν μόνιμους υπαλλήλους να επιλέξουν, αλλά οι νεοεισερχόμενοι θα είναι στο νέο ταμείο που ιδρύουμε σήμερα.

Εδώ πρέπει να σημειώσω ότι αυτά τα σχέδια είχαν συμφωνηθεί και είχαμε σημαντικό ρόλο υπό την προηγούμενη μου ιδιότητα με τον συνάδελφο Χάρη Γεωργιάδη, που ήταν Υπουργός Οικονομικών. Να σημειώσω εδώ ενώπιον της ολομέλειας ότι πρέπει να προσέξουμε και αυτά τα σχέδια, να μην καταρρεύσουν, γιατί από τούδε και στο εξής δε θα επιτρέπουμε σε νεοεισερχόμενους να μπαίνουν σε αυτά τα σχέδια και πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη προσοχή.

Σημειώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την, αν θέλετε, διαφωνία μας με το γεγονός ότι δεν επιτράπηκε η αναδρομικότητα του σχεδίου, ούτως ώστε να καλυφθούν οι εκατόν ογδόντα περίπου, είτε δημόσιοι υπάλληλοι είτε εκπαιδευτικοί, που μεμονωτοποιήθηκαν μετά το 2012 και έχουν αφυπηρητήσει πριν την ψήφιση του νομοσχεδίου. Αυτό το θεωρούμε ένα σοβαρό... αν θέλετε, μια οπισθοδρόμηση, γιατί οφείλαμε και όφειλε και το υπουργείο και εμείς να κάνουμε αυτή τη διόρθωση. Η συνδικαλιστική, αν θέλετε, η πολιτική ηθική επέβαλλε να το κάναμε αυτό. Ελπίζω ο Υπουργός Οικονομικών να τηρήσει τις υποσχέσεις του, για να δώσει όλα εκείνα τα αναγκαία που έχει υποσχεθεί σ' αυτούς τους υπαλλήλους, που αυτή τη στιγμή δεν παίρνουν καμία σύνταξη, ενώ ήταν μόνιμοι υπάλληλοι. Οι εξαιρέσεις που είχαν ζητηθεί από τους υπαλλήλους της ΑΗΚ πάλι δεν κατέστη δυνατό να δοθούν, γιατί υπήρχαν αυτοί οι κίνδυνοι που είπα προηγουμένως και οι υπάλληλοι της ΑΗΚ ήθελαν να έχουν αυτή την ευχέρεια, να επιλέγουν και οι νεοεισερχόμενοι. Να σημειώσουμε εδώ ότι -για να γνωρίζει ο κόσμος- το Υπουργείο Οικονομικών έθεσε το δικό του «casus belli». Οποιοσδήποτε διαφοροποιήσεις στην αναδρομικότητα ή άλλες τροποποιήσεις θα ήταν αιτία όχι αναπομπής, αλλά αναφοράς εις το Ανώτατο.

Οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί. Χίλιοι διακόσιοι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί, οι οποίοι, γνωρίζουμε σήμερα, με το νέο επιχειρησιακό σχέδιο της Εθνικής Φρουράς θα ενταχθούν στο σχέδιο. Έχει γίνει μεγάλος αγώνας, για να διορθωθούν για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς το εφάπαξ και η σύνταξή τους. Έγινε ό,τι ήταν δυνατό, ακόμα και την τελευταία στιγμή, για να βοηθηθούν. Γιατί, κυρίες και κύριες συνάδελφοι, για να γνωρίζουμε, με την ψήφιση σε λίγες ώρες των κανονισμών της Εθνικής Φρουράς θα διακόψουμε την αφυπηρέτησή τους εις το 63^ο, όπως είχαν προγραμματιστεί οικογενειακώς, και θα αφυπηρετούν στο 57^ο.

Βεβαίως, μπορούμε να μιλήσουμε και ύστερα γι' αυτό, για τους σκοπούς για τους οποίους γίνεται, όμως και εδώ έγινε μία μεγάλη προσπάθεια και στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Άμυνας, για να μπορούν να πάρουν όσο το δυνατό περισσότερα και την αποζημίωσή τους για τα χρόνια που χάνονται. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι αδικούνται κατάφωρα αυτοί που αφυπηρετούν σε δύο-τρία χρόνια, άμεσα. Άμεσα!

Πιστεύω με τις συνομιλίες που είχαμε με τον Υπουργό Άμυνας και το Υπουργείο Οικονομικών άρχισε να γίνεται αντιληπτό αυτό το θέμα, ότι υπάρχει άμεση αδικία για αυτούς τους υπαλλήλους οι οποίοι άμεσα αφυπηρετούν, ενώ μεσοπρόθεσμα θα λειτουργήσει κανονικά και θα υπάρξει ένα επιπλέον ποσό για αυτούς τους εβδομήντα, ογδόντα συμβασιούχους υπαξιωματικούς.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα κάναμε μια ισχυρή καινοτομία και καλύπτουμε τους συναδέλφους. Γίνεται μία νέα αρχή και οφείλουμε τα συγχαρητήριά μας ξανά στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και στο Υπουργείο Οικονομικών, που επιτέλους έφεραν αυτό το σχέδιο, αλλά και στην επιτροπή Οικονομικών και όλους τους συναδέλφους που, αν θέλετε, αν λειτουργούσαμε και αντιπολιτευτικά

και άλλως πως, δε θα είχαμε σήμερα αυτό το τελικό νομοσχέδιο ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Οκτώ λεπτά και τριάντα τέσσερα δεύτερα, κύριε Τρυφωνίδη.

Εν ηξέρω αν εσυμφώνησες και εσύ στον χρόνο, αλλά επαραβιάσες τον.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Έδωσέν μου ο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω ποιος σου έδωσε, κύριε. Λέω σας την ώρα, επειδή κάμνετε συμφωνίες μόνοι σας!

Το λοιπόν, ο επόμενος που θα αγορεύσει, οι τελευταίοι τέσσερις είναι Μυριάνθους, Παπαδούρης, Μουσιούττας και ο συνάδελφος ο Ονούφριος, οι τέσσερις που βλέπω.

Το λοιπόν, ξεκινούμε με τον συνάδελφο τον Ηλία Μυριάνθους από την Πάφο, της ΕΔΕΚ.

Κύριε Μυριάνθους,

ΗΛΙΑΣ ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χαιρετίζουμε και εμείς τη σημερινή ψήφιση του συνταξιοδοτικού σχεδίου του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα. Παρ' όλη την καθυστέρηση που υπήρχε στο να κατατεθεί στη Βουλή, θεωρούμε ότι είναι προς το συμφέρον του φορολογούμενου, σε σχέση με το τι ίσχυε με το προηγούμενο σχέδιο, διασφαλίζει και τη βιωσιμότητα του ταμείου, το οποίο είναι σίγουρα προς όφελος των εργαζομένων. Θα έλεγα ότι μέσα από αυτό το σχέδιο σίγουρα αναδεικνύονται και θετικά, αλλά την ίδια στιγμή και αρνητικά στοιχεία.

Θετικά, θα έλεγα, είναι ότι εντάσσονται σ' αυτό το σχέδιο και οι εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου στον δημόσιο και στον ημιδημόσιο τομέα. Θετικό, θα έλεγα, την ίδια στιγμή είναι το γεγονός ότι πλέον, σε ό,τι αφορά τη σύνταξη που λαμβάνουν οι υπάλληλοι για το οποίο θα έλεγα ότι υπήρχε μια εκμετάλλευση μέχρι σήμερα... Έπαιρναν σύνταξη με βάση τον τελευταίο τους μισθό, πράγμα το οποίο αρκετοί επιζητούσαν ή με τα μέσα που διέθεταν έπαιρναν προαγωγές. Αυτό οδηγούσε αυτόματα σε αύξηση του μισθού τους και την ίδια στιγμή μέσα σε μερικούς μήνες αφυπηρετούσαν, με αποτέλεσμα να παίρνουν αυξημένη σύνταξη. Ως εκ τούτου, με βάση το τι ρυθμίζει το νέο νομοσχέδιο, πλέον θα λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μισθός που έπαιρναν διαχρονικά από την ημερομηνία πρόσληψης μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησης. Την ίδια στιγμή θα λέγαμε ότι ένα από τα θετικά σημεία, που δεν υπήρχε στο αρχικό νομοσχέδιο και ρυθμίζεται, είναι το γεγονός ότι θα υπάρχει η λεγόμενη «Επιτροπή Επενδύσεων», για την οποία την ίδια στιγμή προνοείται και μία διαδικασία μέσα σε καθορισμένα πλαίσια επένδυσης. Ως εκ τούτου, δε θα τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα του ταμείου μέσα από αυθαίρετες επενδύσεις, τις οποίες πιθανότατα με την προηγούμενη ρύθμιση να μπορούσε να εκμεταλλευτεί ο εκάστοτε Υπουργός Οικονομικών.

Αρνητικά, θα έλεγα, είναι ότι δεν καλύπτονται από το συγκεκριμένο σχέδιο οι ήδη αφυπηρετήσαντες. Δεν καλύπτονται από το συγκεκριμένο σχέδιο δυστυχώς, λόγω και της καθυστέρησης που υπήρχε, οι εργαζόμενοι, θα έλεγα, ιδιαίτερα μια μερίδα εκπαιδευτικών, οι οποίοι δυστυχώς αφυπηρέτησαν, χωρίς να έχουν επωφεληθεί αυτού του συγκεκριμένου σχεδίου ή οποιουδήποτε άλλου σχεδίου, γιατί δεν είχαν συμπληρώσει τις μονάδες οι οποίες απαιτούντο, για να πάρουν ακριβώς αυτή τη σύνταξη.

Την ίδια στιγμή αναφέρθηκαν και από τον κ. Τρυφωνίδη και από άλλους συναδέλφους τα ζητήματα που προκύπτουν με ένα μέρος υπαξιωματικών του στρατού. Θεωρούμε ότι προβλήματα σίγουρα θα προκύψουν και θεωρώ ότι πρέπει και εμείς, αλλά και η οποιαδήποτε κυβέρνηση στο μέλλον διαπιστώσει τέτοιου είδους ζητήματα και αδικίες που θα προκύψουν να έρθουμε σε μία συναίνεση, η οποία σίγουρα δε θα θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του ταμείου, να ρυθμίσουμε όλα αυτά τα ζητήματα, τα οποία θα βρεθούν ενώπιόν μας.

Και τελειώνω ακριβώς με μια αναφορά, ότι ρυθμίζουμε αυτό το ζήτημα του δημόσιου τομέα, αλλά την ίδια στιγμή μεγάλο ζήτημα είναι να ρυθμιστούν και οι συντάξεις του ιδιωτικού τομέα. Είναι θεωρώ μία κατάφωρη αδικία, μία κοινωνική ανισότητα, όταν βλέπουμε ακριβώς να υπάρχουν σήμερα συντάξεις πείνας και ακριβώς εμείς, ως κοινοβούλιο, το ίδιο το κράτος να μην παίρνει μέτρα, για να μπορέσει ακριβώς να δώσει μια αξιοπρεπή σύνταξη σ' αυτούς που στη ζωή τους έχουν δώσει το άπαν των δυνάμεών τους, για να στήσουν αυτή την οικονομία μέσα σε δύσκολους καιρούς, που όλο αντιλαμβανόμαστε τι έχει περάσει αυτός ο πολύπαθος τόπος και λαός. Ευελπιστούμε ακριβώς ότι θα σταθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων, για να λύσουμε και αυτή την κοινωνική αδικία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυριάνθους.

Τεσσεράμισι λεπτά ο χρόνος σας.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Σταύρος Παπαδούρης από τους Οικολόγους.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θα είμαι πολύ σύντομος.

Δε θα μπω στην ουσία, γιατί τα συζητήσαμε πάρα πολλές φορές και στην επιτροπή και σε τηλεοράσεις και ούτω καθεξής. Απλώς, θα πω ότι χαίρομαι, γιατί κλείνει αυτό το θέμα, ένα δύσκολο τζιαι πολλά πολύπλοκο θέμα, το οποίο εκκρεμούσε εδώ και χρόνια. Κρίνω ότι φτάσαμε στο σημείο που έκλεισε την κατάλληλη στιγμή. Δηλαδή είμαστε στο σημείο όπου φτάσαμε σε πολύ λεπτές γραμμές και νομίζω ότι το αποτέλεσμα είναι αρκετά καλό, είναι αποδεκτό αποτέλεσμα.

Υπάρχουν κενά; Μπορεί να υπάρχουν. Εν νομίζω να καταφέρναμε να βρίσκαμε το τέλειο σύστημα! Όμως υπάρχει ένα καλό σύστημα, μια καλή νομοθεσία. Μπήκαν οι ασφαλιστικές δικλίδες όσον αφορά τη λειτουργία του ταμείου, που ήταν κάτι πολύ ευαίσθητο για μας τουλάχιστον, γιατί να θυμίσω ότι κάποτε είχαμε και τη λειτουργία του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων με όλα τα αρνητικά αποτελέσματα που είχαμε τζιαι, αν μη τι άλλο, αν εμείναν κάποια κενά, εδώ είμαστε να τα συζητήσουμε, αν χρειαστεί. Γι' αυτό λέω ότι νομίζω ότι έκλεισε η όλη συζήτηση την κατάλληλη στιγμή.

Απλώς, θα κλείσω, Πρόεδρε, λέγοντας ότι με στεναχώρια διαπιστώνω τζιαι 'γω ότι δυστυχώς έχουμε δημιουργήσει συνταξιούχους δύο ταχυτήτων -μεγάλη η διαφορά μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα- και ελπίζω ότι με τον ίδιο ζήλο που συγκεντρωθήκαμε να συζητήσουμε το συνταξιοδοτικό της κρατικής υπηρεσίας τζιαι του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ελπίζω με τον ίδιο ζήλο να συζητήσουμε κάποτε τζιαι το θέμα των ιδιωτικών συντάξεων. Γιατί το χάσμα είναι τεράστιο τζιαι δείχνει τα δόντια του αυτή τη στιγμή που περνούμε όλα τα θέματα ακρίβιας. Η κοινωνική ανισότητα μάς κλείνει το μάτι και περιμένει να τη διορθώσουμε.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ένα λεπτό και πενήντα δεύτερα ο αγαπητός Σταύρος.

Και θα περάσουμε στον συνάδελφο τον Μαρίνο τον Μουσιούττα.

Αγαπητέ Μαρίνο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ένα θέμα που ταλάνιζε κυρίως τη δημόσια υπηρεσία και τις συντεχνίες εδώ και μία δεκαετία τελικά, μετά που πέρασε από φουρτούνες, αλλά και ήρεμες περιόδους που δεν ασχολείτο κανένας μαζί του, κατάφερε με τη βοήθεια τόσο του Υπουργείου Οικονομικών, της κυβέρνησης, των συντεχνιών, αλλά και της αρμόδιας επιτροπής Οικονομικών και κατ' επέκταση της ολομέλειας σήμερα να βρει μια αίσια λύση. Ίσως να μην είναι η ιδανική λύση, όμως είναι μια λύση η οποία δίδει το αναφαίρετο δικαίωμα σε εργαζόμενους να έχουν συνταξιοδοτικά ωφελήματα, κάτι που στερούσαν για μια δεκαετία περίπου.

Τώρα, το νομοθέτημα που έχουμε δεν είναι τέλειο. Ακούστηκαν διάφορα μειονεκτήματα που υπάρχουν, όμως χαίρομαι που η ολομέλεια, οι συνάδελφοι έχουν συμφωνήσει -ή αυτό έχω τουλάχιστον αντιληφθεί- με τον φόβο ότι ίσως οποιεσδήποτε τροπολογίες μπορεί να κρίνουν το όλο νομοθέτημα αντισυνταγματικό, αρκέστηκαν σε αυτό που έχουμε ενώπιόν μας, που είναι μια τρομερή βελτίωση και, αν και εφόσον υπάρξουν ή διαφανεί ότι υπάρχουν μειονεκτήματα, εδώ είμαστε όλοι να τα ξαναδούμε.

Ξανά συγχαρητήρια σε όλους όσοι συνέβαλαν σ' αυτό και εύχομαι να υπάρχει και η ίδια ομοθυμία και ομογνωμία και σε άλλα θέματα, ούτως ώστε να μπορούμε να δείχνουμε το καλό πρόσωπό μας και όχι το κακό που έχουμε δείξει προηγουμένως!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Πιο λακωνικός ο συνάδελφος ο Μαρίνος, ένα λεπτό και είκοσι εννιά δεύτερα.

Τον λόγο θα πάρει ο Ονούφριος ο Κουλλά και να του θυμίσω ότι το κόμμα του βάλλει χρονικά πλαίσια. Να μεν πάθουμε «δάσκαλε, που δίδασκες και νόμο δεν κρατούσες»! Εννά δούμε τη συνέπεια του Δημοκρατικού Συναγερμού τώρα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το κόμμα παραμένει σταθερό...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε την απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή, για να κάμνουμε ό,τι θέλουμε!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τζιαι να καλωσορίσουμε τζιαι τον γενικό γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ, που είναι μαζί μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έσκει δίκαιο ο...

Κύριε Ονούφριε, ένα λεπτό.

Παρά το ότι έν' άκρωσ συντεχνιακό, μόνο δύο συντεχνίες είναι εδώ, η ΠΑΣΥΔΥ και η ΟΕΛΜΕΚ. Για τους άλλους εν υπήρχε ενδιαφέρον;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Έχουν εμπιστοσύνη εις τους βουλευτές, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, ο Ονούφριος.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από σήμερα πράγματι ανοίγει μία νέα σελίδα σε ό,τι αφορά τα συνταξιοδοτικά του δημοσίου τομέα και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, γιατί πράγματι θα έχουμε ένα καθολικό σύστημα για πρώτη φορά, χωρίς διακρίσεις, και η οποιαδήποτε διάκριση θα ήταν και αντισυνταγματική κατά την άποψή μου εκ προοιμίου. Άρα, έχουμε ένα καθολικό σύστημα από σήμερα που καλύπτει αναδρομικά τους εργαζόμενους και τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, φτάνει να υπηρετούν σήμερα που μιλάμε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή την κεντρική κυβέρνηση.

Θέλω να πω ότι η ειδοποιός διαφορά αυτού του συστήματος είναι ότι, εν σχέσει με το παλιό, παλιό που είχαμε -όι αυτό που ίσχυσε από το '11 μέχρι σήμερα- θα υπάρχουν συνεισφορές και από τους εργαζόμενους. Και αυτό είναι στοιχείο δικαιοσύνης, επειδή αναφέρεστε και σε συντάξεις του ιδιωτικού τομέα. Οι παλιοί, παλιοί δημόσιοι υπάλληλοι, για να λέμε τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη, έπαιρναν χωρίς να συνεισφέρουν τίποτε!

Θα συμφωνήσω απόλυτα -ήταν και δική μας ανησυχία- σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του ταμείου. Πράγματι, δεν πρέπει να κάνουμε ένα άλλο ταμείο που θα είναι η εύκολη χρηματοδότηση του όποιου Υπουργείου Οικονομικών, του όποιου Υπουργού Οικονομικών στο μέλλον. Θεωρώ ότι το διασφάλισαμε αρκετά, αλλά θα το παρακολουθούμε. Στο κάτω κάτω, δε θα έχει αποθεματικά από την πρώτη μέρα, θα το παρακολουθούμε και ό,τι χρειάζεται να κάνουμε πρέπει να το κάνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, γιατί, ναι, δεν πρέπει να δημιουργηθούν άλλες τρύπες πάλι σε ταμεία που θα καλύπτει μελλοντικά ο φορολογούμενος πολίτης.

Θέλω να πω ότι είναι πολύ σημαντικό κατά την άποψή μας πως, όταν λέμε «καθολικό», είναι καθολικό το ταμείο. Για πρώτη φορά οι αορίστου χρόνου εργαζόμενοι -γύρω στις πέντε-έξι χιλιάδες, που δεν είναι η ελίτ, που δεν είναι οι προνομιούχοι- θα ενταχθούν και θα έχουν με τα ίδια δικαιώματα, με τις ίδιες εισφορές, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις σύνταξη. Μετά που τους δώσαμε το δικαίωμα για προσαυξήσεις, εξίσωση των αδειών και πολλά άλλα πλεονεκτήματα που δεν είχαν καθόλου αυτοί οι άνθρωποι, τώρα τους δίνουμε για πρώτη φορά -και είναι στοιχείο δικαιοσύνης, λέω- και το δικαίωμα της συνταξιοδότησης.

Το ίδιο ισχύει και για τις εθελόντριες, πρώην εθελόντριες, όπως είπε ο κ. Τρυφωνίδης, το ίδιο ισχύει και για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς, αυτούς τους ανθρώπους που δε λέγονταν συμβασιούχοι υπαξιωματικοί. Κάναμε την ειδική νομοθεσία, τους δώσαμε και τη διέξοδο να υπάρχουν προαγωγές, μετά 'πού αρκετά χρόνια που δεν έπαιρναν τίποτε.

Κύριε Σιζόπουλε, τα ξέρετε νομίζω.

Πριν από τέσσερα-πέντε χρόνια άλλαξε και ο δρόμος, η δυνατότητα αυτών των ανθρώπων να παίρνουν προαγωγές. Τώρα, για πρώτη φορά, θα έχουν και σύνταξη από το δημόσιο και, για να λέμε πάλι τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη, από τα πενήντα επτά -όλοι οι άλλοι είναι από τα εξήντα πέντε- από τα πενήντα επτά, αλλά

δικαιωματικά, γιατί η πολιτεία αυτό θέλει, αυτό το όριο αφυπηρέτησης έταξε για αυτούς τους ανθρώπους.

Θέλω επίσης να πω πως όσοι όντως πρόλαβαν και αφυπηρέτησαν δεν είναι έπεια πτερόντα, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει επιστολή -εις διπλούν νομίζω- από τον Υπουργό Οικονομικών που λέει, ναι, θα δώσει εφάπαξ αποζημίωση. Και εδώ είμαστε να το παρακολουθήσουμε. Εμείς λέμε πως, όποιος και να είναι κυβέρνηση και όποιος και να είναι Υπουργός Οικονομικών, αυτή η δέσμευση της πολιτείας πρέπει να τιμηθεί στο έπακρον.

Η αλήθεια είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι πρόλαβαν και πήραν σύνταξη 'που τες Κοινωνικές Ασφαλίσεις, αγαπητοί συνάδελφοι. Θα ήταν μεγάλη δυσκολία να τους αφαιρέσεις -δούλεψαν μόνο λίγα χρόνια, έτσι;- από τες Κοινωνικές Ασφαλίσεις, να γίνει ο επαναυπολογισμός της σύνταξής τους, να πρέπει να πληρώνουν αναδρομικά πίσω, για να πάρουν κάτι περισσότερο απ' εδώ. Νομίζω η ρύθμιση της εφάπαξ αποζημίωσης όπως πρέπει να είναι -και λέω να το παρακολουθήσουμε- είναι η καλύτερη λύση.

Για ταμεία άλλα που έγιναν εις τους ημικρατικούς οργανισμούς, λέω, κύριε Τρυφωνίδη, ότι επίσης όποιος του ετάξαμε κάτι εννά πρέπει να το πάρει. Μπορεί να μην έχουν νέα μέλη, ένα ταμείο προνοίας, αλλά λιγοστεύουν και οι δυνητικές του υποχρεώσεις. Άρα, θα είναι βιώσιμο κατά την άποψή μου ούτως ή άλλως, αλλά το κράτος, αν χρειαστεί να διασφαλίσει αυτό που ο κάθε ένας πρέπει να έχει και βάσιμα είχε την προσδοκία να έχει, πρέπει να το διασφαλίσει.

Θα πω και για τον ιδιωτικό τομέα. Κοιτάξτε, θέλει μια μεγάλη μεταρρύθμιση το συνταξιοδοτικό με το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Συμφωνούμε όλοι επί αυτού, αλλά έχει μία αρχή που δεν ξέρω πόσο μπορούμε να την παραβιάζουμε, πως, όσο πιο πολλά δουλέψεις και όσο πιο πολλές εισφορές βάλεις, πρέπει να παίρνεις και μεγαλύτερη σύνταξη. Επειδή αυτό είναι δύσκολο θέμα, το ταμείο...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ναι, δεν έγινε η μεταρρύθμιση που ξεκίνησε στον κοινωνικό διάλογο. Εμείς αυτό που είπαμε, ό,τι ήταν πιο εύκολο να κάνουμε -ήταν και αιτήματα και από άλλα κόμματα, για να είμαι ειλικρινής- εκείνη η μικρή επιταγή με το επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου έχει αυξηθεί σημαντικά. Λέω, το επίδομα χαμηλοσυνταξιούχου ήταν και απαίτηση και άλλων κομμάτων, θυμάμαι ήταν και απαίτηση του Δημοκρατικού Κόμματος χαρακτηριστικά. Πριν δέκα χρόνια, το ανώτατο ποσό ήταν €150 για μικρή επιταγή, σήμερα φτάνει μέχρι και €369 και 35 000 χαμηλοσυνταξιούχοι έχουν πάρει μια αισθητή αύξηση, μπορώ να πω.

Αν με ρωτάτε, θα πρέπει -και κλείνω με αυτό- να δούμε και τις μεσαίες συντάξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που είναι οι άνθρωποι που συνεισέφεραν περισσότερο, είναι όμως λίγο πιο πάνω 'που τα όρια της φτώχειας και τους λέμε «δεν δικαιούστε τίποτε άλλο»!

Να 'στε καλά.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκλείσετε ακριβώς στα επτά λεπτά, δεν έφτασες τον κ. Τρυφωνίδη, κύριε Ονούφριέ μου.

Το λοιπόν. Ευχαριστώ πολύ όλους και προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός και πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Ίδρυση και έναρξη της ισχύος του Σχεδίου. Άρθρο 4.

Πραγματική ημερομηνία εισόδου. Άρθρο 5.

Δικαίωμα ένταξης στο Σχέδιο μόνιμου υπαλλήλου που επαναδιορίζεται στην κρατική υπηρεσία ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Άρθρο 6.

Δικαίωμα επανένταξης στο Κυβερνητικό Σχέδιο Συντάξεων ή σχέδιο συντάξεων όμοιο με το Κυβερνητικό. Άρθρο 7.

Δικαίωμα ένταξης στο Σχέδιο των μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που έχουν ήδη ενταχθεί σε Ταμείο Προνοίας. Άρθρο 8.

Μεταφορά ποσού από Ταμείο Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο. Άρθρο 9.

Ίδρυση Ειδικού Ταμείου Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων. Άρθρο 10.

Σκοπός ίδρυσης Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 11.

- Πόροι του Ειδικού Ταμείου. Άρθρο 12.
- Χρέωση Ειδικού Ταμείου Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων. Άρθρο 13.
- Ποσοστό χρηματοδότησης. Άρθρο 14.
- Αναδρομική καταβολή ποσοστού χρηματοδότησης από μέλος του Σχεδίου. Άρθρο 15.
- Αναδρομική καταβολή ποσοστού χρηματοδότησης από τον εργοδότη. Άρθρο 16.
- Επενδύσεις. Άρθρο 17.
- Τεχνικά αποθεματικά. Άρθρο 18.
- Ετοιμασία ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Άρθρο 19.
- Δημοσίευση εκθέσεων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και υποβολή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 20.
- Αναπροσαρμογή ποσοστού χρηματοδότησης. Άρθρο 21.
- Επιβολή χρεώσεων στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Άρθρο 22.
- Χορήγηση συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Άρθρο 23.
- Μη εκχώρηση συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Άρθρο 24.
- Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος. Άρθρο 25.
- Συντελεστής σύνταξης και εφάπαξ ποσό. Άρθρο 26.
- Περιπτώσεις χορήγησης συνταξιοδοτικών ωφελημάτων. Άρθρο 27.
- Αφυπηρέτηση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου, ειδικών αστυνομικών, συμβασιούχων υπαξιωματικών και αποφοίτων Δασικού Κολλεγίου. Άρθρο 28.
- Αφυπηρέτηση πριν από τη συμπλήρωση πενταετούς υπηρεσίας. Άρθρο 29.
- Ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης. Άρθρο 30.
- Θεμελιωτική και συντάξιμη υπηρεσία. Άρθρο 31.
- Υπολογισμός συντάξιμης υπηρεσίας. Άρθρο 32.
- Επιστροφή Ταμείου Προνοίας, σύνταξης και φιλοδωρήματος. Άρθρο 33.
- Εφαρμογή ειδικών διατάξεων σε σχέση με τα μέλη του Στρατού. Άρθρο 34.
- Αναγνώριση προηγούμενης υπηρεσίας. Άρθρο 35.
- Σύνταξη σε περίπτωση κατάργησης θέσης ή αναδιοργάνωσης. Άρθρο 36.
- Αύξηση σύνταξης σε περίπτωση αφυπηρέτησης λόγω ασθένειας. Άρθρο 37.
- Τερματισμός υπηρεσίας για λόγους δημόσιου συμφέροντος. Άρθρο 38.
- Συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε περίπτωση πειθαρχικής ποινής αναγκαστικής αφυπηρέτησης. Άρθρο 39.
- Αφυπηρέτηση λόγω αναίτιας υπηρεσιακής ανεπάρκειας ή ακαταλληλότητας. Άρθρο 40.
- Αφυπηρέτηση για ανάληψη δημόσιου λειτουργήματος. Άρθρο 41.
- Συνταξιοδοτικά ωφελήματα μελών του Σχεδίου που παραιτούνται από την κρατική υπηρεσία ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα με σκοπό να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα σε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε άλλο κράτος μέλος ή σε διεθνή οργανισμό. Άρθρο 42.
- Δικαίωμα μεταφοράς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο συνταξιοδοτικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 43.
- Δικαίωμα μεταφοράς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από το συνταξιοδοτικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Άρθρο 44.
- Οικειοθελής πρόωρη αφυπηρέτηση. Άρθρο 45.
- Αναλογιστική μείωση συντάξεων. Άρθρο 46.
- Σύνταξη σε περίπτωση αφυπηρέτησης λόγω αναπηρίας. Άρθρο 47.

Φιλοδώρημα όταν το μέλος του Σχεδίου αποβιώσει στην υπηρεσία ή μετά την αφυπηρέτησή του. Άρθρο 48.

Συντάξεις σε εξαρτωμένους μέλους του Σχεδίου που απεβίωσε κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του. Άρθρο 49.

Συντάξεις σε εξαρτωμένους μέλους της Αστυνομίας ή μέλους της Πυροσβεστικής που απεβίωσε κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του. Άρθρο 50.

Εφαρμογή του Μέρους VI του παρόντος Νόμου. Άρθρο 51.

Συντάξεις οικογενειών. Άρθρο 52.

Σύνταξη χήρας. Άρθρο 53.

Υπολογισμός σύνταξης χήρας. Άρθρο 54.

Σύνταξη τέκνων. Άρθρο 55.

Υπολογισμός και τρόπος καταβολής σύνταξης τέκνων. Άρθρο 56.

Τιμαριθμική και γενική αύξηση των συντάξεων. Άρθρο 57.

Μείωση ωφελημάτων περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Άρθρο 58.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 59.

Ειδικές διατάξεις σε σχέση με την εφαρμογή των άρθρων 5 και 93 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Άρθρο 60.

Εφαρμογή ειδικών διατάξεων σε σχέση με τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού Δημόσιου Πανεπιστημίου. Άρθρο 61.

Βεβαίωση ζωής και αποδεικτικά μέσα. Άρθρο 62.

Βεβαίωση υπηρεσίας. Άρθρο 63.

Εξουσία για παράταση χρόνου. Άρθρο 64.

Προθεσμία μεταφοράς στο Ειδικό Ταμείο οφειλόμενων ποσών από τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Άρθρο 65.

Πρόσθετο τέλος για εκπρόθεσμη μεταφορά ποσού στο Ειδικό Ταμείο από οργανισμό. Άρθρο 66.

Χρόνος έναρξης καταβολής ποσοστού χρηματοδότησης. Άρθρο 67.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τέσσερις, ομόφωνα.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 67 εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τέσσερις, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο της πολιτείας.

Και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή άρθρου 8. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 13Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί αμέσως το αποτέλεσμα μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ σαράντα δύο, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τουτέστιν, με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, αγαπητοί συνάδελφοι.

Και το αποτέλεσμα, αγαπητέ Νίκο, είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τέσσερις, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο της πολιτείας, της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τώρα πάμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα. Τιλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €5.868.400 και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών, για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του οργανισμού για το έτος 2022 είναι ανεπαρκής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Ηλίας Μυριάνθους

Χάρης Γεωργιάδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Άριστος Δαμιανού

Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 και 28 Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, καθώς και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στη συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστοφίδης και Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του ΚΟΑ συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €5.868.400, για τη διενέργεια δαπανών για σκοπούς για τους οποίους η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του οργανισμού για το έτος 2022 είναι ανεπαρκής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι συμπληρωματικές πιστώσεις που απαιτούνται αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Εργασίες κατασκευής του νέου γηπέδου Λεμεσού (€4.000.000).
2. Επιχορηγήσεις αθλητικών φορέων για την κάλυψη χαριστικών παροχών σε αθλητές (€420.000) και προπονητές (€115.000) που είχαν αξιόλογες επιδόσεις στους Ολυμπιακούς του Τόκιο και σε παγκόσμια πρωταθλήματα.
3. Υλοποίηση εξωτερικών βελτιωτικών έργων στο στάδιο ΓΣΖ (€600.000).
4. Αγορά επίπλων και εξοπλισμού ιδιόκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων και συγκεκριμένα για τις ανάγκες του Ποδοσφαιρικού Γηπέδου Λεμεσού (€500.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, οι αρμόδιοι εκπρόσωποι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του και προέβησαν σε περαιτέρω επεξηγήσεις επί των προτεινόμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, στη βάση σχετικών ερωτήσεων που είχαν τεθεί από μέλη της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες;

Δεν υπάρχουν.

Ωραία!

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού ύψους €5.868.400 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα εννέα, μία ψήφος εναντίον και τρεις δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

Με αποτέλεσμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τρεις και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 μέχρι και 22 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2009 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2010 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2011 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2012 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2013 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2014 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2015 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2016 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2017 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2018 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2019 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2020 Νόμος του 2022», «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022» και «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 9 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2009 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 10 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2010 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 11 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2011 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 12 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2012 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 13 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2013 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2014 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2015 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2016 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Ανεξάρτητος βουλευτής.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 17 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2017 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 18 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2018 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 19 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2019 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 20 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2020 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 21 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2021 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 22 θέματος είναι η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2022 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Ονούφριος Κουλλά

Σάβια Ορφανίδου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Ηλίας Μυριάνθους

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 και 28 Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η τροποποίηση των νόμων του κρατικού προϋπολογισμού των ετών 2009 μέχρι 2022 με στόχο την αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 της θέσης υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας σε αυτήν του Υγειονομικού Λειτουργού στη βάση σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τα νομοσχέδια, στο πλαίσιο του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμου (Αρ. 4) του 2009 [Ν. 53(ΙΙ)/2009] και με σκοπό την υλοποίηση συμφωνίας που επιτεύχθηκε στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού (ΜΕΠ) στις 11 Ιουνίου 2008, μετά από μελέτη διαζευκτικών προσόντων στην Υγειονομική Υπηρεσία από την οποία προέκυψε ότι τα απαιτούμενα προσόντα για την εκτέλεση των καθηκόντων του Υγειονομικού Επιθεωρητή [Κλ. Α5(2^η βαθμ.), Α7 και Α8(i)] είναι πανεπιστημιακού επιπέδου, επτά κενές θέσεις Υγειονομικού Επιθεωρητή [Κλ. Α5(2^η βαθμ.), Α7 και Α8(i)] και σαράντα μία μόνιμες θέσεις Υγειονομικού Επιθεωρητή [Κλ. Α5(2^η βαθμ.), Α7 και Α8(i)], οι κάτοχοι των οποίων κατά την 11^η Ιουνίου 2008 κατείχαν πανεπιστημιακό προσόν σε θέμα που προβλέπεται στο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Υγειονομικού Λειτουργού (Κλ. Α8, Α10 και Α11), μετονομάστηκαν και αναβαθμίστηκαν σε Υγειονομικούς Λειτουργούς (Κλ. Α8, Α10 και Α11).

Ειδικότερα, η υπό αναφορά συμφωνία προνοούσε μεταξύ άλλων την αναβάθμιση, μετονομασία και μεταφορά αριθμού θέσεων από την τεχνική στην επιστημονική δομή, νοουμένου ότι οι κάτοχοι κατείχαν τα απαιτούμενα πανεπιστημιακά προσόντα κατά την 11^η Ιουνίου 2008.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, εννέα υπάλληλοι της Υγειονομικής Υπηρεσίας διορίστηκαν στη θέση Υγειονομικού Επιθεωρητή [Κλ. Α5(2^η βαθμ.), Α7 και Α8(i)] σε μεταγενέστερη ημερομηνία από αυτήν που προνοούσε η συμφωνία που επιτεύχθηκε στη ΜΕΠ και πριν από την ψήφιση του προαναφερόμενου νόμου (ημερομηνίες διορισμού των επηρεαζόμενων υπαλλήλων η 1^η Δεκεμβρίου 2008 και η 2^η Απριλίου 2009), ενώ

κατείχαν πανεπιστημιακό προσόν σύμφωνα με το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Υγειονομικού Λειτουργού.

Η διευθύντρια των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας υπέβαλε αίτημα στις 23 Σεπτεμβρίου 2009 για αναβάθμιση των εννέα υπαλλήλων, το οποίο δεν ικανοποιήθηκε, εφόσον η συμφωνία που επιτεύχθηκε στη ΜΕΠ προέβλεπε τη μεταφορά στην επιστημονική δομή μόνο των υπαλλήλων που υπηρετούσαν τη δεδομένη χρονική στιγμή της επίτευξης της συμφωνίας, ήτοι την 11^η Ιουνίου 2008.

Στη συνέχεια οι επηρεαζόμενοι υπάλληλοι προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο αποφάσισε στις 10 Αυγούστου 2015 ότι η άρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να αναβαθμίσει τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους στη θέση Υγειονομικού Λειτουργού (Κλ. Α8, Α10 και Α11), όπως έγινε και με τους υπόλοιπους Υγειονομικούς Επιθεωρητές [Κλ. Α5(2^η βαθμ.), Α7 και Α8(i)], ακυρώνεται για λόγους παράβασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπέβαλε αναθεωρητική έφεση, την οποία όμως απέρριψε το Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφασή του για άνιση μεταχείριση εις βάρος των υπό αναφορά υπαλλήλων.

Συνεπώς, με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία η Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 104/2015 της Κυπριακής Δημοκρατίας απορρίφθηκε και η πρωτόδικη απόφαση επικυρώθηκε και σε συνέχεια καθοδήγησης που λήφθηκε από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, με τα υπό αναφορά νομοσχέδια προωθείται η αναβάθμιση με αναδρομική ισχύ από τη 17^η Ιουλίου 2009 εννέα υπαλλήλων της Υγειονομικής Υπηρεσίας που κατέχουν σήμερα τη θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή 2^{ης} Τάξεως [Κλ. Α9(i)] στη θέση Υγειονομικού Λειτουργού (Κλ. Α8, Α10 και Α11).

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, το συνολικό κόστος για την αναβάθμιση των εν λόγω υπαλλήλων, στη βάση συμφητισμού μεταξύ των μισθών που αυτοί λαμβάνουν από το 2009 με τους μισθούς που δικαιωματικά θα λάμβαναν, εάν τοποθετούνταν έκτοτε στην επιστημονική δομή, ανέρχεται στις €125.000 και ανάλογη ρύθμιση προωθείται με κυβερνητική τροποποίηση στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού για το 2023.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2009 Νόμος του 2022.
2. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2010 Νόμος του 2022.
3. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2011 Νόμος του 2022.
4. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2012 Νόμος του 2022.
5. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2013 Νόμος του 2022.
6. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2014 Νόμος του 2022.
7. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2015 Νόμος του 2022.
8. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2016 Νόμος του 2022.
9. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2017 Νόμος του 2022.
10. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2018 Νόμος του 2022.
11. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2019 Νόμος του 2022.
12. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2020 Νόμος του 2022.
13. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022.
14. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, αφού δεν έχουμε, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 9 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 10 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 11 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 12 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 13 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 02102 «Βασικοί Μισθοί» της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 17 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 18 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 19 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 20 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 21 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της Ομάδας Άρθρων 02100 «Κρατικοί Υπάλληλοι» του Κεφαλαίου 22.02 του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τα επόμενα θέματα είναι τα θέματα με τους αριθμούς 23 μέχρι 29, έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», «Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022», «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022», «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022». Αφορούν όλα προτάσεις νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ-Σοσιαλιστικό Κόμμα και Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων.

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 23 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 24 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Εισπράξεως Φόρων Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 25 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 26 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Χαρτοσήμων Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 27 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 28 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος
Χρύσης Παντελίδης
Χάρης Γεωργιάδης
Ονούφριος Κουλλά
Σάβια Ορφανίδου
Αντρέας Καυκαλιάς

Χρίστος Χριστοφίδης
Σωτήρης Ιωάννου
Αλέκος Τρυφωνίδης
Μη μέλη της επιτροπής:
Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τις προτάσεις νόμου του επισυνημένου παραρτήματος, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων από τους κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριο Κουλλά και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και Αλέκο Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και την 21^η Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, και του Cyprus VAT Association (CYVA).

Ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός των προτεινόμενων νόμων που αναφέρονται στο επισυνημένο παράρτημα είναι η τροποποίηση των αντίστοιχων βασικών νομοθεσιών, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 η ισχύς των υφιστάμενων ρυθμίσεων που αφορούν στην παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και κινήτρων που παραχωρήθηκαν με σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση των αναδιαρθρώσεων δανείων οι οποίες λήγουν την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Όπως είναι γνωστό, οι φορολογικές ελαφρύνσεις και τα κίνητρα που παραχωρούνται στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης δανείων αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Μη καταβολή εξόδων χαρτοσήμων που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση δανείων μέχρι το ποσό των υφιστάμενων οφειλών.
2. Μη επιβολή φόρου κεφαλαιουχικών κερδών.
3. Μη καταβολή τελών μεταβίβασης στην περίπτωση μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας επ' ονόματι του δανειστή.
4. Μη επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας σε περίπτωση λογιστικού κέρδους και/ή πλασματικού μερίσματος.
5. Μεταφορά εμπράγματος βάρους, σε περίπτωση απόκτησης ακινήτου από τον δανειστή στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης δανείου, κατά τη μεταβίβαση του ακινήτου από τον δανειολήπτη στον δανειστή.
6. Εξαίρεση από τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος οποιουδήποτε οφέλους, πλεονάσματος, κέρδους ή ζημιάς προσώπου που προκύπτει στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης δανείου.

Στο στάδιο της συζήτησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων νόμων, δηλώντας παράλληλα ότι η μέχρι στιγμής εφαρμογή των εν λόγω κινήτρων έχει συμβάλει στην προώθηση των αναδιαρθρώσεων και στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου συμφώνησαν επίσης με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων.

Οι εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και του CYVA δεν εξέφρασαν οποιαδήποτε διαφωνία ως προς τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νόμων.

Ο ΣΕΛΚ εξέφρασε γραπτώς τη σύμφωνη γνώμη του επί των προτεινόμενων νόμων στις 18 Νοεμβρίου 2022.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του μέλους της βουλευτή της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων, τάχθηκε υπέρ της ψήφισης των προτάσεων νόμου σε νόμους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των προτάσεων νόμου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
2. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022.
4. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
5. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022.
6. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
7. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 23 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 23 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 24 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 24 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 25 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 25 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 26 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 26 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 27 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 27 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 28 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 28 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 29 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, η υπ' αριθμόν 29 πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2023 Νόμος του 2022». Για το θέμα υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων για το οικονομικό έτος 2023.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος
Βαλεντίνος Φακοντής
Νίκος Σύκας
Νίκος Γεωργίου

Πάνικος Λεωνίδου
Χρίστος Σενέκης
Μαρίνος Μουσιούπτας
Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ).

Ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €2.935.473 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Οι δαπάνες του ΚΥΠΕ αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού (€2.161.283), αμοιβές και άλλα ωφελήματα (€329.600), καθώς και άλλες διοικητικές δαπάνες (€433.990), οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων δαπάνες για ενοίκια, ανέγερση κτιρίου, τεχνολογική αναβάθμιση, συνδρομές, συντήρηση εξοπλισμού, καθώς και δαπάνες για ναύλα και άλλα έξοδα συνεδρίων και αποστολών για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό.

Τα έσοδα του ΚΥΠΕ προέρχονται κυρίως από τη δημόσια ενίσχυση, από συνδρομές εφημερίδων, ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών, πρακτορείων ειδήσεων, ξένων πρεσβειών, της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, από κρατικές συνδρομές για την πρόσβαση των υπουργείων και των κρατικών και πολιτειακών φορέων στις υπηρεσίες του ΚΥΠΕ, καθώς και από τη διάθεση στον εγχώριο τύπο της φωτογραφικής υπηρεσίας αυτού.

Ειδικότερα, τα κυριότερα έσοδα του ΚΥΠΕ αναλύονται ως ακολούθως:

1. Έσοδα από συνδρομητές [εφημερίδες, ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, πρακτορεία ειδήσεων, ξένες πρεσβείες, Βουλή των Αντιπροσώπων, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών (€260.000)].
2. Έσοδα από το κράτος:
 - α. συνδρομή της κυβέρνησης για πρόσβαση των υπουργείων και των κρατικών και πολιτειακών φορέων (€350.172),
 - β. διάθεση στον εγχώριο τύπο της φωτογραφικής υπηρεσίας του ΚΥΠΕ χωρίς χρέωση (€94.681).
3. Έσοδα από εμπορικές δραστηριότητες, ήτοι διαφημίσεις (€40.000).
4. Δημόσια ενίσχυση του πρακτορείου (€2.123.970).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2023 έχει καταρτιστεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές και εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών. Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η κρατική χορηγία που προβλέπεται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό υπερβαίνει κατά €11.073 την ανώτατη οροφή που καθορίστηκε στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για τον σκοπό αυτό αναφορικά με το έτος 2023 και η διαφορά που προκύπτει θα πρέπει να καλυφθεί από εξοικονομήσεις του εν λόγω υπουργείου.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με ορισμένες πρόνοιες του προϋπολογισμού και ενημερώθηκε από τους εκπροσώπους του ΚΥΠΕ για ζητήματα τα οποία άπτονται της λειτουργίας του.

Συναφώς, απαντώντας σε ερωτήσεις μελών της επιτροπής, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ΚΥΠΕ στοχεύει πρωτίστως στην ποιότητα και στην πληρότητα της ειδησεογραφικής κάλυψης στη βάση του οράματος και του στρατηγικού σχεδιασμού του και ως εκ τούτου λειτουργεί στα πρότυπα των μεγάλων διεθνών ειδησεογραφικών πρακτορείων.
2. Το οργανόγραμμα του ΚΥΠΕ αναθεωρήθηκε και θα υλοποιηθεί σταδιακά για σκοπούς βελτίωσης της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας, της διαφάνειας, του ελέγχου και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και εκσυγχρονισμού του πρακτορείου εν γένει.
3. Το ΚΥΠΕ ενίσταται στο γεγονός ότι δεν υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εσωτερικών η δημιουργία μίας νέας θέσης λειτουργού πληροφορικής, αίτημα το οποίο προέκυψε στο πλαίσιο της προωθούμενης τεχνολογικής αναβάθμισης του πρακτορείου.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών όπως μελετηθεί εκ νέου από την εκτελεστική εξουσία το ζήτημα της προώθησης της δημιουργίας μίας νέας θέσης λειτουργού πληροφορικής πάραυτα βάσει του νέου οργανογράμματος του ΚΥΠΕ για σκοπούς ενίσχυσης της

μετάβασης σε ψηφιακό περιβάλλον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το έτος 2023.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Βαλεντίνος Φακοντής	Χρίστος Σενέκης
Νίκος Σύκας	Μαρίνος Μουσιούππας
Νίκος Γεωργίου	Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Όπως είναι γνωστό, για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών στις 30 Νοεμβρίου 2022. Ωστόσο, σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Εσωτερικών κατέθεσε με επιστολή του προς την Πρόεδρο της Βουλής αναθεωρημένο κείμενο του υπό αναφορά προϋπολογισμού.

Υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης, η οποία διεξήχθη ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών στις 17 Νοεμβρίου 2022 για τον εν λόγω προϋπολογισμό, ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής διευθυντής του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) εξέφρασαν τη διαφωνία τους για το ότι δεν υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εσωτερικών η δημιουργία μίας νέας θέσης λειτουργού πληροφορικής, αίτημα το οποίο προέκυψε στο πλαίσιο της πρωθυόμενης τεχνολογικής αναβάθμισης του πρακτορείου.

Συναφώς, η επιτροπή κάλεσε το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Οικονομικών όπως μελετηθεί εκ νέου από την εκτελεστική εξουσία η προώθηση της δημιουργίας μίας νέας θέσης λειτουργού πληροφορικής πάραυτα βάσει του νέου οργανογράμματος του ΚΥΠΕ για σκοπούς ενίσχυσης της μετάβασής του σε ψηφιακό περιβάλλον.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, ανταποκρινόμενος στο προαναφερθέν αίτημα του προέδρου και των μελών της επιτροπής, κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του υπό αναφορά προϋπολογισμού προς αντικατάσταση του αρχικά κατατεθειμένου, κατόπιν λήψης σχετικής απόφασης επί του θέματος από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 30 Νοεμβρίου 2022, στο οποίο περιλήφθηκαν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις για τη δημιουργία της ως άνω αναφερόμενης νέας θέσης στο ΚΥΠΕ.

Υπό το φως των πιο πάνω, με βάση τις πρόνοιες του αναθεωρημένου κειμένου, ο προϋπολογισμός του ΚΥΠΕ για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €2.942.523 και έσοδα του ίδιου ύψους. Ως εκ τούτου, ο εν λόγω προϋπολογισμός παρουσιάζει αύξηση των δαπανών του πρακτορείου κατά €7.050 σε σχέση με τον αρχικά κατατεθειμένο προϋπολογισμό του για το έτος 2023.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το έτος 2023.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Ουδείς, ουδεμία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 30 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων ποσού που δεν υπερβαίνει τα €2.942.523 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από την ίδια ομάδα ή το ίδιο Κεφάλαιο δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εποχικών ή έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 7.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Άρθρο 8.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 9.

Λειτουργός υπεύθυνος για την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 10.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιονδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου.
Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ σαράντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 31 θέμα τιτοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 31 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνα Νικολάου, αναπλ. πρόεδρος

Χρίστος Σενέκης

Βαλεντίνος Φακοντής

Μαρίνος Μουσιούπτας

Νίκος Σύκας

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 21^η Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2023 προβλέπει έσοδα ύψους €1.748.150 και δαπάνες ύψους €2.038.596.

Τα έσοδα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου προέρχονται κυρίως από τα τέλη που εισπράττει η Αρχή για την εξέταση αιτήσεων παραχώρησης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών

οργανισμών, από τα τέλη επί των εσόδων των εν λόγω οργανισμών που εισπράττονται από τις διαφημίσεις, καθώς και από τα διοικητικά πρόστιμα που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών.

Οι δαπάνες της Αρχής αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, αποζημίωση της προέδρου και των μελών της Αρχής, αγορά και συντήρηση εξοπλισμού, έξοδα για υπηρεσιακά ταξίδια, διοργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων, συνδρομές σε διεθνείς και τοπικούς οργανισμούς, δικηγορικά έξοδα, ελεγκτικά δικαιώματα, έξοδα για την υλοποίηση προγράμματος για την παιδεία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός, δεδομένου ότι οι δαπάνες υπερβαίνουν τα έσοδα κατά €290.446. Συναφώς, το προϋπολογιζόμενο έλλειμμα αναμένεται να καλυφθεί από τα πλεονάσματα προηγούμενων ετών, τα οποία στο τέλος του έτους 2022 προβλέπεται να ανέλθουν σε €2.981.998.

Περαιτέρω, ο εν λόγω προϋπολογισμός παρουσιάζει συνολική αύξηση των δαπανών της Αρχής κατά €149.494 σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της για το έτος 2022, κυρίως λόγω της αύξησης των αποδοχών του προσωπικού της Αρχής και των δαπανών που αφορούν στην αγορά μηχανογραφικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού και στην καταβολή δικηγορικών εξόδων, λόγω της αυξημένης τάσης καταχώρισης προσφυγών εναντίον αποφάσεων της Αρχής.

Πέραν των πιο πάνω, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η μείωση των εσόδων της Αρχής κατά €145.400 αφορά την απώλεια εσόδων η οποία προέκυψε από τη διακοπή και μη ανανέωση τριών τηλεοπτικών εκπομπών, ήτοι δύο αθλητικών εκπομπών του παρόχου ψηφιακής τηλεόρασης CYTAVISION και μίας θεματικής εκπομπής τηλεαγοράς (telemarketing).

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις αναφορικά με ορισμένες πρόνοιες αυτού, καθώς και πληρέστερη ενημέρωση για τη λειτουργία της Αρχής.

Συναφώς, ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσε ότι με τη μετάβαση σε ψηφιακό περιβάλλον όσον αφορά τη λειτουργία των ραδιοφωνικών οργανισμών αναμένεται η εκδήλωση ενδιαφέροντος για περαιτέρω αδειοδοτήσεις στον τομέα αυτό, δεδομένου ότι θα υπάρχουν διαθέσιμες νέες ραδιοφωνικές συχνότητες. Επιπροσθέτως, επισήμανε ότι ενδεχόμενη αναθεώρηση των ισχυουσών νομοθετικών ρυθμίσεων αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη μετοχική δομή των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών θα συνδράμει στην προσέλκυση νέων επενδυτών στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Τέλος, ενημέρωσε την επιτροπή ότι επίκειται η αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ώστε τα διοικητικά πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων της νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών να μην περιλαμβάνονται ως έσοδα στον ετήσιο προϋπολογισμό της Αρχής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2023.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 31 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού που δεν υπερβαίνει τα €2.038.596 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 4.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και

εποχικών αναγκών. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 10.

Μισθοί αξιωματούχων και εργοδοτούμενων και συντάξεις συνταξιούχων. Άρθρο 11.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 12.

Τρόπος υπολογισμού υπερωριακής αποζημίωσης. Άρθρο 13.

Αγορά μηχανοκίνητου οχήματος από υπάλληλο, αξιωματούχο ή ωρομίσθιο προσωπικό. Άρθρο 14.

Χρησιμοποίηση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 15.

Πρόσληψη ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 16.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων. Άρθρο 17.

Αναθεώρηση επιδομάτων. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, μια ψήφος εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, μια ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε επί του συνόλου του νομοσχεδίου.

Και το αποτέλεσμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 32 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ-Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: Ανεξάρτητος βουλευτής.
Αποχή: Κωστής Ευσταθίου (ΕΔΕΚ-Σοσιαλιστικό Κόμμα), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρόντες:

Άριστος Δαμιανού, πρόεδρος

Νίκος Γεωργίου

Μαρίνα Νικολάου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Χρίστος Χριστοφίδης, εκπροσωπώντας

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

τον κ. Βαλεντίνο Φακοντή

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Σύκας

Μάριος Μαυρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €37.826.363 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία (€36.826.363) και από άλλες δραστηριότητες (€1.000.000).

Οι δαπάνες του ΡΙΚ για το έτος 2023 αφορούν δαπάνες για αποδοχές προσωπικού (€24.622.363), γενικά έξοδα και υπηρεσίες (€1.946.500), έξοδα προγραμμάτων (€7.378.000), συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων (€2.379.500), κεφαλαιουχικές δαπάνες (€1.200.000), καθώς και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€300.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ για το έτος 2023 είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο χρόνο και έχει καταρτιστεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές και εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών. Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στα εν λόγω στοιχεία, η κρατική χορηγία που προβλέπεται στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό υπερβαίνει κατά €253.247 την ανώτατη οροφή που καθορίστηκε στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών για τον σκοπό αυτό αναφορικά με το έτος 2023.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής υπέβαλαν ερωτήματα για ζητήματα που αφορούν μεταξύ άλλων στην ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και στην ακαταλληλότητα των υφιστάμενων χώρων στο πλαίσιο της εφαρμογής πολιτικής ασφάλειας και υγείας, στην εσωτερική έρευνα η οποία διεξήχθη αναφορικά με το εργασιακό περιβάλλον του ιδρύματος, στο ταμείο συντάξεων του ΡΙΚ, στις εργασιακές στρεβλώσεις αναφορικά με τους συνεργάτες αορίστου χρόνου και το μόνιμο προσωπικό του ιδρύματος, στην τηλεθέαση των προγραμμάτων της δημόσιας τηλεόρασης και στην προβολή ή ανάδειξη θεμάτων με ευρωπαϊκή διάσταση.

Επιπροσθέτως, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους ως προς την κατανομή τηλεοπτικού χρόνου σε κυβερνητικούς αξιωματούχους και κοινοβουλευτικά κόμματα, καθώς και την κάλυψη των δράσεων κοινοβουλευτικών κομμάτων, επισημαίνοντας την ανάγκη διασφάλισης της αμεροληψίας, της ελευθερίας του τύπου, της διαφάνειας και της δεοντολογίας, αλλά και της ισότιμης κάλυψης των πολιτικών κομμάτων, της Βουλής των Αντιπροσώπων, της κυβέρνησης, αλλά και ευρύτερα της κοινωνίας των πολιτών.

Συναφώς, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ δήλωσε ότι ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός παρουσιάζει για το έτος 2023 αύξηση στις δαπάνες προσωπικού, η οποία προήλθε από την εφαρμογή του νέου οργανογράμματος, καθώς και μείωση στις δαπάνες που αφορούν στα τηλεοπτικά προγράμματα, κυρίως λόγω της προβολής αθλητικών γεγονότων και πιο συγκεκριμένα του παγκόσμιου κυπέλου ποδοσφαίρου.

Επιπροσθέτως, αναφορικά με τα τεθέντα ζητήματα, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ και ο γενικός διευθυντής του ιδρύματος ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το ΡΙΚ οφείλει στο οικείο ταμείο συντάξεων ποσό ύψους περίπου €132 εκατομ., το οποίο τυγχάνει χειρισμού από το κράτος, ενώ, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών, το ίδρυμα θα καλύπτει τις ετήσιες συντάξεις μέσω του προϋπολογισμού του.
2. Για σκοπούς διενέργειας των απαιτούμενων μελετών για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, έχει περιληφθεί σχετική πρόνοια ύψους €200.000, παρότι το ποσό που αρχικά προτάθηκε από το ΡΙΚ για τον ίδιο σκοπό ήταν ύψους €500.000, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη θέση των αρμόδιων υπουργείων, το υπό αναφορά έργο αποτελεί προτεραιότητα, αλλά κρίνεται ότι η υλοποίησή του είναι σε πολύ πρώιμο στάδιο. Σε περίπτωση δε προκήρυξης αρχιτεκτονικού διαγωνισμού εντός του έτους 2023 ή ανάγκης έγκρισης πρόσθετων κονδυλίων για το εν λόγω έργο, με βάση τις διαβεβαιώσεις των αρμόδιων υπουργείων, ενδέχεται να υποβληθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός.
3. Το ΡΙΚ επικεντρώνεται στην αντικειμενική παρουσίαση όσων γεγονότων κρίνεται ότι αποτελούν είδηση στο πλαίσιο της επικαιρότητας και της ειδησεογραφίας, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν την εκτελεστική εξουσία.

4. Στην έρευνα που διενεργήθηκε για το εργασιακό περιβάλλον στο ΡΙΚ ανταποκρίθηκε μόνο το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εργαζομένων και τα ζητήματα που προκύπτουν στο πλαίσιο αυτό θα μελετηθούν περαιτέρω και θα τύχουν χειρισμού από τη διοίκηση και τη διεύθυνση του ιδρύματος, σε συνεργασία με τους εργαζομένους και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.
5. Κρίνεται αναγκαίο όπως η δημόσια τηλεόραση διασφαλίσει την ένταξη προγραμμάτων, τα οποία θα καλύπτουν μεταξύ άλλων πτυχές σε ό,τι αφορά την ευρωπαϊκή διάσταση, αλλά και θέματα οικονομίας.

Σημειώνεται ότι, σε μεταγενέστερο στάδιο, ο γενικός διευθυντής του ΡΙΚ απέστειλε στην επιτροπή, με επιστολή του, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, στοιχεία αναφορικά με την τηλεθέαση των τηλεοπτικών προγραμμάτων της δημόσιας τηλεόρασης.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το ΡΙΚ δεν έχετε;

Βλέπω ένα χέρι. Δύο χέρια.

Διότι, αν δε μιλήσει κανένας, εννά κατεβώ να μιλήσω εγώ!

Ποιος θα αγορεύσει; Ποιος προηγείται, κύριε; Πούντον;

Ο Χρίστος Χρίστου. Είναι Άριστος Δαμιανού, Αλεξάνδρα Ατταλίδου. Ακόμα δύο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τον προϋπολογισμό του κρατικού καναλιού, από την πλευρά μας θα τον στηρίξουμε, διότι θεωρούμε πως η κρατική τηλεόραση έχει να επιτελέσει ένα πολύ σοβαρό έργο, εάν λειτουργεί σωστά.

Παράλληλα όμως, θέλουμε να ενημερώσουμε και το σώμα, αλλά και τους πολίτες οι οποίοι μας παρακολουθούν για κάποια ζητήματα τα οποία μας αφορούν. Σε σχέση με τις παρουσίες πολιτικών κομμάτων σε τηλεοπτικές εκπομπές του ΡΙΚ για τον μήνα Σεπτέμβριο έχουμε καταγράψει -και έχω ούλλες τις παρουσίες μαζί μου- πως το ΕΛΑΜ καλέστηκε τέσσερις φορές μέσα σε έναν μήνα και αντίστοιχα κόμμα το οποίο έλαβε μικρότερα ποσοστά στις βουλευτικές εκλογές καλέστηκε δεκαπέντε φορές. Αυτό το παραθέτουμε, απλά και μόνο για να τονίσουμε την ανάγκη από την πλευρά της διοίκησης του κρατικού καναλιού να εκπροσωπούνται όλα τα κόμματα ανάλογα με την πολιτική τους δύναμη.

Επίσης είμαστε ήδη σε προεκλογική περίοδο, απομένουν δύο μήνες για τις προεδρικές εκλογές. Στις 22 Ιουλίου το κρατικό κανάλι σε ντιπέιτ το οποίο είχε, σε τηλεμαχία, κάλεσε τους κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Νίκο Χριστοδουλίδη και Ανδρέα Μαυρογιάννη, αποκλείοντας δηλαδή μόνο τη δική μας εκπροσώπηση από τους υποψήφιους οι οποίοι στηρίζονται από κοινοβουλευτικά κόμματα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος Ατταλίδου Αλεξάνδρα.

Κυρία Αλεξάνδρα, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πριν από λίγες μέρες λάβαμε ένα βιβλίο από τη διεύθυνση του ΡΙΚ με την ευκαιρία της συμπλήρωσης των εβδομήντα χρόνων του ΡΙΚ και γράφει στην εισαγωγή ότι «η δημόσια ραδιοτηλεόραση προσφέρει πολυεπίπεδα σε όλους, παρέχει ασφάλεια και εγκυρότητα στην πληροφόρηση, ψηλή ποιότητα στα προγράμματα, ποικιλότητα εκπομπών και πρόσβαση στον κάθε πολίτη, όπου και αν κατοικεί, στην Κύπρο ή στο εξωτερικό».

Θέλω να παρατηρήσω ότι τουλάχιστον οι εργαζόμενοι του ΡΙΚ δυστυχώς δε νιώθουν καμία ασφάλεια,

φαίνεται, γιατί από πρόσφατη έρευνα που έγινε το 53% δήλωσε ότι, αν μπορούσε να φύγει από το ΡΙΚ, θα έφευγε, το 41% δήλωσε ότι θα απέτρεπε συγγενικό του πρόσωπο να κάνει αίτηση, για να εργαστεί στο ΡΙΚ, και, βάσει των απαντήσεων που έδωσαν πολλοί άλλοι...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Πάλι διακόπτεεις, κύριε Θεμιστοκλέους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, να σε παρακαλέσω να μην...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Κύριε, όχι, όχι!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εντάξει, απολογούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, θα πάρεις τον λόγο και να πεις αυτό που θέλεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θα τα πούμε ύστερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χαίρομαι που απολογήθηκες στη συνάδελφό μου που τη διέκοψες.

Κυρία Ατταλίδου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Υπάρχουν πολλά κενά στην αξιολόγηση των υπαλλήλων. Πολλές φορές δεν υπάρχει καμία συνεργασία μεταξύ τμημάτων και υπάρχουν περιπτώσεις εργασιακού εκφοβισμού από τους επικεφαλής. Παράλληλα, μας είπαν ότι επικρατεί χάος και ότι κάποιοι δημιουργούν βασιλεία μέσα στο ΡΙΚ και υπάρχει ατιμωρησία και κανένας έλεγχος. Αποκάλεσαν το περιβάλλον στο οποίο εργάζονται τοξικό, με πάρα πολλούς να λένε ότι πλέον έχουν ιατρικά προβλήματα.

Ζητήσαμε φυσικά περισσότερες πληροφορίες γι' αυτό το θέμα, αλλά υπάρχουν και κάποια άλλα πράγματα που πρέπει να αρχίσουμε να λέμε, το τι είναι είδηση. Και δεν είναι είδηση κάθε φορά, όταν ξεκινά το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου με τη λέξη «ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε...» ή «ο κύριος τάδε είπε...». Πρέπει επιτέλους να αρχίσουμε να καταλαβαίνουμε τι είναι η είδηση. Δεν μπορεί π.χ. να γίνεται κάτι διεθνώς το οποίο επηρεάζει το παγκόσμιο και θα μας επηρεάσει και εμάς και να είναι όγδοο στη σειρά. Επιτέλους! Και θεωρώ ότι, όπως και στο παρελθόν, υπήρξαν πολλά πράγματα τα οποία μας κάνουν να ανησυχούμε για το ΡΙΚ, το σημερινό ΡΙΚ, όπως οι παρεμβάσεις για να κοπούν άτομα τα οποία θεωρούμε «εχθρικά» ως προς το αφήγημα το οποίο θέλουμε να περάσουμε στον κυπριακό λαό, δηλαδή να φοβόμαστε να δώσουμε βήμα σε ανθρώπους να μιλήσουν και να πουν την άποψή τους, ωσάν να ζούμε στο 1984 του George Orwell. Μία άποψη πρέπει να περνά.

Δεύτερον, θεωρώ ότι μια δημόσια τηλεόραση πρέπει να καλλιεργεί κουλτούρα και συνεργασίας και κατανόησης και πολιτισμού και βλέπουμε σε πάρα πολλά από τα ρεπορτάζ να χρησιμοποιείται λόγος ο οποίος φτάνει σχεδόν στη ρητορική μίσους κάποτε. Και θεωρώ ότι πρέπει πραγματικά να αρχίσουμε να ασχολούμαστε σοβαρά με αυτό το θέμα, διότι δημιουργούμε ένα πρόβλημα στην κοινωνία και μετά δε θα μπορούμε να το λύσουμε και θα στοιχίσει σε όλα τα δημοκρατικά κόμματα πολύ αυτή η ανοχή. Σε όλα τα δημοκρατικά κόμματα μιλώ, όπως στοιχίσε και σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Πρέπει να πω επίσης ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, όπως το λέμε, ανήκει στην Κύπρο και στους πολίτες, δεν ανήκει σε καμιά κυβέρνηση, δεν ανήκει σε κανέναν διευθυντή, δεν ανήκει σε κανένα συμβούλιο. Και είναι εδώ που λέμε εμείς ότι επιτέλους οι Πρόεδροι αυτού του κράτους, αυτός που έχουμε, αυτοί που θα έρθουν, πρέπει να αναγνωρίζουν ότι κάποιοι τομείς χρειάζονται και γνώση και εμπειρία και ευρύτητα πνεύματος, για να ηγηθεί κάποιος ενός τέτοιου οργανισμού, ο οποίος δε θα λογοκρίνει, επειδή κάποιος δεν του αρέσει, ο οποίος δε θα αποφασίζει τι είναι η είδηση, επειδή δεν του αρέσει η είδηση. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει έναν σκοπό, να υπηρετήσει το καλώς νοούμενο συμφέρον του κυπριακού λαού.

Εγώ θεωρώ ότι υπό τη μορφή τη σημερινή, με τους εκφοβισμούς που γίνονται, με παρεμβάσεις σε εκπομπές, με την περιθωριοποίηση ανθρώπων οι οποίοι αποδεδειγμένα -και το γνωρίζουμε όλοι μας- έχουν προσφέρει για χρόνια στη δημόσια τηλεόραση, γιατί κάποιοι έτσι θέλουν -και τους αποκαλούν μάλιστα και «κάστρα που πέφτουν»- θεωρώ ότι δεν εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο συμφέρον.

Εγώ προσωπικά θα τηρήσω αποχή σε αυτή την ψηφοφορία.

Ευχαριστώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ατταλίδου. Έχετε μιλήσει για πέντε λεπτά μόνο.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Θεμιστοκλέους ο Ανδρέας, από τη Λεμεσό, από την Πάχνα για την ακρίβεια.

Κύριε Θεμιστοκλέους, έχεις τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Μου φαίνεται ότι είναι η πρώτη φορά που θα είμαστε με την κ. Ατταλίδου 'πού την ίδια πλευρά.

Οι ραδιοτηλεοπτικές συχνότητες είναι εθνικός πλούτος, ανήκει στον λαό και διαχειριστής αυτού του πλούτου, σε ό,τι αφορά το ΡΙΚ, είναι το κράτος. Σε ό,τι αφορά τους υπόλοιπους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς επίσης είναι το κράτος και δεν είναι ιδιοκτησία προσωπική του καθενός, για να τη διαχειρίζεται όπως νομίζει, όπως του τηλεφωνήσουν, όπως του πουν. Αυτή η Βουλή με παλιό νόμο κατάφερε να περάσει νόμο με τον οποίο υποχρεώνει το ΡΙΚ να στέλνει μηνιαία αναφορά στη Βουλή για τις τηλεοπτικές εμφανίσεις πολιτικών προσώπων, κομμάτων και υποψηφίων σε μηνιαία βάση.

Το καλοκαίρι που πέρασε ζήτησα αυτά τα στοιχεία, τα πέρασα σε ένα πρόγραμμα εκεί μικρό και ένας που γνωρίζει τις πραγματικότητες σε αυτό τον τόπο, όταν δει τον πίνακα, το μόνο που θα πει είναι ότι κάποιιο εκεί στο ΡΙΚ θεωρούν ότι έν' δική τους ιδιοκτησία, δικό τους κτήμα, κάνουν ό,τι θέλουν. Για παράδειγμα, πρώτος σε «πωλήσεις» έν' ο κ. Πασιουρτίδης, μετά...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Η κ. Ατταλίδου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πρώτος σε «πωλήσεις» και εννοώ πενήντα-εξήντα εμφανίσεις! Μετά είναι ο κ. Δημητρίου, αλλά μπορεί να επικαλεσθεί την ιδιότητά του, ότι είναι εκπρόσωπος κόμματος. Λοιπόν, για να μην ασχοληθώ με άλλους, θα έρθω σε εσάς και σε μένα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Εσείς, κύριε Παπαδόπουλε, νομίζω είσατε μέσα στη μέση.

(Γέλια)

Εσύ, κύριε Κουλία, είσαι προτελευταίος, με δύο εμφανίσεις. 'Πού την ημέρα που εκλέχθηκες βουλευτής την τελευταία φορά έκαμες δύο εμφανίσεις, σε κάλεσαν σε δύο εμφανίσεις. Μπορεί να έν' τζιαι καλό δηλαδή! Λοιπόν, ο τελευταίος είμαι εγώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Τον κ. Κουλία δείχνει τον όμως που προεδρεύει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Άλλο τούτο.

Ο τελευταίος είμαι εγώ, μίαν εμφάνιση! Τζιαι το τραγικό ποιο είναι και η πλάκα; Για παράδειγμα, ας πούμε, ένας βουλευτής, οποιοσδήποτε, αναδεικνύει ένα μείζον ζήτημα σε αυτό τον τόπο, γίνεται φασαρία τζιαι κάθεται σπίτι του και βλέπει τέσσερις άσχετους με το θέμα βουλευτές να συζητούν για το θέμα που ανέδειξε ο βουλευτής, τον οποίο το ΡΙΚ δεν είχε την ευαισθησία να τον πάρει ένα τηλέφωνο να του πει «κύριε, εννά καλέσω τέσσερις να μιλήσουν για το θέμα, ε, έλα τζιαι εσύ, σιόρ.»! Δες φως τζιαι έμπα! Λοιπόν, αυτό το ΡΙΚ δε συνάδει με κανένα δημόσιο συμφέρον! Αυτό το ΡΙΚ θέλει κατάρρευση! Σπαταλούν τα χρήματα του κυπριακού λαού, για να βολεύουν και να βολεύονται βεβαίως, να βολεύουν τους φίλους τους και να βολεύονται οι ίδιοι.

Είπε η κ. Ατταλίδου ότι πολλοί 'πού αυτούς που εργάζονται στο ΡΙΚ, ρε παιδί μου, κουράστηκαν, δυσκολεύονται, ξεκινούν το πρωί τζιαι αναθεματίζουν τη μοίρα τους που εννά πάν' δουλειά στο ΡΙΚ τζιαι ότι δεν προτρέπουν τα παιδιά τους να δουλέψουν στο ΡΙΚ, θέλουν να τα βάλουν να δουλέψουν κάπου αλλού! Έτσι όνειρα εγώ εν είδα! Όσοι εμπήκαν μέσα, η πλειοψηφία τους, επκιάσαν κανέναν με το ζόρι, να του βάλουν το πιστόλι στον κρόταφο τζιαι να τον πάρουν στο ΡΙΚ να δουλεύει. Τζιαι, στο κάτω κάτω της γραφής, όποιου δεν του αρέσκει, ο δρόμος ανοικτός και τα σκυλιά δεμένα!

Αλλά αυτή η Βουλή, μαθημένη στην ανοχή, αν όχι για το ένα, για το άλλο, για το παρακάτω... Για να καταλάβετε, κύριε Πρόεδρε, ξέσπασε το σκάνδαλο με τον καθηγητή πανεπιστημίου, πρωτοβάθμιο, να

συλλαμβάνεται, να ανακρίνεται, να δικάζεται, να καταδικάζεται. Βέβαια, δεν είχε κάποιον εις το ΡΙΚ να δείξει την παραμικρή ευαισθησία, αν μη τι άλλο να περιγράψει τα γεγονότα τα οποία βουλευτής αυτής της Βουλής έβγαλε στη δημοσιότητα. Αλλά, όταν ο βουλευτής πάτησε μες σε απαγορευμένη ζώνη, πρώτη είδηση για τρεις ημέρες! Και απαντώ και στην κ. Ατταλίδου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Έτο τζιαι κάμνεις παράπνο. Εβάλαν σε...

(Γέλια)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όι, εν έχω παράπνο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εβάλαν σε πρώτον.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εν έχω κανένα παράπνο, κύριε Πρόεδρε. Η είδηση η πρώτη πάντα ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος... Έν' επί Μακαρίου. Εδώ όμως δεν είμαστε επί εποχής του Μακαρίου. Και το ερώτημα είναι ότι αυτές τις καταγγελίες που είπα τώρα για την κακή διαχείριση των συμμετεχόντων τις μετέφερα στον νέο διευθυντή του ΡΙΚ, στον νέο εκτελεστικό... Έσειε 'πού τον Μάιο που μάσιεται ο άθθρωπος να το διερευνήσει, ρε παιδί μου! Δηλαδή θεωρώ ότι έν' τόσο δύσκολο πράγμα να κάμει τον πίνακα, να τον δει; Του τον έστειλα κιόλας. Έν' τόσο δύσκολο; Και αυτός ο άνθρωπος, όποτε ανοίξει το στόμα του, μιλά για τη δημοκρατία. Μιλά για τη δημοκρατία!

Γι' αυτό σήμερα εγώ θα καταψηφίσω αυτό τον προϋπολογισμό τζιαι ας συνεχίσουν να γράφουν και να λένε ό,τι θέλουν. Εύχομαι την επόμενη φορά να γίνουν έξι βουλευτές, εφτά τζιαι, όταν γίνουν δεκαεφτά, τότε θα συνάξουν τον νου τους αυτοί οι κύριοι που βρίσκονται στο ΡΙΚ και κοροϊδεύουν και τη Βουλή και τον λαό και την κοινωνία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Ανδρέα.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Άριστος ο Δαμιανού από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Αγαπητέ Άριστε.

Και μετά έπεται ο κ. Νίκος Σύκας.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τον Πασιουρτίδη κακώς τον ανέφερες, διότι είναι αστέρας! Αρέσκει τους, παίρνουν τον, έν' καλό παιδί, έντζιε κάμνει του κανένας χαπτίριν, για να ξέρεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Καλά, κύριε, εμείς εγεράσαμεν; Εν εκατάλαβα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, κύριε, έτο, εβάλαν σε πρώτον τρεις ημέρες. Τρεις ημέρες έπαιζε.

Λοιπόν, κύριε Άριστε, συγγνώμη για τη διακοπή.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επειδή φέρω και την ιδιότητα του προέδρου της επιτροπής Εσωτερικών, θα παραμείνω στο θεσμικό ζήτημα για το οποίο συζητούμε και θα προσπεράσω το σταντ-απ κόμεντι που προηγήθηκε, διότι, όταν βουλευτής εκχυδαίζει την παρανομία, τότε επκιάσαμεν πάτο.

Και δικαιούστε να τοποθετηθείτε, χωρίς να σας έχω ονομάσει επί προσωπικού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θέλετε τώρα;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Παρακαλώ, σας επιτρέπω, ναι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μου επιτρέπετε;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εκθειάζω την παρανομία, είπατε;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εκχυδαΐζετε την παρανομία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εκχυδαΐζω την παρανομία;

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

«Επάτησα λλίο μες στα απαγορευμένα», ναι, αυτό είπατε. Γι' αυτό, επειδή εμείς πρέπει να είμαστε παράδειγμα προς μίμηση...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, είμαι παράδειγμα.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

... απορρίπτω με βδελυγμία το σταντ-απ κόμεντι που προηγήθηκε!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Είμαι παράδειγμα προς μίμηση...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Συγχαρητήρια!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ακούστε με! Όσοι παίρνουν πρόστιμα, πλερώνουν τα πρόστιμά τους, έστω και αν είχαν άλλες επιλογές να αμφισβητήσουν και τη Θήρα και την Αστυνομία. Ήμουν στον δρόμο, αγαπητέ μου κύριε. Ήμουν στον δρόμο, μες στον δρόμο και μες στους δρόμους δε γράφεται κανένας.

Άντε γεια!

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δε θα δώσω συνέχεια και γνωρίζω από τη Θήρα ακριβώς πού ήσασταν.

Λοιπόν, επί της ουσίας. Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι η δημόσια ραδιοτηλεόραση. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει το προνόμιο να προηγείται της ύπαρξης αυτής τούτης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και το ΡΙΚ έχει υποχρέωση να προασπίζεται, να προωθεί βασικές αρχές και αξίες της δημοκρατίας, όπως είναι η ελευθεροφωνία, όπως είναι η αποτροπή της πολιτικής ή άλλης λογοκρισίας, όπως είναι η ισότιμη μεταχείριση. Και με την ιδιότητα, ναι, της επιτροπής Εσωτερικών και του προέδρου πρέπει να καταγράψουμε μια σαφή προσπάθεια βελτίωσης ζητημάτων που αφορούν την οργανωτική διάσταση και ότι μετά 'πού πάρα πολλά χρόνια έχει καταρτιστεί ένα οργανόγραμμα με σοβαρές αδυναμίες, με αδικίες ενίοτε, με ανθρώπους που παραμένουν ως εργαζόμενοι πολλαπλών ταχυτήτων στο ΡΙΚ και, ναι, με διακρίσεις σε βάρος προσωπικού. Πρέπει όμως να πούμε ότι μετά 'πού πάρα πολλά χρόνια έχει γίνει αυτό το βήμα μπροστά.

Στη δική μας αντίληψη η πολιτική κάλυψη των ατόμων μας ως βουλευτών μάς αδικεί ως σώμα, όταν μετατρέπουμε το ζήτημα της δεοντολογίας του ΡΙΚ σε πόσο ατομικό χρόνο λάβαμε στο ίδρυμα, αν και ισχύει αυτό το πράγμα για πάρα πολλούς από εμάς, για πάρα πολλά κόμματα και πέραν του κόμματος της αριστεράς. Πολλοί άλλοι συνάδελφοι δικαιολογημένα δικαιούνται να καυτηριάσουν επιλεκτικές παρουσίες, καλύψεις κ.τ.λ. Θα αποφύγω να δώσω προσωπικά παραδείγματα, αν και έχουμε τεκμηρίωση η οποία θα ακολουθήσει στη συνέχεια. Αλλά είναι αλήθεια ότι κάποια πράγματα βγάζουν μάτι και δε θα σταθώ στα εξατομικευμένα ζητήματα, αλλά στα ζητήματα τα θεσμικά, τα πολιτικά.

Επειδή εκάμαμεν πάρα πολλά χρόνια σε αυτό το μετερίζι που ονομάζεται «πολιτική», οι λέξεις έχουν σημασία. Και βεβαίως -πέραν του ότι ξεκινά και τελειώνει με τον πρόεδρο και ενδιάμεσα διανθίζεται με τους

υπουργούς, διότι είδηση είναι η κυβέρνηση, είτε είναι ο πρόεδρος είτε το υπουργικό- όταν σε αναφορές υπουργού μπαίνει η λέξη «δήλωσε» και σε αναφορά βουλευτή, του όποιου βουλευτή, μπαίνει δίπλα το ρήμα «ισχυρίστηκε», αυτόματα αποδομήθηκε το περιεχόμενο. Επομένως, αυτά τα τεχνάσματα που καταγράφονται και στο ΡΙΚ, ειδικά στο ΡΙΚ δεν επιτρέπονται, διότι είναι κρατική ραδιοτηλεόραση. Είναι δημόσια ραδιοτηλεόραση. Και, κακά τα ψέματα, έχουμε καυτηριάσει -και θέλω να πω ότι επί τούτου συμφωνώ και με τον κ. Θεμιστοκλέους και με την κ. Ατταλίδου- το γεγονός ότι δεν επιτρέπεται να εφαρμόζονται δύο μέτρα και δύο σταθμά, αλλά την ίδια ώρα, όταν πρόκειται να εφαρμόσουμε δεοντολογία, να επικαλούμαστε κατά τρόπο δογματικούς κανονισμούς. Και να εξηγήσω τι εννοώ. Ασκήσαμε κριτική στην επιτροπή Εσωτερικών για το γεγονός ότι σε δύο σημαντικές ενημερωτικές ζώνες, η ώρα 2.00 μ.μ. και η ώρα 6.00 μ.μ., αποφασίστηκε έτσι ξαφνικά ότι δε θα παίζουν πολιτικές ειδήσεις προερχόμενες από τα κόμματα. Ρωτήσαμε τη διεύθυνση και το διοικητικό συμβούλιο. Εν υπάρχει απάντηση γιατί το έκαμαν. Μάλιστα, αντέδρασαν και συνάδελφοι προερχόμενοι, προς πίστη τους, από το κυβερνών κόμμα γι' αυτό που μόλις έχω αναφέρει.

Ποιος είναι ο ρόλος λοιπόν του ΡΙΚ; Είναι να μεταφέρει την είδηση αλώβητη, αυτούσια. Προφανώς, υπάρχει ένας κώδικας δεοντολογίας και μια Αρχή Ραδιοτηλεόρασης που καθορίζει τι είναι είδηση, αλλά, λυπούμαι πάρα πολύ, δεν είναι είδηση κατ' ανάγκη το τι λέει ένας υπουργός και σίγουρα είναι είδηση, όταν ένα κόμμα ασκεί κριτική στα κακώς κείμενα, κατά την άποψή μας, ως αντιπολίτευση της κυβέρνησης. Δε θα δώσω προσωπικό παράδειγμα, αλλά παράδειγμα των προηγούμενων δύο βδομάδων. Βοούσε η κοινωνία για το ζήτημα της συμπεριφοράς και της μεταχείρισης που έτυχαν ορισμένοι για το μαύρο κατασκοπευτικό βαν, για την παραγωγή και εξαγωγή κακόβουλων λογισμικών με ονόματα και διευθύνσεις, τίποτε από το ΡΙΚ. Τίποτε απολύτως! Ποιους προστάτευαν άραγε; Την αντιπολίτευση;

Άρα, επειδή είναι η δημόσια ραδιοτηλεόραση, επειδή εντοπίζουμε και καυτηριάζουμε κακώς έχοντα, αλλά παραμένει το ΡΙΚ η δημόσια ραδιοτηλεόραση, εμείς έχουμε επιλέξει συνειδητά και πρέπει να πω μετά από πολλή περισυλλογή να υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Αλλά κάποιοι εκεί που κάθονται στις καρέκλες τους στο κρατικό ίδρυμα δεν πρέπει να νιώθουν καθόλου άνετα, μα καθόλου άνετα, διότι συγκεκριμένες πράξεις και παραλείψεις τους πλήττουν την ίδια τη δημοκρατία στο τέλος της ημέρας· διότι η πολιτική λογοκρισία δεν είναι ίδιον δημοκρατικών καθεστώτων, είναι ίδιον αυταρχικών καθεστώτων και γι' αυτό ελέγχεται η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Δημοκρατικού Συναγερμού· διότι εκείνη διορίζει, εκείνη νουθετεί, εκείνη πιέζει, εκείνη ασκεί ενίοτε και λογοκρισία στην είδηση και, αν μας προκαλέσετε, θα απαντήσουμε με τεκμηρίωση όχι κατ' ανάγκη στην ολομέλεια της Βουλής. Έχουμε ως ΑΚΕΛ τεκμηρίωση γι' αυτά που λέμε, για παρεμβάσεις έξωθεν στο κρατικό κανάλι.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Άριστε.

Έξι λεπτά παρά τρία δεύτερα ο κ. Άριστος.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Γιώργος Λουκαΐδης, επίσης από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να βάλετε κάποιον άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να βάλουμε και κανέναν άλλο;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συγγνώμη, συγγνώμη.

Ο Νίκος ο Σύκας τι έγινε;

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Είμαι εδώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, σε διέγραψε ο πίνακας, κύριε.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Σηκώθηκα να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άτε, έλα, κύριε Σύκα.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,
Αγαπητοί φίλοι,
Βουλευτές και βουλευτρίες,
Να μην το ξεχνούμε!

Κύριε Πρόεδρε, εσείς, ως παλαιότερη караβάνα -και επικαλούμαι την εμπειρία σας και τη γνώση σας- έτσι... Ας πάμε πίσω να δούμε τι είναι τελικά το ΡΙΚ ως δημόσια ραδιοτηλεόραση από το 1960. Είχα την ευκαιρία από το 1992 να ζήσω, ίσως όσο κανένας άλλος σε αυτό το σώμα, το τι εστί ΡΙΚ λόγω σχέσης, φιλανθρωπικής μου δράσης, έξι μήνες. Είμαστε όλοι αυτόχειρες, ως δημόσια ραδιοτηλεόραση και ως, όλοι, θιασώτες της είδησης, ο καθένας από το δικό του μετερίζι, είτε θέλει να οικειοποιηθεί είτε θέλει να επιβάλει είτε θέλει να προσδώσει την οποιαδήποτε αξία.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε... Θα μείνω σε αυτό που ελέχθη και προηγουμένως. Ως δημόσια ραδιοτηλεόραση θα πρέπει να την αντιμετωπίζουμε με τον απαιτούμενο σεβασμό, αλλά και με την ίδια ευθύνη. Να θυμίσω ότι εμείς κρατούμε και το μαχαίρι, κρατούμε και το κόκαλο! Εμείς ρυθμίζουμε και τον κώδικα και τους κανόνες και όλα αυτά.

Εμείς θα στηρίζουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ και, στην παρουσία των εκπροσώπων του ΡΙΚ, θα αναφερθώ σε δύο μόνο πράγματα βελτίωσης. Το πρώτο είναι αυτό που ανέφερε προηγουμένως ο αγαπητός Άριστος όσον αφορά το θέμα γενικότερα της διοικητικής αναδιάρθρωσης και του οργανογράμματος. Ένα δεύτερο σημαντικό όμως είναι και η αξιοποίηση της περιοχής του ΡΙΚ, που επιτέλους -και εδώ θέλω να καλέσω το Υπουργείο Οικονομικών- επιτέλους το θέμα αξιοποίησης των χώρων του ΡΙΚ από μη ώριμο να μετατραπεί σε ώριμο.

Απ' εκεί και πέρα, βάλλω και ένα φιλολογικό ερώτημα: Ε, αν δεν υπήρχε το ΡΙΚ και εξαρτόμασταν όλοι από τα καθεστώτα οϊωνδήποτε άλλων τηλεοπτικών σταθμών; Όμως, χρειάζεται πάντοτε βελτίωση, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Νίκο.

Τον λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Λουκαΐδης.

Κύριε Λουκαΐδη, ήρθε η σειρά σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν δε θέλει να μιλήσει ο κ. Λουκαΐδης, να μιλήσω εγώ μόνο για ένα λεπτό, γιατί κάτι γράφει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Παιδείας, κύριε Μυλωνά, δικαιούσαι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Επειδή τον βλέπω ότι γράφει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κανένα πρόβλημα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Και επειδή εγώ ένα λεπτό εννά μιλήσω μόνο.

Κύριε Πρόεδρε, και λόγω επαγγέλματος ο Νίκος ο Κέττηρος και εγώ, νομίζω, είμαστε οι μόνοι δημοσιογράφοι -αν κάμνω λάθος, συγγνώμη- το λέω πάντα κάθε χρόνο. Και να μην υπήρχε ΡΙΚ, θα έπρεπε να το χτίσουμε από την αρχή και όπως είναι με τις στρεβλώσεις του. Για πολλούς λόγους, που αφορούν τη Δημοκρατία και κυρίως την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άλλως πως, θα είχαμε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό οι πραξικοπηματίες επήσαν πρώτα τζι αρπάξαν το.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Δεύτερον, με ερέθισε η κ. Ατταλίδου, όταν μίλησε για κάστρα. Τα κάστρα φτιάχνονται και κτίζονται από όλους μας. Ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω! Οπότε, να προσθέσω ακόμα μια κουβέντα και τελειώνω. Ήταν προεδρική η παρέμβαση και ήταν οι εποχές διαφορετικές. Σήμερα ένα από τα προβλήματα που έχουν όλοι οι συνάδελφοι δημοσιογράφοι είναι ακριβώς αυτό που συζητούμε εμείς σήμερα και ως δημοσιογράφος θα

μιλήσω. Αν τους αφήναμε ελεύθερους, κύριε Πρόεδρε, και δεν υπήρχε η ανάγκη εξάρτησης από τα κόμματα πλέον, που περνούν τους προϋπολογισμούς τους, 'πού το κυβερνών κόμμα σε ένα πάρε-δώσε με τα μεγάλα κόμματα ή τα μικρά κόμματα ή εμάς τους μικρομεσαίους, θα ήταν πολύ ευτυχείς οι δημοσιογράφοι, αν αξιολογούσαν αυτοί την είδηση και όχι οι κομματικές επιταγές ή επιταγές που έρχονται από αλλού.

Και τέλος, έτσι για την ιστορία, τα τελευταία θύματα αυτής της διαδικασίας είναι οι δημοσιογράφοι. Οπότε, παύσεις και διώξεις από το ΡΙΚ υπήρχαν πάντοτε, κυρία Ατταλίδου. Και υπάρχουν και διώξεις οι οποίες έχουν σχέση και με την περίφημη λογική του «όλοι δικαιούνται να μιλούν εκτός από σας».

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, κύριε Γιώργο Λουκαΐδη, τώρα είναι η σειρά σου σίγουρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλο που εκαλύφτηκα σε μεγάλο βαθμό από τον συνάδελφο, τον σύντροφο τον Άριστο Δαμιανού, θέλω να ξεκινήσω λέγοντας ότι εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, όπως ανελλιπώς πράττουμε και όλα τα προηγούμενα χρόνια, γιατί αυτή θεωρούμε ότι είναι στάση ευθύνης απέναντι στη δημόσια ραδιοτηλεόραση, αλλά και γιατί, ενώ έχουμε αυστηρή κριτική να διατυπώσουμε και, θεωρούμε, τεκμηριωμένη, για τον τρόπο που μας μεταχειρίζεται το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, εντούτοις δεν ξεχνούμε, πρώτον, τον ευρύτερο κοινωνικό ρόλο τζιαι την αποστολή του ιδρύματος, δεύτερον, ότι έχουμε να κάνουμε με εργαζομένους και, τρίτον, ίσως πιο σημαντικό, ότι δεν μπορεί η Βουλή να εκβιάζει ένα μέσο μαζικής ενημέρωσης και δη τη δημόσια ραδιοτηλεόραση, απειλώντας ή -πολύ περισσότερο, όχι απλώς απειλώντας και εκβιάζοντας- επιβάλλοντας τη βούλησή της, λόγω της εξάρτησης που έχει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα δυστυχώς μέχρι σήμερα από την κρατική χορηγία, η οποία εγκρίνεται τζιαι από τη Βουλή. Αυτό δε συνέβη από όλους σε όλες τις εποχές, θέλω να θυμίσω. Επιχειρήθηκε ο εκβιασμός παλαιότερα, όπως επιχειρήθηκαν και άλλα πράγματα, για να τραυματιστεί η κοινωνική αποστολή και ο κοινωνικός ρόλος του ΡΙΚ. Όταν για παράδειγμα δε θέλαμε, όπως γίνεται τώρα, να βλέπουμε σε ανοικτή ζώνη στους δέκτες μας από το ΡΙΚ το παγκόσμιο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου και θέλαμε να το κόψουμε από το να διεκδικεί τέθκοιου είδους διοργανώσεις. Ναι, το ποδόσφαιρο έν' κοινωνικό αγαθό, έτσι εκατάτησεν, έτσι είναι στην πράξη. Πάντα ήταν!

Λοιπόν, λέω, επειδή δεν είχαμε όλοι την ίδια συμπεριφορά και στάση... Και ξέρετε σε ποιους αναφέρομαι, α;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πάντα ήταν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έν' στη δεξιά πτέρυγα του κοινοβουλίου στην οποία αναφέρομαι! Την ίδια ώρα θεωρούμε ότι ακριβώς στο πλαίσιο του κοινωνικού του ρόλου και της αποστολής του το ΡΙΚ -και αυτά εκουβεντιάσαμεν και σε ξεχωριστή συνάντηση που είχαμε μαζί με τον πρόεδρο τζιαι τον γενικό διευθυντή του ιδρύματος πρόσφατα- πρέπει να δει πώς κάμνει αυτό που περιγράφηκε προηγουμένως, στο πλαίσιο του κοινωνικού ρόλου και της αποστολής του. Στοιχεία σημαντικά για το ανέβασμα της ποιότητας της κουλτούρας του λαού μας συνολικά, την προώθηση της φιλαναγνωσίας, την προώθηση του πολιτισμού μας, την προώθηση της χώρας μας γενικότερα, ως η δημόσια ραδιοτηλεόραση. Επιλογές στις συνεργασίες με πανεπιστήμια, με άλλους οργανισμούς κοινωφελείς. Σε επίπεδα που μπορεί να μην είναι τόσο εμπορικά, αλλά είναι κοινωνικά επωφελή. Τζιαι, για να πάω πίσω στη διασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας του ιδρύματος, ώστε να μην εξαρτάται 'πού καμιά κυβέρνηση ή 'πού καμιά συγκυριακή πλειοψηφία εντός του κοινοβουλίου, αυτό θα επιτρέψει με αποτελεσματικότερους όρους και τη δίκαιη, αντικειμενική, ισότιμη, αμερόληπτη μεταχείριση που πρέπει να τυγχάνουν οι ενημερωτικές εκπομπές τζιαι δραστηριότητες του ιδρύματος, οι οποίες πρέπει να ενισχυθούν· σημαντικά πρέπει να ενισχυθούν! Γιατί δηλαδή δύο τηλεοπτικά κανάλια να έχουν μόνο μια βραδινή εκπομπή ούλλον τον χρόνο, ούλλα τα προηγούμενα χρόνια; Αυτό κάμνει η ΕΡΤ; Ακόμα και τώρα που είναι εκλογές τζιαι που θα έπρεπε να αναπτυχθεί δημόσιος διάλογος σε όλα τα ζητήματα; Έχει την πολυτέλεια να το κάμει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου!

Δεύτερον, επειδή έγινε αναφορά, δε θα υποδείξουμε εμείς ασφαλώς τι αποτελεί ή τι πρέπει να αποτελεί είδηση. Αλλά, για να καταδείξουμε τζιαι να τεκμηριώσουμε αυτά που λέμε για τη δυσμενή διάκριση της οποίας τυγχάνει η αντιπολίτευση, τζιαι ιδιαίτερα το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης την τελευταία δεκαετία, παραπέμπουμε συνεχώς σε κάτι πολύ απλό. Ας κάνουμε μία σύγκριση της αντίστοιχης περιόδου, της σημερινής ή πριν ένα ή πριν δύο χρόνια, με το τι εσυνέβαιεν στους ίδιους μήνες και περίοδο της προπροηγούμενης διακυβέρνησης. Τότε αξιολογείτο ως είδηση κάθε ανακοίνωση που εβκάλλαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Εν συζητώ σωστά ή λάθος. Κάθε ανακοίνωση! Πέντε-έξι ανακοινώσεις και να ακολουθεί η απάντηση της κυβέρνησης. Δέστε τα δελτία ειδήσεων πώς ήταν τζιαι πώς επαίζαν. Τζιαι, αν κάμνω το παραμικρό λάθος, να απολογηθώ. Σήμερα δεν αξιολογείται καθόλου ως είδηση αυτό που λέει η αντιπολίτευση τζιαι ειδικότερα το

μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης. Ό,τι παίζει 'πού την κυβέρνηση αξιολογείται ως είδηση! Έκαμα καταγγελία πρόσφατα εκ μέρους του κόμματος τζιαι το κουβέντιασα και τούτο μαζί με τους φίλους της διοίκησης και της διεύθυνσης του ΡΙΚ. Στη συζήτηση για αναβολή του νόμου που αφορούσε την αναστολή των εκπονήσεων, στο κλείσιμο της παρέμβασής μου για τη νομοθεσία τζιείνην για την αναβολή, εκάλεσα να μεν συμβεί το ίδιο που συνέβη από κάποια κόμματα σε σχέση με το μουσείο Γρίβα. Παίζει δεκαπέντε δευτερόλεπτα αυτά που είπα εκ μέρους τους κόμματος -την αναφορά στον Γρίβα, ό για την αναβολή της συγκεκριμένης νομοθεσίας- παίζει εβδομήντα πέντε δευτερόλεπτα -έντζιε εννά το συζητήσουμε τωρά δαμαί, την ουσία- η απάντηση του κ. Σιζόπουλου. Δεκαπέντε δευτερόλεπτα εμείς, εβδομήντα πέντε δευτερόλεπτα ο κ. Σιζόπουλος! Ήμαστε υπό κατηγορία σε εκείνη την περίπτωση για εβδομήντα πέντε δευτερόλεπτα -δε συζητώ τώρα σωστά ή λάθος, άλλο είναι που λέω- τζιαι ενημερώνομαι εκ των υστέρων ότι οι τρεις ανακοινώσεις που έβγαλε το κόμμα για την υπόθεση τούτη, του μουσείου Γρίβα, δεν έπαιξαν ποτέ 'πού τις ενημερωτικές ζώνες του ΡΙΚ! Το μόνο πράγμα πό' παιξεν 'πού το δελτίο ειδήσεων και αξιολογήθηκε ως είδηση ήταν, σας παρακαλώ, τα εβδομήντα πέντε δευτερόλεπτα απάντησης που εδεχθήκαμεν -δεχθήκαμε τζιαι κριτική 'πού πάνω- από τον κ. Σιζόπουλο!

Καταλαβαίνουμε ότι είναι πολύ προβληματικός ο τρόπος που αξιολογούνται οι ειδήσεις από πλευράς κάποιων ιθυνόντων εκεί στο Τμήμα Ειδήσεων του ΡΙΚ, οι οποίοι, εν κανεί, εστείλαν μας τζιαι επιστολή τζι εθέλαν να βκουν τζιαι 'πού πάνω! Για πράγματα προφανή, σας παρακαλώ! Έν' ένα παράδειγμα 'πού τα πάρα πολλά, αμέτρητα που συμβαίνουν!

Οπόταν, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει κάποιοι να αντιληφθούν και εκείνοι τη δική τους ευθύνη απέναντι στην κοινωνία, απέναντι σε αυτό που ο νόμος επιτάσσει, αλλά τζιαι η ηθική επιτάσσει για πραγματικά ισότιμη, αντικειμενική, αμερόληπτη παρουσίαση των ειδήσεων και των πολιτικών δυνάμεων στη χώρα μας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφτά λεπτά και σαράντα έξι δεύτερα, κύριε...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Προσέξτε, παρακαλώ, πάρα πολύ. Η ώρα είναι 3.35 μ.μ. Βρισκόμαστε στο τριακοστό δεύτερο θέμα, συνεδριάζουμε πεντέμισι ώρες. Εκτός εκάμαμεν μία συμφωνία κυρίων σε ένα θεσμοθετημένο όργανο, άσχετα αν απαξιώνεται, ας μην το απαξιώνουμε εμείς οι ίδιοι. Τζιαι η παράκλησή μου είναι κυρίως προς το ΑΚΕΛ. Εμιλήσατε δεκαπέντε λεπτά, ενώ εδικαιούστων οκτώ, έχετε ακόμα δύο ομιλητές. Αίτημα, κύριε Πρόεδρε, θέλει τζιαι ο κ. Δημητρίου να μιλήσει τζιαι ο κ. Κουλλά τζιαι ο κ. Χατζηγιάννης, μου είπε, και η Σάβια... Παράκληση, διακόψετε τώρα τη συζήτηση και να πάμε για ψηφοφορία, γιατί στο τέλος θα μετατρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε κοινοβουλευτικέ εκπρόσωπε, σωστή η εισήγησή σου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ κάνουμε νομοθετικό έργο, μιλούμε για τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ και νομίζω οι συνάδελφοι δικαιούνται να ομιλήσουν. Εντάξει;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κρίσιμο το θέμα και δε θα το διακόψω, με όλο τον σεβασμό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να βάλετε το θέμα σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα το βάλω, μόλις ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Ναι.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή ακριβώς είχαμε κάνει μια συμφωνία για τους χρόνους. Από τα δεκαέξι επίμαχα, να τα αποκαλέσω έτσι, θέματα που είχαμε συμφωνήσει ότι εννιά μιλήσουμε, έχουμε καλύψει μόνο τα πέντε ή τα έξι. Ε, θέλετε να μείνουμε ως τα μεσάνυχτα, δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα, αλλά η εισήγηση η δική μας είναι να εφαρμόζεται αυστηρά αυτό που έχουμε συμφωνήσει με τους χρόνους και να μιλούμε για όσο χρόνο είχαμε συμφωνήσει για το κάθε θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή ο κύριος που κάθεται στην έδρα είναι ακριβοδίκαιος κύριος, δε θα δεχτώ... Εμιλήσαν κάμποσοι συνάδελφοι για το ΡΙΚ και τους άλλους να τους αποκλείσω; Θα ολοκληρωθεί η συζήτηση και στο επόμενο θέμα να βάλετε ποτα. Εντάξει; Στο επόμενο να βάλετε ποτα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, σας παρακαλώ! Θα ολοκληρωθεί η συζήτηση με τους συναδέλφους που έχουν δηλώσει. Θα παρακαλέσω να είναι σύντομοι.

Τον λόγο έχει... Ήταν ο Μαρίνος. Πού είναι ο Μαρίνος;

Κύριε Μουσιούττα, ήσουν πάνω, έλα. Σύντομες παρεμβάσεις, για να μην διαμαρτύρεται ο κ. Τορναρίτης.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δικαιούσαι ένα εσύ!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όντως, σωστά ανέφερε ο συνάδελφος ο Άριστος ότι το ΡΙΚ είναι συνυφασμένο με την ιστορία του τόπου και μάλιστα πριν τη Δημοκρατία το ΡΙΚ υπήρχε. Είναι ένα ίδρυμα το οποίο άφηκε τη σφραγίδα του στον τόπο και οφείλει, εφόσον έχει και την κρατική χορηγία, να είναι και ακριβοδίκαιο, δεοντολογικά εντάξει και να προσφέρει αυτά που πρέπει σε επίπεδο και ποιότητα στον κυπριακό λαό.

Ως επιτροπή Εσωτερικών, είχαμε ακούσει αρκετά παράπονα ή ήρθαν αρκετές επιστολές κοντά μας για τον τρόπο που λειτουργεί το ΡΙΚ -και δε μιλώ για τις πολιτικές εκπομπές- μιλώ και για γενικότερα θέματα. Και οφείλουμε, εφόσον έχουμε την ευθύνη και ως επιτροπή Εσωτερικών, να παρακολουθούμε και, εκεί και όπου πρέπει, να τραβούμε και κάπου τα αφτιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Δημητρίου.

Ο Δημήτρης Δημητρίου, πρόεδρος της επιτροπής Θεσμών.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αποσύρθηκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποσύρθηκες;

Κύριε Πασιουρτίδη, παρά το ότι εμίλησες εξήντα φορές στο ΡΙΚ, είναι η εξηκοστή πρώτη, ξεκίνα!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δεν έχω καμία ένσταση να μιλάς, διότι είσαι τηλεοπτικός τύπος, γι' αυτό σε παίρνουν!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Όχι, θα πω ότι... θέλω να διαβεβαιώσω ότι δεν έχω καμία σχέση εξάρτησης ούτε με στέλεχος ούτε με δημοσιογράφο του ΡΙΚ ούτε ζήτησα ποτέ προνομιακή μεταχείριση. Αλλά η δική μου ερμηνεία είναι ότι κάποιοι προβάλλονται εξαιτίας των θέσεων που εκπροσωπούν και εκφράζουν και κάποιοι άλλοι εξαιτίας των παρανομιών στις οποίες υποπίπτουν.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Άτε, πάμε για ψήφο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περίμενε, κύριε.

Κυρία Ατταλίδου, έρχεσαι ένα λεπτό πάνω; Θα προεδρεύσεις, είμαστε κοντά στις ηλικίες. Πετάχτου πάνω!

(Γέλια)

Έλα, κυρία Ατταλίδου, τωρά, χωρίς να θέλω να προδώσω ότι είσαι μεγάλη κυρία!

Τα εργαλεία τι τα φέρνεις, κυρία Ατταλίδου;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Θέλω τα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, Αλεξάνδρα μου.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα η κ. Αλεξάνδρα Ατταλίδου.)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το ΡΙΚ...

(Τη συνεδρίαση διακόπτει ήχος μικροφώνων.)

Κυρία Ατταλίδου, πειράζεις τα κουμπιά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ)

Έχετε τον λόγο, κύριε Κουλίας.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Σήμερα το πρωί ερχόμουν στο...

Εμένα δε με ενοχλεί που με εβάλαν προτελευταίο, όπως είπε ο Ανδρέας, ούτε γιατί εβάλαν τον Ανδρέα εξήντα φορές. Για να είμαι ειλικρινής, όποτε ακούω τον Πασιουρτίδη, αρέσκει μου.

Τζιαι ακούω σε ως το τέλος. Είσαι πολλά καλός αγορητής.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Να μας ψηφίζεις!

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, να σε ψηφίσω εν γίνεται, αλλά είσαι πολύ καλός. Γι' αυτό σε παίρνουν νομίζω, όι γιατί είσαι του ΑΚΕΛ ή γιατί σου κάμνουν χάρη.

Το λοιπόν, σήμερα το πρωί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ερχόμενος εις τη Βουλή, άκουα τη συζήτηση που εκάμναν στην εκπομπή «Πρωινό Δρομολόγιο». Και τι εκάμναν; Ήταν για τα φάρμακα. Εκείνοι που ήταν για τα φάρμακα του κράτους εχτές, που εκάμαν όλη αυτή την ιστορία, που ένα φάρμακο έκαμνε €1.200 τζιαι αγοράζαν το €8.000, περίπου ελέαν εις το ραδιόφωνο ότι εκάμναν την πολλά καλά τη δουλειά τζιαι εκάμναν τζιαι κέρδος με τις €8.000. Τώρα, πού ήύραν τούντα μαθηματικά εν ιξέρω. Και έβαλεν η κυρία που έκαμνε το «Πρωινό Δρομολόγιο» εκεί όλους εκείνους οι οποίοι υποστήριζαν μία απaráδεκτη γραμμή ενάντια στην έκθεση του Ελεγκτή τζιαι έκαμνε ολόκληρη ιστορία και μιλούσαν 'πού η ώρα 7.45 ως η ώρα 8.15. Και 'πού τη Βουλή, που είχε συναδέλφους απ' όλες τις πλευρές, δεν εφωνάξαν τζιαι έναν βουλευτή να πει την άποψή του. Και αυτό δεν το εκάμναν μια φορά. Συνήθως κάμνουν το στα «Πρωινά Δρομολόγια».

Όμως για το ΡΙΚ έχω να πω ότι εκεί περίπου είναι η ιστορία του τόπου μας. Δηλαδή, αν πάτε στο αρχείο του ΡΙΚ και ούτω καθεξής, το ΡΙΚ επιτέλεσε και επιτελεί σπουδαίο έργο. Ιδιαίτερα το Πρώτο Πρόγραμμα του ΡΙΚ, που δεν το αλλοιώσαμε ενδεχομένως κι εμείς οι κομματάρχες, διότι έχουμε την ευθύνη μας, αγαπητέ μου Άριστε... Ξέρεις, ο καθένας που κυβερνούσε κάθε φορά... Αλλά οι σπουδαίες εποχές του Ανδρέα Χριστοφίδη, του Υπουργού Παιδείας, του Φρίζου του Πετρίδη ήταν χρυσές εποχές και εκείνοι που προσλαμβάνονταν εις το ΡΙΚ ήταν πράγματι άτομα ικανά. Και το ΡΙΚ έχει μια ολόκληρη ιστορία. Όμως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έχει λοξοδρομήσει σήμερα, ότι εχάσαν τον δρόμο τα παιδιά και κάμνουν πολιτική μόνοι τους. Καθήκον του ΡΙΚ είναι

να προβάλλει αντικειμενικά και τις θέσεις των κομμάτων και τα γεγονότα που συζητούνται είτε στη Βουλή είτε εκτός Βουλής. Οι κύριοι, κάποιοι εκεί, εθεωρήσαν ότι αποτελεί τιμάριο και ότι περίπου εδώ οι βουλευτές ή η κυβέρνηση εν' χαζοί. Δηλαδή είναι μεγάλη προσβολή τούτο που γίνεται!

Ασφαλώς εννά ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, αλλά πρέπει κάποιοι... Σήμερα πήρα τον κ. Τσόκκο -ήταν στο εξωτερικό- και λέω του: «Κύριε Τσόκκο, πιάσ' τους 'πού τα αφτιά τους κυρίου. Δεν μπορεί να κάμνετε τούντη δουλειά. Και θέλω να μου ηχογραφήσεις τι είπε η κυρία το πρωί και θα το φέρω να το παίξω δαμαί στην επιτροπή Ελέγχου, να δούμε τι εξυπνάδες κάμνουν εις το ΡΙΚ και αν πρέπει αυτοί οι ανθρωπώτοι να συνεχίσουν να υπηρετούν εκεί». Να τους αλλάξουν. Να βάλουν πιο σωστούς και πιο νούσιμους.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Αλεξάνδρα.

Το λοιπόν, αντιλαμβάνομαι έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση για το ΡΙΚ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Δημητρίου, θέλεις να μιλήσεις;

Όχι.

Το λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα €37.826.363 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εποχικών ή έκτακτων αναγκών. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 8.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 9.

Επιδόματα, αποζημιώσεις και οικονομικά ωφελήματα. Άρθρο 10.

Τρόπος υπολογισμού ωφελημάτων και αποζημιώσεων. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Αμοιβή συνεργατών. Άρθρο 13.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 14.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Άρθρο 16.

Προκαταβολή για αγορά ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 17.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 18.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα δύο, δύο εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα εγκρίνονται με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και δύο αποχές.

Και προχωρούμε αισίως στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα τέσσερις, μία ψήφος εναντίον και τρεις αποχές.

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, μία εναντίον και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Και προχωρούμε αισίως στο υπ' αριθμόν 33 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2023 Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 33 θέματος είναι έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρίστος Σενέκης

Γιώργος Κάρουλλας

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 8, 15 και 22 Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ).

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας, Νίκος Γεωργίου, Σωτήρης Ιωάννου και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το οικονομικό έτος 2023.

Σημειώνεται ότι ο υπό αναφορά προϋπολογισμός δεν είναι ισοσκελισμένος και παρουσιάζει έλλειμμα

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: Ανεξάρτητος βουλευτής.
Αποχές: Κωστής Ευσταθίου (ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα), Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ύψους €766.056, το οποίο αναμένεται να καλυφθεί από το συσσωρευθέν αποθεματικό του Ταμείου Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, που μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν στο ποσό των €3.675.797.

Ο εν λόγω προϋπολογισμός προβλέπει δαπάνες ύψους €16.655.852 και έσοδα ύψους €15.889.796, τα οποία προέρχονται από κρατική χορηγία προς τον Κηδεμόνα Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (€7.000.000), από ενοίκια μίσθωσης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (€4.919.040) και από εκτέλεση διάφορων έργων από μέρος του ωρομίσθιου εργατικού προσωπικού των τεχνικών συνεργείων έναντι αντίστοιχης και ισόποσης δαπάνης στον προϋπολογισμό εξόδων, η οποία συντελείται για λογιστικούς σκοπούς (€3.908.046).

Ειδικότερα, οι προβλεπόμενες δαπάνες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1.	Ωρομίσθιο προσωπικό (αφορά μισθοδοσία για εκτέλεση έργων από συνεργεία επιδιορθώσεων).	€4.460.912
2.	Αντιμισθία προσωπικού για υπηρεσίες που παρέχονται στο Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.	€2.200.000
3.	Τέλη αποχετεύσεων.	€1.407.920
4.	Σύνδεση με αποχετευτικά συστήματα τουρκοκυπριακών περιουσιών.	€77.000
5.	Συντήρηση τουρκοκυπριακών περιουσιών - Επιδιόρθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών κατοικιών στις οποίες διαμένουν πρόσφυγες.	€6.030.010
6.	Δευτερεύοντα οικοδομικά έργα - Επιδιόρθωση και βελτίωση τουρκοκυπριακών οικιών στις οποίες διαμένουν Τουρκοκύπριοι.	€169.010
7.	Δευτερεύοντα έργα - Επιδιόρθωση και συντήρηση τουρκοκυπριακών κτιρίων, διατηρητέων οικοδομών και άλλων υποστατικών επαγγελματικής στέγης.	€873.672
8.	Επιδιόρθωση, συντήρηση και καθαριότητα τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων.	€391.343
9.	Καθαριότητα ανοικτών χώρων σε τουρκοκυπριακές συνοικίες εντός των πόλεων.	€130.000
10.	Επιδιόρθωση οικιών που ανεγέρθηκαν με το σχέδιο αυτοστέγασης σε μεμονωμένες τουρκοκυπριακές περιουσίες σε πόλεις και χωριά.	€65.010
11.	Αγορά υπηρεσιών.	€115.520
12.	Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.	€100.000

Στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού η επιτροπή διεξήλθε τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου και ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους αρμοδίους σε σχέση με τα ακόλουθα θέματα:

1. Το ποσοστό υλοποίησης των προϋπολογισμών του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών των τελευταίων ετών.
2. Την πορεία επιδιόρθωσης και συντήρησης τουρκοκυπριακών κατοικιών, καταστημάτων, αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων.
3. Τα κριτήρια επιλογής και το νέο σύστημα δημοσίευσης των διαθέσιμων τουρκοκυπριακών περιουσιών.
4. Τον τρόπο αξιολόγησης της καταλληλότητας των τουρκοκυπριακών κτιρίων.
5. Τον τρόπο υπολογισμού της περιουσίας στα κατεχόμενα, η οποία αποτελεί κριτήριο για την έγκριση παραχώρησης τουρκοκυπριακής περιουσίας.
6. Τον χειρισμό περιπτώσεων παράνομης υπεκμίσθωσης.
7. Τα νομικά ζητήματα που εγείρονται σε σχέση με συγκεκριμένες περιπτώσεις οι οποίες αφορούν τα υποστατικά της περιοχής Μακένζυ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη τελικής απόφασης επί του νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν τροπολογίες των βουλευτών κ. Νίκου Κέττηρου, Χρίστου Χριστοφίδη και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κέττηρος;

Μάλιστα, αγαπητέ Νίκο, έλα.

Ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων Νίκος Κέττηρος από τη Λύση.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτον, σε ό,τι αφορά την τροπολογία, ήθελα να πω, διότι το ζητήσαν τζιαι οι συνάδελφοι, ότι πρόκειται για μια απλή τροπολογία, η οποία καθορίζει ως υπεύθυνο για την είσπραξη των εσόδων και τον έλεγχο των κονδυλίων που θα δαπανηθούν για τον προϋπολογισμό του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών τον διευθυντή της Υπηρεσίας Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Αυτό αφορά η τροπολογία. Μόνο τούτο. Τζιαι θα το δείτε τζιαι στο σημείωμα το οποίο έχετε.

Σε ό,τι αφορά όμως το Ταμείο, θα σας πάρω ακόμα κανένα-δκυο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, για να πω ότι μας λυπεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι δεν έχουν βελτιωθεί από τα πέρσι, όταν συζητούσαμε ξανά τον προϋπολογισμό της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, τα πράγματα τζιαι συνεχίζει να εξελίσσεται ένα όργιο κακοδιαχείρισης, σκανδάλων τζιαι διαφθοράς. Αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη -τζιαι αυτό πιστώνεται σε αρκετούς συναδέλφους για τη δουλειά την οποία εκάμαν- τέσσερις έρευνες και εκ πρώτης όψεως -όπως αναφέρθηκε από τον Γενικό Ελεγκτή στην επιτροπή, όταν συζητήσαμε αυτεπάγγελτα την περασμένη εβδομάδα το συγκεκριμένο θέμα- φαίνεται να διαπιστώνονται παραβιάσεις της νομοθεσίας τζιαι των κανονισμών με χαρακτηριστικές παραχωρήσεις τζιαι χαρακτηριστικά ενόικια σε κάποιους οι οποίοι απολαμβάνουν τζιαι διαχειρίζονται τουρκοκυπριακές περιουσίες. Βέβαια, αντιλαμβανόμαστε όλοι τζιαι εγώ ιδιαίτερα ότι το τελευταίο διάστημα τα πράγματα δε θα μπορούσαν να ήταν διαφορετικά, όταν τούτη η κακοδιαχείριση, τούτη η νοοτροπία ξεκινά 'πού τον ίδιο τον πολιτικό προϊστάμενο, τον Υπουργό Εσωτερικών. Είναι δυνατό ζευγάρια τούτες τις μέρες, χτες, προχτές, σήμερα να ζητούν για πρώτη κατοικία τουρκοκυπριακές κατοικίες οι οποίες είναι κενές, ζευγάρια τα οποία πληρούν τα κριτήρια, ζευγάρια τα οποία δεν έχουν τη δυνατότητα να στεγαστούν διαφορετικά τζιαι τούτες οι κατοικίες να παραχωρούνται ως εξοχικά με το μέσο;

Τζιαι, επειδή δεν αναφέρομαι αυθαίρετα σε κάτι, θα σας πω πολύ συγκεκριμένα. Πριν από λίγο στο κινητό μου -τζιαι εβκήκα έξω τζιαι πήρα τηλέφωνο, για να μάθω αν όντως ισχύει τούτο το πράμα, διότι πράγματι έν' εξωφρενικό- πληροφορήθηκα ότι κενώθηκε κατοικία στο χωριό Αλέκτορα της Λεμεσού -για όσους το γνωρίζετε, πολλοί θα το γνωρίζετε, ιδιαίτερα της Λεμεσού τζιαι της Αμμοχώστου- της οποίας ο χρήστης ο Ελληνοκύπριος απεβίωσε τον περασμένο Μάιο. Δεν είσιεν ούτε παιδί ούτε εγγόνι, για να τη διεκδικήσει. Πολλοί κάτοικοι του χωριού οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια αποτείνονταν από τον Μάιο στην Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών στη Λεμεσό τζιαι ζητούσαν ο καθένας για τους δικούς του λόγους να του αποδοθεί. Σωστά η υπηρεσία τούς έλεγε ότι πρέπει να δημοσιευτεί, όπως προνοεί ο νόμος που έχουμε ψηφίσει. «Πρέπει να δημοσιευτεί, να καταθέσετε αιτήσεις τζιαι θα εξεταστεί 'πού την αρμόδια συμβουλευτική επιτροπή». Λοιπόν, πληροφορήθηκα τις τελευταίες μέρες -σήμερα το έμαθα εγώ τουλάχιστον, αλλά το εμάθαν τζιαι κάποιοι 'πού τους κατοίκους εκεί- ότι το σπίτι, το οποίο για όσους γνωρίζουν είναι κατηγορίας Α', δηλαδή κατάλληλο, παραχωρήθηκε κατά χάριν ως εξοχικό από τον Υπουργό Εσωτερικών, όπως κατά χάριν παραχωρούνται τζιαι κομμάθκια 'πού τζιαινα τα εφτακόσια οικόπεδα τα οποία είναι κενά στους προσφυγικούς συνοικισμούς και ο ίδιος ο υπουργός στην επιτροπή Οικονομικών, όταν συζητούσαμε τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, παραδέχθηκε ότι «έντζιεν εφτακόσια, διότι προσπαθούμε να βοηθούμε οικογένειες τζιαι διούμεν τα». Με ποια κριτήρια, κύριε; Υποβάλλουν αιτήσεις, στέλνουν μιαν επιστολή τζιαι αναλόγως ο Υπουργός Εσωτερικών παραδέχεται ότι σε όποιον απευθυνθεί κοντά του και χωρίς κριτήρια του παραχωρεί τζιαι οικόπεδα.

Λοιπόν, δεν μπορεί να συνεχιστεί τούτη η κατάσταση. Πρέπει να μπουν κριτήρια. Τζι έν' δέκα χρόνια που τα εξαγγέλλει η κυβέρνηση τα κριτήρια, τα μετρήσιμα κριτήρια για τις τουρκοκυπριακές περιουσίες. Ως προχθές, που ήμαστε στην επιτροπή Οικονομικών, εξήγγελλε κριτήρια ο κ. Νουρής. Πού είναι; Ψηφίζουμε, είναι η τελευταία μέρα που ψηφίζουμε νομοθεσίες. Δεν έχουν κατατεθεί, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχουν κατατεθεί. Δεν υπάρχουν κριτήρια. Είναι άλλη μία δέσμευση της κυβέρνησης του Συναγερμού!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Μαρίνος ο Μουσιούππας και μετά πάμε στον Χρίστο Σενέκη.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι η τροπολογία που αναφέρθηκε από πλευράς ΑΚΕΛ είναι άνευ αντικειμένου, διότι πριν από τρεις ώρες είχαμε καταψηφίσει την τροπολογία αρ. 5, η οποία στην ουσία καταργεί τη θέση για την οποία λέμε στη νέα τροπολογία ότι θα είναι ο ελέγχων λειτουργός του κονδυλίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Αν δεν την αποσύρουν, θα την απορρίψουμε, κύριοι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όχι, απλώς αναφέρω το ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό. Εντάξει, μην ανησυχείς. Υπάρχει και πρακτικός τρόπος και εύκολος.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ναι, αλλά μιλούμε για τζιέινον που εννά εκτελεί χρέη διευθυντή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε της επιτροπής, μην ανησυχείς. Εδώ ξέρει το προεδρείο τι θα κάμει. Να το βάλω και, αν θέλουν να το εγκρίνουν, εγκρίναν το, αν θέλουν να το απορρίψουν...

Το λοιπόν, τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Χρίστος Σενέκης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΕΝΕΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαι αναγκασμένος να επαναλάβω κάποια από αυτά που έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων, γιατί δυστυχώς εγκρίνουμε σήμερα ακόμα έναν ετήσιο προϋπολογισμό του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών εν αναμονή ακριβώς των νέων κανονισμών και κριτηρίων που θα εξορθολογήσουν, όπως λέγεται από την πλευρά της κυβέρνησης, τη διαδικασία παραχώρησης και κατοχής τουρκοκυπριακών περιουσιών. Δυστυχώς, οι υποσχέσεις που λάβαμε κατά καιρούς, ότι θα βρίσκονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων προς εξέταση και στην ολομέλεια προς έγκριση, αποδείχθηκαν κενές περιεχομένου, με αποτέλεσμα από τη μια να διαιωνίζονται οι σκιές για παρεμβάσεις και ευνοιοκρατία ημετέρων και από την άλλη να παραμένουν παγωμένες οι διαδικασίες παραχώρησης διαθέσιμων τουρκοκυπριακών περιουσιών. Και πλέον, εφόσον σήμερα, κύριε Πρόεδρε, είναι η τελευταία συνεδρία της ολομέλειας με νομοθετικό έργο, η έγκριση των νέων κανονισμών, με ευθύνη ασφαλώς που δε βαραίνει σε καμία περίπτωση τη Βουλή των Αντιπροσώπων, μετατίθεται για μετά τον Μάρτιο, ό,τι και αν αυτό συνεπάγεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Χρίστο.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Κυριάκος Χατζηγιάννης, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού εξ Αμμοχώστου, εξ Αχερίτου κατ' ακρίβειαν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ακριβώς, η παρατήρηση του κ. Μουσιούττα είναι απόλυτα σωστή, γι' αυτό τον λόγο δηλώθηκα να μιλήσω. Ωστόσο, αισθάνομαι πρόσθετα την ανάγκη να υπερτονίσω την ανάγκη καθορισμού κριτηρίων και σε σχέση με την παραχώρηση κυρίως κατοικιών σε Τουρκοκυπρίους είτε ακόμη και σε Αθίγγανους, των οποίων ούτε η σειρά ούτε η διαφάνεια ούτε ο οποιοσδήποτε τρόπος διαμεσολάβησης είναι γνωστός και διαφανής προς τον οποιοδήποτε, με αποτέλεσμα και μεταξύ αυτών, αλλά και μεταξύ των προσφύγων και αυτών να υπάρχει μια τέτοια αμφισβήτηση ως προς το κριτήριο της δίκαιης και ορθής εν πάση περιπτώσει κατανομής. Γι' αυτό τον λόγο θα επανέλθω και προσωπικά επί του θέματος με το άνοιγμα της Βουλής.

Έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις πλέον το να παραχωρούνται σπίτια σε Τουρκοκυπρίους ή Αθίγγανους στο όνομα του προσφυγικού ή σε βάρος του προσφυγικού δικαιώματος. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η φιλοσοφία της συγκεκριμένης νομοθεσίας αφορά τη διαχείριση και όχι την άσκηση οποιασδήποτε άλλης πολιτικής. Είναι η αδυναμία των προσφύγων, είναι η συνέπεια της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής που δημιουργεί την ανάγκη να διαχειριζόμαστε τις περιουσίες κάποιων πολιτών αυτού του τόπου. Άρα λοιπόν, το να έχουμε για κάποιους πολίτες κριτήρια ή διαφανείς διαδικασίες και για κάποιους άλλους όχι εγώ θεωρώ ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί και ούτε άλλες οποιοσδήποτε πολιτικές μπορούν να εφαρμόζονται στο όνομα των προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Κυριάκο.

Ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Κύριε Σιζόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα συνεχίσω πάνω στα προλεγόμενα των συναδέλφων, γιατί ακριβώς μετά από σαράντα οκτώ τόσα χρόνια όντως χρειάζεται να γίνει μια ρύθμιση αυτού του ζητήματος, γιατί έχουμε διαπιστώσει ότι υπάρχουν δύο πτυχές, είναι η στεγαστική πτυχή και είναι και η αγροτική πτυχή. Αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις υπάρχουν διαχειριστές περιουσίας οι οποίοι ουσιαστικά δεν είναι νόμιμοι.

Το δεύτερο είναι ότι υπάρχουν διαχειριστές περιουσίας που διαχειρίζονται τεράστιες εκτάσεις, σε αντίθεση με άλλους που στην ουσία όχι μόνο διαχειρίζονται πολύ πιο μικρές, μπορεί να μην έχουν καθόλου τη δυνατότητα να διαχειριστούν τέτοιες περιουσίες.

Το τρίτο θέμα είναι ότι πια στη στεγαστική πτυχή έχουμε διαπιστώσει ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός από κατοικίες είναι ακατάλληλες πια. Και εδώ ακριβώς χρειάζεται η συγκεκριμένη επιτροπή να προχωρήσει στον καταρτισμό ενός στεγαστικού προγράμματος, για να μπορέσει να καλύψει υφιστάμενες, και όχι μόνο, και μελλοντικές ανάγκες. Υπάρχουν πάρα πολλά πράγματα τα οποία πρέπει να γίνουν. Δυστυχώς, διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μια αναβλητικότητα, υπάρχει μια σχετική αδιαφορία, που δεν αποδίδεται στους υπαλλήλους που υπηρετούν αλλά στην απουσία ενός συγκεκριμένου προγράμματος. Και νομίζω ότι όλοι έχουμε ευθύνη και καθήκον να συμβάλουμε προς αυτή την κατεύθυνση, για να δώσουμε μια ορθολογική λύση στο τεράστιο πρόβλημα που σήμερα δημιουργείται. Και, λόγω του ότι πια υπάρχει κληρονομική διαδοχή, όσον αφορά τις τουρκοκυπριακές περιουσίες, αντιλαμβάνεστε ότι αυτό στερεί σημαντικά το δικαίωμα από κάποιες νέες οικογένειες, απογόνους προσφύγων, που εξακολουθούν να έχουν την προσφυγική ιδιότητα, να μπορέσουν να αξιοποιήσουν αυτό το ενδεχόμενο. Δεδομένου ότι η απόκτηση στέγης σήμερα είναι πάρα πολύ δύσκολη, και λόγω των χαμηλών μισθών και λόγω της εκτόξευσης της τιμής, γι' αυτό ακριβώς τον λόγο πρέπει να δώσουμε λύση πάνω σ' αυτά τα σημαντικά ζητήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο συνάδελφος ο Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος της επιτροπής Νομικών και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατά την άποψή μου μετά από πολλά χρόνια παρουσίας -και φυσικής μου παρουσίας- σε τούτο σώμα και ακούοντας περίπου κάθε χρόνο τα ίδια και τα ίδια, θέλω να σας πω κάτι τζιαι βγαίνει έντονα από μέσα μου τούτο το συγκεκριμένο. Πρέπει όλοι εδώ σήμερα να συμφωνήσουμε κάτι. Ανεξάρτητα από το ποιος θα εκλεγεί Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ένα βασικό πράγμα που πρέπει να κάνουμε σε σχέση με το θέμα που συζητούμε και αφορά τις τουρκοκυπριακές περιουσίες είναι ότι πρέπει να γίνει πλήρης έλεγχος και πλήρης επανεξέταση όλων των περιουσιών των Τουρκοκυπρίων που εδόθηκαν σε Ελληνοκυπρίους. Από όσους Ελληνοκυπρίους δε δικαιούνται περιουσία Τουρκοκύπριου συμπατριώτη μας πρέπει να τους αφαιρεθεί πάραυτα! Καταλαβαίνω ότι τούτα που λέω μπορεί να θυμώνουν και να πικραίνουν κάποιους εκεί έξω, όμως το περί δικαίου αίσθημα, κύριε Πρόεδρε, των προσφύγων μας ειδικά, νομίζω είναι υπέρτερο των όποιων προσωπικών συμφερόντων. Και, επειδή ακριβώς το επόμενο θέμα είναι ο προϋπολογισμός της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, επαναφέρω σήμερα με μεγαλύτερη ένταση παλαιότερη θέση και προσωπική μου, αλλά και του κόμματός μου. Πολλές φορές ελέχθη ότι, πρώτον, πρέπει να μελετηθεί η απόδοση χαλίτικης γης στους πρόσφυγες και, επειδή έχουμε και αρχιεπισκοπικές εκλογές, θα πω και κάτι που είπα πέρσι, περίπου τις ίδιες μέρες, στους προϋπολογισμούς: Πρέπει να αποδοθεί και εκκλησιαστική γη στους πρόσφυγες. Η εκκλησιαστική φιλανθρωπία πρέπει να εξαντλείται και σε τούτο το επίπεδο.

Παράλληλα, βεβαίως, πρέπει να μελετηθεί με σοβαρότητα -και κλείνω με αυτό- το δικαίωμα μεταφοράς συντελεστή δόμησης των ανθρώπων εκείνων που έχασαν περιουσίες στα κατεχόμενα. Όλα τούτα και πάρα πολλά άλλα είναι οφειλόμενα στους πιο αδίκημένους πολίτες τούτης της Δημοκρατίας. Γιατί -να σας πω και τούτο και κλείνω- το 1974, όταν κάποιοι συμπολίτες μας έχαναν τα σπίθκια τζιαι τες περιουσίες τους, κάποιων άλλων οι περιουσίες τζιαι τα αγροκτήματα αποκτούσαν υπεραξία. Τούτον είναι απλή μαθηματική πράξη. Όταν μειώνεται κατά 33% και πλέον η εδαφική επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας συν 4% η Νεκρή Ζώνη και άλλως πως, αντιλαμβάνεστε ότι άλλες περιοχές ευνοήθηκαν. Δεν το λέω τούτο για να επικρίνω πόλεις της Κύπρου και να τις φέρω σε σύγκρουση, όμως λέω ότι σαράντα οκτώ χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες, είναι πάρα πολλά! Εμπουχίσαν οι πρόσφυγες με τα λόγια! Θέλουν πράξεις απ' όλους μας! Ας το συμφωνήσουμε έστω τζιαι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Νίκο.

Ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων θέλει μια μικρή δευτερολογία.

Κύριε πρόεδρε της επιτροπής.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Κοιτάξετε, άκουσα με πολλή προσοχή και είπε πάρα πολλά σωστά πράγματα ο κ. Τορναρίτης, ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Συναγερμού, αλλά εδιερωτήθηκα σε κάποια στιγμή σε ποιους απευθυνόταν, διότι έχει δέκα χρόνια που κυβερνούν και έπρεπε έναν 'πού τούτα...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Σε όλους.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

...έναν 'πού τούτα να τα εκάμνετε. Έναν! Το μόνο που ξέχασαν να μας πουν -ίσως γιατί εντραπήκαν φέτος- είναι την αποζημίωση της απώλειας χρήσης. Διότι, τόσα χρόνια βκαίννουν εις το βήμα στους προϋπολογισμούς τζιαι εξαγγέλλουν αποζημίωση της απώλειας χρήσης. Φέτος ακόμα εν μας το είπαν τζιαι τουλάχιστον ελπίζω να αντραπήκαν. Γιατί εψηφίσαμεν τζιαι τρεις προτάσεις νόμου, διότι η κυβέρνηση δεν έφερνε νομοσχέδια, έρκετουν τζιαι έβαλλεν μόνον ερωτήματα, σάννα τζιαι έπρεπε εμείς να τα απαντήσουμε τα ερωτήματα της εκτελεστικής εξουσίας.

Εν πάση περιπτώσει, αν επήρα τον λόγο, ήταν σε ό,τι αφορά την τροπολογία, επειδή, αντιλαμβάνομαι, ψηφίστηκε στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό σχετική πρόνοια, να προσθέσουμε -αν επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε- να είναι «ο εκτελών χρέη Διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών». Έν' για να διευκολύνουμε που τη βάλουμε, όι για να αλλάξουμε οποιοδήποτε σχεδιασμό της δομής, αφού έσει περάσει, είναι για τον εκτελούντα χρέη, για να μπορεί να κάμνει τις δαπάνες τζιαι τον έλεγχο της διαχείρισης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κατ' ακρίβεια έπρεπε να αποσυρθεί, είναι άνευ αντικειμένου η τροπολογία τωρά. Επιμένετε να μείνει έτσι;

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Να μπει με την τροποποίηση. «Ο εκτελών χρέη...».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Είναι δεκτή;

Να διαβαστεί η τροπολογία, για να μπει σε ψηφοφορία, να λήξει το θέμα δκυο λεπτά.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Το λοιπόν, διάβασε την τροπολογία, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Νίκου Κέττηρου, Χρίστου Χριστοφίδη και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2023 Νόμος του 2022»

1. Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 5 του πιο πάνω νομοσχεδίου και των πλαγιόπιτων αυτού με το ακόλουθο άρθρο και πλαγιόπιτο:

«Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων και λειτουργός υπεύθυνος για την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια δαπανών.

Μέρος Α,
Μέρος Β,
Συμπλήρωμα.

5-(1) Ο λειτουργός που αναφέρεται στο Μέρος Α του Συμπληρώματος ορίζεται ως ο λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

(2) Ο λειτουργός που αναφέρεται στο Μέρος Β του Συμπληρώματος ορίζεται ως ο λειτουργός υπεύθυνος για τον έλεγχο των κονδυλίων δαπανών του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.».

2. Γίνεται εισήγηση, ώστε να αντικατασταθεί το Συμπλήρωμα του Προϋπολογισμού του έτους 2023 με το ακόλουθο Συμπλήρωμα:

«ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023

(Άρθρο 5)

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΡΘΡΟ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
50	50.50.00 Όλα	Διευθυντής Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ ΕΛΕΓΧΟ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΡΘΡΟ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ ΕΛΕΓΧΟ
50	50.50.00 Όλα	Διευθυντής Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.»

Σημείωση:

Σκοπός των προτεινόμενων τροπολογιών είναι να καθοριστεί ως υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων και τον έλεγχο των κονδυλίων δαπανών του υπό αναφορά προϋπολογισμού ο διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ο εκτελών χρέη διευθυντή...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, αφήστε τον κ. Κέττηρο.

Τροποποιείται ως εισηγήθηκε ο συνάδελφος, ολοκληρώστε την και εννά την κανονίσουμε τωρά με την ψηφοφορία, να λήξει το θέμα.

Το λοιπόν, ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, δεκατρείς υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκατρείς υπέρ και μία αποχή, η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίστε για τη δεύτερη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Είκοσι επτά ψήφοι εναντίον, δεκατρείς υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκατρείς υπέρ και μία αποχή, η δεύτερη τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποσού που δεν υπερβαίνει τα €16.655.852 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από την ίδια ομάδα ή το ίδιο Κεφάλαιο δαπανών. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Λειτουργοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Απαγόρευση διενέργειας δαπάνης για απασχόληση με οποιονδήποτε τρόπο συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ανακοινώστε, κύριε Γεωργίου, το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ είκοσι οκτώ ψήφοι, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε τώρα για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ είκοσι εννέα ψήφοι, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας*.

Αισίως προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 34 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος

Χρίστος Σενέκης

Χρίστος Χριστοφίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Γιώργος Κάρουλλας

Κωστής Ευσταθίου

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Οικονομικών και ο πρόεδρος της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής.

Σημειώνεται επίσης ότι κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά προϋπολογισμού παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατά νόμον έγκριση του προϋπολογισμού της ΠΕΠ για το έτος 2023.

Ο προϋπολογισμός της ΠΕΠ για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €332.115 και έσοδα του ίδιου ύψους. Ειδικότερα, τα έσοδα προέρχονται από την ετήσια κρατική χορηγία ύψους

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

€283.328 και από εισφορές για τις συντάξεις ύψους €44.782 και τις συντάξεις χηρών και ορφανών ύψους €4.005.

Οι κυριότερες προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2022 κατανέμονται ως εξής:

1. Μισθοδοσία υπαλλήλων (€132.765).
2. Επίδομα παραστάσεως (€1.280).
3. Συντάξεις (€103.000).
4. Ενοίκια (€12.500).
5. Αντιμισθία προέδρου και μελών επιτροπής (€17.900).
6. Οδοιπορικά (€5.010).
7. Αντιμισθία για έναν υπάλληλο που έχει αποσπαστεί στην ΠΕΠ (€24.250).
8. Εκπαίδευση προσωπικού/συνέδρια/σεμινάρια στην Κύπρο και στο εξωτερικό (€10.000).
9. Αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού (€2.000).
10. Αγορά επίπλων (€1.000).
11. Αγορά εξοπλισμού γραφείων (€1.500).
12. Καθαριότητα γραφείου (€16.110).
13. Άλλες δαπάνες (€11.220).
14. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€2.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού ο πρόεδρος της ΠΕΠ εξέφρασε την ικανοποίησή του για τη στήριξη που παρέχει η πολιτεία προς την ΠΕΠ και παράλληλα επισήμανε την ανάγκη ενίσχυσής της με νέο προσωπικό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι το κράτος και ειδικότερα το Υπουργείο Οικονομικών στηρίζει την προσπάθεια που καταβάλλει η ΠΕΠ, ώστε να επιλύονται τα όποια προβλήματα αντιμετωπίζει ο προσφυγικός κόσμος.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος για την κατά νόμον έγκριση του προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν έχουμε.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων ποσού που δεν υπερβαίνει τις €332.115 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Μισθολογικές κλίμακες. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εποχικών ή έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή και ετήσιες προσαυξήσεις. Άρθρο 9.

Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία. Άρθρο 10.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 11.

Φορολόγηση Επιδομάτων. Άρθρο 12.

Απασχόληση συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 13.

Μηχανοκίνητα Οχήματα. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 14 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο της Δημοκρατίας.

Τα θέματα με τους αριθμούς 35 και 36 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021» και «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021». Είναι και οι δύο προτάσεις νόμου των συναδέλφων Νίκου Κέττηρου, Χρίστου Χριστοφίδη και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 35 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα εγγραφής σύμβασης μίσθωσης τουρκοκυπριακής ακίνητης ιδιοκτησίας μεταξύ του Κηδεμόνα ως εκμισθωτή και εκτοπισθέντος προσώπου ως μισθωτή για σκοπούς στέγασης ή αυτοστέγασής του και να αποτελεί η εν λόγω ακίνητη ιδιοκτησία αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής, ανεξάρτητα από τον χρόνο που έχει αποβιώσει ο μισθωτής.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 36 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε σύμβαση μίσθωσης οικιστικής μονάδας επί τουρκοκυπριακής περιουσίας που παραχωρήθηκε σε εκτοπισθέντα ή παθόντα ή τουρκόπληκτο ο οποίος απεβίωσε πριν από την 7^η Απριλίου 2006 και ο οποίος κατείχε την οικιστική μονάδα κατά την ημερομηνία του θανάτου του να αποτελεί μέρος της περιουσίας του και ως εκ τούτου αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021» και «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος

Χρίστος Σενέκης

Νίκος Γεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν στη Βουλή από τους κ. Νίκο Κέττηρο, Χρίστο Χριστοφίδη και Χρίστο Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 18 Οκτωβρίου και στις 15 και 22 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο αναπληρωτής διευθυντής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και εκπρόσωποι του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι κατά τη συζήτηση των εν λόγω προτάσεων νόμου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστοφίδης, Χρίστος Χριστόφιας, Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα εγγραφής σύμβασης μίσθωσης τουρκοκυπριακής ακίνητης ιδιοκτησίας μεταξύ του Κηδεμόνα ως εκμισθωτή και εκτοπισθέντος προσώπου ως μισθωτή για σκοπούς στέγασης ή αυτοστέγασής του και να αποτελεί η εν λόγω ακίνητη ιδιοκτησία αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής, ανεξάρτητα από τον χρόνο που έχει αποβιώσει ο μισθωτής.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, ώστε σύμβαση μίσθωσης οικιστικής μονάδας επί τουρκοκυπριακής περιουσίας που παραχωρήθηκε σε εκτοπισθέντα ή παθόντα ή τουρκόπληκτο ο οποίος απεβίωσε πριν από την 7^η Απριλίου 2006 και ο οποίος κατείχε την οικιστική μονάδα κατά την ημερομηνία του θανάτου του να αποτελεί μέρος της περιουσίας του και αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής.

Εισάγοντας τις προτάσεις νόμου ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος της ανέφερε ότι με τις πρόνοιές τους αίρεται η άνιση μεταχείριση μεταξύ εκτοπισθέντων στους οποίους παραχωρήθηκε σύμβαση μίσθωσης σε τουρκοκυπριακή ακίνητη ιδιοκτησία και απεβίωσαν μετά την 7^η Απριλίου 2006 και εκτοπισθέντων στους οποίους παραχωρήθηκε τέτοια σύμβαση και απεβίωσαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το δικαίωμα μίσθωσης που είχε αποκτήσει εκτοπισθείς που απεβίωσε μετά την 7^η Απριλίου 2006 συνιστά αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής, ενώ, σε περίπτωση που αυτός απεβίωσε πριν από την ημερομηνία αυτή, το εν λόγω δικαίωμα παύει να ισχύει. Περαιτέρω, σημείωσε ότι αριθμός κατοικιών σε συνοικισμούς αυτοστέγασης δεν κατοικούνται, καθώς οι κάτοχοί τους είχαν αποβιώσει πριν από το έτος 2006, και, παρά το γεγονός ότι τα παιδιά ή τα εγγόνια τους θα επιθυμούσαν να τις εκμεταλλευτούν, δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών προέβη στην ετοιμασία τροποποιητικών νομοσχεδίων για τη ρύθμιση του όλου θέματος, τα οποία εστάλησαν στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε τη μη προώθηση των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου στην ολομέλεια μέχρι την κατάθεση των εν λόγω νομοσχεδίων στη Βουλή.

Η εκπρόσωπος της ΠΕΠ εξέφρασε την ικανοποίησή της για την κατάθεση των προτάσεων νόμου, η ψήφιση των οποίων θα επιλύσει προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες.

Τα μέλη της επιτροπής έθεσαν διευκρινιστικά ερωτήματα σε σχέση με τις πρόνοιες των προτάσεων νόμου.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη επίλυση των προβλημάτων τα οποία αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες παραμένει σε εκκρεμότητα για πολλά χρόνια, αποφάσισε όπως προωθήσει τις υπό αναφορά προτάσεις νόμου προς ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος, αφού τροποποιήσει τα κείμενά τους, ώστε οι προτεινόμενες σε αυτά ρυθμίσεις να αφορούν μόνο οικιστικές μονάδες οι οποίες δε βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Νίκος Κέττηρος και Μαρίνος Σιζόπουλος μετά.

Αγαπητέ Νίκο.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Η πρόταση νόμου αφορά αυτή την αδικία η οποία προέκυψε τον Απρίλιο του 2006, όταν εψηφίστηκε μια νομοθεσία για την κληρονομική διαδοχή. Για όσους είχαν αποβιώσει και κατείχαν σπίτι σε κυβερνητικό οικισμό και σε συνοικισμό αυτοστέγασης πριν από τον Απρίλιο του 2006 δεν ίσχυσε η κληρονομική διαδοχή. Έτσι, παραμένουν αρκετά σπίτια που τα βλέπουμε όλοι κενά, τζιαι δεν μπορεί να κάμει τζιαι οτιδήποτε η Αρχή, το υπουργείο ή η Πολεοδομία, στους συνοικισμούς αυτοστέγασης.

Για τους προσφυγικούς οικισμούς δεν περιελάβαμε την πρόνοια, διότι οι κατοικίες ανακτήθηκαν μετά το 2006 τζιαι παραχωρήθηκαν σε άλλο κόσμο. Έτσι, θα επροκαλούσαμε ακόμη μεγαλύτερη αδικία, εάν περιλαμβάναμε τους προσφυγικούς οικισμούς σε τούτη την πρόταση νόμου. Επαραμείναμε στις αυτοστεγάσεις, ούτως ώστε να αρθεί μετά από τόσα χρόνια η αδικία η οποία επροέκυψε τότε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ πρόεδρε.

Κύριε Μαρίνο Σιζόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ήθελα να θέσω το ερώτημα και τον προβληματισμό αν και κατά πόσο μπορεί να υπάρχει μια αναδρομική ισχύς και μάλιστα για πριν από το 2006. Εγώ δεν είμαι νομικός, δεν μπορώ να γνωρίζω αν αυτό το πράγμα μπορεί να ισχύσει ή όχι και θα ήθελα ακριβώς από τους συναδέλφους τους νομικούς -αφού η Νομική Υπηρεσία δεν καταθέτει απόψεις, σε περιπτώσεις που έχουμε προτάσεις νόμου- αν και κατά πόσο αυτό το πράγμα ισχύει και είναι συνταγματικό, για να ξέρουμε ακριβώς τι ψηφίζουμε και τι κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια χαρά, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν όχι, τότε θα ήταν ίσως σκόπιμο να αναβληθεί η συζήτηση, μέχρι που να έχουμε μία γνωμάτευση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το συζητήσαμε, είναι μια χαρά.

Το λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου...

(Μη ευκρινή σχόλια)

Θέλεις να προσθέσεις κάτι;

Ναι, συγγνώμη, κύριε Παύλο, σε αφήσαμε πίσω.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση. Ζητώ συγγνώμη για την άγνοιά μου. Μήπως δε θα έπρεπε να έχουμε κριτήρια για τους πριν από το 2006 και για τους μετά το 2006; Δε σημαίνει δηλαδή ότι ο παππούς ή ο πατέρας που είχε το σπίτι, που είχε ανάγκη... Ο εγγονός σήμερα, ένας πολυεκατομμυριούχος, ένας μεγάλος επιχειρηματίας, την ώρα που έχουμε άστεγους, την ώρα που έχουμε πολύ κόσμο που αναζητεί στέγη... Υπάρχουν τούντα κριτήρια; Εσκεφήκαμε τα κριτήρια;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Απλώς, έχω την απορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι της παρούσης να εύρουμε έτσι λύσεις.

Ο Κυριάκος Χατζηγιάννης.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ομολογώ ότι δεν ήμουν στη συζήτηση, ωστόσο είχα κάνει τότε την πρόταση νόμου, ούτως ώστε σπίτια Τουρκοκυπρίων που μένουν πρόσφυγες μέσα να παραμένουν στους δικαιούχους οικογένειας. Με αυτό το οποίο διαβάζω εδώ θεωρώ ότι, αν πάμε αναδρομικά πίσω, ενδεχομένως να δημιουργηθούν και προβλήματα, γιατί και για αυτούς που έχουν αλλάξει ήδη χέρια και για αυτούς που δεν έχουν αλλάξει χέρια υπάρχουν εκκρεμότητες. Είναι μια διαφορετική διάκριση, είναι μια διαφορετική αντιμετώπιση. Δε γνωρίζω, πραγματικά είμαι πολύ προσεκτικός, και εύχομαι να έχει γίνει πολύ μεγάλη συζήτηση σε βάθος στην επιτροπή, που να μη δημιουργούνται τέτοιου είδους προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σωστό.

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγιάννη.

Κύριε Κωστή Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα. Βεβαίως, είχα και την ατυχία να λείπω κατά τη συζήτηση, γιατί ήμουν στο εξωτερικό σε αποστολή του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κοιτάξετε, είναι πολύ σωστή η προσέγγιση ότι δε θα πρέπει να έχουμε θυματοποιημένους πρόσφυγες, επειδή είχαν την ατυχία να φιλοξενηθούν σε τουρκοκυπριακές περιουσίες. Από την άλλη όμως, υπάρχει ένα θέμα, το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει: Το γεγονός ότι, με βάση τον νόμο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, ο Κηδεμόνας δε μισθώνει, παρέχει την άδεια χρήσης. Ψηφίζοντας αυτή την πολύ σωστή πρόταση, τροποποιούμε ταυτόχρονα και την ουσία του νόμου. Από τούδε και στο εξής ο υπουργός, ο οποίος είναι ο Κηδεμόνας, δε θα μπορεί να δίνει άδειες, δε θα περιορίζεται να δίνει άδειες, αλλά θα προχωρεί και στο να εκμισθώνει. Και να εκμισθώνει περιουσία την οποία, εφόσον εγγραφεί στο Κτηματολόγιο, δικαιούνται δικαιούχοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό αφορά αυτοστεγάσεις.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ναι, το ίδιο πράγμα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι καθόλου το ίδιο πράγμα. Άλλο τα τουρκοκυπριακά, άλλο οι αυτοστεγάσεις.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το 90% των αυτοστεγάσεων πού είναι κτισμένο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάνω σε ελληνική γη!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

80%.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

80%. Σε τουρκοκυπριακή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάνω σε τουρκοκυπριακή είναι πολύ μικρό το ποσοστό! Ούτε 2% δεν είναι!

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Αυτό είναι! Ψηφίζοντας την πρόταση αυτή, την οποία εγώ θα υποστηρίξω, λέω όμως το εξής: Επιτέλους, πρέπει να δούμε πολύ σοβαρά το ζήτημα των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Είτε είναι του Κηδεμόνα είτε είναι της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών δεν μπορεί να συνεχίσει αυτή η κατάσταση. Δεν μπορεί άλλοι να έχουν άδεια, άλλοι να έχουν εκμίσθωση, άλλοι να έχουν, δεν ξέρω, εξοχικά, άλλοι να έχουν κατοικίες! Αυτό ήθελα να πω. Θα την ψηφίσουμε με όλο τον κίνδυνο που συνεπάγεται η κατάσταση όπως είναι, μια πανσπερμία ρυθμίσεων, με την οποία δυστυχώς, αντί να έχουμε μια ενιαία ρύθμιση, έχουμε πολλαπλές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την πρόταση αυτή αίρεται μία αδικία στις αυτοστεγάσεις μόνο. Και έμειναν οι άλλοι συνοικισμοί, όπου εκεί είναι πράγματι αδικία και δεν μπορεί να λυθεί με τον νόμο, αλλά λύεται σε μεγάλο μέρος.

Το λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 35 πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 65B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα έξι και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, τα άρθρα εγκρίνονται, με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω να ψηφίσουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου των συναδέλφων και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα δύο. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Έγιναν τριάντα τέσσερις. Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της υπ' αριθμόν 36 προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 7Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ τριάντα έξι και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει ένσταση, να γίνει συζήτηση ταυτόχρονα και για τα τρία θέματα, τα υπ' αριθμόν 37, 38 και 39.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, σε τούτα είχαμε πει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε πρόεδρε της επιτροπής Αμύνης, εδώ ο έγκριτος γραμματεύς της επιτροπής της Βουλής σημειώνει ότι πρόκειται περί διαφορετικών θεμάτων και δε θα είναι σωστό να γίνει ενιαία συζήτηση. Θα γίνει για ένα ένα η συζήτηση.

Το λοιπόν, ξεκινούμε με το υπ' αριθμόν 37 θέμα.

Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός, κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον Υπουργό Άμυνας η εξουσία ίδρυσης Ακαδημίας Ασφάλειας και Άμυνας, με σκοπό την επιμόρφωση και εκπαίδευση τόσο των στελεχών της Εθνικής Φρουράς όσο και των λοιπών σωμάτων ασφαλείας στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας σε εθνικό, περιφερειακό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Χάρης Γεωργιάδης

Χρίστος Χρίστου

Κώστας Κώστα

Αλέκος Τρυφωνίδης

Βαλεντίνος Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 25 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας και ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χάρης Γεωργιάδης.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή εξέτασε το νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον Υπουργό Άμυνας η εξουσία ίδρυσης Ακαδημίας Ασφάλειας και Άμυνας, με σκοπό την επιμόρφωση και εκπαίδευση τόσο των στελεχών της Εθνικής Φρουράς όσο και των λοιπών σωμάτων ασφαλείας στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας σε εθνικό, περιφερειακό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η οργάνωση, ο τρόπος λειτουργίας και επιμέρους λεπτομέρειες για το έργο της υπό αναφορά ακαδημίας θα ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Άμυνας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η αποστολή της ακαδημίας συνοψίζεται στα ακόλουθα:

1. Την επιμόρφωση και εκπαίδευση των στελεχών της Εθνικής Φρουράς σε στρατηγικό επίπεδο, ώστε να

αποκτήσουν σφαιρική και σύγχρονη αντίληψη σε ζητήματα ηγεσίας, ανάλυσης της διεθνούς πολιτικοστρατιωτικής κατάστασης, καθώς και σύγχρονων μεθόδων και διαδικασιών διαχείρισης κρίσεων και λήψης αποφάσεων.

2. Την επιμόρφωση στελεχών των λοιπών σωμάτων ασφαλείας, όπως η Αστυνομία, η Πυροσβεστική, το Λιμενικό Σώμα και η Πολιτική Άμυνα, καθώς και λειτουργών όλων των φορέων της Δημοκρατίας που εμπλέκονται στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας, οι οποίοι, ως εκ της θέσεως και της ιδιότητάς τους, χειρίζονται θέματα που άπτονται της εθνικής ασφάλειας και άμυνας.
3. Την ανάπτυξη συνεργασίας με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου και του εξωτερικού, στρατιωτικές ακαδημίες άλλων χωρών, ερευνητικά κέντρα, καθώς και με το Ευρωπαϊκό Κολλέγιο Ασφάλειας και Άμυνας.
4. Την προώθηση κοινής αντίληψης περί της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) και της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) μέσω διεθνών εκπαιδεύσεων, ώστε να καταστεί σταδιακά η Κύπρος περιφερειακό σημείο εκπαίδευσης στα θέματα και τις αποστολές της ΚΠΑΑ.
5. Την προώθηση της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την ανταλλαγή νέων αξιωματικών.
6. Την επικοινωνία σε θέματα που άπτονται της ασφάλειας και της άμυνας σε όλο το φάσμα της κοινωνίας.
7. Την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων για τον, κατά το δυνατό, καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο εκμετάλλευσης των ανθρωπίνων και χρηματικών πόρων που θα παραχωρούνται στην ακαδημία για την επίτευξη των σκοπών της.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου, ο Υπουργός Άμυνας ανέφερε στην επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίθηκαν αναγκαίες στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για περαιτέρω αναβάθμιση του επιπέδου επιμόρφωσης των μελών της Εθνικής Φρουράς στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, προκειμένου η Δημοκρατία να βρίσκεται σε ετοιμότητα να ανταποκριθεί στις νέες μορφές απειλών, στην πολυπλοκότητα των σύγχρονων στρατιωτικών επιχειρήσεων, στο συνεχές μεταβαλλόμενο γεωπολιτικοστρατιωτικό περιβάλλον και στη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Άμυνας, η επιμόρφωση των μελών των σωμάτων ασφαλείας θεωρείται εξαιρετικής σημασίας, ιδιαίτερα στις παρούσες συνθήκες, κατά τις οποίες η αντιμετώπιση των νέων μορφών απειλών προϋποθέτει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών και την ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών στον στρατιωτικό τομέα, κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο, και θα συμβάλει στην κατοχύρωση της ασφάλειας και στην προαγωγή συνθηκών ειρήνης και συνεργασίας.

Ο επικεφαλής ανάπτυξης της ακαδημίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εν λόγω ακαδημία συγκροτήθηκε από το Υπουργείο Άμυνας τον Ιανουάριο του 2017 στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης και του εκσυγχρονισμού της Εθνικής Φρουράς. Περαιτέρω, ενημέρωσε την επιτροπή για την πενταετή δράση της ακαδημίας τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο και ανέφερε ότι υποβλήθηκε αίτηση, ώστε να διαπιστευθεί ως μέλος του Erasmus+ για την πενταετία 2023-2027. Η ακαδημία πληροί όλα τα κριτήρια που τέθηκαν από το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, το οποίο θα εξετάσει την εν λόγω αίτηση, με εξαίρεση το κριτήριο της ύπαρξης νομικής οντότητας. Γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμη η προτεινόμενη με το νομοσχέδιο τροποποίηση, ώστε να θεσμοθετηθεί η ακαδημία.

Κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις όσον αφορά την πρόνοια του νομοσχεδίου δυνάμει της οποίας η οργάνωση, ο τρόπος λειτουργίας και επιμέρους λεπτομέρειες για το έργο της ακαδημίας θα ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Άμυνας, υποστηρίζοντας ότι δεν είναι ορθό να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε Υπουργού Άμυνας να αποφασίζει για τα θέματα αυτά. Συνεπώς, εισηγήθηκαν την τροποποίηση της εν λόγω πρόνοιας, ώστε η οργάνωση, ο τρόπος λειτουργίας και επιμέρους λεπτομέρειες για το έργο της ακαδημίας να ρυθμίζονται με κανονισμούς που θα εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και θα κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση. Σημειώνεται ότι η εισήγηση έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Άμυνας και αναθεωρήθηκε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οραία! Αγορεύσεις επί θέματος αρχής τώρα.

Δεν υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 9Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ είκοσι έξι και εναντίον δέκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, δέκα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, αγαπητοί συνάδελφοι, τώρα.

Και το αποτέλεσμα, αγαπητέ Νίκο, είναι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ είκοσι επτά και δέκα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δέκα ψήφους εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 38 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε να καταργηθεί η διάταξη του σύμφωνα με την οποία η συνολική διάρκεια της σύμβασης Συμβασιούχου Οπλίτη (ΣΥΟΠ) περιορίζεται στα δέκα έτη, ανεξάρτητα από την ηλικία στην οποία προσλαμβάνεται, και να παρασχεθεί η δυνατότητα στους ΣΥΟΠ να παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας των σαράντα δύο ετών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Κάρουλλας

Παύλος Μυλωνάς

Κώστας Κώστα

Χρίστος Χρίστου

Γιαννάκης Γαβριήλ

Αλέκος Τρυφωνίδης

Βαλεντίνος Φακοντής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), καθώς και εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή εξέτασε το εν λόγω νομοσχέδιο κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ώστε να καταργηθεί η διάταξή του σύμφωνα με την οποία η συνολική διάρκεια της σύμβασης Συμβασιούχου Οπλίτη (ΣΥΟΠ) περιορίζεται στα δέκα έτη, ανεξάρτητα από την ηλικία στην οποία προσλαμβάνεται, και να παρασχεθεί η δυνατότητα στους ΣΥΟΠ να παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας των σαράντα δύο ετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις προέκυψαν στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει το Υπουργείο Άμυνας για περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού των ΣΥΟΠ και αποσκοπούν στην ισότιμη αντιμετώπισή τους ως προς την ηλικία αποχώρησής τους από την υπηρεσία. Σημειώνεται ότι με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν αναμένεται να επέλθει αύξηση δαπανών, εφόσον ο αριθμός των ΣΥΟΠ που θα υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά θα παραμείνει ο ίδιος.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στα ακόλουθα:

1. Αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας που αποκτούν οι ΣΥΟΠ κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους.
2. Ομοιόμορφη αντιμετώπιση των ΣΥΟΠ ως προς την ηλικία τερματισμού της υπηρεσίας τους.
3. Παροχή κινήτρων για προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού υποψηφίων για συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής και πρόσληψης ΣΥΟΠ, λαμβανομένου υπόψη ότι ο αριθμός των υποψηφίων στις τελευταίες διαδικασίες ήταν μειωμένος.
4. Αποφυγή της ταυτόχρονης κένωσης μεγάλου αριθμού θέσεων ΣΥΟΠ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η πρώτη σειρά ΣΥΟΠ, η οποία το 2026 συμπληρώνει δέκα έτη υπηρεσίας, αριθμεί περίπου χίλιους πεντακόσιους ΣΥΟΠ και το κενό που θα δημιουργηθεί με την αποχώρησή τους θα είναι δυσαναπλήρωτο.
5. Αναχαίτιση του φαινομένου της τάσης πρόωρης αποχώρησης από την υπηρεσία των ΣΥΟΠ, που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Ο πρόεδρος της επιτροπής Αμύνης και πρόεδρος της ΕΔΕΚ κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.

Κύριε Μαρίνο Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Αρχίζοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ όλα τα μέλη της επιτροπής για την εποικοδομητική συνδρομή που είχαν στην επίλυση ενός τόσο σοβαρού ζητήματος, το οποίο ουσιαστικά προσδίδει, από τη στιγμή που θα αξιοποιηθεί σωστά, μια πρόσθετη επιχειρησιακή δυνατότητα και ικανότητα στην Εθνική Φρουρά. Η ψήφιση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου ουσιαστικά θα δώσει περαιτέρω κίνητρα και εις τους συμβασιούχους οπλίτες να παραμείνουν στην υπηρεσία για χρονικό διάστημα πέραν των δέκα χρόνων, εφόσον θα έχουν μια ευδόκιμη υπηρεσία εις την Εθνική Φρουρά. Όμως την ίδια στιγμή, θα πρέπει να τονίσουμε ότι εκκρεμούμε, κατά την άποψη των μελών της επιτροπής, ακόμα δύο σημαντικά στοιχεία, τα οποία θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να συζητηθούν και να επιλυθούν. Το ένα αφορά τη μισθολογική αναβάθμιση των συμβασιούχων οπλιτών μετά από κάθε ανανέωση συμβολαίου, για να αποτελέσει ένα πρόσθετο κίνητρο και να αξιοποιηθούν οι εμπειρίες τις οποίες θα έχουν αποκτήσει -και μάλιστα εξειδικευμένες εμπειρίες- σε διάφορους τομείς της Εθνικής Φρουράς κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους. Και, δεύτερον, υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους υπάρχει προοπτική και δυνατότητα να αξιοποιηθούν και μετά την ηλικία των σαράντα δύο ετών, αφού πια θα αποχωρούν από τη θέση του Συμβασιούχου Οπλίτη. Οι θέσεις που μπορεί να αξιοποιηθούν είναι αρκετές. Δεν είναι της ώρας να τις συζητήσουμε, είναι θέματα τα οποία θα συζητηθούν στην επιτροπή Άμυνας σε συνεργασία με το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς και το Υπουργείο Άμυνας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Ο επόμενος είναι ο συνάδελφος ο Κώστας Κώστα, γραμματέας της Βουλής των Αντιπροσώπων και μέλος της επιτροπής Άμυνας.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήταν Μάρτης του 2016, όταν ξαφνικά αποφασίστηκε η μείωση της θητείας με τον τρόπο που αποφασίστηκε, χωρίς καμιά μελέτη, χωρίς καμιά προεργασία! Τζιαι ουσιαστικά βρεθήκαμε μπροστά από ένα γεγονός: την ανάγκη να προσλάβουμε συμβασιούχους οπλίτες, για να κλείσουμε το τεράστιο κενό, το οποίο είχε δημιουργηθεί. Θυμούμαι χαρακτηριστικά, όταν έγινε αυτό το πράγμα, συνεδρίαζε η επιτροπή Άμυνας, η τότε επιτροπή Άμυνας. Απέναντί μου καθόταν ο τότε Αρχηγός Εθνικής Φρουράς και, όταν τον ρώτησα «έσείς ιδέα είναι μ' που συμβαίνει;», μου είπε «δεν ξέρω ακριβώς τι γίνεται». Επροχωρήσαμε σε τούτο πράγμα, χωρίς να μελετήσουμε σωστά το τι έπρεπε να κάμουμεν. Όταν την επόμενη εβδομάδα ήρτεν ο τότε Υπουργός Άμυνας στην επιτροπή, μας είπεν -ήταν Μάρτης του '16- «ως τον Σεπτέμβρη του '16 θα έχετε τους κανονισμούς για τους ΣΥΟΠ, για να μπουν όλα σε τάξη, πριν να προσληφθεί η πρώτη σειρά». Είμαστε στον Δεκέμβρη του '22 και ούτε ήταν κανονισμοί. Τα προβλήματα έν' μεγάλα!

Τολμώ να πω με ειλικρίνεια ότι αρκετά 'πού τούτα έχουν λυθεί ή έχει τροχοδρομηθεί η επίλυσή τους με την παρέμβαση τζιαι την τεράστια προσπάθεια του προέδρου τζιαι των μελών της επιτροπής Άμυνας. Υπάρχουν όμως, όπως είπα, σοβαρά ζητήματα ανοικτά: η αβεβαιότητα για το μέλλον, η ανάγκη, όπως ανέφερε ο κ. Σιζόπουλος προηγουμένως, της μισθολογικής αναβάθμισης. Όλα τούτα τα οποία σήμερα οδήγησαν περίπου χίλιους εξακόσιους ΣΥΟΠ στο να φύγουν από την Εθνική Φρουρά. Αν δε δούμε τούτο θέμα σοβαρά, τότε θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα ως Εθνική Φρουρά. Γιατί τωρά με τούτο που εννά πούμε σε λλίον, για το ζήτημα των ΣΥΠ τζιαι την ανάγκη να προσλάβουμε στη θέση τους ΣΥΟΠ, αν δε δώσουμε κίνητρα, απλούστατα δε θα υπάρχει ενδιαφέρον. Τζιαι θέλω να σας πω ότι στην τελευταία προκήρυξη υπήρχε ενδιαφέρον από μόνο τριακόσιους ανθρώπους, οι οποίοι βεβαίως έχουν όλοι ήδη προσληφθεί. Τζιαι, δεύτερον, θα συνεχίσουμε να 'χουμεν τη φυγή που έχουμε μέχρι σήμερα. Κόσμος δηλαδή να εκπαιδεύκεται, να είναι σε σοβαρά οπλικά συστήματα τζιαι σε κάποια φάση να σηκώννεται να φεύκει.

Είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση τούτο που εννά ψηφίσουμεν σήμερα. Είναι σημαντικό, γιατί έσκει κόσμο ο οποίος εν' της πρώτης σειράς τζιαι θα έφευκεν σε τέσσερα χρόνια τζιαι κερδίζει κάποια χρόνια. Έσκει περιπτώσεις ανθρώπων που ήταν στα κοστέσερα, στα κοσπέντε τους, που θα εφεύκαν στα τριάντα πέντε, θα φεύκουν στα σαράντα δύο. Το πιο σημαντικό απ' όλα όμως είναι η δέσμευση που έδωκεν το Υπουργείο Άμυνας στην επιτροπή Άμυνας, ότι μέχρι τον Μάρτη, Απρίλη θα φέρει ολοκληρωμένη πρόταση στη Βουλή, να δούμε ακριβώς ποια θα είναι τα κριτήρια για το μέλλον τούτων των ανθρώπων.

Τελειώνω με τούτο, κύριε Πρόεδρε: Η πολιτεία πρέπει να αποφασίσει να επιλύσει τα προβλήματα των ΣΥΟΠ, που εξελίσσονται πλέον στη ραχοκοκκαλιά της Εθνικής Φρουράς. Αν δεν τα λύσουμε, τότε απλώς το κύμα φυγής εννά μεγαλώσει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Κώστα.

Τρυφωνίδης Αλέκος. Σύντομες παρεμβάσεις, αγαπητέ Αλέκο.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Ναι, Πρόεδρέ μου.

Η σημαντικότητα του σχετικού νομοσχεδίου είναι γνωστή σε όλους. Η ανάγκη για πρόσληψη των ΣΥΟΠ επήλθε μετά τη μείωση της στρατιωτικής θητείας. Η υπογεννητικότητα, όπως ξέρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -εξαιτίας της οποίας από το 2015 μέχρι σήμερα έχουν μειωθεί κατά χίλιους οι κληρωτοί στρατιώτες- σας οδήγη στην ανάγκη αύξησης του αριθμού των συμβασιούχων οπλιτών που θα υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά. Σήμερα το υπουργείο φέρνει μια πρώτη εισήγηση, να ψηφίσουμε την επέκταση μέχρι τα σαράντα δύο. Είναι μόνο η αρχή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί, αν δε δοθούν τα αναγκαία κίνητρα, όπως είπαν ο πρόεδρος της επιτροπής τζιαι ο συνάδελφος ο Κώστα, στους συμβασιούχους οπλίτες, ποιος θα φυλάει τη γραμμή αντιπαράταξης; Γιατί θα είμαστε... Αυτή τη στιγμή υπάρχει ανάγκη για τέσσερις χιλιάδες περίπου. Άρα, επεκτείνουμε μέχρι τα σαράντα δύο, που, όπως λέχθηκε, επιβάλλεται να δοθεί και μετέπειτα προοπτική. Γιατί, όπως ξέρετε συνάδελφοι, ένας γιατί να μείνει μέχρι τα σαράντα δύο, όταν ξέρει ότι μετά θα πάει σπίτι του; Άρα, πρέπει να επεξεργαστούμε και αυτή την προοπτική, αλλά και την ουσιαστική μισθολογική ανέλιξη που θα πρέπει να έχουν και την επικινδυνότητα της δουλειάς που κάμνουν.

Επιπρόσθετα, με το επόμενο που θα ψηφίσουμε, την αφυπηρέτηση των συμβασιούχων υπαξιωματικών στα πενήντα επτά, στόχος είναι να παίρνουν και τις θέσεις αυτές. Άρα, οι ανάγκες θα είναι πολλαπλάσιες και όλα αυτά που θα κάνουμε για αυτό τον τομέα άπτονται της εθνικής ασφάλειας του τόπου και είτε η σημερινή είτε η αυριανή κυβέρνηση είτε η μεθαιριανή πρέπει να ξοδέψει τα αναγκαία χρήματα για αυτό τον τομέα, γιατί άπτεται, όπως είπα, της εθνικής ασφάλειας του τόπου και το γνωστό που ξέρουμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Θα υπερψηφίσουμε, αλλά πρέπει να ακολουθηθούν όσα έχουμε πει προηγουμένως.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τρυφωνίδη.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Γιώργος Κάρουλλας.

Κύριε Γιώργο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σίγουρα, η ομοφωνία στην επιτροπή Άμυνας είναι υπόδειγμα για τη λειτουργία μας εδώ, στο κοινοβούλιο, και θα πρέπει αυτό να σημειωθεί πολλάκις όπως το βιώνουμε στη συγκεκριμένη επιτροπή. Έχουμε ενώπιόν μας ακόμα ένα θετικό, με τα πολλά άλλα που έχουμε δει στην επιτροπή Άμυνας, από το Υπουργείο Άμυνας, μέτρα ουσιαστικά για ενδυνάμωση του θεσμού των ΣΥΟΠ, ενός θεσμού που ήταν απόρροια της μείωσης της θητείας το 2016. Αυτός ο θεσμός καθιστά την Εθνική Φρουρά ως έναν ημιεπαγγελματικό στρατό του οποίου η σημασία αναγνωρίζεται όχι μόνο στην Κύπρο με τα όσα προβλήματα έχουμε, αλλά και από χώρες στο εξωτερικό, με τις συνεκπαιδεύσεις, με όλες τις ασκήσεις στις οποίες συμμετέχει, τις διεθνείς, η Εθνική Φρουρά. Είπα ότι ενδυναμώνουμε, δίνεται η δυνατότητα σε έναν ΣΥΟΠ, αν το επιθυμεί, να παραμένει μετά τα δέκα χρόνια στην υπηρεσία μέχρι τα σαράντα δύο έτη ηλικίας του. Άρα, να αξιοποιείται η πείρα του, η γνώση του, η μαχητική του ικανότητα μέχρι τα σαράντα δύο και αυτό συμβαίνει όχι για ικανοποίηση των όποιων αιτημάτων, αλλά προς διαχείριση των όποιων ζητημάτων έχουν επισημανθεί από τώρα και για το 2026 που λήγει η πρώτη δεκαετία, έτσι ώστε η μαχητική ικανότητα και η επιχειρησιακή ικανότητα να είναι στον βαθμό στον οποίο πρέπει να είναι.

Και έχει επεξηγηθεί στην επιτροπή -και θέλουμε να το αναφέρουμε και εδώ- το όραμα. Ποιον έν' το όραμα για το οποίο ως Δημοκρατικός Συναγερμός είχαμε καταθέσει και σχετικές προτάσεις το 2021; Είναι η δημιουργία μιας νέας κατηγορίας ΣΥΟΠ, των λεγόμενων «υπαξιωματικών μακράς θητείας», οι οποίοι, με βάση κανονισμούς που θα έρθουν ενώπιόν μας, ως έχει λεχθεί, στο επόμενο διάστημα, θα μπορούν να παραμείνουν μέχρι το 57^ο έτος της ηλικίας τους ως υπαξιωματικοί με συγκεκριμένες πρόνοιες. Άρα, και η κυβέρνηση στοχεύει σε αυτό και έχει αρχίσει να διαχειρίζεται το ζήτημα των ΣΥΟΠ με τρόπο παραγωγικό και αποτελεσματικό και είμαστε σίγουροι ότι θα συνεχίσουμε να ενδυναμώνουμε τον θεσμό ακόμα περισσότερο με τα αναγκαία κίνητρα, με τα οποία όλοι συμφωνούμε. Άρα, να πιστώσουμε και αυτό στο Υπουργείο Άμυνας, στην κυβέρνηση, αλλά και στις ομοφωνίες που έχουμε στην επιτροπή για τη διαχείριση των ζητημάτων άμυνας και εθνικής ασφάλειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Γεώργιε.

Τον λόγο έχει ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας και μέλος της επιτροπής Αμύνης Παύλος Μυλωνάς, από την Κερύνεια.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τον Άγιο Αμβρόσιο Κερύνειας και Καραβά.

Πέντε δεύτερα. Λείπει η Πρόεδρος της Βουλής, η κ. Αννίτα Δημητρίου, δυστυχώς, στεναχωριέμαι ιδιαίτερα για αυτό βέβαια, κύριε Πρόεδρε, γιατί ήθελα να το ακούσουν όλοι. Είναι «υπόδειγμα», όπως είπε ο κ. Κάρουλλας, παράδειγμα! Είναι ο κ. Γεωργιάδης, πρώην Υπουργός Οικονομικών, είναι δύο πολιτικοί αρχηγοί μέσα στην επιτροπή Άμυνας -της ΕΔΕΚ και του ΕΛΑΜ- ο αγαπητός Κώστας, ο κ. Φακοντής, ο κ. Τρυφωνίδης, ο κ. Κάρουλλας και σας διαβεβαιώ, δεν το κάμνω τυπικά, είναι η μόνη επιτροπή που είμαι έξι χρόνια που δεν έχει κομματικά γυαλιά στις συνεδριάσεις της, ευτυχώς ακόμα -κτύπα ξύλο- Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Καλά, κύριε, είπες τους όλους που έν' μέλη, εμάς που είμαστε μέλη εξήσάς μας;

(Γέλια)

Κύριε Παύλο, με όλο τον σεβασμό!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Απολογούμαι, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τούτο είναι ένα πέναλτι καραμπινάτο. Ένα καραμπινάτο πέναλτι, κύριε Παύλο! Εσημειώθη κάτω, μες στα πρακτικά!

Το λοιπόν, θα μεταφερθούμε στον πρόεδρο του ΕΛΑΜ τώρα, τον αγαπητό Χρίστο Χρίστου.

Κύριε Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι μια πραγματικότητα ότι στην επιτροπή Άμυνας επικρατεί το κλίμα που θα έπρεπε για μια τέτοια επιτροπή, η οποία έχει να διαδραματίσει ρόλο εθνικό και πολύ ουσιαστικό.

Τώρα, όσον αφορά τον θεσμό των συμβασιούχων οπλιτών, έχει αποδειχθεί από την εφαρμογή του μέχρι σήμερα ότι βοηθά όντως στην ενίσχυση του αξιόμαχου των ενόπλων δυνάμεων. Οπότε, το σημερινό νομοσχέδιο που επεκτείνει μέχρι τα σαράντα δύο την υπηρεσία των συμβασιούχων οπλιτών είναι απόλυτα θετικό. Τα υπόλοιπα προβλήματα, τα οποία ήδη έχουν αναφερθεί από άλλους βουλευτές, θεωρώ ότι θα έχουμε την ευκαιρία -πρώτα ο Θεός- να τα εξετάσουμε μετά τις προεδρικές εκλογές και να τα επιλύσουμε. Πρέπει δηλαδή να δώσουμε σε αυτούς τους ανθρώπους την υπόσχεση ότι δε θα τους εγκαταλείψει η πολιτεία, ότι θα είμαστε στο πλευρό τους, γιατί ακριβώς και οι ίδιοι στέκονται στο πλευρό της πατρίδας με την εκπαίδευσή τους, την κατάρτισή τους και την πείρα την οποία έχουν αποκτήσει και στην ουσία είναι η πρώτη γραμμή πλέον των ενόπλων δυνάμεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Χρίστο.

Προχωρούμε εις τη δευτέραν ανάγνωσιν του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ τριάντα ένας. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε αισίως στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα.

Το αποτέλεσμα, αγαπητέ Νίκο, είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Υπέρ είκοσι εννέα. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 39 θέμα «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022».

Να αναγνωσθεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμών, ώστε να καταργηθεί ο Κανονισμός 46, σύμφωνα με τον οποίο παρέχεται δικαίωμα στους συμβασιούχους υπαξιωματικούς (ΣΥΠ) να υποβάλουν αίτηση για σύναψη νέας σύμβασης απασχόλησης διάρκειας τριών ετών με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικού τερματισμού τους, ήτοι του 57^{ου} έτους, και μετά τη λήξη αυτής να έχουν δικαίωμα να υποβάλουν νέα αίτηση ανανέωσης της σύμβασης μέχρι το 63^ο έτος της ηλικίας τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Γιώργος Κάρουλλας

Κώστας Κώστα

Γιαννάκης Γαβριήλ

Βαλεντίνος Φακοντής

Ζαχαρίας Κουλίας

Παύλος Μυλωνάς

Χρίστος Χρίστου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Σωτήρης Ιωάννου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Άμυνας και του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ), καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή εξέτασε τους εν λόγω κανονισμούς κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμών, ώστε να καταργηθεί ο Κανονισμός 46, σύμφωνα με τον οποίο παρέχεται δικαίωμα στους Συμβασιούχους Υπαξιωματικούς (ΣΥΠ) να υποβάλουν αίτηση για σύναψη νέας σύμβασης απασχόλησης διάρκειας τριών ετών με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας υποχρεωτικού τερματισμού τους, ήτοι του 57^{ου} έτους, και μετά τη λήξη αυτής να έχουν δικαίωμα να υποβάλουν νέα αίτηση ανανέωσης της σύμβασης μέχρι το 63^ο έτος της ηλικίας τους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η προτεινόμενη στους κανονισμούς ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία μετά την ένταξη της εν λόγω κατηγορίας υπαξιωματικών στο νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων για τους υπαλλήλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, το οποίο προωθείται παράλληλα προς ψήφιση από τη Βουλή με σχετικό νομοσχέδιο που εξετάστηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η προτεινόμενη κατάργηση του πιο πάνω δικαιώματος των ΣΥΠ για σύναψη νέας σύμβασης ή ανανέωση σύμβασης μέχρι το 63^ο έτος της ηλικίας, το οποίο ήταν δυνητικό και είχε θεσπισθεί λόγω του ότι οι ΣΥΠ δεν ήταν ενταγμένοι σε οποιοδήποτε επαγγελματικό σχέδιο συντάξεων, αποσκοπεί στην εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης, εφόσον η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των μόνιμων υπαξιωματικών με βάση την ισχύουσα ρύθμιση είναι το 57^ο έτος της ηλικίας. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς η ηλικία υποχρεωτικής αφυπηρέτησης θα είναι η ίδια για όλους τους υπαξιωματικούς, ενώ τυχόν διατήρηση σε ισχύ του Κανονισμού 46, σε συνδυασμό με τη δημιουργία του νέου επαγγελματικού σχεδίου συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, θα καθιστούσε τους ΣΥΠ προνομιούχους σε σχέση με τους μόνιμους υπαξιωματικούς.

Σημειώνεται ότι της προτεινόμενης τροποποίησης προηγήθηκαν εκτενείς συζητήσεις τόσο ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατά τη συζήτηση του σχετικού νομοσχεδίου για το νέο επαγγελματικό σχέδιο συνταξιοδοτικών ωφελημάτων όσο και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, στις οποίες αναφέρθηκε ότι, για λόγους που άπτονται της επιχειρησιακής ετοιμότητας της Εθνικής Φρουράς, θα ήταν ορθότερο να καταργηθεί το δικαίωμα υποβολής αιτήματος για σύναψη νέων συμβάσεων, σε συνδυασμό με την καταβολή προς αυτούς ενός ποσού ως αντιστάθμισμα.

Στη συνέχεια διεξήχθη διαβούλευση μεταξύ των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών για μελέτη του πιο πάνω ζητήματος, με σκοπό την εξεύρεση ικανοποιητικής και δίκαιης λύσης. Παράλληλα, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σε γνωμάτευσή της για το εν λόγω ζήτημα αναφέρει ότι η καταβολή αντισταθμίματος στους ΣΥΠ έναντι της κατάργησης του δικαιώματος υποβολής αίτησης για σύναψη ή ανανέωση σύμβασης απασχόλησης μπορεί να δικαιολογηθεί, λαμβάνοντας υπόψη ότι θα αποφέρει οικονομικό όφελος στη Δημοκρατία και θα συμβάλει στη διατήρηση της επιχειρησιακής ικανότητας της Εθνικής Φρουράς.

Συναφώς, το Υπουργείο Οικονομικών ανέθεσε τη μελέτη σε αναλογιστή, προκειμένου να εκτιμηθεί το ποσό που θα μπορούσε να καταβληθεί στους ΣΥΠ ως αντισταθμισμα στη βάση της πιο πάνω γνωμάτευσης.

Ειδικότερα, το ποσό το οποίο αποφασίστηκε να καταβληθεί στους ΣΥΠ ανέρχεται στις €34.000 και αντιστοιχεί στην εξοικονόμηση που προκύπτει για το κράτος, αφού λήφθηκε υπόψη η πρόθεση του Υπουργείου Άμυνας να αντικαταστήσει τους ΣΥΠ που θα αποχωρήσουν με άλλο προσωπικό και συγκεκριμένα για κάθε δεκαπέντε ΣΥΠ που θα αποχωρούν από την υπηρεσία θα προσλαμβάνονται δεκατρείς ΣΥΟΠ. Δεδομένου του ότι ο τελευταίος ΣΥΠ θα αφυπηρετήσει το έτος 2039, στο πιο πάνω ποσό θα προστίθεται τιμαριθμική αναπροσαρμογή κατά τον ίδιο τρόπο που αναπροσαρμόζονται οι μισθοί και οι συντάξεις στην κρατική υπηρεσία. Περαιτέρω, το υπό αναφορά ποσό θα καταβάλλεται κατά τον υποχρεωτικό τερματισμό της απασχόλησης των ΣΥΠ και δε θα υπόκειται σε οποιαδήποτε φορολόγηση δυνάμει των διατάξεων του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου.

Τέλος, διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ΣΥΠ έχουν ήδη συνάψει νέα τριετή σύμβαση απασχόλησης μέχρι το 60^ο έτος της ηλικίας τους, η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε ισχύ, αλλά δε θα έχουν δικαίωμα να την ανανεώσουν. Στα πρόσωπα αυτά θα καταβληθεί εφάπαξ ποσό με τη λήξη της ισχύουσας σύμβασης ύψους €17.000, προστιθεμένης της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής κατά τον ίδιο τρόπο που αναπροσαρμόζονται οι μισθοί και οι συντάξεις στην κρατική υπηρεσία, ήτοι το 50% του πιο πάνω συμφωνηθέντος ποσού.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών η επιτροπή ενημερώθηκε για το γεγονός ότι οι ΣΥΠ έτυχαν πλήρους ενημέρωσης από τους γενικούς διευθυντές του Υπουργείου Άμυνας και Οικονομικών όσον αφορά τον τρόπο υπολογισμού των πιο πάνω ποσών. Περαιτέρω, η επιτροπή ενημερώθηκε ότι, επιπροσθέτως του εφάπαξ ποσού και του ποσού των €34.000, στους ΣΥΠ θα καταβληθεί και ποσό που αντιστοιχεί στις συνεισφορές τους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανάλογο με τα έτη υπηρεσίας τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής; Υπάρχει μόνο ένας; Σιζόπουλος Μαρίνος, πρόεδρος επιτροπής Άμυνας.

Κύριε Μαρίνο.

Εντάξει, έχουμε αρκετούς.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα, γι' αυτό έχω πει να είναι όλα μαζί, αλλά τελικά ο Πρόεδρος θέλησε να μου δώσει ευκαιρία να μιλήσω πέντε συν πέντε λεπτά και όχι μόνο πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαστε συνεπείς, κύριοι!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα, βλέπετε ότι είμαι πάρα πολύ φειδωλός, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία αμφιβολία επί τούτου.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Διότι σχεδόν σε πάρα πολλά θέματα δεν έχω μιλήσει καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σπαρτιατικές οι παρεμβάσεις σου, κύριε Σιζόπουλε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όμως, έχει σημασία και ο λόγος που ήθελα να μιλήσω για το συγκεκριμένο θέμα είναι γιατί υπάρχει μια

διάχυτη παρεξήγηση ακόμα και στο κοινό γύρω από αυτό το ζήτημα, το οποίο έν' πάρα πολλά σημαντικό. Το έχουμε βιώσει πάρα πολύ στην επιτροπή Άμυνας τζιαι γι' αυτό θέλω να πω ότι τα μέλη της επιτροπής ανέλαβαν μια πάρα πολλά μεγάλη και σοβαρή υποχρέωση, να ρυθμίσουν ένα πολύ σημαντικό ζήτημα, το οποίο θα είχε τεράστιες επιπτώσεις, σε περίπτωση κατά την οποία οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί αφυπηρέτουσαν στην ηλικία των πενήντα εφτά χρόνων. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο θα ήθελα να τους ευχαριστήσω ιδιαίτερα για αυτή τη συνεργασία, για αυτή τη συμβολή την οποία είχαν, όμως οι συνάδελφοι μέλη της επιτροπής να μου επιτρέψουν να κάμω έτσι μια ξεχωριστή αναφορά και ευχαριστία στον συνάδελφο τον Κώστα Κώστα, που ήταν ουσιαστικά πάρα πάρα πολύ σημαντική η προσφορά του σε τούτη την περίπτωση, και στην καλή συνεργασία που είχαμε και με το Υπουργείο Άμυνας, με το Γενικό Επιτελείο Στρατού και με το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι κανονισμοί για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς προβλέπουν υποχρεωτική αφυπηρέτηση στα πενήντα εφτά χρόνια, όμως την ίδια στιγμή, εάν οι ίδιοι το ζητήσουν, με σχετική εισήγηση που θα γίνει από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, ο υπουργός έχει τη δυνατότητα να κάμει ανανέωση τρία συν τρία χρόνια. Είναι γεγονός ότι αρκετοί από τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς δημιούργησαν τις προοπτικές για την οικογενειακή τους προοπτική στη βάση του ενδεχομένου να αφυπηρέτησουν στο 63^ο έτος της ηλικίας τους.

Όμως, την ίδια στιγμή υπάρχουν και κάποια καινούρια δεδομένα, τα οποία θα πρέπει να συζητήσουμε. Το ένα δεδομένο είναι ότι δεν μπορεί οι αξιωματικοί απόφοιτοι των παραγωγικών σχολών μέχρι και τον βαθμό του ταγματάρχη να αφυπηρευτούν στα πενήντα πέντε, του αντισυνταγματάρχη στα πενήντα έξι, του συνταγματάρχη στα πενήντα εφτά και οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί στα εξήντα τρία. Το δεύτερο ήταν η υποχρέωση του εκσυγχρονισμού πια του στελεχιακού δυναμικού της Εθνικής Φρουράς πάνω σε νέα δεδομένα τα οποία σήμερα διαμορφώνονται.

Γι' αυτό ακριβώς και έπρεπε να βρεθεί η καλύτερη δυνατή λύση, για να ικανοποιηθούν αυτές οι παράμετροι. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο και από την πλευρά των μελών της επιτροπής, για να συναινέσουμε εις το θέμα της αφυπηρέτησής τους στα πενήντα εφτά, ετέθη ότι θα έπρεπε να υπάρξει μια οικονομική ικανοποίηση τέτοια, που να μην αδικούνται αυτά τα άτομα. Τελικά, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να δοθεί ένα πρόσθετο εφάπαξ ποσό €34.000 σε όποιον από αυτούς θα αφυπηρευτεί και μάλιστα το σύνολο του φιλοδωρήματος να είναι μη φορολογητέο είναι ένα σημαντικό κίνητρο. Εκεί που τίθεται ένα σοβαρό ζήτημα είναι το θέμα του εφάπαξ που θα πάρει ο καθένας και της σύνταξης, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, θα ξεκινήσει από την ημέρα της αφυπηρέτησης να παραχωρείται, από τα πενήντα εφτά, και η οποία θα είναι διαφορετική.

Αυτό όμως που πρέπει να κατανοήσουν κάποιοι που έχουν διαμαρτυρίες ή ενδεχομένως αμφιβολίες είναι ότι το εφάπαξ, όπως και η σύνταξη καθορίζονται στη βάση των εισφορών που ο καθένας έχει καταθέσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για αυτό και βλέπουμε ότι θα υπάρχουν άτομα που θα πιάουν σύνταξη €1.600 και υπάρχουν και άτομα τα οποία θα πιάουν σύνταξη ενδεχομένως €780 ή €800. Ο λόγος είναι ακριβώς ο χρόνος της υπηρεσίας που είχε ο καθένας σε αυτή τη θέση, η μισθολογική κλίμακα την οποία είχε και το σύνολο των εισφορών που έχει καταθέσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γιατί αυτό το ποσό είναι από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων που προκύπτει.

Όμως, υπήρξε ακόμα ένα σημαντικό γεγονός, το οποίο έγινε μεν αποδεκτό, αλλά την ίδια στιγμή δημιούργησε και κάποιες αμφιβολίες και κάποιες αμφισβητήσεις, το ότι θα μπορούν με τη συνταξιοδότησή τους να πάρουν και ένα πρόσθετο ποσό του 2,1% που αφορά τις εισφορές που έχουν καταθέσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επειδή όμως υπάρχει και η πιθανότητα ή το ενδεχόμενο, όπως συμβαίνει και σε άλλες περιπτώσεις, να υπάρχουν υποχρεώσεις εις το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγω του ότι υπάρχουν χρωστούμενα όσον αφορά τις εισφορές, αυτά τα χρωστούμενα θα αποκατασταθούν από το 2,1% και ό,τι περισσέψει πια θα το πάρει, την ώρα που πρέπει, ο δικαιούχος. Αυτά λοιπόν ήταν αναγκαία να τα διευκρινίσουμε, για να μην υπάρχουν οποιεσδήποτε αμφιβολίες, οποιεσδήποτε αμφισβητήσεις ή ενδεχομένως μεμφιμορίες.

Εμείς εκτιμούμε ότι ήταν μια εξέλιξη προς τη θετική κατεύθυνση. Όλοι όσοι συνέβαλαν ήταν θετικό, και τα υπουργεία και η επιτροπή Άμυνας, και εκτιμώ ότι θα πρέπει ακριβώς να στηριχθεί όχι μόνο με την ψήφιση, αλλά και με την υποστήριξη όλων όσοι ενδεχομένως έχουν ακόμα κάποιες απορίες, με έναν τρόπο σωστό, ώστε να μην υπάρχουν οποιαδήποτε προβλήματα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο συνάδελφος ο Κώστας Κώστα, ο γραμματέας της Βουλής εδώ και μέλος της επιτροπής Άμυνας.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς θέλω να ευχαριστήσω τον πρόεδρο της επιτροπής για τα καλά του λόγια. Ήταν Μάρτης του 2017, όταν κατατέθηκαν στη Βουλή οι νέοι κανονισμοί για τους υπαξιωματικούς. Όταν τζιαι τότε ρώτησα τον τότε Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς: «Μα, πώς είναι δυνατόν οι άνθρωποι τούτοι να φεύκουν στα εξήντα τρία; Τι θα τους κάμνεις; Θα μπορούν να λειτουργήσουν στο άρμα μάχης ή στο στοιχείο πυροβόλου; Οι ταξίαρχοι συνταγματάρχες φεύκουν στα πενήντα πέντε, στα πενήντα έξι, στα πενήντα εφτά». Μου απάντησε τζιαι τότε ότι: «Ξέρεις, εμείς έντζιε συμφωνούσαμε με τούτο». Είχε γίνει μια συναλλαγή δυστυχώς για λόγους άλλους, την οποία ηύραμεν σήμερα μπροστά μας, τζιαι θυμούμαι χαρακτηριστικά ότι είχα πει τότε ότι: «Εννά περάσουν κάποια χρόνια τζι εννά συνειδητοποιήσουμε τι λάθος πάμε να κάμουμε, είναι προτιμότερο από τώρα να τους δώσετε ένα καλό σχέδιο αφυπηρέτησης στα πενήντα εφτά, να ξέρουν οι άνθρωποι ότι θα προγραμματίσουν τη ζωή τους ως τα πενήντα εφτά». Δεν έγινε αυτό.

Τζιείνο το οποίο έγινε είναι ότι το άρθρο το συγκεκριμένο στον νόμο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δυνητικό. Αν θέλει ο υπουργός, δίνει τα τρία συν τρία χρόνια. Δυστυχώς, ο περισσότερος κόσμος έξω νομίζει ότι τούτο είναι υποχρεωτικό. Ο κόσμος δε φταίει σε τίποτε. Οι συμβασιούχοι τούτοι, οι υπαξιωματικοί, εκανόνισαν τις δουλειές τους, τα δάνειά τους, τις σπουδές των κοπελουθκιών τους με βάση τα 63, γι' αυτό είχαμε τούτα τα προβλήματα ούλλα σήμερα. Τζιαι θέλω να ξέρετε τζιαι να το πιστέψετε ότι ο πρόεδρος τζιαι τα μέλη της επιτροπής Άμυνας τις τελευταίες δύο εβδομάδες επεράσαμεν πολλά άσχημες μέρες! Με αρκετή πίεση -μπορώ να πω- τζιαι με υποσκάψεις τζιαι με κάποιους οι οποίοι μας ελοιδορούσαν, εμεταφέρουνταν πράματα τα οποία δεν ίσχυαν, ελέγονταν κουβέντες οι οποίες δεν ίσχυαν! Η αλήθεια όμως είναι ότι εσταθήκαμεν ως επιτροπή, επίεσαμεν πάρα πολλά -και θέλω να το τονίσω τούτο- το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο ήταν αρνητικό στην αρχή, για να είμαστε δίκαιοι, να έρτει με ένα σχέδιο, κάτι που το ανέλυσε ο πρόεδρος προηγουμένως. Είναι ό,τι καλύτερο; Όχι. Έν' πάρα πολλά καλό όμως, για να μπορέσει να δώσει κάποια λεφτά αμέσως σ' αυτούς τους ανθρώπους, μια σύνταξη από την πρώτη στιγμή τζιαι να δούμε στην πορεία τι μπορεί να γίνει.

Θέλω να ξεκαθαρίσουμε τζιαι κάτι άλλο, έντζιεν να φύουν ούλλοι αμέσως. Κάθε χρόνο θα φεύκουν δέκα με δεκαπέντε άτομα μέχρι το 2039. Άρα, έχουμε τζιαι χρόνο να διορθώσουμε ή τέλος πάντων να ενισχύσουμε κάποια πράγματα. Τζιαι τούτο γίνεται, γιατί ήρτεν ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς τζιαι μας είπε «δεν μπορώ εγώ πλέον να λειτουργήσω με ανθρώπους που θα είναι 60, 63 χρόνων. Χρειαζόμαστε να πκιάσουμεν νέο αίμα». Και γι' αυτό, όπως αναφέρθηκε τζιαι προηγουμένως, θα αντικαθίστανται οι ΣΥΠ με ΣΥΟΠ που θα προσλαμβάνονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα πω ξανά ότι επεράσαμεν δύσκολα τις τελευταίες μέρες, έχουμε μπροστά μας ένα νομοθέτημα σημαντικό, κλείει ένα μεγάλο πρόβλημα, επιλύεται ένα μεγάλο πρόβλημα, δεν είναι ό,τι καλύτερο τούτο το οποίο έρκεται όσον αφορά το σχέδιο, από την άλλη όμως είναι τζιαι τούτο ένα βήμα, για να μπορέσουμε να χτίσουμε πάνω του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Κώστα.

Αλέκος Τρυφωνίδης από Σινά Όρος. Είπα το καλά, κύριε;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Πολλά καλά το είπες, Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπράβο!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Μόνο εσύ το συναφέρνεις τζιαι είναι προς τιμήν σου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, για τη γεωγραφία του τόπου μας αξίζει τον κόπο να αναφέρεται!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Τζιαι θα σε καλέσουμε!

Έχει και ωραίους μεζέδες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσους κατοίκους έχει, κύριε;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Τριακόσιους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαστε καλοί!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Αλλά, επειδή η Σολιά είναι ενιαία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειεύομενος)

Είσαστε συγγενείς με τον Λεωνίδα δηλαδή!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

...εκεί εν νιώθει απομονωμένος κάποιος, είναι ενωμένα τα χωριά της Σολιάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπράβο!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ, συνάδελφοι, η γεωγραφία έληξε!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με το νομοσχέδιο αυτό, όπως είχαν πει και ο πρόεδρος και τα άλλα μέλη της επιτροπής, καταργούμε τον Κανονισμό 46. Οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί... Θα συμφωνήσω, φίλε Κώστα, ότι ήταν δυνητικό, ήταν στην ευχέρεια του υπουργού, εκείνοι γνωρίζουν ότι ήταν συμφωνημένο. Δηλαδή εγνωρίζαν ότι θα αφυπηρέτησουν στα 63, λόγω άλλων διευθετήσεων προηγουμένως. Εμείς σήμερα, η Βουλή σήμερα δίνει τη δυνατότητα στον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς και στο Υπουργείο Άμυνας να αυξήσουν και να αναπτύξουν την επιχειρησιακή ετοιμότητα του στρατεύματός μας. Παρ' όλο ότι μπορεί να είναι 57 και 60, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πάρα πολλοί στελέχωναν σημαντικά πόστα σε οπλικά μας συστήματα και πρέπει να τους ευχαριστήσουμε για την όλη εργασία τους γενικά όλους και τη συμβολή τους εις την ανάπτυξη της Εθνικής Φρουράς. Είπαν και ο πρόεδρος και ο συνάδελφος ο Κώστας ότι επεράσαμε δύσκολα, γιατί το Υπουργείο Οικονομικών σ' αυτό τον τομέα επήεν να κλείσει την κάνουλα. Γιατί, ενώ στέλνουμε κόσμο στο σπίτι του, ξαφνικά έπρεπε να αποζημιωθεί για τα έξι χρόνια που χάνει και με πολλές προσπάθειες όλων μας, ναι, διευθετήθηκε το εφάπαξ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συν τις €34.000, συν το 2,1% που θα πάει στο ταμείο και τη σύνταξη από την ημέρα της συνταξιοδότησής τους.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαπιστώνουμε, παρ' όλη την πρόοδο που επιτεύχθηκε με τη συνεργασία του προέδρου και των μελών της επιτροπής Άμυνας, του Υπουργείου Άμυνας και του Υπουργείου Οικονομικών, ότι για τους πρώτους που θα φύγουν ως το '25-'26 θα υπάρχει μία αδικία, γιατί φεύγουν αμέσως αρκετοί, εβδομήντα- ογδόντα άτομα, και παίρνουν πάρα πολύ μικρή σύνταξη λόγω και των χρόνων, όπως ανέφερε ο πρόεδρος προηγουμένως. Δε θα είναι μεγάλο το κόστος αν δοθεί κάτι επιπρόσθετο, δηλαδή να πάει κλιμακωτά: όσοι φεύγουν τώρα να παίρνουν περισσότερα παραπάνω και να καταλήξουμε στις €34.000 μέχρι το 2039. Είναι σημαντικό αυτό να λεχθεί και πιστεύω ότι θα το προσπαθήσουμε να το πετύχουμε.

Επιπρόσθετα, είναι διευκρινισμένο και, παρ' όλο που η απαίτησή μας ήταν όλα αυτά να μπου σ' ένα κομμάτι χαρτί με την υπογραφή των υπουργών, εν πάση περιπτώσει δίνουμε εμπιστοσύνη στον λόγο τους μαζί με τα έγγραφα και τα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου.

Να γνωρίζουν -γιατί υπήρχε μια, αν θέλετε, σύγχυση- ότι και οι υπαξιωματικοί γραφείου θα πάρουν τις €34.000 και όσοι θελήσουν να φύγουν πριν από τα 57 θα πάρουν τις €34.000 ως φιλοδώρημα με μείον το πέναλτι του 12% που ισχύει σε όλη την κυβερνητική μηχανή. Υπάρχει διαβεβαίωση γι' αυτούς που έφυγαν πριν ένα-δύο μήνες ότι θα γίνει διευθέτηση, για να μπορέσουμε με την κατάργηση αυτού του κανονισμού και μαζί και με τους ΣΥΟΠ, όπως είπαμε προηγουμένως, να συμβάλουμε αποφασιστικά και δημιουργικά στην αύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και του αξιόμαχου του στρατεύματός μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, Αλέκο.

Κάρουλλας Γεώργιος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και παραμένει η συνάδελφος Ατταλίδου Αλεξάνδρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Έχουμε πριν από λίγο ψηφίσει το συνταξιοδοτικό, το οποίο καλύπτει τον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα και σίγουρα αισίως έχουμε καταφέρει με τις ομοφωνίες μας στην επιτροπή και με τη συνεργασία του Υπουργείου Άμυνας να εντάξουμε ισότιμα και ορθολογικά τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς στο νέο αυτό συνταξιοδοτικό σχέδιο. Και ως Δημοκρατικός Συναγερμένος, και με την επιτροπή και με το Υπουργείο Άμυνας χαράξαμε τις γραμμές οι οποίες ήταν η ευθυγράμμιση του ορίου ηλικίας στα 57, όπως οι λοιποί υπαξιωματικοί, η δυνατότητα αντικατάστασης αυτών των υπαξιωματικών με νέους ΣΥΟΠ, αλλά και η αξιοπρεπής αποζημίωση με χρονικό ορίζοντα όλων αυτών το 2039, κατόπιν φυσικά και της έγκρισης της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας για το ειδικό σχέδιο εξόδου αποζημίωσης αυτών των υπαξιωματικών.

Τέλος, να αναφέρω κάτι, αναγνωρίζουμε ότι για έναν αριθμό των ογδόντα τόσων ατόμων η σύνταξή τους και το εφάπαξ τους αποκλίνει από τον μέσο όρο της πλειοψηφίας των υπαξιωματικών των συμβασιούχων. Είναι αυτοί οι οποίοι έχουν τους ελάχιστους μήνες υπηρεσίας, αλλά και χαμηλές συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αυτή την κατηγορία σίγουρα πρέπει να τη δούμε με θετικό μάτι, αν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη δυνατότητα, ώστε να μειωθεί αυτή η απόκλιση πάντα στα πλαίσια των νομοθεσιών και των δημοσιονομικών πλαισίων. Και νομίζω ότι αυτή η λύση στην οποία έχουμε καταλήξει έχει δημοσιονομικό κόστος μηδέν και αυτό πρέπει είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση για το πώς πρέπει να λειτουργούμε σ' αυτό το κράτος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ και τον λόγο έχει η συνάδελφος Ατταλίδου Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Σωστά ήρθε αυτό το θέμα, συνήθως δε μιλάω για θέματα άμυνας, επειδή δεν είμαι στην επιτροπή, παρ' όλο που ασχολούμαι πάρα πολύ, αλλά θα ήθελα να επισημάνω κάτι. Υπάρχουν 471 γυναίκες υπαξιωματικοί, των οποίων εδώ και χρόνια παραβιάστηκε ~~την~~ ένα από τα πιο σημαντικά δικαιώματα, το δικαίωμα στην ισότητα. Παραβιάστηκε από την Εθνική Φρουρά το δικαίωμά τους και περιμένουν τόσα χρόνια, σχεδόν κάθε Κυριακή είναι έξω από το Προεδρικό και διαδηλώνουν για τα δικαιώματά τους. Η έκθεση της Επιτροπής Διοικήσεως είναι καταπέλτης και αναμένουμε πότε πραγματικά θα γίνει διόρθωση γι' αυτή την παραβίαση, την κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών αυτών, οι οποίες μήνες τώρα διαδηλώνουν και κανένας δεν ανταποκρίνεται. Αυτές οι γυναίκες δεν πήραν ούτε τη μονιμοποίηση την ώρα που έπρεπε, δεν πήραν ούτε τις προσαυξήσεις που έπρεπε ούτε τον βαθμό που έπρεπε. Και ξέρετε γιατί; Όχι γιατί δεν ήταν ικανές. Ο μόνος λόγος ήταν επειδή ήταν γυναίκες!

Και θεωρώ ότι η επιτροπή Άμυνας της Βουλής, η ίδια η Βουλή πρέπει να επιμείνει και να συνεχίσει μέχρι τα δικαιώματα αυτών των γυναικών να αποκατασταθούν. Κράτος το οποίο δεν προωθεί την ισότητα και τη δικαιοσύνη δεν μπορεί να διεκδικεί τίποτε για τον εαυτό του!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ατταλίδου.

Ο συνάδελφος ο Χρίστος Χρίστου, πρόεδρος του ΕΛΑΜ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόεδρε,

Στη δική μου αναφορά για το θέμα των ΣΥΠ θέλω να τονίσω μια διάσταση η οποία νομίζω δεν τονίστηκε σήμερα όσο θα έπρεπε στο κοινοβούλιο. Αυτά τα οποία θα ψηφίσουμε σε λίγο και αυτά τα οποία εφαρμόζονται δεν ήταν αυτά τα οποία είχαν προταθεί εξ αρχής. Το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, γιατί συμμετείχατε στις συνεδρίες, είναι μετά από μεγάλη προσπάθεια, από μεγάλη πίεση που καταφέραμε στην ουσία να πείσουμε το Υπουργείο Οικονομικών ότι πρέπει να δώσει σ' αυτούς τους ανθρώπους ένα αξιοπρεπές ποσό, για να μπορούν να αποχωρήσουν και στη συνέχεια να ζήσουν την οικογένειά τους.

Θέλω να πιστεύω ότι και τα προβλήματα τα οποία πιθανόν να προκύψουν δεν αφορούν το σύνολο των ΣΥΠ, αφορούν ένα μέρος αυτών των ανθρώπων. Θα τα δούμε στη συνέχεια και θα βρούμε τη μέθοδο και τον τρόπο να επανέλθουμε, εάν και εφόσον χρειαστεί, για να μην τους αφήσουμε εκτεθειμένους.

Αυτά, Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος της ΕΔΕΚ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πάρα πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς να πω στην κ. Ατταλίδου ότι οποιαδήποτε διαφορά υπάρχει δεν έχει καθόλου φυλετική προέλευση. Είναι ακριβώς ορισμένα καθεστώτα τα οποία υπήρχαν στην Εθνική Φρουρά και τα οποία χρειάζονται ρύθμιση και είναι αυτό που προσπαθούμε σταδιακά να ρυθμίσουμε. Δυστυχώς, κυρία Ατταλίδου, η επιτροπή Άμυνας δεν μπορεί να επιληφθεί του θέματος, γιατί ακριβώς έγινε επιλογή να μεταφερθεί το θέμα για συζήτηση εις την επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, να εμπλακούν άλλοι φορείς, με αποτέλεσμα πια, παρά το γεγονός ότι υπήρχε η πρόθεση να ξεκινήσουμε τη συζήτηση και υπήρχε προγραμματισμένη συνάντηση με αντιπροσωπία των εθελοντριών, συγκεκριμένα των υπαξιωματικών γυναικών, για να γίνει αυτή η διαδικασία... Έγινε κατά την άποψη τη δική μου προσωπικά, μια βεβιασμένη κίνηση να πάει σε άλλη επιτροπή, για να ξεκινήσει η συζήτηση και έτσι στην ουσία εμείς έχουμε αποχωρήσει από τη διαδικασία. Εάν και εφόσον αύριο η επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποφασίσει ότι τερματίζει τη συγκεκριμένη συζήτηση και παραπέμπεται το θέμα στην επιτροπή Άμυνας, για να του επιληφθούμε, εμείς είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε αυτή την ευθύνη, να επιληφθούμε τούτου του θέματος προσεκτικά, όπως εκάμαμε και σε άλλες περιπτώσεις, γιατί δεν είναι η πρώτη φορά που επιλύουμε προβλήματα στελεχών της Εθνικής Φρουράς αθόρυβα. Και πρέπει να πω ότι είναι η πρώτη φορά που γίνεται συζήτηση λόγω ακριβώς της περιρρέουσας ατμόσφαιρας. Βλέπετε ότι πάντοτε κάμνουμε τη δουλειά μας αθόρυβα, στην ολομέλεια ποτέ δε συζητούμε οτιδήποτε που έχει σχέση με την επιτροπή Άμυνας, δεν επιδιώκουμε την προβολή, γιατί θέλουμε να είμαστε παραγωγικοί.

Και με αυτή την ευκαιρία να τονίσω ότι πιθανόν να είμαστε η μόνη επιτροπή της Βουλής που δεν έχουμε σε εκκρεμότητα κανένα θέμα. Όλα τα θέματά μας είναι λυμένα και δεν υπάρχει καθόλου εκκρεμότητα συζήτησης οποιουδήποτε θέματος. Γι' αυτό λοιπόν σκεφτείτε το στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εάν δεν έχετε οποιαδήποτε ένσταση, παραπέμψτε μας το θέμα και εμείς είμαστε έτοιμοι να το αναλάβουμε και να το διαχειριστούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κυρία Ατταλίδου, άκουσες. Αν δεν μπορείς να το λύσεις, πέμψε το στην επιτροπή Άμυνας. Επειδή είναι και διαμαρτυρόμενη... Πήρες κανονική απάντηση από τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας. Νομίζω συμφωνήσαμε επί τούτου και προχωρούμε τώρα στην ψήφιση για τους κανονισμούς.

Παρακαλώ ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα, αγαπητέ Κώστα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με τριάντα έξι ψήφους υπέρ οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στο επόμενο. Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου 2022 Νόμος (Αρ. 1) του 2022».

Να αναγνωσθεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 40 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής συμπληρωματικών πιστώσεων από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ύψους €4.726.000 για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες δε γίνεται πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2022.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμος (Αρ. 1) του 2022»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσανθος Σαββίδης	Αντρέας Καυκαλιάς
Γιώργος Κάρουλλας	Ανδρέας Αποστόλου
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 9 Νοεμβρίου 2022, στην παρουσία εκπροσώπων του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και η Φοιτητική Ένωση του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΦΕΠΑΝ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €4.726.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Ο υπό αναφορά συμπληρωματικός προϋπολογισμός είναι αναγκαίος για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες δε γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμο του 2022. Ειδικότερα, οι εν λόγω πιστώσεις αφορούν ποσό ύψους €2.000.000 για αυξημένες δαπάνες που έχουν προκύψει λόγω των μεταβολών στις τιμές μονάδας του ηλεκτρικού ρεύματος και των καυσίμων, ποσό ύψους €778.000 σχετικά με τις αμοιβές νοσοκομειακών ιατρών για πανεπιστημιακή διδασκαλία στο πλαίσιο του Προγράμματος Κλινικής Εκπαίδευσης των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου, ποσό ύψους €948.000 για αυξημένες δαπάνες που έχουν προκύψει λόγω ολοκλήρωσης εργασιών αναβάθμισης, προληπτικής και επιδιορθωτικής συντήρησης των κτηριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου και ποσό ύψους €1.000.000 για τη χρηματοδότηση μέρους των κατασκευαστικών και βελτιωτικών εργασιών που δε δύναται να χρηματοδοτηθούν από την κυβερνητική χορηγία από τα δάνεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, καθώς και όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής στο πλαίσιο της συζήτησής του, τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συμφωνούν με την προώθηση του εν λόγω συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Ειδικότερα, όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι των πιο πάνω υπουργείων, ζητήθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου να διερευνήσει το ενδεχόμενο όπως μέρος αυτού του ποσού καλυφθεί από τραπεζικά διαθέσιμα ποσά του Πανεπιστημίου Κύπρου, για παράδειγμα από διδάκτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών, τα οποία ανέρχονται σε ποσό ύψους €55.040.933. Συναφώς, το Πανεπιστήμιο Κύπρου ενημέρωσε το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ότι αδυνατεί να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό από τα τραπεζικά του διαθέσιμα, γιατί αυτά προορίζονται κατά κύριο λόγο για τη χρηματοδότηση δαπανών που συμπεριλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου και δεν καλύπτονται από την ετήσια χορηγία του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ή αφορούν δεσμεύσεις για τη χρηματοδότηση δαπανών για τα επόμενα έτη.

Η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επισήμανε μεταξύ άλλων ότι είναι απαραίτητη η αιτιολόγηση των πρόσθετων χρεώσεων που προορίζονται να καλύψουν τις αμοιβές των νοσοκομειακών ιατρών. Ως εκ τούτου, δήλωσε ότι η υπηρεσία της δε διαφωνεί με την έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, νοουμένου ότι θα περιληφθεί σε αυτόν συγκεκριμένη σημείωση, ώστε να διασφαλίζονται τα ακόλουθα:

1. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου θα καταβάλει στον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) τη συμφωνηθείσα αμοιβή, η οποία συνιστά την αποζημίωση του ΟΚΥΠΥ για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες.
2. Ο ΟΚΥΠΥ δε θα καταβάλει κανένα ποσό από τα χρήματα που λαμβάνει από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με βάση σχετική συμφωνία για τις αμοιβές των ιατρών για εργασία που παρέχουν εντός των κανονικών ωρών εργασίας.
3. Ο χρόνος προετοιμασίας των ιατρών για την εκπαίδευση των φοιτητών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του χρόνου εκπαίδευσης κατά το πρώτο έτος διδασκαλίας και το 10% κατά τα επόμενα έτη.

Ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου ανέφερε σε σχέση με τα πιο πάνω ότι οι πρόσθετες χρεώσεις στις αμοιβές των νοσοκομειακών ιατρών προκύπτουν από το ποσό που αναλογεί τόσο στις διαλέξεις όσο και στις εκπαιδεύσεις των φοιτητών στα νοσοκομεία. Περαιτέρω, όσον αφορά στις πρόσθετες χρεώσεις γενικότερα, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2022 τον Φεβρουάριο του 2022 είχε επισημανθεί η ανάγκη για πρόσθετη κρατική χορηγία, αφού τα προτεινόμενα κονδύλια δεν ήταν επαρκή.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα

τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Εν έχουμεν αγορεύσεις.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Κύριοι, σας παρακαλώ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Η έκθεση είναι... Είναι δύο οι νόμοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' γραμμένο δαμαί, κύριε Θεμιστοκλέους. Όσσην ώραν εσηκώστης πάνω, ήταν να το τελειώσουμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Έθθα τελειώσουμεν έτσι γλήφρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, εν έχεις εμπιστοσύνη στον Πρόεδρο; Σας παρακαλώ!

Το λοιπόν. Άρα, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου. Έχουμε ομιλητές;

Έχουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Σαββίδης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Έλα, κύριε Χρύσανθε.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Εννά μιλήσει ο πρόεδρος της επιτροπής τωρά, ο Παύλος.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δύο προϋπολογισμοί του Πανεπιστημίου Κύπρου, συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, δε θα μπω σε λεπτομέρειες, να μην κουράσουμε, να μην ταλαιπωρήσουμε τους ευπαίδευτους, όπως λένε και οι νομικοί συνάδελφοί μας, βουλευτές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλάτε για το ένα και καλύπτεται και το άλλο!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Και τα δύο μαζί, κύριε Πρόεδρε. Εγώ μιλώ και για τα δύο.

Λοιπόν, είναι δύο σημεία τα οποία θα ήθελα να παρακαλέσω όλους... Έν' κλασσικό, αν ήταν η κ. Δημητρίου, θα εθύμωνεν κιόλας και στους ημικρατικούς και στα πανεπιστήμια, τελευταία στιγμή να έρχονται οι προϋπολογισμοί, οι γενικότεροι προϋπολογισμοί, αλλά και οι συμπληρωματικοί. Ο πρώτος προϋπολογισμός αφορά κάποιες πληρωμές και πιστώσεις που πρέπει να υποβάλει το Πανεπιστήμιο Κύπρου και ζητούν συμπληρωματικό προϋπολογισμό, που αφορά την αύξηση και την προφανώς λανθασμένη εκτίμησή τους πάνω στο θέμα του ηλεκτρισμού, του νερού και άλλων υποχρεώσεών τους, και ο δεύτερος προϋπολογισμός αφορά κάποιες υποχρεώσεις τους απέναντι στους πανεπιστημιακούς γιατρούς και κάποια έργα τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί. Θα υπερψηφίσουμε μεν, από την άλλη θα πρέπει να πούμε... Τουλάχιστον εγώ ως πρόεδρος της επιτροπής, αλλά και ως Δημοκρατικό Κόμμα θα θέλαμε να παρακαλέσουμε την ακαδημαϊκή κοινότητα να προβληματιστεί για το γεγονός ότι αρκετά μέλη αυτής της κοινωνίας ζουν στο όριο της φτώχειας και με λιτότητα και με προβληματισμούς, οπότε και εμείς -ντρέπομαι που το κάμνω, αλλά θα πρέπει να το πω- ως νομοθετικό σώμα πρέπει κάποια στιγμή να στείλουμε και ένα μήνυμα περί λιτότητας, κύριε Πρόεδρε, στα πανεπιστημιακά μας ιδρύματα: Μετρημένες κινήσεις και ενέργειες, όχι σπατάλες, όχι προκλητικές συμπεριφορές και ας μείνουμε ως εδώ, για να μην προκαλέσουμε πάλι συζητήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ κύριε πρόεδρε της επιτροπής Παιδείας.

Πάμε στον Χρύσανθο Σαββίδη του Δημοκρατικού Κόμματος από την Πάφο.

Κύριε Σαββίδη.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Πολύ σωστά, φίλε Πρόεδρε.

Φίλε Πρόεδρε, να ενθυμίσουμε ότι είναι ο τρίτος συμπληρωματικός προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου. Τι σημαίνει αυτό εξ ορισμού; Ότι κάτι δεν μπορούν να υπολογίσουν σωστά. Είναι ο τρίτος συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Επίσης, ως συνέχεια του λόγου του συναδέλφου, του Παύλου Μυλωνά, πρέπει κάποια στιγμή να ξανασκεφτούν διπλά και τριπλά αυτά τα ερευνητικά προγράμματα, τα λεφτά αυτά αν θα πρέπει να καταλήγουν στις τσέπες των ακαδημαϊκών ή αν θα πρέπει να καταλήγουν στο πανεπιστήμιο. Συγγνώμη, όταν το 80%-85% αυτών των χρημάτων των ερευνητικών προγραμμάτων καταλήγουν στις τσέπες των ακαδημαϊκών -και βλέπετε μισθοδοσίες €160.000, €180.000, €200.000- είναι πρόκληση.

Επίσης, το άλλο πολύ πολύ σημαντικό είναι το ότι δεν ακούμε τις πραγματικότητες πάρα πολλές φορές. Χθες αναγκαστήκαμε να φέρουμε τον Γενικό Ελεγκτή, για να μάθουμε την αλήθεια για το τι ακριβώς πρέπει να γίνει με τον τακτικό προϋπολογισμό. Δηλαδή, είναι... Δεν το βλέπω καθόλου σάφρον αυτό το πράγμα το οποίο συμβαίνει, να μην παίρνεις την πραγματικότητα, τα πραγματικά δεδομένα, για να μπορέσεις ως βουλευτής να ψηφίσεις το σωστό και το πρότερον, και ας μείνω ως εδώ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Χρύσανθε.

Ο συνάδελφος ο Ανδρέας ο Θεμιστοκλέους.

Αγαπητέ Ανδρέα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Από τότε που δημιουργήθηκε το πανεπιστήμιο το 1992...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εν σε ακούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γύρισ' τα μικρόφωνα λίγο πάνω σου, Ανδρέα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Λέω ότι από τότε που δημιουργήθηκε το πανεπιστήμιο, πριν από τριάντα χρόνια -φέτος είναι τα τριαντάχρονα- αντί να αφήσει πίσω του τις παιδικές ασθένειες, τις έχει μετατρέψει σε καρκινώματα τα οποία πλέον δεν καταπολεμούνται. Να ξεκινήσω από τους προϋπολογισμούς που ο κ. Μυλωνάς ανέφερε. Πρόγραμμα κλινικής εκπαίδευσης φοιτητών Ιατρικής Σχολής: Από τις €250.000 προϋπολογιζόμενου ποσού θέλουν ακόμα €800.000. Είναι θέμα που προέκυψε από οποιαδήποτε κρίση, από κάποια καταστροφή; Όχι. Συντήρηση και λειτουργία κτιρίων: Από το €1.300.000 πήγαμε στα €2.300.000. Ήταν θέμα της πανδημίας; Ήταν θέμα... Τι ήταν; Δεν υπάρχει κτίριο που δεν έχει σχεδόν κατά 50% αύξηση στο κόστος ολοκλήρωσής του. Θυμίζω ότι πέρσι τέτοια εποχή είχαμε κάμει τα ίδια. Είπαμε ότι έν' μεγάλη αρρώστια.

Πάμε στα της διοίκησης που είναι... Αντιλαμβάνομαι ότι βιάζεται ο κ. Πρόεδρος... Πρώην αντιπρύτανης, ονόματι Κώστας Κωνσταντίνου, καταγγέλθηκε για σωρεία σκανδάλων. Η Γενική Εισαγγελία άσκησε ποινική δίωξη, κρίθηκε ένοχος για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για δημιουργία και κυκλοφορία πλαστών εγγράφων, για απόσπαση χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις. Τιμωρήθηκε από το δικαστήριο με επτά μήνες φυλάκιση, με τριετή αναστολή. Μετά την ποινή, στις 7 Απριλίου 2022, καλέστηκε στο αρμόδιο όργανο του πανεπιστημίου, για να του επιβληθούν οι υπόλοιπες ποινές και τα λοιπά. Εκεί, σε αυτό το όργανο, προεδρεύει μια άλλη κυρία η οποία και η ίδια κάποτε συνελήφθη για πλαστογραφία. Και αποφάσισαν ότι αυτός ο «φωστήρας» δεν πρέπει να παυτεί, να απολυθεί, να πάει στο καλό, να ησυχάσει ο τόπος. Ποια ήταν η απόφαση; Μείωσαν την κλίμακά του από την Α16 στην Α15 και του είπαν: «Μα τι ωραίος που είσαι, έλα να συνεχίσεις να διδάσκεις στα παιδιά της Κύπρου». Και, τονίζω, τα αδικήματα αυτά υπέχουν ηθική αισχρότητα...

Έτσι, κύριε Λεωνίδου; Πλαστογραφία. Κουνάτε το κεφάλι σας. Και συνεχίζει και διδάσκει.

Απολύθηκαν, πήραν, πήραν σύνταξη και στα ογδόντα τους χρόνια το πανεπιστήμιό μας τους edioriseen πρωτοβάθμιους καθηγητές. Δε θα υπαινιχθώ για τους ογδοντάρες οτιδήποτε, απλά μπορώ να ισχυριστώ ότι λόγω μορφώσεως είναι ανέγγιχτοι από ασθένειες οποιασδήποτε μορφής! Έχουμε καθηγητή στο πανεπιστήμιο, μεγάλο όνομα, είναι νομπελίστας. Αφυπηρέτησε, πήρε τη σύνταξή του, πήρε το εφάπαξ και ξαναπροσλήφθηκε.

Από το 2016 ως το 2019 πήρε €850.000 και από το 2019 θα παραμένει εκεί μέχρι το 2026, για να πάρει άλλα τόσα, με επιχείρημα ότι «ξέρετε, ανεβαίνει στη λίστα στη διεθνή κατάταξη το όνομα του πανεπιστημίου», ενώ θα μπορούσαν να τον ανακηρύξουν ομότιμο καθηγητή, όπως συμβαίνει σε όλα τα πανεπιστήμια, και με αυτή την ιδιότητα, κύριε Μαυρίδη, να συνεχίσει να έχει τα προγράμματα τα ερευνητικά που έχει σήμερα. Σε όλο τον κόσμο οι μεγαλύτερες αμοιβές όσων έχουν ερευνητικά προγράμματα επιπρόσθετα από τον μισθό τους είναι μέχρι 20% του μισθού τους. Δηλαδή, αν παίρνει €10.000 τον μήνα, εκείνο το οποίο είναι ποσό νόμιμο να πάρει από ερευνητικά προγράμματα είναι μόνο €2.000 ακόμα.

Στην έκθεσή του ο Γενικός Ελεγκτής για το πανεπιστήμιο: Έχουμε καθηγητή που έχει πάρει το 125% των μισθών του από ερευνητικά προγράμματα, 75%, ο χειρότερος, ο πιο ταπεινός δηλαδή, πήρε το 50%, δηλαδή από τις €100.000 παίρνει €150.000, έχουμε άλλον παίρνει €180.000, €190.000, όπως είπε ο κύριος... Γιατί μας ενοχλεί όμως αυτό το πράγμα; Η απάντηση είναι απλή: Διότι όσο περισσότερα παίρνει ο καθηγητής που πήρε το πρόγραμμα τόσο λιγότερα παίρνουν οι ερευνητές, οι περισσότεροι των οποίων έχουν διδακτορικό, οι οποίοι τις κοινωνικές τους ασφαλίσεις τις πληρώνουν οι ίδιοι, οι οποίοι δε δικαιούνται άδεια επ' αμοιβή. Με άλλα λόγια, για κάθε ερευνητικό πρόγραμμα πληρώνεται το πανεπιστήμιο για τα λειτουργικά του έξοδα, για τα εργαστήρια, το ηλεκτρικό ρεύμα και τα λοιπά και από το υπόλοιπο, ενώ σε όλο τον κόσμο ο καθηγητής παίρνει το 20%, τούτους έκοψαν ο νους τους να παίρνουν το 50%, το 60%, το 80%, μέχρι και το 125%!

Έχουμε άλλη περίπτωση πρόσληψης εβδομηντάχρονου. Όταν ο Γενικός Ελεγκτής ζήτησε εξηγήσεις, η απάντηση ήταν ότι «κύριε, ξέρετε, έγινε μια εγκύκλιος η οποία καλύπτει...» Ερευνώντας ο Γενικός Ελεγκτής, γράφει ότι έψαξε παντού και δε βρήκε τέτοια εγκύκλιο. Μετά την παρέλευση μιας εβδομάδας τού παρουσίασαν μια εγκύκλιο φτιαχτή, πλαστογραφημένη, για να καλύψουν ανομήματα των δύο-τριών τελευταίων ετών.

Πού ξανακούστηκε το Πανεπιστήμιο Κύπρου να πληρώνει δικαστικά έξοδα για προσωπικές αγωγές που έκαναν σε καθηγητές τους, στον πρύτανη, στον αντιπρύτανη! Πού ξανακούστηκε; Το πανεπιστήμιο, ο φορολογούμενος! Και προσέξτε: Δεν είναι αγωγές που έγιναν, γιατί σαν πρύτανης κάποιος έχει κάτι, κάποια παρεξήγηση, γιατί επήρην μια απόφαση τέλος πάντων. Αγωγές επί προσωπικών ζητημάτων τις πληρώνει για τους καθηγητές του το Πανεπιστήμιο Κύπρου! Η έκθεση την οποία σας αναφέρω είναι ελεύθερη στο διαδίκτυο, σας κάμνω έκκληση να τη μελετήσετε ή βάλτε κάποιον συνεργάτη σας να τη μελετήσει, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρουσα.

Θα κλείσω με το εξής, αγαπητοί μου συνάδελφοι: Θα επαναλάβω κάτι που είπα το 2009, όταν η Βουλή, η ολομέλεια, συζήτησε τότε μετά από πρόταση δική μου το όλο θέμα του ΤΕΠΑΚ και του Πανεπιστημίου Κύπρου. Είναι η δουλειά η ατέλειωτη. Κατασπαράζουν εκατομμύρια ευρώ χωρίς ποτέ να επιστρέψουν τα ανάλογα πίσω στην κυπριακή κοινωνία. Πρέπει να μπει τάξη. Για να μπει τάξη, πρέπει να μπουν μέσα ερευνητές, δικηγόροι, λογιστές, ελεγκτές, πολιτικοί μηχανικοί εγνωσμένου κύρους και να κάνουν φύλλο και φτερό όλες τις αποφάσεις που αφορούσαν την Πολυτεχνική Σχολή, που είμαστε στην έκτη παράταση του χρόνου παράτασης, την Ιατρική Σχολή, το κτίριο για κοινωνικές δραστηριότητες και όλα τα άλλα συναφή, όπως και το MBA.

Θα κλείσω με αυτό το περιβόητο MBA. Ξέρετε τι είναι; Είναι το εξής πράγμα: Φανταστείτε ότι δέκα καθηγητές σ' ένα σχολείο που είναι δημόσιο συμφωνούν με το σχολείο να κάνουν φροντιστήρια στους απόφοιτους του σχολείου και στους μαθητές και να πληρώνουν μόνο το ρεύμα και το νερό στο σχολείο και όλα τα υπόλοιπα να τα εισπράττουν οι ίδιοι. Γι' αυτό λέγεται αυτοσυντήρητο. Αλλά, την ώρα που διδάσκουν, αφαιρούνται οι ώρες διδασκαλίας, δε διδάσκουν στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Και τι νομίζετε ότι κάμνουν, κύριε Σιζόπουλε; Φέρνουν επισκέπτες καθηγητές από άλλες χώρες, για να κάνουν τα δικά τους καθήκοντα, έτσι ώστε αυτή η ομάδα -είναι συγκεκριμένη ομάδα- να μπορεί απερίσπαστη να εργάζεται στο MBA, για να τα παίρνει κανονικά και με τον νόμο!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είσαι καλά, Ανδρέα, ευχαριστώ.

Λοιπόν, ο συνάδελφος Χρίστος Χριστοφίδης από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις,

Αγαπητέ Χρίστο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Αν παρακολουθούσε κάποιος τη συζήτηση την οποία κάμνουμε τώρα, θα κατέληγε στο εξής συμπέρασμα: Τα δημόσια πανεπιστήμια στην Κύπρο είναι κέντρα διαφθοράς, το μόνο που κάμνουν είναι να τρων τζιαι να πίνουν σε βάρος του κυπριακού λαού. Ε, αυτή είναι η εικόνα;

Έχουμε από τα πανεπιστήμιά μας χιλιάδες περήφανους αποφοίτους και πολλοί έν' τζιαι δαμαί. Εκάμαμεν πανεπιστήμια μιας υψηλής στάθμης τζιαι επιπέδου και, αν έχει κάτι που πρέπει να νιώθουμε περήφανοι σε αυτό

τον τόπο, είναι τα πανεπιστήμιά μας. Δημιουργήσαμε ιδρύματα τα οποία σήμερα είναι οι μεγαλύτεροι εργοδότες νέων ανθρώπων, νέων επιστημόνων. Ανεβαίνουμε στις διεθνείς κατατάξεις, στις σοβαρές διεθνείς κατατάξεις τζιαι λέμε ότι αυτό αποδεικνύει ότι το όραμα που πολλοί από εμάς έχουμε για μια Κύπρο και μια οικονομία καινοτομίας, τεχνολογίας, έρευνας είναι στόχος εφικτός.

Άρα, προβλήματα υπάρχουν. Τωρά μιλά σας ένας άνθρωπος ο οποίος σε πολλά από αυτά που καταγγέληθηκαν πρωτοστάτησε στο να γίνει και διερεύνηση και να έχουμε και αποτέλεσμα. Το να λες ότι υπάρχουν προβλήματα ή ότι προέκυπταν προβλήματα κατά καιρούς και πρέπει να διορθωθούν είναι ένα πράγμα. Να προσέξουμε όμως πάρα πολύ να μη δώσουμε μια ισοπεδωτική εικόνα.

Θέλω να πω και το εξής: Όταν είσαι δημόσιο πανεπιστήμιο και χρειάζεσαι συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, δεν είναι μόνο γιατί μπορεί να έκανες λάθος υπολογισμούς. Μπορεί να έκανες σωστούς υπολογισμούς, αλλά η κυβέρνηση να σου είχε πει ότι η ετήσια χορηγία τόσο μπορεί να είναι τζιαι να μην μπορείς να βρεις. Ή μπορεί να μην επρόβλεψες ότι η τιμή του ρεύματος, ναι, εννά διπλασιαστεί στην πορεία τζιαι, αντί €4 εκατομ. που πληρώνω ρεύμα, εννά χρειαστώ €8 εκατομ.

Όπότε, έχουμε δύο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι κατά την άποψή μας -και εξού και θα τους ψηφίσουμε- είναι επαρκώς τεκμηριωμένοι. Έχουμε και εμείς παρατηρήσεις και απόψεις, υπήρχαν εποχές στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, μιας και μιλούμε για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, που ο κόσμος της αριστεράς κυνηγήθηκε όσο κανένας άλλος. Όμως, αυτό δεν μπορεί να αμαυρώσει την ευρύτερη εικόνα τζιαι η ευρύτερη εικόνα είναι ότι, ναι, και για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και για το ΤΕΠΑΚ και για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο μπορούμε τζιαι πρέπει να είμαστε περήφανοι και για το επίπεδο και για την υγεία σε γενικές γραμμές του οργανισμού τζιαι για την έρευνα που γίνεται και για τα ευρωπαϊκά προγράμματα που πκιάννουμεν τζιαι φέρνουν στον τόπο μας πάρα πολλά εκατομμύρια ευρώ.

Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς θα υπερψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Χρίστο.

Και θα πάμε πολύ σύντομα στον πρόεδρο της επιτροπής Εμπορίου, τον Κυριάκο Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να θυμίσω ότι σε ανάλογο κλίμα και ανάλογο ύφος είχαμε συζητήσει την ερευνητική δραστηριότητα των πανεπιστημίων με το θέμα των τεχνολογικών. Και τότε το ύφος, η ασυνεννοησία πολιτείας, θεσμών κ.λπ. κ.λπ. ήταν τέτοια που δεν οδήγησε στο να καλοπιάσουμε και όλοι από κοινού να αντιλαμβανόμαστε τα ίδια πράγματα. Πέραν του ότι δε λειτούργησαν αυτοί οι νόμοι, πέραν του ότι χάνει η χώρα τεράστιες δυνατότητες από την ερευνητική δραστηριότητα, είναι καιρός κάποια στιγμή να κάτσουμε κάτω και να καθορίσουμε κατευθυντήριες γραμμές, ακόμα και πλαίσια μέσα στα οποία να πούμε ότι αυτό δικαιούται να το κάνει το πανεπιστήμιο και το άλλο δε δικαιούται. Να υπάρξει ένας διάλογος. Δεν μπορούμε να σκανδαλοποιούμε τα πάντα, για εμάς να είναι σκάνδαλο, για το πανεπιστήμιο να είναι κοινές λογικές και διεθνή πρότυπα. Κάποια στιγμή πρέπει όλα αυτά να μπουν κάτω και να εργαστούμε σε ένα πλαίσιο σοβαρότητας.

Αδικούμε όντως τους εαυτούς μας, γιατί και οι αξιολογήσεις των πανεπιστημίων δεν μπορεί να περιορίζονται με τον οποιοδήποτε τρόπο, με τις οποιοσδήποτε υπόνοιες, με τα οποιαδήποτε ακόμη και σκάνδαλα. Θεωρώ ότι το συντομότερο, ερχόμενοι πίσω στις αρχές του χρόνου, πρέπει να κάτσουμε νηφάλια να δημιουργήσουμε πλαίσια μαζί με τα πανεπιστήμια, προκειμένου να καρποφορήσει αυτή η δυνατότητα που υπάρχει από πλευράς των πανεπιστημίων μας, να δημιουργήσουν και θέσεις εργασίας και αξιολογήσεις για τα πανεπιστήμιά μας που να είναι τέτοιες και να αναβαθμίζουν την ποιότητα του κυπριακού απολυτηρίου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έλα, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, μπορεί, έτσι, να έχω αναλάβει σήμερα τούτο τον συγκεκριμένο ρόλο, που μπορεί να μην έτι τζιαι ο καλλύτερος, αλλά να πληροφορήσω το σώμα ότι η ώρα είναι 7.16 μ.μ., ακόμα δεν...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

5.16 μ.μ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Συγγνώμη, 17.16, γλώσσα λανθάνουσα μετά από πόσες ώρες!

Έχουμε, κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ καλά μου υποδείξατε και εσείς, περισσότερα από τα μισά θέματα, τα οποία έχουμε ήδη διεξέλθει, να ψηφίσουμε και δεν είναι μόνο να ψηφίσουμε· είναι να τα συζητήσουμε τζιόλας.

Υπάρχουν δύο οδοί προς τη σωτηρία, κύριε Θεμιστοκλέους, που με βλέπεις τζιαι με τον συγκεκριμένο τρόπο. Ο ένας είναι να συναποφασίσουμε εδώ ότι ως τις 8.00 μ.μ. όσα ψηφίσουμε και συνεχίζουμε τη Δευτέρα, η ώρα 3.00 μ.μ., ή σταματούμε να μιλούμε περισσότερο απ' όσο πρέπει να μιλούμε. Πρέπει να σας πω, ξέρετέ το πολύ καλύτερα από εμένα ότι σε όλα τα παγκόσμια φόρουμ, τα διεθνή φόρουμ έχει δικαίωμα να μιλήσει κάποιος μέχρι τρία λεπτά τζιαι τρία λεπτά είναι τζιαι πάρα πολύς χρόνος. Οπότε, είτε, κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε όλοι εδώ πέρα ότι θα μιλούμε μέχρι τρία λεπτά και θα τρέξουμε τα θέματα είτε συμφωνούμε ότι πάμε...

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Ή τζιαι για κάποια καθόλου να μεν μιλήσουμε, έσει θέματα που είπαμε ότι εν θα μιλήσουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...τη Δευτέρα, η ώρα 3.00 μ.μ. το απόγευμα.

Λοιπόν, έχουμε ήδη συζητήσει τζιαι με το ΑΚΕΛ, οπότε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Οι επιλογές δεν είναι δύο· είναι μία: Θα πάμε ως τα μεσάνυχτα. Θα τελειώσουμε σήμερα, είναι αδύνατο για εμάς να συνεχίσουμε τη συζήτηση μια άλλη ημέρα, τη Δευτέρα ή οποιαδήποτε άλλη ώρα.

Η δική μας ταπεινή έκκληση... Ξέρω ότι πάρα πολλοί συνάδελφοι είναι ερωτευμένοι με τη φωνή τους, αλλά σας διαβεβαιώνω ότι ο κόσμος που μας ακούει δεν είναι. Η δική μου ταπεινή έκκληση είναι να μη μιλούμε, εκτός αν έχει κάποιο θέμα το οποίο είναι ιδιαίτερα σημαντικό και για το οποίο κάποιος συνάδελφος πραγματικά νιώθει πάρα πολύ έντονα ότι θέλει να μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, τερματίστηκε η συζήτηση.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μπορούμε να αναπτύξουμε τις θέσεις μας τις επόμενες μέρες στους προϋπολογισμούς για τα σημαντικά ζητήματα, που έχουν σχέση τζιαι με τούντα θέματα που θα ψηφίσουμε σε λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Ναι, κύριε πρόεδρε της ΕΔΕΚ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ θα υποστηρίξω την πρόταση του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος, γιατί το είπαμε από την αρχή, βάλαμε μία συμφωνία, για να περιορίσουμε τις τοποθετήσεις μας τζιαι να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Ο κ. Θεμιστοκλέους ζήτησε τον λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η ανικανότητα, η αμέλεια, η ανοργανωσιά και η πνευματική οκνηρία για κάποιους έξω από τη Βουλή δεν μπορεί να συνιστούν κατάσταση εκτάκτου ανάγκης για τη Βουλή. Είναι αδιανόητο! Αφήσαμε την τελευταία ημέρα, ωσάν η Βουλή να έκλινε για πάντα, να μην ξαναοίξει, εκατό θέματα. Κατανώ τον κ. Παπαδόπουλο, κατανώ όλους. Άρα, η επιλογή ποια είναι; Να τα περάσουμε ππάσα πάσα, ωσάν να είναι, ας πούμε, θέματα

τα οποία είναι τριτοτέταρτα στη σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεμιστοκλέους, εκατάλαβες να...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όι, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, εκατάλαβες να κάμνουμε ππάσα ππάσα, κύριε; Έτο συζητούμε με όλη μας την...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ε, όταν μου λέτε ότι θα συζητήσουμε τα θέματα, χωρίς να μιλούμε, διότι τάχατες είμαστε ερωτευμένοι με τη φωνή μας -άκουσον επιχείρημα, τέλος πάντων- ενώ, άμα μιλούν οι ίδιοι, δεν είναι ερωτευμένοι με τη φωνή τους· είναι ερωτευμένοι με τη φωνή κάποιων άλλων...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε, ωραία! Αποφασίστε.

Εγώ λέω να αποφασίσουμε τώρα για το τι θα κάνουμε για τα υπόλοιπα θέματα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είπαμε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Λοιπόν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και κατέθεσα εισήγηση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Εγώ εισηγούμαι ακόμα μία ολομέλεια, κύριε Τορναρίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Ο κ. Λουκαΐδης ζητά τον λόγο.

Διακόψατε τη συζήτηση εν τω μεταξύ, έμεινε στη μέση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σχόλιο πρώτο: Η Βουλή δε θα κλείσει. Λέμε συνέχεια ότι θα κλείσει η Βουλή. Κάμνουμε αυτό που κάμνουμε κάθε χρόνο. 6, 7, 8 του μηνός θα έχουμε προϋπολογισμούς. Είναι 100% βέβαιο ότι θα έχουμε αναπομπές, θα έρθουμε και μετά τις 6, 7, 8 του μηνός. Λοιπόν, ανοίγουμε αμέσως μετά τις γιορτές. Σημαίνει μένουν δύο εβδομάδες πριν από τις εκλογές. Δεν ξέρω αν θα προκύψει τίποτε, εάν ανοίξουμε και δκυο εφτομάδες πριν από τις εκλογές, που δε συνηθίζεται, αλλά η Βουλή δεν κλείνει. Ένα. Δεύτερον, έχουμε αποφασίσει στη σύσκεψη συγκεκριμένα πράγματα. Θα πάμε σήμερα μέχρι κάποια συγκεκριμένη ώρα τζιαι, αν δεν ολοκληρώσουμε, είπαμε να πάμε την Τρίτη. Την Τρίτη, πριν από τους προϋπολογισμούς. Να μεν προσθέσουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είπαμε Δευτέρα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τρίτη είχαμε πει.

Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, επειδή υπάρχει η δυνατότητα να ολοκληρώσουμε σήμερα, αρκεί η έκκληση που έγινε -και στο ίδιο πνεύμα μίλησε και ο κ. Τορναρίτης τζιαι ο κ. Παπαδόπουλος- να περιοριστούμε σε έναν ομιλητή από κάθε κόμμα, να περιοριστούμε, αν είναι δυνατό, στα τρία λεπτά, εκεί και όπου χρειάζεται, να γίνει συζήτηση, δηλαδή να μη στερήσουμε κανενός κόμματος ή βουλευτή τη δυνατότητα να μιλήσει και, άρα, υπάρχει η δυνατότητα ακόμη και σήμερα να τελειώσουμε. Αν δεν τελειώσουμε, έχουμε επιλογή

για τις επόμενες μέρες να καθορίσουμε συνεδρία.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Κύριε Γεώργιε Κάρουλλα, έχεις τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δε χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κάρουλλα... Όχι να σε αποθαρρύνουν, Γιώργο μου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν αποθαρρύνεται από κανέναν, κύριε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θέλεις; Θέλεις τον λόγο;

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πρέπει να δίνουμε το καλό παράδειγμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Θα απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Θα μιλήσω. Αφού το θέλει ο Πρόεδρος, να μεν του χαλάσω χατίρι.

Όλοι γνωρίζουμε και θα γνωρίζουμε τον ρόλο και το έργο που επιτελεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι μπράβο!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

...όπως και τα άλλα δημόσια πανεπιστήμια, για να δημιουργήσουν μια σύγχρονη ακαδημαϊκή κοινότητα, αλλά και μια σύγχρονη και λειτουργική πανεπιστημιούπολη. Θα ήταν ευχής έργο τούτα τα έξοδα όλα από την αρχή να προϋπολογίζονταν και κάποια από τούτα είχε αναφερθεί στην επιτροπή ότι είχαν ζητηθεί από τις αρχές του έτους, όμως δεν υπήρχε δυνατότητα να μπουν στον προϋπολογισμό. Άρα, τούτον κρατούμεν το ως μια θέση η οποία έχει λεχθεί στην επιτροπή.

Το επόμενο που θέλω να τονίσω για το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι ότι πρέπει να υπάρξει επαρκής συμμόρφωση με τις συστάσεις του Γενικού Ελεγκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Αυτό μόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού ύψους €4.726.000 για τη χρήση

του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Υπέρ τριάντα οκτώ ψήφοι και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και καμιά αποχή, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου. Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και καμιά αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 41 που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμος (Αρ. 2) του 2022».

Τον σκοπό, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 41 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής συμπληρωματικών πιστώσεων από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ύψους €3.600.000 για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες δε γίνεται πρόβλεψη στον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το έτος 2022.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμος (Αρ. 2) του 2022»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσανθος Σαββίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Κάρουλλας

Ανδρέας Αποστόλου

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 30 Νοεμβρίου 2022. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η Φοιτητική Ένωση

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Δημήτρης Δημητρίου (ΔΗΣΥ), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.

Πανεπιστημίου Κύπρου (ΦΕΠΑΝ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €3.600.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022.

Ο υπό αναφορά συμπληρωματικός προϋπολογισμός είναι αναγκαίος για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες δε γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμο του 2022. Ειδικότερα, οι εν λόγω πιστώσεις αφορούν ποσό ύψους €3.600.000 για τη χρηματοδότηση μέρους των κατασκευαστικών και βελτιωτικών εργασιών των οποίων οι εγκεκριμένες πιστώσεις στο άρθρο 422 του υφιστάμενου προϋπολογισμού για το 2022 με τίτλο «Κατασκευαστικές και βελτιωτικές εργασίες» δεν επαρκούν, για να καλύψουν το σύνολο των δαπανών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν στην επιτροπή, οι εν λόγω πρόσθετες πιστώσεις είναι αναγκαίες για την κάλυψη δαπανών οι οποίες θα πραγματοποιηθούν έναντι δωρεών, τις οποίες το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει ήδη εισπράξει, στη βάση αντίστοιχων συμφωνιών με τους δωρητές, και που αφορούν σε έργα τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη και σχετίζονται με τη δανειοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ειδικότερα, τα πιο πάνω έργα αφορούν την ανέγερση του κτιρίου της Ιατρικής Σχολής και Επιστημών Υγείας και την ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών και των Χώρων Διδασκαλίας 03 στην πανεπιστημιούπολη.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συμφώνησαν με την προώθηση της ψήφισής του για την έγκριση του εν λόγω συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε μεταξύ άλλων ότι βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα για συγκεκριμένα έργα που αναφέρονται στον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2022, γι' αυτό ζήτησε όπως καταθέσουν τις θέσεις τους σε μεταγενέστερο χρόνο, ώστε να μελετηθούν ορισμένα πρόσθετα στοιχεία τα οποία θα τους αποσταλούν από το Πανεπιστήμιο Κύπρου για την ολοκλήρωση της πιο πάνω έρευνας και την ετοιμασία της σχετικής έκθεσης.

Ο εκπρόσωπος του Πανεπιστημίου Κύπρου σε σχέση με τα πιο πάνω τόνισε ότι θα αποστείλουν στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας οποιαδήποτε στοιχεία τους ζητηθούν σχετικά με τη διενέργεια της πιο πάνω έρευνας.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε και έλαβε διευκρινιστικές απαντήσεις από τους αρμοδίους σε επιμέρους ζητήματα.

Σημειώνεται ότι σε μεταγενέστερο στάδιο το Πανεπιστήμιο Κύπρου κοινοποίησε με επιστολή του στην επιτροπή προς ενημέρωσή της τα στοιχεία τα οποία απέστειλε στην Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για σκοπούς ολοκλήρωσης της εν λόγω έρευνας.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της δεύτερης συνεδρίας της επιτροπής, δήλωσε ότι μετά τη μελέτη των αναφερόμενων πιο πάνω στοιχείων δε φέρει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού ύψους €3.600.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2022. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ. Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο, κύριε Πρόεδρε. Υπέρ τριάντα οκτώ, τέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και τέσσερις εναντίον, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου. Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ, μόλις διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ και τέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και καμιά αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 42 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022».

Να αναγνωστεί ο σκοπός, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 42 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών, ώστε να διαφοροποιηθούν τα εξεταζόμενα μαθήματα για προαγωγή και απόλυση των μαθητών της Α', Β' και Γ' τάξης των τεχνικών σχολών.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρυσάνθος Σαββίδης

Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Κάρουλλας

Ανδρέας Αποστόλου

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Οργάνωσης Ελλήνων Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΕΛΜΕΚ), της Οργάνωσης Λειτουργών Τεχνικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΟΛΤΕΚ), της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Δημήτρης Δημητρίου (ΔΗΣΥ), ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και (4) του περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Κοινοτικής Συνελεύσεως και περι Υπουργείου Παιδείας Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών, ώστε να διαφοροποιηθούν τα εξεταζόμενα μαθήματα για προαγωγή και απόλυση των μαθητών της Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης των τεχνικών σχολών.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας επισήμανε ότι η διαφοροποίηση των μαθημάτων εξέτασης για προαγωγή και απόλυση των μαθητών της Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξης των τεχνικών σχολών κρίνεται αναγκαία μετά τη λειτουργία νέων κλάδων και ειδικοτήτων στην τεχνική εκπαίδευση, όπως ειδικότερα του κλάδου γεωπονίας στο Λύκειο Σολέας. Η εν λόγω διαφοροποίηση επίσης αναμένεται να βελτιώσει τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθητών στο πλαίσιο των εξετάσεων τετραμήνων, η οποία εφαρμόζεται και στις τρεις τάξεις των τεχνικών σχολών.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση έγκρισης των κανονισμών θα τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θα μιλήσουμε. Είναι στο υπ' αριθμόν 43 θέμα που τίθεται το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, παρακαλώ. Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Και προχωρούμε με τα θέματα που έχουν τους αριθμούς 43 και 44. Έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022», αντίστοιχα.

Να αναγνωσθεί ο σκοπός, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 43 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμου, ώστε να επεκταθεί η υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση, για να φοιτούν τα παιδιά από την ηλικία των τεσσάρων ετών και να καθοριστούν οι ηλικιακές ομάδες οι οποίες θα δημιουργηθούν για τη φοίτηση στην προδημοτική εκπαίδευση η οποία θα διακρίνεται σε προδημοτική Α΄ και προδημοτική Β΄.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 44 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης Κανονισμών, ώστε οι πρόνοιές του να συνάδουν με το νομοσχέδιο που προωθείται προς ψήφιση και τιτλοφορείται «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμος».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος	Χρίστος Χριστοφίδης
Χρύσανθος Σαββίδης	Αντρέας Καυκαλιάς
Γιώργος Κάρουλλας	Ανδρέας Αποστόλου
Μάριος Μαυρίδης	Αλέκος Τρυφωνίδης
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 12 Οκτωβρίου και 23 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου και των κανονισμών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, της ΠΟΕΔ, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Συνδέσμου Ιδιωτικής Προσχολικής Εκπαίδευσης Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνδρόμου Ντάουν. Η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Δημόσιων και Κοινοτικών Νηπιαγωγείων, η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων και Κηδεμόνων Ιδιωτικών Σχολείων, η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων, η Παγκύπρια Ομοσπονδία Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες, ο Σύνδεσμος Στήριξης Ατόμων με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με/χωρίς Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ/Υ) Κύπρου, η Παγκύπρια Οργάνωση Γονέων και Φίλων Παιδιών με Εγκεφαλικές Παραλύσεις «Αγκαλιά Ελπίδας», ο Σύνδεσμος Συγγενών και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό «ΜΑΖΙ» και ο Παγκύπριος Σύνδεσμος για Άτομα με Αυτισμό, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας και Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμου, για να επεκταθεί η υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση, ώστε τα παιδιά να φοιτούν από την ηλικία των τεσσάρων ετών, και επιπρόσθετα να καθοριστούν οι ηλικιακές ομάδες οι οποίες θα δημιουργηθούν για τη φοίτηση στην προδημοτική εκπαίδευση.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η επέκταση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης κατά οκτώ μήνες, ήτοι με την προτεινόμενη ρύθμιση θα φοιτούν στην προδημοτική εκπαίδευση παιδιά που θα έχουν συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων ετών πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου της σχολικής χρονιάς για την οποία γίνεται η εγγραφή.
2. Η διάκριση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης σε προδημοτική Α', στην οποία θα φοιτούν παιδιά που έχουν συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων ετών πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου της σχολικής χρονιάς για την οποία γίνεται η εγγραφή, και σε προδημοτική Β', στην οποία θα φοιτούν παιδιά για ένα έτος πριν από τη φοίτησή τους στο δημοτικό, με ηλικία εισδοχής όπως αυτή εκάστοτε ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
3. Η εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων για τη σταδιακή εφαρμογή της επέκτασης ως ακολούθως:
 - α. Για τη σχολική χρονιά 2023-2024 στην προδημοτική εκπαίδευση θα φοιτούν παιδιά που θα έχουν συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων ετών και έξι μηνών πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2023.
 - β. Για τη σχολική χρονιά 2024-2025 στην προδημοτική εκπαίδευση θα φοιτούν παιδιά που έχουν θα συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων ετών και τεσσάρων μηνών πριν από την 1^η Σεπτεμβρίου 2024.
 - γ. Από τη σχολική χρονιά 2023-2024 τα παιδιά που θα φοιτούν στην προδημοτική εκπαίδευση ηλικίας τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών και άνω θα φοιτούν σε σχολεία της σχολικής τους περιφέρειας, ενώ τα παιδιά κάτω των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών θα φοιτούν σε νηπιαγωγεία με βάση κριτήρια που καθορίζονται από τον υπουργό.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 του περί Στοιχειώδους Εκπαίδευσής Νόμου, είναι η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης Κανονισμών, ώστε να συνάδουν με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για επέκταση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών και διάκριση της προδημοτικής τάξης σε προδημοτική Α' και προδημοτική Β'.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των πιο πάνω προτεινόμενων νομοθετημάτων, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ενημέρωσε την επιτροπή για την ανάγκη ψήφισης των νομοθετημάτων, τα οποία κατατέθηκαν στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 2021-

2026 και τα οποία αποτελούν μέρος της μεταρρύθμισης της επέκτασης της υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών. Ειδικότερα, όπως ανέφερε, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν την επέκταση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών αντί από την ηλικία των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών ως ισχύει σήμερα. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι η εφαρμογή της εν λόγω μεταρρύθμισης θα ολοκληρωθεί σε τρεις φάσεις, ήτοι τη σχολική χρονιά 2023-2024, κατά την οποία θα επεκταθεί το όριο ηλικίας εισδοχής κατά δύο μήνες, τη σχολική χρονιά 2024-2025, κατά την οποία θα επεκταθεί δύο επιπρόσθετους μήνες, και τη σχολική χρονιά 2025-2026, κατά την οποία θα εφαρμοστεί πλήρως η μεταρρύθμιση.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού ενημέρωσε την επιτροπή ότι η επίτροπος, μετά από επαφές που είχε με το αρμόδιο υπουργείο σχετικά με τον προγραμματισμό και το περιεχόμενο της ύλης στην προδημοτική εκπαίδευση, θεωρεί ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι προς την ορθή κατεύθυνση.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών. Ωστόσο, οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους με τον τρόπο εφαρμογής των εν λόγω ρυθμίσεων.

Ειδικότερα, οι εκπρόσωποι της ΠΟΕΔ εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους όσον αφορά την πρόνοια σύμφωνα με την οποία τα παιδιά κάτω των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών θα φοιτούν σε νηπιαγωγεία με βάση κριτήρια τα οποία θα καθορίζονται από τον υπουργό. Περαιτέρω, επισήμαναν ότι, με βάση την έκθεση ανάλυσης αντικτύπου, δεν έγινε από το αρμόδιο υπουργείο ο απαραίτητος σχεδιασμός για την επέκταση των υφιστάμενων υποδομών στα δημόσια νηπιαγωγεία ή τη μετατροπή των κοινοτικών νηπιαγωγείων σε δημόσια, ώστε να καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες που θα προκύψουν και να μπορέσουν όλα τα παιδιά να φοιτήσουν σε δημόσια νηπιαγωγεία.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία των προτεινόμενων σχεδίων νόμου για επέκταση της υποχρεωτικής φοίτησης στην προδημοτική εκπαίδευση από την ηλικία των τεσσάρων ετών, εξέφρασαν την ανησυχία τους για την απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού από πλευράς της εκτελεστικής εξουσίας όσον αφορά τις αυξημένες ανάγκες για κτιριακές εγκαταστάσεις, οι οποίες ενδεχομένως να προκύψουν λόγω της πληθυσμιακής αύξησης που θα επέλθει τα επόμενα χρόνια. Περαιτέρω, τόνισαν ότι πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δε θα γίνουν με τρόπο που να επιδοτείται η ιδιωτική εκπαίδευση.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, σε σχέση με τα πιο πάνω, απέστειλε στην επιτροπή επιστολή, ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2022, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τα υπό εξέταση σχέδια νόμου κατατέθηκαν στη Βουλή στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας (2021-2026), με στόχο τη σταδιακή επέκταση του ορίου ηλικίας εισδοχής στην υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση.
2. Το έργο θα ολοκληρωθεί σε τρεις φάσεις και η φοίτηση των παιδιών κατά τη διάρκεια των τριών φάσεων θα είναι υποχρεωτική και δωρεάν. Κατά την πρώτη φάση του έργου τα παιδιά θα εγγραφούν μόνο σε δημόσια και κοινοτικά σχολεία, ενώ κατά τη δεύτερη και τρίτη φάση, στις περιπτώσεις που τα δημόσια νηπιαγωγεία δε θα μπορούν να απορροφήσουν τον αριθμό των εγγραφών, θα γίνεται κατανομή των παιδιών σε κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία με βάση καθορισμένα κριτήρια. Για τις σχολικές χρονιές 2023-2026 τα δίδακτρα θα επιχορηγούνται από κονδύλια του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
3. Το έργο, βάσει της Συμφωνίας Επιχειρησιακών Ρυθμίσεων μεταξύ Κύπρου και Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει ως ορόσημο για την έναρξη της ισχύος του νομοσχεδίου το τέταρτο τρίμηνο του 2022.
4. Η εγγραφή όλων των παιδιών υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε δημόσια νηπιαγωγεία κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου δεν είναι εφικτή, αφού δεν υπάρχει στο παρόν στάδιο η κατάλληλη κτιριολογική υποδομή.

Η επιτροπή, μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης των σχεδίων νόμου, ζήτησε και έλαβε περαιτέρω διευκρινίσεις από τους αρμοδίους σε σχέση με τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Την υποχρέωση του κράτους, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, να παρέχει την υποχρεωτική δημοτική και μέση εκπαίδευση στα δημόσια σχολεία δωρεάν.
2. Τη δυνατότητα που παρέχεται με βάση τον προτεινόμενο νόμο στον αρμόδιο υπουργό να καθορίζει με κριτήρια το σχολείο στο οποίο θα φοιτούν τα παιδιά ηλικίας μικρότερης των τεσσάρων ετών και οκτώ μηνών.
3. Το σχέδιο χορηγιών που θα προκηρυχθεί από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, στο οποίο θα συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία.

Οι κυβερνητικοί αρμόδιοι σε σχέση με τα πιο πάνω ανέφεραν ότι στην υφιστάμενη νομοθεσία ορίζεται η υποχρέωση του κράτους να παρέχει δωρεάν εκπαίδευση στα δημόσια σχολεία, χωρίς όμως να απαγορεύει οτιδήποτε διαφορετικό. Ειδικότερα, ανέφεραν ότι προγραμματίζεται η προκήρυξη ενός σχεδίου χορηγιών για συμμετοχή των ενδιαφερόμενων κοινοτικών και ιδιωτικών νηπιαγωγείων, ούτως ώστε, σε περίπτωση που πληρωθούν όλες οι θέσεις στα δημόσια νηπιαγωγεία, τα παιδιά να στέλνονται για φοίτηση σε νηπιαγωγεία τα οποία θα συμμετέχουν στο σχέδιο χορηγιών με βάση κριτήρια. Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ίδιους, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, με στόχο την αύξηση των διαθέσιμων θέσεων στα δημόσια νηπιαγωγεία εντός των επόμενων ετών, εξετάζει μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του τη δυνατότητα επέκτασης των υφιστάμενων κτιρίων των δημόσιων νηπιαγωγείων και τη μετατροπή των κοινοτικών νηπιαγωγείων σε δημόσια νηπιαγωγεία. Όπως τόνισαν όμως, είναι πολύ δύσκολο να δημιουργηθούν όλες οι αναγκαίες αίθουσες και υποδομές εντός των στενών χρονοδιαγραμμάτων που καθορίζονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όσον αφορά τα κριτήρια τα οποία θα καθορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, οι πιο πάνω αρμόδιοι ανέφεραν ότι τα εν λόγω κριτήρια, προς άρση των ανησυχιών των μελών της επιτροπής και για σκοπούς διαφάνειας, είναι δυνατό να δημοσιεύονται.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ανέφερε ότι δεν προκύπτει οποιοδήποτε θέμα κρατικής ενίσχυσης, αφού το σχέδιο χορηγιών θα απευθύνεται στην τοπική αγορά και οι δραστηριότητες επίσης θα είναι τοπικής φύσεως και δε θα επηρεάζονται οι ενδοενωσιακές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και οι επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη.

Η εκπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι, προκειμένου η Δημοκρατία να συμμορφωθεί με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επέκταση της υποχρεωτικής προδημοτικής εκπαίδευσης, αποφάσισε την προκήρυξη σχεδίου χορηγιών για συνεργασία με κοινοτικά και ιδιωτικά νηπιαγωγεία, αφού δεν υπήρχε το αναγκαίο χρονικό περιθώριο για εναλλακτική λύση όπως η κατασκευή νέων αιθουσών στα υφιστάμενα δημόσια σχολεία για την κάλυψη των πρόσθετων αναγκών.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να επιφέρει ορισμένες αλλαγές στο κείμενο του νομοσχεδίου, οι οποίες αφορούν την τροποποίηση των μεταβατικών διατάξεών του. Ειδικότερα, για τα παιδιά που θα έχουν συμπληρώσει την καθορισμένη ηλικία φοίτησης για την υποχρεωτική προδημοτική εκπαίδευση θα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Τις σχολικές χρονιές 2023-2025 θα φοιτούν σε δημόσια ή κοινοτικά νηπιαγωγεία.
2. Τη σχολική χρονιά 2025-2026 θα φοιτούν σε δημόσια ή κοινοτικά ή ιδιωτικά νηπιαγωγεία, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.
3. Από τη σχολική χρονιά 2026-2027 θα φοιτούν σε δημόσιο νηπιαγωγείο της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας και ο Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας θα ενημερώνει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού ανά εξαμήνο για την πρόοδο υλοποίησης της εν λόγω ρύθμισης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Για το υπ' αριθμόν 43 θέμα υπάρχει τροπολογία των συναδέλφων Χρίστου Χριστοφίδη, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Υπάρχουν;

Ναι, έλα. Κύριε Κώστα;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ένας από κάθε κόμμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ)

Χριστοφίδης και Αποστόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Ανδρέας ο Αποστόλου.

Έλα, κύριε Χριστοφίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έχουμε μπροστά μας, κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, ένα πάρα, πάρα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο.

Καταρχάς με το νομοσχέδιο αυτό επεκτείνεται η προδημοτική εκπαίδευση, ώστε να αρχίζει από την ηλικία των τεσσάρων χρονών. Χαιρετίζουμε αυτή τη θέση. Ήταν και είναι βασική μας άποψη και είναι αποδεδειγμένο διεθνώς με έρευνες που έχουν γίνει ότι, όσο πιο σύντομα ενταχθούν τα παιδιά στο εκπαιδευτικό σύστημα, αντιμετωπίζουμε και θέματα αναλφαβητισμού και θέματα κοινωνικών διακρίσεων και άλλα.

Δυστυχώς, αυτό το νομοσχέδιο έχει ουσιαστικά ακόμα ένα σημαντικό σημείο. Η κυβέρνηση λέει: «Για να επιτύχω αυτό τον στόχο και να πάρω και κάποια λεφτά από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, θα πρέπει να έχω τη δυνατότητα, εάν δεν μπορώ να απορροφήσω στα δημόσια σχολεία όλα αυτά τα παιδιά, να τους δώσω ουσιαστικά ένα κουπόνι τζιαι να πάνε στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία».

Αυτή τη θέση βέβαια την ακούσαμε πάρα πολλές φορές. Την ακούσαμε για παράδειγμα για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης από τον κ. Μαυρίδη. Είμαι σίγουρος ότι και πολλοί άλλοι την έχουν, απλώς δεν έχουν την τόλμη του κ. Μαυρίδη να τη λένε και δημόσια. Αυτή όμως η διευθέτηση εμπεριέχει έναν τεράστιο κίνδυνο. Δηλαδή από τούδε και στο εξής θα υιοθετήσουμε τη λογική ότι, όπου δεν έχουμε τις υποδομές, για να αντιμετωπίσουμε τη ζήτηση από μαθητές στη δημόσια εκπαίδευση, εννιά κάμνουμε πολιτική των κουπονιών είτε είναι στη δημοτική είτε στη μέση είτε στην προδημοτική; Αυτό οδηγεί, για πρώτη φορά πρέπει να πω, το εκπαιδευτικό μας σύστημα στον κίνδυνο ιδιωτικοποίησης της δημόσιας και υποχρεωτικής πλέον εκπαίδευσης. Υπάρχει το επιχείρημα: «Μα, εν' μεταβατικές οι διατάξεις που εννιά βάλουμε».

Ξέρετε, σε μια βάρκα, άμα ανοίξεις τρύπα είτε μικρή είτε μεγάλη, το ερώτημα είναι ο χρόνος που εννιά βυθιστεί, διότι το αποτέλεσμα της βύθισης της βάρκας είναι δεδομένο. Τζιαι δαμαί πάμε να ανοίξουμε έναν παράθυρο, το οποίο, επαναλαμβάνω, δεν ξέρουμε πότε τζιαι πού θα κλείσει.

Και θέλω να πω ακόμα ένα-δκύο πράγματα πολλά σημαντικά. Εζητήσαμεν τη συμφωνία με το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης. Δεν την επήραμεν ποτέ. Εζητήσαμεν πληροφόρηση για το συγκεκριμένο θέμα. Δεν την επήραμεν ποτέ. Επήραμεν αυτή την κόλλα, κύριε Πρόεδρε. Εζητήσαμεν να ενημερωθούμε για παράδειγμα εάν προτεινάμε να χρησιμοποιηθούν τα €12,2 εκατομ. στη δημιουργία υποδομών και μας απάντησε αρνητικά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κάποιος θα πει: «Μα, εν έχουμε κτίρια, εν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση». Θέλω να θυμίσω το εξής: Τούντο κράτος με πολύ λιγότερες δυνατότητες από τη μια στιγμή στην άλλη το 1974 απορρόφησε χιλιάδες μαθητές σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, πρόσφυγες μαθητές, τζιαι δεν μπορούμε τωρά εμείς να βάλουμε μεταβατικά έναν αριθμό για παράδειγμα λυόμενων αιθουσών, για να μην εξαναγκαστούμε να ιδιωτικοποιήσουμε τη δημόσια υποχρεωτική εκπαίδευση;

Δεν έχουμε πειστεί ότι υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο και το ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο είναι πασιφανές και από την επιστολή για παράδειγμα των ιδιωτικών νηπιαγωγείων, όπου οι άνθρωποι λένε -και το λέω με πολλήν σεβασμό- ότι πρέπει να εγκριθεί, για να ξεκινήσουμε να συζητούμε το τι θα κάμουμε.

Θέλω λοιπόν, διότι αντιλαμβάνομαι ότι έχουμε και πίεση χρόνου, να κάμω μία έκκληση σε ανθρώπους οι οποίοι έχουν τζιαι στες θέσεις τους για την παιδεία και στες ιδεολογικές τους αρχές ότι η παιδεία είναι δημόσιο αγαθό και πρέπει να φροντίζει το κράτος αυτό το δικαίωμα των πολιτών του να το κατοχυρώνει και να παρέχει δημόσια εκπαίδευση: Να μην ανοίξουμε παράθυρο, διότι το παράθυρο θα γίνει πόρτα τζιαι η πόρτα θα γίνει πύλη και να εργαστούμε όλοι μαζί, για να βρεθούν, ναι, τρόποι στα πλαίσια της δημόσιας εκπαίδευσης, όπως συμβαίνει σε όλες τις βαθμίδες, και στην προδημοτική εκπαίδευση να καλυφθούν οι ανάγκες. Αυτή είναι τζιαι η τροπολογία την οποία θα καταθέσουμε.

Ούτως ή άλλως, θέλω να επισημάνω ακόμα κάτι, κλείνοντας. Ο υπουργός έχει ήδη δηλώσει ότι, όπως έχουν διαμορφωθεί οι διατάξεις, δε θα τις κάμει αποδεκτές και ουσιαστικά και πάλι το δίλημμα θα είναι κατά πόσο θα ανοίξουμε μια μεγαλύτερη θύρα για ιδιωτικοποίηση της δημόσιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή αν θα μείνουμε σταθεροί στη θέση ότι το κράτος πρέπει να παρέχει σε όλες τις βαθμίδες την ευκαιρία στους μαθητές του να φοιτούν εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Χριστοφίδη.

Και πάμε στον Ανδρέα Αποστόλου της ΕΔΕΚ.

Κύριε Ανδρέα.

Και μετά να ετοιμάζεται ο Χρυσάνθος Σαββίδης του Δημοκρατικού Κόμματος και ακολουθεί ο Αλέκος Τρυφωνίδης. Κάρουλλας Γεώργιος έπεται.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Τι κάνει ουσιαστικά αυτό το νομοσχέδιο; Δίνει το δικαίωμα σε αυτό το οποίο πολλοί από εμάς λέγαμε χρόνια, δηλαδή στην επέκταση της προδημοτικής από τα τέσσερα χρόνια και οκτώ μήνες στα τέσσερα χρόνια και ουσιαστικά στην αξιοποίηση ενός προγράμματος €12,2 εκατομ. από το Ταμείο Ανάκαμψης, για να χρηματοδοτηθεί αυτή η μετάβαση τα επόμενα τρία χρόνια.

Ερώτημα: Έπρεπε το υπουργείο να προετοιμαστεί καλύτερα και να έχει έτοιμες δομές, έτσι ώστε να μπορούν τα παιδιά να φοιτούν όλα στο δημόσιο νηπιαγωγείο της γειτονιάς τους; Απάντηση: Ναι, θα έπρεπε.

Φθάσαμε σήμερα εδώ που φθάσαμε. Και ποιες είναι οι επιλογές μας, κύριοι συνάδελφοι; Οι επιλογές μας είναι από τη μια να χάσουμε αυτά τα λεφτά από το Ταμείο Ανάκαμψης, να μην αξιοποιήσουμε αυτό το πρόγραμμα και ουσιαστικά οι γονείς που σήμερα παίρνουν τα παιδιά τους από τις ηλικίες κάτω των τεσσάρων χρόνων και οκτώ μηνών και πληρώνουν να συνεχίζουν να πληρώνουν. Αυτό θα γίνει. Από την άλλη, το αρχικό νομοσχέδιο, όπως είχε κατατεθεί στην Επιτροπή Παιδείας, είχε μια βασική αδυναμία. Δεν είχε μέσα συγκεκριμένα γραμμένο το τι κάνουμε, τι γίνεται μετά από το τριετές αυτό πρόγραμμα. Δηλαδή τι κάνουμε μετά το 2026, όταν θα τελειώσει αυτό το πρόγραμμα από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Αναλάβαμε μία πρωτοβουλία και καταθέσαμε μία τροπολογία, η οποία έγινε ομόφωνα δεκτή από την Επιτροπή στην παρουσία του Υπουργού Παιδείας, που την είχε αποδεχθεί, και ουσιαστικά λέει ότι μετά την τριετή εφαρμογή του προγράμματος η πολιτεία έχει την ευθύνη να συνεχίσει το πρόγραμμα δωρεάν προδημοτικής από τα τέσσερα χρόνια και να εξασφαλίζει θέσεις σε όλα τα παιδιά στα δημόσια νηπιαγωγεία της γειτονιάς. Ουσιαστικά διασφαλίσαμε ότι παράλληλα με την εφαρμογή αυτού του προγράμματος το υπουργείο και η νέα κυβέρνηση, που θα εκλεγεί από τον κυπριακό λαό, θα εφαρμόσουν και ένα πρόγραμμα υλοποίησης αναβάθμισης και επέκτασης των δημοσίων νηπιαγωγείων.

Οφείλουμε και πρέπει να αντιληφθούμε ότι πρέπει να χαράσσουμε και να εφαρμόσουμε και να ψηφίζουμε πολιτικές που να στηρίζουν πραγματικά τις οικογένειες, αλλά και να διασφαλίζουν το δημόσιο σχολείο και θεωρούμε ότι με τη συμβιβαστική αυτή πρόταση, την οποία καταθέσαμε και υιοθετήθηκε, κάνουμε και τα δύο.

Μαζί με ένα άλλο πολύ σωστό πρόγραμμα το οποίο εφαρμόζει το Υφυπουργείο Πρόνοιας, που είχαμε και εκεί παλέψει και δώσαμε εισηγήσεις και καταθέσαμε προτάσεις για τη στήριξη των οικογενειών για βρεφονηπιακούς σταθμούς μέχρι το τέταρτο έτος της ηλικίας ενός παιδιού, θεωρούμε ότι επιτέλους η Κυπριακή Δημοκρατία εφαρμόζει ένα πρόγραμμα το οποίο θέλουμε να επεκταθεί τα επόμενα χρόνια, έτσι ώστε να στηρίζουμε πραγματικά τις οικογένειες. Και εδώ, σε αυτό το κοινοβούλιο, πρέπει, αναλαμβάνοντας τον ρόλο μας, να δίνουμε λύσεις και να μη δημιουργούμε περισσότερα προβλήματα.

Και θέλω να πω -και θέλω να το καταθέσω δημόσια- ότι, επειδή είχαν λεχθεί διάφορα για την Επιτροπή Παιδείας, όλοι οι συνάδελφοι, αλλά κυρίως ο πρόεδρος της Επιτροπής, ο Παύλος ο Μυλωνάς, έχει εργαστεί προς αυτή την κατεύθυνση και μέχρι και τη τελευταία στιγμή απαιτούσε την παρουσία του Υπουργού Παιδείας στη Βουλή, για να δεσμευτεί ο ίδιος ο υπουργός ότι θα εφαρμόσουμε το πρόγραμμα, αλλά θα διασφαλίσουμε και το μέλλον του δημοσίου σχολείου. Και δε νομίζω να έχει κάποιος συνάδελφο μου εδώ μέσα που να έχει περισσότερη έγνοια από εμένα- τουλάχιστον λέω ότι έχω την ίδια έγνοια μαζί σας- για το δημόσιο σχολείο. Το σχολείο που με σπούδασε και, αν χρωστώ κάτι στη ζωή μου εκτός από τους γονείς μου, είναι στους δασκάλους μου και στο δημόσιο σχολείο και το δημόσιο σχολείο που εμπιστεύομαι να φοιτήσουν και τα παιδιά μου.

Κλείνοντας, θέλω να πω το εξής: Θεωρώ ότι καταλήξαμε και το τελικό κείμενο, το οποίο έχετε μπροστά σας, είναι μία λύση η οποία απαντά σε όλα τα ερωτήματα. Στηρίζουμε την οικογένεια, δε χάνουμε ούτε ένα ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης, στηρίζουμε το δημόσιο σχολείο. Η παιδεία αυτού του τόπου και ιδιαίτερα το δημόσιο σχολείο εκτός από έγνοια και αγάπη θέλουν λιγότερα λόγια και περισσότερες ουσιαστικές πράξεις. Και, όσο βρίσκομαι σε αυτό το κοινοβούλιο, πάντα η έγνοια μου θα είναι να στηρίζουμε τις οικογένειες και να διασφαλίζουμε το μέλλον του δημοσίου σχολείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαββίδη.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φίλε Πρόεδρε,

Βρεθήκαμε μπροστά στο δίλημμα ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας αν θα πρέπει να συνηγορήσουμε στο να πάρουμε τα €12,2 εκατομ. ή όχι. Όλα τα κόμματα, όλοι οι συνάδελφοι στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, ομόγωνα, συμφωνήσαμε ότι τα χρήματα δεν πρέπει να χαθούν, αλλά και ομόγωνα είχαμε την έγνοια προάσπισης και ενίσχυσης της ραχοκοκαλιάς της παιδείας, που είναι το δημόσιο σχολείο. Δουλέψαμε σκληρά όλοι οι συνάδελφοι, με πρωτεργάτη τον συνάδελφο τον Παύλο τον Μυλωνά.

Καθίσαμε κάτω, μελετήσαμε, φέραμε τον υπουργό, ανταλλάξαμε σκέψεις, απόψεις, καταθέσαμε τροπολογίες μαζί με τον συνάδελφο τον Αποστόλου και της δικής μας ομάδας, ως Δημοκρατικού Κόμματος, μαζί με τον Παύλο τον Μυλωνά, οι οποίες έγιναν ομόφωνα αποδεκτές, παρόντος του Υπουργού της Παιδείας. Άρα, έχετε ένα κείμενο το οποίο έγινε αποδεκτό από όλους. Και ευχαριστούμε όλους τους συναδέλφους οι οποίοι έχουν αποδεχθεί τις συγκεκριμένες τροπολογίες.

Αν τώρα είχε ευθύνη η κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας να χτίσει σχολικές μονάδες, αυτό είναι εκ των ων ουκ άνευ. Βεβαίως, θα έπρεπε να είχε προγραμματίσει, αφού είχε στο πλάνο να διεκδικήσει αυτά τα χρήματα, να χτίσει καινούριες σχολικές μονάδες. Παρ' όλα ταύτα, θεωρούμε πως το νέο κείμενο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα θα το υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, ο κ. Τρυφωνίδης ο Αλέκος και μετά ο Κάρουλλας ο Γιώργος και τελειώνουμε.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Σύντομα, Πρόεδρε.

Θα συμφωνήσουμε και θα υπερψηφίσουμε το σχετικό νομοσχέδιο, αφού, όπως λέχθηκε, ομόγνωμα και ομόθυμα η επιτροπή Παιδείας υιοθέτησε τις τροπολογίες των συναδέλφων του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ, για να γίνει πιο ουσιαστική και αποτελεσματική η φοίτηση των παιδιών, η επέκτασή της στα τέσσερα χρόνια.

Η δέσμευση -γιατί έντιζε θέμα υπουργών- του Υπουργείου Παιδείας, όπως έχουν μπει οι τροπολογίες, είναι η διασφάλιση ότι αυτή η φοίτηση και η επέκτασή της στα τέσσερα έτη θα είναι εντός του δημόσιου σχολείου με τα χρονοδιαγράμματα που έχουν μπει. Σωστά έχουν μπει οι τροπολογίες, για να δοθεί προτεραιότητα στα δημόσια, στα κοινοτικά νηπιαγωγεία, αλλά το 2026-2027 είναι υπόχρεο το Υπουργείο Παιδείας να έχει τις υποδομές, για να λειτουργήσουν εντός δημόσιου σχολείου οι νέες χρονολογίες της προδημοτικής.

Αυτό να το θυμόμαστε, γιατί το κάνουμε τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, γιατί μπήκε στο Σχέδιο Ανάκαμψης και δε θέλουμε να χαθεί ούτε ένα σεντ από τα €12 εκατομ. του Σχεδίου Ανάκαμψης, γιατί εμάς η πάγια θέση μας είναι η προδημοτική να είναι εντός του δημόσιου τομέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, Αλέκο.

Κύριε Κάρουλλα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχουν ακουστεί πολλά, αλλά ακούστηκε μια λέξη, μια φράση. Έχουμε ενώπιόν μας μία μεταρρύθμιση και πρέπει να το αναγνωρίσουμε ότι είναι μια ακόμα πρόταση της κυβέρνησης, όπως τη λένε κάποιοι, Αναστασιάδη-Συναγερμού. Είναι μια μεταρρύθμιση που είναι μια κοινωνική αναγκαιότητα, για να στηρίξει τους γονείς, πέρα από τα όσα δίνει το Υφυπουργείο Πρόνοιας, στην εργασιακή τους πορεία, για να μπορούν τα παιδιά, πέρα από τη φύλαξή τους, να μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες, όπως επιτάσσει και η σύγχρονη παιδαγωγική. Και την ίδια στιγμή να προβαίνουμε και σε πρώιμη αξιολόγηση για μείωση της σχολικής αποτυχίας. Άρα, η κυβέρνηση γνωρίζει τι κάνει, τι έχει μπροστά της και πώς επιλύει τα διάφορα προβλήματα.

Έχουμε το Σχέδιο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, ναι. Μετά την πανδημία έχει ληφθεί απόφαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και έρχεται αυτό το σχέδιο και μας λέει: «€12,2 δις εκατομ. γι' αυτό τον σκοπό, να επωφεληθούν οκτώμισι χιλιάδες νοικοκυριά σε αυτό τον τόπο». Σίγουρα ήταν αδύνατο να υπάρξουν οι αναγκαίες υποδομές οι κτιριολογικές στο δημόσιο σχολείο. Αυτό το λέμε και το είπε και ο υπουργός στην επιτροπή. Και τι λέμε; Ξεκινούμε από το δημόσιο σχολείο με βάση προγραμματισμό, ο οποίος έχει επιδειχθεί στην επιτροπή και εγγράφως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συντόμευε, Γιώργο, τζαι καταλάβαμε!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Όταν συμπληρωθούν οι θέσεις στα δημόσια, τα κοινοτικά που θα μπουν στο σχέδιο χορηγιών θα μετατραπούν σε δημόσια. Άρα, ενισχύουμε το δημόσιο σχολείο ακόμα περισσότερο.

Ποιο είναι το επίμαχο σημείο; Εάν κλείσουν οι θέσεις στα δημόσια, τα υπόλοιπα παιδιά θα φοιτούν -που έχουν παρουσιαστεί και σχετικοί αριθμοί από τον υπουργό- θα φοιτούν σε σχολεία με βάση κριτήρια που θα θέτει ο υπουργός. Και, ναι, αν υπάρχει θέμα, τα κριτήρια αυτά θα τίθενται υπό τη μορφή διαφάνειας και σε συνεργασία

με την επιτροπή Παιδείας. Άρα, και προγραμματισμός υπάρχει και το δημόσιο σχολείο ενισχύεται.

Ήδη φοιτά στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία το 20% των παιδιών. Αυτά τα παιδιά δεν παίρνουν μόρφωση; Δεν αναπτύσσουν δεξιότητες; Για το όνομα του Θεού! Είναι έξω στην κοινωνία και μπορεί οποιοσδήποτε να τα δει! Και αυτά τα νηπιαγωγεία είναι κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και, αν χρειάζεται να ενισχυθεί το εποπτικό πλαίσιο μετά τον νόμο του '19 που έχουμε ψηφίσει, εδώ είμαστε. Και πάντα είμαστε, ναι, δίπλα από το δημόσιο σχολείο και αυτό είπε και ο υπουργός, ότι προβαίνει σε σχεδιασμό, για να ενισχύσει ακόμη περισσότερο το δημόσιο σχολείο στην προσπάθεια αυτή. Όμως, υπεύθυνα και σοβαρά. Δεν είμαστε δογματικοί! Και έχουμε δεχθεί τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί στην επιτροπή και έχουμε εντάξει στο σχέδιο και εδώ είμαστε, με συνεχή παρακολούθηση, εάν δεν επαρκεί το δημόσιο σχολείο, εδώ είμαστε να βρούμε λύσεις και μετά το '26.

Άρα, δημιουργικά ευχαριστώ και εγώ προσωπικά και τον πρόεδρο και όλους τους συναδέλφους για αυτή την προσπάθεια, για να πετύχει αυτή η μεταρρύθμιση, με κύριο άξονα πάντοτε το δημόσιο σχολείο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Θεμιστοκλέους, ζητήσατε τον λόγο ή κάμνω λάθος;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Θεμιστοκλέους, ζητήσατε τον λόγο;

Όχι. Ωραία.

Λοιπόν, προχωρούμε τώρα με την τροπολογία των Χρίστου Χριστοφίδη...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ποιος εσηκώστηκεν;

Κύριε Αντρέα, σαν να μη σε βλέπω ορεζάμενον;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Απλά, σκύψατε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί των εγγράφων, διότι είπα σου «Αντρέα, να σηκωστείς πάνω».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Μα, εγώ δεν έχω την ευελιξία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, Αντρέα μου, εσύ έκαμες τζιαι στις καταδρομές, από ό,τι ξέρω!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ε, ήμουν στις καταδρομές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

...γι' αυτό διατηρώ το γενναίο φρόνημά μου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πράγματι, είναι ένα πρωτοποριακό νομοσχέδιο, αλλά υπάρχουν κάποια προβλήματα. Δεν υπάρχει, πιστεύω, στην αίθουσα συνάδελφος που θέλει να υπονομεύσει το δημόσιο σχολείο. Το δημόσιο σχολείο ήταν η πρώτη, η μεγαλύτερη κοινωνική, λαϊκή κατάκτηση. Χωρίς το δημόσιο σχολείο πιστεύω ότι οι πλείστοι από εδώ δε θα ήμασταν εδώ, διότι δεν είχαμε στην Πάφο, στην Κυπερούντα, στην Πάχνα English School· είχαμε δημόσιο σχολείο. Εκτιμώ ότι το δημόσιο σχολείο θα το κρατήσουμε, θα το προστατεύσουμε. Οι ανησυχίες οι δικές μου

και άλλων βουλευτών είναι ότι πάει να γίνει το πρώτο βήμα, το πρώτο ράγισμα, για να βάλουν κάποιος χέρι στο δημόσιο σχολείο. Θεωρώ ότι υπήρχε καλύτερη λύση και, επειδή θα πουν κάποιος συνάδελφοι ότι το κράτος πρέπει να στηρίζει τους γονείς, στην προκειμένη περίπτωση το κράτος έπρεπε να τους στηρίζει τους γονείς που έχουν ανάγκη μέσω του Υφυπουργείου Πρόνοιας, όχι του Υπουργείου Παιδείας. Το Υπουργείο Παιδείας δεν έπρεπε να βάλει αυτή την πρόνοια μέσα.

Υπάρχουν δύο, αντιλαμβάνομαι, τροπολογίες του κυρίου...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο. Μία τροπολογία του ΑΚΕΛ...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Η δική σας, κύριε Αποστόλου, είναι μέσα στο νομοσχέδιο;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Ναι, και οι δύο ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ωραία. Του ΑΚΕΛ;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Αποστόλου)

Ωραία. Θα τα πούμε εκεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να 'σαι καλά.

Τώρα προχωρούμε με την τροπολογία των κ. Χρίστου Χριστοφίδη, Αντρέα Καυκαλιά, Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Προτεινόμενη τροπολογία των κ. Χρίστου Χριστοφίδη, Αντρέα Καυκαλιά και Χρίστου Χριστόφια εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 4 του πιο πάνω νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθεται στον βασικό νόμο το νέο άρθρο 8, ώστε να αντικατασταθούν οι παράγραφοι (γ) και (δ) του εν λόγω άρθρου 8 από την ακόλουθη νέα παράγραφο:

- «(γ) (i) Τη σχολική χρονιά 2023-2024 τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων (4) ετών και έξι (6) μηνών και άνω φοιτούν σε δημόσια νηπιαγωγεία της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας
- (ii) τη σχολική χρονιά 2024-2025 τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων (4) ετών και τεσσάρων (4) μηνών και άνω φοιτούν σε δημόσια νηπιαγωγεία της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας και
- (iii) τη σχολική χρονιά 2025-2026 τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων (4) ετών και άνω φοιτούν σε δημόσια νηπιαγωγεία της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας.»

Σημειώσεις:

- α. Σκοπός της πιο πάνω τροπολογίας είναι να διασφαλιστεί ότι όλα τα παιδιά ηλικίας τεσσάρων (4) ετών και άνω θα φοιτούν δωρεάν σε δημόσια νηπιαγωγεία της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας και ότι δε θα παραπέμπονται από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας σε ιδιωτικά νηπιαγωγεία με βάση κριτήρια που θα καθορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας.
- β. Στην τυχόν υιοθέτηση της πολιτικής της κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία τα παιδιά θα παραπέμπονται με «κουπόνια» σε ιδιωτικά νηπιαγωγεία, ελλοχεύει ο κίνδυνος επέκτασης της πρακτικής αυτής σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και υπονόμευσης του δημόσιου σχολείου. Για λόγους αρχής η πιο πάνω πρακτική θεωρείται ανεπίτρεπτη και καταδικαστέα και το κράτος οφείλει να παρέχει δωρεάν υποχρεωτική εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά ανεξαιρέτως στα δημόσια σχολεία και νηπιαγωγεία της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας.
- γ. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για την τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ δεκαεπτά, εναντίον είκοσι πέντε και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους εναντίον, δεκαεπτά ψήφους υπέρ και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 43...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εμείς στη δεύτερη ανάγνωση, αφού δε θα διαβαστούν ξεχωριστά τα άρθρα, ψηφίζουμε το 2 και το 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλάτε για το 43 τώρα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μιλούμε, ναι, για το υπό συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άστε με να το διαβάσω και τοποθετήστε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, αφού είναι δεύτερη ανάγνωση! Θα ψηφίσουμε τώρα! Πρέπει να καταγραφεί η δική μας η στήριξη στα δύο αυτά άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Πολύ ωραία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 43 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 8. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τα άρθρα.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα δύο, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ψηφίσετε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ τριάντα ένας, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, δώδεκα εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο*.

Προχωρούμε αισίως στο υπ' αριθμόν 44 θέμα. Είναι κανονισμοί.

Ψηφίστε για τους υπ' αριθμόν 44 κανονισμούς.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ είκοσι οκτώ, δέκα εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δέκα εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται**.

Και προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 45 θέμα, που τιτλοφορείται... Το 45, 46, 47...

Ναι, παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε μία διαδικαστική εισήγηση, η οποία πιστεύω θα μπορέσει να βοηθήσει τη γρηγορότερη διεκπεραίωση των σημερινών εργασιών του σώματος. Η δική μας η εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, είναι να βάλουμε για ψήφιση τα νομοθετήματα που είναι ομόφωνα, όπου καταγράφεται αυτή η ομοφωνία στις εκθέσεις, και επιπρόσθετα να βάλουμε για μία ψήφιση και τα νομοθετήματα, που μ' έχουν ενημερώσει οι πρόεδροι των επιτροπών Εμπορίου, Εργασίας και Νομικών, ότι επίσης είναι ομόφωνα, έτσι ώστε να μπορέσουμε μ' αυτό τον τρόπο να προχωρήσουμε με μία ψηφοφορία στην έγκριση ενός αριθμού νομοθετημάτων. Επίσης, σημειώνω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, τούτη έν' δόκιμη μέθοδος;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι μια μέθοδος που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θυμίζει μου το ελαιοτριβείο· να τα βάλουμε ούλλα πάνω να τα περάσουμε;

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να σας πω τους αριθμούς, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Κόμματος, με όλο τον σεβασμό δηλαδή, τούτην τέχνη πρώτη φορά τη βλέπω. Αν συμφωνάτε, θα τα διαβάζω ένα και θα τα ψηφίζουμε.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

** **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, να σας πω τους αριθμούς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω τους δαμαί μπροστά μου. Εστείλετέ μου ένα κατεβατό αριθμούς. Αφήστε με να κάμω τη δουλειά μου και νομίζω εννά τα καταφέρω, κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα, απλώς να σημειώσω το εξής, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΣ:

Τζιαι ο Λουκαΐδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τζιαι ο Λουκαΐδης, εντάξει.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε έναν αριθμό νομοσχεδίων συν τα σχέδια υπηρεσίας που δεν αμφισβητούνται, αντιλαμβάνομαι - υπάρχει ένα το οποίο αμφισβητείται- τα οποία επίσης μπορούν να μπουν ομαδοποιημένα, για να τα ψηφίσουμε. Αν θέλετε να σας πω τους αριθμούς, κύριε Πρόεδρε, μπορούμε να τα βάλουμε σε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, εν θέλω να μου πεις. Όση ώρα με απασχολείτε εννά περάσουν πέντε νομοσχέδια. Σας παρακαλώ, αφήστε τα διαδικαστικά, για να κάμει ο Πρόεδρος τη δουλειά του. Εν δέχεστε;

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι απλό το ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, επειδή όντως, ίσως όπως λέχθηκε να μεν ακούστηκε καλά, έσιετε δίκαιο. Μπορούμε να κάνουμε μία φορά ψηφοφορία, να διαβαστούν όλα τα νομοσχέδια, πρέπει να διαβαστούν. Να θεωρηθεί όμως ότι η ψηφοφορία που θα γίνει με τους παρόντες, παρούσες βουλευτές είναι η ίδια για όλα όσα θα διαβαστούν. Αυτό θα μας εξοικονομήσει χρόνο χωρίς να κάμνουμε καμιά έκπτωση στη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς, είναι λίγο χοντρική η έκπτωση που κάμνουμε, κύριε Λουκαΐδη, όι αστεία τώρα. Τωρά εννά με βάλεις να διαβάσω τους τίτλους τζιαι να σου πω «βάρτα ούλα, εντάξει, οκεί». Αυτό δεν μπορεί να γίνει, θα περνώ τα θέματα ένα και θα ακολουθήσω τη διαδικασία. Τούντην τέχνη δεν την κάμνω, κύριε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη, με όλο τον σεβασμό...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...όπως εκάμαμεν προηγουμένως σε νομοθετήματα που είχαν κοινή έκθεση, εμετρούσεν η ψηφοφορία για το ένα και στα υπόλοιπα. Τίποτε πέραν τούτου δε θα κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, εδώ εβάλετε από το 45 ως το 52. Έχουν κοινή έκθεση;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι, εδώ δεν πρόκειται για κοινή έκθεση, γι' αυτό πρέπει να διαβάζονται ένα ένα ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Και προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 45 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί των Τεχνιτών Οχημάτων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών η εξουσία χορήγησης άδειας τεχνίτη οχημάτων σε εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων οι οποίοι ασκούσαν το εν λόγω επάγγελμα πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2015.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπας, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Κώστας Κώστα

Χρίστος Ορφανίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ) και της Παγκύπριας Οργάνωσης Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ).

Η Νομική Υπηρεσία, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στη συζήτηση της πρότασης νόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί των Τεχνιτών Οχημάτων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών η εξουσία χορήγησης άδειας τεχνίτη οχημάτων σε εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων οι οποίοι ασκούσαν το εν λόγω επάγγελμα πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2015.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της πρότασης νόμου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκωθεί.

Στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου μέλη της επιτροπής τόνισαν την ανάγκη προώθησης της προτεινόμενης ρύθμισης, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στο επάγγελμα μίας σημαντικής μερίδας των εξ επαγγέλματος τεχνιτών οχημάτων οι οποίοι παρέλειψαν να εξασφαλίσουν έγκαιρα τα απαιτούμενα από τον νόμο προσόντα και οι οποίοι ωστόσο διαθέτουν πολυετή επαγγελματική εμπειρία στις σχετικές ειδικότητες τεχνίτη οχημάτων.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του υπουργείου αναφορικά με την προτεινόμενη ρύθμιση. Ωστόσο, η ίδια επισήμανε ότι αρχικά υπήρχαν επιφυλάξεις από πλευράς υπουργείου αναφορικά με ενδεχόμενες αντιδράσεις από τεχνίτες οχημάτων οι οποίοι είτε δε θα επωφεληθούν από την προτεινόμενη ρύθμιση είτε δεν επωφελήθηκαν από αντίστοιχη ρύθμιση στο παρελθόν. Συναφώς, το υπουργείο είχε εξετάσει την εισήγηση για τροποποίηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε ως εξ επαγγέλματος τεχνίτες οχημάτων να θεωρούνται όσοι ασκούσαν το σχετικό επάγγελμα πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2010 και όχι πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2015, που προνοείται στην πρόταση νόμου. Εντούτοις, όπως η ίδια προσέθεσε, το υπουργείο συμφώνησε με την πρόταση νόμου όπως αυτή κατατέθηκε, στη βάση διαβεβαίωσης η οποία δόθηκε από τα μέλη του επηρεαζόμενου συνδέσμου τεχνιτών οχημάτων στο πλαίσιο συνάντησης που είχαν με τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ότι δε φέρουν καμία ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 16Α. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Υπέρ σαράντα τέσσερις ψήφοι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται ομόφωνα.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί των Τεχνιτών Οχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 46 και 47 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022», που είναι πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, και «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 46 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, ώστε να διασαφηνιστεί ότι ο διευθυντής του ΕΤΕΚ δεν εμπίπτει στον ορισμό του όρου «Γενικός Διευθυντής» ως αυτός ορίζεται στις διατάξεις του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 47 θέματος είναι η κατάργηση των περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμών του 2009, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκριση νέου σχεδίου υπηρεσίας το οποίο θα εκδοθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου αντί των διατάξεων του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022» και τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπτας, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Κώστας Κώστα	Χρίστος Ορφανίδης
Φωτεινή Τσιρίδου	Σταύρος Παπαδούρης
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια την επιτροπή, και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Σημειώνεται ότι η συζήτηση της πρότασης νόμου προηγήθηκε σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2022 κατά την οποία αποφασίστηκε η από κοινού συζήτησή της με τους υπό αναφορά κανονισμούς, καθότι πρόκειται για συναφή μεταξύ τους νομοθετήματα.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), της Συνομοσπονδίας Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), καθώς και της Δημοκρατικής Εργατικής Ομοσπονδίας Κύπρου (ΔΕΟΚ). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), η Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, καθώς και η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου και των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Δημήτρης Δημητρίου, Βαλεντίνος Φακοντής και Χρύσανθος Σαββίδης.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου, ώστε να διευκρινιστεί ότι ο διευθυντής του ΕΤΕΚ δεν εμπίπτει στον ορισμό του όρου «Γενικός Διευθυντής» ως αυτός ορίζεται στις διατάξεις του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι η κατάργηση των περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμών του 2009, οι οποίοι εκδόθηκαν επίσης δυνάμει του άρθρου 4 του προαναφερθέντος νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκριση νέου σχεδίου υπηρεσίας το οποίο θα εκδοθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμου αντί των διατάξεων του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου και των κανονισμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση αυτών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα προνοούμενα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ανέφερε στην επιτροπή ότι η κατάθεση των υπό αναφορά καταργητικών κανονισμών κρίθηκε αναγκαία μετά από σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την οποία επιβεβαιώθηκε ότι ο διευθυντής του ΕΤΕΚ δεν εμπίπτει στον ορισμό του όρου «Γενικός Διευθυντής», όπως αυτός ορίζεται στις διατάξεις του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου. Ειδικότερα, όπως η ίδια ανέφερε, για να καταστεί δυνατή η κατάρτιση και έγκριση νέου σχεδίου υπηρεσίας, το οποίο θα ερείδεται στις διατάξεις του περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Νόμου, είναι απαραίτητη η προηγούμενη κατάργηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας σε συμμόρφωση με την προαναφερθείσα γνωμάτευση.

Μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις ως προς τη χρησιμότητα της πρότασης νόμου δεδομένης της κατάθεσης των κανονισμών. Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων υποστήριξε ότι η πρόταση νόμου θα λειτουργήσει συμπληρωματικά προς τον σκοπό των κανονισμών, αφού προβλέπει κατά τρόπο σαφή τη μη εφαρμογή του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου σε ό,τι αφορά τον διορισμό του διευθυντή του ΕΤΕΚ. Συνεπώς, εξέφρασε την άποψη ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις τόσο της πρότασης νόμου όσο και των κανονισμών θα μπορούσαν να προωθηθούν από κοινού. Με την εν λόγω εισήγηση συμφώνησε και η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο και την έγκριση των

κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 46 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 21B του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών για το υπ' αριθμόν 47 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 48 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές

Νόμου, ώστε να οριστεί ως εποπτεύουσα αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του βασικού νόμου που ρυθμίζει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Ονούφριος Κουλλά	Ανδρέας Πασιουρτίδης
Νίκος Σύκας	Πανίκος Λεωνίδου
Κώστας Κώστα	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 15 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Φορολογίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ και της ΠΟΒΕΚ. Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Υπεραγορών, η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου και ο Συνασπισμός Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων (ΣΥΜΕΑ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρύσης Παντελίδης.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της πρότασης νόμου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές Νόμου (εφεξής «ο Νόμος»), ώστε να οριστεί εποπτεύουσα αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου.

Ειδικότερα, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Καθορισμός του διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ως εποπτεύουσας αρχής.
2. Παροχή αρμοδιότητας στην εποπτεύουσα αρχή να εποπτεύει την τήρηση των διατάξεων του Νόμου για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και να εξετάζει κατόπιν υποβολής ενώπιόν της γραπτού παραπόνου τυχόν παραβάσεις των εν λόγω διατάξεων αναφορικά με τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων.
3. Παροχή εξουσίας στην εποπτεύουσα αρχή, σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώσει οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων του Νόμου αναφορικά με τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, να προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:
 - α. Να συστήνει στην επιχείρηση η οποία φέρεται να έχει παραβεί τις διατάξεις του Νόμου όπως αμέσως ή εντός συγκεκριμένης προθεσμίας εκπληρώσει τις συμβατικές και νομικές της υποχρεώσεις και λάβει τα αναγκαία μέτρα, ώστε να αποφευχθεί επανάληψη της παράβασης στο μέλλον.
 - β. Να επιδιώκει την αποδοχή δεσμεύσεων από τον οφειλέτη προς τον πιστωτή για συμμόρφωσή του με τις συμβατικές και νομικές του υποχρεώσεις.
 - γ. Να ενημερώνει την παραπονούμενη επιχείρηση για το δικαίωμά της να καταχωρίσει αγωγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.
 - δ. Να ενθαρρύνει την επίλυση της εμπορικής διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων επιχειρήσεων με

εκούσια προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δυνάμει των διατάξεων του περί Ορισμένων Θεμάτων Διαμεσολάβησης σε Αστικές Διαφορές Νόμου.

4. Επιβολή υποχρέωσης στην εποπτεύουσα αρχή να συντάσσει ετήσια έκθεση, στην οποία να καταγράφεται το σύνολο των παραπόνων που υποβλήθηκαν ενώπιόν της και τα αποτελέσματα της διερεύνησής τους στην οποία έχει προβεί, καθώς και να υποβάλλει την εν λόγω ετήσια έκθεση σε ηλεκτρονική μορφή στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μέχρι τον μήνα Μάρτιο του έτους το οποίο έπεται της χρονικής περιόδου που αφορά η έκθεση αυτή.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου η κατάθεσή της στη Βουλή κρίθηκε αναγκαία, αφού διαπιστώθηκε αφενός ότι δεν επιτυγχάνεται ο απώτερος σκοπός του Νόμου, ήτοι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές, και αφετέρου ότι η παράλειψη καθορισμού αρχής η οποία να έχει την ευθύνη της εποπτείας τήρησης των διατάξεων του Νόμου αποτελεί κενό στη νομοθεσία.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου η εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τον απώτερο στόχο των προτεινόμενων διατάξεων, αφού, όπως η ίδια διευκρίνισε, δεν υπάρχει αμφισβήτηση της υποχρέωσης καταβολής της πληρωμής η οποία διαπιστώνεται στη βάση του σχετικού τιμολογίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι, παρ' όλο που δεν εντοπίζει νομικό κώλυμα στην ψήφιση των προτεινόμενων διατάξεων, αυτές δεν προσφέρουν επιπρόσθετη των υφιστάμενων νομοθετικών διατάξεων βοήθεια στις επιχειρήσεις για την επίλυση των διαφορών τους, πέραν της ενημέρωσης της Βουλής μέσω της ετήσιας έκθεσης για τα παράπονα που υποβάλλονται και τα αποτελέσματα της σχετικής διερεύνησης.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ ενημέρωσε την επιτροπή ότι δε διαφωνεί με την πρόταση νόμου, νοουμένου ότι δεν υπάρχει παρέμβαση του κράτους σε εμπορικές συναλλαγές και αποτελεί απλά παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης στην αγορά. Ειδικότερα, ο εν λόγω εκπρόσωπος εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τη δυνατότητα της εποπτεύουσας αρχής να επιτύχει συμμόρφωση με τυχόν σύσταση προς επιχείρηση η οποία φέρεται να έχει παραβεί τις διατάξεις του Νόμου, ώστε να εκπληρώσει τις συμβατικές και νομικές της υποχρεώσεις και να λάβει μέτρα για αποφυγή της επανάληψης της παράβασης, καθώς και να επιτύχει την αποδοχή δεσμεύσεων από τον οφειλέτη προς τον πιστωτή για συμμόρφωσή του με τις συμβατικές και νομικές του υποχρεώσεις.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ δήλωσε ότι δε διαφωνεί με την πρόταση νόμου, αφού σκοπός της είναι μόνο η καταγραφή της κατάστασης στην αγορά, εκφράζοντας παράλληλα επιφυλάξεις αναφορικά με το ουσιαστικό όφελος των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να διαγραφούν ορισμένες εκ των προνοιών της, κατά τρόπο που να προβλέπει μόνο τα ακόλουθα:

1. Τον περιορισμό της αρμοδιότητας της εποπτεύουσας αρχής στην εποπτεία τήρησης των διατάξεων του Μέρους II του Νόμου και όχι στην εποπτεία τήρησης του συνόλου των διατάξεων του Νόμου.
2. Την παροχή εξουσίας στην εποπτεύουσα αρχή, σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώσει οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων του Μέρους II του Νόμου αναφορικά με τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων:
 - α. να ενημερώνει την παραπονούμενη επιχείρηση για το δικαίωμά της να λάβει δικαστικά μέτρα και/ή
 - β. να ενθαρρύνει την επίλυση της εμπορικής διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων επιχειρήσεων με εκούσια προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δυνάμει των διατάξεων του περί Ορισμένων Θεμάτων Διαμεσολάβησης σε Αστικές Διαφορές Νόμου.
3. Η ετήσια έκθεση που συντάσσει η εποπτεύουσα αρχή να υποβάλλεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και να περιλαμβάνει στατιστική ανάλυση του συνόλου των παραπόνων που υποβλήθηκαν ενώπιόν της και των αποτελεσμάτων της διερεύνησής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος
Ονούφριος Κουλλά
Κώστας Κώστα
Ανδρέας Πασιουρίδης

Χρύσης Παντελίδης
Μιχάλης Γιακουμή
Σταύρος Παπαδούρης

Όπως είναι γνωστό, η συζήτηση της πιο πάνω πρότασης νόμου αναβλήθηκε κατόπιν απόφασης της ολομέλειας του σώματος που λήφθηκε τη 17^η Νοεμβρίου 2022.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επανεξέτασε την εν λόγω πρόταση νόμου σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές Νόμου, ώστε να οριστεί ως εποπτεύουσα αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του πιο πάνω νόμου που αφορούν στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Σημειώνεται ότι όλα τα στοιχεία σχετικά με τον σκοπό και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, τις απόψεις των εμπλεκόμενων και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής της, περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της πρότασης νόμου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέφρασε τον προβληματισμό του αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων διατάξεων, αφού η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας δεν έχει άλλες εξουσίες πέραν της παροχής συμβουλών με βάση τον υφιστάμενο νόμο. Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος αναφέρθηκε στο υψηλό διοικητικό κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων, αφού σύμφωνα με αυτές απαιτείται η διερεύνηση παραπόνων για σκοπούς διαπίστωσης παράβασης ή μη των σχετικών διατάξεων του εν λόγω νόμου.

Συναφώς, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε γραπτώς τις εισηγήσεις του στην επιτροπή για αναθεώρηση των προνοιών της πρότασης νόμου σε σχέση με τις αρμοδιότητες της εποπτεύουσας αρχής, ώστε να προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η εποπτεύουσα αρχή να είναι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αντί η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας αυτού.
2. Οι αρμοδιότητες της εποπτεύουσας αρχής να περιοριστούν στη λήψη γραπτών παραπόνων για ισχυριζόμενες παραβάσεις και, άμα τη λήψει τέτοιων παραπόνων, να δύναται να προβεί, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στις ακόλουθες ενέργειες:
 - α. Να ενημερώσει την παραπονούμενη επιχείρηση για το δικαίωμά της να λάβει δικαστικά μέτρα.
 - β. Να ενθαρρύνει την επίλυση της εμπορικής διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων επιχειρήσεων με εκούσια προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, δυνάμει των διατάξεων του περί Ορισμένων Θεμάτων Διαμεσολάβησης σε Αστικές Διαφορές Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του τίτλου του ΜΕΡΟΥΣ ΙΙ του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 5Α. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τέσσερις. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 49 θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Εποπτείας της Αγοράς Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τον έλεγχο της αγοράς και τις ουσιώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν καθορισμένες κατηγορίες προϊόντων και η ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των ακόλουθων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο:

1. «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20^{ης} Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011» και
2. «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/515 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19^{ης} Μαρτίου 2019, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 764/2008».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εποπτείας της Αγοράς Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Ονούφριος Κουλλά

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Σύκας

Χρύσης Παντελίδης

Κώστας Κώστα

Σταύρος Παπαδούρης

Γιαννάκης Γαβριήλ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Σεπτεμβρίου, καθώς και στις 4 και 18 Οκτωβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας, του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της εργοδοτικής οργάνωσης ΚΕΒΕ και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΔΕΟΚ. Η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ, η ΠΟΒΕΚ και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΠΕΟ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τον έλεγχο της αγοράς και τις ουσιώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν καθορισμένες κατηγορίες προϊόντων και η ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των ακόλουθων πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο:

1. «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20^{ης} Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011» και
2. «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/515 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19^{ης} Μαρτίου 2019, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 764/2008».

Περαιτέρω, με τον προτεινόμενο νόμο καταργούνται οι περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμοι του 2002 έως 2013.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις μεταξύ άλλων ενισχύονται οι εξουσίες των αρμόδιων αρχών εποπτείας της αγοράς και διασφαλίζεται η διάθεση στην αγορά αποκλειστικά συμμορφούμενων προϊόντων, τα οποία πρέπει να πληρούν βασικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, σκοπός του Κανονισμού 2019/1020 είναι η βελτίωση του τρόπου λειτουργίας και εφαρμογής της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, μέσω της ενίσχυσης της εποπτείας της αγοράς για προϊόντα που εμπíπτουν στην ενωσιακή νομοθεσία. Περαιτέρω, σκοπός του Κανονισμού 2019/515 είναι η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς βελτιώνοντας την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα των εμπορευμάτων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου στο οποίο επέφερε βελτιώσεις και τροποποιήσεις τεχνικής φύσεως.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου έκρινε σκόπιμο όπως επιφέρει στο κείμενο αυτού επιπρόσθετες τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

Διάθεση, διαθεσιμότητα προϊόντων στην αγορά και θέση σε λειτουργία. Άρθρο 5.

Ταυτόχρονη εφαρμογή Κανονισμών και/ή άλλων απαιτήσεων επί προϊόντος. Άρθρο 6.

Ευθύνη εργοδοτών. Άρθρο 7.

Αστική ευθύνη για ελαττωματικά προϊόντα. Άρθρο 8.

Κοινοποιούσα Αρχή. Άρθρο 9.

Απαιτήσεις που οφείλουν να πληρούν οι οργανισμοί. Άρθρο 10.

Αίτηση για έγκριση οργανισμού. Άρθρο 11.

Επιτήρηση κυπριακών κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 12.

Γενικές υποχρεώσεις κοινοποιημένων οργανισμών. Άρθρο 13.

Ανάκληση έγκρισης και κοινοποίησης κοινοποιημένου οργανισμού. Άρθρο 14.

Ιεραρχική προσφυγή κατά της ανάκλησης της έγκρισης και της κοινοποίησης. Άρθρο 15.

Εποπτεία της αγοράς. Άρθρο 16.

Εξουσίες της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 17.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών. Άρθρο 18.

Αγορά δείγματος προϊόντος. Άρθρο 19.

Ένταλμα εισόδου και έρευνας υποστατικών. Άρθρο 20.

Ένταλμα λήψης δειγμάτων προϊόντος. Άρθρο 21.

Αίτηση για διάταγμα επιστροφής προϊόντων. Άρθρο 22.

Ειδοποίηση συμμόρφωσης και λήψη μέτρων. Άρθρο 23.

Ειδοποίηση απόσυρσης και/ή ανάκλησης και/ή καταστροφής. Άρθρο 24.

Προϊόντα που παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο. Άρθρο 25.

Υποχρέωση αιτιολόγησης μέτρων και πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων προσώπων για τα δικαιώματά τους. Άρθρο 26.

Ιεραρχική προσφυγή κατά απόφασης για λήψη των προβλεπόμενων στα άρθρα 24 και 25 μέτρων. Άρθρο 27.

Έλεγχος προϊόντων που εισέρχονται στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο 28.

Παραβάσεις. Άρθρο 29.

Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 30.

Διαδικασία επιβολής, υπολογισμού και είσπραξης προστίμων. Άρθρο 31.

Ιεραρχική προσφυγή εναντίον απόφασης της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 32.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 33.

Ανάκτηση δαπανών εκτέλεσης. Άρθρο 34.

Ανάκτηση εξόδων αρμόδιας αρχής. Άρθρο 35.

Αποζημιώσεις για λήψη εσφαλμένων μέτρων εποπτείας της αγοράς. Άρθρο 36.

Προστασία των λειτουργιών της αρμόδιας αρχής από πολιτική ή ποινική δίωξη. Άρθρο 37.

Επίδοση εγγράφων. Άρθρο 38.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες Συντονίστριας Αρχής. Άρθρο 39.

Αμοιβαία αναγνώριση. Άρθρο 40.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 41.

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 42.

Έκδοση Διαταγμάτων από τον Υπουργό. Άρθρο 43.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Εποπτείας της Αγοράς Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 50, 51 και 52 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022», «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και «Ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 50 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 περί του πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών και για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)».

Σκοπός του υπ' αριθμόν 51 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Πτώχευσης Νόμου, ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 περί του πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών και για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)».

Σκοπός του υπ' αριθμόν 52 θέματος είναι η τροποποίηση του περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να επέλθει εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 περί του πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών και για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Χρύσης Παντελίδης

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιακουμή

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τα τρία νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Οκτωβρίου και στις 15, 22 και 29 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Αφερεγγυότητας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, η Αρχιπρωτοκολλητής, ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος, εκπρόσωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ και ΠΕΟ. Το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διοικητικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των πιο πάνω νομοσχεδίων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των νομοσχεδίων ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σκοπός του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου νομοσχεδίου είναι, αντίστοιχα, η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, του περί Πτώχευσης Νόμου και του περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε να επέλθει η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 περί του πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών και για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)».

Ειδικότερα, με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Παροχή στους πτωχεύσαντες επιχειρηματίες μίας δεύτερης ευκαιρίας να δραστηριοποιηθούν οικονομικά.
2. Διαδικασία για την απαλλαγή των αφερέγγυων επιχειρηματιών από τα χρέη τους.
3. Μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση των διαδικασιών για την αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την απαλλαγή από τα χρέη.
4. Διευκόλυνση της πρόσβασης των βιώσιμων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες σε μέτρα αναδιάρθρωσης σε πρώιμο στάδιο, με στόχο την αποφυγή της αφερεγγυότητας.
5. Παροχή δυνατότητας έγκαιρης προειδοποίησης και επιγραμμικής ενημέρωσης των οφειλετών με την οποία θα επισημαίνεται τυχόν κίνδυνος αφερεγγυότητας.
6. Παροχή δυνατότητας στους επιχειρηματίες να διατηρήσουν πλήρως ή μερικώς τον έλεγχο των περιουσιακών τους στοιχείων και της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησής τους κατά την αναδιάρθρωση.
7. Επιβολή υποχρέωσης στον διευθυντή εταιρείας, όταν υπάρχει πιθανότητα αφερεγγυότητας, ώστε:
 - α. να μεριμνά για τα συμφέροντα των πιστωτών, των μετόχων/εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών,
 - β. να λαμβάνει μέτρα για την αποφυγή της αφερεγγυότητας και
 - γ. να απέχει από την τέλεση πράξεων με πρόθεση ή βαριά αμέλεια οι οποίες απειλούν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα για το πρώτο και το δεύτερο νομοσχέδιο, στα οποία επέφερε βελτιώσεις και τροποποιήσεις τεχνικής φύσεως.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Στο πλαίσιο της συνέχισης της συζήτησης, η εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου,

Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατά την εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 δε μεταφέρθηκαν στα υπό συζήτηση νομοσχέδια οι διατάξεις της Οδηγίας οι οποίες είναι δυναμικές, καθώς και οι διατάξεις του άρθρου 25 αυτής, το οποίο προβλέπει μεταξύ άλλων ότι, με την επιφύλαξη της δικαστικής ανεξαρτησίας και ενδεχόμενων διαφορών στην οργάνωση των δικαστικών συστημάτων ανά την Ένωση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη των δικαστικών αρχών που χειρίζονται διαδικασίες οι οποίες αφορούν την αναδιάρθρωση, την αφερεγγυότητα και την απαλλαγή από τα χρέη λαμβάνουν κατάλληλη κατάρτιση και διαθέτουν την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη για τις αρμοδιότητες. Όπως επισήμανε η ίδια εκπρόσωπος, λόγω της συνταγματικής αρχής της διάκρισης των εξουσιών, το άρθρο 25 της Οδηγίας δεν περιλήφθηκε στην εναρμόνιση, αφού θεωρήθηκε ότι δε δύναται η εκτελεστική ή η νομοθετική εξουσία να επιβάλλει υποχρέωση εκπαίδευσης στη δικαστική εξουσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επισήμανε ότι, δεδομένης της πολυπλοκότητας των θεμάτων αφερεγγυότητας, υφίσταται αδήριτη ανάγκη για εκπαίδευση των δικαστών, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα της απονομής δικαιοσύνης στον τομέα αυτό. Συναφώς, αποφάσισε όπως τροποποιηθεί το κείμενο του τρίτου νομοσχεδίου, ώστε να περιληφθεί σε αυτό πρόνοια για την κατάρτιση των δικαστών σε θέματα αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής από τα χρέη στο πλαίσιο του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Σχολής Δικαστών Νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με την πιο πάνω απόφαση της επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των πιο πάνω νομοσχεδίων σε νόμο όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022.
2. Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
3. Ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 50 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 169Ζ. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 202Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 202Η του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 202Θ του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 202ΙΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΙΗ του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΙΘ του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΓ του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΔ του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΕ του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΣΤ του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΚΘ του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 202Λ του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 202ΛΑ του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Προσθήκη στο βασικό νόμο του νέου άρθρου 202ΛΘ. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 51 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 27Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 30Α. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 86 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 108Α. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 52 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα ομόφωνα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και προχωρούμε τώρα να πάμε στο υπ' αριθμόν 53 θέμα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Για τα θέματα υπ' αριθμόν 53, 54 και 55 δε θα γίνει ψηφοφορία, γιατί δεν είναι έτοιμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα υπ' αριθμόν 53, 54, 55 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 56 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση των όρων υπηρεσίας του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Χρύσης Παντελίδης
Ονούφριος Κουλλά	Μιχάλης Γιακουμή
Κώστας Κώστα	Σταύρος Παπαδούρης
Ανδρέας Πασιουρτίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ, καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΠΑΗΚ, ΠΕΟ και ΣΕΚ.

Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, η εργοδοτική οργάνωση ΚΕΒΕ, καθώς και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΑΣΥΔΥ και ΔΕΟΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής παρευρέθηκε επίσης το μέλος της κ. Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 60(2) του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, είναι η ρύθμιση των όρων υπηρεσίας του προσωπικού του ΔΣΜΚ.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται μεταξύ άλλων η διαδικασία πρόσληψης, αξιολόγησης και προαγωγής του εν λόγω προσωπικού, η διαδικασία έρευνας για διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων, η διαδικασία προκήρυξης και πλήρωσης θέσεων, οι απολαβές, τα επιδόματα και άλλα ωφελήματα του προσωπικού του ΔΣΜΚ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κανονισμοί υποβλήθηκαν από τον ΔΣΜΚ μέσω της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στο Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 60(2) του υπό αναφορά νόμου, και παράλληλα με τους κανονισμούς ο ΔΣΜΚ υπέβαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο προσχέδια σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Ο εκπρόσωπος της ΣΕΠΑΗΚ, εκπροσωπώντας και τις θέσεις όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, διαφώνησε με τη μη συμπερίληψη στους υπό συζήτηση κανονισμούς πρόνοιας με βάση την οποία να ρυθμίζεται η δυνατότητα μεταφοράς στον ΔΣΜΚ των μελών του προσωπικού της ΑΗΚ που θα επιλέξουν τη μεταφορά τους σε αυτόν, ώστε να καταστούν μέλη του προσωπικού του.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας ενημέρωσε σε σχέση με τα πιο πάνω την επιτροπή ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 60(3)(ε) και 83 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, η μεταφορά του προσωπικού της ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ πρέπει να πραγματοποιηθεί με ειδικό νόμο και ακολούθως να εκδοθούν και σχετικοί κανονισμοί.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των υπό αναφορά κανονισμών.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δήλωσαν ότι θα

τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 57, 58 και 59 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμος του 2022», «Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Καθορισμός Τελών) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 57 θέματος είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση θεμάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 σχετικά με τους ζωοτεχνικούς και γενεαλογικούς όρους για την αναπαραγωγή, το εμπόριο και την είσοδο στην Ένωση καθαρόαιμων ζώων αναπαραγωγής, υβριδικών χοίρων αναπαραγωγής και του αναπαραγωγικού υλικού τους και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 652/2014, καθώς και των Οδηγιών 89/608/ΕΟΚ και 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και για την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της αναπαραγωγής ζώων (“κανονισμός για την αναπαραγωγή ζώων”)» και η κατάργηση του σχετικού υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, ήτοι του περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμου.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 58 θέματος είναι η θέσπιση κανονισμών για τον καθορισμό του ύψους των τελών που αφορούν μεταξύ άλλων:

1. την αναγνώριση κοινωνιών εκτροφής και επιχειρήσεων αναπαραγωγής,
2. την έγκριση προγραμμάτων αναπαραγωγής και
3. την έκδοση ζωοτεχνικού πιστοποιητικού.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 59 θέματος είναι η θέσπιση κανονισμών για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 90/428/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 1990 σχετικά με το εμπόριο ιπποειδών που προορίζονται για αγώνες και με τους όρους συμμετοχής στους αγώνες αυτούς».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος

Λίνος Παπαγιάννης

Χαράλαμπος Πάζαρος

Ηλίας Μυριάνθους

Χρίστος Ορφανίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων άρχισε την εξέταση του νομοσχεδίου που αναφέρεται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε την 31^η Μαΐου 2022, και συνέχισε την εξέτασή του από κοινού με τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 12 Ιουλίου και 22 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας

και του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ιπποδρομιακής Αρχής Κύπρου, της Λέσχης Ιπποδρομιών Λευκωσίας, του Κυπριακού Συνδέσμου Εκτροφών Ντόπιας Φυλής Βοοειδών, του Κυπριακού Συνδέσμου Εκτροφών Αιγών Φυλής Δαμασκού, του Κυπριακού Συνδέσμου Εκτροφών Προβάτων Φυλής Χίου και της αγροτικής οργάνωσης «Παναγροτικός». Η Παγκύπρια Εταιρεία Αιγοτρόφων-Ποιμιοτρόφων (ΠΕΑΠ), η Παγκύπρια Οργάνωση Ποιμιοτρόφων, η Παγκύπρια Οργάνωση Αιγοπροβατοτρόφων, η Ομάδα Αιγοπροβατοτρόφων Λεμεσού «Ο Ποιμένας», ο Μ-Παγκύπριος Οργανισμός Αιγοπροβατοτρόφων (Μ-ΠΟΑΙ ΛΤΔ), η Παγκύπρια Ένωση Ποιμένων, ο Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Δημόσια Λτδ, η Ένωση Αγελαδοτρόφων Κύπρου, η Παγκύπρια Οργάνωση Αγελαδοτρόφων, ο Σύνδεσμος Κτηνοτρόφων Πάφου, η Ομάδα Παραγωγών Αιγοπροβατοτρόφων (ΟΠΑ) Λτδ και οι αγροτικές οργανώσεις ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση» και «Ευρωαγροτικός», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής βουλευτές κ. Ανδρέας Πασιουριτίδης και Βαλεντίνος Φακοντής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι αφενός η θέσπιση νομοθεσίας για τη ρύθμιση σε εθνικό επίπεδο διάφορων θεμάτων που προκύπτουν από την υποχρεωτική εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 σχετικά με τους ζωοτεχνικούς και γενεαλογικούς όρους για την αναπαραγωγή, το εμπόριο και την είσοδο στην Ένωση καθαρόαιμων ζώων αναπαραγωγής, υβριδικών χόιρων αναπαραγωγής και του αναπαραγωγικού υλικού τους και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 652/2014, καθώς και των Οδηγιών 89/608/ΕΟΚ και 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και για την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της αναπαραγωγής ζώων (“κανονισμός για την αναπαραγωγή ζώων”)» και αφετέρου η κατάργηση του σχετικού υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, ήτοι του περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμου.

Ειδικότερα, στο νομοσχέδιο, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί, προβλέπονται κυρίως τα ακόλουθα:

1. Οι εξουσίες του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, που ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για σκοπούς εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Στις εξουσίες αυτές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εξουσία αναγνώρισης κοινωνιών εκτροφής και επιχειρήσεων αναπαραγωγής, η διεξαγωγή προγραμμάτων αναπαραγωγής και η έκδοση των απαραίτητων για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1012 πιστοποιητικών και αδειών.
2. Η δυνατότητα του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να ορίζει επιθεωρητές για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1012, καθώς και οι εξουσίες τους.
3. Η δυνατότητα της αρμόδιας αρχής να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1012 και το δικαίωμα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό εναντίον των αποφάσεων επιβολής τέτοιων κυρώσεων.
4. Αδικήματα και ποινές.

Σκοπός των πρώτων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11 του πιο πάνω προτεινόμενου περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών για τον καθορισμό του ύψους των τελών που αφορούν μεταξύ άλλων:

1. την αναγνώριση κοινωνιών εκτροφής και επιχειρήσεων αναπαραγωγής,
2. την έγκριση προγραμμάτων αναπαραγωγής και
3. την έκδοση ζωοτεχνικού πιστοποιητικού.

Σκοπός των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 11 του πιο πάνω προτεινόμενου περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμου, είναι η θέσπιση κανονισμών για την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 90/428/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 1990 σχετικά με το εμπόριο ιπποειδών που προορίζονται για αγώνες και με τους όρους συμμετοχής στους αγώνες αυτούς». Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς σκοπείται η απαγόρευση οποιασδήποτε διάκρισης μεταξύ των ιπποειδών που λαμβάνουν μέρος σε αγώνες λόγω της χώρας προέλευσής τους και ο καθορισμός συγκεκριμένων περιπτώσεων αγώνων/διοργανώσεων για τις οποίες κατά παρέκκλιση οι διοργανωτές εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει των εν λόγω κανονισμών.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η διοργάνωση αγώνων κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων των κανονισμών αφορά αγώνες ιπποειδών που είναι εγγεγραμμένα σε ειδικό γενεαλογικό βιβλίο, περιφερειακούς αγώνες για την επιλογή των ιπποειδών και εκδηλώσεις ιστορικού ή παραδοσιακού χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των πιο πάνω σχεδίων νόμου οι εκπρόσωποι της Λέσχης Ιπποδρομιών Λευκωσίας εξέφρασαν, τόσο προφορικώς όσο και γραπτώς, με αριθμό υπομνημάτων που κατέθεσαν στην επιτροπή, τις επιφυλάξεις τους τόσο επί του νομοσχεδίου όσο και επί των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών και κατέθεσαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Μείωση της προβλεπόμενης στο νομοσχέδιο χρηματικής ποινής και μείωση ή/και απάλειψη της ποινής φυλάκισης, οι οποίες, όπως επισήμαναν, είναι κατά πολύ αυξημένες σε σχέση με τον υφιστάμενο υπό κατάργηση νόμο.
2. Προσθήκη πρόνοιας στο νομοσχέδιο η οποία να προβλέπει αναστολή της είσπραξης του διοικητικού προστίμου στις περιπτώσεις άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ή άσκησης προσφυγής ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου.
3. Τροποποίηση της πρόνοιας των περί Αναπαγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμών που προβλέπει την υποχρέωση υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερομένους για τη διεξαγωγή κατά παρέκκλιση ορισμένων αγώνων ή/και διοργανώσεων στους οποίους ή στις οποίες λαμβάνουν μέρος ιπποειδή, ώστε ο ενδιαφερόμενος να ενημερώνει την αρμόδια αρχή για την πρόθεσή του να διεξαγάγει τέτοιους αγώνες ή διοργανώσεις και να μην υποβάλλει αίτηση για εξασφάλιση σχετικής έγκρισης της αρμόδιας αρχής. Επισήμαναν δε ότι η Οδηγία 90/428/ΕΟΚ με την οποία επιδιώκεται εναρμόνιση δεν απαιτεί την υποβολή σχετικής αίτησης.
4. Τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας των περί Αναπαγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμών, ώστε η αρμόδια αρχή να διαβουλευεται με τους διοργανωτές αγώνων πριν από τον καθορισμό των κριτηρίων για την κατανομή των χρημάτων που αποτελούν μέρος των επάθλων και προορίζονται για την προώθηση και τη βελτίωση της ιπποτροφίας.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του εν λόγω νομοθετικού πακέτου η επιτροπή αποφάσισε, με τη σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ιπποδρομιακής Αρχής Κύπρου και της Λέσχης Ιπποδρομιών Λευκωσίας, να τροποποιήσει την υποπαράγραφο (5) της παραγράφου 3 των περί Αναπαγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμών, ώστε η αρμόδια αρχή να ενημερώνεται εκ των προτέρων από τον διοργανωτή σε περίπτωση πρόθεσης διοργάνωσης αγώνων ιπποειδών κατά παρέκκλιση των απαιτήσεων των εν λόγω κανονισμών, αντί να προβλέπεται η υποχρεωτική υποβολή και έγκριση αίτησης αναφορικά με τους εν λόγω αγώνες.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή ζήτησε από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες να διαβουλευθούν περαιτέρω με τη Λέσχη Ιπποδρομιών Λευκωσίας όσον αφορά τις παρατηρήσεις τους επί των κειμένων του νομοσχεδίου και των κανονισμών και να αποστείλουν αναθεωρημένα κείμενα στην επιτροπή.

Ακολούθως, το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, αφού διαβουλευθήκε περαιτέρω με τη Λέσχη Ιπποδρομιών Λευκωσίας, απέστειλε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα τόσο του νομοσχεδίου όσο και των δεύτερων προτεινόμενων κανονισμών, στα οποία ενσωματώθηκαν οι ακόλουθες αλλαγές:

1. Τροποποιήθηκε η σχετική πρόνοια του νομοσχεδίου που αφορά στην επιβολή διοικητικού προστίμου, ώστε να αναστέλλεται η είσπραξή του στις περιπτώσεις άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ή άσκησης προσφυγής ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου.
2. Τροποποιήθηκε η σχετική πρόνοια των περί Αναπαγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμών, ώστε στις περιπτώσεις διεξαγωγής αγώνων ή/και εκδηλώσεων που εμπíπτουν στις προβλεπόμενες στους εν λόγω κανονισμούς παρεκκλίσεις ο ενδιαφερόμενος να ενημερώνει την αρμόδια αρχή και να μην υποβάλλει αίτηση για έγκριση της διοργάνωσης στην αρμόδια αρχή.
3. Προστέθηκε πρόνοια στους εν λόγω κανονισμούς η οποία προβλέπει ότι η αρμόδια αρχή δύναται να ζητήσει τις απόψεις των διοργανωτών αγώνων πριν από την έκδοση της απόφασής της με την οποία θα καθορίζονται τα κριτήρια για την κατανομή των χρημάτων που αποτελούν μέρος των επάθλων και προορίζονται για την προώθηση και τη βελτίωση της ιπποτροφίας.

Σημειώνεται ότι με σκοπό τη νομότυπη έκδοση των προτεινόμενων κανονισμών και για την αποφυγή δημιουργίας νομοθετικού κενού στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο προτεινόμενος νόμος θα τεθεί σε ισχύ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώ παράλληλα στους δύο προτεινόμενους κανονισμούς προστέθηκε πρόνοια σύμφωνα με την οποία αυτοί θα τεθούν σε ισχύ με την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου περί Αναπαγωγής των Ζώων Νόμου του 2022.

Σημειώνεται δε ότι κατά τον νομοτεχνικό έλεγχο των σχεδίων νόμου επήλθαν επί των κειμένων αυτών περαιτέρω τροποποιήσεις για σκοπούς διασαφήνισης και νομοτεχνικής βελτίωσης των προνοιών τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των σχεδίων νόμου όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί με βάση τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμος του 2022.
2. Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Καθορισμός Τελών) Κανονισμοί του 2022.
3. Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμοί του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν τα έβρω στα σημειωμένα -λείπει ο κ. Θεοπέμπτου που το παρακολουθά- δαμαί έχουμε τροπολογία, νομίζω. Πρέπει να μπει η τροπολογία για το υπ' αριθμόν 57 θέμα πρώτα τζιαι μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, για το υπ' αριθμόν 57 θέμα θα ψηφίσουμε, για να μην έχουμε παρεξηγήσεις με τον Θεοπέμπτου.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Αν υιοθετείται από όλους, κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διαβαστεί η τροπολογία, παρακαλώ, και να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμος του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 8 του πιο πάνω νομοσχεδίου, ώστε να αντικατασταθεί στο κείμενο που έπεται της παραγράφου (στ) αυτού η φράση «φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000) ή και στις δύο αυτές ποινές» από τη φράση «χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000)».

Σημειώσεις:

- α. Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται η διαγραφή της ποινής φυλάκισης για τα προβλεπόμενα στον προτεινόμενο νόμο αδικήματα, καθότι η επιβολή αυτής κρίνεται δυσανάλογα επαχθής για τα σχετικά αδικήματα.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υιοθετείτε την τροπολογία του συναδέλφου, κύριοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 57 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσίες της Αρμόδιας Αρχής. Άρθρο 3.

Έντυπα αιτήσεων. Άρθρο 4.

Ορισμός και εξουσίες επιθεωρητή. Άρθρο 5.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 6.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 7.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 8.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 9.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 10.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 11.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών για το υπ' αριθμόν 58 θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά υπέρ, καμία ψήφος εναντίον, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών για το υπ' αριθμόν 59 θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 61 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γάτων σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2022)».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 61 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γάτων σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) Κανονισμών, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη στους βασικούς κανονισμούς μεταβατική περίοδος εντός της

οποίας τα εκτροφεία, ξενοδοχεία ή καταφύγια σκύλων ή/και γάτων μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, εξαιρούμενα από την υποχρέωση προσκόμισης αντίγραφου πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής αναφορικά με τα υποστατικά τους.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γάτων σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Νίκος Κέττηρος	Χρυσάνθος Σαββίδης
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Λίνος Παπαγιάννης
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Ιουνίου, στις 6 Ιουλίου, στις 19 Οκτωβρίου και στις 16 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, της Ένωσης Φιλοζωικών Οργανώσεων Κύπρου - Φωνή για τα Ζώα της Κύπρου (CVA) και του Κυνολογικού Ομίλου Κύπρου. Η Επιτροπή Περιβάλλοντος, η Κυπριακή Εταιρεία Προστασίας Ζώων (CSPCA), το Παγκύπριο Σωματείο Καταστηματαρχών Κατοικίδιων Ζώων και το καταφύγιο σκύλων «Nicosia Dog Shelter & Rescue Services», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Σάβια Ορφανίδου, Μαρίνα Νικολάου, Χρίστος Ορφανίδης και Μιχάλης Γιακουμή.

Επισημαίνεται περαιτέρω ότι, κατ' εξαίρεσιν της συνήθους διαδικασίας συζήτησης, οι υπό αναφορά κανονισμοί εξετάστηκαν από την επιτροπή κατά προτεραιότητα για λόγους που επιβάλλονται από τον σκοπό τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 6, 9, 10 και 32 του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γάτων σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) Κανονισμών, ώστε να επεκταθεί η προβλεπόμενη στους βασικούς κανονισμούς μεταβατική περίοδος εντός της οποίας τα εκτροφεία, ξενοδοχεία ή καταφύγια σκύλων ή/και γάτων μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, εξαιρούμενα από την υποχρέωση προσκόμισης αντίγραφου πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής αναφορικά με τα υποστατικά τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το αρχικό κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών, η προβλεπόμενη στους βασικούς κανονισμούς μεταβατική περίοδος των δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των βασικών κανονισμών αντικαθίσταται από μεταβατική περίοδο των σαράντα οκτώ (48) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των βασικών κανονισμών.

Σημειώνεται ότι οι βασικοί κανονισμοί τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15 Νοεμβρίου 2019 και, σύμφωνα με την υφιστάμενη μεταβατική διάταξη, υποστατικά που λειτουργούσαν πριν από την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών, χωρίς να συμμορφώνονται πλήρως με τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών, μπορούσαν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους για δεκαοκτώ (18) μήνες, ήτοι μέχρι τις 15 Μαΐου 2021, ημερομηνία η οποία έχει ήδη παρέλθει. Συνεπώς, η προτεινόμενη νέα μεταβατική περίοδος έχει αναδρομική ισχύ από τις 16 Μαΐου 2021.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, οι υπό τροποποίηση βασικοί κανονισμοί απαιτούν την αδειοδότηση, ήτοι την εξασφάλιση πιστοποιητικού διασφάλισης των όρων ευημερίας των ζώων, για τη λειτουργία εκτροφείου στο οποίο κρατούνται ζώα με σκοπό την αναπαραγωγή τους για κερδοσκοπικό σκοπό, ξενοδοχείου στο οποίο κρατούνται ζώα με σκοπό την προσωρινή παραμονή ή φιλοξενία τους για κερδοσκοπικό σκοπό και δεν προορίζονται για πώληση, καταφυγίου στο οποίο κρατούνται ζώα με σκοπό την παραμονή τους για μη κερδοσκοπικό σκοπό και/ή υποστατικού προσωρινής φύλαξης σκύλων στο οποίο κρατούνται αδέσποτοι σκύλοι υπό την ευθύνη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, για την έκδοση του εν λόγω πιστοποιητικού απαιτείται μεταξύ άλλων η υποβολή αντιγράφου της πολεοδομικής άδειας και της άδειας οικοδομής του

υποστατικού, ωστόσο, παρά την πάροδο της αρχικής μεταβατικής περιόδου των δεκαοκτώ (18) μηνών προς πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις των βασικών κανονισμών, τα πλείστα επηρεαζόμενα υποστατικά εξακολουθούν να παρουσιάζουν σημαντικές κατασκευαστικές και/ή πολεοδομικές ελλείψεις, γι' αυτό κρίθηκε αναγκαία η επέκταση της μεταβατικής περιόδου που είχε αρχικά παρασχεθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών, οι εκπρόσωποι των εμπλεκόμενων φορέων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, ωστόσο επισήμαναν την ανάγκη περαιτέρω επέκτασης της προτεινόμενης μεταβατικής περιόδου, καθότι θεωρούν ότι αυτή δεν είναι αρκετή για την πλήρη συμμόρφωση των επηρεαζόμενων υποστατικών. Ειδικότερα, η εκπρόσωπος της Ένωσης Φιλοζωικών Οργανώσεων Κύπρου - Φωνή για τα Ζώα της Κύπρου (CVA), με υπόμνημά της που κατέθεσε στην επιτροπή, εισηγήθηκε την επέκταση της εν λόγω μεταβατικής περιόδου έως τη 15^η Νοεμβρίου 2025.

Υπό το φως της πιο πάνω θέσης των εμπλεκόμενων φορέων, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, αποφάσισε την επέκταση της προτεινόμενης μεταβατικής περιόδου και τροποποίησε τη σχετική πρόνοια των προτεινόμενων κανονισμών, ώστε υποστατικά που λειτουργούσαν πριν από την έναρξη της ισχύος των βασικών κανονισμών και δεν πληρούν την απαίτηση για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας και άδειας οικοδομής να συνεχίσουν τη λειτουργία τους έως τη 15^η Νοεμβρίου 2024.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, η επιτροπή τόνισε ότι κατά τη μεταβατική περίοδο που θα δοθεί οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για στήριξη των επηρεαζόμενων υποστατικών, προκειμένου αυτά να ανταποκριθούν πλήρως στις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, η επιτροπή επισήμανε ότι η πρόσδοση αναδρομικής ισχύος στους κανονισμούς, χωρίς να προβλέπεται ρητά τέτοια εξουσιοδότηση στον οικείο νόμο, συνιστά κενό που καθιστά την προτεινόμενη ρύθμιση υπερβαίνουσα της παρεχόμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης (*ultra vires*). Σημειώνεται συναφώς ότι προς αντιμετώπιση του πιο πάνω εγερθέντος από την επιτροπή νομικού ζητήματος κατατέθηκε από μέρους της πρότασης νόμου που τροποποιεί τις σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου, ώστε να επιτρέπεται η πρόσδοση αναδρομικότητας σε κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού και αφορούν τη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης ή τροποποίησης αδειών και πιστοποιητικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.

Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λίνος.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Κύριε, ζήτησε τον λόγο ο Λίνος.

Ποιος έν' που... Με συγχωρείς.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Εννά 'μαι πάρα πολλά σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Να πω μόνο ότι, όταν ψηφίστηκε η νομοθεσία και εμείς ήμασταν εναντίον, σήμερα ακριβώς δικαιωνόμαστε για τη θέση που είχαμε τότε για την οποία μας είχαν κατηγορήσει διάφοροι κύκλοι, ότι ήμασταν εναντίον υποτίθεται της ευημερίας των ζώων. Σήμερα αυτό ακριβώς επιβεβαιώνει τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Σαράντα τρεις υπέρ. Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 62 έως 67 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022», «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022», «Ο περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ο «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 62 θέματος είναι η θέσπιση νέας νομοθεσίας και κατάργηση του περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμου και του περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμου, για τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου το οποίο ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση γονικής άδειας, άδειας πατρότητας, άδειας φροντίδας και απουσίας από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας, ώστε να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές και την κατάργηση της Οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου».

Σκοπός του υπ' αριθμόν 63 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστούν οι διατάξεις του που αφορούν την παροχή επιδόματος σε όσους ασκούν το δικαίωμά τους σε γονική άδεια και άδεια πατρότητας και να κατοχυρωθούν τα δικαιώματα που απορρέουν από τον βασικό νόμο για τους εργαζομένους που λαμβάνουν άδεια φροντίδας ή απουσιάζουν από την εργασία τους για λόγους ανωτέρας βίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 64 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου, ώστε να περιληφθούν στη σχετική διάταξη της βασικής νομοθεσίας που καθορίζει τις εξαιρούμενες περιόδους από τον υπολογισμό της ετήσιας άδειας μετ' απολαβών και οι περίοδοι κατά τις οποίες ο εργαζόμενος λαμβάνει άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας ή απουσιάζει από την εργασία του για λόγους ανωτέρας βίας.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 65 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου, ώστε να παρασχεθεί προστασία στους εργαζομένους από ενδεχόμενο τερματισμό της απασχολήσής τους κατά τις περιόδους που λαμβάνουν άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας ή απουσιάζουν από την εργασία τους για λόγους ανωτέρας βίας και να διασφαλιστεί το συνεχές της απασχολήσής τους κατά τις εν λόγω περιόδους.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 66 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου, ώστε να επέλθουν οι απαραίτητες προσαρμογές στις διατάξεις του βασικού νόμου, ενόψει της ψήφισης του νομοσχεδίου που πιλοφορείται «Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022».

Σκοπός του υπ' αριθμόν 67 θέματος είναι η τροποποίηση του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να επέλθουν οι απαραίτητες προσαρμογές στις διατάξεις του βασικού νόμου, ενόψει της ψήφισης του νομοσχεδίου που πιλοφορείται «Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Ξενέκης

Γιώργος Κουκουμάς

Ανδρέας Αποστόλου

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 18 Οκτωβρίου έως τις 22

Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων, εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), της Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων (ΠΟΠ), του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, του Οργανισμού BIRTH FORWARD, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ. Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μονογονεϊκών Οικογενειών και Φίλων και η Ομάδα Πρωτοβουλίας για την Προώθηση της Πατρότητας (Cyprus Fatherhood Initiative), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου, Πανίκος Λεωνίδου και Σωτήρης Ιωάννου, καθώς και το μη μέλος της επιτροπής κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου το οποίο ρυθμίζει τη χορήγηση γονικής άδειας, άδειας πατρότητας, άδειας φροντίδας και απουσίας από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας, ώστε να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές και την κατάργηση της Οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου».

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο επιδιώκεται η θέσπιση νέας νομοθεσίας, η οποία θα αντικαταστήσει τους σχετικούς υφιστάμενους νόμους, που τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Πατρότητας Νόμος» και «Ο περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμος», ώστε να εκσυγχρονιστεί το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση γονικής άδειας, άδειας πατρότητας, άδειας φροντίδας και απουσίας από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας.

Συγκεκριμένα, με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε αυτό να εφαρμόζεται αποκλειστικά σε όσους εργαζομένους απασχολούνται για άλλο πρόσωπο είτε δυνάμει συμβάσεως ή σχέσεως εργασίας ή μαθητείας είτε κάτω από τέτοιες περιστάσεις, ώστε να μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη σχέσης εργοδότη και εργοδοτούμενου.
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας πατρότητας σε εργαζόμενο πατέρα για περίοδο δύο (2) συνεχόμενων εβδομάδων.
3. Η μεταβίβαση της εναπομείνουσας περιόδου άδειας μητρότητας και του αντίστοιχου δικαιώματος σε λήψη επιδόματος για την περίοδο αυτή προς εργαζόμενο πατέρα, στην περίπτωση κατά την οποία η μητέρα αποβιώσει πριν ή κατά τη διάρκεια του τοκετού ή κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας.
4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παραχώρηση δικαιώματος σε εργαζομένους γονείς οι οποίοι έχουν τελέσει γάμο μεταξύ τους ή σύμφωνο συμβίωσης και οι οποίοι έχουν συμπληρώσει συνεχή απασχόληση έξι (6) μηνών στον ίδιο εργοδότη να λαμβάνουν γονική άδεια για περίοδο δεκαοκτώ (18) εβδομάδων για κάθε τέκνο μέχρι το όγδοο έτος της ηλικίας του, με ελάχιστη διάρκεια της εν λόγω άδειας τη μια (1) εβδομάδα και μέγιστη διάρκεια τις πέντε (5) εβδομάδες ανά έτος.
5. Η χορήγηση γονικής άδειας σε περίπτωση:
 - α. χήρου/ας γονέα ή μονού γονέα λόγω αφαίρεσης της γονικής μέριμνας από τον άλλο γονέα ή μη αναγνώρισης του τέκνου από αυτόν, η διάρκεια της οποίας επεκτείνεται σε είκοσι τρεις (23) εβδομάδες·
 - β. υιοθεσίας, όπου το εν λόγω δικαίωμα δύναται να ασκηθεί μέχρι τα οκτώ (8) έτη από την ημερομηνία υιοθεσίας και νοουμένου ότι το τέκνο δε θα έχει υπερβεί μέχρι τότε το δωδέκατο έτος της ηλικίας του·
 - γ. τέκνου που έχει πιστοποιηθεί από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία ως άτομο με αναπηρία, όπου η περίοδος εντός της οποίας δύναται να ασκηθεί το εν λόγω δικαίωμα επεκτείνεται μέχρι το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του τέκνου.
6. Η παραχώρηση δικαιώματος σε εργαζομένους να λαμβάνουν άδεια φροντίδας πέντε εργάσιμων ημερών χωρίς απολαβές.
7. Η παραχώρηση δικαιώματος σε εργαζομένους να απουσιάζουν από την εργασία τους για περίοδο επτά

εργάσιμων ημέρων, χωρίς απολαβές, για λόγους ανωτέρας βίας που σχετίζονται με επείγοντες οικογενειακούς λόγους.

8. Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την παραχώρηση δικαιώματος σε εργαζομένους να απασχολούνται με βάση ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας.
9. Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την κατοχύρωση των εργαζομένων που ασκούν τα δικαιώματα που προβλέπονται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο και τα μέσα προστασίας που παρέχονται σε αυτούς σε περίπτωση παράβασης του νόμου.

Με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να εκσυγχρονιστεί το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο σε σχέση με την παροχή επιδόματος σε όσους ασκούν το δικαίωμά τους σε γονική άδεια και άδεια πατρότητας, καθώς και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον υπό τροποποίηση νόμο για τους εργαζομένους που λαμβάνουν άδεια φροντίδας ή απουσιάζουν από την εργασία τους για λόγους ανωτέρας βίας.

Συγκεκριμένα, με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι διαδικασίες και οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις βάσει των οποίων χορηγείται επίδομα σε γονείς που ασκούν το δικαίωμά τους να λάβουν γονική άδεια για συνολική περίοδο έξι (6) εβδομάδων μέχρι και την 1^η Αυγούστου 2024 και μετέπειτα για συνολική περίοδο οκτώ (8) εβδομάδων.
2. Η ελάχιστη περίοδος ανά έτος για την οποία δύναται ασφαλισμένος γονέας να λαμβάνει επίδομα γονικής άδειας, η οποία καθορίζεται στη μια (1) εβδομάδα, και η μέγιστη περίοδος ανά έτος, η οποία καθορίζεται ως ακολούθως:
 - α. Δύο (2) εβδομάδες για την περίοδο από την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2023.
 - β. Τέσσερις (4) εβδομάδες για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2024 μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2024.
 - γ. Πέντε (5) εβδομάδες για την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2025 και εντεύθεν.
3. Η επέκταση της περιόδου εντός της οποίας ασφαλισμένος πατέρας λαμβάνει επίδομα πατρότητας, σε περίπτωση κατά την οποία η μητέρα αποβιώσει πριν ή κατά τη διάρκεια του τοκετού ή κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας.
4. Εξαιρέση από την υποχρέωση καταβολής εισφορών ασφαλισμένου ο οποίος λογίζεται ότι έχει ασφαλιστικές αποδοχές για την περίοδο κατά την οποία απουσιάζει από την εργασία του με γονική άδεια χωρίς να λαμβάνει σχετικό επίδομα και για την περίοδο κατά την οποία απουσιάζει από την εργασία του με άδεια φροντίδας.

Με το τρίτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η τροποποίηση του περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου, ώστε στις εξαιρούμενες περιόδους από τον υπολογισμό της ετήσιας άδειας μετ' απολαβών να περιληφθούν και οι περίοδοι κατά τις οποίες ο εργαζόμενος λαμβάνει άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας.

Με το τέταρτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, επιδιώκεται η τροποποίηση του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου, ώστε:

1. να παρασχεθεί προστασία στους εργαζομένους από ενδεχόμενο τερματισμό της απασχολήσής τους κατά τις περιόδους που οι ίδιοι λαμβάνουν άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας και
2. να διασφαλιστεί το συνεχές της απασχόλησης του εργαζομένου κατά τις εν λόγω περιόδους.

Με το πέμπτο και το έκτο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου και του περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, αντίστοιχα, ώστε να επιτευχθούν οι απαραίτητες προσαρμογές στους υπό αναφορά νόμους ενόψει της ψήφισης του περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμου του 2022.

Σημειώνεται ότι η λήξη της προθεσμίας μεταφοράς των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1158 στο εθνικό δίκαιο καθορίστηκε στις 2 Αυγούστου 2022, ωστόσο τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, με τα οποία επιτυγχάνεται η εναρμόνιση με την εν λόγω Οδηγία, κατατέθηκαν στη Βουλή μόλις στις 6 Οκτωβρίου 2022.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των νομοσχεδίων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των νομοσχεδίων ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης, όσον αφορά τα

προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά νομοσχεδίων στην επιτροπή, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού ανέλυσε στην επιτροπή τις κυριότερες προτεινόμενες ρυθμίσεις, ανέφερε ότι αυτές κρίνονται αναγκαίες, ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1158. Περαιτέρω, ο ίδιος δήλωσε μεταξύ άλλων ότι οι ρυθμίσεις αυτές θα συμβάλουν στην εξισορρόπηση/συμφιλίωση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή των γονέων και των προσώπων που παρέχουν φροντίδα σε οικείους τους ως φροντιστές. Τέλος, πληροφόρησε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι το αποτέλεσμα διαβούλευσης και μέγιστης δυνατής σύγκλισης απόψεων στο επίπεδο του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των νομοσχεδίων, οι εμπλεκόμενοι φορείς, χωρίς να διαφωνούν με τους σκοπούς και επιδιώξεις αυτών και παρά το ότι συμφώνησαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι προς την ορθή κατεύθυνση, εξέφρασαν σωρεία απόψεων και επιφυλάξεων επί αυτών, οι οποίες αναλύονται εκτενέστερα σε σειρά υπομνημάτων και επιστολών που οι ίδιοι κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής. Ειδικότερα, οι επιμέρους θέσεις των εν λόγω φορέων συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων και οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της ΠΕΟ, της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ, του Συνδέσμου για την Πρόληψη και Αντιμέτωπιση της Βίας στην Οικογένεια (ΣΠΑΒΟ), υπό την ιδιότητά του ως μέλους του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, και του Οργανισμού BIRTH FORWARD υποστήριξαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιορίζονται στην ικανοποίηση των ελάχιστων απαιτήσεων της Οδηγίας, ενώ θα έπρεπε τα επιδόματα για τις υπό συζήτηση άδειες να καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες των εργαζομένων που παρέχουν φροντίδα και επιμέλεια σε παιδιά ως δεκαοκτώ (18) χρόνων και ειδικότερα όταν πρόκειται για παιδιά με αναπηρία.
2. Οι εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της ΠΕΟ και του Οργανισμού BIRTH FORWARD εξέφρασαν την διαφωνία τους σε σχέση με την προτεινόμενη πρόνοια η οποία προϋποθέτει την ύπαρξη συζυγικής σχέσης μεταξύ των γονέων, ώστε να έχει ένας εργαζόμενος τη δυνατότητα να είναι δικαιούχος γονικής άδειας, καθώς αυτή δεν είναι συμβατή με τις πρόνοιες της Οδηγίας και συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος των γονέων που δε συνδέονται με συζυγική σχέση και σε βάρος των παιδιών που μεγαλώνουν σε άλλης μορφής οικογένεια.
3. Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε τη διαφωνία της σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με την περίοδο απασχόλησης τις οποίες πρέπει να πληροί ο εργαζόμενος, ώστε να είναι δικαιούχος γονικής άδειας και του σχετικού επιδόματος, καθώς αυτές συνιστούν δυσμενή διάκριση κυρίως κατά των νεαρών γονέων, οι οποίοι αποκτούν παιδιά στην αρχή της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.
4. Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξέφρασε την επιφύλαξή της σχετικά με το κατά πόσο διασφαλίζεται επαρκώς από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις η άσκηση του ρόλου που επιτελεί η επιτροπή ως αρμόδιος Φορέας Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων σε σχέση με ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, όπως προβλέπει σχετικά η Οδηγία.
5. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ, της ΔΕΟΚ και της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ υποστήριξαν ότι δε διεξήχθη από την εκτελεστική εξουσία ο ενδεδειγμένος δημόσιος διάλογος με τους εμπλεκόμενους φορείς πριν από την κατάθεση των νομοσχεδίων στη Βουλή. Συναφώς, ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι δε διεξήχθη καμία διαβούλευση με το κίνημα των ατόμων με αναπηρία, κατά παράβαση του περί της Διαδικασίας Διαβούλευσης Κρατικών και Άλλων Υπηρεσιών σε Θέματα που Αφορούν Άτομα με Αναπηρία Νόμου.
6. Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΠΟΑΣΟ και της Γυναικείας Κίνησης Οικολόγων (ΓΥΚΟ), υπό την ιδιότητα που κατέχει η εν λόγω κίνηση ως μέλος του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας, εισηγήθηκαν να τροποποιηθούν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, ώστε να μειωθούν οι προθεσμίες εντός των οποίων ο εργαζόμενος οφείλει να προειδοποιήσει τον εργοδότη, πριν λάβει γονική άδεια και άδεια πατρότητας, καθώς και να εισαχθεί πρόνοια η οποία να προβλέπει περαιτέρω μείωση των εν λόγω προθεσμιών σε έκτακτες περιπτώσεις, στη βάση των υπό κατάργηση νομοθεσιών.
7. Ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ εξέφρασε τη διαφωνία του με την προτεινόμενη ρύθμιση που προβλέπει πιστοποίηση της αναπηρίας παιδιού από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία για σκοπούς χορήγησης γονικής άδειας και σημείωσε την ανάγκη απασύνδεσης του δικαιώματος της γονικής άδειας από το εν λόγω σύστημα στη βάση των προνοιών της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

8. Η εκπρόσωπος της ΠΕΟ επισήμανε την ανάγκη να εισαχθούν πρόνοιες στα υπό εξέταση νομοσχέδια, ώστε να καταστεί σαφές ότι η προτεινόμενη προστασία και κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων που παρέχεται σε εργαζομένους που ασκούν το δικαίωμά τους να λάβουν γονική άδεια, άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας θα παρέχεται κατά τον ίδιο τρόπο και στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος απουσιάζει από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας.
9. Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ εισηγήθηκε να μειωθεί η προτεινόμενη δυνατότητα μεταβίβασης της εναπομείνουσας περιόδου γονικής άδειας του ενός γονέα στον άλλο από τις εννέα εβδομάδες στις δύο εβδομάδες και επιπρόσθετα επισήμανε την ανάγκη να διασαφηνιστούν οι προτεινόμενες πρόνοιες που προβλέπουν ευέλικτους τρόπους λήψης της γονικής άδειας, ώστε να καταστεί σαφές με ποιο τρόπο θα παρέχεται η εν λόγω ευελιξία.
10. Η εκπρόσωπος της ΓΥΚΟ σημείωσε την ανάγκη να καθοριστεί η χρονική προθεσμία εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να απαντήσει σε αίτημα εργαζομένου για γονική άδεια και επιπροσθέτως εισηγήθηκε την τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιας που προβλέπει τη δυνατότητα μεταβίβασης της άδειας μητρότητας σε εργαζόμενο πατέρα, στην περίπτωση κατά την οποία η μητέρα αποβιώσει, ώστε το ύψος του σχετικού επιδόματος που λαμβάνει ο εργαζόμενος πατέρας να αυξάνεται αναλογικά, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων του δικαιούχου όπως ισχύει με το επίδομα μητρότητας. Συναφώς, ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ επισήμανε την ανάγκη περαιτέρω αύξησης της συνολικής άδειας πατρότητας στις πιο πάνω περιπτώσεις λόγω αυξημένων αναγκών φροντίδας του τέκνου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων την επιτροπή απασχόλησαν, πέραν των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η εξαίρεση των αυτοτελώς εργαζομένων από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και κατά πόσο αυτή συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος της εν λόγω κατηγορίας των εργαζομένων. Το ενδεχόμενο άρσης της προτεινόμενης εξαίρεσης των αυτοτελώς εργαζομένων από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, εισάγοντας ταυτόχρονα τις αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες προς αποφυγή ενδεχόμενων καταχρήσεων, ώστε να αρθεί η δυσμενή διάκριση σε βάρος της εν λόγω κατηγορίας εργαζομένων.
2. Η αναγκαιότητα επανεξέτασης της προτεινόμενης ρύθμισης που εξαιρεί από τους δικαιούχους γονικής άδειας και από την καταβολή του σχετικού επιδόματος γονείς που δε συνδέονται μεταξύ τους με συζυγική σχέση, καθώς αυτή συνιστά δυσμενή διάκριση σε βάρος των εν λόγω γονέων.
3. Η συμβατότητα των προνοιών της Οδηγίας με την προτεινόμενη επιδοματική κάλυψη κατά τις περιόδους που ο εργαζόμενος λαμβάνει γονική άδεια ή άδεια φροντίδας ή απουσιάζει από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας και συναφώς να εξεταστεί το ενδεχόμενο αύξησης της επιδοματικής κάλυψης της γονικής άδειας και χορήγησης επιδόματος κατά τις περιόδους που ο εργαζόμενος λαμβάνει άδεια φροντίδας ή απουσιάζει από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας. Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής ζήτησαν από την εκτελεστική εξουσία να καταθέσει τη σχετική αναλογιστική μελέτη που εκπονήθηκε αναφορικά με τις επιπτώσεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
4. Το ενδεχόμενο να επανεξεταστούν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν την παροχή γονικής άδειας και το αντίστοιχο επίδομα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σχετική φροντίδα αφορά παιδιά με αναπηρίες, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται επαρκώς στις αυξημένες ανάγκες φροντίδας που έχουν τα εν λόγω παιδιά.
5. Η ανάγκη επανεξέτασης των προτεινόμενων μεταβατικών ρυθμίσεων σε σχέση με τη συνολική περίοδο για την οποία καταβάλλεται επίδομα γονικής άδειας και τη μέγιστη περίοδο ανά ημερολογιακό έτος για την οποία δύναται να καταβάλλεται επίδομα γονικής άδειας, ώστε να επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι δικαιούχοι από τη χορήγηση γονικής άδειας με απολαβές.
6. Το ενδεχόμενο διεύρυνσης του προτεινόμενου ορισμού του όρου «συγγενής», ώστε για σκοπούς χορήγησης άδειας φροντίδας για παροχή φροντίδας σε συγγενικό πρόσωπο να περιλαμβάνει ρητά και τους παππούδες, τις γιαγιάδες και τα αδέρφια.
7. Η ανάγκη διασαφήνισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων αναφορικά με τους ευέλικτους τρόπους λήψης της γονικής άδειας, ώστε να ενισχυθεί η θέση των εργαζομένων στη λήψη της γονικής άδειας και να διασφαλιστεί ότι η εν λόγω ευελιξία δε θα θυματοποιεί τους εργαζομένους προς όφελος των εργοδοτών.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και μελών της επιτροπής, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μεταξύ άλλων ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με την εξαίρεση των αυτοτελώς εργαζομένων από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, αρχικά επισήμανε ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι θα εξακολουθήσουν να είναι δικαιούχοι επιδόματος πατρότητας, στη βάση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Ακολούθως, ο ίδιος δήλωσε ότι

στο πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περιλαμβάνεται δέσμευση της Δημοκρατίας για νομοθετική ρύθμιση, μέχρι τον Ιούνιο του 2023, διεύρυνση των δικαιούχων των παροχών του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε να καταστούν δικαιούχοι και οι αυτοτελώς εργαζόμενοι. Συναφώς, ανέφερε ότι η εκτελεστική εξουσία θα προχωρήσει σε εύθετο χρόνο στην κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου, με σκοπό την επέκταση της κάλυψης και των αυτοτελώς εργαζομένων αναφορικά με τις παροχές ανεργίας, εργατικών ατυχημάτων και γονικής άδειας. Περαιτέρω, δήλωσε ότι το εν λόγω ζήτημα χρήζει ενδελεχούς μελέτης και ως εκ τούτου στο παρόν στάδιο δεν εξετάζεται το ενδεχόμενο να περιληφθούν και οι αυτοτελώς εργαζόμενοι στο πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

2. Πριν από την προώθηση οποιωνδήποτε ρυθμίσεων επιβαρύνουν το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς όφελος των εργαζομένων, εκπονείται αναλογιστική μελέτη αναφορικά με την πρόσθετη δαπάνη που επιβαρύνει το ταμείο ως αποτέλεσμα των εν λόγω ρυθμίσεων, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του ταμείου.
3. Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, το ύψος των προτεινόμενων επιδομάτων πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον μέχρι το επίπεδο του βασικού επιδόματος ασθενείας, το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου ορίζεται στο 60%, αυξανόμενο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, της εβδομαδιαίας αξίας της ασφαλιστικής μονάδας (ή του κλάσματος αυτής) που έχει σε πίστη του ο ασφαλισμένος στη βασική ασφάλισή του κατά το σχετικό έτος εισφορών. Συναφώς, ανέφερε ότι, αφού λήφθηκαν υπόψη τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης, η εκτελεστική εξουσία αποφάσισε να καθορίσει το προτεινόμενο ύψος του επιδόματος γονικής άδειας βάσει της ίδιας μεθοδολογίας στο 72%, το οποίο υπερβαίνει την ελάχιστη απαίτηση της Οδηγίας.
4. Αναγνωρίζεται η ανάγκη για χορήγηση επιδόματος κατά τις περιόδους που ο εργαζόμενος λαμβάνει άδεια φροντίδας ή απουσιάζει από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας, όμως στο παρόν στάδιο κρίθηκε ότι η χορήγηση επιδόματος στις περιπτώσεις αυτές θα επιβαρύνει σημαντικά το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι η χορήγηση επιδόματος για τις εν λόγω περιπτώσεις δεν καθίσταται υποχρεωτική από τις πρόνοιες της Οδηγίας. Ωστόσο, δήλωσε ότι θα εξεταστεί το ενδεχόμενο επέκτασης της περιόδου εντός της οποίας θα καταβάλλεται επίδομα γονικής άδειας στις περιπτώσεις παιδιών με αναπηρίες.
5. Οι προτεινόμενες μεταβατικές πρόνοιες σε σχέση με τη χορήγηση επιδόματος γονικής άδειας κρίνονται αναγκαίες, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο συσσώρευσης σχετικών αιτημάτων από γονείς με παιδιά που πλησιάζουν την ηλικία των οκτώ ετών. Ωστόσο, επιφυλάχθηκε όπως επανεξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης των εν λόγω προνοιών προς όφελος των επηρεαζόμενων γονέων.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, στη βάση των απόψεων και των προβληματισμών που διατυπώθηκαν ενώπιόν της, καθώς και να διαβουλευτεί με την ΚΥΣΟΑ αναφορικά με τις ρυθμίσεις που σχετίζονται με άτομα με αναπηρίες και ακολούθως η επιτροπή να επανέλθει για συνέχιση και ολοκλήρωση της συζήτησης. Συναφώς, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας τις εισηγήσεις της επιτροπής, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα του πρώτου, του δεύτερου, του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου νομοσχεδίου, τα οποία μελετήθηκαν από την επιτροπή και έτυχαν περαιτέρω αναθεωρήσεων.

Ειδικότερα, στο αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου επήλθαν κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Μείωση της προθεσμίας εντός της οποίας εργαζόμενος πατέρας οφείλει να προειδοποιήσει τον εργοδότη, για να λάβει άδεια πατρότητας, από έναν μήνα πριν από την έναρξή της σε δύο εβδομάδες.
2. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε σε περίπτωση έκτακτου ή/και απρόβλεπτου τοκετού, ο εργαζόμενος πατέρας να δύναται να ενημερώνει τον εργοδότη του, για να λάβει άδεια πατρότητας άμεσα, πριν όμως από την ολοκλήρωση του τοκετού.
3. Τροποποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης αναφορικά με την απαίτηση για πιστοποίηση της αναπηρίας παιδιού για σκοπούς χορήγησης γονικής άδειας, ώστε η εν λόγω πιστοποίηση να διενεργείται τηρουμένων των διατάξεων του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου και όχι να διενεργείται από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία.
4. Μείωση της ελάχιστης περιόδου γονικής άδειας που δύναται να λάβει εργαζόμενος γονέας, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη ευελιξία στον τρόπο λήψης της από μία εβδομάδα ανά ημερολογιακό έτος σε μία ημέρα.
5. Τροποποίηση της πρόνοιας που προβλέπει για τους ευέλικτους τρόπους λήψης της γονικής άδειας, ώστε να διασαφηνιστεί ότι η εν λόγω άδεια δύναται να χορηγηθεί με ευέλικτο τρόπο μόνο κατόπιν σχετικού αιτήματος του εργαζόμενου γονέα.
6. Μείωση της χρονικής περιόδου εντός της οποίας εργαζόμενος γονέας οφείλει να προειδοποιήσει τον

εργοδότη, για να λάβει γονική άδεια, από έναν μήνα πριν από την έναρξή της σε τρεις εβδομάδες.

7. Μείωση της χρονικής περιόδου εντός της οποίας ο εργοδότης οφείλει να ειδοποιήσει τον εργαζόμενο γονέα για ενδεχόμενη απόφασή του να αναβάλει τη χορήγηση γονικής άδειας ή να απορρίψει αίτημα για λήψη γονικής άδειας με ευέλικτο τρόπο από έναν μήνα από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος του εργαζομένου σε δύο εβδομάδες πριν από την ημερομηνία κατά την οποία θα άρχιζε η γονική άδεια σύμφωνα με το αίτημα του εργαζομένου.
8. Προσθήκη προνοιών, ώστε να διασαφηνιστεί ότι η προτεινόμενη προστασία και κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων που παρέχεται σε εργαζομένους οι οποίοι λαμβάνουν γονική άδεια, άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας θα παρέχεται κατά τον ίδιο τρόπο και στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος απουσιάζει από την εργασία του για λόγους ανωτέρας βίας.
9. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε η Επιτροπή Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να έχει την εξουσία να διερευνά υποθέσεις διακρίσεων σε σχέση με ζητήματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων της ως Αρχής Ισότητας και τα οποία εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου νομοσχεδίου.

Στο αναθεωρημένο κείμενο του δεύτερου νομοσχεδίου επήλθαν κυρίως οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Επέκταση της περιόδου εντός της οποίας καταβάλλεται επίδομα γονικής άδειας κατά:
 - α. τέσσερις εβδομάδες, νοουμένου ότι το παιδί έχει πιστοποιηθεί από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία ως άτομο με σοβαρή αναπηρία ή με μέτρια νοητική αναπηρία· και
 - β. έξι εβδομάδες, νοουμένου ότι το παιδί έχει πιστοποιηθεί από το Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρία ως άτομο με ολική αναπηρία.
2. Αύξηση της μέγιστης περιόδου επιδόματος γονικής άδειας που δύναται να λάβει εργαζόμενος γονέας για το διάστημα από την ημερομηνία της έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2023 από δύο εβδομάδες σε τρεις εβδομάδες.
3. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε στην περίπτωση κατά την οποία μεταβιβάζεται άδεια μητρότητας στον πατέρα λόγω θανάτου της μητέρας και ο πατέρας συντηρεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο ανήλικα τέκνα ως μόνος γονέας, το εβδομαδιαίο ύψος της βασικής παροχής του επιδόματος πατρότητας που λαμβάνει αυξάνεται αναλογικά, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων.

Στα αναθεωρημένα κείμενα του τρίτου, του τέταρτου και του πέμπτου νομοσχεδίου προστίθενται πρόνοιες, ώστε μεταξύ άλλων:

1. να διασαφηνιστεί ότι η προτεινόμενη προστασία και κατοχύρωση των εργασιακών δικαιωμάτων που παρέχεται σε εργαζομένους που λαμβάνουν γονική άδεια, άδεια πατρότητας ή άδεια φροντίδας θα παρέχεται κατά τον ίδιο τρόπο και στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος απουσιάζει από την εργασία για λόγους ανωτέρας βίας· και
2. να βελτιωθούν επιμέρους πρόνοιές τους από νομοτεχνικής απόψεως.

Σημειώνεται ότι ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με σχετική επιστολή του ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 2022, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής αντίγραφο της αναλογιστικής μελέτης που έχει εκπονηθεί σε σχέση με την προτεινόμενη χορήγηση επιδόματος γονικής άδειας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τα αποτελέσματα της οποίας περιλαμβάνουν και την προτεινόμενη επέκταση της περιόδου εντός της οποίας καταβάλλεται επίδομα γονικής άδειας σε περίπτωση παιδιών με αναπηρίες. Στην εν λόγω επιστολή μεταξύ άλλων επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις αναλογιστικές εκτιμήσεις η τακτική δαπάνη του επιδόματος γονικής άδειας μπορεί να καλυφθεί οριακά από την υφιστάμενη κατανομή εισφορών στον Λογαριασμό Λοιπών Παροχών, χωρίς να επηρεάζεται η βιωσιμότητα του εν λόγω λογαριασμού και κατ' επέκταση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ψήφισης του δεύτερου νομοσχεδίου σε νόμο θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022.
2. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022.

3. Ο περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
4. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
5. Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
6. Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καυκαλιάς.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Πάρα πολύ σύντομα, σεβόμενος και την ώρα και την πίεση που υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, εν υπάρχει καμία πίεση. Μεν λαλείτε «έσιει πίεση». Μια χαρά πάμε.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Μια χαρά. Να πούμε ότι είναι τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί που αφορούν στη γονική άδεια, στην παραχώρηση επιδόματος πληρωμένης γονικής άδειας. Μια θετική εξέλιξη, την οποία όλοι καταγράφουμε και σημειώνουμε ως τέτοια. Απ' εκεί και πέρα πρέπει να πούμε ότι στην εξέλιξη της συζήτησης στην επιτροπή έχουν σημειωθεί σημαντικές βελτιώσεις στα νομοσχέδια, ούτως ώστε να περιλαμβάνονται και κάποιες άλλες ομάδες του πληθυσμού οι οποίες εξαιρούνταν από τα αρχικά νομοσχέδια. Ενδεικτικά, να σημειώσω τις περιπτώσεις εκείνες των γονέων που δεν είχαν τελέσει γάμο ή υπογράψει σύμφωνο συμβίωσης και εξαιρούνταν. Σε συνεννόηση με την κυβέρνηση πετύχαμε να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο.

Υπάρχουν δύο σημαντικές αδυναμίες: το γεγονός ότι εξαιρούνται οι αυτοεργοδοτούμενοι είναι μία διάκριση, μια αδικία εις βάρος των αυτοεργοδοτούμενων. Η κυβέρνηση, για να είμαι δίκαιος, έχει δηλώσει ότι το πρώτο εξάμηνο... ήδη... εντός του πρώτου εξαμήνου του 2023 η επόμενη κυβέρνηση θα καταθέσει νομοσχέδιο με το οποίο θα καλυφθούν και οι αυτοεργοδοτούμενοι. Η δεύτερη αδυναμία αφορά στο γεγονός ότι η άδεια φροντίδας και η άδεια ανωτέρας βίας δεν είναι πληρωμένες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, έχω δύο συναδέλφους μόνο, τον Αποστόλου και τον Μουσιούττα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όι, εν θα πεις. Εν εδήλωσες, δε θα πεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Έν' δίπλα σου, κύριε, πε του. Έν' δίπλα σου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εκάμαμεν μια συμφωνία.

Έν' για όλους που το λέω, κύριε Πρόεδρε. Είπαμε να τοποθετείται ο πρόεδρος εκ μέρους όλων και να προχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε κοινοβουλευτικέ, αφού, άμαν ξεκινήσει ένας, ταπισόν ππέφτετε άλλοι δεκαπέντε. Τωρά εγινήκαν τρεις.

Θέλει άλλος;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κανεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Κύριε Αποστόλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ουσιαστικά μ' αυτά τα νομοσχέδια εναρμονίζεται η Κύπρος με την ευρωπαϊκή Οδηγία 1158/2009 για εφαρμογή πληρωμένης γονικής άδειας και για τους δύο γονείς. Ο κάθε γονιός θα έχει το δικαίωμα να παίρνει οκτώ εβδομάδες πληρωμένη γονική άδεια και θέλω να προσθέσω σ' αυτά τα οποία είπε ο καλός συνάδελφος και πρόεδρος της επιτροπής Εργασίας ότι καταφέραμε και βελτιώσαμε και μια πρόνοια στα νομοσχέδια που αφορά τους γονείς παιδιών με αναπηρίες. Ουσιαστικά έχει γίνει αποδεκτή η θέση μας για αύξηση της γονικής άδειας στις δώδεκα εβδομάδες από τις οκτώ για γονείς που έχουν παιδιά με σοβαρή αναπηρία και από τις οκτώ στις δεκατέσσερις εβδομάδες πληρωμένη γονική άδεια ανά γονιό για γονείς που έχουν παιδιά με ολική μη αναστρέψιμη αναπηρία.

Αποψη δική μου είναι ότι μια βασική αδυναμία του νομοσχεδίου -κάτι το οποίο συμβαίνει σχεδόν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες- είναι η άδεια φροντίδας επί πληρωμή για στήριξη των άτυπων φροντιστών που έχουν σπίτι άτομα με χρόνιες παθήσεις και ευελπιστώ ότι αυτή η πολιτεία -κάνουμε σήμερα ένα πρώτο ουσιαστικό μεγάλο βήμα- θα το ρυθμίζει τα επόμενα χρόνια.

Κλείνοντας, θέλω να πω για τη συνεισφορά πολλών, για να φτάσουμε σήμερα εδώ, της μακαριστής Ζέτας Αιμιλιανίδου -που πρέπει να το πούμε- του νυν υπουργού του κ. Κούσιου, του κ. Ζαχαριάδη γενικού διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, που ηγήθηκε της ομάδας της διαβούλευσης, και προφανώς του προέδρου της επιτροπής του κ. Καυκαλιά και των μελών, ώστε να καταλήξουμε ομόφωνα χωρίς τροπολογίες σ' ένα αρκετά καλό και ικανοποιητικό και κοινά αποδεκτό κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Μουσιούπτας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

(Αστειεύμενος)

Αποσύρομαι για το κοινό καλό, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Πράγματι, σήμερα γίνεται ένα μεγάλο άλμα προς τα εμπρός. Είναι μέσα στους στόχους που και εμείς έχουμε ως παράταξη και ως κυβέρνηση, δηλαδή η στήριξη της οικογένειας, της εργαζόμενης μητέρας, των νεαρών ζευγαριών, η υποβοήθηση για τη συμφιλίωση εργασιακού και οικογενειακού βίου. Έχουν επέλθει και βελτιώσεις -είναι αλήθεια- και πρέπει να ευχαριστήσουμε το υπουργείο που απεδέχθη κάποιες από τις εισηγήσεις όλων μας και έχουν αναφερθεί... Ιδιαίτερας, να πω για τα παιδιά, για τις οικογένειες με παιδιά με αναπηρίες ότι βελτιώνεται.

Είναι όντως ευρωπαϊκή Οδηγία, αλλά θέλω να ενημερώσω ότι έχουμε ξεπεράσει κατά πολύ την υποχρεωτικότητα της Οδηγίας. Να πω ότι για πέραν των δεκατεσσάρων εβδομάδων άδεια μητρότητας, παιδιά, θα μπορούσες να το συμψηφίσεις με τη γονική άδεια. Συνεπώς, επειδή εμείς λέμε για δεκαοχτώ εβδομάδες άδεια μητρότητας, είκοσι δύο για το δεύτερο παιδί, είκοσι έξι για το τρίτο παιδί, αν συμψηφίζαμε τις οκτώ εβδομάδες, για κάποιους δε θα έμενε τίποτα. Άρα, πρέπει να είμαστε περήφανοι ότι ως Κύπρος έχουμε υπερβεί αρκετά το τι μας επέβαλε όντως η ευρωπαϊκή Οδηγία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 62 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου. Άρθρο 4.

Άδεια πατρότητας. Άρθρο 5.

Επίδομα πατρότητας. Άρθρο 6.
Προειδοποίηση για λήψη άδειας πατρότητας. Άρθρο 7.
Γονική άδεια. Άρθρο 8.
Χρονικό διάστημα εξάσκησης του δικαιώματος γονικής άδειας. Άρθρο 9.
Επίδομα γονικής άδειας. Άρθρο 10.
Τρόπος λήψης της γονικής άδειας και λήψη γονικής άδειας με ευέλικτους τρόπους. Άρθρο 11.
Προειδοποίηση λήψης γονικής άδειας. Άρθρο 12.
Αναβολή χορήγησης γονικής άδειας. Άρθρο 13.
Απόρριψη αιτήματος λήψης της γονικής άδειας με ευέλικτο τρόπο. Άρθρο 14.
Υποχρέωση εργοδότη για ενημέρωση και διευκόλυνση της επανένταξης στην εργασία. Άρθρο 15.
Άδεια φροντίδας. Άρθρο 16.
Απουσία για λόγους ανωτέρας βίας. Άρθρο 17.
Εξομοιούμενη ασφάλιση. Άρθρο 18.
Αίτημα για ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας και απόφαση εργοδότη. Άρθρο 19.
Επιστροφή στην αρχική μορφή απασχόλησης. Άρθρο 20.
Διασφάλιση εργασιακών δικαιωμάτων. Άρθρο 21.
Διακρίσεις. Άρθρο 22.
Απαγόρευση τερματισμού απασχόλησης. Άρθρο 23.
Προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή επιπτώσεις. Άρθρο 24.
Εξωδικαστική προστασία. Άρθρο 25.
Ενέργειες του Επιθεωρητή σε περίπτωση υποβολής παραπόνου. Άρθρο 26.
Δικαστική προστασία και βάρος απόδειξης. Άρθρο 27.
Αρμόδιο Δικαστήριο. Άρθρο 28.
Η ευθύνη του παραβάτη δεν υπόκειται σε προϋποθέσεις. Άρθρο 29.
Αρμοδιότητα Επιτροπής. Άρθρο 30.
Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις. Άρθρο 31.
Ενημέρωση εργαζομένων και εργοδοτών. Άρθρο 32.
Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 33.
Διαβίβαση πληροφοριών προς την Επιτροπή. Άρθρο 34.
Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 35.
Κατάργηση. Άρθρο 36.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 37.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 37 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 63 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 29Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 29Β. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 30Β. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 61 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 62 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 65 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του άρθρου 73 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 17 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 64 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 65 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Δευτέρου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 66 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 67 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πίνακα Ι του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 68 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας των Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Προστασίας των Μισθών Νόμου, ώστε να ενισχυθεί η προστασία καταβολής του μισθού των εργοδοτούμενων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Γιώργος Κουκουμάς

Ανδρέας Αποστόλου

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Μουσιούπας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 30 Αυγούστου έως 22 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα» και των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και ΠΟΒΕΚ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου, κ. Πανίκος Λεωνίδου και κ. Σωτήρης Ιωάννου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας των Μισθών Νόμου, ώστε να ενισχυθεί η προστασία καταβολής του μισθού των εργοδοτούμενων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, ως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει τον μισθό κάθε εργοδοτούμενου σε τραπεζικό λογαριασμό της επιλογής του εργοδοτούμενου ή με τραπεζική επιταγή στο όνομά του και κατ' εξαίρεση σε μετρητά, στις περιπτώσεις όπου βάσει συλλογικής σύμβασης ή άλλης γραπτής συμφωνίας μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου προβλέπεται η καταβολή του μισθού σε εβδομαδιαία βάση.
2. Η υποχρέωση του εργοδότη να εκδίδει κατάσταση μισθοδοσίας, να διαβιβάζει αντίγραφο της στους εργοδοτούμενους του για σκοπούς ενημέρωσής τους και να τηρεί αρχείο των εν λόγω καταστάσεων.
3. Η οποιαδήποτε αποκοπή μισθού από τον εργοδότη προϋποθέτει τη συγκατάθεση του εργοδοτούμενου πριν από τη διενέργειά της, η οποία πρέπει να είναι γραπτή και ενυπόγραφη.
4. Σε περίπτωση διάπραξης ποινικού αδικήματος δυνάμει των διατάξεων της υφισταμένης νομοθεσίας από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, παρέχεται η δυνατότητα καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου το οποίο κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος κατείχε θέση συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέα ή

άλλη παρόμοια θέση στο νομικό πρόσωπο ή τον οργανισμό ή εμφανιζόταν να ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή και για το οποίο αποδεικνύεται ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση ή συνειδητή ή αμέλειά του.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, καθώς και λόγω έλλειψης χρόνου προς ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας συζήτησης, σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα στον Κανονισμό της Βουλής των Αντιπροσώπων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή ο εκπρόσωπος του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων μεταξύ άλλων ανέφερε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διορθωθούν κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εφαρμογής της υπό τροποποίηση νομοθεσίας. Ο ίδιος δήλωσε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διασφαλίζεται η διαφάνεια στην καταβολή των μισθών και των αποκοπών που επιβάλλονται στους μισθούς, επιτυγχάνεται η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου που διεξάγει το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικής αντιμετώπισης της αδυναμίας που παρατηρήθηκε στην ποινική δίωξη σε περιπτώσεις διάπραξης αδικημάτων από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις του νομοσχεδίου, ωστόσο εξέφρασε μεταξύ άλλων τις πιο κάτω εισηγήσεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου:

1. Τροποποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης η οποία υποχρεώνει τον εργοδότη να διαβιβάζει αντίγραφο κατάστασης μισθοδοσίας στον εργοδοτούμενο, ώστε η εν λόγω διαβίβαση να διενεργείται εντός πέντε εργάσιμων ημερών και όχι κατά την πληρωμή του μισθού, καθότι η διαδικασία μισθοδοσίας συνήθως διενεργείται από ένα μόνο άτομο, ακόμη και στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που εργοδοτούν εκατοντάδες υπαλλήλους, και η προτεινόμενη πρόνοια θα δυσκολεύει ακόμα περισσότερο το έργο αυτού.
2. Τροποποίηση της προτεινόμενης πρόνοιας αναφορικά με την προθεσμία των πέντε ημερών εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλει το αρχείο καταστάσεων μισθοδοσίας προς τον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, ώστε αυτή να επεκταθεί στις δέκα ημέρες, καθότι, ως προτείνεται, κρίνεται περιοριστική για τον εργοδότη.
3. Τροποποίηση της προτεινόμενης ρύθμισης αναφορικά με την τήρηση αρχείου των ενυπόγραφων συγκαταθέσεων των εργοδοτούμενων, το οποίο να είναι διαθέσιμο κατά πάντα εύλογο χρόνο για έλεγχο από επιθεωρητή, ώστε να οριστεί ως ελάχιστη χρονική περίοδος διατήρησης των σχετικών αρχείων τα έξι έτη, καθότι ως προτείνεται ενδέχεται να δημιουργεί ασάφειες στην εφαρμογή της.

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΟ και της ΔΕΟΚ υποστήριξαν ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι προς την ορθή κατεύθυνση, ωστόσο εισηγήθηκαν όπως στις αποκοπές μισθού που επιτρέπονται δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και στην κατάσταση μισθοδοσίας που διαβιβάζεται στους εργοδοτούμενους, περιληφθούν με σαφήνεια και οι αποκοπές που προβλέπονται μέσα από συλλογικές συμβάσεις ή γενικές συμφωνίες μεταξύ εργοδοτικών οργανώσεων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργαζομένων.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες συνομίζονται στα ακόλουθα:

1. Η ευχέρεια του εργοδότη να καταβάλλει τον μισθό σε μετρητά και σε ορισμένες περιπτώσεις εργαζομένων που πληρώνονται σε μηνιαία βάση πρέπει να διατηρηθεί, καθώς υπάρχουν εργαζόμενοι που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού από τα τραπεζικά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα ανήλικοι κάτω των δεκαοκτώ ετών και αλλοδαποί που εργάζονται νόμιμα στη Κύπρο.
2. Η προτεινόμενη ρύθμιση αναφορικά με την προθεσμία των πέντε ημερών εντός της οποίας ο εργοδότης αποστέλλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, τη συλλογική σύμβαση ή άλλη γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου βάσει της οποίας επιτρέπεται η καταβολή μισθού του εργοδοτούμενου σε μετρητά κρίνεται ως περιοριστική, ειδικά στις περιπτώσεις επιχειρήσεων με πολυάριθμο προσωπικό. Ως εκ τούτου, εισηγήθηκε όπως η εν λόγω προθεσμία αυξηθεί στις τριάντα ημέρες.
3. Σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση που προβλέπει ότι η συγκατάθεση του εργοδοτούμενου πριν από τη διενέργεια οποιαδήποτε αποκοπής μισθού πρέπει να είναι γραπτή και ενυπόγραφη, εξέφρασε τη διαφωνία του, καθώς αυτή αποστερεί από τον εργοδότη τη δυνατότητα ευελιξίας που παρέχεται με την προφορική συγκατάθεση στις περιπτώσεις συμφωνημένων αποκοπών σε επίτεδο συλλογικών συμβάσεων ή γενικών συμφωνιών μεταξύ εργοδοτικών οργανώσεων και αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργαζομένων. Περαιτέρω, επισήμανε ότι ο εργαζόμενος σε κάθε περίπτωση διατηρεί

το δικαίωμα να καταγγείλει τον εργοδότη του, σε περίπτωση που του επιβληθούν παράνομες αποκοπές στον μισθό.

4. Σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση που παρέχει τη δυνατότητα ποινικής δίωξης εναντίον αρμόδιου φυσικού προσώπου, σε σχέση με νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, αναφορικά με ποινικό αδίκημα το οποίο έχει διαπραχθεί λόγω αμέλειας του φυσικού προσώπου, εξέφρασε τη διαφωνία του, καθώς αυτή κρίνεται υπερβολική.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, επιπροσθέτως των πιο πάνω ζητημάτων που τέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη προσθήκης στις πρόνοιες του νομοσχεδίου ασφαλιστικών δικλίδων οι οποίες να προστατεύουν τους εργοδοτούμενους από παρεμβατικές μονομερείς ενέργειες των τραπεζικών ιδρυμάτων στους μισθούς τους μέσω των τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους καταβάλλεται ο μισθός και κατ'επέκταση η αποτροπή του συμψηφισμού του μισθού με άλλες οφειλές που ενδέχεται να έχουν οι εργοδοτούμενοι στο τραπεζικό ίδρυμα.
2. Το ενδεχόμενο ο μισθός να καταβάλλεται μόνο σε τραπεζικούς λογαριασμούς της επιλογής του εργοδοτούμενου, χωρίς την προτεινόμενη δυνατότητα εξαίρεσης σε ορισμένες περιπτώσεις να καταβάλλεται σε μετρητά, αφού διασφαλιστεί το δικαίωμα σε πρόσβαση και χρήση τραπεζικών λογαριασμών για όλους τους εργοδοτούμενους.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς και θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων και μελών της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων και της Κεντρικής Τράπεζας μεταξύ άλλων ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Το ενδεχόμενο εισαγωγής ασφαλιστικών δικλίδων για την προστασία των εργοδοτούμενων από παρεμβατικές μονομερείς ενέργειες των τραπεζικών ιδρυμάτων στους μισθούς των εργοδοτούμενων δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υφιστάμενης νομοθεσίας το οποίο ρυθμίζει την υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλλει μισθό στους εργοδοτούμενους του. Συναφώς, η αναγκαιότητα υιοθέτησης των προαναφερόμενων ασφαλιστικών δικλίδων ενδεχομένως να πρέπει να εξεταστεί στο νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία των τραπεζικών ιδρυμάτων.
2. Η προτεινόμενη ρύθμιση που παρέχει τη δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής μισθού σε τραπεζικό λογαριασμό, ώστε σε κάποιες περιπτώσεις να καταβάλλεται σε μετρητά, κρίθηκε αναγκαία, καθότι υπάρχουν ορισμένες συλλογικές συμβάσεις που προβλέπουν την εβδομαδιαία καταβολή μισθού, αλλά και για να παρασχεθεί ευελιξία στους εργοδότες για καταβολή μετρητών σε ορισμένους κλάδους στους οποίους δεν απασχολούνται άτομα με πλήρη απασχόληση και καταβάλλεται μισθός σε μη μηνιαία βάση.
3. Σε ορισμένες κατηγορίες εργοδοτούμενων παρατηρείται δυσκολία στο άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού από τα τραπεζικά ιδρύματα και συνεπώς ο εργοδότης δε θα έχει τη δυνατότητα να καταβάλει τον μισθό των εν λόγω εργοδοτούμενων σε τραπεζικό λογαριασμό. Ωστόσο, το δικαίωμα σε πρόσβαση και χρήση τραπεζικών λογαριασμών για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργοδοτούμενων εξασφαλίζεται με το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά και ως εκ τούτου θα επανεξεταστεί το ενδεχόμενο διασαφήνισης της σχετικής πρόνοιας.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία όπως επανεξετάσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν και ακολούθως να ενημερωθεί για το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας την εισήγηση της επιτροπής και σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, επανεξέτασε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και προέβη σε αναθεώρηση αυτού, το οποίο έθεσε ενώπιον της επιτροπής για ολοκλήρωση της συζήτησης. Το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Διασαφήνιση της προτεινόμενης πρόνοιας η οποία παρέχει τη δυνατότητα καταβολής σε τραπεζικό λογαριασμό, ώστε αυτή να περιλαμβάνει και τη δυνατότητα καταβολής μισθού σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, όπως αυτός ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συγκρισιμότητας των Τελών, της Αλλαγής Λογαριασμού Πληρωμών και της Πρόσβασης σε Λογαριασμούς Πληρωμών Νόμου.
2. Παροχή δυνατότητας καταβολής μισθού σε μετρητά για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες για όσους εργοδοτούμενους εκκρεμεί το αίτημά τους για άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού ή λογαριασμού πληρωμών και, σε περίπτωση που το αίτημα τους για άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών απορριφθεί, να παρέχεται η δυνατότητα να συνεχιστεί η καταβολή μισθού σε μετρητά και μετά την πάροδο των τεσσάρων μηνών, εφόσον ο εργοδότης προσκομίσει σχετικές βεβαιώσεις στον διευθυντή του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων.
3. Αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να αποστείλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, τη συλλογική σύμβαση ή άλλη γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη

και του εργοδοτούμενου βάσει της οποίας επιτρέπεται η καταβολή μισθού του εργοδοτούμενου σε μετρητά από πέντε εργάσιμες μέρες σε δεκαπέντε ημερολογιακές ημέρες.

4. Προσθήκη πρόνοιας, ώστε η προτεινόμενη διαβίβαση κατάστασης μισθοδοσίας στον εργοδοτούμενο να πραγματοποιείται εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία καταβολής του μισθού και όχι αυθημερόν κατά την ημέρα καταβολής των μισθών.
5. Αύξηση της προθεσμίας εντός της οποίας ο εργοδότης υποχρεούται να αποστείλει στον επιθεωρητή, κατόπιν σχετικού αιτήματός του, το τηρούμενο αρχείο καταστάσεων μισθοδοσίας από πέντε εργάσιμες μέρες σε δεκαπέντε ημερολογιακές ημέρες.
6. Προσθήκη προνοιών, ώστε στις επιτρεπόμενες αποκοπές από τον μισθό, καθώς και στην κατάσταση μισθοδοσίας που διαβιβάζεται στους εργοδοτούμενους να περιληφθούν και οι αποκοπές που προβλέπονται από συλλογικές συμβάσεις ή γενικές συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις του κειμένου του νομοσχεδίου, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής εδώ;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 3. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Πίνακα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα εννέα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας των Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα εννέα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 69 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να παρασχεθεί δυνατότητα στον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να παρατείνει με διάταγμά του την προβλεπόμενη στους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμούς προθεσμία καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τους εργοδότες και τους αυτοτελώς εργαζομένους, για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες, προς αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Γιώργος Κουκουμάς

Ανδρέας Αποστόλου

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 22 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο της εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΠΟΒΕΚ.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, καθώς και η εργοδοτική οργάνωση ΟΕΒ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Πανίκος Λεωνίδου.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η παράταση της προθεσμίας καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τους εργοδότες και τους αυτοτελώς εργαζομένους, όπως αυτή προβλέπεται στον υπό τροποποίηση νόμο και στους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμούς, για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες, προς αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου όπως αυτός αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή παρέχεται η εξουσία στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να εκδίδει διάταγμα, σύμφωνα με το οποίο παρατείνεται η προαναφερθείσα προθεσμία, το οποίο δύναται να έχει αναδρομική ισχύ.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση του νομοσχεδίου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση του νομοσχεδίου ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην επιτροπή η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, περιλαμβανομένου του συστήματος καταβολής των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ειδικότερα, όπως η ίδια ανέφερε, με την εφαρμογή του εν λόγω διαδικτυακού συστήματος πληρωμών παρατηρήθηκαν σοβαρά τεχνικά προβλήματα, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα να καθυστερήσει η έγκαιρη καταβολή των εισφορών από εργοδότες και αυτοτελώς εργαζομένους, χωρίς αυτοί να ευθύνονται για την καθυστέρηση. Συναφώς, ετοιμάστηκε και κατατέθηκε στη Βουλή το υπό αναφορά νομοσχέδιο, ώστε να παρασχεθεί στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η δυνατότητα έκδοσης διατάγματος παράτασης, μέχρι δύο εβδομάδες, για καταβολή των εισφορών των επηρεαζομένων, χωρίς να καθίσταται στο μεταξύ εκπρόθεσμη η καταβολή τους.

Μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα ερμηνεύονται οι έκτακτες περιστάσεις προς αντιμετώπιση των οποίων θα εφαρμόζεται η προτεινόμενη ρύθμιση, αλλά και το ενδεχόμενο αυτές να καθοριστούν εκ των προτέρων.

Απαντώντας στο πιο πάνω ζήτημα, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αφού αναφέρθηκε στο παράδειγμα πρόσφατων τεχνικών προβλημάτων στο ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών,

εξήγησε ότι, σε περίπτωση εξαντλητικής απαρίθμησης των έκτακτων περιστάσεων, ενδέχεται να αποκλειστούν περιστάσεις οι οποίες δεν είναι επί του παρόντος προβλέψιμες και συνεπώς εισηγήθηκε όπως παραμείνει η ρύθμιση όπως αυτή προτάθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ δήλωσε ότι πρέπει να διευκρινιστεί κατά πόσο η προτεινόμενη εξουσία του Υπουργού για παράταση της προθεσμίας δύναται να ασκηθεί και για ανανέωση της προθεσμίας για περισσότερα του ενός διαδοχικά διαστήματα δεκαπέντε ημερών.

Η εκπρόσωπος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι πρόθεση της εκτελεστικής εξουσίας είναι όπως ο υπουργός αξιοποιεί την εν λόγω εξουσία άπαξ ανά έκτακτη περίπτωση και ότι, με βάση την εμπειρία των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δε χρειάζονται πέραν των δύο εβδομάδων παράτασης της σχετικής προθεσμίας, μέχρι να αποκατασταθεί η λειτουργία του συστήματος πληρωμών. Η ίδια πρόσθεσε ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2023, οπότεν εκτιμάται ότι δε θα υφίσταται ανάγκη περαιτέρω παρατάσεων της προαναφερθείσας προθεσμίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να τροποποιήσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, ώστε να τεθεί ημερομηνία λήξης της ισχύος αυτού, η οποία καθορίστηκε να είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, όπως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής εδώ;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 77Α. Άρθρο 2.

Λήξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα εννέα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε τώρα στα θέματα με τους αριθμούς 74 και 75, τα οποία έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022», πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής

Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 74 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να μετατεθεί η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της επαναλειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, ήτοι του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, από την 1^η Ιανουαρίου 2023 στην 1^η Ιουλίου 2023.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 75 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου, ώστε να μετατεθεί η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της επαναλειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, ήτοι του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, από την 1^η Ιανουαρίου 2023 στην 1^η Ιουλίου 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022» και «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Γιώργος Κουκουμάς
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, οι οποίες κατατέθηκαν από την ίδια, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2022. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των προτάσεων νόμων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των προτάσεων νόμου ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία, αλλά, για επίστευσή της, τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σκοπός της πρώτης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να μετατεθεί η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της επαναλειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, ήτοι του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, από την 1^η Ιανουαρίου 2023 στην 1^η Ιουλίου 2023.

Σκοπός της δεύτερης πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμου, ώστε να μετατεθεί η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της επαναλειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, ήτοι του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, από την 1^η Ιανουαρίου 2023 στην 1^η Ιουλίου 2023.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για στελέχωση τόσο των ως άνω αναφερόμενων δικαστηρίων όσο και των πρωτόδικων δικαστηρίων της Δημοκρατίας, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και εύρυθμης λειτουργίας του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου από την επιτροπή, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, υπογραμμίζοντας την ανάγκη ψήφισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, εξήγησε στην επιτροπή ότι τυχόν πλήρωση των θέσεων στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο, στο Ανώτατο Δικαστήριο και στο εφετείο από τους προέδρους επαρχιακών δικαστηρίων δημιουργεί αλυσιδωτά την ανάγκη πλήρωσης των κενών θέσεων Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου και συνακόλουθα την ανάγκη πλήρωσης των κενών θέσεων Ανώτερου Επαρχιακού Δικαστή και Επαρχιακού Δικαστή, που θα δημιουργηθούν λόγω του διορισμού των κατόχων αυτών στις ανώτερες, αντίστοιχα, θέσεις, διαδικασία που υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε περίπου επτά μήνες, δηλαδή έως τον Ιούλιο του 1923. Συναφώς, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου ανέφερε ότι η μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος της επαναλειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων είναι

αναγκαία, ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για διορισμό και εκπαίδευση των διορισθέντων σε όλες τις βαθμίδες των δικαστηρίων της Δημοκρατίας δικαστών, καθώς και για να ολοκληρωθεί η διαδικασία διορισμού του αναγκαίου προσωπικού στη δικαστική υπηρεσία, η οποία υπολογίζεται να ολοκληρωθεί έως τον Ιούλιο του 1923.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτάσεων νόμου, τονίζοντας παράλληλα ότι η ρύθμιση της λειτουργίας των δικαστηρίων της Δημοκρατίας εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας, συναφώς, αφ' ης στιγμής ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου επεξήγησε τους λόγους που καθιστούν επιτακτική την ανάγκη μετάθεσης της ημερομηνίας έναρξης της λειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, αυτοί πρέπει να γίνουν σεβαστοί.

Η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτάσεων νόμου, επισημαίνοντας ότι η μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της λειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων αποτελεί αίτημα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο επιβαρύνεται με το μεγαλύτερο βάρος για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης της ανώτατης βαθμίδας της δικαιοσύνης, και ως εκ τούτου πρέπει να γίνει σεβαστό και να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος για στελέχωση των δικαστηρίων της Δημοκρατίας.

Ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου με υπόμνημά του, που κατέθεσε στην επιτροπή την 31^η Οκτωβρίου 2022, εξέφρασε τη διαφωνία του συλλόγου με τη μετάθεση της ημερομηνίας έναρξης της λειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων, αναφέροντας ότι, κατά την άποψή του, υπάρχει επαρκής χρόνος μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2023 για πλήρωση του μεγαλύτερου αριθμού των θέσεων δικαστών των δύο ανώτατων δικαστηρίων. Πρόσθετα, στο πλαίσιο της συζήτησης των προτάσεων νόμου από την επιτροπή, ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου ανέφερε ότι τυχόν παράταση της έναρξης λειτουργίας των δύο ανώτατων δικαστηρίων δημιουργεί πρόβλημα στην ασφάλεια δικαίου και εξέφρασε εκ νέου τη διαφωνία του συλλόγου με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των προτάσεων νόμου σε νόμους.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρώτης πρότασης νόμου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 74 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) (Αρ. 2) Νόμου του 2022. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι, λίγη ησυχία, να βρίσκουμε λογαριασμό και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα επτά υπέρ, ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 75 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 3Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικού) Νόμου του 2022.

Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα επτά υπέρ, ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, αγαπητοί συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 76 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που τιτλοφορείται «Ο περί Πώλησης Ακινήτων (Ειδική Εκτέλεση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 77 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση της λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Γιώργος Κουκουμάς
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2, 16 και 23 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Επίτροπος Διαφάνειας συνοδευόμενος από μέλη της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά, για επίσπευση της διαδικασίας, τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 28 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να ρυθμιστούν θέματα σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, η οποία στο εξής θα αναφέρεται ως «Αρχή».

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο τρόπος διεξαγωγής των εργασιών της Αρχής, περιλαμβανομένου του τρόπου σύγκλησης των συνεδριών της και τήρησης πρακτικών.
2. Η διαδικασία υποβολής στην Αρχή επώνυμων και/ή ανώνυμων καταγγελιών και/ή πληροφοριών και η διαδικασία εξέτασης, αξιολόγησης και διερεύνησης καταγγελιών και/ή πληροφοριών από την Αρχή.
3. Η δυνατότητα της Αρχής να διερευνά αυτεπαγγέλτως οποιαδήποτε πληροφορία περιέρχεται σε γνώση της, χωρίς να απαιτείται να έχει προηγηθεί η υποβολή σχετικής καταγγελίας.
4. Η δυνατότητα ορισμού Ερευνώντος, δηλαδή μέλους της Αρχής ή λειτουργού επιθεώρησης, για τη διεξαγωγή της εξέτασης, αξιολόγησης και διερεύνησης καταγγελιών και/ή πληροφοριών σε σχέση με πράξεις διαφθοράς.
5. Ο καθορισμός της διαδικασίας επιλογής και ανάθεσης καθηκόντων των λειτουργών επιθεώρησης.
6. Η διαδικασία συλλογής, επεξεργασίας, αξιολόγησης και φύλαξης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Αρχή.
7. Ο καθορισμός των μητρών που τηρεί η Αρχή σε σχέση με τις καταγγελίες ή/και τις πληροφορίες που υποβάλλονται σε αυτή ή περιέρχονται σε γνώση της.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησαν κυρίως οι πρόνοιες των κανονισμών που προβλέπουν τα ακόλουθα:

1. Τη δυνατότητα της Αρχής να απευθύνεται στον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, με σκοπό τη λήψη γνωμοδότησης σχετικά με θέμα το οποίο σχετίζεται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγει, διαχειρίζεται ή επεξεργάζεται στο πλαίσιο της διερεύνησης οποιασδήποτε πληροφορίας και/ή καταγγελίας. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής επεσήμαναν ότι η εν λόγω πρόνοια ενδεχομένως να περιορίζει έως και να αδρανοποιεί το έργο της Αρχής, καθότι, εκ της φύσεως του αντικειμένου των εργασιών της, είναι δεδομένο ότι θα τίθεται πάντοτε ζήτημα σχετικό με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με αποτέλεσμα, σε περίπτωση αρνητικής

γνωμοδότησης της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η Αρχή να εμποδίζεται να προβεί σε διερεύνηση οποιασδήποτε πληροφορίας και/ή καταγγελίας.

2. Τον περιορισμό της δυνατότητας υποβολής καταγγελίας στην Αρχή για πράξεις διαφθοράς μόνο σε γραπτές καταγγελίες, εν αντιθέσει με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, στις οποίες προβλέπεται, επιπρόσθετα, η δυνατότητα υποβολής προφορικών καταγγελιών.
3. Τον καθορισμό χρονικού διαστήματος έξι (6) ετών για φύλαξη των πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα μητρώα που τηρεί η Αρχή.
4. Τον περιορισμό της εξουσίας της Αρχής μόνο σε έγκριση ή απόρριψη της έκθεσης που συντάσσεται από τον Ερευνώντα.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν τα ακόλουθα:

1. Την προσθήκη πρόνοιας στους υπό εξέταση κανονισμούς, ώστε να καθοριστεί διαδικασία προκαταρκτικού ελέγχου των καταγγελιών και/ή πληροφοριών που υποβάλλονται στην Αρχή.
2. Την προσθήκη πρόνοιας στους υπό εξέταση κανονισμούς, ώστε η Αρχή να υποχρεούται να συντάσσει εκθέσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα σχετικά με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η διερεύνηση μίας καταγγελίας ή/και πληροφορίας, την οποία ακολούθως θα κοινοποιεί στο πρόσωπο που υπέβαλε την εν λόγω καταγγελία και/ή πληροφορία για σκοπούς ενημέρωσής του.

Τέλος, μέλη της επιτροπής επεσήμαναν την ανάγκη δημοσιοποίησης της απόφασης της Αρχής σε περίπτωση που, κατόπιν ολοκλήρωσης της έρευνάς της, κρίνει ότι πληροφορία και/ή καταγγελία που υποβλήθηκε σε αυτή κρίνεται ως αβάσιμη.

Στη βάση των πιο πάνω επιφυλάξεων και/ή εισηγήσεων που εκφράστηκαν από μέλη της επιτροπής, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των υπό εξέταση κανονισμών, στο οποίο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προσθήκη στις πρόνοιες των κανονισμών σχετικής αναφοράς στη νομοθεσία για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου νόμου, ώστε να γίνονται δεκτές από την Αρχή καταγγελίες που είχαν υποβληθεί προφορικά δυνάμει των διατάξεων της εν λόγω νομοθεσίας.
2. Τροποποίηση της χρονικής περιόδου που η Αρχή δύναται να φυλάσσει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέρχονται στα μητρώα αυτής, ώστε η εν λόγω χρονική περίοδος να μην υπερβαίνει τα έξι χρόνια, αντί του ρητού καθορισμού στα έξι χρόνια.
3. Καθορισμός της υποχρέωσης της Αρχής να ενημερώνει για τη λήψη επώνυμης καταγγελίας και/ή επώνυμης πληροφορίας το πρόσωπο που υπέβαλε αυτή εντός χρονικού διαστήματος επτά ημερών από τη λήψη της εν λόγω καταγγελίας και/ή πληροφορίας.
4. Καθορισμός της υποχρέωσης της Αρχής να ενημερώνει το πρόσωπο που υπέβαλε επώνυμη καταγγελία και/ή επώνυμη πληροφορία, σε περίπτωση που, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης και/ή σε μεταγενέστερο στάδιο, η Αρχή αποφασίσει να τερματίσει τη διαδικασία εξέτασής της λόγω του ότι το αντικείμενο αυτής δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Αρχής, εντός χρονικού διαστήματος δεκαπέντε ημερών από τη λήψη της σχετικής απόφασης.
5. Καθορισμός της υποχρέωσης της Αρχής να ενημερώνει το πρόσωπο που υπέβαλε επώνυμη καταγγελία και/ή επώνυμη πληροφορία για την εξέλιξη της διερεύνησης αυτής, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τους έξι μήνες.
6. Διεύρυνση των εξουσιών της Αρχής σχετικά με την αξιολόγηση έκθεσης που υποβάλλεται σε αυτήν από Ερευνώντα.

Η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, πέραν των πιο πάνω τροποποιήσεων στη βάση των παρατηρήσεων μελών της επιτροπής, προέβη σε περαιτέρω αναθεώρηση των προνοιών των κανονισμών, ώστε:

1. να μειωθεί ο χρόνος εντός του οποίου ο πρόεδρος της Αρχής συγκαλεί εκτάκτως την Αρχή από τις δύο (2) εβδομάδες στις δύο (2) ημέρες,
2. να διαγραφεί η απαίτηση για τήρηση λεπτομερών πρακτικών κατά τις συνεδρίες της Αρχής και
3. να μειωθεί η χρονική περίοδος που προβλέπεται σχετικά με την υποχρέωση της Αρχής για επικαιροποίηση των μητρώων που τηρεί από τον ένα χρόνο στους έξι μήνες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος εισηγήθηκε στην επιτροπή, με γραπτό υπόμνημά του, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2022, την περαιτέρω τροποποίηση των υπό εξέταση κανονισμών, ώστε να επενεχθούν σε αυτούς τα

ακόλουθα:

1. Η συζήτηση στις συνεδρίες της Αρχής να διεξάγεται βάσει ημερήσιας διάταξης η οποία θα ετοιμάζεται από τον πρόεδρο και τα πρακτικά που τηρούνται από την Αρχή να ακολουθούν τη δομή της εν λόγω ημερήσιας διάταξης.
2. Οι πρόνοιες αναφορικά με την τήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα μητρώα που τηρεί η Αρχή να συνάδουν με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου.
3. Το πρόσωπο που υπέβαλε καταγγελία και/ή πληροφορία στην Αρχή να ενημερώνεται μέσω ειδικού εντύπου ότι, σε περίπτωση που η Αρχή κρίνει ότι το εν λόγω πρόσωπο εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 5 του περί της Προστασίας Προσώπου που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμου, να δικαιούται εύκολη και δωρεάν πρόσβαση σε πλήρεις και ανεξάρτητες πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας τα οποία είναι διαθέσιμα για την προστασία του έναντι αντιποίνων και για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του.
4. Ο Ερευνών να δύναται να απευθύνεται στην Αρχή με γραπτό αίτημά του για διεύρυνση των όρων εντολής του, σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνάς του κρίνει ότι το πεδίο διεξαγωγής της χρήζει διεύρυνσης και ακολούθως η Αρχή να αποφασίζει επί του εν λόγω αιτήματος εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή αυτού.
5. Ο τύπος που αποστέλλεται με σκοπό την κλήση προσώπου για λήψη κατάθεσης, σε περίπτωση που το εν λόγω πρόσωπο ενδέχεται να έχει στην κατοχή του στοιχεία ή ενδέχεται να γνωρίζει οτιδήποτε σχετικό με την υπόθεση, να αναφέρει όλα τα δικαιώματα των εν λόγω προσώπων.

Πέραν των πιο πάνω εισηγήσεων για τροποποίηση των προνοιών των κανονισμών, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος εξέφρασε τη διαφωνία του με την πρόνοια των κανονισμών που προβλέπει την τήρηση διαφορετικών μητρώων σχετικά με τις επώνυμες και ανώνυμες καταγγελίες.

Η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού μελέτησε τις θέσεις και τις εισηγήσεις που εκφράστηκαν από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, με επιστολή της, ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2022, ενημέρωσε την επιτροπή για τους λόγους που δεν υιοθετεί τις πιο πάνω θέσεις και εισηγήσεις του. Ειδικότερα, σχετικά με την εισήγηση του συλλόγου για διεξαγωγή των συνεδριών της Αρχής βάσει ημερήσιας διάταξης που θα ετοιμάζεται από τον πρόεδρο, η υπουργός ανέφερε ότι ο καθορισμός υποχρεωτικής ημερήσιας διάταξης θα δημιουργήσει γραφειοκρατία και αχρείαστες καθυστερήσεις στο έργο της Αρχής και εν πάση περιπτώσει η Αρχή δύναται να καταρτίσει ημερήσια διάταξη για οποιαδήποτε συνεδρία κρίνει η ίδια αναγκαία, χωρίς ωστόσο να απαιτείται νομοθετική ρύθμιση του εν λόγω ζητήματος.

Περαιτέρω, αναφορικά με την εισήγηση του συλλόγου για τροποποίηση των προνοιών των κανονισμών που προβλέπουν την τήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα μητρώα που τηρεί η Αρχή με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτές να συνάδουν με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, η υπουργός επεσήμανε ότι αυτό δεν κρίνεται απαραίτητο, καθότι οι καταγγελίες και/ή πληροφορίες που δύναται να υποβληθούν στην Αρχή δεν υποβάλλονται μόνο από πληροφοριοδότες κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις διατάξεις της ως άνω αναφερόμενης νομοθεσίας, τονίζοντας παράλληλα ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έτυχαν της έγκρισης της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Σε σχέση δε με την εισήγηση του συλλόγου που αφορά στην ενημέρωση προσώπου που εμπίπτει στις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία προσώπου που αναφέρει παραβάσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου ως προς τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα για την προστασία του, η υπουργός ανέφερε ότι η ρύθμιση αυτή δεν αφορά τους υπό εξέταση κανονισμούς, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι στις περιπτώσεις των πληροφοριοδοτών η Αρχή οφείλει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω νομοθεσία, συναφώς δεν χρειάζεται η οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση των υπό εξέταση κανονισμών.

Αναφορικά με την εισήγηση για καθορισμό διαδικασίας υποβολής αιτήματος του Ερευνώντος για διεύρυνση των όρων εντολής του, η υπουργός σημείωσε ότι βάσει των προτεινόμενων ρυθμίσεων η Αρχή έχει συνεχή έλεγχο επί της έρευνας που διεξάγεται από τον Ερευνώντα, επομένως τυχόν ανάγκη διεύρυνσης του ερευνητικού του πεδίου θα αποφασίζεται αμέσως, ενώ αντίθετα τυχόν θέσπιση μιας τυπικής διαδικασίας, για να επιτευχθεί η διεύρυνση του ερευνητικού του πεδίου, θα προκαλέσει κωλυσιεργία και γραφειοκρατία στην όλη διαδικασία. Πρόσθετα, σχετικά με την εισήγηση για καθορισμό στον τύπο που αποστέλλεται, με σκοπό την κλήση προσώπου για λήψη κατάθεσης σε περίπτωση που το εν λόγω πρόσωπο ενδέχεται να έχει στην κατοχή του στοιχεία ή ενδέχεται να γνωρίζει οτιδήποτε σχετικό με την υπόθεση, των δικαιωμάτων του εν λόγω προσώπου, η υπουργός ανέφερε ότι ο τύπος θα διαμορφωθεί από την ίδια την Αρχή και δεν κρίνεται αναγκαία μία τέτοια ρύθμιση στις πρόνοιες των κανονισμών.

Καταληκτικά, σχετικά με τη διαφωνία του συλλόγου ως προς την τήρηση διαφορετικών μητρώων σχετικά με τις επώνυμες και ανώνυμες καταγγελίες, η υπουργός ανέφερε στη σχετική επιστολή της ότι εμμένει στη σχετική

πρόνοια, επισημαίνοντας ότι ο καθορισμός των μητρώων που θα πρέπει να τηρούνται από την Αρχή έγινε στη βάση σχετικής μελέτης.

Παρά ταύτα, η υπουργός επανεξετάζοντας την εισήγηση μελών της επιτροπής για δημοσιοποίηση της απόφασης της Αρχής, σε περίπτωση που, κατόπιν ολοκλήρωσης της έρευνάς της, κρίνει ότι πληροφορία και/ή καταγγελία που υποβλήθηκε σε αυτή κρίνεται ως αβάσιμη, υπέβαλε στην επιτροπή νέο αναθεωρημένο κείμενο των υπό εξέταση κανονισμών, με το οποίο προβλέπεται η υποχρέωση της Αρχής για ενημέρωση των καταγγελλόμενων προσώπων, σε περίπτωση που μετά από την ολοκλήρωση της έρευνάς της αποφασίσει ότι δε στοιχειοθετείται διάπραξη πειθαρχικού ή ποινικού αδικήματος εις βάρος του, καθώς και η δυνατότητα της Αρχής να δημοσιοποιεί το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνάς της, νοουμένου ότι προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του καταγγελλόμενου προσώπου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε το κείμενο των υπό εξέταση κανονισμών ως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, και, αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί των προνοιών του, εισηγείται στη Βουλή κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της επιτροπής βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Το λοιπόν, εδώ υπάρχει μια τροπολογία του βουλευτή κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για τους κανονισμούς «Οι περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Κανονισμού 14 των πιο πάνω κανονισμών, ώστε οι επώνυμες καταγγελίες και/ή πληροφορίες που υποβάλλονται στην Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς να λαμβάνουν αύξοντα αριθμό, ο οποίος θα γνωστοποιείται στο πρόσωπο που υπέβαλε την εν λόγω καταγγελία και/ή πληροφορία.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως κάθε καταγγελία ή/και πληροφορία η οποία υποβάλλεται επωνύμως στην Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς να φέρει αύξοντα αριθμό, ο οποίος να γνωστοποιείται στο πρόσωπο που την υπέβαλε, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ιχνηλασιμότητα των υποθέσεων που εξετάζονται από την Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για την τροπολογία τότε. Συμφωνείτε; Ψηφίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα οκτώ υπέρ, ένας ή μια δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για την έγκριση των κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 78 θέμα, που είναι «Οι περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Κανονισμοί του 2021».

Διάβασε τον σκοπό, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τη διαμεσολάβηση σε οικογενειακές διαφορές.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ της 22^{ας} Σεπτεμβρίου 2021 και της 23^{ης} Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η Αρχιπρωτοκολλητής, εκπρόσωποι της Αστυνομίας Κύπρου, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου, του Συνδέσμου Διαμεσολαβητών Κύπρου και του Κυπριακού Κέντρου Καταναλωτή για Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίστευσης της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 43 του περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Νόμου, είναι η ρύθμιση επιμέρους θεμάτων που αφορούν τη διαμεσολάβηση σε οικογενειακές διαφορές.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με τους προτεινόμενους κανονισμούς, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν, καθορίζονται το ύψος της αμοιβής του διαμεσολαβητή για τη διεξαγωγή διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές, το οποίο αναθεωρείται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, το τέλος εγγραφής το οποίο απαιτείται για εγγραφή στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών και η ειδική εκπαίδευση η οποία απαιτείται για την εγγραφή στο εν λόγω μητρώο.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με την πρόνοια αυτών που προβλέπει κλιμακούμενες αμοιβές για τους διαμεσολαβητές, λόγω του ότι τέτοια ρύθμιση προσιδιάζει σε σύναψη εμπορικών συμφωνιών και όχι σε επίλυση υποθέσεων οικογενειακής φύσεως. Περαιτέρω, η ίδια εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με την πρόνοια που καθορίζει τα θέματα ειδικής εκπαίδευσης, λόγω του ότι δεν ορίζονται με την απαιτούμενη σαφήνεια οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φορείς που θα παρέχουν το πρόγραμμα ειδικής εκπαίδευσης για εγγραφή στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών. Καταληκτικά, η επίτροπος επισήμανε στην επιτροπή ότι δε ρυθμίζεται ικανοποιητικά στις πρόνοιες των κανονισμών η υποχρέωση των διαμεσολαβητών για παρακολούθηση προγράμματος συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισής τους.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά την πρόνοια που καθορίζει το ανώτατο ύψος της αμοιβής των διαμεσολαβητών σε οικογενειακές διαφορές, αναφέροντας ότι

ο καθορισμός της κλίμακας ελάχιστων αμοιβών για εξωδικαστική νομική εργασία κρίθηκε ότι παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου εισηγήθηκε στην επιτροπή την αύξηση της απαιτούμενης διάρκειας του ειδικού προγράμματος κατάρτισης των διαμεσολαβητών από σαράντα (40) ώρες σε εξήντα (60), τον καθορισμό των κριτηρίων και των διαδικασιών βάσει των οποίων το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως θα εγκρίνει τα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών και τον καθορισμό μητρώου εποπτών για σκοπούς πρακτικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών.

Η εκπρόσωπος του Συνδέσμου Διαμεσολαβητών Κύπρου εισηγήθηκε μεταξύ άλλων στην επιτροπή την προσθήκη πρόνοιας στους υπό εξέταση κανονισμούς για καθορισμό του ανώτατου ύψους της αμοιβής του διαμεσολαβητή σε περίπτωση πρόωρου τερματισμού της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

Στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με επιστολή της, ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2022, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, στο οποίο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η τροποποίηση των προνοιών σχετικά με την αμοιβή του διαμεσολαβητή, ώστε αυτή να καταβάλλεται ανά ώρα αντί ανά υπόθεση και να καθορίζεται διαφορετική αμοιβή του διαμεσολαβητή, αναλόγως της εκάστοτε διαφοράς.
2. Ο καθορισμός των ακαδημαϊκών ισοτιμώτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών κέντρων ή εταιρειών ή φορέων με κύριο σκοπό τη διαμεσολάβηση ή την εναλλακτική επίλυση διαφορών, οι οποίοι εγκρίνονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ως φορέων διοργάνωσης των ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης των διαμεσολαβητών.
3. Ο καθορισμός των απαιτούμενων προσόντων των εκπαιδευτών οι οποίοι παραδίδουν τα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών.
4. Η συμπερίληψη θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης στο πρόγραμμα ειδικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού εξέφρασε περαιτέρω επιφυλάξεις σχετικά με τις πρόνοιες αυτών. Ειδικότερα, η επίτροπος εισηγήθηκε τη συγκεκριμενοποίηση της διαδικασίας και των κριτηρίων αναγνώρισης και διαπίστευσης των φορέων οι οποίοι θα παρέχουν την ειδική εκπαίδευση η οποία απαιτείται για σκοπούς εγγραφής στο Μητρώο Διαμεσολαβητών Οικογενειακών Διαφορών, τον καθορισμό του περιεχομένου της ειδικής εκπαίδευσης και του απαιτούμενου χρόνου θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, την προσθήκη προνοιών σχετικά με τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση των διαμεσολαβητών σε θέματα διαμεσολάβησης σε οικογενειακές διαφορές, τον καθορισμό διαδικασίας αναγνώρισης των φορέων οι οποίοι παρέχουν ειδική εκπαίδευση διαμεσολαβητών αντίστοιχων φορέων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον καθορισμό του ελάχιστου ορίου της απαιτούμενης ασφαλιστικής κάλυψης των διαμεσολαβητών.

Τοποθετούμενη επί των πιο πάνω εισηγήσεων, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με επιστολές, της ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2022 και 12 Οκτωβρίου 2022, ενημέρωσε την επιτροπή ότι, όσον αφορά τον καθορισμό των όρων της ασφαλιστικής σύμβασης και του ελάχιστου ορίου της ασφαλιστικής κάλυψης, η υποχρέωση διατήρησης της οποίας προβλέπεται στις διατάξεις της βασικής νομοθεσίας, κατόπιν περαιτέρω διαβούλευσης με τους εκπροσώπους του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, διαφάνηκε ότι δε συντρέχει επιτακτική ανάγκη για υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη των διαμεσολαβητών σε οικογενειακές διαφορές, σημειώνοντας παράλληλα ότι δεν υπάρχει αντίστοιχη απαίτηση στις σχετικές νομοθεσίες για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές διαφορές. Ως εκ τούτου, η υπουργός ενημέρωσε την επιτροπή ότι θα προβεί σε τροποποίηση των διατάξεων του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφούν οι διατάξεις που αφορούν την ασφαλιστική κάλυψη των διαμεσολαβητών.

Περαιτέρω, σε σχέση με την εισήγηση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού για προσθήκη προνοιών αναφορικά με τους φορείς οι οποίοι θα παρέχουν την ειδική εκπαίδευση και με τη διαδικασία αναγνώρισης αντίστοιχων φορέων άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η υπουργός ανέφερε με τις ως άνω αναφερόμενες επιστολές της ότι, βάσει των σχετικών προνοιών των υπό εξέταση κανονισμών, οι εν λόγω φορείς πρέπει να παρέχουν προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης σε σχέση με το εθνικό νομικό πλαίσιο που διέπει το οικογενειακό δίκαιο και οι φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ελέγχονται από την αρμόδια αρχή κατά τον ίδιο τρόπο που ελέγχονται και οι ημεδαποί φορείς.

Σε σχέση με τις λοιπές εισηγήσεις που εκφράστηκαν από την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, η υπουργός, αφού ανέφερε ότι τις υιοθετεί, υπέβαλε στην επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2022, δεύτερο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών, με το οποίο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Απάλειψη της δυνατότητας αναθεώρησης της καθορισμένης αμοιβής των διαμεσολαβητών με διάταγμα που εκδίδεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Αύξηση της διάρκειας του προγράμματος ειδικής εκπαίδευσης των διαμεσολαβητών από σαράντα (40) ώρες σε πενήντα (50), από τις οποίες κατ' ελάχιστον οι σαράντα (40) ώρες να αποτελούν θεωρητική εκπαίδευση και κατ' ελάχιστον οι δέκα (10) ώρες να αποτελούν πρακτική εκπαίδευση.
3. Διοργάνωση προγράμματος ειδικής εκπαίδευσης από ακαδημαϊκό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή από κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης πιστοποιημένο από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και έγκριση του προγράμματος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.
4. Καθορισμός των νομοθεσιών και των θεματικών που πρέπει να περιλαμβάνει το πρόγραμμα ειδικής εκπαίδευσης.
5. Καθορισμός των θεματικών ενοτήτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης των διαμεσολαβητών.

Στο στάδιο της συζήτησης του πιο πάνω αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν επιφυλάξεις επί των προνοιών τους οι οποίες αφορούν κυρίως τα προσόντα των εκπαιδευτών που παραδίδουν τα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης για διαμεσολαβητές, τον καθορισμό των εν λόγω προγραμμάτων και το αντικείμενο της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης των διαμεσολαβητών.

Στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων της επιτροπής, η Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε τρίτο αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών στην επιτροπή, στο οποίο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση των απαιτούμενων προσόντων των εκπαιδευτών που παραδίδουν τα προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης με την αντικατάσταση του προσόντος της διετούς εμπειρίας σε θέματα διαμεσολάβησης με τετραετή επαγγελματική πείρα στο γνωστικό αντικείμενο.
2. Διεύρυνση των απαιτούμενων θεματικών των προγραμμάτων ειδικής εκπαίδευσης, ώστε να περιλαμβάνουν επιμόρφωση σε σχέση με τον κώδικα δεοντολογίας των διαμεσολαβητών, καθώς και τις τεχνικές διαπραγμάτευσης και επικοινωνίας που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διαμεσολάβηση, και πρακτική προσομοίωση σε διαμεσολάβηση, περιλαμβανομένης της πρακτικής εφαρμογής των τεχνικών διαμεσολάβησης, διαπραγμάτευσης και επικοινωνίας.
3. Προσθήκη δυνατότητας παροχής των προγραμμάτων ειδικής εκπαίδευσης διά ζώσης ή/και διαδικτυακά.
4. Διεύρυνση του αντικειμένου της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης των διαμεσολαβητών, ώστε να περιλαμβάνει πρακτική εξάσκηση στη διαμεσολάβηση μέσω προσομοιώσεων διαμεσολάβησης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε το κείμενο των υπό εξέταση κανονισμών ως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω και, αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις επί των προνοιών του, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου και το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές δαμαί;

Δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε για την έγκριση των κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα επτά υπέρ, ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα, με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 79 θέμα, που είναι «Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Τούτα μπορούμε να τα ομαδοποιήσουμε, κύριε Πρόεδρε, είναι σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για πόσα μιλάς; Από το υπ' αριθμόν 79 θέμα μέχρι πού; Μέχρι τον αριθμό 82.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, το υπ' αριθμόν 79...

Ναι.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στα θέματα με τους αριθμούς 80, 81 και 82 θα υποβάλουμε προφορική τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, περιμένετε. Καθίστε κάτω.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Άρα, να πάει το υπ' αριθμόν 79 μόνο του και τα υπόλοιπα τρία, επειδή είναι ενιαία η...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Πάμε στο υπ' αριθμόν 79 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 43 του περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν τον διορισμό προσώπου στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2022. Στις εν λόγω συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Συνδέσμου Πυροσβεστών Κύπρου (ΣΥΠΥΚ).

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη στον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία όσον αφορά τα στάδια συζήτησης, αλλά για επίστευση της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Σκοπός των κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 43 του περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα σχετικά με την εγγραφή ή τον διορισμό προσώπου στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η παροχή δυνατότητας στην προβλεπόμενη σε αυτούς επιτροπή που καθιερύεται για σκοπούς ψυχομετρικών εξετάσεων να αναθέτει την όλη ευθύνη διεξαγωγής σε άλλο κατάλληλο προς τούτο

πρόσωπο.

2. Η διασαφήνιση ότι οι ψυχομετρικές εξετάσεις πρέπει να διενεργούνται έπειτα από γραπτή εξέταση των υποψηφίων, η δε επιτυχία τους σε αυτές αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις υπόλοιπες εξετάσεις στις οποίες, σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανονισμούς, πρέπει να υποβληθούν για πρόσληψή τους στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.
3. Η παροχή δυνατότητας στο Συμβούλιο Προσλήψεων να καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας των εξετάσεων στις οποίες απαιτείται να παρακαθίσουν οι επιτυχόντες στη γραπτή εξέταση και στις ψυχομετρικές εξετάσεις για πρόσληψή τους στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.
4. Η εξαίρεση από την υποχρέωση εκ νέου υποβολής σε ιατρικές εξετάσεις υποψηφίων οι οποίοι είχαν υποβληθεί με επιτυχία σε τέτοιες εξετάσεις κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας πρόσληψης στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.
5. Η διασαφήνιση ότι η κατοχή των προσόντων για διορισμό στην Πυροσβεστική Υπηρεσία σε σχέση με το ύψος και τον δείκτη μάζας σώματος διαπιστώνονται έπειτα από εξέταση που διενεργείται από την αρμόδια επιτροπή.
6. Η παροχή της δυνατότητας σε υποψηφίους για διορισμό στην Πυροσβεστική Υπηρεσία να επαναλάβουν μόνο μία φορά την αθλητική δοκιμασία του δρόμου αντοχής, σε περίπτωση αποτυχίας κατά την πρώτη δοκιμασία, σε ημερομηνία που καθορίζεται μεταξύ της όγδοης (8^{ης}) και της δέκατης τέταρτης (14^{ης}) ημέρας που ακολουθεί την ημερομηνία πραγματοποίησης της πρώτης δοκιμασίας.
7. Ο καθορισμός διετούς διάρκειας ισχύος των γραπτών εξετάσεων για πρόσληψη στην Πυροσβεστική Υπηρεσία, σε περίπτωση επιτυχίας σε αυτές, ώστε οι υποψήφιοι να δύνανται να διεκδικούν πρόσληψη στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και σε άλλες θέσεις που θα προκηρυχθούν τα αμέσως επόμενα δύο χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της γραπτής εξέτασής τους, χωρίς να υποχρεούνται να επιτύχουν εκ νέου στη γραπτή εξέταση που θα διεξαχθεί στο πλαίσιο των νέων διαδικασιών πρόσληψης και χωρίς να στερούνται του εν λόγω δικαιώματος, σε περίπτωση που έχουν υπερβεί στο διάστημα αυτό το τριακοστό πέμπτο (35^ο) έτος της ηλικίας τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επέρχεται πλήρης ταύτιση των περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών με τους αντίστοιχους περί Αστυνομίας (Γενικούς) Κανονισμούς, οι οποίοι τροποποιήθηκαν ως αποτέλεσμα της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου στην προσφυγή Χαραλάμπους κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (Συνεκδ. Υποθέσεις αρ. 749/2020, 750/2020 και 795/2020), ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2021, με την οποία ακυρώθηκε ο διορισμός εβδομήντα πέντε (75) νέων μελών στην Αστυνομία Κύπρου και είκοσι πέντε (25) νέων μελών στην Πυροσβεστική Υπηρεσία, που πραγματοποιήθηκε στις 3 Αυγούστου 2020.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και του μέλους της βουλευτή του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, την έγκριση των κανονισμών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Τριάντα δύο υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Και τώρα πάμε στα θέματα με τους αριθμούς 80, 81 και 82, τα οποία έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022», «Οι περί Πυροσβεστικής

Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 80 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των αστυνομικών που κατέχουν τον βαθμό του αστυφύλακα από την Κλίμακα Α3-Α5-Α7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) στην Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i) (συνδυασμένες κλίμακες) με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 81 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου από την Κλίμακα Α3-Α5-Α7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) στην Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i) (συνδυασμένες κλίμακες) με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 82 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των ειδικών αστυνομικών από την Κλίμακα Α1-Α3-Α5(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) και Α1-Α2-Α5(ii) (συνδυασμένες κλίμακες), ανάλογα με την περίπτωση, στην Κλίμακα Α2-Α5-Α7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Άριστος Δαμιανού	Σωτήρης Ιωάννου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Κωστής Ευσταθίου
Γιώργος Κουκουμάς	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2022. Στην εν λόγω συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου (ΣΑΚ), του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου, του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ), του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος-ΙΣΟΤΗΤΑ και του Συνδέσμου Πυροσβεστών Κύπρου (ΣΥΠΥΚ).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση των κανονισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των κανονισμών ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για επίστευση της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυχθεί.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 1 κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 13 και 17 του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των αστυνομικών, δηλαδή των μελών της Αστυνομίας Κύπρου που κατέχουν τον βαθμό του αστυφύλακα, από την Κλίμακα Α3-Α5-Α7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) στην Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i) (συνδυασμένες κλίμακες), με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 2 κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 43 του περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου από την Κλίμακα Α3-Α5-Α7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) στην Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i) (συνδυασμένες κλίμακες), με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Σκοπός των υπ' αριθμόν 3 κανονισμών είναι η τροποποίηση των περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 13 και του εδαφίου (2) του άρθρου 39 του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να αναβαθμιστεί η μισθοδοτική κλίμακα των ειδικών αστυνομικών από την Κλίμακα Α1-Α3-Α5(ii) (συνδυασμένες κλίμακες) και Α1-Α2-Α5(ii) (συνδυασμένες κλίμακες),

ανάλογα με την περίπτωση, στην Κλίμακα A2-A5-A7(ii) (συνδυασμένες κλίμακες), με ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων την 1^η Ιανουαρίου 2023.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Αναβάθμιση των υφιστάμενων μισθοδοτικών κλιμάκων των αστυνομικών, των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και των ειδικών αστυνομικών και συνακόλουθες ρυθμίσεις.
2. Τροποποίηση της διαδικασίας παραχώρησης ετήσιας προσαύξησης στους αστυνομικούς, στα μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και στους ειδικούς αστυνομικούς, ώστε αυτή να παραχωρείται στα εν λόγω πρόσωπα, εκτός εάν οι υπηρεσίες ή/και η διαγωγή τους δεν υπήρξαν ικανοποιητικές, αντί της προβλεπόμενης στους υπό τροποποίηση κανονισμούς διαδικασίας, η οποία καθορίζει ότι πρέπει να πιστοποιηθεί ότι οι υπηρεσίες και/ή η διαγωγή τους υπήρξαν ικανοποιητικές πριν από την παραχώρηση της ετήσιας προσαύξησης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε η απουσία πρόνοιες στους προτεινόμενους κανονισμούς για αναγνώριση της προϋπηρεσίας προσώπων που είχαν διοριστεί ως ειδικοί αστυφύλακες και στη συνέχεια εξασφάλισαν διορισμό στη θέση του αστυφύλακα, για σκοπούς μισθοδοτικής ανέλιξής τους, λόγω της άνισης μεταχείρισής τους συγκριτικά με τους ειδικούς αστυφύλακες που διορίστηκαν την ίδια περίοδο με τα εν λόγω πρόσωπα και πρόκειται να ανελιχθούν μισθολογικά σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Τοποθετούμενος επί της πιο πάνω επισήμανσης ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως πληροφόρησε την επιτροπή ότι το εν λόγω ζήτημα απασχολεί το υπουργείο, ωστόσο δεν μπορεί επί του παρόντος να τοποθετηθεί, καθότι το θέμα χρήζει περαιτέρω διαβούλευσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, ο ίδιος εκπρόσωπος δεσμεύτηκε όπως το ζήτημα τύχει περαιτέρω εξέτασης από τα καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία σε μεταγενέστερο στάδιο, ώστε να εξευρεθεί λύση για το πιο πάνω θέμα.

Πρόσθετα, την επιτροπή απασχόλησαν οι πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών που προβλέπουν ότι:

1. μετά από τη συμπλήρωση ενός έτους συνεχούς υπηρεσίας από την πρόσληψη των αστυνομικών, των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και των ειδικών αστυνομικών, θα τους παραχωρείται ετήσια προσαύξηση, εκτός αν ο οικείος προϊστάμενος με αιτιολογημένη έκθεσή του ενημερώνει ότι οι υπηρεσίες ή/και η διαγωγή τους δεν ήταν ικανοποιητικές, και
2. οι αστυνομικοί, τα μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και οι ειδικοί αστυνομικοί ανελίσσονται στις αντίστοιχες προτεινόμενες μισθοδοτικές κλίμακες, εφόσον κατά τα αμέσως δύο προηγούμενα έτη δεν καταδικάστηκαν για πειθαρχικό αδίκημα ή/και δεν αξιολογήθηκαν ως «κατώτερος του μετρίου».

Ειδικότερα, η επιτροπή επισήμανε ότι με τις ως άνω αναφερόμενες πρόνοιες παρέχεται η δυνατότητα στέρησης της προσαύξησης και της μισθοδοτικής ανέλιξης των αστυνομικών, των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και των ειδικών αστυνομικών στη βάση υποκειμενικών προσεγγίσεων του άμεσα προϊσταμένου αυτών, αναφέροντας παράλληλα ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τα εν λόγω πρόσωπα έχουν περισσότερες τιμωρητικές επιπτώσεις για το ίδιο πειθαρχικό αδίκημα.

Σημειώνεται ότι τις πιο πάνω παρατηρήσεις της επιτροπής εξέφρασαν και οι εκπρόσωποι του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ) και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος-ΙΣΟΤΗΤΑ.

Ως εκ τούτου, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφάσισε όπως τροποποιήσει τις πρόνοιες των πιο πάνω κανονισμών, ώστε:

1. μετά από τη συμπλήρωση ενός έτους συνεχούς υπηρεσίας από την πρόσληψη των αστυνομικών, των μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και των ειδικών αστυνομικών, να τους παραχωρείται ετήσια προσαύξηση, έπειτα από την πιστοποίηση του οικείου προϊσταμένου τους ότι οι υπηρεσίες και η διαγωγή αυτών υπήρξαν ικανοποιητικές, και
2. οι αστυνομικοί, τα μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και οι ειδικοί αστυνομικοί να ανελίσσονται στις αντίστοιχες προτεινόμενες μισθοδοτικές κλίμακες, νοουμένου ότι κατά τα αμέσως δύο προηγούμενα έτη δεν καταδικάστηκαν για πειθαρχικό αδίκημα και δεν αξιολογήθηκαν ως «κατώτερος του μετρίου», και των δύο προϋποθέσεων ισχυουσών σωρευτικά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής του

Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022.
2. Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022.
3. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εννά μιλήσει ο κ. Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έγινε η συζήτηση και στη Σύσκεψη των Αρχηγών. Αυτό το οποίο λέμε και το οποίο δεν έχει ξεκαθαρίσει και είναι αμφισβητούμενο, θεωρώ ότι υπάρχει και μια διαφορετική τοποθέτηση ανάμεσα στα μέλη της επιτροπής και στις υπηρεσίες της Βουλής... Και αυτό το πράγμα πρέπει να ξεκαθαρίσει. Γι' αυτό είμαι υποχρεωμένος να το θέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Να υπάρχει εξαίρεση από την αναστολή της μισθολογικής αύξησης και της προαγωγής σε όσους η πειθαρχική ποινή είναι παρατήρηση, επίπληξη και αυστηρή επίπληξη. Να ισχύει μόνο για όσους η ποινή η πειθαρχική είναι μεγαλύτερη απ' αυτές τις τρεις, γιατί θεωρούμε ότι αυτό είναι αδικία γι' αυτούς τους ανθρώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η προφορική τροπολογία σας.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, η προφορική τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Ψηφίστε για την τροπολογία.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Όχι, όχι, τοποθέτηση για την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Τοποθέτηση, αν έχετε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχει προηγηθεί μια διαβούλευση για τον προβληματισμό του κ. Σιζόπουλου. Ομόφωνα, η επιτροπή Νομικών, όταν είδε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης είχε φέρει πειθαρχικές ρυθμίσεις διασυνδεδεμένες με τη μισθολογική αναβάθμιση, προ του κινδύνου να μην προχωρήσει η μισθολογική αναβάθμιση, την οποία όλοι θέλουμε, είπαμε ότι οποιεσδήποτε ρυθμίσεις αφορούν πειθαρχικά ζητήματα παγώνουν. Θα παραμείνει ως έχει το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Αυτό αποτύπωσαν στα κείμενα οι υπηρεσίες της Βουλής, δηλαδή επανέλαβαν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο μαζί με τις αναβαθμίσεις.

Επομένως, οποιαδήποτε παρέμβαση σήμερα διαφοροποίησης αυτού που συμφωνήσαμε ενέχει τον κίνδυνο αναπομπής. Εμείς σε καμία περίπτωση δε θέλουμε να διασαλευτεί η ισορροπία που βρέθηκε. Συμφωνούν και οι συνεχνίτες των επηρεαζομένων, συμφωνεί και το υπουργείο, συμφωνήσαμε τουλάχιστον και σε επίπεδο επιτροπής Νομικών ότι θα παραμείνουν ως έχουν τα πράγματα. Δεν είναι διαφωνία με τον κ. Σιζόπουλο· είναι ένσταση στο να ανοίξουμε ένα ζήτημα που συμφωνήθηκε ότι το παγώνουμε μέχρι τον Μάρτιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

Πρώτα απ' όλα, οι ενστάσεις... και η πρόταση που κάμνει ο κ. Σιζόπουλος εν' λογική, εν' σωστή, αλλά επιβεβαιώνω τα όσα έχει πει ο συνάδελφος Άριστος Δαμιανού. Έχουμε συμφωνήσει και έχουν εξαιρεθεί από το νομοσχέδιο τα όσα αναφέρονται στα πειθαρχικά και αυτά θα επανέλθουν αργότερα μετά τις εκλογές.

Ως εκ τούτου, θα είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μαρίνο, εννά την αποσύρεις ή να τη βάλω σε ψηφοφορία;

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, εγώ την αποσύρω, απλώς είχα την υποχρέωση, γιατί οι υπηρεσίες της Βουλής είχαν άλλη άποψη. Από εκεί και πέρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Ψηφίστε για τους υπ' αριθμόν 80 κανονισμούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Σαράντα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με σαράντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των υπ' αριθμόν 81 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Σαράντα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με σαράντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των υπ' αριθμόν 82 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Σαράντα υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με σαράντα ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 83 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα - Θέση Τεχνικού Χημείου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Τεχνικού Χημείου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού [Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i)] στον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, η οποία περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του ΚΟΣΑΠΜ για το έτος 2022 έναντι κατάργησης της αντίστοιχης θέσης Χημικού [(Κλίμακα Α8-Α10)].

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα - Θέση Τεχνικού Χημείου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος	Γιώργος Κουκουμάς
Φωτεινή Τσιρίδου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2022.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 7 και 34 του περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Τεχνικού Χημείου, η οποία καθορίζεται ως θέση πρώτου διορισμού [Κλίμακα Α5-Α7-Α8(i)] στον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (ΚΟΣΑΠΜ) και η οποία περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του ΚΟΣΑΠΜ για το έτος 2022 έναντι κατάργησης της αντίστοιχης θέσης Χημικού (Κλίμακα Α8-Α10).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η θέσπιση του σχεδίου υπηρεσίας για την εν λόγω θέση κρίθηκε σκόπιμη, καθότι η κατάργηση της θέσης Χημικού και η θέσπιση της νέας θέσης Τεχνικού Χημείου θα μειώσει το κόστος του μισθολογίου του ΚΟΣΑΠΜ, αφού βρίσκεται σε χαμηλότερη μισθοδοτική κλίμακα.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το Τμήμα Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του οποίου ζητήθηκαν οι απόψεις επί του περιεχομένου των προτεινόμενων κανονισμών, διαβίβασε στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας τη σύμφωνη γνώμη του, υποβάλλοντας παράλληλα και ορισμένες βελτιωτικές εισηγήσεις οι οποίες υιοθετήθηκαν. Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας καταρτίστηκε κατά το πρότυπο των εν ισχύ σχεδίων υπηρεσίας άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, καθώς και σχεδίων υπηρεσίας της δημόσιας υπηρεσίας.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2022, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ουδείς, ουδεμία.

Να ψηφίσουμε για τους κανονισμούς, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Να ψηφίσουμε τζιαι να ισχύει για όλα τα σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τους υπ' αριθμόν 83 κανονισμούς. Εψηφίσατε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Τριάντα έξι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Άρα, με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Περίμενε, κύριε, μεν... Έχουν κάποια διαδικασία, πρέπει να τα περάσουμε ένα ένα εδώ. Έχει η Βουλή... Δαμαί μου υπέδειξε... Άστε να κάνουμε τη δουλειά μας! Μην αναμειγνύεστε!

Το υπ' αριθμόν 84 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός, κύριε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α10⁽⁰⁾] στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε, με βάση σχετική εγκύκλιο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, να εκσυγχρονιστεί και να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα και παρερμηνείες κατά την εφαρμογή του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2022.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α10⁽⁰⁾] στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε με βάση σχετική εγκύκλιο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, να εκσυγχρονιστεί και να αποφευχθούν τυχόν προβλήματα και παρερμηνείες κατά την εφαρμογή του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού είχε καθορισθεί αρχικά ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ωστόσο έπειτα από επιστημονικές του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, διαπιστώθηκε ότι οι πρόνοιές του ήταν αντισυνταγματικές και δημιουργούσαν ανισότητες μεταξύ των υποψηφίων, αφού στην περίπτωση πρώτου διορισμού παρείχαν πλεονέκτημα σε δημόσιους υπαλλήλους ή και σε υποψηφίους που είχαν προϋπηρεσία στη δημόσια υπηρεσία, έναντι υποψηφίων που προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα.

Ως εκ τούτου, στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας η υπό αναφορά θέση μετατράπηκε από θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής σε θέση προαγωγής και παράλληλα απαλείφθηκαν οι προβληματικές πρόνοιες του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας. Περαιτέρω, επανεξετάστηκαν και αναθεωρήθηκαν ανάλογα τα απαιτούμενα προσόντα, τα καθήκοντα και οι ευθύνες για την εν λόγω θέση.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε από την αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της

Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2022, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των εν λόγω κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ομιλητές, ομιλήτριες δεν υπάρχουν.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαράντα ένας παρόντες. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βάλ' τα όλα μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λεωνίδου, σε παρακαλώ! Αν μου ξαναπείτε ακόμα μια κουβέντα, θα σας κάμω διάλειμμα!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Σας παρακαλώ, κύριοι. Κύριοι, σας παρακαλώ!

Ο καθένας έχει μια άποψη δαμέσα!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, έχετε δίκαιο.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε το δικαίωμα να μιλούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το έχετε το...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλούνται οι υπηρεσίες να ετοιμάσουν ακόμα εκατό θέματα, διότι, με τον τρόπο που βρήκαν οι κύριοι, ως πόψε μπορεί να περάσουν αλλό διακόσια!

Και με την ευκαιρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία αυτή θέλω να πω το εξής για τις υπηρεσίες: Τούτα όλα τα νομοθετήματα, για να έρθουν εδώ, μέχρι αργά ψες, μεταμεσονύκτιες ώρες, περίμενα να μου στείλουν το κείμενο, για να δω τι θα κάνουμε σήμερα, επειδή θα προήδρευα. Πίσω από τούτη τη

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

νομοθεσία όλη υπάρχει μια αθέατη πλευρά, που είναι οι υπηρεσιακοί, οι οποίοι ανάλωσαν ώρες ως τα μεσάνυχτα και επί μέρες, για να είναι έτοιμο αυτό το υλικό, να έχουμε αυτή την ευκολία σήμερα όλοι εμείς, και γι' αυτό οφείλουμε ευχαριστίες και προς τη διεύθυνση και προς όλα τα στελέχη της Βουλής, που εργάζονται από την αθέατη πλευρά του λόφου, για να έχουμε εμείς όλο το υλικό έτοιμο εδώ να ψηφίσουμε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Και στους δύο γραμματείς ασφαλώς, οι οποίοι υποφέρουν από σας κάθε μέρα που οχλαγωγείτε από κάτω.

(Αστειευόμενος)

Η πιο ευχάριστη έκπληξη ήταν οι εξήντα παρουσίες του κ. Πασιουρτίδη στο ΡΙΚ.

Έχουμε και έναν αστέρα, κύριε Πασιουρτίδη!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΣΙΟΥΡΤΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ που κρατάτε στατιστικά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι, ήταν καλό το στατιστικό τούτο.

Λοιπόν, προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 85 θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση κανονισμών για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την πρόσληψη, προαγωγή και υπηρεσία των υπαλλήλων της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Σάβια Ορφανίδου

Χρίστος Χριστόφιας

Χαράλαμπος Πάζαρος

Χρύσανθος Σαββίδης

Νίκος Κέττηρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10, 17 και 24 Νοεμβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), του Γραφείου Επιτρόπου Εποπτείας ΓΕΣΥ, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εξέτασης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χρίστου και Μιχάλης Γιακουμή.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 16 και 37 του περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμου, είναι η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την πρόσληψη, προαγωγή και υπηρεσία των υπαλλήλων της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας.

Ειδικότερα, στους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι κατηγορίες θέσεων της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας, η διαδικασία πλήρωσης των κενών θέσεων, καθώς και οι γενικές προϋποθέσεις διορισμού προσώπων σε αυτές.
2. Ρυθμίσεις αναφορικά με τον καταρτισμό των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις της Αρχής, καθώς και τις μεταθέσεις, παραιτήσεις και αφυπηρετήσεις των υπαλλήλων.
3. Τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων της Αρχής.
4. Τα πειθαρχικά παραπτώματα και οι πειθαρχικές ποινές και διαδικασίες αναφορικά με τα εν λόγω παραπτώματα.

Ο εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας, εκπροσωπώντας ταυτόχρονα και το Υπουργείο Υγείας, ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, σημειώνοντας ότι απαιτείται η στελέχωση της Αρχής με μόνιμο προσωπικό το συντομότερο δυνατό, ώστε να καταστεί εφικτή η απρόσκοπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει των διατάξεων του περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμου και κυρίως η ολοκλήρωση των διαδικασιών δημιουργίας ηλεκτρονικού φακέλου υγείας για κάθε πολίτη.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών διαπιστώθηκε ότι πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή δεν προηγήθηκε διαβούλευση του Υπουργείου Υγείας με τους εμπλεκόμενους φορείς, δε ζητήθηκαν οι απόψεις του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και οι κανονισμοί δεν έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, αφού ενημερώθηκε για τις πρόνοιες των κανονισμών στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, απέστειλε εισηγήσεις για βελτίωση του κειμένου τους προς το Υπουργείο Υγείας, τις οποίες το εν λόγω υπουργείο υιοθέτησε και κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο στην επιτροπή.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησε με τις προτεινόμενες εισηγήσεις του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ, παρ' όλο που δε διαφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους για τη μη διενέργεια διαβούλευσης του Υπουργείου Υγείας με τους εμπλεκόμενους φορείς πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή. Περαιτέρω, οι εκπρόσωποι των εν λόγω συντεχνιών απέστειλαν στην επιτροπή υπομνήματα στα οποία περιλαμβάνονται εισηγήσεις για τροποποίηση επιμέρους προνοιών των κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι της Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας ανέφεραν ότι οι εισηγήσεις για τροποποίηση των υπό συζήτηση κανονισμών που υποβλήθηκαν από τους εκπροσώπους των συντεχνιών είναι σε μεγάλο βαθμό όμοιες με τις εισηγήσεις του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες έγιναν αποδεκτές στο σύνολό τους από το Υπουργείο Υγείας.

Στο στάδιο της εξέτασης των κανονισμών, μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετες διευκρινίσεις αναφορικά με επιμέρους πρόνοιές τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες των κανονισμών και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω τοποθετήσεις, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, κύριοι.

Με πόσες ψήφους εγκρίνονται οι κανονισμοί τούτοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δικαιολόγηση ψήφου για τους υπ' αριθμόν 85 κανονισμούς, ναι.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Καταψηφίστηκαν οι κανονισμοί λόγω του φαινομένου, του παγκόσμιου φαινομένου που έχει η Κυπριακή Δημοκρατία να απαιτεί την κατοχή της γλώσσας του τόπου της στο ίδιο επίπεδο με ξένες γλώσσες, γι' αυτό, για τους ίδιους ακριβώς λόγους, θα καταψηφιστούν και οι 86, 87, 88 και 89.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, σημειώνεται η θέση του συνάδελφου του Κώστα Ευσταθίου και για τους επόμενους.

Τα υπ' αριθμόν 86 και 87 θέματα έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λογιστή ΕΑΗΥ, Φαρμακοποίου ΕΑΗΥ, Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022».

Διάβασε τους σκοπούς, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 86 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας [Κλίμακα Α15⁽⁶⁾] στην Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας (ΕΑΗΥ).

Σκοπός του υπ' αριθμόν 87 θέματος είναι ο καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλίμακα Α13⁽⁶⁾], Λειτουργού ΕΑΗΥ (Κλ. Α8-10-11), Λογιστή ΕΑΗΥ (Κλ. Α9-11-12), Φαρμακοποίου ΕΑΗΥ (Κλ. Α9-11-12), Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλ. Α8-9⁽⁶⁾] και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλ. Α2-5-7⁽⁶⁾] στην ΕΑΗΥ.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λογιστή ΕΑΗΥ, Φαρμακοποίου ΕΑΗΥ, Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Κουκουμάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2022.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 4 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή Εθνικής Αρχής Ηλεκτρονικής Υγείας [Κλίμακα Α15⁽⁶⁾] στην Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας (ΕΑΗΥ).

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 16 και 37 του περί Ηλεκτρονικής Υγείας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Ανώτερου Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλίμακα Α13⁽⁶⁾], Λειτουργού ΕΑΗΥ (Κλ. Α8-10-11), Λογιστή ΕΑΗΥ (Κλ. Α9-11-12), Φαρμακοποίου ΕΑΗΥ (Κλ. Α9-11-12), Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλ. Α8-9⁽⁶⁾] και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ [Κλ. Α2-5-7⁽⁶⁾] στην ΕΑΗΥ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, η θέσπιση των πιο πάνω σχεδίων υπηρεσίας αποσκοπεί στη δημιουργία δομής, στη στελέχωση και στην ομαλή λειτουργία της ΕΑΗΥ. Σημειώνεται ότι οι θέσεις που αφορούν τα υπό συζήτηση σχέδια υπηρεσίας περιλήφθηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό για το έτος 2022. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, για να καταστεί δυνατή η προώθηση των υπό συζήτηση σχεδίων υπηρεσίας, πρέπει πρώτα να εγκριθούν οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί, στους οποίους καθορίζεται η διαδικασία θέσπισης και έγκρισης σχεδίων υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω

κανονισμοί, οι οποίοι εξετάστηκαν ήδη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, προωθούνται παράλληλα προς έγκριση από την ολομέλεια της Βουλής.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2022. Στις συνεδρίες κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών (ΤΔΔΠ).

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι ενημέρωσαν την υποεπιτροπή ότι δεν προηγήθηκε οποιαδήποτε διαβούλευση μεταξύ του Υπουργείου Υγείας και του ΤΔΔΠ πριν από την κατάθεση των υπό συζήτηση κανονισμών στη Βουλή, γι' αυτό και το τμήμα απέστειλε γραπτώς στο Υπουργείο Υγείας τα σχόλιά του για τροποποίηση επιμέρους προνοιών των υπό συζήτηση σχεδίων υπηρεσίας.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε η επιτροπή, και ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) απέστειλε στο Υπουργείο Υγείας και στη Βουλή τις εισηγήσεις του επί των προνοιών των πιο πάνω σχεδίων υπηρεσίας λόγω της πείρας του στην εφαρμογή και διαχείριση δεδομένων υγείας σε σύστημα πληροφορικής.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Υγείας, αφού έλαβε υπόψη τις πιο πάνω εισηγήσεις και παρατηρήσεις τόσο του ΤΔΔΠ όσο και του ΟΑΥ, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα των υπό συζήτηση κανονισμών, τα οποία εξετάστηκαν σε πρώτο στάδιο από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας. Ακολούθως η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές δεν έχουμε.

Ψηφίστε για τους υπ' αριθμόν 86 κανονισμούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τούτη τη θέση.

Ψηφίστε να δούμε πόσοι ψηφίζετε υπέρ.

Και το νούμερο είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα τρεις, εναντίον τέσσερις και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς υπ' αριθμόν 87, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και το νούμερο είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα τρεις, εναντίον τέσσερις και δύο αποχές.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χρύσης Παντελίδης (ΔΗΚΟ), ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 88 θέμα πιτλοφορείται «Οι περί Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας - Θέσεις Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή - Πρώτου Λειτουργού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, ώστε αυτή να μετονομασθεί σε θέση Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, και καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας έναντι κατάργησης της θέσης Λειτουργού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, με σκοπό τον εξορθολογισμό της οργανωτικής δομής της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας - Θέσεις Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Κουκουμάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2022.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 45 του περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμου, είναι η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή - Πρώτου Λειτουργού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, ώστε αυτή να μετονομασθεί σε θέση Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, καθώς και η θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας έναντι κατάργησης της θέσης Λειτουργού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, με σκοπό τον εξορθολογισμό της οργανωτικής δομής της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (ΑΨΑ).

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή - Πρώτου Λειτουργού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας [Κλίμακα A14⁽ⁱⁱ⁾], ώστε αυτή να μετονομασθεί σε θέση Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας [Κλίμακα A14(ii)] και να συνάδει με τις διατάξεις του προϋπολογισμού της ΑΨΑ για το έτος 2022. Ειδικότερα, η εν λόγω θέση καθορίστηκε ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ώστε να συνάδει με τη γενική πολιτική που εφαρμόζεται σε σχέδια υπηρεσίας για θέσεις του ίδιου επιπέδου και περιεχομένου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Περαιτέρω, διαμορφώθηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες της θέσης, ώστε να ανταποκρίνονται στα δεδομένα τη νέας δομής της ΑΨΑ και συγκεκριμένα απαλείφθηκε από τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα το πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος στη Νομική, δεδομένου ότι δε θεωρείται σχετικό με τη θέση, καθώς και το πλεονέκτημα της πενταετούς πείρας πέραν της δεκαετούς απαιτούμενης, σύμφωνα με τη νέα πολιτική που ακολουθείται στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας. Επιπροσθέτως, το απαιτούμενο προσόν της ιδιότητας του μέλους του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) περιλήφθηκε στα

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χρύσης Παντελίδης (ΔΗΚΟ), ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.
Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

απαιτούμενα προσόντα αντί σε σημείωση, εφόσον πλέον στα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα περιλαμβάνονται μόνο κλάδοι μηχανικής.

2. Θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας [Κλίμακα Α13⁽⁶⁾] και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας (Κλίμακα Α9-Α11-Α12), στα οποία περιλήφθηκαν τα συνήθη καθήκοντα και προσόντα που αντιστοιχούν σε θέσεις αυτού του επιπέδου και περιεχομένου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ήτοι πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν και εγγραφή στο ΕΤΕΚ. Περαιτέρω, στο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας περιλήφθηκε ως απαιτούμενο προσόν η οκταετής πείρα σε υπεύθυνη θέση σε θέματα τηλεπικοινωνιών ή/και ηλεκτρονικής μηχανικής ή/και μηχανικής της πληροφορικής ή/και πληροφορικής ή/και κυβερνοασφάλειας.

Σημειώνεται ότι όλα τα σχέδια υπηρεσίας έτυχαν επεξεργασίας από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών με βάση τις γενικές αρχές καταρτισμού σχεδίων υπηρεσίας και έγιναν αποδεκτά τόσο από τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ο οποίος έχει την εξουσία να καταρτίζει και να υποβάλλει διά του Υπουργού Οικονομικών κανονισμούς στο Υπουργικό Συμβούλιο προς έγκριση, όσο και από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις του προσωπικού της ΑΨΑ.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2022, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών. Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές δεν έχουμε.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα πέντε, εναντίον τέσσερις και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, τέσσερις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 89 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών, Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών, Λειτουργού Εσωτερικών Α', Λειτουργού Εσωτερικών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καταρτισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών [Κλίμακα Α15⁽⁶⁾], Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών [Κλίμακα Α13⁽⁶⁾], Λειτουργού Εσωτερικών Α' [Κλίμακα Α11⁽⁶⁾] και Λειτουργού Εσωτερικών (Κλίμακα Α8-Α10-Α11) στο Υπουργείο Εσωτερικών, ώστε να δημιουργηθεί νέα ενιαία οργανική

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χρύσης Παντελίδης (ΔΗΚΟ), ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: Παύλος Μυλωνάς (ΔΗΚΟ), ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα.

δομή στο Υπουργείο Εσωτερικών για τη διασφάλιση της ομαλής και απρόσκοπτης λειτουργίας της διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, των Υπηρεσιών Ασύλου, Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών και των επαρχιακών διοικήσεων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών, Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών, Λειτουργού Εσωτερικών Α΄ και Λειτουργού Εσωτερικών (Σχέδια Υπηρεσίας)

Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Φωτεινή Τσιρίδου, αναπλ. πρόεδρος	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Γεωργίου	Σωτήρης Ιωάννου
Άριστος Δαμιανού	Κωστής Ευσταθίου
Ανδρέας Πασιουρτίδης	Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Γιώργος Κουκουμάς	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2022.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών [Κλίμακα Α15⁽ⁱ⁾], Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών [Κλίμακα Α13⁽ⁱⁱ⁾], Λειτουργού Εσωτερικών Α΄ [Κλίμακα Α11⁽ⁱⁱⁱ⁾] και Λειτουργού Εσωτερικών (Κλίμακα Α8-Α10-Α11) στο Υπουργείο Εσωτερικών, ώστε να δημιουργηθεί νέα ενιαία οργανική δομή στο Υπουργείο Εσωτερικών για τη διασφάλιση της ομαλής και απρόσκοπτης λειτουργίας τόσο της διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και των Υπηρεσιών Ασύλου, Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, καθώς και των επαρχιακών διοικήσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Εσωτερικών, η δημιουργία της εν λόγω νέας δομής για τις πιο πάνω επιστημονικές θέσεις κρίθηκε αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων του Υπουργείου Εσωτερικών από το ίδιο το υπουργείο και να μπορεί να αξιοποιεί ή να μετακινεί το προσωπικό του εντός του υπουργείου, ικανοποιώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες κατά τον πιο ορθολογικό τρόπο. Ως εκ τούτου, με τη νέα δομή θα παρέχεται η αναγκαία ευελιξία για ενίσχυση των υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, με τη δυνατότητα άμεσης κάλυψης των επείγουσών αναγκών εκεί και όπου απαιτείται και με την καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού του, σύμφωνα με την εμπειρία και την κατάρτισή του.

Σημειώνεται ότι τα εν λόγω σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στην αρμόδια για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2022, στην οποία κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Στο στάδιο της συζήτησης στην υποεπιτροπή εκφράστηκε η διαφωνία μέλους της για τη συμπερίληψη στις πρόνοιες των απαιτούμενων προσόντων για τις θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών, Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών και Λειτουργού Εσωτερικών Α΄ της απαίτησης για πολύ καλή γνώση των πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων της Κύπρου, πέραν της πολύ καλής γνώσης της δημόσιας διοίκησης και των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα, θεωρήθηκε ότι η πιο πάνω πρόνοια θα καταστεί περιοριστική όσον αφορά στη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων και θα οδηγήσει σε επιλογή συγκεκριμένων υποψηφίων, γι' αυτό το εν λόγω μέλος εισηγήθηκε την απόρριψή της από το κείμενο των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι με την πιο πάνω εισήγηση συμφώνησε ο πρόεδρος της υποεπιτροπής, ενώ η εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών δεν έφερε ένσταση.

Ακολούθως, η υποεπιτροπή εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος στη βάση της πιο πάνω εισήγησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η αναπληρώτρια πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Έχουμε ομιλητές για τούτο επί θέματος αρχής;

Ουδείς, ουδεμία.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, παρακαλώ.

Και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ τριάντα πέντε, εναντίον πέντε, καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, πέντε ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 90 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Σάβια Ορφανίδου

Χρίστος Χριστόφιας

Χαράλαμπος Πάζαρος

Χρύσανθος Σαββίδης

Νίκος Κέττηρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρίστος Χρίστου.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €3.000.000 και έσοδα ύψους €2.750.000, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€2.500.000), καθώς και από άλλες πηγές (€250.000).

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.
Εναντίον: ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2023 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€899.429).
2. Συνεισφορά ΓΕΣΥ (€23.101).
3. Ταμείο προνοίας υπαλλήλων (€36.248).
4. Οδοιπορικά (€3.500).
5. Ενοίκια (€68.000).
6. Διαφημίσεις, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα (Τομέας Επικοινωνίας) (€35.000).
7. Αντιμισθίες προέδρου και μελών συμβουλίου/επιστημονικής επιτροπής και έξοδα παραστάσεως προέδρου (€14.000).
8. Καθαριότητα γραφείου (€13.000).
9. Σχεδιασμός, μετάφραση και εκτύπωση εντύπων (€12.000).
10. Συντήρηση και λειτουργία μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού (€12.000).
11. Συνέδρια, σεμινάρια στην Κύπρο (€40.000).
12. Ναύλα και άλλα έξοδα για συνέδρια, αποστολές και άδειες για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό (€50.000).
13. Διεξαγωγή ερευνών (€130.000).
14. Αγορά υπηρεσιών (€45.000).
15. Οικονομική επιχορήγηση προγραμμάτων (€1.450.000).
16. Κοινωνική επανένταξη πρώην εξαρτημένων ατόμων (€60.000).
17. Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους (€79.745).

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος της Αρχής, αναφερόμενος στο έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός, επισήμανε την ανάγκη διασφάλισης της απρόσκοπτης χρηματοδότησης των υφιστάμενων προγραμμάτων και δράσεων προς όφελος των ουσιοεξαρτώμενων ατόμων και σημείωσε τις συνεχείς προσπάθειες που καταβάλλει η Αρχή για εξασφάλιση των πόρων για τα προγράμματα και τις δράσεις της από ευρωπαϊκά κονδύλια.

Η επιτροπή, στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού, ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση για επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού της Αρχής για το 2022.
2. Την Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028 και το βαθμό υλοποίησής της.
3. Τα προγράμματα πρόληψης και θεραπείας που βρίσκονται σε ισχύ.
4. Την επαναλειτουργία της δομής ΘΕΜΕΑ.
5. Τα επίπεδα ουσιοεξάρτησης εντός του Τμήματος Φυλακών.
6. Την ενίσχυση της στελέχωσης του προληπτικού προγράμματος που λειτουργεί στη Διεύθυνση Υγειονομικού της Εθνικής Φρουράς.
7. Τα φαινόμενα βίας και εκφοβισμού στα σχολεία και την ενδεχόμενη σύνδεσή τους με την ουσιοεξάρτηση.
8. Τη λειτουργία σε πιλοτική βάση ειδικών δικαστηρίων για ουσιοεξαρτώμενα άτομα (drug courts).

Περαιτέρω, την επιτροπή απασχόλησε το έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός της Αρχής ύψους δύο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (€2.500).

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, με τη σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών, ανέφερε ότι το έλλειμμα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός της Αρχής θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις του προϋπολογισμού της Αρχής, καθώς και από εξοικονομήσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας για το έτος 2023.

Σε σχέση με τα επιμέρους ερωτήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης ο εκπρόσωπος της Αρχής ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ποσοστό 36,6% των δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων έχουν ολοκληρωθεί, είκοσι εννέα (29) δράσεις βρίσκονται σε συνεχή πρόοδο και πενήντα δύο (52) δράσεις έχουν αρχίσει, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί. Ποσοστό 19% των δράσεων με ορίζοντα ολοκλήρωσης το 2024

δεν έχουν ακόμα αρχίσει.

2. Η ΘΕΜΕΑ είναι η μοναδική δομή απεξάρτησης από το αλκοόλ που λειτουργεί στη Δημοκρατία και τελεί υπό την ευθύνη των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Οι ανακαινισμένες εγκαταστάσεις της δομής αξιοποιήθηκαν προσωρινά για τις ανάγκες της πανδημίας του ιού SARS-CoV-2 και ως εκ τούτου η δομή συνεχίζει να λειτουργεί σε χώρο στον οποίο είχε μεταφερθεί προσωρινά για σκοπούς της ανακαίνισης. Η εν λόγω διευθέτηση κρίνεται ελλιπής τόσο από τους επαγγελματίες που στελεχώνουν τη δομή όσο και από την Αρχή, η οποία βρίσκεται σε συνεχή συζήτηση με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για επίλυση του προβλήματος.
3. Τα προγράμματα πρόληψης και θεραπείας έχουν ως εκ της φύσεώς τους προσωρινό χαρακτήρα, καθότι προσαρμόζονται στις εκάστοτε ανάγκες της κοινωνίας. Αξιολογούνται ανά τριετία και ανανεώνονται ή αντικαθίστανται με άλλα προγράμματα.
4. Η καταγραφή του φαινομένου ουσιοεξάρτησης στο Τμήμα Φυλακών βρίσκεται σε εξέλιξη και διενεργείται στο πλαίσιο ευρωπαϊκού προγράμματος. Τα προγράμματα ουσιοεξάρτησης που βρίσκονται σε ισχύ στο Τμήμα Φυλακών χρήζουν βελτίωσης, ωστόσο είναι σημαντική η διατήρησή τους σε ισχύ. Η Αρχή θεωρεί σημαντική τη δημιουργία θεραπευτικής κοινότητας εντός των φυλακών, για τη στελέχωση της οποίας απαιτείται η εξεύρεση πόρων.
5. Η Αρχή έχει προβεί σε διευθετήσεις, ώστε να διατεθούν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί για την εφαρμογή του προληπτικού προγράμματος που λειτουργεί στη Διεύθυνση Υγειονομικού της Εθνικής Φρουράς.
6. Τα φαινόμενα εκφοβισμού και βίας που παρατηρούνται στα σχολεία δεν έχει τεκμηριωθεί ότι οφείλονται στην ουσιοεξάρτηση, ωστόσο η εν λόγω ομάδα του πληθυσμού εμπίπτει στις ευάλωτες ομάδες στις οποίες στοχεύουν όλα τα προγράμματα της Αρχής. Η Αρχή συνεργάζεται για τα εν λόγω θέματα με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, έχουν προκηρυχθεί θέσεις εκπαιδευτικών ψυχολόγων, αλλά δεν έχει θεσμοθετηθεί η στελέχωση των σχολικών μονάδων με σχολικούς κοινωνικούς λειτουργούς.
7. Τα ειδικά δικαστήρια για ουσιοεξαρτώμενα άτομα (drug courts) αναμένεται να λειτουργήσουν το έτος 2024 και για τον σκοπό αυτό εκπαιδεύονται δικηγόροι και δικαστές.

Περαιτέρω, η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της Αρχής να την ενημερώσουν γραπτώς για επιμέρους θέματα τα οποία τέθηκαν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου ποσού ύψους €3.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 10.

Απαγόρευση προσλήψεων για την αντικατάσταση υπαλλήλων ή ωρομίσθιου προσωπικού που αποχωρούν από την υπηρεσία. Άρθρο 11.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίσετε για τα άρθρα 1 έως 13, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 91 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2023 Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Σάβια Ορφανίδου

Χρίστος Χριστόφιας

Χαράλαμπος Πάζαρος

Χρύσανθος Σαββίδης

Νίκος Κέττηρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η πρόεδρος του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΣΙΥΑ).

Ο προϋπολογισμός του Συμβουλίου της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για το έτος 2023 είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει δαπάνες ύψους €224.802 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€222.802) και από άλλες πηγές (€2.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΣΙΥΑ για το έτος 2023 αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία υπαλλήλων (€28.152).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€61.550).
3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες (€111.500).

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με τις πρόνοιες του προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΣΙΥΑ για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της στην ολομέλεια του σώματος για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής.

Πάμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Συμβουλίου της Ιατρικώς υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ποσού ύψους €224.802 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 8.

Αναστολή πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίσετε για τα άρθρα 1 έως 10, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Είναι νομοσχέδιο.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Λουκαΐδη)

Ψηφίστε για τα άρθρα, κύριε Λουκαΐδη, μη βιάζεσαι!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 10 εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση, για το σύνολο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 92 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022».

Να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος	Μαρίνα Νικολάου
Σάβια Ορφανίδου	Χρίστος Χριστόφιας
Χαράλαμπος Πάζαρος	Χρυσάνθος Σαββίδης
Νίκος Κέττηρος	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) και εκπρόσωποι του Γραφείου Επιτρόπου Εποπτείας Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ).

Ο προϋπολογισμός του ΟΑΥ για το έτος 2023 προβλέπει δαπάνες ύψους €1.448.052.000 και έσοδα ύψους €1.471.818.587, τα οποία θα προέλθουν από έσοδα του ΓΕΣΥ (€1.463.280.587), κρατική χορηγία για συγχρηματοδοτούμενα έργα από τον προϋπολογισμό της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης (€8.410.000) και διάφορα διοικητικά έσοδα (€128.000). Το προϋπολογιζόμενο αρχικό χρηματικό υπόλοιπο κατά την 1^η Ιανουαρίου 2023 υπολογίζεται στα €331.620.373.

Οι προσυπολογιζόμενες δαπάνες του ΟΑΥ για το έτος 2023 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες ΓΕΣΥ (€1.410.000.000), εκ των οποίων ποσό ύψους €1.407.500.000 αφορά τις αμοιβές των παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας και ποσό ύψους €2.500.000 άλλες δαπάνες.
2. Λειτουργικές δαπάνες (€28.652.000), εκ των οποίων ποσό ύψους €7.113.410 αφορά τις αποδοχές προσωπικού, ποσό ύψους €197.281 τις αμοιβές του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου και συμβουλευτικών επιτροπών και ποσό ύψους €21.341.309 άλλες δαπάνες.
3. Αναπτυξιακές δαπάνες ύψους €9.300.000, οι οποίες προορίζονται να καλύψουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:
 - α. Ανάπτυξη και προσαρμογές του συστήματος πληροφορικής (€8.200.000).
 - β. Αγορά μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού (€890.000).
 - γ. Βελτιώσεις γραφειακών χώρων (€100.000).
 - δ. Αγορά εξοπλισμού γραφείου και επίπλων (€90.000).

4. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€100.000).

Σημειώνεται ότι η πρόνοια που αφορά στους βασικούς μισθούς προορίζεται να καλύψει τον βασικό μισθό 154 υπαλλήλων, ήτοι 126 πληρωμένες θέσεις, 8 εγκεκριμένες κενές θέσεις και 20 νέες θέσεις.

Στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση αναφορικά με τα πιο κάτω θέματα:

1. Τις καταχρήσεις που παρατηρούνται εντός του ΓΕΣΥ και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.
2. Τη διάθεση νέων και καινοτόμων φαρμάκων μέσω του ΓΕΣΥ.
3. Την ένταξη στο ΓΕΣΥ νέων επαγγελματιών υγείας, όπως οι συμβουλευτικοί ψυχολόγοι, οι εργοθεραπευτές και οι ποδίατροι.
4. Την παροχή εντός του ΓΕΣΥ ανακουφιστικής φροντίδας και αποκατάστασης.
5. Τη χρονοβόρα διαδικασία που ακολουθείται για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό.
6. Τον μη ικανοποιητικό αριθμό φυσιοθεραπειών σε χρόνιους ασθενείς.
7. Τις λίστες αναμονής ασθενών που αντιμετωπίζουν σοβαρά θέματα υγείας.

Τέλος, η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετες επεξηγήσεις σε σχέση με επιμέρους κονδύλια δαπανών του προϋπολογισμού που αφορούν τη διαφήμιση, το σύστημα πληροφορικής και την εκπαίδευση των παρόχων υπηρεσιών υγείας.

Σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα ο πρόεδρος του ΟΑΥ ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Έχει δημιουργηθεί ειδικό μητρώο χρόνιων ασθενών ανά πάθηση, βάσει του οποίου εγκρίνεται η παροχή φυσιοθεραπειών σε ασθενείς.
2. Τα πρωτόκολλα για την ένταξη νέων και καινοτόμων φαρμάκων στο ΓΕΣΥ θα ολοκληρωθούν εντός του 2023 και για την ένταξή τους θα δαπανηθούν €40.000.000 περίπου. Σε αυτά θα περιλαμβάνονται φάρμακα για τις πλείστες ασθένειες, καθώς και δαπανηρά φάρμακα για ασθένειες όπως ο καρκίνος και οι νευρολογικές παθήσεις.
3. Ο ΟΑΥ διεξάγει διαβουλεύσεις με κλάδους επαγγελματιών υγείας, ώστε να ενταχθούν στο ΓΕΣΥ.
4. Οι καταχρήσεις που παρατηρούνται στο ΓΕΣΥ εντοπίζονται μέσω του λογισμικού συστήματος. Επιπροσθέτως, διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι και αναμένεται να ολοκληρωθεί το πλάνο ιατρικών ελέγχων (medical audits) μέσω της συνεργασίας με εμπειρογνώμονες.
5. Ελλείπει νομοθετικού πλαισίου για το στάδιο της αποκατάστασης ασθενών, υπήρξε επικοινωνία με όλα τα αδειούχα νοσηλευτήρια, ώστε να εξασφαλιστούν για τον σκοπό αυτό κλίνες σε όλες τις επαρχίες.
6. Ο ΟΑΥ προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες, ώστε οι λίστες αναμονής των ασθενών να μειωθούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΑΥ για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του προϋπολογισμού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί του νομοσχεδίου στο στάδιο της συζήτησής του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι.

Άρα, περνά με την ίδια αναλογία.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έχουμε τροπολογίες! Έχουμε τέσσερις τροπολογίες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πού έχεις; Σε τούτο, το 92;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Στο 92.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, πότε τις θυμήθηκες; Τώρα, κύριε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι μέσα!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Συγγνώμη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα τις θυμήθηκες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' μέσα! Έν' μέσα!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έχουν κατατεθεί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, εφέραν τες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νέο κείμενο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλάξαν κύριε, τις σελίδες. Υπάρχουν τέσσερις τροπολογίες των βουλευτών...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε, τώρα που βρήκαμε το κείμενο.

Και απολογούμαι, κύριε Λεωνίδου.

Υπάρχουν τέσσερις τροπολογίες των βουλευτών Πανίκου Λεωνίδου και Χρυσάνθου Σαββίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος και πέντε τροπολογίες του βουλευτή Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, δηλαδή, τέσσερις και πέντε, σύνολο εννέα τροπολογίες που έχετε.

Ωραία! Τώρα θα τις κάνετε προφορικά τούτες ούλλες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι περασμένες...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, είναι γραπτές, έχουν διανεμηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη. Αν θέλετε να πείτε μία μία ή όλες μαζί τις δικές μας, εμείς δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Προχωρούμε. Να διαβαστούν οι τροπολογίες, για να...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μια μια, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Η γραμματεία εδώ λέει μου να περάσουν πρώτα τούτες του κ. Μαρίνου. Αν περάσουν οι άλλες, ενδεχομένως οι δικές σας να αποσυρθούν.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εν τες είδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, έτσι μου είπε.

Τώρα προχωρούμε με τις τροπολογίες του Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους του Κινήματος ΕΔΕΚ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Είναι οι ίδιες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε γραμματέα, να αναγνώσετε την πρώτη τροπολογία. Διάβασε την πρώτη τροπολογία.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλετε να τις εξηγήσω;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλεις, κανένα πρόβλημα, αγαπητέ Μαρίνο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μπορεί και εγώ να θέλω να τοποθετηθώ σε κάτι, πρόκειται για σοβαρά ζητήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Εγώ νομίζω να τις εξηγήσει ο Μαρίνος, για να καταλαβαίνουμε τι ψηφίζουμε.

Το λοιπόν, κύριε Μαρίνο, έχεις τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι τις θέσεις μας αναφορικά με τη διαχείριση του ΟΑΥ θα τις συζητήσουμε και στον κρατικό προϋπολογισμό, σεβόμενοι σήμερα και την ώρα και τη διαδικασία, θα αναφερθούμε μόνο στα θέματα που αφορούν τις συγκεκριμένες τροπολογίες τις οποίες θα καταθέσουμε.

Πριν όμως καταθέσω τις τροπολογίες, θα ήθελα να παρατηρήσω το εξής, γιατί έχει σχέση με την πρώτη τροπολογία την οποία θα αναφέρω: Ζητήσαμε από το συμβούλιο του ΟΑΥ να μας δώσει τον κατάλογο για το πού έχουν κατανεμηθεί και πώς έχουν κατανεμηθεί τα €1.190.000 που είχαν υπολογιστεί στον προϋπολογισμό του 2021 για επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα. Δυστυχώς, πρέπει να τονίσουμε ότι δεν ήρθε αυτός ο κατάλογος, για να γνωρίζουμε σήμερα, που ήταν κάτι το οποίο έπρεπε να βρίσκεται ενώπιόν μας. Όπως επίσης δεν ήρθε κοντά μας ούτε ο κατάλογος που ζητήσαμε για τις αμοιβές των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων κατά το 2021 και, επειδή ακριβώς διαπιστώνουμε ότι υπάρχει μια εκτόξευση του προϋπολογισμού... Ήδη να υπενθυμίσω ότι οι μελέτες καθόριζαν ως μέγιστο ποσό υλοποίησης του σφαιρικού προϋπολογισμού σε πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ τα €920 εκατομ. Σήμερα, δύομισι χρόνια μετά τη συνολική εφαρμογή του ΓΕΣΥ, έχει φτάσει ο προϋπολογισμός στο ενάμισι δισεκατομμύριο, 60% αύξηση. Και αντιλαμβάνεστε ότι αυτά είναι χρήματα του φορολογούμενου πολίτη μέσα από τις εισφορές τις οποίες καταθέτει. Όμως, τα υπόλοιπα θα τα συζητήσουμε σε άλλη στιγμή. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο και οι τροπολογίες μας.

Με την πρώτη τροπολογία ζητούμε να διαγραφεί από τον προϋπολογισμό το ποσό των €1.050.000, που έχει πάλι προϋπολογιστεί για επικοινωνία, δημοσιεύσεις και δημοσιότητα. Για ένα καθολικό σύστημα θεωρούμε ότι τέτοια ποσά επιεικώς είναι απαράδεκτα. Θα μπορούσαμε να δικαιολογήσουμε ένα ποσό της τάξης των €100.000, των €200.000, αλλά σήμερα, στον τέταρτο χρόνο εφαρμογής, το ποσό των €1.050.000 αντιλαμβάνεστε ότι είναι εκτός πραγματικότητας.

Η δεύτερη είναι για τη διαγραφή επίσης του ποσού των €1 εκατομ. που αφορά την εκπαίδευση και τα

κίνητρα παροχένων υπηρεσιών φροντίδας υγείας. Κάποιοι ουσιαστικά, για να ενταχθεί στο σχέδιο ως παροχέας, πρέπει να πληροί προϋποθέσεις και η οποιαδήποτε εκπαίδευσή του πρέπει να είναι υπόθεση που αφορά τον ίδιο και όχι υπόθεση για την οποία θα πρέπει να πληρώνεται, για να εκπαιδεύεται, για να συμμετέχει στο σύστημα. Και πρέπει να υπάρχουν προϋποθέσεις. Είναι αυτά που είπαμε πάρα πολλές φορές, ότι δεν είναι δυνατό σήμερα να προσφέρουν υπηρεσίες συνάδελφοι γιατροί ογδόντα επτά, ογδόντα οκτώ ή ενενήντα χρονών. Πρέπει να μπου κάποιος όρια και πρέπει να μπου κάποιος ποιοτικά κριτήρια, αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε την προσφερόμενη περιθαλψη.

Οι υπόλοιπες τρεις αφορούν ουσιαστικά σταύρωμα και ενημέρωση της επιτροπής Υγείας. Για το €1 δις, τετρακόσιες εφτά χιλιάδες, που αφορά τις αμοιβές παροχένων υπηρεσιών φροντίδας υγείας -είναι αυτό που ζητήσαμε και προηγουμένως να μας δοθεί ο κατάλογος και δε μας τον έδωσε- θα θέλαμε κάθε έξι μήνες να έχουμε γραπτή ενημέρωση για την κατανομή των χρημάτων αυτών.

Το δεύτερο, που αφορά €9.476.000, που είναι για υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών του ΓΕΣΥ, να υπάρχει μια ενημέρωση της επιτροπής Υγείας της Βουλής και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή της.

Και το τρίτο σταύρωμα αφορά ποσό €8.200.000, που είναι για την αγορά συστήματος πληροφορικής. Θα θέλαμε εδώ να γνωρίζουμε ακριβώς με ποιον τρόπο θα διενεργηθεί αυτή η δαπάνη και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεση της επιτροπής Υγείας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μισή κουβέντα σε σχέση με το γενικό ζήτημα που αφορά στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας. Σε δύσκολες συνθήκες πανδημίας έσκει γίνει πάρα πολλή δουλειά από τη διοίκηση, αλλά και τη διεύθυνση του οργανισμού και τους εργαζόμενους, για να έχουμε σήμερα σύστημα υγείας, το οποίο μας βοήθησε καθοριστικά να αντιμετωπίσουμε τζιαι την πανδημία και χωρίς το οποίο πραγματικά, επειδή είχαν αφεθεί στο έλεος της τύχης τους τα δημόσια νοσηλευτήρια, διερωτώμαι πού θα ήμασταν, αν δεν προχωρούσαμε ιδιαίτερα και ειδικότερα στη δεύτερη φάση, την ενδοοσοκομειακή.

Αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν προβλήματα. Υπάρχουν προβλήματα, υπάρχουν προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Σε κάθε περίπτωση, για να μην ανοίξουμε εφ' όλης της ύλης τη συζήτηση και επειδή διεκδικούν πολλοί την πατρότητα αυτού ή την ιδιοκτησία ή τη μητρότητα -για να μεν παρεξηγηθώ- αυτής της σημαντικής κοινωνικής κατάκτησης, θέλω να πω τζιαι τούτο: Ακόμα και εψές είδαμε το εκπληκτικό πραγματικά -για να μην πω το εξωφρενικό- ο κ. Χριστοδουλίδης να εγκυλι τον κ. Νεοφύτου σε σχέση με την πολεμική που ασκούσε ο τελευταίος σε βάρος του Γενικού Συστήματος Υγείας -όπως τελικά διαμορφώθηκε- τζιαι την προσπάθειά του να το ανατρέψει. Αλλά ο κ. Χριστοδουλίδης ίσως να μεν είδε το twitter που δημόσια έκαμε ο κ. Παμπορίδης, που έντζιβε βάλλει τον σε πολλά διαφορετική θέση 'πού τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Έγραψε ότι δεν ήταν μεν εχθρός, αλλά δεν ήταν και ανάμεσα σε εκείνους που εστηρίζαν την προσπάθεια, κάτι περίπου όπως τούτο που παρουσιάζεται ο κ. Χριστοδουλίδης και σε όλα τα ζητήματα, του επιτηδείου, του ουδέτερου, του ασαφή, εκείνου που μασά τα λόγια του.

Επειδή θα κριθούν πάρα πολλά στες επικείμενες εκλογές και σε σχέση με τον χαρακτήρα και τη φιλοσοφία του ΓΕΣΥ, η συνέχιση αυτής της διακυβέρνησης είτε με τον κ. Νεοφύτου είτε με τον κ. Χριστοδουλίδη θα θέσει εν αμφιβολώ και σε κίνδυνο τη φιλοσοφία και το χαρακτήρα του συστήματος υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, έν' μέσ' τες τροπολογίες του Σιζόπουλου τούτα;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είναι επί της αρχής, κύριε Πρόεδρε.

Τζιαι πάω στες τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, εδιερωτήθηκα, επειδή επεκταθήκατε σε άλλα θέματα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της αρχής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της αρχής και επί των τροπολογιών ενιαία συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επί της αρχής είναι το μέλλον του συστήματος υγείας, κύριε Τορναρίτη!

Σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες, εμείς θα υπερψηφίσουμε όλες τις τροπολογίες μέσα από τις οποίες ζητείται η ενημέρωση της επιτροπής Υγείας. Θα καταψηφίσουμε όλες τις υπόλοιπες. Τζιαι μπορώ να γίνω συγκεκριμένος. Σ' αυτές που έχει ήδη γίνει αναφορά από πλευράς του κ. Σιζόπουλου. Εκεί και όπου ο κ. Σιζόπουλος ζητά αποκοπή κονδυλίου... Μιλούμε για πολύ σημαντικά κονδύλια, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αφορούν την επικοινωνία τζιαι τα κίνητρα προς τους παρόχους, ώστε να υιοθετηθούν καλές πρακτικές που είναι τόσο μα τόσο αναγκαίες για εκείνο που θεωρούμε όλοι ως πρόκληση -σημαντική- που είναι η αντιμετώπιση καταχρήσεων μέσα στο σύστημα. Και με κανένα τρόπο δεν πρέπει να ψηφιστούν από όσους θέλουν να έχουμε σύστημα υγείας και δε βρίσκονται στην απέναντι όχθη.

Επίσης, αντίστοιχα, σε ό,τι αφορά την υποστήριξη του συστήματος. Η τροπολογία τέσσερα, της πληροφορικής... Μιλούμε για συμβατικές υποχρεώσεις που έχει ο οργανισμός. Με κανένα τρόπο δεν πρέπει να σταυρωθεί. Αλλά τζιαι το επόμενο κονδύλι, που ζητά τη γραπτή συγκατάθεση. Επίσης έν' σημαντικό να μην προκληθεί καμιά καθυστέρηση στην αναβάθμιση του συστήματος πληροφορικής, μέσα από το σταύρωμα του κονδυλίου τζιαι την ανάγκη να εγκρίνεται από την αντίστοιχη επιτροπή το συγκεκριμένο κονδύλι.

Η θερμή παράκληση... Και εδώ μπορεί, αν θέλουμε, να το τροποποιήσουμε, να ζητήσουμε ενημέρωση, μπορούμε να εγγράψουμε θέμα τζιαι να φέρουμε, αφού έχουμε έννοια να ενημερωθεί η Βουλή και η αντίστοιχη επιτροπή για όποιο ζήτημα μας αφορά, αλλά να μη σταυρωθεί το κονδύλι. Οπότε, εκτός από την πρώτη, οι υπόλοιπες απορρίπτονται από εμάς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οραία, ο επόμενος ομιλητής είναι ο συνάδελφος ο Γιακουμής ο Μιχάλης.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Από το βήμα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η υγεία είναι το υπέρτατο αγαθό. Αναμφίβολα, ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας είναι η ραχοκοκκαλιά του Γενικού Συστήματος Υγείας. Γι' αυτό και ο πήχης των προσδοκιών είναι ψηλά.

Σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε έναν από τους μεγαλύτερους προϋπολογισμούς οργανισμού του κράτους, κοντά στο €1,5 δις. Αναγνωρίζουμε το έργο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, ωστόσο εντοπίζουμε ποικίλες καταχρήσεις. Η κοινωνία αντιλαμβάνεται τα προβλήματα και ζητά από όλους εμάς τις λύσεις.

Γι' αυτό και αναμένουμε να εφαρμοστούν οι τρόποι αντιμετώπισης των καταχρήσεων στο ΓΕΣΥ, όπως τους περιέγραψε και στη Βουλή η διοίκηση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, δηλαδή με επιτόπιους ελέγχους, οι οποίοι θα συμπεριλαμβάνουν ακόμα και τη διενέργεια ελέγχου των ιατρικών πράξεων, κάτι το οποίο αναμένεται να καταργήσει άμεσα τις καταχρήσεις.

Ταυτόχρονα, μετά και τη γνωστοποίηση των ευρημάτων του Γενικού Ελεγκτή κατά τη χθεσινή συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου για τον έλεγχο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, προκύπτουν σοβαροί προβληματισμοί για τις αυξημένες τιμές στην προμήθεια των φαρμάκων. Αναμένουμε την καλύτερη δυνατή οικονομική διαχείριση και την εξεύρεση βέλτιστων διαδικασιών, έτσι ώστε να αποφύγουμε στο μέλλον οποιοσδήποτε ενδεχόμενες φουσκωμένες τιμές κατά την αγορά των φαρμάκων που να επιβαρύνουν τα κρατικά ταμεία και κατ' επέκταση τον Κύπριο φορολογούμενο.

Επιπρόσθετα, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τη δέσμευση του ΟΑΥ για εμπλοπισμό των υπηρεσιών υγείας και πιο συγκεκριμένα την πρόθεση για ένταξη ακόμα περισσότερων ειδικοτήτων, όπως για παράδειγμα την ένταξη στο ΓΕΣΥ των ποδιάρων/ποδολόγων, κάτι το οποίο ήταν και δική μας εισήγηση, οι οποίοι μεταξύ άλλων εξυπηρετούν ασθενείς με χρόνιες παθήσεις, όπως οι ασθενείς με διαβήτη. Άλλωστε, ο στόχος μας είναι να εξυπηρετούνται όλοι οι ασθενείς μέσω των υπηρεσιών του ΓΕΣΥ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΟΑΥ, καθώς και τις τροπολογίες που αφορούν την ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τις γενόμενες δαπάνες του ΟΑΥ, έτσι ώστε να ενισχύσουμε όλες τις προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό του Γενικού Συστήματος Υγείας.

Ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Μιχάλη.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος, ο Πανίκος ο Λεωνίδου, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Από την Πάχνα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος είπε από την Πάχνα;

Εσύ, Γιώργο μου, μπράβο!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την πλευρά μας ως Δημοκρατικό Κόμμα σίγουρα θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΟΑΥ, όμως την ίδια στιγμή είμαστε υποχρεωμένοι να επισημάνουμε ορισμένα βασικά ζητήματα τα οποία μας προκαλούν μεγάλη ανησυχία.

Προτού αναφερθώ σε αυτά τα ζητήματα, οφείλω να απαντήσω και στο συνάδελφο τον κ. Λουκαΐδη, ο οποίος, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε συζήτηση, χωρίς να γίνει οποιοσδήποτε υπαινιγμός, υπαινίχθηκε ότι ο κ. Χριστοδουλίδης ή ο κ. Αβέρωφ, εάν εκλεγούν, θα δημιουργήσουν πρόβλημα στο ΓΕΣΥ. Ο κ. Λουκαΐδης δεν αντιλαμβάνεται ότι με κάποιες τέτοιου είδους δηλώσεις και αποφάσεις ενισχύουμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν κάποιοι οργανισμοί και στο τέλος της ημέρας δημιουργείται μεγαλύτερο πρόβλημα προς τους πολίτες; Και να εξηγήσω: Αυτή τη στιγμή έχουμε έναν οργανισμό, ο οποίος λειτουργεί -και δεν τα λέω εγώ, τα λέει ο Γενικός Ελεγκτής της Κυπριακής Δημοκρατίας- υπάρχει ένας οργανισμός, μια διοίκηση η οποία παίρνει αποφάσεις λες και είναι προσωπική επιχείρηση των εκάστοτε διοικούντων. Εξάλλου, είδαμε όλοι την προηγούμενη περίοδο το τι συνέβη σχετικά με τους διορισμούς προέδρου του ΟΑΥ. Δεν είμαστε εμείς που διορίσαμε ούτε τον προηγούμενο ούτε τον νυν. Φυσικά, ο νυν πρόεδρος έχει την απόλυτη εμπιστοσύνη μας και δηλώνουμε ότι θα συμπαρασταθούμε στον νυν πρόεδρο, για να βρει λύσεις σε αυτά τα μεγάλα προβλήματα που έχει ο ΟΑΥ. Γιατί, στο τέλος της ημέρας, δε σημαίνει ότι όποιος τοποθετείται και διαπιστώνει προβλήματα, σημαίνει είναι και εχθρός του ΓΕΣΥ! Για όνομα του Θεού! Μακάρι, όλα να ήταν τέλεια!

Δυστυχώς, κύριε Λουκαΐδη, δεν είναι όλα τέλεια. Εσείς θέλετε να τα παρουσιάζετε ως τέλεια. Γι' αυτό είναι άστοχο -το λιγότερο- να ταυτίζετε ανθρώπους οι οποίοι λεν διαφορετικά πράγματα... Κυκλοφορούν μες την κοινωνία, όπως κυκλοφοράτε και εσείς βεβαίως, κυκλοφορούμε και εμείς, ακούμε παράπονα, ακούμε προβλήματα, βλέπουμε τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή και όλων των θεσμικών οργάνων. Εξάλλου, έχει διορίσει ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο ίδιος ο νόμος Επίτροπο Εποπτείας για τις διαδικασίες του ΟΑΥ. Μπορείτε να μου πείτε πότε επέτρεψαν σε αυτόν τον άνθρωπο θεσμικά να τοποθετηθεί ή να πάρει πληροφορίες, για να προτείνει λύσεις, για να πάμε μπροστά; Ουδέποτε! Και το είπε πολλακίς ενώπιον της επιτροπής Υγείας!

Συνεπώς, εγώ δεν μπορώ να αντιληφθώ αυτό τον εκφοβισμό συνεχώς. Όποιος μιλήσει, όποιος πει μια λέξη, παρατήρηση, κριτική, είναι εχθρός του ΓΕΣΥ. Εμείς δεν ψηφίσαμε το ΓΕΣΥ; Εψηφίσαμεν το! Για ποιο λόγο να θέλουμε να το καταγκρεμίσουμε, όπως υπαινίσσεται ο κ. Λουκαΐδης; Δηλαδή, μόνον το ΑΚΕΛ σκέφτεται το συμφέρον του λαού; Το Δημοκρατικό Κόμμα τζαι τα άλλα κόμματα δεν είμαστε πολίτες που συμπάσχουμε με τα προβλήματα του τόπου; Διαπιστώνουμε... Έχει κανέναν που δεν διαπιστώνει ότι υπάρχουν στοιχεία κακοδιαχείρισης; Περιπτώσεις κακοδιαχείρισης; Φταίει το ΔΗΚΟ ή ο Χριστοδουλίδης, γιατί ο ΟΑΥ, ο πρόεδρος που διόρισε, ο προηγούμενος πρόεδρος... Εμείς τον διορίσαμε; Εμείς αποδεχτήκαμε να είναι πρόεδρος του ΟΑΥ; Το συμβούλιο που είναι εκεί, η σύνθεση, ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί. Εμείς το αποφασίσαμε; Νοοί των διαφόρων οργανισμών πρέπει να παύσουν να υπάρχουν. Ε, νομίζω ότι έφτασε η ώρα που πρέπει να μιλούμε ελεύθερα. Ζούμε σε ένα κράτος δημοκρατικό, θέλουμε να λέμε ότι είμαστε κράτος δικαίου, αλλά από την άλλη, όποιος μιλήσει, πρέπει να εκφοβίζεται. Ε, νομίζω, τούτη η ιστορία πρέπει να τελειώνει!

Συνεχίζω. Εμείς έχουμε διαπιστώσει και μέσα από όλες αυτές τις μελέτες και τες συζητήσεις που κάναμε στην επιτροπή Υγείας ότι ο οργανισμός λειτουργεί ως ιδιώτης, το είπα και προηγουμένως. Δε παύει, όμως, να είναι ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου και οι αποφάσεις του και ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί, θα πρέπει να λειτουργεί ως τέτοιος. Ασκή δημόσια εξουσία. Το κράτος, το κεντρικό κράτος, του εκχώρησε μία δημόσια εξουσία.

Οφείλει λοιπόν να λειτουργεί μ' αυτό τον τρόπο και όχι να συμπεριφέρεται λες και είναι μαγαζί προσωπικό δικό του ή του διευθυντή ή του οποιοδήποτε ασκή εξουσία μέσα σ' αυτό τον οργανισμό. Γι' αυτό με λύπη μας οφείλουμε να λέμε αυτά τα πράγματα, γιατί πρέπει να ξέρει και ο κόσμος τι ακριβώς συμβαίνει και από την άλλη

θα πρέπει να τονίσουμε ότι μέσα από τις τροπολογίες που εισηγούμαστε επιχειρούμε να δώσουμε ένα μήνυμα προς τον οργανισμό. Να είναι προσεκτικός, να είναι φειδωλός σ' αυτά που κάμνει. Αυτό είναι το λιγότερο πραγματικά που επιδιώκουμε αυτή τη στιγμή.

Και για να είμαι επί του θέματος και για να κλείσω, να μου επιτρέψετε να πω για τις τροπολογίες μας. Βασικά, οι τροπολογίες μας όλες δεν αποκόπτουν κανένα κονδύλι. Προτείνουμε το σταύρωμα, για να το πω έτσι απλά, με στόχο να έρχονται στην αρμόδια επιτροπή να δίνουν εξηγήσεις στο πλαίσιο της άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Το Σύνταγμα αυτό λέει, ότι αυτή η Βουλή και η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει το πιο βασικό δικαίωμα να ασκεί κοινοβουλευτικό έλεγχο. Ούτε αποκόπτουμε κονδύλια ούτε θέλουμε να τους αποκόψουμε, όμως στέλνουμε ένα μήνυμα. Στο μέλλον θα είμαστε πολύ πιο αυστηροί, εάν διαπιστώσουμε ότι επαναλαμβάνονται οι ίδιες συμπεριφορές και ο ίδιος τρόπος με τον οποίο ασκούν τη δημόσια εξουσία τους.

Ως εκ τούτου, οι δικές μας απόψεις νομίζω είναι γνωστές, να μην τις επαναλάβω. Θα πω όμως για του συνάδελφου του κ. Σιζόπουλου τις τροπολογίες, όπως τις έχει αναλύσει. Τουλάχιστον εγώ έχω αριθμήσει, κύριε Σιζόπουλε... Ίσως με διαφορετική σειρά θα πω και τον τίτλο: «Αμοιβές παροχών υπηρεσιών φροντίδας υγείας», Μιλάτε για ένθεση, θα συμφωνήσουμε. Για το θέμα της εκπαίδευσης και άλλα κίνητρα, παρ' όλο που έχω πει ότι δε θα προχωρήσουμε σε καμία διαγραφή, επειδή το εισηγείστε και εσείς, που αντιλαμβάνομαι γνωρίζετε ίσως περισσότερα πράγματα και από εμάς, θα συμφωνήσουμε και με τη διαγραφή αυτού του ποσού για την εκπαίδευση, γιατί θεωρώ και δικαιολογημένο το αιτιολογικό, όπως το έχετε αναλύσει προηγουμένως, κύριε Σιζόπουλε, που λέτε ότι ουσιαστικά θα προσλαμβάνει το ΓΕΣΥ τους γιατρούς και θα τους εκπαιδεύει κιόλας, ενώ θα έπρεπε, την ώρα που προσλαμβάνονται, να είναι ήδη εκπαιδευμένοι και πανέτοιμοι. Επομένως, είναι δικαιολογημένο, κατά την άποψή μας, να διαγραφεί αυτό το κονδύλι.

Για τα υπόλοιπα, που είναι για την επόμενη Τρίτη, που αφορούν επικοινωνία δημοσίευσης και δημοσιότητα, θα εισηγηθούμε το σταύρωμα. Για την υποστήριξη συστήματος πληροφορικής θα συμφωνήσουμε μαζί σας για σταύρωμα. Και με την τελευταία, επίσης για σταύρωμα, που αναφέρεται στην αγορά και εφαρμογή συστήματος πληροφορικής.

Με αυτά κλείνω, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Πανίκο, για την πολύ εμπειριστατωμένη τοποθέτηση επί ενός κρίσιμου και σημαντικού θέματος που αφορά τον τόπο μας.

Και η επόμενη θα είναι η συνάδελφος Σάβια Ορφανίδου του Δημοκρατικού Συναγερμού, που είναι μέλος της επιτροπής Υγείας.

Προεδρεύει νομίζω της επιτροπής Υγείας.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Αναπληρώτρια πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, είναι αντιπρόεδρος της επιτροπής.

Λοιπόν, κυρία Ορφανίδου, έχετε τον λόγο.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος.)

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η πανδημία όντως έθεσε στο επίκεντρο το πιο πολύτιμο αγαθό που έχουμε, αυτό της υγείας. Και όντως, η πανδημία ήταν το μεγαλύτερο stress test και το Γενικό Σύστημα Υγείας, που όλοι ψηφίσαμε, σχεδόν όλοι, επέρασε αυτό το stress test με πολύ θετικό πρόσημο. Πολλοί όντως οραματίστηκαν το Γενικό Σύστημα Υγείας, πολλοί το πίστεψαν, αλλά ήταν αυτή η διακυβέρνηση, η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού που στήριξε αυτό το σχέδιο, το προώθησε και ψηφίστηκε όντως με την πλειοψηφία και των άλλων πολιτικών δυνάμεων. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Λουκαΐδη, και ο πρόεδρός του, ήταν και είναι υπέρμαχοι του Γενικού Συστήματος Υγείας και επιθυμούμε να το βελτιώσουμε και να το αναβαθμίσουμε, χωρίς όμως καμία αλλαγή στη φιλοσοφία και στην αρχιτεκτονική του. Και αυτή είναι ξεκάθαρη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, που έχει ειπωθεί εκατοντάδες, θα έλεγα, φορές τα τελευταία τρία χρόνια.

Μετά όμως από τρεισήμισι χρόνια εφαρμογής του ΓΕΣΥ οφείλουμε και ως υπεύθυνη παράταξη, και είμαι σίγουρη και εσείς το ίδιο βλέπετε, να εντοπίσουμε κάποιες αδυναμίες, κάποιες λειτουργικές και πρακτικές, προβληματισμούς και ανησυχίες που έχουμε και να προσπαθήσουμε να προτείνουμε λύσεις, για να βελτιώσουμε αυτό το σύστημα που όλοι το στηρίζουμε, που όλοι θέλουμε να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητά του και που όλοι

επιθυμούμε να προχωρήσει και να εξυπηρετήσει και τις μελλοντικές γενεές και τα παιδιά μας.

Συζητήσαμε ουκ ολίγες φορές στην επιτροπή Υγείας, αλλά και στην επιτροπή Ελέγχου, τα προβλήματα που προέκυψαν από τον ΟΑΥ τα τελευταία τριετήσια χρόνια. Τις καταχρήσεις, που κανείς δε νομίζω να μπορεί να αμφισβητήσει, το γεγονός ότι υπήρξαν και υπάρχουν ακόμα καταχρήσεις, τις προκλητικές σπατάλες, την κακή διαχείριση, την έλλειψη συστήματος ελέγχου και ιδιαίτερα ελέγχου medical audit σε επαγγελματίες υγείας, για να βεβαιωνόμαστε ότι αυτά που προωθούνται στα πλαίσια του ΓΕΣΥ εξυπηρετούν τον σκοπό του ΓΕΣΥ. Επίσης, το γεγονός ότι ο Κύπριος φορολογούμενος πολίτης δεν πρέπει να πληρώνει δύο και τρεις φορές για το ΓΕΣΥ. Πληρώνουμε τις εισφορές, αλλά με τον ίδιο τρόπο δυστυχώς πληρώνουμε και κάποιες δαπάνες που αφορούν ιδιαίτερα τα φάρμακα, αλλά και τους επιδοτούμενους ασθενείς που πάνε στο εξωτερικό, που θα έπρεπε όλα αυτά να καλύπτονται από το ΓΕΣΥ. Και πρόσφατα είχαμε αυτό το θέμα στην επιτροπή Ελέγχου, όπου ξεκάθαρα λέχθηκε ότι επιτέλους αυτές οι δαπάνες θα πρέπει να μεταφερθούν κάτω από τον ΟΑΥ στα πλαίσια του ΓΕΣΥ και να καλύπτονται από τον σφαιρικό προϋπολογισμό.

Σημειώνουμε μέσα σε όλα αυτά τη θετική στάση και του προηγούμενου διοικητικού συμβουλίου, αλλά και του νέου προέδρου του ΔΣ του ΟΑΥ, που έχει αλλάξει, όπως μας είπε, και το διοικητικό συμβούλιο κατά 90% τους τελευταίους μήνες, όσον αφορά το να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις που έχουν γίνει από τις διάφορες πολιτικές παρατάξεις, αλλά και από τον Γενικό Ελεγκτή για αναβάθμιση και βελτίωση του συστήματος. Επίσης, σημειώνουμε ότι από τις αρχές του Νιόβρη έχει τερματιστεί αυτή η πρακτική να ασκείται ιδιωτική ιατρική σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια συμβεβλημένα με το ΓΕΣΥ. Και χαιρόμαστε που επιτέλους θα μπουν σε εφαρμογή οι νέες συμφωνίες μεταξύ του ΟΑΥ και των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων από την 1^η Ιανουαρίου 2023, οι οποίες θα βασιστούν πάνω στα ποιοτικά κριτήρια. Κάτι που ήταν και δική μας, ως Δημοκρατικού Συναγερμού, πολύ έντονη σύσταση και εισήγηση.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω και δημόσια τον ΟΑΥ, γιατί έλαβε υπόψη και έκανε πράξη μία από τις εισηγήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, η οποία βελτιώνει το παρόν σύστημα και την πρακτικότητα του, αλλά και την αποτελεσματικότητά του, με το να αλλάξει τον τρόπο αμοιβής των γιατρών και να εντάξει στα πλαίσια αυτής της αμοιβής το μικτό σύστημα στη βάση ποιοτικών κριτηρίων, κάτι που δεν αλλάζει βεβαίως τη φιλοσοφία του ΓΕΣΥ.

Τελειώνοντας, Πρόεδρε, να πω ότι ως ΔΗΣΥ θέλουμε να σταθούμε αρωγός και στηρίζουμε κάθε προσπάθεια να διορθωθούν αυτές οι στρεβλώσεις και οι προκλήσεις, με στόχο πάνω από όλα τη βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ. Και γι' αυτό τον λόγο θα στηρίζουμε και τις αλλαγές εντός του συστήματος υγείας και του ΟΑΥ, αλλά και τις αλλαγές που θα βελτιώνουν τα κρατικά μας νοσηλευτήρια και τον ΟΚΥΠΥ.

Και όσον αφορά τις τροπολογίες, θα ήθελα να σημειώσω ότι συμφωνούμε και εμείς και θα στηρίζουμε τις τροπολογίες που αφορούν την ενημέρωση της επιτροπής Υγείας για τα διάφορα θέματα που έχουν τεθεί και από την ΕΔΕΚ και από το ΔΗΚΟ, αλλά καταψηφίζουμε όλες τις άλλες τροπολογίες που δεν αφορούν ενημέρωση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ)

Ευχαριστώ, κυρία Ορφανίδου.

Παρακαλώ, ο κ. Χρύσανθος Σαββίδης.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Να παρακαλέσω όλους να είναι σύντομοι στις τοποθετήσεις τους, για να μην ξεφύγουμε από τους χρόνους που τους έχουμε καθορίσει.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κάποιοι ξεχνούν ότι ως Δημοκρατικό Κόμμα έχουμε βάλει και τις δικές μας ψηφίδες για δημιουργία του ΓΕΣΥ, επειδή ο Δημοκρατικός Συναγερμός παρουσιάζεται ως ο μοναδικός πατέρας του συστήματος υγείας. Στηρίξαμε και στηρίζουμε το ΓΕΣΥ. Δεν μπορούμε όμως να κλείνουμε τα μάτια σε καταχρήσεις, παραλείψεις. Και δεν το λέμε εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα. Το λέει και ο Γενικός Ελεγκτής, το λένε και τα ίδια τα μέλη του ΔΣ του ΟΑΥ. Το λένε σαφώς, ότι υπάρχει θέμα καταχρήσεων. Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια στο ότι οι ασθενείς περιμένουν μήνες για ένα ραντεβού, ενώ, όταν πάρεις τον γιατρό και του πεις «θα έρθω ιδιωτικά», σε λίγες ώρες βρίσκειται ραντεβού, για να σου δώσουν. Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια στο ότι έχουμε χαμηλά ποσοστά καινοτόμων φαρμάκων, αν και στον προϋπολογισμό, για να είμαστε ειλικρινείς, έχει μπει ένα κονδύλι των €40 εκατομ., αλλά είναι πολύ χαμηλό το ποσοστό των καινοτόμων φαρμάκων που καλύπτει το ΓΕΣΥ και ο ΟΑΥ. Δεν μπορούμε να κλείνουμε τα μάτια στο ότι, για να αποσταλεί ένας ασθενής στο εξωτερικό, που το σύστημα υγείας δεν μπορεί να του προσφέρει φροντίδα, μπορεί να περιμένει μήνες και αρκετοί εξ αυτών

πεθαίνουν στην αναμονή, για να πάνε στο εξωτερικό. Και να μην ξεχνούμε την αντιπαράθεση του ΟΑΥ μαζί με τον Υπουργό της Υγείας, όταν κατηγορήθηκε ότι δουλεύει ένα παράλληλο ΓΕΣΥ. Αυτά δεν τα λέμε εμείς, τα λέει ο ΟΑΥ μαζί με το Υπουργείο Υγείας. Ο ΟΑΥ διαχειρίζεται ένα τεράστιο ποσό, €1,5 δις. Όσοι δεν το αντιλαμβάνονται το μέγεθος, μιλούμε για χίλια πεντακόσια εκατομμύρια! Ακούστε το καλά· χίλια πεντακόσια εκατομμύρια! Και οι ευθύνες του ΔΣ του ΟΑΥ είναι τεράστιες και πρέπει να αντιληφθούν το βάρος των ευθυνών τις οποίες αναλαμβάνουν. Επίσης, συχνά ακούγεται από πολλούς: «Είναι σε εμβρυακό στάδιο το ΓΕΣΥ», «είναι νήπιο το ΓΕΣΥ». Όχι, κύριοι, έχει τρία χρόνια που εφαρμόστηκε το ΓΕΣΥ και δεν υπάρχει δικαίωμα και δε δίνουμε το δικαίωμα σε κανέναν να κλείνει τα μάτια σε καταχρήσεις!

Επειδή έχουν έγνοια οι αγαπητοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ ότι ο υποψήφιος μας ο Νίκος Χριστοδουλίδης δε θα έχει έγνοια το ΓΕΣΥ, μην έχετε έγνοια! Άμα διαβάσετε το προεκλογικό του πρόγραμμα, θα σας λυθούν οι απορίες. Είναι υψηλά στις προτεραιότητές του και θα το δείτε τον Μάρτιο, όταν θα διακυβερνήσουμε.

Κλείνω, λέγοντας ότι έχουμε υποχρέωση να αναδεικνύουμε τα προβλήματα του ΓΕΣΥ, γιατί, αν δεν τα αναδείξουμε, δε θα μπορέσουμε να τα βελτιώσουμε. Ο συνάδελφος ο Πανίκος Λεωνίδου νομίζω ήταν σαφής στις τροπολογίες τι θα ψηφίσουμε και θα ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει ο κ. Άριστος Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τριάντα δευτερόλεπτα, για να πω κάτι πολύ συγκεκριμένο, επειδή επί της ουσίας έχει μιλήσει ο συνάδελφος ο κ. Λουκαΐδης. Επειδή προηγούμενος συνάδελφος σε δύο περιπτώσεις αναφέρθηκε κατά έναν τρόπο που ενδέχεται να θεωρηθεί μομφή για τον προηγούμενο πρόεδρο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, θέλω να πιστεύω ότι όλοι ανεξαιρέτως αναγνωρίζουν και το ήθος και την προσφορά του προηγούμενου προέδρου, όπως βεβαίως ευχηθήκαμε καλή δουλειά και στον νυν πρόεδρο. Όμως είναι σημαντικό να διευκρινιστεί ότι δεν ήταν μομφή οι αναφορές που υπήρξαν από αυτό το βήμα για τον προηγούμενο πρόεδρο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος ο κ. Τορναρίτης έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα καμιά απολύτως πρόθεση να ζητήσω και να πάρω τον λόγο, αλλά έχω την εντύπωση ότι, όταν ειδικότερα εκ πλευράς ΑΚΕΛ ζητείται κατανόηση από όλους μας και μάλιστα δεν τοποθετηθήκαμε σε σοβαρότατα νομοσχέδια που αφορούν τους πολίτες, μεταρρυθμίσεις που εκατόρθωσε και πέτυχε τούτη η κυβέρνηση με τη συμπαράσταση της Βουλής, μάλιστα μας έκαναν και νουθεσίες, για να μιλάμε και τρία λεπτά... Ανέβηκε στο βήμα ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ και, αντί να μιλήσει για τις τροπολογίες, για τρία λεπτά όπως μας είχε πει, αναφέρθηκε στο χθεσινοβραδινό ντιμπέιτ, για να μας προτάξει και πάλι ένα παραμύθι, γιατί περί παραμυθιού πρόκειται.

Και πραγματικά, αγαπητέ φίλε κύριε Λουκαΐδη, πρέπει να αντιληφθούμε -και το γνωρίζω βεβαίως- ότι κάποιου είδους προπαγάνδα γκαιμπελική λέει ότι, όταν ένα ψέμα το επαναλαμβάνεις πάρα πολλές φορές, στο τέλος μπορεί να γίνει πιστευτό.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, λίγη ησυχία!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εγώ θα πω το εξής: Εκλέχθηκα και εισήλθα σε τούτη τη Βουλή το 2001. Δεκάδες χρόνια πριν, θα έλεγα, το πολιτικό σύστημα της Κύπρου συζητούσε την αναγκαιότητα ίδρυσης ενός γενικού σχεδίου υγείας και στην Κυπριακή Δημοκρατία. Θυμώμαι σαν σήμερα τα λόγια του μακαρίτη του Παρισινού. Και εσείς, κύριε Σιζόπουλε -είμαι σίγουρος- το θυμάστε, γιατί εγκύψατε σε τούτα τα θέματα. Θέλω να πω το εξής: Πολλοί πράγματι το ονειρεύτηκαν, το υποσχέθηκαν, το κατέγραψαν σε προγράμματα, άλλοι με καλή θέληση και άλλοι βεβαίως εξαπατώντας τον λαό. Μία μόνο κυβέρνηση, αγαπητοί Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, συνάδελφοι βουλευτές, το επέτυχε. Και -προσέξτε- κάτω από τις συνθήκες τριών επαναλαμβανόμενων οικονομικών κρίσεων. Μία κυβέρνηση το πέτυχε, η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Γιατί ακριβώς,

όταν μας κατηγορείτε και λέτε «ξέρετε, η κυβέρνηση Αναστασιάδη-Συναγερμού»... Δεν το είπατε και σήμερα στην τοποθέτησή σας. Και είμαστε περήφανοι, γιατί πετύχαμε τη μεγάλη μεταρρύθμιση του Γενικού Συστήματος Υγείας, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, τη σύνταξη χηρείας για τους άντρες, την άδεια πατρότητας και δεκάδες... Την ΑΤΑ, ακόμα και την ΑΤΑ, επαναφέραμε την ΑΤΑ, που εσείς κουρέψατε. Το επίδομα πολύτεκνης μάνας και όλα τα επιδόματα που κουρέψατε στη δική σας διακυβέρνηση.

Θα πω το εξής: Όταν εμείς κάνουμε κριτική ή καταθέτουμε εισηγήσεις για το ΓΕΣΥ... Πολύ σωστά είπε ο κ. Λεωνίδου, πρέπει να κάνουμε εισηγήσεις και πρέπει να κάνουμε κριτική, γιατί τούτοι όλοι που διαχειρίζονται τα χρήματα του ΓΕΣΥ δεν τα βρήκαν κληρονομιά, είναι τα χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου πολίτη. Και, όπου υπάρχει διασπάθιση, πρέπει να υπάρχει και πέλεκος! Όπου υπάρχει διαφθορά, πρέπει να οδηγείται η συγκεκριμένη στη δικαιοσύνη. Χαμογελάτε, το γνωρίζω! Χαμογελούσατε και παραμονές του 2013, που οδηγήσατε τη χώρα στα βράχια, στα σκουπίδια!

Άρα, λέω, με σοβαρότητα, με υπευθυνότητα, κύριε Πρόεδρε, να στηρίξουμε αυτά που πρέπει, να κάνουμε κριτική εκεί που πρέπει και στο τέλος να πούμε και ένα «ευχαριστώ» και στις πολιτικές δυνάμεις που πράγματι ακολούθησαν το όραμα της κυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη και το στήριξαν. Και σας ευχαριστούμε γι' αυτό. Αλλά όχι έτσι, να έρθετε και να μας πείτε ότι εσείς πετύχατε αυτά όλα που δεν πετύχατε είτε κυβερνώντας τον τόπο είτε συγκυβερνώντας τον τόπο για δεκαετίες!

Λοιπόν, ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφέ μου.

Κύριε Λουκαΐδη, θέλετε να δευτερολογήσετε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έχει πρωτολογία ο κ. Μυλωνάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

...επιτρέπετε, επί της διαδικασίας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, θα κλείσω τον κατάλογο όμως. Αν υπάρχουν οποιοιδήποτε συνάδελφοι που θέλουν να πρωτολογήσουν, να το δηλώσουν, επειδή θα κλείσει ο κατάλογος.

Εκτός από τον κ. Μυλωνά, υπάρχει άλλος που ενδιαφέρεται να μιλήσει;

Όχι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έθθα μιλήσω επί της ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μυλωνά.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Απλώς, πρέπει να πω, για να ακούσει και η κ. Δημητρίου, γιατί είμαι βέβαιος ότι μας παρακολουθεί, αλλά και ο κ. Κουλίας. Δε γίνεται να έχουμε τριών, τεσσάρων, πέντε κατηγοριών βουλευτές. Εγώ το νιώθω, εννά το πω. Δε γίνεται να μιλά ο κ. Χρίστου και, επειδή έν' του ΕΛΑΜ, ο κ. Χρίστου εν πρέπει να μιλήσει, γιατί βιαζούμαστε. Ή ο κ. Αποστόλου ή ο κ. Χριστόφιας. Και, όταν μιλά ο κ. Τορναρίτης και ο κ. Λουκαΐδης ή ο κ. Παπαδόπουλος, να μεν γίνεται θέμα. Όχι! Ακούγαμε επιπλήξεις, για να μη μιλήσουμε! Ξέρεις πόσες φορές έθελα να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, τζιαι εγώ τζιαι οι συνάδελφοί μου όλοι; Και ξαφνικά ο κ. Λουκαΐδης, ο κ. Δαμιανού, ο κ. Τορναρίτης... Και πάμε! Αποφασίστε! Η κ. Δημητρίου και η Σύσκεψη των Αρχηγών να αποφασίσει! Αν έχουμε πολλών κατηγοριών βουλευτές που θα τοποθετούνται επί των θεμάτων τα οποία ευρίσκονται πά' στο πινάκιο, να μας το πουν! Να μεν ερκούμασταν ολομέλεια, είπα σας το ξανά! Ας αποφασίζει η Σύσκεψη και να επικυρώνουμε εμείς 'πού το σπíti μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Η Σύσκεψη έχει αποφασίσει, παρά το γεγονός ότι οι αποφάσεις της δεν είναι δεσμευτικές για την ολομέλεια του σώματος. Απ' εκεί και πέρα, δυστυχώς από την αρχή πρέπει να πούμε ότι δεν τηρήθηκαν αυτά τα οποία αποφασίστηκαν. Ως εκ τούτου, εγώ εκτιμώ τη στάση και τη συμπεριφορά των συναδέλφων. Εδώ επαφίεται στον καθέναν, ας πούμε, να έχει αυτοπεριορισμό στα όσα θα λέει και, εκεί που θέλει, να τοποθετείται.

Λοιπόν, κύριε Λουκαΐδη, θέλετε να δευτερολογήσετε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε θα ανοίξω τη συζήτηση, απλώς έγιναν παρατηρήσεις, γιατί έφυα εκτός θέματος, υποτίθεται. Ήμουν εντός θέματος επί της αρχής, απολύτως εντός θέματος. Συζητούμε για το Γενικό Σύστημα Υγείας. Δεν αναφέρθηκα σε τίποτε άλλο. Αναφέρθηκα με στοιχεία και τεκμήρια και, αντί απαντήσεως σε αυτά που αναφέρθηκα, επήαμε πίσω στα γνωστά, τα οποία απαντήσαμε πλείστες τόσες φορές. Δε θα μπω στη συζήτηση -έν' αχρείαστη- για την τραπεζική ληστεία, τι εκάμαν τους τσιλιαδόρους κ.τ.λ. που μας οδηγήσαν εις τα βράχια. Να μεν τα ξαναπούμε τζιένα, θα μείνω επικεντρωμένος στο θέμα.

Ο κ. Παμποριδής μίλησε για εχθρούς του ΓΕΣΥ εντός της κυβέρνησης και εντός του κυβερνώντος κόμματος, όχι ο κ. Λουκαΐδης. Σας το θυμίζω! Μίλησε τζιαι για τζιένους που τον εστηρίζαν πρόσφατα. Δε συμπεριέλαβε τον κ. Χριστοδουλίδη. Τζιαι μπορώ να σας διαβάσω ακριβώς τι είπε. Μίλησε για τρεις υπουργούς που τον εστηρίζαν. Νομίζω Κασουλίδη, τον μακαρίτη τον Χάσικο τζιαι ακόμα έναν. Δεν ήταν απ' αυτούς που τον εστηρίζαν τζιαι ο κόσμος, επειδή θα έχουμε εκλογές σε δύο μήνες και επειδή μιλούμε για το σύστημα υγείας, πρέπει να ξέρει το διακύβευμα και σ' αυτό το μεγάλο κεφάλαιο. Διότι, όχι πριν τρία χρόνια τζιαι πριν δυο χρόνια, πριν λίγους μήνες, θέλω επίσης να θυμίσω ότι είχαμε Πρόεδρο -που αποδώσατε όσα είπε- που είπε ότι δε θα γίνει πατροκτόνος κάμνοντας συγκεκριμένους διορισμούς. Εννοούσε «παιδοκτόνος». Και τελικά προχώρησε στους διορισμούς και αποφάσισε να γίνει παιδοκτόνος. Γιατί; Γιατί προφανώς, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το παιδί δεν ήταν δικό του! Αναγκάστηκε να το υιοθετήσει και δεν το αγάπησε ποτέ! Τζιαι ακόμα έξι μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του αποφάσισε να γίνει -με δικά του λόγια, όι με δικά μου λόγια- παιδοκτόνος. Είπε «πατροκτόνος». Τζιαι κάτω 'που την κοινωνική πίεση τζιαι την αντίδραση έκαμε πίσω. Αυτά έγιναν προχθές! Αυτά πρέπει να τα ξέρει ο κόσμος, όταν συζητούμε για το σύστημα υγείας. Και είμαι πολύ εντός του θέματος!

Το τελευταίο, κανένα εκφοβισμό, την άποψή μας είπαμε, την κριτική μας ασκήσαμε. Δεν καταλαβαίνω γιατί ενοχλήθηκε το Δημοκρατικό Κόμμα, δεν κατάλαβα στην αρχή. Διότι οι τρεις από τις τέσσερις προτάσεις που έχουν τεθεί για τροπολογίες έν' ενημέρωση απλή που ζητούσαν και κατάλαβα μετά ότι υιοθετούν τις προτάσεις του κ. Σιζόπουλου. Ισχύει η κριτική που έκαμα, η καλόπιστη. Αν έν' δίκαιη ή όι, ας κρίνει ο κόσμος, λοιπόν... Αλλά, γιατί εκφοβισμός; Τζιαι το «νονός» εννοούσατε και πάλι... Έντζε εννοούσατε «νονός της νύχτας», φαντάζομαι, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αν είναι δυνατό, να ολοκληρώσουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή δυσκολεύονται κάποιοι να μας απαντήσουν σ' αυτά που λέμε, ε μας βάλλουν εις το στόμα μας λόγια που δε λέμε. Διότι ο Γιώργος ο Λουκαΐδης και απόψε μίλησε για τα προβλήματα που έχει το σύστημα, για τις προκλήσεις που έχει το σύστημα, τις επανέλαβε, τζιαι όσοι αγαπούν το ΓΕΣΥ, ναι, πρέπει να το βοηθήσουν να αντιμετωπίσει τα προβλήματα τζιαι τις προκλήσεις. Αυτή είναι η αλήθεια. Έν' εκείνοι που δε θέλουν το ΓΕΣΥ που δε θέλουν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα. Άλλο τούτο, το οποίο είπα και στην πρωτολογία μου, αλλά εν ηξέρω αν ακούμε ο ένας τον άλλον, τζιαι άλλο το να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ, κύριε Λουκαΐδη, ολοκληρώστε, γιατί έχουμε μακρηγορήσει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ερχόμαστε σε τροπολογίες οι οποίες είναι απαραίδεκτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και η παράκλησή μου προς τους άλλους συναδέλφους, επειδή και το επόμενο θέμα είναι συναφές με αυτό, αν είναι δυνατό, να μεν τοποθετηθούν τώρα και να μιλήσουν στη συνέχεια στο άλλο το θέμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, απλώς, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, μισό λεπτό, τίποτα παραπάνω.

Δε θα κάτσω να λέω τι είπε ο κ. Παμπορίδης ή ο άλφα ή ο βήτα υπουργός. Εγώ ξέρω ένα πράμα, ότι τούτη η κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέλαβε μια χώρα γκρεμισμένη, μία χώρα στα σκουπίδια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μην ανοίξουμε πάλι τα ίδια θέματα, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όι, κανένα. Επειδή το ανέφερε. Εγώ δεν το είχα αναφέρει. Το ανέφερε, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κλείστε το θέμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σοβαρομιλάς;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...η αλήθεια πολλές φορές συνοδεύει και εκείνους που δεν την πιστεύουν.

Έχουμε δαμαί τζιαι τον Χάρη τον Γεωργιάδη, έναν Υπουργό Οικονομικών ο οποίος είναι εδώ ζωντανός μάρτυρας, αφ' ης στιγμής αναφερόμαστε σε υπουργούς, και έχουμε και το ΔΗΚΟ δίπλα, πράγματι, που έβαλε πλάτες σε δύσκολες ώρες, για να βαστήσουμε την οικονομία. Τι θέλω να πω; Δεν είναι με τα ευχολόγια! Και μπορεί να πιστέψω ότι τούτα που λέτε τα εννοείτε, αλλά οι πολιτικές τις οποίες ακολουθείτε, για να εφαρμόσετε τα όνειρά σας ή τις υποσχέσεις σας στον λαό, δυστυχώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνάδελφε, μη με υποχρεώνετε να κάμω διακοπή.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...δεν καταλήγουν σε αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Αναγκαστικά, θα δώσω τον λόγο και στην κ. Ερωτοκρίτου.

Παρακαλώ, σύντομα, για να κλείσει η υπόθεση.

Δε θα δοθεί ο λόγος σε άλλο συνάδελφο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μακρηγορήσω, ένα-δύο λεπτά το πολύ, αλλά δεν μπορώ παρά να απαντήσω στον φίλτατό μου τον κ. Λουκαΐδη, ο οποίος θέλει να μετατρέψουμε τη διαδικασία της ψήφησης του προϋπολογισμού του ΟΑΥ σε ένα μίνι προεκλογικό ντιμπέιτ.

Επειδή έκαμε και αναφορά στον κ. Χριστοδουλίδη, τον οποίο το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει, έχω να ρωτήσω το εξής: Καλά, η συλλογή δηλαδή υποστήριξης μελών του Υπουργικού Συμβουλίου προς τον κ. Παμπορίδη είναι η ψήφος εμπιστοσύνης για τον υποψήφιο Πρόεδρο; Είναι με αυτό τον τρόπο το ΑΚΕΛ που επιλέγει ποιους και τότε και αν θα τους υποστηρίξει;

Λοιπόν, η θέση μας εμάς και η φιλοσοφία μας είναι απλή: Όπως όλα τα κόμματα -και εμείς δε διεκδικούμε την αποκλειστική πατρότητα κανενός νομοθετήματος- και εμείς εργαστήκαμε, για να έχουμε αυτό το ωφέλημα το τεράστιο, την ευλογία που λέγεται «Γενικό Σύστημα Υγείας». Την ίδια στιγμή το να αφήσουμε την απόλυτη -δε θα χρησιμοποιήσω τη λέξη «ασυδοσία»- να αφήσουμε χωρίς κανένα έλεγχο όλα τα κονδύλια που αφορούν τον ΟΑΥ, ε αυτό δε θα γίνει, γιατί θα παραπέμψουμε πίσω σε μία κατάσταση πριν κάποια χρόνια, πριν μια δεκαετία, που πάλι σφυρίζαμε αδιάφορα και τελικά ήρθε η απόλυτη καταστροφή.

Οπότε, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, ότι οι δικές μας οι τροπολογίες έχουν σκοπό να διαφυλάξουν και να προλάβουν την οποιαδήποτε, ο μη γένοιτο, καταστροφή ή κακή διαχείριση των πόρων που έχει το ΓΕΣΥ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κυρία Ερωτοκρίτου.

Λοιπόν, να προχωρήσουμε τώρα με τις τροπολογίες. Να ψηφιστούν οι τροπολογίες, αρχίζοντας από τις τροπολογίες που έχω καταθέσει εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ, αναγνώστε την πρώτη τροπολογία.

Παρακαλώ, καθίστε στις θέσεις σας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022»

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	22	1	02011	Αμοιβές Παροχέων Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας	€1.407.500.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημειώσεις:

- Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας ανά εξάμηνο για τον σφαιρικό προϋπολογισμό κάθε κατηγορίας παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
- Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Υπέρ τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Η δεύτερη τροπολογία.

Παρακαλώ, αναγνώστε την.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
2.	22	1	02016	Εκπαίδευση και άλλα κίνητρα Παροχέων Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας	€1.000.000

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή από τον Πρώτο Πίνακα του άρθρου 02016.

Σημειώσεις:

- Τα έξοδα επιμόρφωσης των παροχέων υπηρεσιών φροντίδας υγείας οι οποίοι είναι συμβεβλημένοι με το ΓΕΣΥ να καλύπτονται από τους ίδιους τους παροχείς, καθότι αυτή καθ' εαυτήν η ένταξή τους στο ΓΕΣΥ προϋποθέτει συγκεκριμένα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά κριτήρια.
- Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μιλούμε για διαγραφή εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι, είναι διαγραφή.

Παρακαλώ, ψηφίστε για την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα επτά. Υπέρ έξι, εναντίον τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον, έξι ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Ωραία! Και τώρα θα πάμε στην τρίτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
3.	24	1	03219	Επικοινωνία, Δημοσιεύσεις και Δημοσιότητα	€1.050.000

Γίνεται εισήγηση για διαγραφή από τον Πρώτο Πίνακα του άρθρου 03219.

Σημειώσεις:

α. Διαγραφή του κονδυλίου που αφορά Επικοινωνία, Δημοσιεύσεις και Δημοσιότητα, καθότι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τέσσερα περίπου χρόνια μετά την εφαρμογή του ΓΕΣΥ είναι ιδιαίτερα υψηλή. Επιπροσθέτως, οι δικαιούχοι μπορούν να ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους μέσω της ιστοσελίδας του ΟΑΥ ή από τον προσωπικό τους ιατρό.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την τρίτη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τρεις, κατά τριάντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, με τριάντα έξι ψήφους εναντίον, τρεις ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην τέταρτη τροπολογία.

Παρακαλείται ο γραμματέας να την αναγνώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	25	1	04650	Υποστήριξη Συστήματος Πληροφορικής και άλλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών ΓΕΣΥ	€9.476.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

α. Η επεξήγηση που δίδεται στον προϋπολογισμό σχετικά με την πιο πάνω υποομάδα δαπανών δεν είναι επαρκής, ώστε να δικαιολογήσει την προϋπολογιζόμενη δαπάνη και μάλιστα με αύξηση, σε σχέση με τον προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου του 2021, της τάξεως του 40-50%. Για την αποδέσμευση του εν λόγω ποσού να απαιτείται λεπτομερής ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας τόσο για τη διαδικασία όσο και για την επιμέρους κατανομή του.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για την τέταρτη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Δώδεκα ψήφοι υπέρ, εναντίον είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δώδεκα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τέταρτη τροπολογία απορρίπτεται.

Και πάμε εις την πέμπτη τροπολογία.

Παρακαλώ να διαβαστεί η τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
5.	25	1	07740	Αγορά/Εφαρμογή Συστήματος Πληροφορικής	€8.200.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το σχετικό κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

α. Η επεξήγηση που δίδεται στον προϋπολογισμό σχετικά με το πιο πάνω άρθρο δεν είναι επαρκής, ώστε να δικαιολογήσει την προϋπολογιζόμενη δαπάνη και μάλιστα με αύξηση, σε σχέση με τον προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου του 2021, της τάξεως του 40-50%. Για την αποδέσμευση του εν λόγω ποσού να απαιτείται λεπτομερής ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας τόσο για τη διαδικασία όσο και για την επιμέρους κατανομή του.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Ψηφίστε για την πέμπτη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, όταν ολοκληρωθεί η ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Δώδεκα ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, δώδεκα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η πέμπτη τροπολογία απορρίπτεται.

Και προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Χρύσανθου Σαββίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Διαδικαστικής φύσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Η τρίτη τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος έχει ήδη απορριφθεί. Από εμάς τουλάχιστον οι άλλες τρεις γίνονται αποδεκτές· ζητείται ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λουκαΐδη, ευχαριστώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εάν συμφωνούμε με αυτή τη διαδικασία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κάτσετε κάτω και θα τις περάσουμε μια μια, με την τάξη, για να μην έχουμε παρεξηγήσεις.

Και προχωρούμε τώρα, είπαμε, με τις τροπολογίες των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Χρυσάνθου Σαββίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλώ τον γραμματέα να αναγνώσει την πρώτη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες των κ. Πανίκου Λεωνίδου και Χρυσάνθου Σαββίδη εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022»

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	22	1	02016	Εκπαίδευση και άλλα κίνητρα Παροχέων Υπηρεσιών Φροντίδας Υγείας	€1.000.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημειώσεις:

- α. Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες που αφορούν το κονδύλι για την εκπαίδευση και παροχή άλλων κινήτρων στους παροχείς υπηρεσιών φροντίδας υγείας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την πρώτη τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Το λοιπόν. Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Ομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
2.	22	1	02050	Αμοιβές Προέδρου, Μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Συμβουλευτικών Επιτροπών	€197.281

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω ομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημειώσεις:

- α. Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες που αφορούν το κονδύλι για την αμοιβή του προέδρου, των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των συμβουλευτικών επιτροπών του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.
- β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τη δεύτερη τροπολογία.

Πόσες ψήφους λαμβάνει η τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, η δεύτερη τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Και προχωρούμε στην τρίτη τροπολογία.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
3.	24	1	03219	Επικοινωνία, Δημοσιεύσεις και Δημοσιότητα	€1.050.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το ποσό του ως άνω κονδυλίου, το οποίο αφορά την επικοινωνία, τις δημοσιεύσεις και τη δημοσιότητα, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημειώσεις:

α. Δέσμευση του σχετικού κονδυλίου το οποίο προορίζεται να καλύψει τη δαπάνη για την επικοινωνία, τις δημοσιεύσεις και τη δημοσιότητα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της. Το προϋπολογιζόμενο ποσό κρίνεται ιδιαίτερα υψηλό, δεδομένου ότι οι δικαιούχοι μπορούν να ενημερώνονται μέσω της ιστοσελίδας του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία αυτή.

Πόσες ψήφους λαμβάνει η τροπολογία;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ δώδεκα, εναντίον είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δώδεκα ψήφους υπέρ και καμία αποχή, η τρίτη τροπολογία απορρίπτεται.

Και προχωρούμε στην τέταρτη τροπολογία.

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
4.	25	1	04650	Υποστήριξη Συστήματος Πληροφορικής και άλλων Επιχειρησιακών Διαδικασιών ΓΕΣΥ	€9.476.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης έναντι της πιο πάνω υποομάδας, ώστε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας να ενημερώνεται γραπτώς ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες.

Σημειώσεις:

α. Γραπτή ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας ανά εξάμηνο για τις γενόμενες δαπάνες που αφορούν το κονδύλι για υποστήριξη συστήματος πληροφορικής και άλλων επιχειρησιακών διαδικασιών ΓΕΣΥ.

β. Να γίνουν οι συνακόλουθες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Υπέρ τριάντα εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Και αισίως προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας ποσού ύψους €1.448.052.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από την ίδια ομάδα ή το ίδιο κεφάλαιο δαπανών. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Απαγόρευση προσλήψεων ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 9.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ σαράντα ένας, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε αισίως στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ και καμία ψήφο εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο της Δημοκρατίας.

Το λοιπόν. Άρα, έχουμε ολοκληρώσει εδώ.

Και πάμε στο υπ' αριθμόν 93 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματεάς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 93 θέματος είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος	Μαρίνα Νικολάου
Σάβια Ορφανίδου	Χρίστος Χριστόφιας
Χαράλαμπος Πάζαρος	Χρύσανθος Σαββίδης
Νίκος Κέττηρος	Μαρίνος Σιζόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ), συνοδευόμενος από μέλη του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του οργανισμού, και ο Επίτροπος Εποπτείας ΓΕΣΥ.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρίστος Χρίστου.

Ο προϋπολογισμός του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός και προβλέπει συνολικές δαπάνες ύψους €725.915.015 και έσοδα ύψους €659.934.758, τα οποία θα προέλθουν από κρατική χορηγία (€27.820.000), Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσίες προς Αρμόδιες Αρχές (€92.180.000), καθώς και από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (€19.500.000), την παροχή εξωνοσοκομειακής φροντίδας υγείας (€70.000.000), την παροχή ενδονοσοκομειακής φροντίδας υγείας (€255.000.000), εγγραφές ασθενών στους προσωπικούς ιατρούς του ΟΚΥΠΥ (€15.160.000), αποζημίωση για φάρμακα Β' φάσης του ΓΕΣΥ (€126.000.000), καθώς και από άλλες πηγές (€54.280.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2023 αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

- Αποδοχές προσωπικού (€77.510.000), οι οποίες προορίζονται να καλύψουν:
 - θέσεις για στελέχωση του οργανισμού,
 - νέες θέσεις για διοικητικό, ιατρικό, παραϊατρικό, γραμματειακό και λογιστικό προσωπικό, οι οποίες θα βοηθήσουν τον οργανισμό να λειτουργήσει στο πλήρως ανταγωνιστικό περιβάλλον του ΓΕΣΥ μέσω της δημιουργίας σωστών δομών με εξειδικευμένο προσωπικό και γνώσεις, ώστε ο οργανισμός να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του σχετικού νομοθετικού πλαισίου, και
 - θέσεις για το υφιστάμενο προσωπικό το οποίο θα παραιτηθεί από τη δημόσια υπηρεσία και θα υπογράψει συμβόλαιο με τον οργανισμό.
- Παροχή κινήτρων (€8.940.000):
 - στους προσωπικούς ιατρούς για εγγραφή αριθμού δικαιούχων, ώστε ο οργανισμός να έχει έσοδα από τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ), διασυνδέοντας παράλληλα την παραγωγικότητα με την αντιμισθία των προσωπικών ιατρών,
 - στους ειδικούς ιατρούς σε σχέση με την ενδονοσοκομειακή και την εξωνοσοκομειακή φροντίδα υγείας, όπως προβλέπει η συμφωνία του οργανισμού με τις συντεχνίες ιατρών, και
 - σε οριζόντια βάση σε συνάρτηση με τους δείκτες επίτευξης στόχων ανά κλινική.
- Ωρομίσθιο προσωπικό (€46.000.000).
- Λειτουργικές δαπάνες (€197.470.000).
- Συντηρήσεις και επιδιορθώσεις (€19.570.000).
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες (€258.280.000).
- Αγορά σταθερών και κινητών μηχανημάτων (€29.530.000).
- Αγορά μηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (€18.930.000).

9. Ανέγερση, επέκταση και βελτίωση κτιρίων (€74.800.000).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, επειδή ο προϋπολογισμός του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2023 είναι ελλειμματικός, το διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ προτίθεται να επιδιώξει, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό, εξοικονομήσεις στις λειτουργικές του δαπάνες και αύξηση των εσόδων του.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού η επιτροπή ζήτησε περαιτέρω ενημέρωση για επιμέρους ζητήματα, τα οποία αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το επιχειρησιακό πλάνο του ΟΚΥΠΥ.
2. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ και ειδικότερα την επέκταση και την ανακαίνιση των νοσηλευτηρίων του ΟΚΥΠΥ, ώστε αυτά να καταστούν ανταγωνιστικά προς τον ιδιωτικό τομέα.
3. Την ανάγκη ενίσχυσης του ΟΚΥΠΥ σε προσωπικό, αλλά και την ανάγκη επιστημονικής κατάρτισης του υφιστάμενου προσωπικού, προς αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας.
4. Το πλάνο αυτονομής του ΟΚΥΠΥ, ενόψει της λήξης της παροχής κρατικής χορηγίας το 2024, και τις πιθανές συνέπειες στη βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ.
5. Τις καθυστερήσεις στην παραλαβή εξοπλισμού που αγοράστηκε.
6. Τη στελέχωση της μονάδας αιμοκάθαρσης του Γενικού Νοσοκομείου Πάφου.
7. Τη στελέχωση της μονάδας εντατικής νοσηλείας νεογνών του Μακαρίου Νοσοκομείου.
8. Τη στελέχωση και τη διεύρυνση των εργασιών του Μεταμοσχευτικού Κέντρου το οποίο λειτουργεί στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
9. Τις εξελίξεις αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο για τη δημιουργία πανεπιστημιακών κλινικών, σχετικά με το οποίο εκκρεμεί η κατάθεση αναθεωρημένου νομοσχεδίου στη Βουλή.
10. Την επαγγελματική ασφάλιση ιατρών που εργάζονται στα νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ.
11. Τη λειτουργία των Τμημάτων Ατυχημάτων και Επειγόντων Περιστατικών (ΤΑΕΠ).
12. Το πλάνο αντικατάστασης νοσηλευτών που καθίστανται χρόνιοι ασθενείς.
13. Το ενδεχόμενο δημιουργίας μονάδων για οροθετικά άτομα στα νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ.
14. Τη δημιουργία σταθμών ασθενοφόρων σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.

Σε σχέση με τα επιμέρους ερωτήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού, οι εκπρόσωποι του ΟΚΥΠΥ ανέφεραν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το επιχειρησιακό πλάνο του ΟΚΥΠΥ δεν είναι προς δημοσιοποίηση, ωστόσο ο οργανισμός είναι έτοιμος να το παρουσιάσει στα μέλη της επιτροπής σε κλειστή συνεδρία της.
2. Η αγορά και η παραλαβή του εξοπλισμού διεκπεραιώνονται με ταχύτητα, στον βαθμό που επιτρέπει το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.
3. Τα αναπτυξιακά έργα στα νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ στη Λάρνακα, στην Πάφο και στην Αμμόχωστο θα προκηρυχθούν πριν από το τέλος του 2022 και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2023 αναμένεται να προκηρυχθούν και τα υπόλοιπα έργα. Για τα έργα στο Μακάριο Νοσοκομείο έχουν εξασφαλιστεί κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθότι έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσής τους το 2025-2026.
4. Τα νοσηλευτήρια του ΟΚΥΠΥ είναι πολυάριθμα με πεπαλαιωμένες κτιριακές εγκαταστάσεις και στόχος είναι η αναβάθμισή τους. Δεν αναμένεται να επηρεαστεί η βιωσιμότητα του οργανισμού.
5. Η ορθή λειτουργία των ΤΑΕΠ είναι στις προτεραιότητες του ΟΚΥΠΥ και προς αυτή την κατεύθυνση τροχοδρομήθηκε η δημιουργία ΤΑΕΠ Παίδων.
6. Δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στελέχωσης του ΟΚΥΠΥ σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, ωστόσο χρειάζεται ορθολογιστική διαχείριση του ανθρωπίνου δυναμικού.
7. Το Μεταμοσχευτικό Κέντρο που λειτουργεί στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας δε χρήζει περαιτέρω στελέχωσης, αλλά χρειάζεται περαιτέρω εκπαίδευση του προσωπικού και η δημιουργία κουλτούρας μεταμόσχευσης στην Κύπρο.
8. Το νομοσχέδιο που αφορά τις πανεπιστημιακές κλινικές βρίσκεται υπό επεξεργασία και καταβάλλονται από όλες τις πλευρές προσπάθειες γεφύρωσης των διαφορών.

9. Ο ΟΚΥΠΥ βρίσκεται σε διαβουλεύσεις για την επίλυση του ζητήματος επαγγελματικής ασφάλισης των ιατρών.

Περαιτέρω, η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της Αρχής να την ενημερώσουν γραπτώς για επιμέρους θέματα τα οποία τέθηκαν κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΟΚΥΠΥ για το έτος 2023.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 93 νομοσχεδίου.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχουμε έναν μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, εδώ, κύριε, βλέπω ότι ο μόνος που δε ζήτησε τον λόγο μέχρι τώρα είναι ο κ. Πάζαρος. Θα πάρει τον λόγο πρώτος.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χαράλαμπο Πάζαρο)

Είναι το όνομά σου πάνω, κύριε Πάζαρε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΖΑΡΟΣ:

Ό,τι θέλετε, ρε παιδικιά. Ό,τι θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έλα, κύριε Πάζαρέ μου. Έλα στο βήμα μάλιστα, αν θέλεις.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ο κ. Πάζαρος μιλά πολύ σπάνια και δικαιούται να μιλήσει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΖΑΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον λόγο έχει ο κ. Πάζαρος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΖΑΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά από τρία χρόνια λειτουργίας του Γενικού Συστήματος Υγείας νιώθω ότι μπορούμε να είμαστε περήφανοι, γιατί προσφέρεται ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας σε κάθε πολίτη, ανεξαρτήτως κοινωνικών στρωμάτων, μέσα από ένα μονοασφαλιστικό -και το τονίζω αυτό- μονοασφαλιστικό σχέδιο υγείας.

Ως Δημοκρατικός Συναγερμός νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε για ακόμα μία φορά τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας για την αποφασιστικότητα που επέδειξε για την υλοποίηση του Γενικού Συστήματος Υγείας, της μεγαλύτερης κοινωνικής μεταρρύθμισης από ίδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, με συμμάχους του όλα ανεξαιρέτως τα πολιτικά κόμματα. Ακριβώς επειδή είναι η μεγαλύτερη κοινωνική μεταρρύθμιση που έγινε ποτέ, είναι αναμενόμενο να παρουσιάζει κενά και αδυναμίες. Στόχος όλων μας θα πρέπει να είναι ο εντοπισμός αυτών των κενών και των στρεβλώσεων και η αντιμετώπισή τους, για να καταστεί βιώσιμο το σύστημα, χωρίς να αλλοιωθεί η φιλοσοφία και η αρχιτεκτονική του.

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ για το 2023, τα συνολικά προβλεπόμενα έσοδα ανέρχονται στο ποσό των €660 εκατομ. σχεδόν, ενώ οι συνολικές προβλεπόμενες δαπάνες ανέρχονται στο ποσό των €726 εκατομ. Δηλαδή ο προϋπολογισμός του οργανισμού παρουσιάζεται ως ελλειμματικός κατά €66 εκατομ. σχεδόν. Είναι αναγκαίο να τονίσω όμως ότι το έλλειμμα αυτό που παρατηρείται στον αναφερόμενο προϋπολογισμό προκύπτει από το γεγονός ότι έχουν προϋπολογιστεί δαπάνες ύψους €123 εκατομ. για το 2023 και δαπάνες ύψους €311 εκατομ. για την τριετία 2023-2025. Είναι αναγκαίο να αναφέρω πως στο ποσό των €311 εκατομ. που έχει προϋπολογισθεί για την τριετία 2023-2025 περιλαμβάνεται ποσό €211 εκατομ. για αναπτυξιακά έργα υποδομών και το υπόλοιπο ποσό των €100 εκατομ. αφορά αγορά εξοπλισμού. Ουσιαστικά, προκύπτει ότι ο οργανισμός, εξαιρουμένων των κεφαλαιουχικών δαπανών, θα έχει λειτουργικό πλεόνασμα και το 2023 όπως και για την τριετία 2023-2025. Οι υψηλές κεφαλαιουχικές δαπάνες οφείλονται στο γεγονός ότι ο οργανισμός λόγω της πανδημίας καθυστέρησε να προχωρήσει στην υλοποίηση των κατασκευαστικών έργων, τα οποία έχουν προγραμματισθεί να αρχίσουν σύντομα. Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που διαπιστώνουμε ότι στον προϋπολογισμό του 2023 υπάρχει λειτουργικό πλεόνασμα περίπου €10 εκατομ., το οποίο αυξάνεται σταδιακά τα επόμενα χρόνια. Αυτό είναι αποτέλεσμα των σταθερών βημάτων που γίνονται από τον οργανισμό, αφού ο στόχος είναι η οικονομική αυτονομία των δημοσίων μας νοσηλευτηρίων. Αυτή είναι άλλωστε και η φιλοσοφία του ΓΕΣΥ, που έχει ψηφιστεί από αυτό εδώ το σώμα.

Τα κρατικά μας νοσηλευτήρια είναι τα θεμέλια του Γενικού Συστήματος Υγείας και, κατά τη διάρκεια της πανδημίας, δέχθηκαν στην πλάτη τους όλη την πίεσή της. Στάθηκαν με αξιοπρέπεια στην αντιμετώπισή της δίνοντας δείγματα γραφής, εξού και τα εύσημα της Ευρώπης που πήραμε για τη διαχείριση που έγινε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι άνθρωποι αυτοί, γιατροί και νοσηλευτές, τους οποίους για άλλη μια φορά ευχαριστούμε, δούλεψαν με αγάπη και θυσία.

Παράλληλα όμως, αγαπητέ Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας έστειλαν το μήνυμα ότι πρέπει να επενδύσουμε στα δημόσια νοσηλευτήρια και να φροντίσουμε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά έναντι του ιδιωτικού τομέα. Το μήνυμά τους αυτό ο οργανισμός το έλαβε και εντός Δεκεμβρίου, όπως μας ενημέρωσε, θα προβεί σε προκήρυξη των αναπτυξιακών του έργων, αυτών δηλαδή που αφορά το κονδύλι της τριετίας 2023-2025 ύψους €311 εκατομ., από τα οποία, όπως έχω προαναφέρει, τα €100 εκατομ. είναι για αγορά εξοπλισμού και τα υπόλοιπα €211 εκατομ. για την επέκταση και αναβάθμιση των κτιριακών μας υποδομών. Τα έργα αυτά είναι απόλυτα αναγκαία, προκειμένου τα δημόσια μας νοσηλευτήρια να αναβαθμιστούν και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες υγείας και να παρέχουν καλύτερη εξυπηρέτηση στον ασθενή.

Να αναφέρω επίσης ότι για το θέμα της στελέχωσης των κρατικών μας νοσηλευτηρίων τα τελευταία δύο χρόνια έχουν γίνει τετρακόσιες σαράντα έξι προσλήψεις νοσηλευτών. Εντός του προϋπολογισμού του 2023 υπάρχουν θέσεις για ιατρικό και διοικητικό προσωπικό, καθώς και θέσεις νοσηλευτών.

Τέλος, θέλω να σημειώσω ότι, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, στηρίζουμε τη μεγάλη πραγματικά προσπάθεια που καταβάλλει ο ΟΚΥΠΥ για αναβάθμιση των κρατικών μας νοσηλευτηρίων παρά τις δυσκολίες, ούτως ώστε αυτά να καταστούν πραγματικά ανταγωνιστικά έναντι των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Ως νομοθετικό σώμα έχουμε υποχρέωση να σταθούμε θεματοφύλακες προς αυτή την κατεύθυνση και να υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του ΟΚΥΠΥ.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Και ένα καταληκτικό σχόλιο όσον αφορά τα όσα έχουν λεχθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης του ΟΑΥ, να κάνω και μια ευγενική υπενθύμιση στο σώμα, γιατί κάτι λέχθηκε για τον πρόεδρο του κόμματος. Σε αυτό εδώ το σώμα, όταν ψηφίστηκε το Γενικό Σύστημα Υγείας, ψηφίστηκε ομόφωνα. Ό,τι έχετε ψηφίσει όλοι ψήφισε και ο πρόεδρος του κόμματος. Αυτό απλώς ως υπενθύμιση. Έχει ψηφίσει ένα μονοασφαλιστικό σύστημα υγείας και είναι υπέρμαχος αυτού που έχει ψηφίσει.

Και καταλήγω στο εξής: Να αφήσουμε το τι είπε ο ένας, τι είπε ο άλλος και να εγκύψουμε στα πραγματικά προβλήματα που αφορούν την υγεία μας, την υγεία των πολιτών, αν θέλουμε να φανούμε χρήσιμοι, ωφέλιμοι και όχι απλά αρεστοί.

Ευχαριστώ πολύ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον Χαράλαμπο Πάζαρο.

Και τον λόγο θα πάρει ο βενιαμίν του σώματος, ο Μιχάλης Γιακουμή.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Τη σειρά καθορίζει την ο Πρόεδρος του σώματος.

Κύριε Γιακουμή, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΑΚΟΥΜΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Εν μέσω πανδημίας τα νοσοκομεία, το ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό έφεραν εις πέρας την αποστολή τους και με το παραπάνω. Λάθη, παραλείψεις σαφώς και έχουν γίνει. Ωστόσο, είμαστε εδώ, για να στηρίξουμε την προσπάθεια και να δώσουμε πραγματικές και εφικτές λύσεις, έτσι ώστε να καλυφθούν τα οποιαδήποτε κενά στο σύστημα υγείας και κυρίως στα κρατικά νοσηλευτήρια.

Αδιαμφισβήτητα, το ΓΕΣΥ αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση και μεταρρύθμιση στον τόπο μας. Μέλημά μας η βιωσιμότητα του ΓΕΣΥ και ο συνεχής αλλά κυρίως ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών υγείας που παρέχονται στα κρατικά μας νοσηλευτήρια.

Ειδικής αναφοράς, αγαπητοί συνάδελφοι, χρήζει η αναμενόμενη ορθή λειτουργία των τμημάτων ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών (ΤΑΕΠ). Για μας αποτελεί βασικό στόχο η μείωση του χρόνου αναμονής, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για σοβαρά περιστατικά. Προς αυτή την κατεύθυνση, ζητούμε από τον ΟΚΥΠΥ να επενδύσει ακόμα περισσότερο τόσο στον εξοπλισμό όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό των ΤΑΕΠ. Επίσης, χαιρετίζουμε την τροχοδρόμηση για δημιουργία ΤΑΕΠ Παίδων και ευελπιστούμε πως σύντομα θα λειτουργήσουν σε όλες τις επαρχίες. Εμείς θα στηρίξουμε με όλες μας τις δυνάμεις τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την καλύτερη εξυπηρέτηση και περίθαλψη όλων των ασθενών τόσο από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό όσο και από τη διοίκηση των κρατικών μας νοσηλευτηρίων.

Αναντίλεκτα, αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς θα υπερψηφίσουμε τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Αποστόλου από την ΕΔΕΚ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πάρα πολύ σύντομα, επί της ουσίας θα μιλήσει ο πρόεδρος του κινήματος, απλώς, να πω ότι κάπου έτσι χωμένη στον προϋπολογισμό, που μπορεί να μη δώσει κανένας σημασία, είναι και η υλοποίηση της μονάδας καθημερινής φροντίδας καρκινοπαθών στο νοσοκομείο Λάρνακας, ένα αίτημα το οποίο το κυνηγούσαμε εδώ και τέσσερα χρόνια. Υποστηρίχθηκε και από τους συνδέσμους καρκινοπαθών, πολλά και διάφορα ανέβαλαν αυτή την υλοποίηση τα προηγούμενα χρόνια, είχα πάρει μία επιστολή από τον πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ τον κ. Παναγίδη πριν μερικούς μήνες στην οποία δεσμευόταν για την υλοποίηση της μονάδας το 2023 και θέλω να τον ευχαριστήσω τόσο τον ίδιο προσωπικά όσο και τον τ έως διευθυντή κ. Καροτσάκη και τον νυν διευθυντή τον κ. Γιώργο Αντωνίου για το γεγονός ότι είναι πλέον στον προϋπολογισμό και θα υλοποιηθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2023.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ και τον λόγο θα έχει ο συνάδελφος ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η πανδημία του κορωνοϊού, αν απέδειξε ένα σημαντικό ζήτημα -και δεν το απέδειξε μόνο στην Κύπρο, αλλά ακόμα και σε πολύ ανεπτυγμένες χώρες, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Μεγάλη Βρετανία, η Γαλλία, η Γερμανία- είναι ότι ο δημόσιος τομέας της υγείας είναι το πιο ισχυρό στοιχείο που μπορεί να διαμορφώσει συνθήκες ποιοτικής περίθαλψης των πολιτών. Βλέπετε ότι αυτές οι χώρες είχαν τεράστια προβλήματα, γιατί ακριβώς ο δημόσιος τομέας της υγείας τους αποδυναμώθηκε υπέρ του ιδιωτικού τομέα. Είναι αυτό ακριβώς στο οποίο επιμένουμε, ότι και στην περίπτωση της Κύπρου θα πρέπει ο δημόσιος τομέας να αποτελέσει τη ραχοκοκκαλιά του συστήματος υγείας, για να μπορέσει ακριβώς να δημιουργήσει όλες εκείνες τις σωστές συνθήκες υψηλού επιπέδου προσφερόμενων υπηρεσιών στους συμπατριώτες μας. Όμως, για να μπορέσει ο δημόσιος τομέας να απορροφήσει αυτές του τις υποχρεώσεις και αυτά τα καθήκοντα, πρέπει να τύχει ενός σημαντικού εκσυγχρονισμού, για να μπορεί να ανταγωνιστεί με επιτυχία και με ταχύτητα στον ανταγωνισμό τον

οποίο θα έχει με τον ιδιωτικό τομέα. Και εδώ ακριβώς είναι το ζητούμενο! Και εδώ τίθενται ορισμένα ερωτήματα! Από το 2015 η τρόικα είχε θέσει ως προϋπόθεση στο μνημόνιο το σχέδιο υγείας και υπάρχουν όλες οι επιστολές τις οποίες είχαμε αποστείλει ως ΕΔΕΚ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να ξεκινήσει αυτή η διαδικασία. Και θέτω ακριβώς το ερώτημα και περιμένω κάποιες απαντήσεις. Από το 2015 μέχρι και το 2019, που ξεκίνησε η εφαρμογή του σχεδίου υγείας, τι έγινε, για να έχουμε αναδιοργάνωση των δημόσιων νοσηλευτηρίων σε διοικητικό, σε οικονομικό ή σε επιστημονικό επίπεδο; Τίποτε απολύτως. Τίποτε απολύτως!

Δεύτερο στοιχείο. Όταν λοιπόν γνωρίζαμε τα προβλήματα, έγινε οποιαδήποτε διαβούλευση μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον χρόνο στον οποίο θα μπορούσαμε να καλύψουμε τα τυχόν ελλείμματα του δημόσιου τομέα; Όχι. Και υπάρχει και σχετική επιστολή επίκρισης από τον έφορο κρατικών ενισχύσεων, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το γεγονός ότι δεν έγινε καμία ενημέρωση και καμία πληροφόρηση. Ποιος είχε την ευθύνη για όλα αυτά; Το Υπουργείο Υγείας. Και ποιος ήταν ο προϊστάμενος του Υπουργείου Υγείας; Νομίζω ο καθένας το γνωρίζει. Έχετε την εντύπωση ότι ήταν τυχαίο το γεγονός ότι διορίστηκε πρόεδρος του ΟΚΥΠΥ ο κ. Νικόλσον; Όταν αναδείξαμε ως ΕΔΕΚ τη σύγκρουση συμφέροντος, κατηγορηθήκαμε και τότε ότι δε θέλουμε το ΓΕΣΥ, ότι υπονομεύουμε το ΓΕΣΥ και γι' αυτό ακριβώς προσπαθούμε να υποσκάψουμε τον κ. Νικόλσον ως πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ. Όταν επιβεβαιώθηκε η σύγκρουση συμφέροντος και αναγκάστηκε ο κ. Νικόλσον να παραιτηθεί, είχε οποιονδήποτε από αυτούς που μας κατηγορήσαν να δικαιολογήσει τη στάση του ή να απολογηθεί; Σε καμία περίπτωση. Και είναι ξεκάθαρο, γιατί είχαμε τον κ. Νικόλσον και τους άλλους δύο βρετανούς στο συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ. Ήταν η γέφυρα για βρετανικά κεφάλαια, ούτως ώστε, την ώρα που ήταν να καταρρεύσει ο δημόσιος τομέας, να έχουμε ακριβώς τη διαδικασία κάποιος να αναλάβουν τη διαχείρισή του. Το σχέδιο ήταν από την αρχή ξεκάθαρο. Ότι τον δημόσιο τομέα ή θα τον παραπέμπαμε σε μια διαδικασία Κυπριακών Αερογραμμών ή σε μια διαδικασία συνεργατισμού. Αλλά μάλλον ήταν σε διαδικασία συνεργατισμού που ήθελαν κάποιος να τον παραπέμψουν, γι' αυτό και δεν έκαναν τίποτε απολύτως, για να τον αναβαθμίσουν. Τίποτε απολύτως, σε κανένα επίπεδο! Κατά τα άλλα ήταν αυτοί που ήταν υποστηρικτές του ΓΕΣΥ, ήταν αυτοί που έφεραν το ΓΕΣΥ, ήταν αυτοί οι οποίοι, ξέρω εγώ, ενδιαφερόντουσαν για όλα αυτά τα ζητήματα.

Και σήμερα τονίζουμε -και το τονίσαμε και πέρσι και πρόπερσι και φέτος στο διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ- ότι, λόγω του ότι το 2024 τον Ιούνιο ουσιαστικά κλείνει η περίοδος κάλυψης των ελλειμμάτων από πλευράς του κράτους για τα δημόσια νοσηλευτήρια, οφείλουν να κινηθούν προς δύο κατευθύνσεις. Η μία κατεύθυνση είναι να γίνουν διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να δούμε το ενδεχόμενο μιας τουλάχιστον διετούς παράτασης κάλυψης ελλειμμάτων, και η δεύτερη ότι θα πρέπει ακριβώς μέσα στους προϋπολογισμούς αυτών των δύο χρόνων να βάλουν όλα εκείνα τα αναγκαία και απαραίτητα έργα που πρέπει να γίνουν για την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, για την επιστημονική αναβάθμιση, για τη διοικητική αναδιοργάνωση, ούτως ώστε να μπορέσει ο δημόσιος τομέας να είναι οικονομικά βιώσιμος στο ανταγωνιστικό περιβάλλον στο οποίο θα κληθεί να διαχειριστεί τον τομέα της υγείας.

Εύχομαι και ελπίζω ότι θα ακουστούν αυτές οι εισηγήσεις και θα γίνουν. Και για να κλείσω -παρ' όλο που δεν είχα καμία πρόθεση να σχολιάσω, γι' αυτό και προηγουμένως στον ΟΑΥ δεν είπα οτιδήποτε, θα το άφηνα για να το πω στον προϋπολογισμό- επειδή πραγματικά εμφανίζονται πάρα πολλοί πατέρες στο ΓΕΣΥ, ε, ναι, αλλά δεν είναι οι πατέρες που το γεννούν. Είναι οι μητέρες που το γεννούν το ΓΕΣΥ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, με τη συμβολή των πατεράδων!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποιου πατέρα όμως; Ποιου πατέρα όμως! Απλώς, έτσι, για ιστορική ανάλυση, πολύ σύντομα, να υπενθυμίσω ότι για πρώτη φορά τέθηκε θέμα ΓΕΣΥ στην Κύπρο το 1968 από τον Βάσο Λυσσαρίδη. Να υπενθυμίσω ότι ο λόγος για να κατατεθεί τον Μάρτιο του 1999 το νομοσχέδιο για το ΓΕΣΥ ήταν η απαίτηση της ΕΔΕΚ τον Δεκέμβριο του 1998, για να ψηφίσει τον προϋπολογισμό. Και κατατέθηκε όντως από τον τότε υπουργό τον Χρίστο τον Σολωμή, τον Μάρτη του 1999. Για να ψηφιστεί πότε; Τον Απρίλη του 2001 το πρώτο νομοσχέδιο του ΓΕΣΥ. Πότε διορίστηκε το πρώτο διοικητικό συμβούλιο του ΟΑΥ; Το 2005, επί κυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου. Ποια κυβέρνηση το 2010 τον Σεπτέμβριο ζήτησε αναστολή επ' αόριστον της εφαρμογής του ΓΕΣΥ; Υπάρχει επιστολή κατατεθειμένη στη Βουλή. Ο καθένας μπορεί να το δει. Ο καθένας μπορεί να το δει! Και οδήγησε τον Ιούνιο του 2011 σε παραίτηση τον τότε πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΥ. Ποιος ήταν αυτός που ξεκίνησε το 2015 την προσπάθεια, για να γίνει επικαιροποίηση του νομοσχεδίου για το ΓΕΣΥ; Η ΕΔΕΚ. Οι επιστολές υπάρχουν και είναι και στο Προεδρικό, μπορείτε να τις δείτε. Άρα λοιπόν, το να κατηγορούμαστε τάχατες ότι είμαστε εναντίον του ΓΕΣΥ είναι μια εύκολη λύση. Εμείς είμαστε που παλέψαμε για το ΓΕΣΥ, αλλά έχει μια διαφορά. Ότι εμείς θέλουμε το ΓΕΣΥ να δουλέψει προς όφελος των πολιτών. Αυτή είναι η διαφορά μας. Και γι' αυτό ακριβώς προσπαθούμε να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα, αλλά κάποιος που εμφανίζονται ως υποστηρικτές του ΓΕΣΥ κλείνουν τα μάτια τους στο πολυασφαλιστικό που εφαρμόστηκε, κλείνουν τα μάτια τους στο γεγονός ότι εκτός του ΓΕΣΥ προσφέρουν υπηρεσίες στο ΓΕΣΥ και πληρώνονται από τα νοσηλευτήρια, κλείνουν τα μάτια τους στο γεγονός ότι υπήρξαν παράνομες συμφωνίες και μνημόνια, όπως επιβεβαίωσε και η Νομική Υπηρεσία, κλείνουν τα μάτια τους στη διασπάθιση δημοσίου χρήματος, η οποία γίνεται, κλείνουν τα μάτια τους στο γεγονός ότι συμβαίνουν όλα αυτά τα οποία αποκαλύπτει η Ελεγκτική Υπηρεσία και η διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας.

Εγώ δε θα συνεχίσω παρακάτω. Αλλά το θέμα είναι ότι δεν μπορούμε να δεχθούμε πια και να αφήνουμε αναπάντητες τέτοιες ερωτήσεις. Εάν οποιοσδήποτε θέλει, εμείς είμαστε ανοικτοί. Ο ρόλος ο δικός μας είναι εποικοδομητικός. Εμείς θέλουμε μέσα από προτάσεις να δώσουμε λύσεις σε αυτά τα προβλήματα και μας ενδιαφέρουν ουσιαστικά τρία πράγματα εμάς. Το πρώτο, να υπάρχει ποιοτική προσφορά υγείας στους πολίτες, το δεύτερο, αυτή την ποιοτική προσφορά να μπορούν να την απολαμβάνουν και οι πολίτες οι οποίοι προέρχονται από τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να έχουν υψηλού επιπέδου περιθαλψη είτε με τα δικά τους τα χρήματα είτε των ασφαλιστικών εταιρειών, και, το τρίτο, ακριβώς να μπορέσει αυτό το ΓΕΣΥ να επιβιώσει σε ένα ανταγωνιστικό σημείο.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Τορναρίτης για διαδικαστικό θέμα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω, να επαναφέρω στη μνήμη όλων, ότι έχουμε κάμει μία συμφωνία την οποία ανατρέψαμε και μετά επαναβεβαιώσαμε. Να πω παράλληλα ότι ακολουθούν οι ομιλίες του προϋπολογισμού, άρα όλοι μας θα έχουμε το δικαίωμα να βγάλουμε τα σώψυχά μας για το ΓΕΣΥ. Να πω ότι έχει εννέα ομιλητές και δεν ξέρω πόσους άλλους, να ευχαριστήσω τον Σαββίδη τον Χρυσάνθο που τον ερώτησα και δέχεται την πρόταση που θα καταθέσω τώρα. Παρακαλώ πάρα πολύ, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου και μπορούμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση στους προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Τορναρίτη, επειδή δε θέλω να αυθαιρετήσω, θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Πόσοι συμφωνούν με την πρόταση του κ. Τορναρίτη;

Άμα εξασφαλίσετε τα δύο τρίτα κατά τον...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν είναι δύο τρίτα, είναι οι μισοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι μισοί, εντάξει.

Μετράτε τους, κύριε, και πέστε μου πόσοι είναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εντάξει, επέρασε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, τερματίζεται η συζήτηση.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας ποσού ύψους €725.915.015 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων και Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

Μειωμένος μισθός εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχου προσώπου. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πρόσληψης εργοδοτούμενων καθορισμένης διάρκειας. Άρθρο 8.
Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.
Ίδρυση νέων θέσεων. Άρθρο 10.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Δημητρίου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, οι παρεμβάσεις σας στο προεδρείο είναι αντισυνταγματικές.
Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 10;
Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, όταν είναι έτοιμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα. Υπέρ τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 10 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το νομοσχέδιο στο σύνολό του, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.
Και το αποτέλεσμα, μόλις είναι έτοιμο, θα μας το ανακοινώσει ο συνάδελφος ο Νίκος ο Γεωργίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα. Υπέρ τριάντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας.

Το υπ' αριθμόν 94 θέμα έχει περάσει και πάμε στο επόμενο.

Το υπ' αριθμόν 95 θέμα τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση του Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για το οικονομικό έτος 2023».

Η απόφαση θεωρείται αναγνωσθείσα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Η σχετική απόφαση)

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση του Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για το οικονομικό έτος 2023

ΕΠΕΙΔΗ, με βάση την ενδέκατη τροποποίηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η νομοθετική εξουσία απολαύει οικονομικής αυτονομίας, συνακόλουθα δε, βάσει του άρθρου 167 του συντάγματος, ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων συνιστά διακριτό μέρος του προϋπολογισμού της Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ο προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων συντάσσεται από τον/την Πρόεδρο της Βουλής, συμφώνως των ευρύτερων δημοσιονομικών συνθηκών και τηρουμένων των εκάστοτε καθοριζόμενων από την εκτελεστική εξουσία ανώτατων ορίων δαπανών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, έχει συνταχθεί προϋπολογισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων για το οικονομικό έτος 2023, ο οποίος προβλέπει για συνολικές δαπάνες ύψους €31.493.000, εκ των οποίων €30.708.360 προορίζονται για τακτικές δαπάνες και €784.640 για αναπτυξιακές δαπάνες,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, ο εν λόγω προϋπολογισμός, αφ' ης στιγμής εγκριθεί από το σώμα δι' αποφάσεώς του, ακολούθως καταχωρίζεται αυτούσιος στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας για το οικονομικό έτος στο οποίο αυτός αφορά και με τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων, με την παρούσα απόφασή της, εγκρίνει τον προϋπολογισμό δαπανών ύψους €31.493.000 για τη χρήση του οικονομικού έτους 2023, ο οποίος από της καταχωρίσεώς του στον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας για το αντίστοιχο οικονομικό έτος και της δημοσιεύσεώς του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας καθίσταται κατά πάντα εκτελεστός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Δε θέλει κανένας; Είσαστε ενημερωμένοι πλήρως;
Πολύ ωραία.
Ψηφίστε για την απόφαση, εν τοιαύτη περιπτώσει.
Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 96 θέμα πιλοφореύεται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2023».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2023

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρύσης Παντελίδης	Ηλίας Μυριάνθους
Χάρης Γεωργιάδης	Αλέκος Τρυφωνίδης
Ονούφριος Κουλλά	Μη μέλη της επιτροπής:
Σάβια Ορφανίδου	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2023 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του 2023 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2022, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στον μήνα Ιανουάριο του 2022.

Σύμφωνα με την απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2023.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή εγκριθεί από τη Βουλή, γεγονός που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω, χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, που θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του 2023.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2023

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2022,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου,

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για τον μήνα Ιανουάριο του έτους 2023 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2022 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2023.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, ψηφίστε για την απόφαση.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η απόφαση εγκρίνεται.

Το θέμα υπ' αριθμόν 97 είναι σχέδιο ψηφίσματος για τη διαφύλαξη της μνήμης των ηρωομαρτύρων Τάσου Ισαάκ και Σολωμού Σολωμού. Υποβλήθηκε από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να θεωρηθεί αναγνωσθέν το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθέν.

(Το σχετικό σχέδιο ψηφίσματος)

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διαφύλαξη της μνήμης των ηρωομαρτύρων Τάσου Ισαάκ και Σολωμού Σολωμού

ΕΠΕΙΔΗ σε όλους όσοι ηρωικά και με πνεύμα αυτοθυσίας θυσιάσθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο για την πατρίδα και αντιπαρατάχθηκαν στην τουρκική θηριωδία οφείλεται τιμή και δόξα,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ αποτελεί καθήκον της πολιτείας να διαφυλάττει απαρασάλευτη τη μνήμη των ηρωικώς θυσιασθέντων ως αποτέλεσμα του δίδυμου εγκλήματος του προδοτικού πραξικοπήματος της χούντας των Αθηνών και της ΕΟΚΑ Β' και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής και κατοχής,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο ηρωισμός και η αυτοθυσία των Ισαάκ και Σολωμού τυγχάνουν πανθομολογουμένως αναγνώρισης,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, κατά πρώτον, ο Ισαάκ, αφηφώντας τον τουρκικό στρατό και τις ομάδες των «Γκρίζων Λύκων», κατά τη διάρκεια αντικατοχικής πορείας στην περιοχή της νεκρής ζώνης στη Δερύνεια της επαρχίας Αμμοχώστου στις 11 Αυγούστου 1996 έπεσε θύμα της τουρκικής επιθετικότητας, αφού, κατά τη διάρκειά της και

ενώ βρισκόταν πεσμένος επί του εδάφους κτυπήθηκε άγρια και επανειλημμένα με πέτρες, ρόπαλα και λοστούς από παρευρισκόμενους Τούρκους πολίτες και αστυνομικούς, με αποτέλεσμα να εκπνεύσει,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ο Σολωμού, λίγες μέρες αργότερα, ήτοι στις 14 Αυγούστου 1996, ημέρα της κηδείας του Ισαάκ, αλλά και μνήμης της κατάληψης της Αμμοχώστου, κατά ταυτόσημο τρόπο, σε μία ηρωική πράξη αυτοθυσίας και πατριωτισμού επιχείρησε να κατεβάσει την τουρκική σημαία από τον ιστό στην περιοχή του οδοφράγματος Δερύνειας δεχόμενος τα δολοφονικά πυρά των παρευρισκόμενων Τούρκων σκοπευτών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ οι στυγνές αυτές δολοφονικές πράξεις των Τούρκων εισβολέων και εθνικιστών κρίθηκαν και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), αφού στις 24 Ιουνίου 2008 η Τουρκία κρίθηκε ένοχη από το ΕΔΔΑ για τη δολοφονία τόσο του Ισαάκ όσο και του Σολωμού και ειδικότερα για παραβίαση του άρθρου 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), το οποίο προστατεύει το δικαίωμα στη ζωή, αφού δεν είχε προχωρήσει, ως όφειλε, σε ενέργειες για εντοπισμό, σύλληψη και καταδίκη των δραστών,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Καλεί την πολιτεία να μεριμνήσει με κάθε πρόσφορο και δόκιμο τρόπο, ώστε να διαφυλαχθεί θεσμικά η ιστορική συνέχεια και η μνήμη των Ισαάκ και Σολωμού ως ηρωομαρτύρων πεσόντων υπέρ της πατρίδας, στους οποίους οφείλεται η τιμή και ο σεβασμός της πατρίδας στο διηνεκές,
2. Καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για ανέγερση μνημείου των δύο ηρωομαρτύρων,
3. Καλεί τη διεθνή κοινότητα να προβεί στις δέουσες ενέργειες για τη σύλληψη και την παράδοση στην Κυπριακή Δημοκρατία των δολοφόνων των Ισαάκ και Σολωμού, υπενθυμίζοντας το εκδοθέν διεθνές ένταλμα σύλληψης για τις δύο εν ψυχρώ δολοφονίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνούμε όλοι για το ψήφισμα;

Ψηφίστε για το ψήφισμα, παρακαλώ.

Πόσοι, πόσες τάσσονται υπέρ του ψηφίσματος;

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Τριάντα δύο ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, εγκρίνεται ομοφώνως το ψήφισμα για τους Σολωμό και Ισαάκ από το Παραλίμνι, με πρωτοβουλία του συνάδελφου Κυριάκου Χατζηγιάννη.

Τα θέματα με τους αριθμούς 98 μέχρι 160 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε τώρα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το οικονομικό έτος 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Ηλίας Μυριάνθους

Χάρης Γεωργιάδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Ονούφριος Κουλλά

Μη μέλη της επιτροπής:

Σάβια Ορφανίδου

Σταύρος Παπαδούρης

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της ΑΗΚ για το 2023 είναι ελλειμματικός και προβλέπει δαπάνες ύψους €2.743.461.000 και έσοδα ύψους €2.418.331.000.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, οι δαπάνες της ΑΗΚ για το 2023 είναι αυξημένες κατά 35,8% σε σύγκριση με τις αντίστοιχες δαπάνες για το 2022 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€142.497.000).
2. Λειτουργικές δαπάνες (€103.249.000).
3. Δαπάνες καυσίμων, αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Λειτουργού Αγοράς (€1.991.162.000).
4. Φορολογία και έξοδα χρηματοδότησης (€24.500.000).
5. Κεφαλαιουχικές δαπάνες (€230.453.000).
6. Απρόβλεπτες δαπάνες (€251.600.000).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα έσοδα της ΑΗΚ για το 2023 θα προέλθουν κυρίως από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας (€1.470.565.000), χρεώσεις προς Λειτουργό Αγοράς (€908.001.000), πώληση νερού από αφαλάτωση (€17.422.000), διάφορα έσοδα από μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες (€6.700.000), διάφορα άλλα έσοδα (€5.500.000), ανάκτηση δαπανών από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (€4.048.000) και τόκους εισπρακτέους (€1.000.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΗΚ, αφού ανέλυσε τις δαπάνες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, δήλωσε ότι μέσω αυτού σκοπείται:

1. η συνέχιση της εφαρμογής του λειτουργικού και λογιστικού διαχωρισμού, σύμφωνα με τις ρυθμιστικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ,
2. η υλοποίηση των τεσσάρων βασικών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων, Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας,
3. η υλοποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της ΑΗΚ,
4. η εφαρμογή του πλάνου συντήρησης του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων της Αρχής,
5. η υλοποίηση του προγράμματος έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ),
6. η κάλυψη των άμεσων αναγκών στελέχωσης της Αρχής, με την συμπερίληψη 146 νέων θέσεων.

Στο στάδιο της εξέτασης του προτεινόμενου προϋπολογισμού ο αντιπρόεδρος της ΑΗΚ, απαντώντας σε σχετικά ερωτήματα τα οποία τέθηκαν από μέλη της επιτροπής, ενημέρωσε την επιτροπή για τα υπό ανέγερση έργα ΑΠΕ της ΑΗΚ, τα βελτιωτικά έργα στον Ηλεκτροπαραγωγικό Σταθμό Βασιλικού, τη βελτίωση και επέκταση του δικτύου μεταφοράς, την υλοποίηση του έργου εγκατάστασης ευφυών συστημάτων μέτρησης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και για την αγορά θερμοκηπιακών ρύπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων ύψους €2.743.461.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων

κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Άρθρο 6.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων εκτάκτων υπαλλήλων και πρόσθετου έκτακτου προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 8.

Απαγόρευση σύναψης σύμβασης ή συμφωνίας για σκοπούς παροχής άτοκου δανείου για απόκτηση ιδιωτικού οχήματος από το προσωπικό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Άρθρο 9.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Απαγόρευση αντικατάστασης υπαλλήλων που αποχωρούν. Άρθρο 13.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

Λειτουργγοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 15.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 16 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι, πόσες ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Τριάντα μία ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλώ τον γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στο διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ να προβαίνει στη σύσταση εξειδικευμένων σωμάτων και επιτροπών, για να το συμβουλεύουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, και να εκχωρεί με έγγραφη εξουσιοδότησή του την άσκηση οποιασδήποτε από τις εξουσίες και αρμοδιότητες του παρέχονται, δυνάμει των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας, στα εν λόγω εξειδικευμένα σώματα και επιτροπές, εξαιρουμένων των εξουσιών που αφορούν την άσκηση πολιτικής του οργανισμού.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Χρίστος Χριστόφιας

Σάβια Ορφανίδου

Χρυσάνθος Σαββίδης

Χαράλαμπος Πάζαρος

Νίκος Κέττηρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός εκτελεστικός διευθυντής του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) συνοδευόμενοι από μέλη της διεύθυνσης του οργανισμού, καθώς και ο Επίτροπος Εποπτείας ΓΕΣΥ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η εξουσία στο διοικητικό συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ να προβαίνει στη σύσταση εξειδικευμένων σωμάτων και επιτροπών, για να δέχεται συμβουλές από αυτά κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, και να εκχωρεί με έγγραφη εξουσιοδότησή του την άσκηση οποιασδήποτε από τις εξουσίες και αρμοδιότητες του παρέχονται από τη βασική νομοθεσία στα εν λόγω εξειδικευμένα σώματα και επιτροπές, εξαιρουμένων των εξουσιών που αφορούν την άσκηση πολιτικής του οργανισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Υγείας, με τις προτεινόμενες στο νομοσχέδιο ρυθμίσεις αναμένεται να επιλυθούν διαδικαστικής φύσεως θέματα τα οποία παρακωλύουν την εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού.

Ο γενικός εκτελεστικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η δυνατότητα εκχώρησης εξουσιών από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού προς τον γενικό διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 14 της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, συνεπάγεται τη συγκέντρωση μεγάλου φόρτου εργασίας σε ένα πρόσωπο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται διαδικαστικής φύσεως ζητήματα. Παράλληλα, με βάση την εν λόγω διάταξη, ο γενικός διευθυντής συγκεντρώνει μεγάλο εύρος εξουσιών, με αποτέλεσμα να υπονομεύονται η χρηστή διοίκηση και η διαφάνεια. Επισήμανε δε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση τυγχάνει εφαρμογής και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου στα οποία παρέχεται διά νόμου η δυνατότητα εκχώρησης εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου σε πρόσωπα και όργανα πέραν του γενικού διευθυντή.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΥΠΥ ενημέρωσε την επιτροπή ότι η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία, ύστερα από πρόσφατη απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, η οποία ακύρωσε απόφαση του συσταθέντος από το διοικητικό συμβούλιο συμβουλίου προσφορών, στο οποίο είχε εκχωρηθεί η σχετική εξουσία στη βάση προηγούμενης νομικής γνωμάτευσης που είχε λάβει ο ΟΚΥΠΥ επί του θέματος. Σημείωσε επίσης ότι απαιτείται η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο το συντομότερο δυνατόν, ώστε να τροποποιηθεί η βασική νομοθεσία και ο οργανισμός να δύναται να ασκεί νομότυπα και αποτελεσματικά τις εκ του νόμου προβλεπόμενες αρμοδιότητές του και να καταστεί πιο ευέλικτος.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου η επιτροπή ζήτησε ενημέρωση για το κατά πόσο η εκχώρηση εξουσιών από τα διοικητικά συμβούλια αποτελεί συνήθη πρακτική των ημικρατικών οργανισμών, καθώς και για το κατά πόσο η τελική απόφαση θα τίθεται από το εξουσιοδοτηθέν όργανο ενώπιον του διοικητικού συμβουλίου. Περαιτέρω, εξέφρασαν προβληματισμό σε σχέση με τη μη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης πριν από την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι η εκχώρηση εξουσιών από το διοικητικό συμβούλιο στον γενικό διευθυντή των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου είναι συνήθης πρακτική, προβλέπεται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο και αποσκοπεί στο να καταστεί το όργανο αυτό πιο ευέλικτο. Σημείωσε περαιτέρω ότι με την εκχώρηση της εξουσίας από το διοικητικό συμβούλιο η εν λόγω εξουσία θα ασκείται από το όργανο στο οποίο εκχωρήθηκε.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της τροποποίησης, η οποία αφορά διαδικαστικό θέμα που άπτεται των εσωτερικών λειτουργιών του ΟΚΥΠΥ, ανέφερε ότι η διαβούλευση περιορίστηκε στα εμπλεκόμενα μέρη.

Ο εκτελεστικός διευθυντής του ΟΚΥΠΥ διευκρίνισε ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο δεν εγείρει συνδικαλιστικού ενδιαφέροντος θέματα και ως εκ τούτου κρίθηκε από τον οργανισμό ότι δε χρειάζεται να προηγηθεί διαβούλευση με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου και αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο.

2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 13Α. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 14. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις. Τριάντα τρεις ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι σχέδιο ψηφίσματος για τη Δημοκρατική Αντίσταση. Υποβλήθηκε από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Το ψήφισμα, αντιλαμβάνομαι, είναι γνωστό και θεωρείται αναγνωσθέν.

(Το σχετικό σχέδιο ψηφίσματος)

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη Δημοκρατική Αντίσταση

ΕΠΕΙΔΗ η 7^η Δεκεμβρίου, ημέρα της επιστροφής του Προέδρου Μακαρίου από την αναγκαστική αυτοεξορία εξαιτίας του πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974, τιμάται ως Ημέρα Μνήμης των Μαχητών της Αντίστασης που αντιστάθηκαν στην τρομοκρατία της χούντας και της ΕΟΚΑ Β' και στο πραξικόπημα,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Βουλή των Αντιπροσώπων με την Απόφαση της 17^{ης} Μαρτίου 2011 υιοθέτησε το περιεχόμενο και τα συμπεράσματα του πορίσματος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τον Φάκελο της Κύπρου στο σύνολό τους,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή και συνεχιζόμενη κατοχή αποτελούν τις δύο όψεις του δίδυμου εγκλήματος, με ασήκωτες τις ευθύνες των ΗΠΑ, του Ηνωμένου Βασιλείου και του ΝΑΤΟ, που στόχο είχαν την κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διχοτόμηση της Κύπρου και του λαού της,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η εγκληματική δράση της χούντας και της ΕΟΚΑ Β΄, που κορυφώθηκε με τη διάπραξη του πραξικοπήματος, δε συνιστά «αφροσύνη» αλλά προδοσία και συνειδητή συνέργεια με την Τουρκία στο σχέδιο διαμελισμού της Κύπρου,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η διατήρηση της ιστορικής μνήμης συνιστά χρέος προς τον λαό μας που υπέστη την τραγωδία του 1974 και συνεχίζει να βιώνει τις συνέπειές της, αλλά, ταυτόχρονα, συνιστά ευθύνη προς τις επερχόμενες γενιές του τόπου,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Τιμά τη Δημοκρατική Αντίσταση και αποτίνει φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στους ηρωικώς πεσόντες και στους μαχητές που υπερασπίστηκαν τη δημοκρατική νομιμότητα και την ελευθερία του λαού μας απέναντι στον φασισμό και στον τουρκικό επεκτατισμό,
2. Καλεί την πολιτεία να μεριμνήσει για την απόδοση των δεουσών τιμών στους ήρωες της Δημοκρατικής Αντίστασης, πρωτίστως μέσα από την ανάδειξη στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος του πατριωτικού, δημοκρατικού και αντιφασιστικού πνεύματος της θυσίας τους,
3. Καλεί τους θεσμούς του τόπου, όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, η δημόσια ραδιοτηλεόραση, τα σώματα ασφαλείας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κ.ά., να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την ανάδειξη της Δημοκρατικής Αντίστασης και των ηρώων της,
4. Καταδικάζει κάθε απόπειρα παραχάραξης της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας είτε μέσω της εξίσωσης της νόμιμης κυβέρνησης Μακαρίου και των δυνάμεων της Δημοκρατίας με την τρομοκρατία της ΕΟΚΑ Β΄ είτε μέσω της ηρωοποίησης του αρχηγού και άλλων στελεχών αυτής και της πραξικοπηματικής κυβέρνησης είτε μέσω της ιδεοληπτικής ενοχοποίησης της αδέσμευτης πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας για την τραγωδία του 1974,
5. Καλεί την πολιτεία να διακόψει τη χρηματοδότηση κάθε είδους δραστηριοτήτων που συνδέονται με απόδοση τιμών στον Γεώργιο Γρίβα, τον οποίο η ιστορία καταδίκασε ως ανάξιο κάθε είδους τιμής από την πατρίδα,
6. Καλεί την κυβέρνηση και όλους τους θεσμούς του κράτους να σέβονται τη μνήμη και τις πληγές του κυπριακού λαού και να απέχουν από εκδηλώσεις τιμής και ηρωοποίησης όλων όσοι στράφηκαν κατά της δημοκρατικής νομιμότητας και ειδικότερα του αρχηγού και μελών της ΕΟΚΑ Β΄ ή/και στελεχών της πραξικοπηματικής κυβέρνησης,
7. Υπογραμμίζει ότι η υπεράσπιση της ιστορικής αλήθειας για την τραγωδία του 1974 αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του αγώνα για απελευθέρωση και επανένωση της Κύπρου, με λύση του Κυπριακού στη συμφωνημένη βάση και πλαίσιο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε, αν γίνεται, να ζητήσουμε αναβολή. Αν γίνεται. Αν δε γίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί να θέλετε αναβολή; Είναι η μέρα σήμερα τέτοια... Γιατί να θέλεις αναβολή, κύριε συνάδελφε;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλώς, είναι η τελευταία...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ωραία, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, έβαλα να ψηφίσουν οι συνάδελφοι, ξέρετε το περιεχόμενό του...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δηλώνουμε απόλυτη τιμή, πραγματικά, στους αγωνιστές της Αντίστασης, ξεκάθαρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Ψηφίστε για την έγκριση του ψηφίσματος. Έτσι, θέλω μία ομόφωνη απόφαση επί τούτου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Με συγχωρείτε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δυο ομιλητές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα.

Συγγνώμη, κύριοι συνάδελφοι, περιμένετε!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Να δικαιολογήσει την ψήφο του...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι. Μπορεί να μιλήσει.

Κύριε Κωστή Ευσταθίου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Είναι ένα πολύ σοβαρό ζήτημα για το οποίο θέλουμε και εμείς ως κόμμα το οποίο έχει και περγαμηνές, καταβολή αντιστασιακή, να πούμε δυο-τρεις κουβέντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ευχαρίστως.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα, γιατί σαράντα εννιά χρόνια μετά από το όνειδος του ψηφίσματος της Βουλής η οποία εξίσωσε τη βία και την αντιβία -χρησιμοποιώ λέξεις του συγχωρεμένου του Βάσου Λυσσαρίδη- χαιρόμαστε ειλικρινά, διότι το ψήφισμα, το οποίο θα ψηφίσουμε όλοι, ελπίζω, λέει το αυτονόητο, ότι «καταδικάζει κάθε απόπειρα παραχάραξης της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας είτε μέσω της εξίσωσης της νόμιμης κυβέρνησης Μακαρίου και των δυνάμεων της Δημοκρατίας με την τρομοκρατία της ΕΟΚΑ Β΄». Αυτό ήταν ακριβώς το όνειδος και η ντροπή του Ιανουαρίου του '74, με λόγια του αείμνηστου Βάσου Λυσσαρίδη, όταν αυτή η Βουλή ψήφισε και εξίσωσε τη νόμιμη άμυνα της Δημοκρατίας με τη βία και την τρομοκρατία της ΕΟΚΑ Β΄.

Χαιρόμαστε που σαράντα εννιά χρόνια αργότερα η ίδια η Βουλή επανέρχεται με ένα ψήφισμα το οποίο βάζει τα πράγματα στη θέση τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Λοιπόν, έχουμε άλλο ομιλητή;

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δυο λόγια, διότι το εν λόγω ψήφισμα, το οποίο κατέθεσε το ΑΚΕΛ, μιλά αφ' εαυτού και αναφέρεται σε αυτά που, πολύ σωστά, είπε ο αγαπητός συνάδελφος, αλλά και σε πολλά άλλα πολύ σημαντικά, που έχουν να κάνουν με την απόδοση τιμής, της απαιτούμενης τιμής και ευγνωμοσύνης στους ηρωικούς μαχητές της αντίστασης κατά του φασισμού του πραξικοπήματος, για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας.

Βεβαίως, αποκαθιστά -στα χαρτιά όμως!- την ιστορική αλήθεια για πάρα πολλά που γίνονται στην αντίθετη κατεύθυνση, την παραχάραξη δηλαδή της ιστορικής πραγματικότητας και αλήθειας. Βεβαίως, καλούνται όλοι - και εδώ είναι που τα λόγια πρέπει να μετατραπούν σε πράξεις- να πράξουν στη βάση των όσων πολύ σωστά και τεκμηριωμένα αναφέρονται σε αυτό το ψήφισμα. Να πάψουν ακόμη και σήμερα να ηρωοποιούν όσους πρόδωσαν αυτό τον τόπο, να τους παρουσιάζουν ως ήρωες και να τους δαφνοστεφανώνουν, να τους κάμνουν... Να παρίστανται στα μνημόσυνά τους και να τους δαφνοστεφανώνουν ως ήρωες, ενώ ενήργησαν κατά της δημοκρατικής νομιμότητας, έδρασαν προδοτικά για μακρό χρονικό διάστημα ή κατά την εκδήλωση του πραξικοπήματος.

Οπότε, πρέπει να φύγει αυτό το όνειδος, κύριε Πρόεδρε, από τη χώρα, που μας τραβά πίσω και δεν αφήνει τη χώρα να πάει μπροστά. Είχαμε ατιμωρησία για τους λόγους που την είχαμε. Είχαμε προδοτικό πραξικόπημα, αλλά δεν είχε ούτε όνομα ούτε επώνυμο το προδοτικό πραξικόπημα, δεν είχε εκτελεστές, δεν είχε συνεργούς, ηθικούς αυτουργούς!

Σήμερα με αυτό το ψήφισμα λέμε όλες τις αλήθειες γύρω από αυτό το μεγάλο ζήτημα, πράγμα το οποίο

ελπίζουμε ότι και μέσα από τους θεσμούς του κράτους, της πολιτείας γενικότερα, θα λειτουργήσει διαπαιδαγωγητικά ιδιαίτερα για τις γενιές που έρχονται, γιατί πρέπει να μαθαίνουμε από τα λάθη μας, γιατί λαοί που ξεχνούν ή δε γνωρίζουν την ιστορία τους είναι όντως καταδικασμένοι να την επαναλάβουν. Και ευχόμαστε και ελπίζουμε και εμείς θα εργαστούμε, ώστε αυτό το ψήφισμα να βρει πρακτική εφαρμογή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού συνάδελφος Νίκος Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ανέφερα και μόλις πριν, τιμούμε τη μνήμη των μαχητών της Αντίστασης, όσων αντιστάθηκαν στο προδοτικό πραξικόπημα της χούντας των Αθηνών, και το αποδεικνύουμε πάντα με πράξεις. Και σίγουρα, κανένας λαός δεν πρέπει να ξεχάσει και δεν πρέπει να ξεχνά την ιστορία του. Ούτε ο κυπριακός λαός ούτε ο λαός της Ουκρανίας, που τώρα μάχεται ενάντια σε ενός άλλου είδους φασισμό. Ποτέ πια φασισμός, ποτέ πια καταπίεση είτε κόκκινη είναι τούτη είτε πράσινη είτε μπλε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είτε μαύρη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχουμε ζητήσει, κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικός Συναγερμός την αναβολή της συζήτησης του θέματος, γιατί θέλαμε να εμπλουτίσουμε το ψήφισμα με τις δικές μας θέσεις, γιατί ακριβώς η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού -το ξέρει η γραμματεία της Βουλής- συνεδρίαζε σήμερα από τις 7.30 π.μ., γιατί είχαμε βαρυσφορτωμένο πρόγραμμα. Δεν αποδέχθηκαν οι συνάδελφοι την αναβολή, οπότε εμείς αυτό το ψήφισμα θα το καταψηφίσουμε. Δε σημαίνει ότι καταψηφίζουμε τους αγώνες για την υπεράσπιση είτε της δημοκρατίας είτε της ελευθερίας.

Και κάτι άλλο. Τούτος ο τόπος υπέφερε πάρα πολλά με τους εθνικούς διχασμούς και με τα επίθετα που έρχονταν ένθεν και ένθεν και κάποιοι ύψωναν λάβαρα και κάποιοι άλλοι έριχναν τα λάβαρα εκείνων των άλλων που τα ύψωναν. Ας αντιμετωπίσουμε τα μεγάλα προβλήματα και τις πελώριες προκλήσεις που έχει ο τόπος μας σήμερα να αντιμετωπίσει, μα πάνω από όλα το όραμα, που πρέπει να είναι, έτσι, δυνατό, για απελευθέρωση και επανένωση της σκλαβωμένης γης μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος Ερωτοκρίτου Χριστιάνα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς δεν έχουμε καμία αλλεργία ούτε θα κρυφτούμε πίσω από τυπολατρίες, για να μην ψηφίσουμε το πολύ σωστό, κατά τα άλλα, ψήφισμα το οποίο έχουν υποβάλει οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Και για εμάς έχει ιδιαίτερη σημασία, κύριε Πρόεδρε, όταν κάποιος αναλογιστεί ότι ιδρυτικά μέλη του δικού μας κόμματος είναι αυτά που βρέθηκαν απέναντι από τους πραξικοπηματίες το 1974 και αν κάποιος αναλογιστεί ότι η δημιουργία και η ίδρυση του Δημοκρατικού Κόμματος ήταν ακριβώς μετά από παραινήσεις του ίδιου του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, για να υπάρχει ένας πολιτικός σχηματισμός που να υποστηρίζει την κυβέρνηση.

Έχοντας πει αυτά, εμείς θα υπερψηφίσουμε, επαναλαμβάνω, το πολύ σωστό ψήφισμα των συναδέλφων του ΑΚΕΛ, αλλά εγώ δε θέλω να σταθώ στο παρελθόν, εγώ θέλω να πω δύο κουβέντες για το μέλλον. Το καλύτερο μνημόσυνο που μπορούμε να κάνουμε σε όλους αυτούς τους ήρωες που θυσιάστηκαν, για να μην πετύχει το πραξικόπημα και να διασωθεί η Δημοκρατία, είναι να πετύχουμε μία σωστή λύση του Κυπριακού, χωρίς να υποκύψουμε στις τουρκικές πιέσεις ή μεθοδεύσεις, που τεχνηέντως όλα αυτά τα χρόνια η τουρκική πλευρά βάζει ενώπιόν μας.

Άρα, το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε, κύριε Πρόεδρε, για τη Δημοκρατική Αντίσταση είναι να βεβαιωθούμε ότι δε θα συγχύσουμε ποτέ την πραγματική απελευθέρωση του τόπου μας με την οποιαδήποτε γκρίζα λύση του Κυπριακού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Σωτήρης Ιωάννου του ΕΛΑΜ.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πλησιάζοντας προς τις προεδρικές εκλογές και βλέποντας και το ΑΚΕΛ χαμηλά τη συσπείρωσή του, φτάνει να αναφέρεται στα τραγικά γεγονότα του 1974 μέσω ενός ψηφίσματος μίσους.

Το ΕΛΑΜ θα καταψηφίσει το συγκεκριμένο ψήφισμα. Αποτελεί μάλλον κείμενο το οποίο διδάσκεται στις κατασκηνώσεις της ΕΔΟΝ στα Περβόλια, στα οποία, για του λόγου το αληθές, πάμε αρκετά συχνά τον τελευταίο καιρό και είναι πολύ φιλικό το περιβάλλον. Αλλά απ' εκεί και πέρα εκείνο που πετυχαίνουν είναι την καλλιέργεια του εθνικού διχασμού μέσω αρκετών ιστορικών ανακρίβειών. Η Κύπρος αρκετά υπέφερε τις τελευταίες δεκαετίες από την εμφύλια διαμάχη και, όσο επιμένουν κάποιοι σε αυτά τα ζητήματα, δε θα συσταθεί ένα αρραγές εθνικό μέτωπο απέναντι στην προκλητικότητα και επεκτατικότητα της Τουρκίας. Άλλωστε, ο πρώτος ο οποίος έδωσε το διάσημο κλάδο ελαίας ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος το 1974 με την επιστροφή του στην Κύπρο, αντιλαμβανόμενος ότι η συνέχιση αυτής της εμφύλιας διαμάχης με ανοιχτή την πληγή της πρόσφατης τουρκικής εισβολής θα οδηγούσε σε μία εθνική τραγωδία.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχουμε πολλές φορές καταδικάσει την εσωτερική αντιπαράθεση που υπήρξε, το πραξικόπημα και όλες τις ενέργειες που οδήγησαν στην τραγωδία του 1974, σε καμία όμως περίπτωση δεν πρόκειται να συναινέσουμε στην προσπάθεια του ΑΚΕΛ να χτίσει πολιτικές καριέρες πάνω στην τραγωδία του λαού μας, όπως πράττει τις τελευταίες δεκαετίες.

Και δύο σημεία: Επειδή γίνεται αναφορά στο ψήφισμα και στον αρχηγό της ΕΟΚΑ, τον Γεώργιο Γρίβα Διγενή, να θυμίσω απλώς ότι αυτό το σώμα τον ανακήρυξε άξιο τέκνο της πατρίδας χωρίς καμία αρνητική ψήφο, ενώ ο πρώτος γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ Πλουτής Σέρβας δήλωσε «ό,τι και αν ήταν ο Γρίβας, ανδρειώδης και μεγαλειώδης ο αναρτοπόλεμος της ΕΟΚΑ». Το δεύτερο σημείο είναι ότι τα υπόλοιπα κόμματα με αυτή τους την υπερψήφιση αναιρούν πλήρως τη θέση την οποία έλαβαν πριν κάποιες εβδομάδες, όταν ψήφισαν στην επιτροπή Οικονομικών για το Μουσείο στη Χλώρακα και για τα κονδύλια τα οποία αφορούν την Έλλη Χριστοδουλίδη, την ξεναγό στο Αρχηγείο της ΕΟΚΑ.

Και το τελευταίο σημείο, το ΑΚΕΛ είναι καλύτερα να ασχοληθεί με τον ευρωβουλευτή που τον εκπροσωπεί, ο οποίος εμφανίζεται ως εκπρόσωπος της Άγκυρας στο Ευρωκοινοβούλιο και όχι της Κυπριακής Δημοκρατίας και πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η καταψήφιση της ακύρωσης του τουρκολυβικού μνημονίου, που έχει άμεση σχέση με τα συμφέροντα της Κύπρου μας.

Για μας παράδειγμα εθνικής ενότητας αποτελεί η Ισπανία, που απέναντι στην εμφύλια διαμάχη του λαού της δημιούργησε ένα μνημείο, κύριε Πρόεδρε, εθνικής συμφιλίωσης με την επιγραφή για όλους, δεξιούς, αριστερούς, κεντρώους, τους πάντες, «Έπεσαν για τον Θεό και την Ισπανία». Αυτό έπρεπε να ήταν το παράδειγμά μας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο Μαρίνος ο Μουσιούττας.

Κύριε συνάδελφε...

Και ελπίζω να προστεθούν και άλλοι στις ομιλίες, για να εξαντλήσουμε τα μεσάνυχτα!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ενώ επηένναμεν καλά, κύριε Πρόεδρε, ξαφνικά έτσι φούντωσε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, διότι, εντάξει...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχει δίκαιο ο Πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ θα είμαι πολύ ικανοποιημένος μέχρι τις 12.00 να ολοκληρώσουμε.

Κύριε Μουσιούττα, έχετε τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Νομίζω εννά το πετύχουμε, εντάξει.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Πανίκο Λεωνίδου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα, κύριε Λεωνίδου.

Τον λόγο έχει ο Μαρίνος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Τιμούμε σε λίγες ημέρες τους μαχητές της αντίστασης. Είναι η μέρα μνήμης μαχητών της αντίστασης και, έχοντας ενώπιόν μας το ψήφισμα που προέρχεται από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να θέλω να κάμω προεκλογικό, όπως αναφέρθηκε, ή να συσπειρώσω το ΑΚΕΛ, κι εμείς θα συμφωνήσουμε με την υπερψήφιση του ψηφίσματος αυτού, διότι πρέπει να τιμούμε αυτούς που αγωνίστηκαν, να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, το πραξικόπημα «πραξικόπημα», το άφρον πραξικόπημα «άφρων πραξικόπημα», αλλά ταυτόχρονα οφείλουμε -και το ανέφερε η κ. Ερωτοκρίτου προηγουμένως- σήμερα να παραδειγματιζόμαστε από τα λάθη που έχουμε κάνει ή έχουν κάνει, όποιοι έχουν κάνει, στο παρελθόν και να φροντίσουμε την πατρίδα μας που είναι μοιρασμένη πώς θα την ξαναενώσουμε.

Εμείς ως ΔΗΠΑ-Συνεργασία θα ψηφίσουμε το ψήφισμα που έχουμε ενώπιόν μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αγαπητέ Μαρίνο.

Και τον λόγο έχει η συνάδελφος Ατταλίδου Αλεξάνδρα.

Κυρία Αλεξάνδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Ο κλάδος ελαίας, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι η κολυμβήθρα του Σιλβάμ που θα μπουν όλοι μέσα. Εμείς, εγώ τουλάχιστον, επειδή προήδρευσα κιόλας σήμερα, είμαι μιας ηλικίας που το πραξικόπημα το νιώσαμε πάνω στο πετσί μας. Δεν ξέρω εσείς απέναντι, αλλά εμείς είδαμε τους γονιούς μας με το όπλο πάνω στον κρόταφο. Γι' αυτό, αν θέλετε να κάμνετε μνημεία στους φονιάδες, να τα κάμνετε μόνοι σας. Επιτέλους σ' αυτό τον τόπο που εννά μας διδάξετε τζιαι εθνικοφροσύνη και θα μας κάμνετε και μαθήματα για συναίνεση. Λοιπόν, να ζητήσετε πρώτα συγγνώμη που χάθηκε η μισή Κύπρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Ατταλίδου, μην απευθύνεστε στους συναδέλφους. Πέστε τις θέσεις σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΤΤΑΛΙΔΟΥ:

Χάθηκε η μισή Κύπρος, κύριε Κουλία, και φτάσαμε στο σημείο να μιλούμε για κοινό μνημείο. Συγγνώμη πλέον! Έχασε η αντροπή την αντροπή της σ' αυτό τον τόπο. Λοιπόν, το τι συνέβη εκείνο τον καιρό ξέρουμε πολύ καλά τι ήταν. Τα αποτελέσματα τα ζούμε. Και κάποιοι 'πού μας, έστω και αν δεν μπορούσαμε να πάμε στον στρατό, προσπαθήσαμε να δείξουμε ότι έχει κατοχή αυτός ο τόπος και περάσαμε 'πού μέσα σε ναρκοπέδια και χτυπηθήκαμε 'πού τους Τούρκους και κινδύνευσε η ζωή μας, για να πούμε ότι ο τόπος μας έχει κατοχή. Μαθήματα αλλού! Και θα σας πω και κάτι. Και ο Θουκυδίδης και ο Μακρυγιάννης έχουν πει κάτι πολύ σημαντικό: «Τα ύστερα τιμούν τα πρώτα». Κανενός ο αγώνας για την απελευθέρωση της Κύπρου από την αποικιοκρατία δεν του δίνει το δικαίωμα να σηκώσει όπλα κατά της δημοκρατίας. Τέλος μ' αυτό το πράμα. Και, αν θέλετε να νομιμοποιηθείτε με αυτό τον τρόπο, με συγχωρείτε, δε θα σας κάμουμε τη χάρη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Ατταλίδου.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Παντελίδης Χρύσης του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κύριε Χρύση.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ήθελα απλώς να επισημάνω στον συνάδελφο του ΕΛΑΜ ότι αποτελεί ύβρη και μεγάλη προσβολή για τον θρυλικό απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ, ο οποίος οδήγησε στην ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, οποιαδήποτε σύνδεση, ταύτιση ή συσχέτιση με την παράνομη τρομοκρατική και προδοτική δράση της ΕΟΚΑ Β',

η οποία οδήγησε στην καταστροφή της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορθή η παρατήρηση του κ. Χρύση.

Και θα κλείσουμε με τον...

Συγγνώμη, κύριοι, θα ξεκινήσουμε 'πού την αρχή;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Αφού είπες 12.00!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, εννά σας κλείσω τη συνεδρία ως εδώ, νομίζω.

Διαφωνείτε να κλείσουμε εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να ψηφίσουμε, για να μπει σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνει σε ψηφοφορία.

Πόσοι συμφωνείτε να τερματιστεί η συζήτηση;

Ψηφίστε.

Μέτρα τους, κύριε γραμματέα, τζιαι πε μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μα, πριν είπατε «δύο τρίτα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν έχει δύο τρίτα δαμαί. Έν' πλειοψηφία που έχει δαμαί.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κύριε Κέττηρε!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, τερματίζεται η συζήτηση.

Παρακαλώ, ψηφίστε για το ψήφισμα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

Ψηφίστε ηλεκτρονικά.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τζιαι εναντίον του ψηφίσματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του ψηφίσματος και κατ' επέκταση κάποιοι που θέλουν εναντίον έν' εναντίον.

Το λοιπόν, να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ είκοσι τρεις, εναντίον δεκαπέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το ψήφισμα εγκρίνεται με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκαπέντε εναντίον και καμία αποχή*.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Είχε δημιουργηθεί προηγούμενο. Αυτό που έγινε δύο φορές λόγω της κόπωσης το έχουμε αποδεχτεί. Δεν επιτρέπεται να γίνεται ψηφοφορία για τερματισμό της συζήτησης, έτσι, για να ξεκαθαρίσουμε δηλαδή. Δεν πρέπει να επαναληφθεί. Την προηγούμενη φορά ειδικότερα κάποια κόμματα δεν είχαν καν πρωτολογία. Δεν μπορεί δηλαδή να μιλούν τα πέντε ή τα έξι κόμματα ή τα επτά τζιαι να αποφασίζει μια πλειοψηφία πενήντα συν ένα να απαγορεύει στο ένα 'πού τα επτά κόμματα να μη μιλήσει. Έτσι, για να ξεκαθαρίσουμε, τούντο πράμα είναι πρωτοφανές που έγινε. Λόγω της κόπωσης εν είπαμε κάτι. Απλώς θέλω να καταγραφεί, να μη θεωρηθεί τζιαι πρακτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή εννά προεδρεύσω αρκετές φορές, έχετε τον λόγο μου ότι εν πρόκειται να ξαναμπεί σε ψηφοφορία, κύριε Λουκαΐδη, και θα μιλάτε όσο θέλετε για όσες ώρες και όσες μέρες θέλετε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, κάτσετε κάτω. Παρακαλώ! Κύριοι...

Κύριε Ιωάννου, ή θα μπεις μέσα ή πόξω. Αποφάσισε.

Το λοιπόν, ερχόμαστε στα υπόλοιπα θέματα που κηρύξαμε επείγοντα σήμερα το πρωί.

Το πρώτο θέμα πιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022». Αν έχετε όλοι ενώπιόν σας τη σχετική έκθεση που ετοιμάστηκε από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, να προχωρήσουμε.

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Κανονισμών, ώστε να καθοριστεί η προθεσμία υποβολής στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων της αίτησης για επίδομα γονικής άδειας και να παρασχεθεί η δυνατότητα παράτασης αυτής.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022»

Παρόντες:

Ανδρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Ανδρέας Κουκουμάς

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Φωτεινή Τσιρίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών μελέτησε αυθημερόν τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής και κηρύχθηκαν επείγοντες. Στο πλαίσιο της συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 64 και 78 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές)

* **Υπέρ:** ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΔΗΣΥ, ΕΛΑΜ, ανεξάρτητος βουλευτής.

Κανονισμών, ώστε να καθοριστεί προθεσμία υποβολής στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων της αίτησης για επίδομα γονικής άδειας και να παρασχεθεί η δυνατότητα παράτασης αυτής.

Ειδικότερα, οι υπό αναφορά κανονισμοί προβλέπουν προθεσμία υποβολής της σχετικής αίτησης επτά ημερών από την ημερομηνία για την οποία ο αιτητής αιτείται τη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος και δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας κατά τρεις επιπλέον μήνες, νοουμένου ότι ο αιτητής αποδείξει ότι η καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης οφειλόταν σε εύλογη αιτία η οποία υφίστατο σε όλο το χρονικό διάστημα από την εκπνοή της προθεσμίας μέχρι την υποβολή της αίτησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, η έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών κρίνεται αναγκαία, ώστε να καταστεί δυνατή η υποβολή αίτησης για παροχή επιδόματος γονικής άδειας, το οποίο προτείνεται να θεσμοθετηθεί με το νομοσχέδιο « Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022» που προωθείται για ψήφιση στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί επί των προνοιών τους κατά τη συζήτηση αυτών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ουδείς, ουδεμία.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς, παρακαλώ.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα πέντε ψήφους, οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.102, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Πρόσφατα έτυχα ενημέρωσης για συνεχιζόμενες παράνομες ενέργειες ανέγερσης ή/και επέκτασης κτηνοτροφικών μονάδων και υποστατικών σε δασώδη περιοχή της κοινότητας Καντού στην επαρχία Λεμεσού.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τον αριθμό των παράνομων υποστατικών που έχουν ανεγερθεί ή/και επεκταθεί, χωρίς να καλύπτονται από σχετικές άδειες, εντός της δασώδους περιοχής και κατά πόσο έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα από μέρος του υπουργείου και των αρμόδιων τμημάτων και υπηρεσιών του υπουργείου, προκειμένου να επιλυθεί το πιο πάνω ζήτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.103, ημερομηνίας 26 Νοεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρύση Παντελίδη

«Σε συνέχεια αίτησης του κοινοτικού συμβουλίου Ακακίου για εκμίσθωση κρατικής γης για δημιουργία/κατασκευή/εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ με τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εξέδωσε βεβαίωση, ημερομηνίας 21^{ης} Οκτωβρίου 2022 (Αρ. Φακ. ΑΔΧ257/2022), σύμφωνα με την οποία:

“η κρατική γη με αριθμό τεμαχίου 828 του Κτηματικού Σχεδίου 20/54, της Κοινότητας Ακακίου, είναι δεσμευμένη για άλλους κυβερνητικούς σκοπούς και δεν δύναται να διατεθεί για οποιονδήποτε άλλο σκοπό”.

Παρακαλώ όπως ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για ποιους κυβερνητικούς σκοπούς είναι δεσμευμένο το εν λόγω τεμάχιο».

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.104, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου

«Κατά τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στις 22 Νοεμβρίου 2022 συζητήθηκε το αυτεπάγγελτο θέμα που υπέβαλα με τίτλο “Κονδύλι διαφώτισης του Υπουργείου

Εξωτερικών: Διακυβέρνηση, κανονισμοί, απολογισμός λειτουργίας και αποτελεσματικότητα". Στο πλαίσιο της συνεδρίας διανεμήθηκε στα μέλη της επιτροπής από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών λίστα με τις αναλυτικές δαπάνες από το εν λόγω κονδύλι για τα έτη 2018-2021.

Δεδομένου πως από τις περιγραφές των πληρωμών που αναγράφονται στην εν λόγω λίστα προκύπτουν ορισμένα ερωτήματα για τα οποία χρειαζόμαστε διευκρινίσεις, παραθέτω συγκεκριμένες πληρωμές όπως αυτές αναγράφονται στην ανωτέρω λίστα και παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Κοινωνικά δίκτυα για τα έτη 2018-2020

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
19/6/2018	50% προκαταβολή για "Facebook" και "Twitter"	2.457,35
18/9/2018	Υποστήριξη κοινωνικών δικτύων και διαδικτυακή διαφήμιση για κοινό διάλογο	452,20
18/9/2018	50% υπόλοιπο πληρωμής για "Facebook" και "Twitter"	2.754,85
31/10/2018	Φωτογραφική μηχανή	299,00
24/4/2019	Εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" - Σχεδιασμός πρόσκλησης	200,00
24/4/2019	Εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" - Design services	50,00
24/4/2019	Εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" - Audiovisual services	797,30
24/4/2019	Εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" - Audiovisual services - Παροχή υπηρεσιών προώθησης της εκστρατείας #OurDiplomaCY 2019	357,00
26/6/2019	Εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" - Διαχείριση "Twitter wall", ζωντανή μετάδοση στο "Facebook" και παραγωγή σύντομου βίντεο	797,30
17/7/2020	Δημιουργία βίντεο από κέντρο διαχείρισης κρίσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης	238,00
29/12/2020	Αύξηση θεάσεων τριών λογαριασμών ΥΠΕΞ στο "Twitter" 3-8/2020	2.499,00
29/12/2020	Αύξηση θεάσεων τριών λογαριασμών ΥΠΕΞ στο "Twitter" 9-11/2020	1.249,00

- α. Σε τι αφορούσε το 50% προκαταβολή για "Facebook" και "Twitter" και το 50% υπόλοιπο πληρωμής για "Facebook" και "Twitter" συνολικού ύψους €5.212,20;
- β. Σε τι αφορούσε ο κοινός διάλογος που περιγράφει η πληρωμή ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2018;
- γ. Για ποιο λόγο αγοράστηκε φωτογραφική μηχανή από το Υπουργείο Εξωτερικών, δεδομένου πως οι δραστηριότητές του καλύπτονται από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών;
- δ. Σε σχέση με τα ποσά που δαπανήθηκαν για την εκστρατεία προβολής δημόσιας διαβούλευσης για οικονομική διπλωματία στο "Twitter" συνολικού ύψους €2.201,60, παρακαλώ όπως μας κοινοποιήσετε τα δημογραφικά στοιχεία της στόχευσης της εκστρατείας, καθώς και ποια/ες εταιρεία/ες ανέλαβε/αν τον σχεδιασμό της πρόσκλησης, τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες, τη διαχείριση του "Twitter wall" και την παραγωγή του σύντομου βίντεο.
- ε. Τι είναι το "κέντρο διαχείρισης κρίσεων" που περιγράφει η πληρωμή ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2020;
- στ. Σε ποιους τρεις λογαριασμούς στο "Twitter" αναφέρονται οι πληρωμές, ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2020 συνολικού ύψους €3.748,00; Παρακαλώ όπως μας κοινοποιήσετε κατάλογο στον οποίο να αναγράφονται αναλυτικά οι αναρτήσεις τις οποίες αφορά και τα δημογραφικά στοιχεία στα οποία στόχευε η αύξηση θεάσεων (π.χ. ηλικία, φύλο, περιοχή κ.λπ.).

2. Κοινωνικά δίκτυα για το έτος 2021

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
27/4/2021	Μετάδοση δηλώσεων τετραμερούς υπουργικής συνάντησης Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ-Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων στην Πάφο	1.404,20
9/7/2021	Διαδικτυακή παρουσίαση για την υλοποίηση του Ψηφίσματος 1325 των Ηνωμένων Εθνών	535,50
3/8/2021	Τεχνικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια δηλώσεων Υπουργού Εξωτερικών μετά τη συνάντηση με τον Έλληνα ομόλογό του	119,00
18/8/2021	Παραγωγή και ζωντανή μετάδοση δηλώσεων ΥΠΕΞ Κύπρου-Ιορδανίας	535,50
9/9/2021	Παραγωγή και ζωντανή μετάδοση δηλώσεων ΥΠΕΞ Κύπρου-Ελλάδας	327,25
20/10/2021	Τεχνικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια δηλώσεων Υπουργού Εξωτερικών μετά τη συνάντηση με την Αυστριακή ομόλογό του	136,85
20/10/2021	Προβολή των δράσεων και έργων του υπουργείου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης - Δεκέμβριος 2020	416,50
20/10/2021	Προβολή των δράσεων και έργων του υπουργείου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης - Ιανουάριος 2021	416,50
20/10/2021	Προβολή των δράσεων και έργων του υπουργείου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης - Φεβρουάριος 2021	416,50
20/10/2021	Πρωώθηση ανάρτησης ενδιαφέροντος ΥΠΕΞ στο "Twitter" στον λογαριασμό "@EastMedPulse"	71,40
20/10/2021	Πρωώθηση ανάρτησης ενδιαφέροντος ΥΠΕΞ στο "Twitter" στον λογαριασμό "@DavidHarrisAJC"	464,10

- α. Σε ποιες πλατφόρμες μεταδίδονταν οι δηλώσεις ημερομηνίας 27 Απριλίου 2021, 18 Αυγούστου 2021 και 9 Σεπτεμβρίου 2021; Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για τον σκοπό αυτό;
- β. Σε ποια πλατφόρμα έγινε η παρουσίαση για την εφαρμογή του Ψηφίσματος 1325 των Ηνωμένων Εθνών; Ήταν κλειστή εκδήλωση; Ποιοι ήταν οι ομιλητές και σε ποιους απευθυνόταν;
- γ. Τι περιλαμβάνουν οι τεχνικές υπηρεσίες που προσφέρθηκαν στις 3 Αυγούστου 2021 και στις 20 Οκτωβρίου 2021;
- δ. Παρακαλώ όπως μας κοινοποιήσετε κατάλογο στον οποίο να αναγράφεται αναλυτικά σε τι αφορά η προβολή των δράσεων και έργων του υπουργείου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τους μήνες Δεκέμβριο 2020, Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021. Ποιες δράσεις και έργα του υπουργείου αφορά; Ποιους λογαριασμούς και ποια μέσα κοινωνικής δικτύωσης αφορά; Παρακαλώ όπως μας αποστείλετε τις συγκεκριμένες αναρτήσεις, καθώς και τα δημογραφικά στοιχεία τα οποία επιλέχθηκαν για σκοπούς στόχευσης.
- ε. Τι ακριβώς αφορά η προώθηση αναρτήσεων ενδιαφέροντος ΥΠΕΞ στο "Twitter" στους λογαριασμούς @EastMedPulse και @DavidHarrisAJC;

3. Πλάνα από επισκέψεις Υπουργού Εξωτερικών στο εξωτερικό

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
22/7/2019	Λήψη, επεξεργασία και αποστολή πλάνων και δηλώσεων Υπουργού Εξωτερικών στο Παρίσι	350,00
23/7/2019	Τηλεοπτικά πλάνα από επίσκεψη Υπουργού Εξωτερικών στη Μόσχα και στην Ουάσιγκτον	740,84
24/2/2020	Πρεσβεία Ουάσιγκτον - Κινηματογράφηση επίσημης επίσκεψης Υπουργού Εξωτερικών	500,00
5/11/2020	Οπτικογράφηση μηνυμάτων Υπουργού Εξωτερικών σε διάφορες	357,00

	εκδηλώσεις	
29/12/2020	Οπτικογράφιση μηνυμάτων Υπουργού Εξωτερικών σε διάφορες εκδηλώσεις	404,60
18/8/2021	Οπτικογραφήσεις παρεμβάσεων Υπουργού Εξωτερικών σε διάφορα συνέδρια και διεθνείς εκδηλώσεις	571,20
16/11/2021	Banners με λογότυπο του υπουργείου για χρήση στις διαδικτυακές παρεμβάσεις του Υπουργού Εξωτερικών στα πλαίσια Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ	95,20

α. Παρακαλώ όπως μας κοινοποιηθεί ο κατάλογος των εκδηλώσεων που περιγράφουν οι πληρωμές ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 2020, 29 Δεκεμβρίου 2020 και 18 Αυγούστου 2021 συνολικού ύψους €1.332,80.

β. Για ποιο λόγο δαπανούνταν ποσά από το εν λόγω κονδύλι για τη μαγνητοσκόπηση των επισκέψεων του Υπουργού Εξωτερικών;

4. Υπηρεσίες που αφορούσαν την ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
15/5/2019	50% πληρωμή για επανασχεδιασμό ιστοσελίδας Υπουργείου Εξωτερικών	2.885,75
13/4/2020	Website design	3.480,75
12/5/2020	Νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών	1.190,00
19/10/2020	Νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών - Μετάφραση κειμένων	779,45
27/11/2020	Νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών - Newsletter installation	1.487,50
27/11/2020	Νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών - Website changes	1.904,00
29/12/2020	Γραφικά για τη νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών	730,00
29/12/2020	Αλλαγές στον σχεδιασμό και λειτουργικό για τη νέα ιστοσελίδα Υπουργείου Εξωτερικών	2.380,00
29/12/2020	Hosting ιστοσελίδας υπουργείου	595,00
29/12/2020	Εκπαίδευση πέντε λειτουργών για την καινούρια ιστοσελίδα	892,50
27/12/2021	Υπηρεσίες για λειτουργία νέας ιστοσελίδας Υπουργείου Εξωτερικών για έναν χρόνο	2.856,00

α. Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για τη λειτουργία νέας ιστοσελίδας;

β. Υπήρξε προκήρυξη διαγωνισμού για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με την ιστοσελίδα; Εάν ναι, ποιες ήταν οι προδιαγραφές, ποιο το ύψος της σύμβασης και σε ποια εταιρεία κατακυρώθηκε;

5. "MFA & Friends"

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
22/3/2019	Κατασκευή banners για "MFA & Friends"	208,25
12/4/2019	Μεταφορά δρομέων "MFA & Friends" από μαραθώνιο στο ξενοδοχείο	64,00
12/4/2019	Δεξίωση προς τιμήν μελών ομάδας "MFA & Friends"	1.050,00
12/4/2019	Εκτύπωση T-shirts για μαραθώνιο Πάφου	714,00
07/5/2019	Φωτογράφιση και βιντεογράφιση μαραθωνίου "MFA & Friends"	238,00
12/3/2020	Δεξίωση για συμμετέχοντες στο "MFA & Friends"	1.144,50

12/3/2020	T-shirts για "MFA & Friends"	1.035,30
17/3/2020	Ακύρωση πληρωμής 12 Μαρτίου 2020 για αγορά T-shirts	-1.035,30
13/4/2020	T-shirts για "MFA & Friends"	1.035,30

- α. Πότε δημιουργήθηκε η ομάδα "MFA & Friends"; Πόσα είναι και ποια τα μέλη της; Πόσα εξ αυτών είναι μέλη διπλωματικών αποστολών του εξωτερικού; Εξακολουθεί σήμερα να υφίσταται; Αν όχι, πότε τερματίστηκε;
- β. Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για θέματα που αφορούσαν την ομάδα "MFA & Friends";
- γ. Πού πραγματοποιήθηκαν οι δεξιώσεις που περιγράφουν οι πληρωμές ημερομηνίας 12 Απριλίου 2019 και 12 Μαρτίου 2020 και πόσα άτομα συμμετείχαν; Πόσα από αυτά ήταν μέλη διπλωματικών αποστολών του εξωτερικού;

6. Άλλες πληρωμές

Ημερομηνία	Περιγραφή πληρωμών	Ποσό €
20/12/2019	Δημόσια διαβούλευση "Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην εξωτερική πολιτική"	821,10
16/2/2021	Χορηγία στην Παγκύπρια Συντεχνία Πιλότων	3.000,00
27/4/2021	Τέσσερα αναλόγια για τετραμερή υπουργική συνάντηση Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ-Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων στην Πάφο	4.998,00
27/4/2021	Ενοίκιο για δύο τοίχους για διοργάνωση της υπουργικής συνάντησης Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ-Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων στην Πάφο	5.783,40
18/6/2021	Σχεδιασμός γραφικών για σκοπούς προβολής και διοργάνωσης της συνάντησης "Paphos Meeting 2021"	1.165,00
1/7/2021	Αφαίρεση γραφικών και εκτύπωση σχεδιαστικού για εκδήλωση "She on Friday"	809,20
16/7/2021	Εξοπλισμός για ταυτόχρονη διερμηνεία για πρώτη διμερή συνάντηση μεταξύ υψηλόβαθμων αντιπροσωπιών Κύπρου-Ιορδανίας	952,00
3/8/2021	Αναλόγια, roll up banners, φωτισμός για δηλώσεις υψηλόβαθμων αντιπροσωπιών Κύπρου-Ιορδανίας στη Λάρνακα	1.713,60
9/11/2021	Πρεσβεία Αθήνας - Ενοικίαση χώρου για εκδήλωση "Από τα Πανεπιστήμια στην Αγορά"	1.250,00
8/11/2021	Πρεσβεία Αθήνας - Δείπνο για εκδήλωση "Από τα Πανεπιστήμια στην Αγορά"	2.380,00
29/11/2021	Οπτική αναβάθμιση και μετάφραση στα αγγλικά κειμένου στρατηγικής σε έντυπο (brochure) και παρουσίαση στρατηγικής σε PowerPoint	2.626,89
29/11/2021	Ηχοληψία για εκδήλωση παρουσίασης της εθνικής στρατηγικής για θέματα ΕΕ	107,10

- α. Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για χορηγία στην Παγκύπρια Συντεχνία Πιλότων; Δόθηκε αντίστοιχη χορηγία τα προηγούμενα χρόνια από το Υπουργείο Εξωτερικών;
- β. Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για τις δραστηριότητες της εκδήλωσης "Από τα Πανεπιστήμια στην Αγορά";
- γ. Τι αφορούσε η οπτική αναβάθμιση και η παρουσίαση στρατηγικής σε PowerPoint; Στο πλαίσιο ποιας εκδήλωσης παρουσιάστηκε και σε ποιους διανεμήθηκε το έντυπο;
- δ. Για ποιο λόγο χρησιμοποιήθηκε ποσό από το κονδύλι διαφώτισης για τις πληρωμές που περιγράφονται στις 20 Δεκεμβρίου 2019, 18 Ιουνίου 2021 και την 1^η Ιουλίου 2021;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.105, ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει αν εντάσσεται στους σχεδιασμούς του αρμόδιου τμήματος η αποκατάσταση και συντήρηση του δεύτερου νερόμυλου στο χωριό Καντού της επαρχίας Λεμεσού.

Σύμφωνα με ενημέρωσή μου, ενώ εδώ και χρόνια έχουν αποσταλεί από μέρους του κοινοτικού συμβουλίου του χωριού προς το Τμήμα Αρχαιοτήτων υπομνήματα με τα οποία ζητούσαν αποκατάσταση και συντήρηση και των δύο νερόμυλων που βρίσκονται στην κοινότητα, εντούτοις έχουν πραγματοποιηθεί οι σχετικές εργασίες μόνο στον έναν εξ αυτών.

Υπενθυμίζεται ότι το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού, στην προσπάθεια προστασίας και ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των δύο έργων, τα έχει ανακηρύξει σε αρχαιολογικά μνημεία το 2008.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.106, ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Γεωργίου

«Το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης δημιουργήθηκε για στήριξη των χιλιάδων πολιτών των οποίων οι καταθέσεις απομειώθηκαν στο πλαίσιο εξυγίανσης του τραπεζικού τομέα, συνεπεία των αποφάσεων του Eurogroup για διάσωση της κυπριακής οικονομίας. Το εν λόγω ταμείο διαθέτει μέχρι σήμερα λογιστικό υπόλοιπο ύψους €110 εκατομ. και με την ψήφιση του προϋπολογισμού του 2023 αναμένεται να χρηματοδοτηθεί επιπλέον με €25 εκατομ.

Καλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Για ποιο λόγο μέχρι σήμερα δεν έχουν διανεμηθεί τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν και πότε αναμένεται να αρχίσουν να καταβάλλονται σε αυτούς τους ανθρώπους, που επωμίσθηκαν σε μεγάλο βαθμό το κόστος εξυγίανσης του χρηματοπιστωτικού και δημοσιονομικού προβλήματος;
2. Εν γένει, ποιος είναι ο σχεδιασμός, η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για την παροχή της βοήθειας στους δικαιούχους και ποια είναι τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.107, ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα, αναφορικά με την κατασκευή στεγάστρου για την εσωτερική αυλή στο Δημοτικό Σχολείο Αλεθρικού, για την οποία έχει ήδη ετοιμαστεί και προωθηθεί η μελέτη στο αρμόδιο υπουργείο:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το έργο;
2. Πότε προβλέπεται η έναρξη της κατασκευής του και ποιο το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του;
3. Ποιο το συνολικό κόστος του έργου;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.108, ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να καταθέσει τις ακόλουθες πληροφορίες σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Βιομηχανικής Ανάπτυξης στην Άμυνα:

1. Ποια τα έργα που συγχρηματοδότησε ή συγχρηματοδοτεί η Κυπριακή Δημοκρατία με συμμετοχή κυπριακών οντοτήτων;
2. Σε ποιο τομέα εμπίπτει το καθένα (π.χ. ανατρεπτικές τεχνολογίες, αεράμυνα, κυβερνοχώρος κ.λπ.);
3. Ποια η συνολική αξία κάθε έργου και ποιο το ποσό της συγχρηματοδότησης που κατέβαλε η Κυπριακή Δημοκρατία για καθένα από αυτά;
4. Ποια τα στοιχεία κάθε κυπριακής οντότητας που συμμετείχε σε καθένα από τα πιο πάνω έργα;
5. Έχουν αξιοποιηθεί τα αποτελέσματα των έργων αυτών από την Εθνική Φρουρά ή άλλα σώματα/υπηρεσίες του κράτους και, αν ναι, πώς;
6. Συγχρηματοδοτήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία οποιοδήποτε έργο ενέχει ανάπτυξη προϊόντων διπλής χρήσης και ειδικότερα προϊόντα διπλής χρήσης που αφορούν παρακολούθηση/υποκλοπή τηλεπικοινωνιών;»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.244, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λάρνακας κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Η Κοινότητα Κόρνου υδροδοτείται απευθείας από τις εγκαταστάσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί το Τμήμα, οι μέγιστες ημερήσιες ανάγκες της Κοινότητας σε πόσιμο νερό, κατά τις ώρες αιχμής, ανέρχονται στα 480 κυβικά μέτρα νερού. Με βάση τα δεδομένα αυτά, κρίνεται ότι οι υδρευτικές ανάγκες της Κοινότητας, καθώς και η απρόσκοπτη παροχή νερού σε περίπτωση παρουσίας βλάβης καλύπτονται επαρκώς.
- (β) Το πρόβλημα απουσίας αποθηκευτικού χώρου πόσιμου νερού για κάλυψη των αναγκών των κατοίκων της Κοινότητας Κόρνου, συζητήθηκε σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 19.4.2022, στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, κατά την οποία ο εκπρόσωπος του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων ανέφερε ότι προγραμματίζεται η εγκατάσταση δύο υδατοδεξαμενών χωρητικότητας 500 κυβικών μέτρων η καθεμία στο χώρο της υφιστάμενης υδατοδεξαμενής παρά την περιοχή "Μαλλιά". Με τη λύση αυτή, θα παρέχεται στην Κοινότητα αυτονομία παροχής νερού για 48 ώρες, το οποίο αποτελεί διεθνή πρακτική για τα δίκτυα υδατοπρομήθειας.
- (γ) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα προβεί εντός του τρέχοντος έτους στην προκήρυξη προσφοράς, για την ετοιμασία στατικής μελέτης, τεχνικών προδιαγραφών και κατασκευαστικών σχεδίων, για την υλοποίηση των έργων εντός του 2023. Το συνολικό κόστος για την κατασκευή των δύο υδατοδεξαμενών εκτιμάται να ανέλθει στις €210.000, ποσό το οποίο περιλήφθηκε στις προτάσεις του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων για τον Προϋπολογισμό του 2023. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κόρνου θα καταβάλει το ποσό που αντιστοιχεί στην Κοινοτική συνεισφορά του.
- (δ) Τέλος σημειώνεται, ότι το αρμόδιο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων λαμβάνει όλες τις σχετικές πρόνοιες για την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών της Κοινότητας σε πόσιμο νερό, στο πλαίσιο της κατασκευής του Υδατικού Έργου Βασιλικού-Λευκωσίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.264, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σενέκη

«Καταβολή τιμητικού επιδόματος σε αιχμαλώτους πολέμου του 1974

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ για τα ακόλουθα όσον αφορά την καταβολή τιμητικού επιδόματος στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 4(2) του περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, της Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και της Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και προς τους Εξαρτημένους τους Νόμου (120(I)/2008), ο Υπουργός Εσωτερικών τηρεί μητρώο στο οποίο αναγράφονται τα ονόματα όλων των μη στρατευσίμων/αμάχων 1974.
- (β) Η ερμηνεία του όρου "Μη στρατευσίμος/άμαχος 1974" επεξηγείται στο άρθρο 2 του πιο πάνω Νόμου και σημαίνει κάθε Ελληνοκύπριο, που συνελήφθη και κρατήθηκε κατά ή μετά την τουρκική εισβολή του 1974 και είναι κάτοχος πιστοποιητικού αιχμαλώτου πολέμου του Διεθνούς ή του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού ή της Εθνικής Φρουράς.
- (γ) Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προβεί σε όλες τις αναγκαίες διεργασίες για την ετοιμασία του Μητρώου Μη Στρατευσίμων/Αμάχων 1974 και το εν λόγω Μητρώο έχει διαβιβαστεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τις δικές τους ενέργειες.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες κρίνετε αναγκαίες.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.01.334, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Στο πλαίσιο του Κανονισμού σχετικά με τη Συμπερίληψη των Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου και των Απορροφήσεων από Δραστηριότητες Χρήσης Γης, Αλλαγής Χρήσης Γης και Δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 - LULUCF Regulation), προωθείται, μεταξύ άλλων, η εκπόνηση σχεδίου για τη φύτευση 3 δισεκατομμυρίων δέντρων σε όλη την Ευρώπη μέχρι το έτος 2030. Για την Κύπρο αναλογούν περίπου 3-5 εκατομμύρια δέντρα, τα οποία θα πρέπει να φυτευτούν μέχρι το 2030.
- β. Στο πλαίσιο της εκστρατείας "Φυτεύω για το Κλίμα", η οποία εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 88.084 και ημερομηνία 4 Σεπτεμβρίου 2019 ενέκρινε την παραχώρηση δωρεάν δενδρυλλίων σε φορείς του δημοσίου και οργανωμένα σύνολα με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής μέσα από τη

δενδροφύτευση.

- γ. Η υπό αναφορά Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αφορούσε τη δωρεάν παραχώρηση από τα φυτώρια του Τμήματος Δασών μέχρι 70.000 δενδρυλλίων, αξίας €145.000, σε πρώτη φάση, για τη φυτευτική περίοδο Νοεμβρίου 2019 - Φεβρουαρίου 2020, με σταδιακή αύξηση μέχρι τις 300.000 δενδρυλλίων, αξίας €1.200.000, έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες για τις πρωτοβουλίες που θα αναπτύσσονται.
- δ. Το Τμήμα Δασών, για την επιτυχή διεκπεραίωση του προγράμματος ετοίμασε τα ακόλουθα έντυπα:
- Αίτηση για Δωρεάν Παραχώρηση Δασικών Δενδρυλλίων,
 - Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Φύτευση και Συντήρηση Δασικών Δενδρυλλίων (Εγχειρίδιο),
 - Στάδια Φύτευσης Δασικών Δενδρυλλίων, και
 - Οδηγό Φύτευσης Δασικών Δενδρυλλίων.

Όλα τα πιο πάνω έντυπα εκτυπώθηκαν από το Κυβερνητικό Τυπογραφείο και αριθμός αντιτύπων στάλθηκε στις Δασικές Περιφέρειες. Επίσης, τα εν λόγω έντυπα αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών.

- ε. Για τη φυτευτική περίοδο 2021 - 2022 εκδόθηκε ανακοίνωση στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, τόσο στην ιστοσελίδα του Τμήματος όσο και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, με την οποία οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνταν όπως υποβάλουν αιτήσεις για το συγκεκριμένο πρόγραμμα μέχρι τις 20 Οκτωβρίου 2021. Με τη λήξη της προθεσμίας, οι αιτήσεις αξιολογήθηκαν από τις Δασικές Περιφέρειες, στη βάση κατευθυντήριων οδηγιών της Διεύθυνσης του Τμήματος Δασών και εγκρίθηκε η παραχώρηση περίπου 30.000 φυτών.

Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα του προγράμματος για την περίοδο 2019 - 2022 φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Φυτευτική περίοδος	Αριθμός φυτών που παραχωρήθηκαν
2019 - 2020	60.600
2020 - 2021	46.500
2021 - 2022	30.000
Σύνολο	137.100

- στ. Επιπρόσθετα, πέραν των αριθμών που αναφέρονται στον πιο πάνω πίνακα, παραχωρήθηκαν οι ακόλουθοι αριθμοί φυτών, ως εξής:

- Μέσω του Σχεδίου Αποκατάστασης του Πρασίνου στις Πυρόπληκτες Περιοχές της Ορεινής Λάρνακας και Λεμεσού, φυτεύτηκαν 11.300 φυτά σε κοινοτικά πάρκα, αλσύλλια και γενικά σ' όλους τους χώρους εντός των Κοινοτήτων της περιοχής και σε αποκατάσταση των δεντροστοιχιών κατά μήκος των δρόμων μεταξύ των Κοινοτήτων.
- Κατά το 2021 φυτεύτηκαν 8.000 φυτά από το Τμήμα Δασών.

- ζ. Επί του παρόντος, βρίσκεται σε εξέλιξη το πρόγραμμα παραχώρησης φυτών για τη φυτευτική περίοδο 2022 - 2023. Επίσης, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος βρίσκεται σε επαφή με το Υπουργείο Εσωτερικών για την εξεύρεση χαλίτικης γης που προσφέρεται για δενδροφύτευση.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου Προδρόμου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.030, ημερομηνίας 31^{ης} Αυγούστου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Χρυσάνθου Σαββίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Προδημοτική εκπαίδευση:

Έργα που έχουν ολοκληρωθεί:

- Α΄ Νηπιαγωγείο Πάφου - Ανέγερση

Δαπάνη: €840.000 + ΦΠΑ

Έτος Ολοκλήρωσης: 2022

- Γ΄ Νηπιαγωγείο (Ανέγερση) και Γ΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου (Εξωτερικές εργασίες και

ανέγερση ανελκυστήρα)

Δαπάνη: €800.000 + ΦΠΑ

Έτος Ολοκλήρωσης: 2021

Επιπλέον, περιλαμβάνεται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023-2025 και βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού το πιο κάτω έργο:

- Δημόσιο Νηπιαγωγείο Μανδριών - Ανέγερση
Εκτιμώμενη δαπάνη: €700.000 + ΦΠΑ

3. Δημοτική εκπαίδευση:

Έργα που έχουν ολοκληρωθεί:

- Δημοτικό Σχολείο Χολετριών - Επέκταση
Δαπάνη: €530.000 + ΦΠΑ
Έτος Ολοκλήρωσης: 2021

Έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη:

- Δημοτικό Σχολείο Τίμης - Αντισεισμική αναβάθμιση
Εκτιμώμενη δαπάνη: €1.800.000 + ΦΠΑ
- Δημοτικό Σχολείο Έμπας - Επέκταση και Αθλητική Υποδομή
Εκτιμώμενη δαπάνη: €500.000 + ΦΠΑ

Έργα που περιλαμβάνονται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023-2025 και βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού:

- Επεκτάσεις για μετατροπή του Α΄ Νηπιαγωγείου Πάφου σε Δημοτικό
Εκτιμώμενη δαπάνη: €1.200.000 + ΦΠΑ
- Α΄ Δημοτικό Χλώρακα - "Γενική Αναβάθμιση - Επεκτάσεις"
Εκτιμώμενη δαπάνη: €3.600.000 + ΦΠΑ

4. Μέση εκπαίδευση:

Περιλαμβάνεται στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023-2025 και βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού:

- Επεκτάσεις για μετατροπή του Ζ΄ Δημοτικού Σχολείου σε Νέο Γυμνάσιο Πάφου
Εκτιμώμενη δαπάνη: €3.000.000 + ΦΠΑ

Αναμένεται ότι, μετά την αποπεράτωση όλων των πιο πάνω έργων, δεν θα υπάρχει κανένα κτιριακό και λειτουργικό πρόβλημα στα σχολεία της επαρχίας Πάφου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.052, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Ευρωπαϊκό Νομοθέτημα για το Κλίμα (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119) ορίζει δεσμευτικό στόχο για κλιματική ουδετερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050, και θεσπίζει ένα πλαίσιο για την επίτευξη προόδου στον παγκόσμιο στόχο προσαρμογής, σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού. Ο εν λόγω Κανονισμός καθορίζει, επίσης, ένα δεσμευτικό ενωσιακό στόχο για καθαρή εγχώρια μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 55% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.
- (β) Στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων και επιδιώξεων του νέου Ευρωπαϊκού Νομοθετήματος για το Κλίμα τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, ώστε να καταστεί δυνατή η συλλογική επίτευξη του στόχου για κλιματική ουδετερότητα. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σημασία της προώθησης τόσο της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης μεταξύ των Κρατών Μελών, όσο και της οικονομικής αποδοτικότητας στην επίτευξη αυτού του στόχου.

- (γ) Επιπρόσθετα, τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πολιτικές για την προσαρμογή στην Ένωση και στα Κράτη Μέλη είναι συνεκτικές, αλληλοϋποστηρίζονται, παρέχουν παράλληλα οφέλη για τις τομεακές πολιτικές και συμβάλλουν στην καλύτερη ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Η υλοποίηση των πιο πάνω θα πρέπει να γίνεται με συνεπή τρόπο, σε όλους τους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των οικείων κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και δράσεων, κατά περίπτωση, καθώς και στην εξωτερική δράση της Ένωσης. Επικεντρώνονται ιδίως στους πλέον ευάλωτους και επηρεαζόμενους πληθυσμούς και τομείς. Ως εκ τούτου τα Κράτη Μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν και εφαρμόζουν εθνικές στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη την ενωσιακή στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- (δ) Ενόψει των πιο πάνω η Κύπρος, τόσο σε συλλογικό επίπεδο με τα άλλα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο και παρά τις πολλαπλές ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει, διαμορφώνει και εφαρμόζει τις κατάλληλες πολιτικές και μέτρα που αφορούν τόσο τη μείωση της εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου όσο και την προσαρμογή. Με τον τρόπο αυτό η χώρα μας συμβάλλει στην προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος και ταυτόχρονα εκπληρώνει τις δεσμεύσεις της έναντι του Διεθνούς και Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και ειδικότερα της Συμφωνίας του Παρισιού και του νέου Ευρωπαϊκού Νομοθετήματος για το Κλίμα.
- (ε) Συγκεκριμένα, σε συνεργασία με όλους του εμπλεκόμενους φορείς, ετοιμάστηκαν και καταρτίστηκαν τα ακόλουθα:
- Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα για την περίοδο 2021 - 2030,
 - Εθνική Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για Ανάπτυξη με Χαμηλές Εκπομπές για το 2050,
 - Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Προσαρμογή.
- (στ) Μέσα από την υλοποίηση των πιο πάνω εφαρμόζονται πολιτικές που διαπερνούν οριζόντια όλες τις οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες στοχεύουν στη μείωση εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στην ορθολογιστική διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων, στην προστασία των υδάτινων πόρων, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στην ενίσχυση της αποδοτικότητας των πόρων, στη βιώσιμη αστική κινητικότητα και στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις αναπτυξιακές δράσεις.
- (ζ) Τέλος, μέσα από τη Δέσμη Προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "FitFor55" δρομολογήθηκαν οι αναγκαίες τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Αξίζει να σημειωθεί ότι επιτεύχθηκε η υιοθέτηση των Γενικών Προσεγγίσεων στο Συμβούλιο και έχουν ήδη αρχίσει οι διάλογοι με το Ευρωκοινοβούλιο για οριστικοποίηση των σχετικών Προτάσεων. Αμέσως μετά και αναλόγως του νομοθετήματος θα πρέπει να γίνει η κατάλληλη μεταφορά του στην εθνική μας νομοθεσία για την εφαρμογή του.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.054, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α) Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος προκήρυξε διαγωνισμό τον Αύγουστο του 2021, μέσω του συστήματος e-procurement, για εκπόνηση μελέτης για την καταγραφή των πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών που κυκλοφορούν/παρέχονται στην κυπριακή αγορά, τον εντοπισμό και καταγραφή των ομοιοτήτων και διαφορών των ευρέως διαδεδομένων ευρωπαϊκών οικολογικών σημάτων με άλλα σήματα που δύναται να είναι ισοδύναμα, την ετοιμασία ηλεκτρονικού μητρώου Πράσινων Συμβάσεων, καθώς επίσης και την αξιολόγηση του υφιστάμενου Σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ) και τον καταρτισμό προτάσεων βελτίωσης και αναβάθμισής του.

Ανάδοχος του έργου είναι το Πανεπιστήμιο Frederick. Το έργο ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2021 και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη Νοεμβρίου 2022.

Τα αποτελέσματα της μελέτης θα αξιοποιηθούν για την αναθεώρηση του Σχεδίου Δράσης για τις ΠΔΣ, καθώς επίσης και για τη διευκόλυνση των Αναθετούσων Αρχών στον εντοπισμό προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία έχουν χαρακτηριστικά που τα καθιστούν φιλικότερα στο περιβάλλον.

Στοιχεία της μελέτης θα μπορούν να σταλούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αφού ολοκληρωθεί η αξιολόγησή τους από την Αναθέτουσα Αρχή.

- β) Πέρα από τις Αναθέτουσες Αρχές της κεντρικής κυβέρνησης, οι ΠΔΣ, εφαρμόζονται από τις Ημικρατικές

Υπηρεσίες, καθώς επίσης και από τις Αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Σημειώνεται ότι, η πολιτική των ΠΔΣ είναι ένα πράσινο εργαλείο, χωρίς ωστόσο να είναι θεσμοθετημένη ως νομικό εργαλείο και δεν μπορούν να επιβληθούν οποιεσδήποτε ποινές σε περίπτωση μη εφαρμογής της. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Περιβάλλοντος δίνει έμφαση στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Αναθετουσών Αρχών, με στόχο την προώθηση και ενίσχυση των ΠΔΣ. Στο πλαίσιο αυτό, το Τμήμα Περιβάλλοντος έθεσε σε εφαρμογή από το 2014, σε συνεργασία με το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου, τον θεσμό των Βραβείων των ΠΔΣ (CY GPP AWARDS). Τα βραβεία λειτουργούν υποστηρικτικά και ενισχυτικά για την εφαρμογή και διάχυση των ΠΔΣ. Αποτελούν μία ετήσια αναγνώριση για τους φορείς που έχουν διακριθεί για την εφαρμογή ΠΔΣ ή / και για συγκεκριμένες δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την προώθηση των Πράσινων Αγορών και την εφαρμογή τους.

Από το 2017, τα βραβεία έχουν διευρυνθεί σε κατηγορίες και έχουν επεκταθεί και στον ιδιωτικό τομέα, ενισχύοντας περισσότερο τον θεσμό. Στόχος είναι τόσο η αναγνώριση και βράβευση των οργανισμών και επιχειρήσεων ιδιωτικού δικαίου για τις Πράσινες Αγορές και επιλογές τους, όσο και η διάδοση του μηνύματος για την ανάγκη ανάπτυξης πρόσθετων πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών στην κυπριακή αγορά και την προτεραιότητα επιλογής τους σε σχέση με τις συμβατικές λύσεις.

Λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν κατά τα τελευταία χρόνια με την πανδημία του Covid-19, ο θεσμός απονομής των Βραβείων CY GPP AWARDS αναστάληκε για το 2020 και το 2021. Φέτος ο θεσμός έχει επανέλθει και η τελετή απονομής των βραβείων αναμένεται να πραγματοποιηθεί στις 29 Νοεμβρίου 2022.

Παράλληλα, πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Ενεργειακό Γραφείο Κύπρου διάφορα εκπαιδευτικά σεμινάρια, με σκοπό την ενημέρωση των εμπλεκόμενων για τυχόν αλλαγές στα κριτήρια της εργαλειοθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΠΔΣ, καθώς και για τη στήριξη των Αναθετουσών Αρχών στην εφαρμογή των ΠΔΣ.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 2022 της Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Νατάσας Πηλείδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.074, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι για μείωση της ζήτησης ενέργειας στα κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, προωθούνται έργα ενεργειακής αναβάθμισης αξιοποιώντας τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία της περιόδου 2021-2027 και άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

2. Όσον αφορά τα κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης την αρμοδιότητα για υλοποίηση των ενεργειακών ανακαινίσεων έχει το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, στο οποίο κοινοποιείται η παρούσα επιστολή για να σας παρέχει περισσότερες πληροφορίες. Σημειώνεται ότι έργα ενεργειακής αναβάθμισης με αξιοποίηση Ευρωπαϊκών πόρων, υλοποιούνται και από άλλα Υπουργεία ή οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα που έχουν οριστεί ως φορείς υλοποίησης, όπως για παράδειγμα σε σχολεία, νοσοκομεία, δημόσια πανεπιστήμια, πυροσβεστικούς σταθμούς. Περισσότερες λεπτομέρειες για τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης που έχουν ενταχθεί προς χρηματοδότηση από τα διάφορα Ευρωπαϊκά Ταμεία ή/και Προγράμματα και αφορούν είτε ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων είτε εξοικονόμηση ενέργειας σε εγκαταστάσεις του δημόσιου τομέα, μπορούν να σας παρασχεθούν από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης, που έχει το γενικότερο συντονισμό.

3. Περαιτέρω πληροφορείστε ότι τον Μάρτιο 2022 έχει προκηρυχθεί από το Ταμείο Ανανέωσης Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞ.Ε) το “Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της ενεργειακής αναβάθμισης από Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορείς ευρύτερου δημόσιου τομέα”. Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου και απασχολεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων για την ενθάρρυνση της υλοποίησης επενδύσεων ενεργειακής αναβάθμισης από Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ). Το Σχέδιο παρέχει χορηγία ύψους 100% για υλοποίηση μέτρων ενεργειακής αναβάθμισης σε κτίρια και άλλες υποδομές που χρησιμοποιούνται από τις ΑΤΑ και τα ΝΠΔΔ. Μέσω του Σχεδίου επιδιώκεται ειδικότερα, η εκτεταμένη ενεργειακή αναβάθμιση της υφιστάμενης κτιριακής υποδομής των ΑΤΑ και ΝΠΔΔ και η συμβολή στην επίτευξη των εθνικών υποχρεώσεων ΑΠΕ και ΕΞ.Ε. Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται σε €9 εκατ., ενδέχεται ωστόσο να αυξηθεί ανάλογα με το ενδιαφέρον που θα υπάρξει.

4. Για την άμεση αντιμετώπιση ψηλών τιμών ενέργειας συνεπεία της συνεχιζόμενης ενεργειακής κρίσης και για ενίσχυση των προσπαθειών για εξοικονόμηση ενέργειας, έχουν γίνει συστάσεις στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα όπως εφαρμόζονται καθημερινά τα απλά μέτρα ορθολογικής χρήσης ενέργειας στο χώρο εργασίας που περιλαμβάνονται σε σχετική ανακοίνωση που εξέδωσε το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στις 13/7/2022. Περαιτέρω εξετάζεται η επιβολή εντός του τρέχοντος έτους μιας σειράς υποχρεωτικών μέτρων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα με σκοπό την άμεση μείωση της ζήτησης ενέργειας, με σύσταση όπως αυτά εφαρμόζονται και στον ιδιωτικό τομέα.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου 2022 του Υπουργού Υγείας κ. Μιχάλη Χατζηπαντέλα στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.089, ημερομηνίας 31^{ης} Οκτωβρίου 2022, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Η απάντηση στα ερωτήματα που εγείρετε από την αρμόδια Διεύθυνση, τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, είναι η ακόλουθη:

2. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους καταρτίζουν ετήσια προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων συμπεριλαμβανομένου και ελέγχου φυτοφαρμάκων. Στο πρόγραμμα δειγματοληψίας τροφίμων για φυτοφάρμακα λαμβάνονται και δείγματα αμπελόφυλλων.
3. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται από τον μήνα Ιανουάριο 2021 μέχρι και τον Οκτώβριο 2022, υποβλήθηκαν για εργαστηριακές αναλύσεις στο Γενικό Χημείο του Κράτους (εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων) από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, πάνω από 800 δείγματα τροφίμων, εκ των οποίων τα 16 δείγματα αφορούσαν αμπελόφυλλα. Τα εν λόγω δείγματα λήφθηκαν κατά την εισαγωγή αυτών από τρίτες χώρες και από το λιανικό εμπόριο (αγορά).
4. Στις πιο κάτω περιπτώσεις διαπιστώθηκαν αποκλίσεις των δειγμάτων από την ισχύουσα Νομοθεσία:
 - 4 περιπτώσεις αφορούσαν εισαγόμενα αμπελόφυλλα τα οποία δεν διοχετεύτηκαν στην αγορά καθότι τελούσαν υπό δέσμευση. Δόθηκαν οδηγίες στους εισαγωγείς για καταστροφή ή επανεξαγωγή τους, σύμφωνα και με τις πρόνοιες των Κοινοτικών Κανονισμών.
 - 3 περιπτώσεις αφορούσαν δείγματα που λήφθηκαν από την αγορά και για τα οποία έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες:
 - ενημερώθηκε άμεσα ο παραγωγός/διακινητής για το αποτέλεσμα και λήφθηκαν όλα τα προβλεπόμενα από την νομοθεσία μέτρα μη αποκλειόμενης και της απόσυρσης/ανάκλησης του τροφίμου από την αγορά,
 - ενημερώθηκε άμεσα το Τμήμα Γεωργίας για δικές του ενέργειες στο επίπεδο του παραγωγού,
 - ετοιμάστηκε φάκελος επιβολής μέτρων (επιβολής διοικητικού προστίμου ή ετοιμασία εισήγησης για άσκηση ποινικής δίωξης) εναντίον των εμπλεκομένων.
5. Εάν για οποιοδήποτε λόγο κρίνετε ότι οι ως άνω απαντήσεις δεν είναι επαρκείς ή χρήζουν περαιτέρω διευκρινήσεων, παραμένω στην διάθεσή σας.»

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορίζεται για την Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2022, στις 3.00 μ.μ. κατά την οποία αρχίζει η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού για το '23 και θα έχουμε τις ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων, με ημερήσια διάταξη η οποία θα σας αποσταλεί.

[Στις 5 Δεκεμβρίου 2022 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δωδέκατης συνεδρίας της Δεύτερης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2022, στις 3.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2023 Νόμος του 2022.

(Αρ. Φακ. 23.01.063.166-2022).

(Εναρξη της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του σώματος.

(Ωρα λήξης: 8.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Δημητρίου Αννίτα (Πρόεδρος Βουλής)	Μαυρίδης Μάριος
Αλαμπρίτης Πρόδρομος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Γεωργιάδης Χάρης	Ορφανίδου Σάβια
Γεωργίου Νίκος	Πάζαρος Χαράλαμπος
Δημητρίου Δημήτρης	Σούπερμαν Θεοδώρου Ρίτα
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σύκας Νίκος
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Τσιρίδου Φωτεινή
	Χατζηγιάννης Κυριάκος

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Νικολάου Μαρίνα
Δαμιανού Άριστος	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Καυκαλιάς Αντρέας	Στεφάνου Στέφανος
Κέττηρος Νίκος	Φακοντής Βαλεντίνος
Κουκουμάς Γιώργος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χριστόφιας Χρίστος
Λουκαΐδης Γιώργος	Χριστοφίδης Χρίστος

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Σαββίδης Χρυσάνθος
Μυλωνάς Πάυλος	Σενέκης Χρίστος
Ορφανίδης Χρίστος	

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας	Μυριάνθους Ηλίας
Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Μουσιούπτας Μαρίνος
Καρογιάν Μάριος	Τρυφωνίδης Αλέκος

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Ατταλίδου Αλεξάνδρα	Παπαδούρης Σταύρος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	

Ανεξάρτητοι

Θεμιστοκλέους Ανδρέας

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ		Σελ.
1.	Αναφορά της Προέδρου της Βουλής στον θάνατο του πρώην βουλευτή Κύπρου Χρυσοστομίδη και τήρηση μονόλεπτης σιγής.	557
2.	Αναφορά της Προέδρου της Βουλής:	
α.	στην Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία,	558
β.	στη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών,	558
γ.	στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς,	558
δ.	στην επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,	558
ε.	στην Ημέρα Δημοκρατικής Αντίστασης και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των πεσόντων αντιστασιακών και	558
στ.	στην Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS.	559
3.	Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:	
α.	Επίσκεψη της κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου ως Ειδικής Αντιπροσώπου της ΚΣ ΟΑΣΕ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στη Μολδαβία.	559
β.	Συμμετοχή των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Χρίστου Σενέκη στις εργασίες της 20 ^{ης} Φθινοπωρινής Συνόδου της ΚΣ ΟΑΣΕ.	559
γ.	Συμμετοχή του κ. Πανίκου Λεωνίδου ως επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπίας στη ΔΣΟ σε τριήμερη προσκυνηματική επίσκεψη στο Άγιο Όρος.	559
δ.	Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη στη συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής της ΚΣΣΕ στο Ρέικιαβικ της Ισλανδίας.	560
ε.	Συμμετοχή του κ. Γιώργου Λουκαΐδη σε συνεδρία της Υποεπιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της ΚΣΣΕ στη Νέα Υόρκη.	560
στ.	Διαδικτυακή συμμετοχή της κ. Φωτεινής Τσιρίδου σε Διακοινοβουλευτική Συνάντηση της Υποεπιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.	560
ζ.	Συμμετοχή του κ. Ανδρέα Πασιουρτίδη στην 4 ^η Διαδικτυακή Ενημέρωση με θέμα «Νεολαία, Ειρήνη και Ασφάλεια» της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου.	560
η.	Επίσκεψη του κ. Χάρη Γεωργιάδη ως προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και επικεφαλής της Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Γερμανίας και των μελών της επιτροπής κ. Νίκου Τορναρίτη, Μαρίας Νικολάου και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, καθώς και της κ. Αλεξάνδρας Ατταλίδου στο Βερολίνο.	560
4.	Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.	561
5.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», παρατηρήσεις των κ. Νίκου Κέττηρου και Χαράλαμπου Θεοπέμπτου και ψήφισή του σε νόμο.	564
6.	Έκθεση για τα νομοσχέδια:	570
α.	«Ο περί της Δωδέκατης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2015»,	
β.	«Ο περί Απόπειρας Συνδιαλλαγής και Πνευματικής Λύσης του Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,	
γ.	«Ο περί Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,	
δ.	«Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»,	
	αγορεύσεις και συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Άριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου, Ανδρέας Πασιουρτίδης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Φωτεινή Τσιρίδου) και ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο περί της Δέκατης Όγδοης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2022».	
7.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Κωστής Ευσταθίου, Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν, Νικόλας	594

- Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Σωτήρης Ιωάννου, Παύλος Μυλωνάς, Χρυσανθος Σαββίδης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Λουκαΐδης, Στέφανος Στεφάνου, Αβέρωφ Νεοφύτου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Ειρήνη Χαραλαμπίδου, Λίνος Παπαγιάννης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Χρίστος Χρίστου, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2022», αγορεύσεις (Μαρίνος Μουσιούππας, Νίκος Κέττηρος, Άριστος Δαμιανού, Σωτήρης Ιωάννου, Χρίστος Χριστοφίδης, Ονούφριος Κουλλά, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο. 623
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Κροατίας για την Ανταλλαγή και Αμοιβαία Προστασία Διαβαθμισμένων Πληροφοριών (Κυρωτικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 630
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής για Ανταλλαγή Υπηρεσιών και Υποστήριξης σε Θέματα Διοικητικής Μέριμνας (Κυρωτικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 632
11. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Μεταβίβασης και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022», συζήτηση (Λίνος Παπαγιάννης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Στέφανος Στεφάνου, Νίκος Τορναρίτης) και απόρριψη της αναπομπής. 633
12. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2023. 639
13. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022» και «Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Αντρέας Καυκαλιάς, Σωτήρης Ιωάννου, Αλέκος Τρυφωνίδης, Ηλίας Μυριάνθους, Σταύρος Παπαδόυρης, Μαρίνος Μουσιούππας, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή τους σε νόμους, του δεύτερου με αρ. 2. 644
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 663
15. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
- α. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2009 Νόμος του 2022, 666
- β. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2010 Νόμος του 2022,
- γ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2011 Νόμος του 2022,
- δ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2012 Νόμος του 2022,
- ε. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2013 Νόμος του 2022,
- στ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2014 Νόμος του 2022,
- ζ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2015 Νόμος του 2022,
- η. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2016 Νόμος του 2022,
- θ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2017 Νόμος του 2022,
- ι. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2018 Νόμος του 2022,

- ια. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2019 Νόμος του 2022,
- ιβ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2020 Νόμος του 2022,
- ιγ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022,
- ιδ. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμος του 2022
- και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2009 Νόμου του 2008 Νόμος του 2022», του δεύτερου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2010 Νόμου του 2009 Νόμος του 2022», του τρίτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2011 Νόμου του 2010 Νόμος του 2022», του τέταρτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2012 Νόμου του 2011 Νόμος του 2022», του πέμπτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2013 Νόμου του 2012 Νόμος του 2022», του έκτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμου του 2013 Νόμος του 2022», του έβδομου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2015 Νόμου του 2014 Νόμος του 2022», του όγδοου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2016 Νόμου του 2015 Νόμος του 2022», του ένατου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 Νόμος του 2022», του δέκατου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμου του 2017 Νόμος του 2022», του ενδέκατου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2019 Νόμου του 2018 Νόμος του 2022», του δωδέκατου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου του 2019 Νόμος του 2022» και του δέκατου τέταρτου με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 Νόμος του 2022».
16. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου: 675
- α. «Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,
- β. «Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,
- γ. «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022»,
- δ. «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,
- ε. «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022»,
- στ. «Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022»,
- ζ. «Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»
- και ψήφισή τους σε νόμους, της τρίτης με αρ. 8 και της πέμπτης με αρ. 4.
17. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 680
18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 683
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Χρίστος Χρίστου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Σύκας, Παύλος Μυλωνάς, Γιώργος Λουκαΐδης, Μαρίνος Μουσιούππας, Ανδρέας Πασιουρτίδης, Ζαχαρίας Κουλίας) και ψήφισή του σε νόμο. 685
20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών του 2023 Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Νίκος Κέττηρος, Μαρίνος Μουσιούππας, Χρίστος Σενέκης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή του σε νόμο. 699
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο. 706

22.	Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021» και «Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», αγορεύσεις και συζήτηση (Νίκος Κέττηρος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Παύλος Μυλωνάς, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Κωστής Ευσταθίου) και ψήφισή τους σε νόμους.	708
23.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	713
24.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Μαρίνος Σιζόπουλος, Κώστας Κώστα, Αλέκος Τρυφωνίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Παύλος Μυλωνάς, Χρίστος Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο.	715
25.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022», αγορεύσεις (Μαρίνος Σιζόπουλος, Κώστας Κώστα, Αλέκος Τρυφωνίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χρίστος Χρίστου) και έγκρισή τους.	720
26.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμος (Αρ. 1) του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Παύλος Μυλωνάς, Χρύσανθος Σαββίδης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Χρίστος Χριστοφίδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης, Γιώργος Κάρουλλας), διαδικαστική συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Ονούφριος Κουλλά, Νικόλας Παπαδόπουλος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Γιώργος Λουκαΐδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2022».	726
27.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου του 2022 Νόμος (Αρ. 2) του 2022» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2022».	735
28.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022».	737
29.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022», αγορεύσεις (Χρίστος Χριστοφίδης, Ανδρέας Αποστόλου, Χρύσανθος Σαββίδης, Αλέκος Τρυφωνίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Γιώργος Λουκαΐδης), ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο (με αρ. 2) και έγκριση των κανονισμών.	738
30.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί των Τεχνικών Οχημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022» και ψήφισή της σε νόμο.	750
31.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022» και για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2022», ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο (με αρ. 3) και έγκριση των κανονισμών.	751
32.	Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Καταπολέμησης των Καθυστερήσεων Πληρωμών στις Εμπορικές Συναλλαγές (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή της σε νόμο.	754
33.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εποπτείας της Αγοράς Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	757
34.	Έκθεση για τα νομοσχέδια:	760
	α. «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022»,	
	β. «Ο περί Πτώχευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022»,	
	γ. «Ο περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»	
	και ψήφισή τους σε νόμους, του πρώτου με αρ. 4.	

35.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Προσωπικού) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	765
36.	Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:	766
	α. «Ο περί Αναπαραγωγής των Ζώων Νόμος του 2022»,	
	β. «Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Καθορισμός Τελών) Κανονισμοί του 2022»,	
	γ. «Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες Αυτούς) Κανονισμοί του 2022»,	
	ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών, των δεύτερων με τον τίτλο «Οι περί Αναπαραγωγής των Ζώων (Εμπόριο Ιπποειδών που Προορίζονται για Αγώνες και οι Όροι Συμμετοχής στους Αγώνες αυτούς) Κανονισμοί του 2022».	
37.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία Σκύλων και Γάτων σε Εκτροφεία, Ξενοδοχεία, Καταφύγια και Υποστατικά Προσωρινής Φύλαξης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022», παρατηρήσεις του κ. Λίνου Παπαγιάννη και έγκρισή τους.	771
38.	Έκθεση για τα νομοσχέδια:	773
	α. «Ο περί Αδειών (Πατρότητας, Γονική, Φροντίδας, Ανωτέρας Βίας) και Ευέλικτων Ρυθμίσεων Εργασίας για την Ισορροπία μεταξύ Επαγγελματικής και Ιδιωτικής Ζωής Νόμος του 2022»,	
	β. «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022»,	
	γ. «Ο περί Ετήσιων Αδειών μετ' Απολαβών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,	
	δ. «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,	
	ε. «Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,	
	στ. «Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»,	
	παρατηρήσεις των κ. Αντρέα Καυκαλιά και Ονούφριου Κουλλά και ψήφισή τους σε νόμους, του δεύτερου με αρ. 4.	
39.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	786
40.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο με αρ. 5.	790
41.	Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022» και «Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022» και ψήφισή τους σε νόμους, της πρώτης με αρ. 4.	792
42.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	795
43.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Διαμεσολάβησης σε Οικογενειακές Διαφορές Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.	799
44.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	802
45.	Έκθεση για τους κανονισμούς:	804
	α. «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022»,	
	β. «Οι περί Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2022»,	
	γ. Οι περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2022»,	
	αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Άριστος Δαμιανού, Πανίκος Λεωνίδου) και έγκρισή τους.	

46.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα - Θέση Τεχνικού Χημείου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	808
47.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας - Θέση Ανώτερου Ιδρυματικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	809
48.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2022», έγκρισή τους και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Κωστή Ευσταθίου.	811
49.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και «Οι περί Ηλεκτρονικής Υγείας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λειτουργού ΕΑΗΥ, Λογιστή ΕΑΗΥ, Φαρμακοποιού ΕΑΗΥ, Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ και Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού ΕΑΗΥ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	813
50.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας - Θέσεις Πρώτου Μηχανικού Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας, Ανώτερου Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας και Μηχανικού Ψηφιακής Ασφάλειας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	815
51.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέσεις Διευθυντή Εσωτερικών, Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικών, Λειτουργού Εσωτερικών Α', Λειτουργού Εσωτερικών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	817
52.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	818
53.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	821
54.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας του 2023 Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Λουκαΐδης, Μιχάλης Γιακουμή, Πανίκος Λεωνίδου, Σάβια Ορφανίδου, Χρύσανθος Σαββίδης, Άριστος Δαμιανού, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου) και ψήφισή του σε νόμο.	823
55.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας του 2023 Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Πάζαρος, Μιχάλης Γιακουμή, Μιχάλης Γιακουμή, Ανδρέας Αποστόλου, Μαρίνος Σιζόπουλος, Νίκος Τορναρίτης) και ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο.	842
56.	Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση του προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για το οικονομικό έτος 2023 και έγκρισή της.	849
57.	Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου για τον μήνα Ιανουάριο του 2023, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.	850
58.	Σχέδιο ψηφίσματος για τη διαφύλαξη της μνήμης των ηρωομαρτύρων Τάσου Ισαάκ και Σολωμού Σολωμού και έγκρισή του.	851
59.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2023 Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	852
60.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ίδρυσης Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» και ψήφισή του σε νόμο.	855
61.	Σχέδιο ψηφίσματος για τη Δημοκρατική Αντίσταση, εισήγηση του κ. Νίκου Τορναρίτη για αναβολή του, απόφαση για μη αναβολή του, συζήτηση (Κωστής Ευσταθίου, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Σωτήρης Ιωάννου, Μαρίνος Μουσιούππας, Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Χρύση Παντελίδης) και έγκρισή του.	856
62.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2022» και έγκρισή τους.	863
63.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Παράνομα υποστατικά σε δασώδη περιοχή του Καντού.	864
-	Δέσμευση τεμαχίου κρατικής γης το οποίο προοριζόταν για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου.	864

-	Οι δαπάνες που αφορούν το κονδύλι διαφώτισης του Υπουργείου Εξωτερικών για τα έτη 2018-2021.	864
-	Αποκατάσταση και συντήρηση του δεύτερου νερόμυλου στο Καντού.	869
-	Η καταβολή οικονομικής βοήθειας από το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης.	869
-	Κατασκευή στεγάστρου στο Δημοτικό Σχολείο Αλεθρικού.	869
-	Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας και Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Βιομηχανικής Ανάπτυξης στην Άμυνα.	869
64.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Η απρόσκοπτη παροχή πόσιμου νερού στον Κόρνο.	869
-	Καθυστέρηση στην καταβολή του τιμητικού επιδόματος στους αιχμαλώτους πολέμου του 1974.	870
-	Πρόοδος του σχεδίου δεντροφυτεύσεων του Εθνικού Σχεδίου της Κύπρου για την Ενέργεια και το Κλίμα.	870
-	Σχεδιασμός νέων σχολικών μονάδων στην επαρχία Πάφου.	871
-	Εφαρμογή του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα στην Κύπρο.	872
-	Η πολιτική για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις.	873
-	Ανάγκη λήψης μέτρων μείωσης της ζήτησης ενέργειας σε κυβερνητικά κτίρια.	874
-	Έλεγχοι αμπελόφυλλων για φυτοφάρμακα.	875
65.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	875
66.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	875

Τιμή: €3,50